BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

LYDVS
DE OSTENTIS
CALENDARIA GRAECA

EDIDIT
C. WACHSMVTH

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

IOANNIS LAVRENTII LYDI

LIBER DE OSTENTIS

ET

CALENDARIA GRAECA OMNIA

ITERVM EDIDIT

CVRTIVS WACHSMVTH

ACCEDVNT EPIMETRA DVO

DE COMETIS ET DE TERRAE MOTIBVS

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXXVII

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

RVDOLPHO · HERCHER

AMICO

S · P · D

ANNO · MDCCCLXIII

CVRTIVS · WACHSMVTH

PROLEGOMENA

IN

LYDI LIBRVM DE OSTENTIS

Inopinato mihi et invito anno h. s. LXIII accidit, ut Lydi de ostentis nugas edendas curarem. casu vero cum primum, dein consulto quaerendo in Italicis bibliothecis complures codices repperissem, ex quibus Lydianus liber et emendatius scribi et magna ex parte suppleri posset, Lessingio assentiendum esse tunc vidi, qui edendis Iulii Firmici supplementis ita praefetur (VIIII p. 425 ed. Lachmann.): „*Was die Welt einmal hat, muss sie so ganz als möglich, so ganz als es ihr vom Anfange bestimmt worden, haben. Was einmal zur Kenntniss der Welt gebracht worden, muss sie so genau, so zuverlässig wissen können, als möglich.*" Accesserunt interim nova aliquot subsidia ex codice quodam Matritensi et Parisino, quibus adhibitis paulo etiam magis in integrum auctoris verba restitui potuerunt, ita ut praeter haud ita magnas lacunas capitis 1 et 16 nunc fere omnia quae Laurentius Philadelphensis *περὶ διοσημειῶν* olim composuerat denuo collecta habeas.

Lydiani de ostentis libelli usque ad initium huius saeculi tres tantum editae erant reliquiae. primum Ianus Rutgersius in variarum lectionum libro tertio c. 16 p. 247—260 ceteris Nigidii Figuli fragmentis tonitruale etiam adnexuit, quod Nigidii esse dicit et totum Graeca interpretatione redditum exhibet Lydus cap. 27 usque ad 38. edidit autem hoc fragmentum Rutgersius, ut ait p. 289[1]), ex apographo Meursiano, quod ipsum

1) quod fugit Hasium, qui in commentario de Laurentio Lydo eiusque scriptis p. XXX dicit, Rutgersium neque in ipso opere neque in libro de vita sua unde ephemeridem eam sumpserit indicasse.

ex codice Palatino Heidelbergensi descriptum erat.[2]) Iste codex tum erat trecentesimus duodecimus inter Palatinos bibliothecae electoralis (vide catalogum codicum Graecorum illius a Sylburgio confectum in Miegii monum. piet. et liter. Francof. 1701 p. 92 sq.), nunc inter Palatinos bibliothecae Vaticanae asservatur eodem numero signatus (in mea editione littera *P* signatus). Dein fragmentum dissertationis Lydianae de terrae motibus (cap. 54 med. inde a verbis *ταῦτα μὲν ἄν τις κτλ.* — fin.) et totum Vicellii (?) seismologium (cap. 55—58) ex codice bibliothecae Angelicae, quae in coenobio S. Augustini *alla Sapienza* Romae est (in hac editione littera *A* notato), expressa sunt in calce libri Lydiani de mensibus a Nicolao Schow Lips. 1794 editi p. 130—134. Tertium calendarium Clodii Tusci (Lyd. c. 59—70) latine interpretatus est initio saeculi decimi sexti Nicolaus Leonicenus Thomaeus, professor Patavinus, cuius interpretatio sub titulo *Claudii Ptolemaei inerrantium stellarum significationes* saepe prodiit; namque et Ovidianorum fastorum editionibus priscis, primum (ut videtur: cf. Merkel, proleg. Ovid. fast. p. LXVII) Aldinae anni 1516 praemittebatur et ad calcem Iulii Firmici atque quadripartiti Ptolemaei latine versi Basil. 1533 p. 79—84 et in Petavii uranologio Lutet. Paris. 1630 p. 92—101 edita est. Videtur autem Leonicenus adhibuisse codicem Laurentianum *F*, quem ipse contuli et infra descripsi, vel ei simillimum.

Totum vero de ostentis librum anno 1823 Carolus Benedictus Hase ex codice Caseolino publicavit hac usus inscriptione: *Ioannis Laurentii Lydi de ostentis quae supersunt, una cum fragmento libri de mensibus eiusdem Lydi fragmentoque Manl. Boethii de diis et praesensionibus*

2) cf. Meursi not. in Leon. tactic. Lugd. Batav. 1612 p. 447. . . *Nigidii Figuli de tonitruum per singulos menses et dies significatione librum, quem Lydus e latina lingua in Graecam transtulit, extat ipsum opus in bibliotheca Palatina, ubi nos ante quinquennium descripsimus et edendum dedimus Iano Rutgersio.*

ex codd. Regiis edidit Graecaque supplevit et latine vertit Carolus Benedictus Hase. Parisiis MDCCCXXIII.

Iste codex Caseolinus (a me littera *C* significatus) inventus erat circa a. 1785 prope Constantinopolim Curucismae (is suburbanus est ad fretum pagus) in villa Constantini Slutzaris patricii viri, ubi Ioannes B. C. d'Annse de Villoison libros pertractabat aliquammultos partim cusos partim manuscriptos, superstites eos ex magna bibliotheca, quam Nicolaus Maurocordatus librorum rariorum et veterum admodum studiosus cum a. 1722 sultani nomine in Valachia regnaret e Graecorum monasteriis conquisiverat. hunc igitur Lydi codicem cum Villoiso legato Gallico ad portam Othomanam Gabrieli Augusto de Choiseul-Gouffier indicasset et ille significasset se in desiderio esse eius codicis, dono accepit eum paulo post a Constantino Bei Morusi principe Slutzari affini ipsique amicissimo. translatus autem post mortem legati in Regiam bibliothecam Parisinam (insignitus est in supplemento catal. cod. Graec. eius bibliothecae numero 257) codex ex possessore comite *de Caseolo* nomen Caseolini duxit. scriptus est nono saeculo vel decimo ineunte in membranaceis foliis minoribus quorum singulae paginae 31 versus continent. frequentissimi in eo sunt errores per itacismum procreati (confunduntur enim *ι* et *ει*; *ι* et *η*; *η* et *ει*; *β* et *υ*; *ε* et *αι*; *υ* et *οι*; *υ*, *οι* et *ι*, *ει*, *η*; *σ* et *ϑ*, et quae sunt similia); accentus et spiritus neglegentius sunt notati (a manu recenti saeculi XVI vel XVII postea additi); *νῦ ἐφελκυστικὸν* multis vocibus adnectitur etiam sequente littera consonanti: quae omnia in adnotatione enotare nolui.

Is igitur codex continuit olim tria Lydi opera, librum de mensibus, de ostentis, de magistratibus Romanis; sed cum iam in bibliotheca Slutzaris inventus sit initio et fine truncus, supersunt hodie dumtaxat folia 102, quorum 37 pertinent ad librum de ostentis. ex his 37 foliis 26 posteriora fuerunt consuta numerata adiuncta ad corpus codicis, 11 priora separata cum extra codicem tum inter se et adiecta in involucro quodam absque

numerali nota ulla. ea 11 folia disiecta secundum conspectum operis in capite quarto expositum ordinavit et disposuit Hasius. quo facto apparuit, post folium quartum (post verba *μέλανα μὲν ἢ ὑπόχλωρα φανέντα, ση* in capite nono p. 20, 10. 11) duo minimum folia intercidisse, atque pariter unum certe post folium sextum (post verba *Πέρσας τε* in capite decimo quinto p. 43, 7). ceteroquin nihil deesse praeter exordium libri[3]). accessit tamen gravius incommodum; decem priora folia misere sunt lacera madoreque vini et vetustate adeo affecta[4]), ut Villoisoni (proleg. ad Iliad. p. XLVI) in cella vinaria potius quam in bibliotheca codex asservatus esse videretur.

Incredibili autem diligentia Hasius ex eis descripsit quae legere potuit sententiamque quandam expiscatus verba restituit et ingentes lacunas spatii vacui exactissima ratione habita explevit. quamquam in codice Caseolino prorsus certa coniectura de evanidarum litterarum numero ex areola vacua duci nequit. namque litterarum numerus in singulis versibus differt plurimum, in plerisque tamen habentur quadragenae octonae aut quinquagenae, sed eae et cursivae fere sunt et saepe in fine versuum paulo pressiores et intermistis hic illic compendiis scribendi. eis siglis denique eadem ipsa vox nunc exaratur nunc suis litteris, ut vel in lacuna trium litterarum explenda (ut hoc utar) difficile saepe sit dictu, utrum KAI legendum an, quod spatium non maius occupet, SЄN, hoc est *καὶ* (compendio scriptum) *ἐν* et sic centiens.[5])

In ea quoque re editorem mira pressit fati iniquitas, quod in p r i o r i et ea maxime lacera parte libri usque ad vicesimum caput nullo omnino alio codice subleva-

3) paucissimos tantum versus deesse credidit Hasius, potius unum folium intercidisse mihi veri videtur simile.

4) ceterum Klein, quaest. Nigid. p. 7 narrat, litterarum ductus nunc denuo apparere; quod quibus de partibus codicis dictum esse velit nescio.

5) quae de codice Caseolino narravi deprompsi ex Hasii commentario de Lydo LXXI sq. et praefatione edit. de ostent. p. V sq.

tus est. ad recensendam autem reliquam libelli partem quibus praeterea usus sit codicibus ipse narrat praefat. p. XII his verbis: „Institutio tonitrualis (c. 21—26) reperitur cum in codice Regio 2381 [*R* meae edit.] fol. 70 vers. tum in codice Veneto 324 [*V* meae edit.] (vide catal. bibl. Gr. Divi Marci, digest. praesid. Laur. Theupolo p. 149), qui per annos decem et sex penes nos in bibliotheca Regia identidem a me tractatus est, donec temporis flamma a. 1815 eum abripuit. Nigidii Figuli diarium tonitruale, quod proxime sequitur [cap. 27—38], editum iam extabat in Rutgersii variis lectionibus p. 247—260 mendose admodum, non ita tamen ut eius quoque comparatio cum codice nostro non usui mihi ad tollenda menda nonnulla nostri fuerit. tonitruale Fonteii [c. 39—41] diario Nigidii subiunctum habetur in codice Regio 2381 [*R*] fol. 70 vers. — 71 rect. Labeonis observatio de fulminibus [c. 42] extat item in cod. Reg. 2381 [*R*] fol. 71 rect.; alteraque commentatio eiusdem argumenti, quae continetur cap. 43—52, in Regio (nunc Veneto) 324 [*V*], quem memoravi. disquisitio de causis terrae motuum (cap. 53 et 54) cum item in cod. 2381 [*R*] fol. 70 rect. tum in Regio 1991 [*S*] fol. 1 rect., ita tamen ut is quem posterius nominavi, verbis plurimis immutatis aut praetermissis, epitomen potius quam fragmentum Lydi continere videatur. sequentia inde a capite 54 [i. e. c. 54 med. — 58] non solum in duobus quos dixi codicibus [*R* et *V*] extant, sed impressa quoque sunt in editione Schowiana opusculi de mensibus p. 130—134, vitiose admodum [vide supra p. VIII]. postremo calendarium vetus Romanum cum ortu occasuque stellarum latine iam cusum erat in Petavii Vranologio (p. 94—101) sub nomine Ptolemaei per Nicolaum Leonicum e Graeco translatum. quam Leonici versionem passim retractavi; Graecum textum nunc primum edidi ex codicibus tribus, nempe Caseolino, Reg. 2381 [*R*] fol. 74 rect. — 75 vers. et altero Regio 1991 [*S*] fol. 17 vers. — 24 vers.“

Accedunt quae Hasius in commentario de Lydo p. XLVI narravit: „quartum fragmentum libri de ostentis, de tonitribus generatim, aeque ineditum illud quidem, in codicibus inscriptum esse solet: *Ἰωάννου Λαυρεντίου Λυδοῦ Φιλαδελφέως, ἐπὶ τῆς βασιλείας ὄντος Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ Ἀναστασίου, περὶ βροντῶν.* inc. *πολλῶν καὶ ὑπὲρ ἀριθμὸν ὄντων ὅσα τοῖς φυσικοῖς περὶ βροντῶν ἐδόκει* (i. e. exordium capitis 21), des. *ἀνὴρ δυνατὸς καὶ βαρὺς τοῖς πράγμασιν* (i. e. finis capitis 41). invenitur in codicibus duobus 1) in nostro Regio 2381 [*R*] fol. 70 vers.—71 rect., 2) in Veneto fol. 282 vers.—284 vers."

Duos igitur Parisinos *R* et *S* Hasius adhibuit, de quibus quae addam non habeo, nisi haec duo: In *R* fol. 70 vers.—71 rect. certa coniectura statuendum est non omnia capita 21—41 legi, id quod ex Hasii verbis facile quispiam effecerit, sed solum ea quae Palatinus (*P*) exhibet, i. e. cap. 21 et 22; 23—26 et 39—41. *S* vero puto fluxisse ex Laurentiano *F*; quae enim continere narratur, eadem habet *F*; in scripturis consentiunt et uterque explicit in calendarii 5. Dec. (quode v. infra p. XIX). Neque satis accurate Hasius rettulit de Veneto Marciano 324 [*V*]. est is saec. XIV et continet praeter fulguralem doctrinam capitum 43—52[6]), quam nescio quibus foliis legi Hasius p. XII testatur et allatis nonnullis scripturis comprobat, fol. 282 vers.—288 vers. haec quae diligentius nuper enotavit Wünschius 'Byz. Zeitschr.' V p. 413: 1) fol. 282 vers. *Ἰωάννου Λαυρεντίου Λυδοῦ Φιλαδελφέως ἐπὶ τῶν βροντῶν*, inc. *πολλῶν καὶ ὑπὲρ ἀριθμὸν ὄντων* (i. e. c. 21—26); 2) fol. 284 vers. *ἐφήμερος βροντοσκοπία τοπικὴ πρὸς τὴν σελήνην κατὰ τὸν ῥωμαῖον φιγοῦλον ἐκ τοῦ τάγητος καθ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν* (i. e. Nigidii tonitruale c. 27—38); 3) fol. 287 vers. *Ἰω. Λαυρεντίου Φιλαδελφέως* (haec marg.) *περὶ σεισμῶν μετὰ τὸ τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ βιβλίῳ γεγραμμένα ἀναγεγνῶσθαι*

6) haec non commemoravit Wünschius l. s.; sed nisi forte vehementer falsus est Hasius, de re dubitare non licet.

καὶ ταῦτα; inc. *ταῦτα μὲν ἄν τις κτλ.* (= c. 54 med. usque ad finem et Vicellii (?) seismologium c. 55—58). vides igitur in his fere congruere Venetum cum Palatino *P* (quode v. infra), quocum etiam in adnotatione tertiae parti praemissa conspirat. ceterum et Hasius paucissimas tantum Veneti scripturas attulit et Wünschius negavit eum novi quidquam quod utile sit exhibere.

Interim Fridericus Osann ex codice Laurentiano plut. 58 n. 13 (i. e. *M*, quode statim accuratius disseram) descripserat Phurnuti quae ibi fertur de cometis disputatiunculam (cf. infra p. XVI adn. 11) Lydique libro per Hasium evolgato eam non Phurnuti sed Lydi esse cognovit et explere aliqua ex parte lacunam posteriorem, quade supra (p. X) dixi (cap. 15). eius frustula quaedam edidit in auctario lexic. Graec. et Roman. et, ut ipse in praefatione p. XVIII ait, nil prius, nil antiquius sibi haberi duxit, quam ut fragmentum illud de cometis editione principe auctius multo et integrius statim edendum curaret, quod supplementi instar editionem Hasianam tamquam comes perpetuus sequatur.[7]) et exierunt (ita enim narrat praefat. ad Cornutum p. XXVI; ego tamen nunquam vidi) revera folia tria quattuorve impressa prelo; tamen editio quominus absolveretur singulari nescio quo fato prohibita fuit.

Edidit praeterea I. A. Cramerus (anecd. Oxon. III p. 403—408) ex codice Canonic. 41[a] [= *O*] excerpta quaedam ex Lydiano libro, quibus prior illa lacuna (in capite nono et decimo) suppletur, valde tamen decurtata ea et corrupta, vel testium Varronis Nigidii Apuleii nominibus omissis.[8])

7) cf. idem in ephem. litt. Hal. 1832 supplem. 100. p. 798 sq.; ad Pompon. de orig. iur. p. 94.

8) ceterum hic codex etiam aliarum partium Lydiani libri epitomen continet et prae se fert fol. 84 rect. eorum quae apud Lydum capite nono proximis exhibentur inscriptionem: *περὶ τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν διοσημείων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καθολικῶν ἀποτελεσμάτων* i. e. eandem atque cod. Laurentianus *L* (quode vide infra).

Utrumque Lydianum opus restaurandi subsidium fugit Immanuelem Bekker, qui anno 1837 tres Lydi libros de mensibus, de magistratibus, de ostentis edidit in corpore scriptorum historiae Byzantinae Bonnensi, sed ut de reliquis taceam in hoc certe opere recognoscendo nihil fere praestitit.

Ipse vero excussi codices Laurentianos quinque, Vaticanum Palatinum unum. Laurentianorum antiquissimus (*F* hui. edit.) saeculi XI membranaceus (plut. 28, 34) continet collectionem uberrimam scriptorum astrologicorum Graecorum[9]), inter eos frustula quaedam Lydiani libri, caput nonum usque ad verba *σελήνην παρατηρήσεις* (p. 22 v. 3 vid. adnot. critic.), Labeonis dissertationem (cap. 42), disquisitionem de causis terrae motuum (cap. 53—54 med.) ubi fere consentientem habet alterum Laurentianum plut. 28, 14 (*G* hui. edit.) fol. 146, calendarium Clodii Tusci (cap. 57—70). atque magnam optimarum scripturarum copiam cum in ceteris Lydi fragmentis tum in calendario exhibet, in quo etiam notationes singulorum dierum saepe inter se permutat, ita ut fere semper collato Columella (qua de re infra) eius ordinem unice verum esse probari possit, et multa addit, quae omittunt ceteri praeter Leoniceni interpretationem sine dubio ex codice persimili profectam et plerum-

9) permulta in ea sunt inedita, quorum indicem 'non plenum quidem, sed paulo pleniorem Bandiniano' nunc legis in Maximi Ammonisque editione Ludwichiana p. 125 adn. sq. ex eis ego quae ad rem nostram faciant iam proecdosi adnexui, dissertationem de cometis (quam ex Hephaestionis enchiridio tum ignoto, interim edito haustam esse nunc constat) et commentationem quandam de terrae motibus. Duo addo: disputationem *περὶ τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς καὶ προγνώσεως τῶν ἐξ αὐτῆς συμβαινόντων*, quae in Geoponic. Graec. I c. 8 legitur, multo ampliorem exhiberi ibidem fol. 106 vers. et Teucri Babylonii (de quo vide Gutschmid, *Kl. Schr.* II p. 708 sq.) olim clarissimam (cf. Porphyr. intr. in Ptolem. de effect. astr. p. 200 ed. Bas. et Psell. *π. παραδόξων ἀναγνωσμ.* p. 147 Westerm.) commentationem *περὶ τῶν παρανατελλόντων τοῖς ιβ' ζῳδίοις* etiam latere ibid. fol. 134ᵇ.

que ab Hasio neglectam. ea igitur additamenta propter praestantiam codicis malui in contextum recipere, quam reicere in adnotationem; nonnulla sane non bona Graecitate sunt conscripta; inauditum tamen verbum *παχνήτης* p. 130, 12 potius corruptum esse videtur (vide adnotationem ad l. s.) quam interpolationis suspitionem movere.

Dein in codice Laurentiano plut. 80, 23 chartac. saeculi XV (*L* hui. edit.) post Theophrasti characteres taeterrime scriptae leguntur astrologicae disputationes haece: 1) *περὶ τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν διοσημείων*[10]) *καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καθολικῶν ἀποτελεσμάτων* (fol. 12 rect. — fol. 16 vers.), 2) *περὶ κεραυνῶν* (fol. 16 vers. — fol. 18 vers.), 3) *περὶ σεισμῶν* (fol. 19 rect. — fol. 22 rect.), 4) *τὰ μέρη τῆς σφαίρας οἰκήματα*, 5) *πῶς δυνάμεθα εὑρεῖν τὸ ζῴδιον καὶ τὴν μοῖραν ἔνθα ἐστὶν ὁ ἥλιος* alia similia. earum disputationum quarta (epitome vulgaris Chaldaicae doctrinae) et quinta (in qua *παραδείγματος ἕνεκα* dies quidam anni 936. post Augustum Caesarem ponitur) nihil ad nos pertinent; tertia est Lydiana disquisitio de terrae motibus (cap. 53—58), secunda eiusdem dissertatio de fulminibus (cap. 43—52), prima denique exhibet Lydi capita 9—15 b (p. 45, 13) ita, ut et prior lacuna codicis Caseolini tota expleatur, et altera maxima ex parte. quod ad priorem lacunam attinet ne hic quidem codex Lydi ipsius verba referre videtur, epitome tamen certe est multo amplior quam ista Crameriana.

Per postremam partem saltem in codice *L* verba Lydiana valde decurtata esse docetur non solum paucis eis, quae servavit Caseolinus ex Campestris de cometis dissertatiuncula, sed etiam duobus aliis codicibus Laurentianis plut. 31, 37 (*N* hui. edit.) et 58, 13 (*M* hui. edit.), quorum ille chartaceus scriptus est saeculo XIIII, hic (quem olim iam adhibuit Osannus: v. supra p. XIII) membranaceus anno 1491 ab Ioanne Rhoso (ut testatur subscriptio: *μετεγράφησαν καὶ τὰ παρόντα ἤτοι φρουνούτου*

10) De hac forma vide Fr. Rühl mus. Rhen. XXIX p. 85 n. 1.

περὶ θεῶν καὶ κομητῶν διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἰωάννου πρεσβυτέρου ῥώσου τοῦ κρητὸς $\overline{\alpha}^{\omega}$ $\overline{\upsilon}^{\omega}$ $\overline{\text{ϙ}\alpha}^{\omega}$ *μηνὸς ἰουνίου* $\overline{\kappa\eta}^{\eta}$ *οὐενετίαις.*). in utroque, in illo (fol. 386 r.) *περὶ κομητῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀστεροειδῶν*, in hoc (fol. 31 r.) *περὶ κομητῶν* inscripta[11]) eadem Lydiana legitur de cometis disputatio (in cap. 10 usque ad cap. 15[b], p. 45, 21), qua ultima pars prioris lacunae codicis Caseolini, plerumque certe posterior lacuna expletur, Campestris verba, quae inter utramque media in Caseolini folio quinto et sexto servata sed valde mutila leguntur (p. 35—58 edit. Hasianae), plena omnia scribuntur. qua in re nefas duco non palam contestari, Hasium ita sese insinuasse in Lydi ingenium et stilum, ut in supplendis verbis maxime laceris, quae expiscatus est ex Caseolino (in cap. 9—15), semel tantum a veritate omnino aberraverit, ceteroquin semper sententiam rectam, plerumque ipsa verba scriptoris assecutus sit; etiam ingeniosa coniectura[12]) ultima ea verba, quae ante folium quintum Caseolini interciderunt, restituerit fere ad litteram congruentia cum eis quae nunc ex codicibus addi possunt.

In codice autem Vaticano Palatino 312 (= *P* meae edit.) fol. 183 v. rubre scriptum est: *προοίμιον ἰωάννου λαυρεντίου λυδοῦ φιλαδελφέως ἐπὶ τῆς βασιλείας ὑπάρχοντος ἰουστιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ ἀναστασίου περὶ βροντῶν* et continentur cap. 21 et 22, tum praemissa inscriptione *βροντοσκοπία ἐκ τῶν φωτίου* (sic!) *τοῦ ῥωμαίου κατ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν ἰωάννου λαυρεντίου λυδοῦ; μηνὶ ἰανουαρίῳ περὶ βροντῶν ἐκ τοῦ ἡλίου* sequuntur cap. 23—26 et fol. 185 r. inscripta *περὶ βροντῶν ἀπὸ*

11) in hoc codice ea dissertatio Cornuto tribuitur idcirco tantum, quod *φρουνούτου ἐκ τῶν παραδεδομένων ἐπιδρομὴ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν θεωρίαν* praecedit. ceterum uterque codex exhibet ea quae p. 28, 5—29, 11 leguntur, dein adnectit ea quae p. 27, 7—p. 28, 3 scripta sunt, in fine tamen additis eis quae ad p. 28, 3 adnotavi.

12) quam non debuit Bekkero tribuere Hertz de Nigidio Figulo p. 41.

σελήνης capita 39—41.[13]) dispositionem hanc falsissimam[14]) neque Fonteio sed Vicellio cap. 23—26 tribuenda esse, infra docebo; tenere tamen eandem supra dixi codicem Regium 2381 [*R*]. postea fol. 186 r. Palatinus exhibet Nigidii tonitruale (c. 27—38): atque incohata collatione cognovi, ex hoc codice tunc Heidelbergensi Meursianum apographum a Rutgersio editum fluxisse. itaque nolui per totam dissertationem codicem iterum excutere; sed hic illic, praecipue eis locis, ubi de veritate scripturae dubitarem, eum inspexi et nonnullos errores Meursii correxi. quodsi discrepat mea lectio a Meursiana, scias codicem a me consultum esse; ceteroquin Meursiano apographo credidi. potuit vero Nigidianum tonitruale ex hoc codice non tantum saepe corrigi, sed etiam suppleri, id quod aliquotiens editores non animadverterunt. denique in eodem codice fol. 190 v. leguntur capita 54 (p. 109, 11) — 58 (p. 117, 4) i. e. de terrae motibus dissertationis eaedem partes atque in *A* et *V*.

Aliquot annis post proecdosin absolutam per itineris Hispanici opportunitatem Carolo Graux contigit, ut in Matritensi bibliotheca peculiari regii Palatii codicem (*D* hui. edit.) membranaceum saec. XII n. 41 (pristini ordinis n. 35) investigaret, qui olim fuit collegii veteris S. Bartholomaei Salamancensis et praeter Aristotelis meteorologica multis scholiis ornata continet tacito auctoris nomine Lydiana capita 9—15 in quattuor fasciculis, in quinto epitomen Clodiani calendarii usque ad diem 19. mensis Novembris (i. e. Lydi c. 59—69). rettulit de hoc codice cum ipse Graux 'Archives des miss. scientif. et littér.' III. ser. tom. 5 p. 130, tum post eius praematurum obi-

13) Falso Palatini titulo deceptus Antonius Catiforus Zacynthius (saec. XVIII) ex hoc ipso codice descripsit et inter Photii quae collegit opera recepit in codice Veneto Marciano II 15 f. 48 *βροντοσκοπίαν πρὸς τὸν ἥλιον* (= Lydi c. 23—26) et f. 51 v. *βροντοσκοπίαν πρὸς σελήνην* (= c. 39—41): vide Wünschium l. s. p. 413.

14) aliter quidem sentit Swoboda, Nigid. reliqu. p. 35.

tum Albertus Martin 'Nouv. arch. des miss. scient. et littér.' II (1892) p. 109 sq. idemque vir doctus accuratam Grauxii collationem cap. 9—15 edidit nuperrime 'Revue de philol.' n. ser. t. XX (1896) p. 23 sq. atque non solum optimas aliquot scripturas exhibet codex, sed haud pauca, aliqua ex parte largiora supplementa exemplorum hactenus cognitorum. contra non attinet decurtatam calendarii recensionem accuratius conferre.

Denique Wünschius nuperrime ('Byz. Zeitschr.' V p. 410) edidit e codice Parisino suppl. gr. 20 (*T* hui. edit.) saec. XVII fol. 208 r. Lydi fragmentum quoddam — descriptum id e codice Regio 1133 pristini ordinis et *Σεληνιακαὶ ἐπιτηρήσεις Ἰωάννου Λυδοῦ τοῦ Λαυρεντίου* inscriptum — quod libro de ostentis rectissime editor attribuit; neque tamen ad totius libri exordium — id quod Wünschius voluit —, sed ad capitis sexti decimi initium referendum esse ipse exposui mus. Rhen. LII p. 137 sq.

Codicum igitur horum omnium quinam in singulis adhibiti fuerint capitibus, ut uno conspectu appareat, usus notis eisdem atque in adnotatione critica (quarum tabulam vide in membrana sive *σιλλύβῳ*) addo hanc tabulam ex Hasiana et mea capitum dispositione institutam:

cap. 1—8: *C* (fol. 1 r. — 4 r.).

cap. 9—10: *C* (f. 4 v. usque ad capitis 9. verba *μέλανα μὲν* p. 20, 10; f. 5 r. inde a capitis 10. verbis *σανεὶ τόξον* p. 35, 5), *D* (f. 1—18 r.), *F* (f. 156 r. usque ad capitis 9. verba *ἀστέρας παρατηρήσεις* p. 22, 3; dein Campestris verba p. 24, 7 — 25, 2), *L* (f. 12 r. — 15 r.), *M* (f. 31 r. sq. inde ab initio capitis 10.; vide adnot. 11), *N* (f. 368 r. sq. = *M*), *O* (f. 84 r. inde a capitis 9. verbis *μέλανα μὲν κτλ.* p. 20, 10).

cap. 11—15^{b}: *C* (f. 5 r. — 6 v. usque ad capitis 15. verba *Πέρσας τε* p. 43, 7), *D* (f. 18 r. — 30 v.), *L*, *M*, *N*.

cap. 16: *T* (f. 208 r.).

cap. 16^{a} — 20: *C* (f. 7 r. — 9 v.).

cap. 21—26: *C* (f. 9 v. — 11 v.), *P* (f. 183 v. — 185 r.), *R* (f. 70 v.), *V* (f. 282 v. — 284 v.).
cap. 27—38: *C* (f. 11 v.—19 r.), *P* (f. 186 r.—190 v.), *V* (f. 284 v. — 287 v.).
cap. 39—41: *C* (f. 19 r.—20 v.), *P* (f. 185 r.—186 r.), *R* (f. 71 r.).
cap. 42: *C* (f. 20 v.—21 r.), *F* (f. 153 r. et v.), *R* (f. 71 r.).
cap. 43—52: *C* (f. 21 r. — 25 r.), *L* (f. 16 v. sq.), *V*.
cap. 53 (p. 107, 8—109, 10 i. e. ap. Hasium c. 53 et 54 pars prior): *C* (f. 25 r. et v.), *F* (f. 110 r.), *G* (f. 146 r.), *L* (f. 19 r.—20 r.), *R* (f. 70 r.), *S* (f. 1 r.).
cap. 54 (p. 109, 11 i. e. ap. Has. 54 med.) — 58: *A*, *C* (f. 25 v. — 27 v.), *L* (f. 20 r. — 22 r.), *P* (f. 190 v. — 192 r.), *R*, *V* (f. 287 v. — 288 v.).
cap. 59—70: *C* (f. 28 r. — 35 r.), *D* (fasc. sing.; usque ad 19. Nov.), *F* (f. 124 r. sq., usque ad 5. Dec.), *R* (f. 74 r. — 75 v.), *S* (f. 17 v. — 24 v., usque ad 5. Dec.).
cap. 71: *C* (f. 35 v.); initium usque ad p. 158, 15: *R* (f. 75 v.).

Praeterea nondum collatum est calendarium Clodii Tusci in codice II 15 (277) bibliothecae Barberinae saeculi XV, quem tamen verba in epitomam contraxisse nunc testatur Wünschius p. 414 et iam in tertio die m. Iulii desinere. neque magis ad hoc calendarium recensendum adhibui saec. XVII codicem Parisinum Graec. n. 3084 (manu Emerici Bigoti exaratum) quem cum Laurentiano *F* eandem generalem exhibere inscriptionem et eodem die (5. Dec.) explicare idem Wünschius l. s. nuper monuit. atque cum in *F* hic duo folia desint et ea media quaternionis (ut recte rec. man. infra scriptum sit: *λείπει φῦλλα β'*), in promptu est conicere, Bigotianum apographum non minus quam codicem *S* ex ipso Laurentiano profectum esse. Postremo, ut ne quid omittam, in codice Vaticano 1202 chartaceo f. 22 v. misere lacera et paucissima, quippe ex codice in quo plurimae

litterae evanuerint deprompta, extant frustula capitis 71 med. inscripta *ἐκ τῆς τοῦ λυδοῦ ἰωάννου.* atque haec fluxisse e Vaticano 1065 bombycino f. 21 v. nunc docuit Wünschius p. 415. leguntur vero Lydi excerpta — vel ipsa admodum corrupta — iuxta alia fragmenta geographica, quibus alterius auctoris nomen appositum non est. similis denique congeries legebatur in codice Leidensi quodam, ex quo Creuzerus meletem. p. 91 et lacunam Lydi cap. 71 p. 157, 1—3 explevit et fragmenta geographica tamquam ipsius Lydi edidit (quamquam me fugit, quisnam ille Leidensis fuerit vel sit).

Vnum etiam ut addam necesse est. in eis partibus, quae in solo Caseolino servatae sunt, cancellis rectis [ ] inclusi supplementa coniectura addita; quae, nisi alia expressis verbis monentur, tenendum est profecta esse omnia ex mente Hasii. accuratissima semper ratio spatii vacui in codice Caseolino habita est. quod ubicunque iuste expletum est eis quae in aliis codicibus repperi (quod fere fit in cap. 9—15), superfluum credidi lacunam Caseolini enotare. capitum ordinem ab Hasio institutum turbare nolui, quamvis male cum illo congruit magnum quod ex codicibus accessit incrementum; sed satis habui capita in nimium ambitum iam extenta divisisse in minores particulas quibus litteras a, b, c etc. praefixi, velut cap. 9, 9^a, 9^b, 9^c, 9^d, vel 10, 10^a, 10^b, 10^c; praeterea bis capita prorsus perperam digesta (c. 54 et 71) rectius constitui, suo tamen loco numeris Hasianis adscriptis.

Misit autem Ioannes Lydus hunc de ostentis librum ad duos pluresve (cf. cap. 3 extr. *πειράσομαι ταῦτα πρὸς ὑμᾶς διελθεῖν*), par fratrum (opinari licet) aut coniugum, quorum alterum Gabrielem praefectum fuisse Hasius animadv. in libr. de ostent. p. 293 suspicatur ex Suidae verbis quae ita se habent: *Ἰωάννης Φιλαδελφεὺς Λυδός· οὗτος ἔγραψε περὶ μηνῶν βιβλίον α΄ καὶ περὶ διοσημειῶν ἕτερον καὶ ἄλλων τινῶν ὑποθέσεων μαθηματικῶν. προσομιλεῖ δὲ ταῦτα Γαβριηλίῳ τινὶ ὑπάρχῳ.* quibus de verbis audi Hasium rectissime me iudice in comment. p. XXVIII

disserentem: „suspicor primo scriptum fuisse *καὶ περὶ διοσημειῶν ἕτερον* nec quicquam amplius; postea ut sunt glossae istae multis e centunculis consutis natae, respicientem aliquem ad argumentum multiplex libri de ostentis supra verba *περὶ διοσημειῶν* adscripsisse *καὶ ἄλλων τινῶν ὑποθέσεων μαθηματικῶν*; ea posthac annexa glossulae esse". ceterum Gabrielis istius mentio fit in anthologia Planudea lib. IIII epigr. 32 (*Λεοντίου σχολαστικοῦ εἰς εἰκόνα Γαβριηλίου ἐν Βυζαντίῳ*) et *Γαβριηλίου ὑπάρχου* ipsius epigramma extat in eadem lib. IIII epigr. 208.

Iam nova exoritur quaestio, quis fructus ex hoc libro Lydiano percipi possit; in qua cum videam viros doctissimos et diligentissimos non satis circumspecte iudicare, paulo altius repetenda ea est et primum de fontibus Lydi agendum.

Scriptores astrologos Graecos Lydus in capite secundo enumerat hosce: Zoroastrem, Petosirin, Antigonum, Aristotelem, Heliodorum, Asclationem, Odapsum Thebanum, Polletem Aegiensem, *θειότατον* Ptolemaeum. eorum Aristotelis meteorologica raro, Ptolemaei tetrabiblum[15]) saepissime sequitur; utriusque locos usurpatos in adnotatione adscripsi plenos.

Ceterorum notissimus est Petosiris cuius scripta primo post Chr. saeculo exorta esse pro certo habeo; de eius aetate et scriptis nuper accuratius egerunt Riessius cum dissert. 'Nechepsonis et Petosiridis fragmenta magica' (Bonn. 1890) tum philologi suppl. VI p. 327 sqq. et Bollius annal. phil. suppl. XXI p. 236 sq., cui rursus oblocutus est Riessius philologi nov. ser. VIII p. 185 sqq.

Zoroastri autem, qui apud Lydum l. s. *ὁ πολύς* audit et pariter atque hic iuxta cum Petosiri laudatur a Proclo in Plat. rem publ. (An. Gr. I p. 29, 14 Schöll. = Pitra, anal. sacra V 2 p. 174, 34), scripta Suid. s. v. *Ζωροάστρης* commemorat *ἀστεροσκοπικά* et *ἀποτελεσματικὰ βιβλία* quinque, e quibus excerpta quaedam fluxere in

15) quode nunc vide Fr. Bollium, *Stud. zu Cl. Ptolem.* = XXI. suppl. ann. phil. p. 111 sqq.

Geoponicorum graecam collectionem (lib. I cap. 7. 8. 10. 12; II 15; V 46; VII 9. 11; X 83; XIII 16; XVI), et in Plinii natur. hist. libr. 18 (vid. ind. auct. et § 200; quae ad eum in libro 37 redeunt, potius ex altero scripto non minus lectitato *περὶ λίθων τιμίων* petita sunt). alia latent in bibliothecis, velut Zoroastri *βροντοσκοπία* in cod. Paris. gr. n. 2286 f. 109 v. extat et *περὶ ἐπιστολῆς ἀναδόσεως ἐκ τῶν ζωροάστρου* legitur in Paris. gr. n. 2419 f. 119 v.

Antigonus est Nicaenus, qui laudatur a Demophilo in schol. ad Ptolem. tetrab. (post Porphyrii *εἰσαγωγήν* ed. Wahler, Basil. 1559 p. 201), quem Nechepsonis et Petosiridis copias expilasse et Lydus c. 2 testatur et probat cod. Vindobonensis phil. Gr. CVIII fol. 213 *φέρε δὴ οὖν καὶ ἐνταῦθα προσθῶμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἄλλοι σκέπτονται τὰς γενέσεις οἱ περὶ Πετόσιριν καὶ Νεχεψῶ καὶ ἐξ αὐτῶν Ἀντίγων* (immo *Ἀντίγονος*) *ὁ Νικαεύς*; eiusdem ipsum illud *θεμάτιον περὶ γενέσεως* ineditum legitur in cod. Paris. 2419 f. 106 r. et alia *ἀποτελεσματικὰ* in cod. Vindob. supra laudato f. 301 v. exhibentur.[16])

Heliodorus scripsit in quinquaginta tria capita digestum commentarium in Pauli Alexandrini *εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ἀποτελεσματικήν*; hic quoque liber ineditus extat in bibliotheca Vindobonensi (Lambeck. VIII p. 256). Asclatio prorsus ignotus est (Ascletario mathematicus a Suetonio Domitian. c. 15 commemoratus utrum idem fuerit ut credidit Hasius animadv. p. 292 necne, mihi incompertum). Odapsus Thebanus a Hephaestione *περὶ καταρχῶν* I c. 1 p. 52, 14; 57, 11; 61, 2; 66, 5. Engelbr. (et inde in comment. Laurent. 28, 34 f. 153 v. *αἱ χῶραι συνοικειούμεναι τοῖς ιβ̄ ζῳδίοις* a me in proecdosi ad Lydi cap. 71 excerpta,

16) cf. Nessel, catalog. IV p. 63, Lambeck., de bibl. Caes. vol. VII p. 557. Reinh. Koepke, de Antigono Carystio (Berol. 1862) p. 32 falso hunc Nicaenum diversum esse credit ab Antigono, quem Lydus laudat et Koepke Aristotele antiquiorem esse inde efficere voluit, quod ante eum a Lydo commemoraretur; neque rectius Riessius diss. Bonn. p. 26 astrologum confudit cum Arati interprete (cf. Maass, Aratea p. 150).

a Ludwichio in suo Maximo tota edita p. 114, 24; 116, 14; 117, 11; 118, 25) inter auctores astronomicae ethnologiae commemoratur.

Denique Polles Aigiensis quae huc faciant secundum Suidam scripsit multa, inter ea *περὶ τῆς παρὰ Τυρρηνοῖς μαντικῆς* et *περὶ κεραυνῶν καὶ τῆς αὐτῶν παρατηρήσεως*. a Lydo ipso commemoratus etiam c. 8 extr. quasi primarius eorum auctor laudatur qui *περὶ ἐπόπων καὶ νυκτικοράκων λύκων τε καὶ ἀλωπέκων ὅταν ἐν πόλεσι φαίνωνται* dixerunt; quae spectant procul dubio ad octo eius *οἰωνοσκοπικῶν* libros, quos idem Suidas affert. ceterum videtur ante Philonem Byblium vixisse, cum Suidas adscripserit *Αἰγιεὺς ἀπὸ Αἰγιῶν τῆς Ἀσίας· κεῖται δὲ πλησίον Μαγνησίας καὶ Σμύρνης* et tales observationes geographicas ex Philone petere solitus sit.

Horum tamen quidquam in usum suum convertisse Lydum probari nequit. Contra ipse in fine eiusdem capitis ait se potius Italos sequi velle, quorum astrologos principes recenset Tagetem, Tarchontem, Tarquitium, Capitonem.

Mira vero de Tagetis et Tarchontis scriptis in capite tertio Ioannes narrat. exponit in eis primum Tarchon, quis ipse fuerit (*Τάρχων γέγονε μὲν θυοσκόπος, ὡς αὐτὸς ἐπὶ τῆς γραφῆς εἰσενήνεκται, εἷς τῶν ὑπὸ Τυρρηνοῦ τοῦ Λυδοῦ διδαχθέντων*); tum narrat quodam die cum araret, extitisse e sulco puerum Tagetem[17]); eum se in sacris locis deposuisse et petiisse, ut ipsum quid arcani edoceret, illumque vota sua explesse. conscripsit igitur Tarchon hoc colloquium sacrum, in quo ipse *τῇ τῶν Ἰταλῶν ταύτῃ τῇ συνήθει φωνῇ* Tagetem interrogat, ille respondet *γράμμασιν ἀρχαίοις τε καὶ οὐ σφόδρα γνωρίμοις ἡμῖν γε ἐμμένων*; et hoc scriptum *εἶναί τινες Τάγη-*

17) quem Graecorum *Ἑρμῆν χθόνιον* esse credit Proclo diadocho (*ὥς που καὶ Πρόκλος φησὶν ὁ διάδοχος*), ex cuius theologia Platonica et commentariis in Platonis Alcibiadem permulta in librum de mensibus transtulit.

τος ὑποπτεύουσιν, ἐπειδήπερ ἐκεῖ κατά τινα διαλογικὴν ὁμιλίαν ἐρωτᾷ μὲν δῆθεν ὁ Τάρχων, ἀποκρίνεται δὲ ὁ Τάγης. quae omnia ita comparata sunt, ut ne de suppositicio quidem quodam libro quem Lydus genuinum habuerit et legerit cogitandum sit, sed de ridicula confusione priscarum de Tagete fabularum et Tageticorum librorum mentionis (de quibus cf. Müller. Etrusc. II p. 24 sq. et commenta Lucani I 636 p. 41, 19 Usen.) cum narratiunculis recentissimis ipsiusque stultitia.

Dein Tarquitii Prisci[18]) famam usque ad Lydi aures percrebruisse, non est cur miremur, quippe scriptoris facile omnium qui de Etrusca disciplina scripserint celeberrimi, cuius scripta et Verrius Flaccus (ap. Fest. p. 274 s. v. ratitum) et Plinius (ind. libr. II et XI) et Macrobius (III 7, 2 et 10, 3) excusserit, cuius liber transcriptus ex ostentario Tusco insertus fuerit corpori librorum Etruscorum, quod laudat Servius in Vergil. eclog. IIII 43 (= Macrob. III 7, 2), cuius librorum de rebus divinis auctoritate vel Iuliano imperatore haruspices nisi sint (Ammian. Marcell. XXV 2, 7). sed praeter famam Lydus nihil ex illo cognovit.

De Capitone statim dicendum est. fundamentum enim totius huius disquisitionis positum est verbis quae profert Lydus in capite tertio extremo: *ὅσον μοι γέγονε δυνατὸν ἔκ τε τῶν Θούσκων*[19]), *ἔκ τε τῶν ἄλλων, ὅσοι τούτους ἡρμήνευσαν, Καπίτωνός τέ φημι καὶ Φοντηίου καὶ Ἀπουληίου Βικελλίου τε καὶ Λαβεῶνος καὶ Φιγούλου Πλινίου τε τοῦ φυσικοῦ.*

Capito et Fonteius pariter iunctim laudantur a Lydo de magistrat. prooem. *τὰ ἐπίσημα τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Θούσκων λαβὼν ὁ βασιλεὺς Νουμᾶς τῇ πολιτείᾳ εἰσήγαγεν,*

18) cf. de eo Haupt ind. lect. Berol. aestiv. 1859 = op. II p. 152.

19) *Θούσκων* pro *πεύσεων* haud ita facili sed necessaria correctione scripsi, cum et *πεύσεων* ineptum sit et *τούτους* ad quod referatur substantivum flagitet; *Θούσκους* intellege Tagetem et Tarchontem.

ὥσπερ καὶ τῶν ὅπλων τὸ δύσμαχον ἀπὸ Γαλατῶν. καὶ μάρτυρες μὲν τούτων ὅ τε Καπίτων καὶ Φοντήιος ἐξ ὧν καὶ ὁ διδασκαλικώτατος Οὐάρρων, Ῥωμαῖοι πάντες, μεθ' οὓς Σαλούστιος οὗτος ὁ ἱστορικὸς ἐπὶ τῆς πρώτης ἱστορίας σαφῶς ἀναδιδάσκει. ex quo loco colligi poterat, Capitonem Fonteiumque fontes fuisse Varronis, ex eo hausisse Sallustium, nisi Lydus errores in historia litterarum Romanarum haud raros sed immanes commisisset. neutiquam praeterea ex Sallustio [20]) ea scriptorum nomina mutuari potuit, immo ea omnia hausit ex unico eo fonte, ex quo tacito nomine deprompsit confusam et perversam neque a quoquam traditam narrationem, sed ut assolet pro suo stupore et ridicula vanitate cunctos quasi optime sibi cognitos enumerat. Capitonem autem quominus Ateium esse [21]) concedatur, id obstat, quod eius temporis puri puti fuerunt iuris consulti, longe remoti a grammaticorum doctrina. Sinnium contra Capitonem [22]) huc magis quadrare, aliquatenus probant fragmenta talia, qualia leguntur apud Fest. s. v. sinistrae aves p. 339 Müller. *a deorum sede cum in meridiem spectes, ad sinistram sunt partes mundi exorientes, ad dexteram occidentes. eo factum arbitror, ut sinistra meliora auspicia quam dextera esse existimentur;* ap. eund. s. v. monstrum p. 138 Müller. atque idem cum non minus publicas, quam sacras antiquitates

20) sive eius rei memoriam cum Linkero ad primum historiarum librum, sive cum Kritzio (p. XLI) et Gerlachio ad orationem Caesaris in Catilinae libro referas; alterum si ponas, manifesti erroris convictus est Lydus, Caesar enim in Catilin. 51, 38 insignia quidem magistratuum a Tuscis, sed arma atque tela militaria a Samnitibus sumpta esse dicit. cf. Ioan. Frid. Schultze, quaestion. Lydian. partic. prior. dissert. inaug. 1862 Gryph. p. 37.

21) id censuerunt C. B. Hase, Müller Etrusc. II p. 37 adn. 70, Hertz, de Nigid. Fig. p. 32, Dirksen frgm. iur. cons. rom. p. 90, Osann ad Pomponium p. 54, Huschke Iurisprud. anteiusti. p. 44 sq. et dubitanter I. F. Schultze l. s. p. 39.

22) de quo cogitaverunt O. Iahn in act. societ. Saxon. II p. 284 adn. et Linker Sallust. prooem. p. 79.

Romanorum perscrutatus sit (cf. Hertz *Sinnius Capito* p. 25), non plane improbabiliter creditur, eum esse laudatum in loco supra scripto. quod autem Capito *ἱερεὺς* a Lydo (cap. 2) appellatur, id tanti facio. rectius tamen fortasse statuitur, Capitonem quendam ceteroquin ignotum hic laudari; ceterum Capitonis nomen et auctoritatem nulli dissertationi vel mentioni in toto libro Lydus adscripsit. quodsi id mire quem habet, quia reliqui omnes l. s. laudati scriptores identidem fontes proponuntur, poterit conicere, unicam illam disputationem, quae certo auctori nec nomine addito adsignatur nec aliunde adscita ratiocinatione cuiquam adsignari potest, dico eam, quae cap. 17—20 continetur, Capitoni esse tribuendam. quod si ita est, licet statuere auctorem Petosiriacis copiis non minus usum esse atque Campestrem et Graeca sane origo proditur vigiliarum numero hic adhibito, de quo infra p. XXXVII dixi. res tamen me iudice nimis in lubrico posita est.

Fonteii Romani esse dicitur tonitruale[23]) cap. 39—41 (*ἐκ τῶν Φωντηίου τοῦ Ῥωμαίου καθ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν*). idem laudatur a Lydo de mens. IIII 2 (*Φροντήιος*) in libro *περὶ ἀγαλμάτων*; ibid. 52 (*Φρωντήιος*), de magistr. III 42 (*Φωντήιος*); recte enim ubique Bekker eiusdem Fonteii nomen videtur reposuisse.[24]) praeter Lydum nemo eum cognitum habet; de eius aetate tamen acute ita argumentatur I. F. Schultze quaestion. Lydian. part. pr. p. 38: „ea quae de magistr. III 42 de oraculo versibus concepto ad Romulum dato narrat faciunt, ut non nimiam dignitatem auctori tribuamus. haec narratio mihi quidem imperatorum romanorum aetatem videtur redolere, ut e contrario (de magistr. prooem.) Fonteium ex Varronis

23) cur Müller. Etrusc. II p. 175 n. 74 dixerit, hoc tonitruale plerumque consentire cum interpretatione primi post Sirii ortum tonitrus quae in Geopon. Gr. I c. 10 legitur, me fugit; consensus enim nullus est.

24) debuit tamen non *Φωντήιος*, sed *Φοντήιος* scribere: cf. Schmitz in nov. mus. Rhen. XI p. 299.

libris hausisse suspicer; nam quae apud Lydum de mens. IIII 2 de Iano temporum praeside et duodecim altaribus ei consecratis exponit, ea etiam apud Varronem lib. V rer. div. legebantur (cf. Macrob. sat. I 9).“

Apuleius etiam in capite 54 commemoratur his verbis: *Βικέλλιος ὁ Ῥωμαῖος ἐκ τῶν Τάγητος στίχων, περὶ οὗ καὶ Ἀπουλήιος ὕστερον πλατεῖ καὶ ἐλευθέρου ποδὸς ἀφηγήσατο λόγῳ*, i. e. cum ad Etruscos eorumque libros Tageticos omnem divinationem Lydus referat, scripsisse dicitur Apuleius de disciplina augurali vel omnino de arte divinandi. ad eum et Varronem Nigidiumque disputatio cap. 10[d] extr. (*τοιαῦτά τινα οἱ περὶ τὸν Ῥωμαῖον Βάρρωνα Νιγίδιόν τε καὶ Ἀπουλήιον προύθηκαν*) refertur, quae, hausta per lacunam codicis Caseolini, ex codicibus Laurentianis addita est. eius maxima pars Ptolemaei et Plinii est, ut suo semper loco monitum est; Apuleii enumerationem cometarum diversorum generum (p. 31 v. 3—p. 32 v. 5) esse eo efficitur, quod eandem *κατὰ τὸν Ῥωμαῖον Ἀπουλήιον* Lydus de mensib. IIII cap. 73 tradit diversamque eam ab Aristotelis opinione. denique ter laudatur in narrandis ostentis quae Romanis acciderunt cap. 4 (*Ἀπουλήιος περὶ τῶν τοιούτων*, i. e. de ostentis, *γράφων*) de tribus solibus Claudio Caesare simul visis totidemque lunis Domitio et Fannio consulibus, cap. 7 de lapide ad Abydum Cyzicumque caelo delapso, cap. 44 (*ὁ μέγας Ἀπουλήιος*) de Marcia gravida fulmine icta.[25]) quae omnia tam ad ingenium philosophi Madaurensis magicarum artium peritissimi (Augustin. ep. 138) sunt facta, ut dubitare nequeas ab eo ipso omnia esse profecta.[26]) ceterum veri admodum simile est, ab ipso Apuleio

25) quae accuratius et ornatius hic Apuleius narrat, brevem eorum mentionem etiam Plinius II 99. 100; 150; 137 facit: ita ut Plinium ab Apuleio adhibitum esse appareat.

26) cf. Müller. Etrusc. II p. 38 et potissimum O. Iahn. in act. societ. Lips. 1850. II p. 284—286, qui his quoque locis nisus Apuleium ponit in numero eorum Romanorum, qui de toto orbe doctrinae scripserunt.

non solum Varronem Nigidiumque auctores esse prolatos[27]), sed redire ad eum etiam omnia illa huius capitis, quae apud Plinium legi in adnotatione critica exposui.[28])

Vicellius Romanus homo est prorsus ignotus, confusus olim male cum Nigidio Figulo.[29]) eius *ῥήμασιν αὐτοῖς*, ut ait Lydus, translata dissertatio extat in cap. 55—58, in qua fuse exponit, in quas regiones terrae motuum significationes valeant secundum solis collocationem in singulis zodiaci signis. in hac distributione cum anxie Ptolemaei auctoritatem sequatur (fuit autem magna astrologorum in ea re dissensio), post Ptolemaeum vixerit necesse est, siquidem revera huius scripti auctor est, Vicellius. ab eo etiam tonitruale in cap. 23—26 sine auctore propositum et perperam in Palatino codice Fonteio tributum ut repetas, cogeris eo, quod cum ceteris in rebus Vicellio simillimum tum eidem zonarum distributioni ethnographicae superstructum est.

Etiam Labeonem multi fuerunt, qui Antistium esse opinarentur, vel eo seducti quod cum Capitone, quem Ateium esse sibi persuaserint, consociatus est.[30]) sed iuris consulto hic nihil est negotii. contra *Λαβεών*, cuius explicationes Iani Consivii et Februarii Plutonisque Februi Lydus de mensibus IV 1 et 20 affert, fuerit Cornelius Labeo, qui apud Macrobium (saturn. I 16, 29) 'primo fastorum libro' nundinis ferias esse pronuntiat[31]); itaque

27) quod recte monet Swoboda, Nigid. reliqu. p. 42.

28) vide adnotationem 25.

29) a Creuzero symbolic. vol. II p. 927 adn. 132 et Schneidero ind. ad script. rei rustic. p. 358.

30) C. B. Hase, Hertz de Nigid. p. 32, Huschke l. s. p. 43, C. F. Schultze l. s. p. 39.

31) cf. Merkel, proleg. Ovd. Fast. p. LXXVII. scio Wissowae, de Macrob. saturn. font. p. 26 Macrobii culpa Cornelium pro Antistio positum videri; totam enim hanc expositionem ex Suetonio haustam esse. sed primum mihi non constat, num plane incredibile sit, aliunde aliquid adspersisse excerptis suis Suetonianis Macrobium; deinde Antistium fastos conscripsisse neque traditum est neque per se ita veri simile; denique Cor-

per se probabile est hic quoque eundem dici.[32]) neque male cum huius viri ingenio congruunt[33]) quae ex Labeone in libro de ostentis afferuntur; ceterum eodem spectare videntur, quae leguntur apud nebulonem Fulgentium de abstr. serm. s. v. manales p. 599 Merc. = p. VIII. IX Lersch.: *Labeo qui disciplinas Etruscas Tagetis et Bacidis* (cf. Zinck, Fulgent. p. 90) *quindecim voluminibus explanavit'*. de aetate Cornelii post incertas Merkelii et Mülleri suspitiones[34]) accuratius nuper disputatum est atque Kettner, Reifferscheid, Kahl, Wissowa alii[35]) eum nunc tertio p. Ch. saeculo adscribunt, quod mihi quoque maxime probabile visum est. sed nuper Bureschius oblocutus est[36]) ratus eum etiam ad alterum saeculum referendum esse, quamquam significatam tantum sententiam ut certis argumentis comprobaret ei per praematuram mortem non licuit, omnibus bonis viris eam flebilem.

Ad Labeonem a Lydo refertur cap. 42, in quo disquiritur, quidnam portendatur lunae positione ea, quam tempore solstitii aestivi occupat. cui disquisitioni mire ita inscribitur: *καθολικὴ ἐπιτήρησις πρὸς σελήνην περὶ κεραυνῶν καὶ ἄλλων καταστημάτων ἐκ τῶν Λαβεῶνος καθ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν ἀπὸ τῆς θερινῆς τροπῆς*. vides enim partem tantum huius tituli cum argumento disputationis

nelius a Macrobio adhibetur etiam I 12, 21, ubi de dea Maia similia adnotat atque apud Lydum de Iano et Februo, et III 4, 6, ubi largas doctrinae de Penatibus copias omnes Cornelio deberi post Kettnerum Wissowa ipse sagaciter exponit Hermae vol. XXII p. 35 sq.

32) id censuerunt iam Müller, Etrusc. II p. 36; Merkel l. s. p. LXXVII.

33) cf. Kahl, 'Corn. Lab.' in philologi V suppl. p. 717; Mülleneisen, de Corn. Lab. frgt. stud. Marburg. 1889.

34) recte tamen Müller. l. s. 'Labeonem' ab Augustino de civ. dei II 14 laudatum Cornelium esse statuit.

35) Kettner, Corn. Labeo 1887 (Arnobium permulta ex Labeone hausisse probavit, quod negavit quidem Bureschius l. s., sed vix recte: cf. Wissowa Herm. l. s.); Reifferscheid ind. lect. schol. Vratisl. 1879/80 p. 9; Kahl l. s.

36) Buresch, Klaros p. 54 sqq. et 128.

congruere; reliqua autem pars optime quadrat in eam, quae praemissis generalibus quibusdam animadversionibus statim subsequitur, dissertationem de fulminibus sine nomine auctoris exhibitam (cap. 47—52). in utraque autem eadem tenetur ratio, qua ex natura signi zodiacalis, in quo sol lunave positi sint, efficitur quid praemonstretur; ut exemplum afferam, sole vel luna libram ingressis iniquitas significatur et pernicies eis frugibus, quae trutina pensantur, sin virginem, virginibus castis et feminis periculum inminet et agris sterilitas, alia. dein in utraque continetur *καθολικὴ ἐπιτήρησις* (quod praeterea in nulla inde a cap. 23—58 reperitur); in utraque denique observatio incipitur ab ariete, id quod Aegyptiaci moris est.[37]) Labeoni igitur etiam cap. 47—52 adsignanda sunt.

Nigidius Figulus citatur cap. 45 *ἐν τῇ τῶν ὀνείρων ἐπισκέψει*, in qua praedicat fulminis per somnium visi faustum omen; videtur igitur Hertzio (de Nigid. Fig. p. 35) iudice divinationem quae somniis nititur singulari libello exposuisse. ceterum tenendum est, talem somniorum interpretationem apud Chaldaeos magis quam apud Etruscos usitatam fuisse atque inde scrupulum de origine Nigidiana facile alicui inici posse.[38]) dein in cap. 27—38 proponitur *ἐφήμερος βροντοσκοπία τοπικὴ πρὸς τὴν σελήνην κατὰ τὸν Ῥωμαῖον Φίγουλον ἐκ τῶν Τάγητος καθ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν* de qua infra dicam.

Denique post ea, quae in priore lacuna codicis Caseolini interciderunt et ex Laurentianis accesserunt (c. 10[d] extr.),

37) cf. schol. Arat. v. 544. *οἱ Αἰγύπτιοι εἰκότως ἀπὸ τοῦ κριοῦ ποιοῦνται τὴν ἀρχήν, πάντα τὰ ζῴδια κατὰ ἀναλογίαν λαμβάνοντες τῶν μελῶν καὶ δὴ τὸν μὲν κριὸν κεφαλὴν εἶναί φασιν, ἐν ᾗ τὸ ἡγεμονικόν, ἐπειδὴ ὁ κριὸς τῶν προβάτων ἡγεμὼν καὶ πρόοδός ἐστιν, καὶ ὅτι ἐν τῷ κριῷ ὁ ἥλιος ἰσημερίαν ποιεῖται, ταῦρον δὲ τὸν αὐχένα ἄχρι τῶν ποδῶν, οἵ εἰσιν οἱ ἰχθύες.* Vicellius (cap. 55) etiam ab ariete incipit, Nigidius a cancro, ceteri a capricorno. ceterum utramque disputationem non Etruscae disciplinae, sed Chaldaicae astrologiae prae se ferre naturam, non opus est ut moneam.

38) cf. Schmeisser quaest. Etrusc. p. 22 sq.

legitur *τοιαῦτά τινα οἱ περὶ τὸν Ῥωμαῖον Βάρρωνα, Νιγίδιόν τε καὶ Ἀπουλήιον προύθηκαν.*[39]) huius autem capitis pauca quaedam Campestris esse infra docebo; magnam partem ex Ptolemaeo fluxisse, in adnotatione demonstratum est; deinde quae Apuleio certo tribuenda sint, supra exposui. Sed iam supra dixi etiam Pliniana et Nigidii Varronisque mentionem probabiliter ex eodem Apuleio hausta esse, ita ut Lydus neque illum neque hos ipse videatur ad hoc caput conscribillandum inspexisse. Quae cum ita sint, admodum sane difficile est diiudicatu, quae tandem Nigidio vel Varroni tribuenda videantur esse, id est ab Apuleio ex his auctoribus deprompta. nihilo setius quamquam non magna, tamen aliqua cum probabilitate ita puto disputari posse.

Restant praeter paucissima quaedam Chaldaica astrologica (p. 20, 10—p. 21, 6 et p. 29, 16—p. 31, 2) solae observationes de signis tempestatis eae, quae leguntur p. 23, v. 6—p. 24, v. 4: *πρόδηλόν ἐστιν, ὡς ὅταν ἀνίσχων* (ὁ ἥλιος) *ὥσπερ ὑπολανθάνει κτλ.* usque ad verba *λαμπροτέραν ποιῶν.* quae a Nigidio profecta esse duobus probari potest argumentis. primum hae observationes, quae solae ex omnibus eis ad quas referri potest Nigidii nomen supersunt, optime conveniunt cum eius libris de vento (de quibus cf. Hertz de Nigid. p. 41, Breysig de Nigid. fragm. p. 43, Swoboda Nigid. reliqu. p. 61 sq.); in eis enim solis et lunae habitum ad praedictiones de ventis futuris adhibuit.[40]) dein nisus est saepe Nigi-

39) superfluum duco multis refutare, quae olim de hoc testimonio opinati sunt Hertz Nigid. p. 41 et Merkel prol. fast. p. LXXXVII, cf. p. 319.

40) Sueton. frg. 152 Reiffersch. = Nigid. frg. CV Swobod. (Isidor. de nat. rer. c. 38 et schol. Germanici Sangerm. p. 201, 15 sqq.) *Nigidius ait, luna si summo in corniculo maculas nigras habuerit in primis partibus mensis, imbres fore; sin media tunc, cum plena sint in ea cornicula, serenitatem. certe si rubet quasi aurum, ventos ostendit . . . fit enim ventus ex aeris densitate, densitate obducta sol et luna nubescunt; . . . item si cornua eius obtecta fuerint nebula, tempestas futura est.* Nigidius frg. CVI

dianis his libris vel, si mavis, secutus est eosdem atque ille fontes Vergilius, qui haec tempestatum signa „in georgicis divino paene comprehendit ingenio“ (Vegetius de re milit. V 11); conferas enim quaeso argumentum fragmenti quod prius infra scripsi cum Vergil. georg. I 427:

„luna, revertentes quom primum colligit ignis,
si nigrum obscuro comprenderit aëra cornu,
maxumus agricolis pelagoque parabitur imber:
at si virgineum suffuderit orbe ruborem,
ventus erit; vento semper rubet aurea Phoebe.“[41])

pariter observationes Lydianae, quas conieci Nigidii esse, stabiliuntur consensu Vergilii, qui georg. I 446:

. . „ubi sub lucem“ inquit, „densa inter nubila sese
divorsi rumpent radii . . .
. . multa in tectis crepitans salit horrida grando.“

et ibid. 458:

„at si cum referetque diem condetque relatum,
lucidus orbis erit, frustra terrebere nimbis,
et claro silvas cernes aquilone moveri.“

Contra dubius haereo, quid Varroni adsignem. quod enim ei soli tribui possit, iam nihil superest. tamen mihi quidem haud absonum videtur, in illo quem modo tractavi loco etiam Varronis navales libros (sive ephemeridem navalem) in partes vocatos esse. nam his libris summo iure adscribi possunt Varronis meteorologicae quae hic illic traduntur animadversiones. cf. Vegetius de re milit. V 11 *quae* (signa tempestatum) *Varro in navalibus libris diligenter excoluit.* in eis autem similes quasdam atque Nigidius in libro de ventis notat significationes; velut ea quae Nigidius ap. schol. German. p. 112 (vid. adnot. 26) ponit, aliqua ex parte repetit Varro apud Plinium XVIII 349: „nascens luna si cornu superiore

(Isidor. ibid. et schol. German. p. 195, 1): *Nigidius dicit, si pallidus sol in nigras nubes occidat, aquilonem ventum significare.*

41) cf. Arat. 803:

πάντα δ' ἐρευθομένῃ δοκέειν ἀνέμοιο κελεύθους,
ἄλλοθι δ' ἄλλο μελαινομένῃ δοκέειν ὑετοῖο.

obatrato surget, pluvias decrescens dabit; si inferiore, ante plenilunium; si in media nigritia illa fuerit, imbrem in plenilunio"; et ibid. 348: „si rutila (erit), ventos (significabit)." potuit igitur hic quoque Varro laudari sive a Nigidio ipso, quod pro temporis ratione certe licuit, cum ephemeris navalis conscripta sit c. a. a. Chr. 77 (cf. Bergk in nov. mus. Rhenan. I p. 369), sive una cum Nigidio ab eo, ex quo hausit Lydus i. e. Apuleio. Lubenter tamen concedo haec omnia satis incerta esse.

Ex Plinio denique fere omnia ostenta deprompta sunt, quae Lydus ex historia Romana affert, plerumque ad verbum expressa neque unquam addito auctoris nomine; id ipsum tamen inde facilem explicatum habet, quod videtur Plinii memoriam ex Apuleio hausisse Lydus. semel tantum (cap. 7) laudatur in enarranda re, quam ipse se vidisse narrat Plinius II 150: *ἐπὶ τῆς φυσικῆς ἱστορίας ὁ Ῥωμαῖος Πλίνιος λίθον ἑωρακέναι φησὶν ἐν Βοκοντίῳ ἐξ οὐρανοῦ κατενηνεγμένον.*

Praeterea Campestris vel Campester — Campestris nimirum nuncupatus est in Adnotationibus super Lucanum[42]), Campester a Fulgentio l. i. s. — a Lydo in partes vocatur p. 24, 5: *ὁ δέ γε Ῥωμαῖος Καμπέστριος ταῖς Πετοσιριακαῖς ἀκολουθῶν παραδόσεσι*[43]) et p. 35, 8 auctor longae de cometis disputationis, quae nunc plena ex codicibus Laurentianis edita est, exhibetur. hanc quoque disputationem ex Petosiriacis copiis derivatam esse arguitur per Servium, qui in Aen. X 273 (quem locum in epimetro de cometis p. 170 adnexui) eadem fere proponit et in fine addit: „plures vel pleniores differentias vel in Campestri vel in Petosiri si quem delectaverit quaerat"[44]).

42) I 529 *Campestris scribit cometas quinque esse* etc., vide in epimetro de cometis p. 167.

43) ab eo repetendum esse credo totum locum inde a p. 24 v. 5 usque ad p. 25 v. 25.

44) ex eodem fonte apparet hausisse Hephaestionem Thebanum, cuius cap. 24 in epimetro de cometis p. 167 apposui: vide nunc Riess. diss. Bonn. p. 21 et philol. suppl. VI p. 349 sq.

sed apparet eum Petosiriacam quae ad Aegyptum solam spectavit doctrinam ad sui aevi et Romani quod tunc erat imperii statum rationemque adaptavisse: atque praeter cetera qui ubique subest Persarum metus digito quasi monstrat ultimos fere saeculi tertii annos[45]), quibus Campestrem vixisse proclive est conicere.[46]) ceterum apud Fulgentium contin. Vergil. p. 742 Staver. narratur Campester 'in catabolicis infernalibusque' cecinisse.

Quis postremo fuerit Fulvius defensor divinationis astrologicae in cap. 16 (*Φούλβιος ἐκ τῶν τοῦ Νουμᾶ ἱστορήσας*), prorsus ignoratur; opinati quidem sunt Merkel proleg. Ovid. fast. p. LXXV alii, esse Fulvium illum Nobiliorem qui teste Charisio I p. 112 Putsch. fastos scripsit i. e. calendarium composuit non dissimile Verri Flacci Praenestino[47]); sed me iudice audacius quam verius.

Iam vero quaeritur, num ratio et natura Etruscae et Romanae disciplinae sacrae in libro Lydiano recte possit perspici, num vera illius divinationis imago sit proposita. incorruptae quidem colorem antiquitatis in eo desiderari nemo inventus est qui negaret. atque primo obtutu vides, imperatorem Caesarem eiusque aulam saepe commemorari, controversias dogmaticas tangi, vel ieiunium Christianorum respici[48]), fere unicam gentem cuius irruptio semper immineat Persas esse, qui tempore Iustinianeo regni Byzantini fuerint hostes perniciosi[49]), tantum non omnia moribus illius aevi adaptata esse.

45) cf. Riess, diss. p. 21.

46) minus recte O. Müller Etrusc. II p. 38 eum aequalem fere Apuleii Madaurensis fuisse statuit.

47) cf. Mommsen *römische Chronologie* p. 41 n. 51 edit. alt. CIL I[1] p. 362.

48) cf. Hase praefat. p. XVII, Hertz Nigid. p. 33 not. 3; de ieiunio cf. p. 76 v. 16, de controversiis dogmaticis p. 89 v. 3.

49) eorum scilicet irruptione statim post cometae apparitionem facta Lydus ipse, qui eo usque temporis divinationem astrologicam anile et ineptum esse inventum crediderat, sibi persuasit, eam verissimam ac paene divinam esse artem: cf. prooem.

Cui malo ita mederi studet C. B. Hase ut sumat, fortasse Lydum e libris haruspicinis ritualibusque selegisse ea potissimum, quae ad sua quoque tempora regionesque sibi propinquas accommodari quodammodo posse existimaret. praetermissa autem consulto esse ómnia illa, quae vel ad gentes Italiae Aequos Latinos Samnites Picentes Tuscos spectarent, vel ad administrationem rei publicae de comitiis auspicato edicendis obeundis dimittendis vel ad loca augurata Latii agrique Romani, Albanum montem, lucum Maricae, armilustrum, aedes urbanas: ea enim cuncta Graecis hominibus saeculi sexti rerum Italicarum incredibiliter rudibus fastidia ac monstra debuisse videri. interdum quoque res priscas vocabulis novis suoque tempore usitatis esse obscuratas; denique illo tempore impium fere fuisse proferre in lucem, quae ex pontificum libris eruta essent de auspiciis cliviis, sacris novendialibus, lectisterniis faciendis, supplicationibus circa templa fana pulvinaria decernendis. Sic igitur factum esse ut in excerptis his Lydus non servaret nisi pauca[50]) eaque obscura antiquae persuasionis vestigia[51]). ipse autem Hasius in conficienda interpretatione Latina coniectura sagaciter saepe et feliciter assequi conatus est eam sententiam, quae olim fuerit sed a Lydo inscite perversa.[52]) Itaque Hasius quamquam concedit a Lydo multa novata esse et mutata, tamen cum cetera scripta manasse credit ex optimo fonte tum fulgurum interpretationes cap. 47—52, si pauca exceperis, sumptas esse ex libro vetere pontificio rituali fulgurali (p. XX).

O. Müller Etrusc. II p. 42 opinatur, scripta Romanorum Labeonis Nigidii aliorum de disciplina Etrusca a haruspicibus recentioribus temporibus sola esse usurpata, pedetemptim corrupta et perversa immixtis superstitioni-

50) relictam tamen esse p. 48 *A* (= p. 39, 12 h. ed.) opinionem Romanorum veterum, quae pertineret ad populi victi caeremonias ad se ipsos transferendas, bene monet Hase.

51) Hase praefat. p. XVIII sq.

52) cf. praefat. p. XVI.

bus Chaldaicis et Aegyptiacis doctrinaque Graeca meteorologica; neque aliter Hertzius iudicat, qui omnia quae de Etrusca disciplina tradat Lydus genuino alicui fundamento esse passim superstructa dicit (p. 32) atque Nigidii Figuli tonitruale foede interpolatum, tamen Nigidii esse putat (p. 33).

Contra ego censeo. nihil enim genuini, nihil Etruscae vel Romanae disciplinae auguralis et ritualis inesse Lydi libris, subditicium Nigidii tonitruale esse contendo et certissimis argumentis evincam.

Vnum quod video afferri potest vestigium Etruscorum disciplinae, tangi in cap. 47 doctrinam a Tuscis de fulmine regali prolatam[53]); quod quam nullius momenti sit, docetur eo, quod vel in codice Theodosiano XVI 10, 1 decretum est: „si quid de palatio nostro aut ceteris operibus publicis degustatum fulgore esse constiterit, retento more veteris observantiae quid portendat ab haruspicibus requiratur." tritum igitur hoc fuit ut quod maxime; ceterum omnia divinationis genera quae in Lydiano libro exercentur non Etrusca sunt, sed Chaldaica, Aegyptiaca, Graeca. Campestrem ex Petosiri, Vicellium ex Ptolemaeo pendere totum, Labeonem prorsus Chaldaicae et Aegyptiacae astrologiae se addixisse iam supra demonstravi.

Dein non solum a Romanis[54]), sed etiam ab Etruscis alienum fuit ex solo tonitru vaticinari, quod rectissime iam Müller Etrusc. II p. 177 affirmavit. quam sententiam ut refutaret, unicum testimonium Hertzius Nigid. p. 33 potuit afferre Ciceronis de divin. I 33, 72; atque id nuper manibus eius detortum est editione a Christio ad optimos codices redacta. ibi enim cum olim legeretur

53) cf. Müller Etrusc. II p. 164.

54) augures sane docuere 'Iove tonante fulgurante comitia populi habere nefas' (Cic. de divin. II 18, 42): inde vero minime efficitur, quod tamen credidere Müller l. s. et Swoboda, Nigid. rel. p. 31, Romanos ex singulis tonitribus certa quaedam eventa vaticinatos esse: immo agitur de auspiciis caelestibus inter oblativa gravissimis.

et tonitruales libri, iam scriptum est *et rituales libri* secundum optimos libros[55]) recteque editor amicus animadvertit, rituales libros, cum Festo auctore de urbibus condendis, de aedibus sacrandis deque aliis id genus rebus agerent, multa ex disciplina haruspicina petita continere potuisse.

Neque unquam Etrusci frequentaverunt totum id genus divinationis, quod nititur observando signo zodiacali, quod sol vel luna occupet, quale fere per totum librum usurpatum est. in capitibus 17—20 praeterea origo proditur re parva sed manifesta, quod vigiliae numerantur non quattuor Romanae (cf. Censorin. 23, 9), sed tres Graecae (cf. Pollux I 70).

Ceterum facile a me impetro ut credam, Lydum ipsum finxisse, haec scripta Etruscam disciplinam repraesentare neque ullum eorum auctorem unquam Etruscam speciem prae se ferre voluisse; miro enim Etruscorum amore captus est Lydus, fere omnia ab eis repetit; credidit scilicet Etruscos eosdem atque Tyrrhenos i. e. Lydos fuisse, itaque proavos ipsius.

Neque concedo, Nigidium non Etruscam sed Chaldaicam doctrinam proponere voluisse, cum soleat Romanorum ipsorum disciplinam sacram enarrare[56]); immo pro certo habeo, totum tonitruale, quod Nigidii fertur, esse suppositum.[57]) Exordium capit hoc tonitruale a

55) *et rituales* legitur in Vossiano A, Vindobonensi man. sec. *et trituales* in Vossiano B, Heinsiano, Vindobonensi man. prim. (?, Christ scribit V²), in deterioribus nonnullis *et tonitruales; tonitruales* igitur librarius ex *trituales* correxit, ut sibi visus est, seductus antecedentibus libris fulguralibus.

56) Distat quod Nigidius in libris de ʻsphaera Graecanica' et de ʻsphaera barbarica' astronomiam tractavit, i. e. non solum de ipsis sideribus et cometis, sed etiam de fabulis astronomicis egit ex Graecorum et Aegyptiorum doctrina: illam autem perversam Chaldaeorum doctrinam astrologicam in hoc libro exhibitam esse, nullo fragmento probatur.

57) Huic iudicio iam in proecdosi lato accesserunt Kahl philol. suppl. V p. 734; Schmeisser, *die etrusk. Disciplin* (1891),

mense Iunio, non quod eo tempore tonare incipit, ut voluit Burinius[58]), sed quod Iunio sol cancrum ingreditur, atque a cancro, quod lunae domicilium sit, incipere decet in observatione lunari, ut ipse auctor ait, *καλῶς ἄν τις ἄρα καὶ τὸν σελήνης οἶκον ἐπιλέξαιτο, ὥστε ἀπὸ τοῦ καρκίνου καὶ ἐνταῦθα τὴν ἐφήμερον ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς νουμηνίας κατὰ τοὺς σεληνιακοὺς μῆνας ληψόμεθα τῶν βροντῶν ἐπίσκεψιν.* de domiciliis zodiaci doctrinam, quae imperatorum aetate immane quantum propagata est, iam Nigidii aetate Romae notam fuisse, certe demonstrari nequit; neque mihi persuadere possum ut Nigidium Lydi solius testimonio fretus credam peregrinae huic disciplinae operam dedicasse.

Alterum accedit multo gravius. observatio instituitur secundum menses synodicos, cuius semper triginta dies enumerantur, quamvis revera 29 dies et fere 13 horas contineant. atque hi menses synodici triginta dierum semper exaequantur ita mensibus anni civilis[59]), ut novus mensis semper initium capiat a novilunio; quem computum potest sane quis conicere recentiore interpolatione tonitruali obtrusum esse: sed quid tandem genuini superest? immo omnia tam sunt ridicula, tam supra modum inepta, ut ea Nigidio astronomiae peritissimo attribui nequeant. potuit talia conscribillare profecto nemo nisi homo, qui

p. 37. genuinam contra originem defendere studuit Swoboda, Nigid. reliqu. p. 31 sq.; sed eius argumenta reprobavit Wissowa *Zeitschr. f. österr. Gymn.* 1889 p. 996.

58) 'acad. des inscript. et belles lettres' 1764 p. 197: „apparement parceque c'est vers ce temps de l'année, que le tonnerre commence a se faire entendre" quod ei credit Hertz p. 33; sed res ipsa falsissima est, cum in Italia Graeciave mensibus aestivis Iunio Iulio Augusto rarissime tonet, contra frequentissime vere et autumno.

59) nolo urgere nomina Iulii et Augusti nondum Nigidii aetate (qui mortuus est a. 45 a. Chr.) extitisse; talia enim facillime postea poterant mutari. neque necesse est, immo vix licet, in libro Nigidiano de anno Iuliano cogitare. fac igitur ponas veterem annum Romanum 378, 377, 355 dierum. quousque te vertis, eaedem te manent ineptiae.

prorsus deditus altae astrologicae sapientiae astronomiae ne prima quidem elementa extremis digitis attigit.[60])

Ne multa, omnia quae in Lydo extant scripta composita sunt aetate, in qua Romae omnium gentium superstitiones absurdissimae inter se confusae sunt et pavor stuporque animi lubentissime maxime miris artibus delectatus est, tertio quartove p. Chr. saeculo. huic igitur aetati adscribas Vicellium, Campestrem, Fonteium. Latine quidem scriptae erant illae disputationes sed versae minime a Lydo, homine Latini sermonis misere gnaro[61]), contra excerptae mutatae accommodatae ad ipsius temporis mores, religionem, statum publicum.

Nihil ergo me iudice valent omnes quae in Lydo reperiuntur disputationes astrologicae ad illustrandas Romanorum Etruscorumve antiquitates sacras: habent tamen aliquid momenti, si Byzantinorum spectas tempora, quod primitiae sunt studiorum in eis mirum in modum excultorum et propagatorum. Nam per tota Byzantinorum saecula superstitiosa summis in delitiis tales disquisitiones astrologicas habuerunt cum alias tum *βροντολόγια* et *σεισμολόγια*, ita ut ne imperatores quidem aspernarentur, talia componere; velut imperatoris Heraclii in codice Regio 2267 extat tonitruale, *βροντολόγιον τῶν ιβ' ζῳδίων συνταχθὲν ὑπὸ Ἡρακλείου βασιλέως ἐκ τῆς ἀστρῴας κινήσεως* (cf. Du Cange in append. ad glossar. Graec. p. 44). coniuncta quidem erant haec studia pariter atque in Lydi libro cum disquisitionibus de causis physicis tonitrus, terrae motus, de signis tempestatum, meteorologicis et prognosticis cuiusque generis. neque eas dedignati sunt imperatores. nam Constantinus Porphyrogennetus in append. ad libr. I de caeremon. p. 467 inter libros qui ipsi vel in castris prae manibus fuerint enumerat: *βιβλίον τὸ περιέχον περὶ*

60) ceterum Hertz p. 32 recte monuit legem observationis soli Romae destinatae violatam esse ad d. 30. mens. August. et ad d. 10. Septemb.

61) cf. I. F. Schultze quaest. Lydian. § 2 *quam peritus linguae Latinae Lydus fuerit* p. 6 sq.

εὐδίας καὶ χειμῶνος καὶ ζάλης ὑετοῦ τε καὶ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν καὶ ἀνέμων ἐπιφορᾶς, πρὸς τούτοις βροντολόγιον καὶ σεισμολόγιον καὶ ἕτερα ὅσα παρατηροῦνται οἱ πλευστικοί· ἰστέον δὲ ὅτι τοιοῦτον βιβλίον ἐφιλοπονήθη καὶ ἐκ πολλῶν βιβλίων ἠρανίσθη παρ' ἐμοῦ Κωνσταντίνου . . . βασιλέως.

Quam late patuerint haec studia quaevis Graecis codicibus paulo instructior bibliotheca demonstrat: tam ingens est silva Byzantinarum disputationum „de ostentis"; non minus *ἑρμηνεία τοῦ βροντολογίου καὶ τοῦ σεισμολογίου, ἑρμηνεία τοῦ σεισμολογίου τῶν δώδεκα ζῳδίων, βροντολόγιον τῶν ιβ μηνῶν* alia reperiuntur, quam *παρασημειώσεις προγνωστικαὶ περὶ τῆς μελλούσης τοῦ ἀέρος καταστάσεως*[62]) similia. quid quod etiam in Britanniam haec studia utriusque generis transmigraverunt? inter scripta Bedae Venerabilis legitur etiam *libellus de tonitruis ad Herenfridum* (vol. VI p. 343 sq. ed. Giles), translatus, ut scriptor ipse ait in praefatione, ex sermone Graeco in Latinum, neque minus eius feruntur *pronostica temporum* et *de praecognitione copiae aut paupertatis futurae* (edit. Basil. 1563 vol. I p. 462 sq.). falso tamen has disputationes ex Lydo manasse dicit Hase comment. p. XV sq., fere nullus enim est consensus. ceterum unum ex his seismologiis ineditis in epimetro secundo de terrae motibus adnexui et permultorum tonitrualium unum edidit nuper ex Ambrosiano E 81 sup. Wünschius *Byz. Ztschr.* V p. 416.

Et quo usque processerit vesana in istis vaticiniis collocata fiducia Nicetas Choniates tibi narrabit, qui in Manuel. Commen. VII 5 p. 233 ed. Genev. 1593 haece refert: *λέγεται ὡς τοῦ δόγματος τούτου* (de oblatione incarnati dei) *ὑποκινουμένου καὶ εἰς κοινὴν ἐπικρινομένου προτεθῆναι βάσανον, ἐξώρως ἐκραγῆναι βροντὴν ἐξαισίαν, ὑφ' ἧς καὶ περικτυπηθῆναι τὰς ἀκοὰς τὸ συνὸν ἅπαν τῷ*

62) haec leguntur in codice Laurentiano XXVIII 32 fol. 12 rect. et editae nunc sunt ex meo apographo apud Heegerum, de Theophrasti qu. f. *π. σημείων* libello (1889) p. 66 sqq. (vide p. 60).

βασιλεῖ κατὰ Πελαγονίαν διατρίβοντι τότε, ὡς ἀπὸ τοῦ κτύπου πολλοὺς εἰς γῆν καταπίπτειν. καί τινα τῶν τροφίμων, Ἠλίαν τοὔνομα, τὴν τύχην ὑπὲρ τοὺς πολλούς, τοῦ στρατοῦ φύλακα, βίβλον ἀναπτύξαντα περὶ βροντῶν καὶ σεισμῶν διεξιοῦσαν καὶ τὰ περὶ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καθ' ὃν ἐβρόντησεν ἐπελθόντα, φάσκοντα εὑρεῖν οὑτωσί· ‘πτῶσις σοφῶν’.[63]) *οὐ μόνον τοίνυν οἱ ῥηθέντες ἄνδρες τῶν τηνικαῦτα ὄντες σοφῶν οἱ κράτιστοι τῆς ἐκκλησίας ἀπεσφενδονήθησαν καὶ πάσης ἱερᾶς ὑπηρεσίας ἐξωστρακίσθησαν, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς καὶ ἕτεροι τῶν ἱερῶν καὶ θείων περιβόλων ἀποσηκασθέντες ἠλάθησαν.*[64])

Quae res cum ita se habeant, Lydi librum de ostentis a Byzantinis lectitatum esse iure suspicari licet neque raro ab eis commemoratur. Theophylactus Simocatta hist. eccl. Reg. p. 186 B inquit *περὶ τῶν ἀνθρωπομόρφων καὶ Νειλῴων ζῴων καὶ τοῖς πάλαι ἱστόρηται. τίνος δὲ σημαντικὸν ἡ τούτων ἐνδημία καθέστηκεν εἰπεῖν ἐθάρρησεν ὁ Λυδος τῶν ἄλλων λίαν νεώτερος καθεστὼς ὃς κατὰ τοὺς χρόνους ἐγνωρίζετο Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος*[65]), ad quem locum teste Hasio in comment. de Lydo p. XV in codice Vatic. Gr. 971 haec adscripta sunt: *σημείωσαι ὅτι ὁ Λυδος ὁ περὶ κομητῶν καὶ ἴριδος καὶ λοιπῶν περὶ τον ἀέρα παθῶν ἑρμηνεύσας ἐν τοῖς χρόνοις ἦν Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος.* Leo Tactic. constit. in epit. § 67 (ed.

63) plane similia leguntur apud Lydum p. 78, 8: *εἰ βροντήσῃ . . πτῶσιν ἀνδρῶν εὐπόρων ἀπειλεῖ*, multis aliis locis.

64) perraro auditur vox hominis sani, velut Nicephori Homologetae in Corp. iur. Graec. Roman. p. 196 *τὰ λεγόμενα βροντολόγια καὶ σεληνοδρόμια ἢ καλανδολόγια οὐ χρὴ δέχεσθαι· βέβηλα γὰρ πάντα.* Calandologiis exponebatur quid Calendis Ianuariis significari videretur prout primo, secundo, tertio reliquis hebdomadis diebus accidebant; eorum specimen edidit Wünschius l. s. p. 419 sq.

65) sententia hodie non legitur in libro Lydiano; eam in initio mutilato positam fuisse suspicatur Gutschmid in indice Lydiano; quod admitti potest, si putaveris post Hebraeorum doctrinam ibi pauca quaedam de genere *τεράτων* (opposito eo signis quae *σημεῖα* dicuntur) apposuisse Lydum (cf. p. 5).

Lami ex cod. Laurent. in oper. Meurs. vol. VI Florent. 1745) col. 917 celeberrima astronomica scripta recenset Ptolemaei canonem et quadripartitum, Arati phaenomena, *Ἰωάννου τοῦ Λυδοῦ καθημερινήν τε καὶ μηνιαίαν ἐπιτήρησιν.* Etiam in collectaneis codicis Parisini Gr. suppl. 607[a], quae nuper edidit Maxim. Treu progr. Ohlav. 1880 p. 45, 10 et 46, 24, Lydi capita 53. 54 et 44. 45 in brevius contracta leguntur. mirum in modum postremo Lydi librum in usum suum convertit Byzantinus quidam, de quo Gaulmin ad Psellum de operat. daemon. (p. 199 ed. Boissonade) ex codice Regio adnotat haece: *σεισμοὺς immittit (Satan) sed per ἀγγέλους σεισμῶν ut credebant illi syderati quos magi quinque esse agnoscunt, puto, ob quinque σεισμῶν εἴδη, quia sunt ἐπικλινίαι* (sic! idem error in omnibus Lydi codicibus extat) *βράσται, ῥῆκται, σεισταί, ἰζηματίαι. astrologus msc. plura disserit; inde et veteribus Persarum, si nebuloni Graeculo adhibenda fides est, οἱ μάγοι τῶν σεισμῶν.*

Contra minus Lydi opus probat, ut est severior in diiudicandis scriptis, Photius cod. 180 p. 125[a] 30 sq. Bekker. *ἀνεγνώσθησαν Ἰωάννου Λαυρεντίου Φιλαδελφέως τοῦ Λυδοῦ πραγματεῖαι τρεῖς· περὶ διοσημειῶν, περὶ μηνῶν, περὶ ἀρχῶν πολιτικῶν. ἀλλ' ἡ μὲν περὶ διοσημειῶν ὅσα γε κατ' ἐμὴν κρίσιν καὶ πεῖραν οὐδὲν ἢ ἐπ' ὀλίγον διενήνοχε μύθων.* neque clementior est anonymus quidam grammaticus Byzantinus, qui Alexio Comneno regnante vixit. is amico cuidam ita scribit ap. Cramer. anecd. Oxon. III p. 187 v. 4 sq.: *ταῖς Λυδοῦ μαντείαις, ἃς ἐκεῖνος ἔκ τε Φοντηίου* (cod. *φώντου*) *καὶ Φιγούλου* (cod. *φηγούλου*) *καὶ τοῦ μυθολογουμένου παρὰ Ῥωμαίοις Τάγητος συναγήοχε, μὴ πάνυ τι πρόσεχε· τερατολόγος γὰρ ὁ ἀνὴρ οὗτος καὶ πολυφόρητος . . . καὶ εἴγε πιστεύεις τῷ Λυδῷ Ἰωάννῃ, πρὸς τὰ ἐκείνου σε πέμποιμι βροντολόγια.*

Restat ut pauca addam de ultima parte libri Lydiani, de calendario Clodii Tusci.

Clodium Tuscum nullo iure Merkel proleg. ad Ovid. fast. p. LXVI contendit Tuscum esse, de cuius poematis

loquitur Ovidius Pont. IIII 16, 20: *quique sua nomen Phyllide Tuscus habet.* sed induxit Merkelium in hanc sententiam perversa quam de calendario Clodii concepit opinio. id nimirum censet Ovidio suppeditatum a Clodio amico, quem ipse fastos compositurus rogasset, ut de rebus astronomicis quas rectius calleret librum in ipsius usum conscriberet, atque ab Ovidio in elaborandis fastis usurpatum esse. quam tamen opinionem ipse evertit, cum concedat multis locis non solum Ovidium ab amici calendario discessisse, sed saepe errores amici rerum astronomicarum scilicet peritissimi ab Ovidio earum rerum paene ignaro prudenter correctos esse. atque multo maior inter Ovidii et Tusci notationes evadit discrepantia, si spectas omnia ea, quae transponendo supplendo corrigendo Merkelius tantum eo animo tollere conatus est ut consensum inter amicos restitueret[66]); qua in re quam male provinciam susceptam administraverit, luculenter exposuit Hertzbergius in diariis antiquit. 1846 p. 241 sq. apage igitur opinionem praeiudicatam, cui quid veri insit, statim explicabitur.

Müllerus Etrusc. II p. 39 Clodium aequalem Apuleii esse putat, quod ea demum aetate talia scripta tamquam Etrusca perhiberi potuerint. verum Lydi ipsius stupori, fortasse coniecturae, quam recte ex nomine Clodii Tusci capere sibi visus est, debentur eius verba cap. 71 *καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κλώδιος ἐκ τῶν παρὰ Θούσκοις ἱερῶν.*

Mihi maxime videtur probabile, auctorem calendarii esse Clodium Tuscum, ad quem Sinnius Capito litteras dedit (cf. Gell. V 20, 2), cuius commentarii grammatici laudantur identidem a Servio.[67]) quae opinio stabiliri

66) falsam Merkeli sententiam etiam falsiorem reddidit I. F. Schultze quaest. Lydian. p. 25: „. . quod permulta quae ad mythologiam et festa Romanorum pertinent, libris de mensibus cum Ovidii fastis conveniunt. uterque enim tractatus diario Clodii Tusci ad Ovidii usum conscripto (cf. Merkel prol. ad Ovid. fast. p. LXVI) fundatus est“.

67) in Aen. I 52; II 229; XII 657; quartus liber laudatur in Aen. I 176.

etiam potest natura calendarii ipsius. non nego equidem, calendarium, quale nunc legitur, vix ac ne vix quidem a Clodio illo potuisse scribi, immo concedo videri interpolatum et hic illic assutis pannis deformatum esse; tamen genuinum superest fundamentum, quod optimo iure repetas a Clodio Tusco aequali Capitonis Sinni. primum enim hoc calendario latini auctoris interpretationem exhiberi cum eo probatur quod p. 157, 2 legimus ἡ βροῦμα, οἱονεὶ ἡ χειμερινὴ τροπή, tum nonnullis iudiciis a me suo loco significatis, quibus effici videtur, latina verba non bene intellecta esse a Graeculo. deinde, ut statim dicam quod sentio, primarius fons, ex quibus rivulos suos irrigaverit iste Clodius, vetus est calendarium rusticum Romanum *Eudoxi et Metonis antiquorumque fastis astrologorum* (Colum. IX 14, 12) fundatum, quode post Pontederae[68]) quasdam opiniones probabilem — ut etiam nunc mihi persuasum est — excogitavit sententiam Theodorus Mommsen chronol. Rom. p. 54 sq.

Contuli enim calendarium Clodii cum ceteris quae extant omnibus astronomorum notationibus atque adscripsi semper in adnotatione critica congruas ceterorum opiniones, eas tamen tantum, quae plene vel satis commode suapte sponte consentiunt; omisi omnes, quarum consensus ut probaretur vel longiore disputatione vel probabili opus esset correctione. sed ne quid omitterem, addidi, si quid inter Ptolemaei notationes astronomicas et calendarium Clodianum conveniret.

Has igitur collationes si perlustraveris, hanc videbis prodire summam: plenus fere et absolutus consensus est Clodium inter et Columellam, qui priscum calendarium rusticum se sequi ipse l. s. testatur. deinde plerumque egregie cum Clodio conspirant Varronis pauca huius generis a Lydo de mensibus servata testimonia, quae ad eius

68) antiquit. p. 244 sq. (epist. 24 de antiquissimo anno solari quo Graeci Latinique usi sunt) et p. 338 sq. (ep. 39 de dieteride Romana Eudoxi fastis exornata).

ephemeridem rusticam referenda esse probavit Bergk in nov. mus. Rhen. I p. 370. atque in ea ephemeride potuitne omnino Varro aliud proponere calendarium quam Eudoxi Italicum? siquidem id ut faceret coactus est Columella, *quia notior est ista vetus agricolis concepta opinio.* denique haud raro concordant inter se Clodius et Ovidius, quem ex eodem fonte atque Columellam et eo diverso ab observatione Caesaris (cui prorsus se dedit Plinius XVIII 57) hausisse, computatione instituta docuit Idelerus, in dissertatione inserta actis academ. Berol. 1822. 1823 p. 137 sq. *über den astronomischen Theil der Fasti des Ovid.*

Accurate autem omnia, quae Clodius Columella Varro Ovidius, praeterea Polemius Silvius et Aetius (de quibus vide infra in proleg. calend. Gr.) communia proferunt, consideranti et inter se conferenti apparebit, opinor, una eademque omnes niti auctoritate, sed diversa ea a fastis Iulianis, ita tamen, ut passim pro arbitrio vel iudicio adderent, omitterent, mutarent. communis vero ista auctoritas quae potest esse nisi calendarium vetus rusticum, quod etiam ab hominibus litteratis ad doctas disquisitiones velut a Varrone in octavo antiquitatum rerum divinarum libro de feriis[69]) adhibitum esse constat? accedit postremo, quod saepe cum Clodio congruunt Eudoxus et Euctemon (i. e. Meton), siquidem sat recte eorum notationes a Pseudo-Gemino servatas contuli, Eudoxi et Metonis fastis fundatum est calendarium quod dixi rusticum; contra id quod gravissimum est inter notationes Clodii et Iulii Caesaris (a Plinio l. s. exhibitas eas) fere nunquam convenit.

Id sane primo obtutu apparet, ex diversis multorum

69) cf. Mommsen chronol. Roman. p. 69. apud Plinium XVIII 284 et 286 quod trium dierum spatium inter Robigalia (25. April.) et Floralia (28. April.) interpositum est, vereor ne id debeatur per Plinii quandam confusionem Caesaris fastorum correctioni, ex qua inter 25. et 28. d. m. Aprilis priscorum fastorum unus dies interiectus est (26. Aprilis fastorum Iulian.).

parapegmatis[70]) male conflatum esse hoc calendarium, omissis quidem semper auctorum nominibus — quorum Lydus ipse in fine enumerat anteposito Eudoxo Democritum, Varronem, Hipparchum, Metrodorum, Caesarem —, saepe vel diversorum ortus occasusve generum significationibus; haud raro etiam male vertendo, contrahendo, confundendo Lydum errores commisisse. Tamen omnium quae supra posui argumentorum coniuncta vi id certe effectum iri spero, ne prorsus absona videatur ea, quam supra tuli de Clodii calendario, sententia.[71]) confidentius vero de ea re ut loqui liceat, opus est disputatione enucleatiore atque paulo altius repetenda obstrictaque multis difficultatibus, quam ipse olim distuli neque interim alius quis suscepit.[72])

Distributio denique quam in fine libri Lydus addit singularum terrae regionum inter singula zodiaci signa, quibus obnoxia sint, vel ut aiunt astrologica geographia, ea tota exscripta est ex Ptolemaei tetrabiblo (vid. adnotat. critic.).

In proecdosi solum indicem auctorum a Lydo laudatorum addideram, in quo conficiendo tunc praesto mihi fuit index totius Lydi accuratissime ab Alfredo de Gutschmid elaboratus; nunc adieci etiam rerum gravissimarum indices, qui fortasse non prorsus infructuosi erunt, praesertim cum augurer fore ut pauci tantum totum librum legant. Seclusi tamen Clodii calendarium quippe quod rectius ad reliqua calendaria quae sequuntur Graeca referatur.

70) inde non solum frequens iteratio eiusdem apparitionis explicatur, sed fortasse etiam mira sermonis varietas quae in adnotandis eisdem apparitionibus regnat.

71) ceterum tacere nolo, quamquam intellego id mali ominis esse, hoc calendarium a Salmasio, Plinian. exerc. p. 748, aureolum libellum vocatum esse; tumultuariam contra quandam miscellam variis ex parapegmatis sine ordine ac iudicio confectam atque ad Salmasii genium factam a Petavio, auctar. op. de doctr. temp. p. 267.

72) Ungerus tamen, qui quantum scio unus rem tetigit, in Mülleri compend. litt. antiqu. I^2 p. 81 ab opinione mea aliquantum discessit.

PROLEGOMENA

IN

CALENDARIA GRAECA

Liber Lydianus quo paulo commendabilior prodeat, addidi calendaria Graeca quae extant omnia, anonymi in fine Geminiani libri adnexum, Ptolemaei, Aetii Amideni, Quinctiliorum; denique ex Lydi libro de mensibus, Eudoxi qui fertur papyro Parisino, Columellae libris de re rustica, Polemii Silvii fastis, Florentini georgicis, Plinii naturalis historia excerpsi ea quae ad calendaria spectant.

Calendarium, quod nunc in ultimo capite (XVI) Gemini isagoges exhibetur, non a Gemino ipso compendio suo astronomico additum esse, sed ab homine sciolo aliunde depromptum et hic sine ratione adglutinatum Boeckhius olim evicit quattuor argumentis nixus in libro cui inscripsit: *über die vierjährigen Sonnenkreise der Alten, vorzüglich den Eudoxischen.* Berlin 1863, p. 22 sq.[1]) primum enim offendit in eo, quod calendarium istud adnectitur ne uno quidem verbo de naturae eius ratione addito. deinde Geminus ipse totam prognosticorum doctrinam longe abiecit verbis hisce (cap. XIV p. 72 ed. Halma): *τὰ περὶ τὰς ἐπισημασίας οὔτ' ἐπιτυγχανόμενα ὁλοσχερῆ τὸν ἔπαινον ἔχει οὔτ' ἀποτυγχανόμενα κατηγορίαν. ἄτεχνον γάρ τι μέρος ἐστὶ τοῦτο τῆς ἀστρολογίας καὶ οὐκ ἄξιον προφορᾶς.* porro Geminus per totum librum (cf. Boeckh. p. 10 sq.) sequitur Hipparchi placita, cum in aliis rebus tum in constituendis spatiis trimestribus, quae in capite primo ita exponit, ut primum inde ab ariete usque ad cancrum $94\frac{1}{2}$ dies efficeret, secundum a cancro ad libram $92\frac{1}{2}$, tertium a libra ad capricornum $88\frac{1}{8}$, quartum a capricorno ad

1) Item nuper iudicavit M. C. P. Schmidt philol. vol. XLV p. 293.

arietem $90\frac{1}{8}$; nullo autem modo convenit inter hos numeros et eos, quos in parapegmate observatos esse videmus (potius Callippeos eos, ut statim exponam):

cancri	31 dies	92 dies	librae	30 dies	89 dies
leonis	31 —		scorpionis	30 —	
virginis	30 —		sagittarii	29 —	
capricorni	29 dies	89 dies	arietis	31 dies	95 dies
aquarii	30 —		tauri	32 —	
piscium	30 —		geminorum	32 —	

denique in calendario saepe Euctemo et Callippus commemorantur astronomi, nusquam Philippus, nusquam Hipparchus, quorum alterum prorsus omissum esse a Gemino, qui eum una cum Euctemone et Callippo laudet cap. VII p. 47 Halm.[2]), veri videtur dissimile, alterum, cui totus se dediderit, credi omnino nequit (cf. Boeckh. p. 28 et 29).

Calendarium ipsum miro errore Halma astronomus in editione Gemini p. 88 ad Eudoxum referre conatur. Theodorus vero Mommsen in chronol. Roman. p. 57 not. 78 edit. alt. Hipparchi id esse dicit fretus Idelero, qui (*astronom. Beobacht. d. Alten* p. 267 et in enchiridio chronolog. vol. I p. 358) contendit, in eo Hipparchicam doctrinam inaequalitatis motus solis observatam esse. accurate contra idem Boeckhius l. s. p. 24 sq. enucleat, spatia trimestria quae in calendario Pseudo-Gemini exhibentur Callippea esse (quae per papyrum Eudoxi colum. XXII et XXIII nunc sat cognita sunt). quae opinio egregie eo stabilitur, quod revera in hoc calendario a Callippo solstitia et aequinoctia primis signorum zodiaci diebus adscribuntur, primo cancri solstitium aestivum (*ἐν τῇ ᾱ ἡμέρᾳ Καλίππῳ . . τροπαὶ θεριναί*), primo librae aequinoctium autumnale (*ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ Καλίππῳ . . ἰσημερία μετοπωρινή*), primo capricorni brumale solstitium (*ἐν τῇ ᾱ*

2) *ἀστρόλογοι ἑτέραν περίοδον συνεστήσαντο τὴν τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος οἱ περὶ Εὐκτήμονα καὶ Φίλιππον καὶ Κάλλιππον.*

ἡμέρᾳ . . Καλίππῳ τροπαὶ χειμεριναί), primo arietis aequinoctium vernum (ἐν τῇ πρώτῃ Καλίππῳ . . ἰσημερία ἐαρινή). consideranti igitur neque Hipparchum in hoc calendario neque ullum Hipparcho posteriorem astronomum laudari persuadebit Boeckhius p. 25 sq., esse id compositum ante Hipparchum (i. e. ante alteram partem secundi a. Chr. saeculi), neque tamen prius fine saeculi tertii propter aetatem Dosithei aliquotiens commemorati (de qua infra).

Gemini libellum post Edonem Hildericum Petavius[3]) in uranologio suo edidit 'ad veterum manuscriptorum fidem exacte castigatum'. de codicibus ipse narrat praefat. fol. IIII: 'e codicibus unum penes nos habebamus haud adeo veterem sed accuratum ac scriptum inprimis eleganter. alter in Oxoniensi bibliotheca reperitur, quocum editionem Hilderici diligenter contulit Henricus Briggius, Oxoniensis mathematicus . . . . utriusque ope ac beneficio variarum lectionum indiculum accepimus, quas paucis exceptis totidem in nostro codice deprehendimus. quamobrem quicquid in nostra hac editione Gemini aliter atque in priore offenderis, id ex amborum auctoritate et consensu inmutatum esse scias'.

In proecdosi igitur horum solum Petavianorum codicum discrepantias afferre potui. nunc mihi insigni liberalitate suppeditavit Carolus Manitius, professor Dresdensis, omnium codicum scripturas, quibus nixus iam in eo est ut Gemini libellum tandem aliquando ex arte et ratione recenseat. ipse vero selectas tantum scripturas apposui duorum Vaticanorum (V^1, V^2), unius Vindobonensis (W), de quibus Manitium in Commentat. Fleckeisen. p. 95 sqq. disputantem adi. Praeterea antiquae versionis Latinae aliquoties adhibui lectiones, quas exhibet codex Dresdensis (D), de quo Manitius egit in Fleckeiseni annal. 1886

3) Scaliger, de emend. rat. temp. IV p. 248 sq. (edit. 1629) παράπηγμα hic illic non ex codicum auctoritate sed ex suo arbitrio mutatum exhibuit.

p. 475 sqq.; raro etiam, quas habet Florentinus Laurentianus bibl. Leopold.-Mediceae Faesulanae (*F*).

Argumenta rationis, ex qua huic calendario adaptaverim *dies civiles qui nunc sunt* (in contextu suo loco a me adscriptos), si quis quaerit, ei respondebit Ungerus qui in chronologici sui compendii (in Mülleri compend. antiqu. litt. I²) § 31 Boeckhii (l. s. p. 42—58) rationes quas in proecdosi adhibueram acute correxit.

Ptolemaei calendarium si cum duabus quae hactenus prodierant editionibus Petavii et Halmae contuleris quasi novum, omnibus ex partibus emendatius et multo amplius in proecdosi editum est; id quod non mea culpa evenit, sed per mira quae huic libello acciderunt fata. primus hunc librum Graece edidit Petavius in uranologio p. 71 sq., qui in praefatione haec narrat: „Ptolemaei nobis copiam amicus quidam fecit, qui ex antiquo codice eum descripsit, eundemque post invenimus in Regia bibliotheca et a N. Rigaltio utendum accepimus, ex quo etiam non pauca castigavimus.“ Fuit is, ut nunc scio, cod. Parisinus Gr. n. 2390, quem etiam Halma passim inspexit; descriptus ille est — ut vidit Hanow, Ptolem. *π. κριτηρ. κ. ἡγεμ.* (1870) p. V — ex codice Laurentiano 28, 1 (quode vide infra). sed sunt quaedam in quibus Petavianus contextus cum Vaticano (*V*) magis concordet. valde manca autem haec princeps erat editio; nam non solum permultae apparitiones et significationes omissae erant, sed etiam tota praefatio deerat. quae omnia supplevit I. A. Fabricius bibl. Gr. vol. III p. 420 sq. prim. edit. ex codice Saviliano Oxoniensi (*S*), cuius apographum ab I. Fr. Wincklero Oxoniae confectum nanctus erat, ex quo etiam reliquas scripturae discrepantias enotavit. ex plane simili codice, qui a Vincentio Pinelli Genevensi editori missus est[4]), fluxisse primo obtutu apparet interpreta-

4) In Ambrosiana bibliotheca, in quam multi Pinellii libri transierunt, nunc non reperitur; latet igitur fortasse in Patavina.

tionem latinam (B), quae iam 38 annis ante editionem principem Graecam Vrbini prodiit 1592 per Federicum Bonaventuram Vrbinatem ita inscripta: *Claudii Ptolemaei inerrantium stellarum apparitiones ac significationum collectio. libellus mire elegans atque ad aeris praevidendas mutationes omnino necessarius, antehac nunquam impressus. a Federico Bonaventura Vrbinate latinitate donatus scholiisque nonnullis illustratus. item libelli duo, alter ex Columella, alter ex Plinio excerpti de inerrantium stellarum significationibus.*[5])

Ex Petavio et Fabricio atque in appendice ex Bonaventura omnes congessit stellarum apparitiones et secundum computum astronomicum recensuit Idelerus *über den Kalender des Ptolemaeus* in act. acad. Berol. 1816. 1817 p. 163 sq. perutili opera, qua egregie de Ptolemaeo meritus est.[6]) Contra plane nihil, immo nihilo etiam minus nuperus editor Gallus Halma (in libro *Κλαυδίου Πτολεμαίου, Θέωνος κ. τ. λ. κανὼν βασιλειῶν καὶ φάσεις ἀπλανῶν καὶ Γεμίνου εἰσαγωγὴ εἰς τὰ φαινόμενα, table chronologique des règnes* etc. Paris 1819 p. 13 sq.) praestitit.[7]) Petavii enim contextum cum Ideleri tabula sine ratione et contra rationem confudit, Fabricii collationem temerarie prorsus neglexit, Bonaventuram ignoravit; praefationem libri ex Fabricii editione repetitam[8]) multis mendis typographicis deformavit (inter quae vel omissiones complurium versuum sibi indulsit); codicis Parisini Regii n. 2390, quem accurate se excussisse praefat. p. 12 et *discours prélimin. s. l. chronolog. et partic. s. celle de Ptolemée*

5) qui liber cum duobus alteris efficit Bonaventurae anemologiae partem priorem.

6) Gallica lingua hanc commentationem interpretatus est Halma in libro i. s.

7) taceo autem ridiculam rationem, qua accentus et spiritus prorsus pro arbitrio tamquam ornamenti instar distribuerit.

8) cf. *discours etc.* p. XII: *un préambule, qu'on ne lit pas dans le ms. 2930 du Roi, mais qui est imprimé dans le 3e volume de la bibliothèque grecque de Fabricius.*

p. XI [9]) iactavit, unam attulit scripturam (p. 54 *notes*); quamquam ceteras paucas scripturas a contextu Petaviano et Ideleriano discrepantes aliqua certe ex parte ipsi codici deberi nunc per Laurentianum constat, ex quo Parisinus descriptus est.

Potui igitur iam in proecdosi ingentem silvam bonarum lectionum et supplementorum in contextum recipere, quamquam tunc novis subsidiis prorsus destitutus.

Nunc duorum bonorum et antiquorum codicum scripturas adhibere mihi licuit. Prior est Laurentianus plut. XXVIII n. 1, membranaceus saec. XIII (*L*), in quo f. 180 v. *πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν* inscriptum legitur Ptolemaei calendarium, tamen sine prooemio. Librum in meum usum a. 1877 liberaliter excussit Fridericus Leo amicus. Alter est Vaticanus Gr. n. 1038 (*V*), saec. XI vel XII, certe omnium hactenus notorum antiquissimus, (ab Edgaro Martini accurate nuper collatus). eo magis dolendum est, quod non solum prooemium deest, ad quod addendum folia 334 v. — 336 r. vacua quidem relicta sunt, sed nunquam descripta, verum etiam calendarium, quod fol. 336 v. — 342 r. exhibetur, amplitudine codicum *BS* longe superatur. praeterea haud pauca quae potissimum ad numeros spectant rubricatori relicta sunt, sed eum etiamnunc expectant. in permultis duo hi codices ita inter se concordant ut eos paene gemellos dixeris; sed nequaquam admitti potest, Laurentianum ex Vaticano descriptum esse (haud pauca enim a rubricatore Vaticani omissa Laurentianus exhibet); ne ex archetypo quidem Vaticani dixerim Laurentianum fluxisse, cum alia ex parte notationes nonnullas praebeat Vaticanus communes cum *S*, quae tamen desunt in *L*.

Praeterea novi Laurentianum plut. XXVIII n. 47 qui tineis tantopere corrosus est ut vix multum salutis ex

9) ibi narrat codicem Regium 2393 saeculo XIIII conscriptum esse et addit: *l'écriture du texte est en caractères courants mais liés entr' eux par des crochets et surchargés d'accents, qui la rendent très peu lisible.*

eo sperare liceat. Eo magis optandum est, ut alter quidam codex reperiatur in quo prooemium insit et illae multae observationes, quas nunc cum *B* unus *S* largiatur.

Sed ne nunc quidem perfectus est liber. namque plus 30 apparitiones etiamnunc deesse docetur tabula in fine calendarii a me adscripta p. 278 sqq.; et secundum tantum huius scripti librum servatum esse ex praefatione et Suida s. v. *Πτολεμαῖος* arguo. in praefatione enim Ptolemaeus ita loquitur: *ὁπόσαι μὲν οὖν συνίστανται περὶ τὰς φάσεις τῶν ἀπλανῶν διαφοραὶ καὶ παρὰ τίνας αἰτίας, ἔτι δὲ κτλ. διὰ μακροτέρου ἐν τῇ κατ᾽ ἰδίαν συντάξει τῇσδε τῆς πραγματείας ἐφωδεύσαμεν.* ait igitur omnia ista in singulari huius scripti libro a se iam esse exposita; atque incipere non prorsus novum scriptum sed partem solum maioris scripti ipsa particula *οὖν* in exordio posita docet. quocum bene congruit Suidas l. s. *περὶ φάσεων καὶ ἐπισημασιῶν ἀστέρων ἀπλανῶν βιβλία β'*. apparet ergo primum librum huius scripti, in quo Ptolemaeus ex artis legibus rationem apparitionum stellarum demonstraverit, deperditum esse.

Ceterum cum aliis Ptolemaei scriptis etiam hoc ad Arabes venit et ab homine docto, cui nomen Alberuni fuit, in chronologia gentium orientalium, quam Ed. Sachau a. 1878 et edidit et Anglica lingua interpretatus est, multifariam in episemasiis afferendis adhibitum est (id quod Fr. Ungerus mecum communicavit).

Iam vero hoc calendarium non legitimum sed fraudem nebulonis cuiusdam esse, Pontedera *antiquitatum Latinarum Graecarumque enarrationes atque emendationes praecipue ad veteris anni rationem attinentes* (*Patav.* 1740) in epist. 48, *de Ptolemaei libro falso hoc nomine prodito, qui inscribitur* *φάσις* (sic!) *ἀπλάνων* (sic!) *ἐπισημασίων* (sic!) p. 412 sq. amico persuadere studet causis tam perversis, tam praeposteris, tam deviis, ut non possit supra.[10])

10) ut duo certe exempla afferam, p. 414: *praeclare noster τῇ θ' τοῦ Παυνὶ Δημοκρίτῳ ὕδωρ ἐπὶ γῆν. timebat ne*

Duas solum non ita absurdas profert offensiones et easdem iam commemoravit Petavius not. in uranolog. p. 415 circumspecto iudicio ita locutus: „duo sunt quae falsi suspicionem movent. alterum quod aequinoctium autumnale cum Ptolemaei observatione non convenit. nam Thoth Actiaci XXVIII i. e. Septembr. XXV adscribit aequinoctium. Ptolemaeus a. Chr. 139 observavit idem aequinoctium Septembris XXVI, hora fere VII matutina, tardius uno die. congruit parapegma nostrum cum vero ingressu solis in libram anno primo Iuliano. sed huic opponi potest consensus utriusque in aequinoctio verno. nam Ptolemaeus a. Chr. CXL observavit aequinoctium Martii XXII hora I post meridiem, qui est Phamenoth Actiaci XXIII, quem in diem nostrum quoque parapegma contulit; in quo a Iuliano cardine ambo discrepant. aestivum solstitium in nostro librariorum fortasse neglegentia excidit, quod Ptolemaeus observavit anno eodem Chr. CXL Iunii XXV. hibernum porro solstitium Choeac XXVI sive Decembris XXII affigitur in parapegmate, quod a Iuliano solstitio distat. itaque prior ista ratio non satis idonea est ob quam a Ptolemaeo librum hunc abiudicemus."

Addo in codice Saviliano et Bonaventurae interpretatione aestivum solstitium primo Epiphi notari i. e. XXV Iun., itaque eodem die, quo id observavit Ptolemaeus. plenus ergo est consensus excepto XXVIII Thoth; atque ei ipsi diei non perperam adscriptum est aequinoctium autumnale, cum revera eo die acciderit anno

pluvia dum astris vacabat, sibi pallium madefaceret; ideo in humum descendere iussit; tu vide adnotationem criticam. et p. 415: τῇ ιζ′ τοῦ Ἀθὺρ χειμῶνος ἀρχὴ καὶ σημαίνει Εὐδόξῳ . . . *quid vero illud „Eudoxo significat"? si ab inferis excitaretur Eudoxus, diceret sibi non aquilones non frigora, sed impudentiam vecordiam mendacium significare. quod mihi sine* νεκρομαντίᾳ *non significant tantum, sed aperte demonstrant.* mihi quidem haec non significant sed aperte demonstrant Pontederae temeritatem haud volgarem.

137/8 p. Chr., quo tempore Ptolemaei calendarium compositum esse haud improbabiliter videtur statui posse. certe Bonaventura p. 65 hoc parapegma post librum magnae constructionis confectum esse ex Almagest. VIII 6 fin. acute arguit; ibi enim dicit Ptolemaeus nunc operam molestam de episemasiis accuratius agendi sibi seponendam esse.

„Alterum argumentum", pergit Petavius, „sumere ex eo possumus, quod cum mensibus Aegyptiis, Augusteis et Actiacis sive fixis Iulianos haud satis exacte comparet: quasi ambo idem initium ac finem eundem habeant." sed neque a Ptolemaeo ista comparatio mensium Iulianorum profecta videtur et prorsus recte menses Iuliani cum Aegyptiacis conferuntur in codice Saviliano et in Bonaventurae interpretatione (in hac per totum annum).

Etiam scholion quod in fine operis additur genuinum et ab ipso Ptolemaeo scriptum esse, cuius „stylum ipsum et loquendi genus" recte agnoscere sibi visus est Petavius p. 416, enucleatius demonstravit Boeckhius l. s. p. 229 sq.; quod uno verbo moneo, quia Idelerus l. s. p. 165 hac de re falsus est[11]); namque de re ipsa dubitari nunquam debuit.

Collegit vero Ptolemaeus observationes ad triginta stellarum ortum et occasum spectantes (quindecim quidem sunt primi ordinis, totidemque secundi) easque secundum terras in quibus factae sunt discripsit in quinque regiones, eas vero cunctas inter $+23^0$ et $+46^0$ latitudinis geographicae se continentes. revera quonam die

11) dicit l. s. *ein Scholion am Ende des Kalenders, das ihm Petavius zuschreibt, ungeachtet ausdrücklich darüber steht, dass es nicht vom Verfasser des Hemerologiums ist.* sed observatio illa *„quae sequuntur utiliter ab alio quam hemerologii scriptore notata sunt"* non ex codice sed a Petavio profecta est, qui p. 416 animadvertit ante *„ab alio"* intercidisse *„haud"* particulam, corrigendo errorem non typothetae (ut videtur), sed sui ipsius. etiam Delambrius *histoire de l'astronomie ancienne* vol. I p. 213 hoc scholium ab alio additum esse credidit.

singulae stellae in singulis regionibus Ptolemaei aetate sive ortae sint sive occiderint et Idelerus in commentatione supra allata docuit et paulo accuratius multoque commodius nunc potest computari adhibitis tabulis utilissimis Wisliceni '*Tafeln zur Bestimmung der jährlichen Auf- u. Untergänge der Gestirne*' = 'Public. d. astron. Ges.' XX (1892).

Sed hoc astronomorum est: nostrum est ea constituere quae aliqua cum probabilitate Ptolemaeum posuisse statui potest. Atque cum in proecdosi voluerim solum verba tradita talia qualia in nostris codicibus leguntur recensere, in hac altera editione Ptolèmaei ipsius verba quoad eius fieri potest restituere conatus sum. quo in munere recte perpetrando summi momenti est, quod Ptolemaeus uno quoque die semper regiones ex eodem ordine profert (ὥρᾳ ιγ ς″, $\overline{ιδ}$, $\overline{ιδ}$ ς″, $\overline{ιε}$, $\overline{ιε}$ ς″), neque usquam posteriorem horam ponit priore loco. hic igitur ordo ubicunque turbatus est, numerum corruptum vel ordinem inversum esse apparet. haud raro enim id quoque accidit, ut traditus horae numerus per se quidem rectus sit, sed falso loco adscriptus, ut puta primo loco, cum pertineat ad secundam tertiamve observationem. Neque minus certum est singularum stellarum observationes tenere semper debere horarum seriem sive ascendentem sive descendentem. quibus duabus normis inter se copulatis plerumque visum est sat certo iudicio verba tradita emendari posse.

Ceterum sciendum est de omnibus veterum quae ad stellarum ortus occasusve spectant observationibus optime exposuisse G. Hofmannum programmate Tergestensi a. 1879 '*über die bei den griechischen und römischen Schriftstellern erwähnten Auf- und Untergänge der Sterne*'.

Ipse vero paucis iam defungar munere dicendi de astronomis quorum parapegmata ab anonymo apud Geminum et a Ptolemaeo laudantur. neque enim huius loci est, multis edisserere de notissimis eorum,

de Metone[12]), Callippo[13]), Eudoxo[14]), Hipparcho[15]), Iulio Caesare.[16])

12) cf. Ideler chronolog. I p. 313 sq., Redlich *Meton und sein Cyclus, Hamburg 1854,* Aug. Mommsen in nov. mus. Rhen. XIII (1858) p. 428 sq. *Meton und sein Cyclus nach den Zeugnissen,* Aemil. Müller in eodem mus. XIIII (1859) p. 41 sq. *der Cyclus Metons und seine Geltung zu Athen,* Ad. Schmidt, *gr. Chronol.* (1888) p. 389 sqq., 429 sqq., 468 sqq., 506 sqq.; Fr. Unger, *Zeitrechn. der Gr. u. Röm.* in Mülleri comp. litt. ant. I² p. 737 sqq.

13) cf. Ideler *astronom. Beobacht.* p. 214 sq., chronol. I p. 344 sq., Krische theologumena p. 288 sq., Boeckh *Sonnenkreise* p. 146 sq., 399 sq., Ad. Schmidt l. s. p. 496 sqq. ceterum notum est in cyclum Metoneum et Callippium nuper accuratius inquisitum esse a Boeckhio *zur Geschichte der Mondcyklen der Hellenen* 1855 et *epigraphisch-chronolog. Studien* 1857, ab Augusto Mommsen *Beiträge zur griechischen Zeitrechnung* in Iahni annal. philolog. supplement. I p. 201 sq., *die alte Chronologie* in philologo Gotting. XII p. 329 sq., in nov. mus. Rhen. XIII l. s. et p. 497 sq. *Reformen und Neubildungen der Kalender bei den Alten*, ab Aemilio Müller in diar. antiqu. XV (1857) num. 56 sq. et in nov. mus. Rhen. l. s.; denique ab Ad. Schmidt l. s. p. 465 sqq. et a Fr. Unger I² p. 740 sqq.

14) quode post Idelerum *über Eudoxus* in actis academ. Berolin. 1828 et 1830 et Letronnium *sur les écrits et les travaux d'Eudoxe* in *journal des savants* 1841 p. 742 sq. Boeckhius egregie disputavit *Sonnenkreise* p. 141 sq., p. 393 sq. et p. 11 sq., quo loco Brandesii opiniones in Iahni annal. vol. XIII (1847) p. 199 sq. prolatas de geographo Eudoxo refellit; atque multis praeterea locis per totum librum de eius doctrina egit. cf. etiam Krische theologum. p. 289 sq., Mommsen chronol. Rom. p. 56 sq., Lepsius in act. acad. Berol. 1859 *über einige Berührungspunkte der ägyptischen, griechischen und römischen Chronologie,* in tertia parte *über die Epoche und die Schaltung des Eudoxischen Kalenders* p. 61 sq., Ad. Schmidt p. 416 sqq., 496 sq.; Eudoxi reliquias apud Hipparchum obvias collegit Maass, Aratea p. 281 sqq.; cf. etiam Thiel, *Gr. Stud. Lipsius gewidm.* p. 179 sqq.

15) cf. Ideler *astronom. Beobacht.* p. 219 sq., chronol. I p. 352 sq.; Fr. Unger l. s. p. 737; Susemihl, hist. litt. Alex. I p. 765 sqq.

16) cf. Ideler chronol. II p. 117 sq., Mommsen chronol. Rom. p. 74 sq., 276 sq., 309 sq., Boeckh *Sonnenkreise* p. 340 sq.; eius fragmenta quae huc pertinent collegit Nipperdey in Caesaris edit. mai. p. 757 sqq. ceterum Ungerus chronol. p. 745 adn. 2

Democriti παράπηγμα in catalogo librorum philosophi apud Laertium Diogenem VIIII 48 ponitur post librum cui inscribitur μέγας ἐνιαυτὸς ἢ ἀστρονομίη, cui libro parapegma adnexum fuisse[17]) ut per se probabile est, ita stabilitur eo, quod a scholiasta Apollonii Rhodii II v. 1098 p. 442, 27 Keil. laudantur Democriti ἐν τῷ περὶ ἀστρονομίας animadversiones, quae non possunt esse petitae nisi ex calendario ipso.[18]) fragmenta eius calendarii praeterea a Gemino et Ptolemaeo servata sunt et habes ea sat neglegenter collecta a Mullachio Democriti fragm. p. 231—235, melius ab Ad. Schmidt l. s. p. 475 sq. accesserunt interim paucae eae animadversiones, quae in papyro Eudoxi colum. XXII et XXIII leguntur (cf. Boeckh. *Sonnenkreise* p. 89, 91 sq., 197 sq. Unger² p. 736 sq.).

Euctemonem[19]) autem Metonis socium fuisse per complures testes constat, Hipparchum ap. Ptolemaeum almag. III 2 p. 162 Halm. (τὴν ὑπὸ τῶν περὶ Μέτωνά τε καὶ Εὐκτήμονα τετηρημένην θερινὴν τροπήν), Ammian. Marcellin. XXVI 1, Callippum teste Eudemo ap. Simplic. in Aristot. de caelo p. 500ª, Ptolemaeum in fine calendarii (p. 275, 8). idem laudatur ab Avieno de ora maritima v. 47 „popularis urbis Atticae" (cf. v. 350), v. 337

ea quae Caesari a Ptolemaeo adscribuntur aut ex alio dictatoris scripto eoque antiquiore aut ab alio cognomine scriptore profecta esse statuit.

17) nullam tamen video idoneam causam, cur cum Salmasio ad Solin. p. 524 ed. Vltrai. scripturam, quam omnes libri (etiam optimi ei quos ipse excussi Laurentiani et Burbonicus) tuentur, mutemus conflando duorum librorum titulos hoc modo: μέγας ἐνιαυτὸς ἢ ἀστρονομίης παράπηγμα, quod ipsum et contra Graecitatem et contra rationem pugnet.

18) legitur ibi: κατὰ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ ἀρκτούρου σφοδροὶ καταχέονται ὄμβροι, ὥς φησι Δημόκριτος ἐν τῷ περὶ ἀστρονομίας. ceterum iudicio meo subscripsit Ad. Schmidt (p. 472), qui 426 sq. egit de eius cyclo, p. 471 sqq. de eius episemasiis.

19) inter eos qui *siderum ortus et occasus tempestatumque significatus* observarunt laudatur a Vitruvio VIIII 4, inter enneadecaëteridos inventores a Gemino isag. c. VI p. 37 *D.*

contra civis Amphipolitanus[20]); quocum bene congruit quod Ptolemaeus l. s. Metonem et Euctemonem Athenis, in cycladibus, in Macedonia et Thracia observationes astronomicas instituisse dicit, neque Metonem scimus in eas terras profectum esse (cf. Redlich l. s. p. 26). videntur autem in calendario conficiendo Euctemonis partes primariae fuisse; ipsius enim persaepe in parapegmatis laudantur notationes, perraro Metonis. Euctemoneae reliquiae, quas debemus Gemino, Ptolemaeo, denique papyro Eudoxi col. XXII et XXIII aliqua ex parte collectae sunt apud Boeckhium l. s. p. 405 sq. (cf. praeterea p. 80 sq., p. 95 sq., p. XIII) et plenius apud Ad. Schmidtium l. s. p. 477 sq.

Philippum vero a Vitruvio (VIIII 4), a Plinio (XVIII 312 et in indice auctorum eiusdem libri), a Gemino (isagog. cap. XII p. 47 Halm.), ab Hipparcho (in Arat. phaenom. I 3, 10 p. 28, 13 Manit.), ab Ioanne Lydo (de mensibus IIII 13 et 43), persaepe denique in Ptolemaei calendario tamquam auctorem parapegmatis laudatum eundem esse atque Opuntium illum clarissimum mathematicum Platonisque discipulum satis certa statuit coniectura Boeckhius *Sonnenkreise* p. 35 sq. convenit enim inter illos et de genere studiorum in litteris positorum et de aetate, cum astronomum ante Callippum vixisse probabile sit, et de patria; namque Ptolemaeus de apparit. p. 275 v. 7 Philippum *ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Λοκρίδι καὶ Φωκίδι* siderum ortus et occasus observasse dicit.

Conon deinde mathematicus Samius genere[21]), Archi-

20) quamobcausam Osannus in diar. antiquit. 1841 p. 640 suspicatur eum participem fuisse coloniae, quae a. 436 a. Chr. ab Atheniensibus Amphipolin deducta est. quam coniecturam comprobavit et accuratius explanavit Müllenhoff, *deutsche Alterthumskunde* I p. 206.

21) Apollonius conic. sect. lib. IIII init. *Κόνων ὁ Σάμιος ἐξέθηκε κτλ.* schol. Bernens. in Vergil. bucol. III 40 (I p. 16 ed. Müller. Rudolphop. 1847). *Conon Samius genere mathematicus stellarum peritissimus velut quidam, Alexandrinus.* Probus in Vergil. bucol. III 40 (p. 8, 15 ed. Keil). *Conon Samius*

medi fuit amicus, ad quem ille assoleret mittere scripta sua mathematica. quod testatur ipse Archimedes de quadrat. parabol. p. 294, 1 ed. Heib. his verbis: *ἀκούσας Κόνωνα μὲν τετελευτηκέναι, ὃς ἦν ἔτι βλέπων ἡμῖν ἐν φιλίᾳ* et: *τοῦ μὲν τετελευτηκότος εἵνεκεν ἐλυπήθημες ὡς καὶ φίλου τοῦ ἀνδρὸς γενομένου καὶ ἐν τοῖς μαθημάτεσσι θαυμαστοῦ τινος*; atque addit, se mittere nunc hoc scriptum mathematicum ad Dositheum, *ὡς Κόνωνι γράφειν ἐγνωκότες ἦμεν*[22]). unde eum praeceptorem quoque Archimedis fuisse, non recte effecit Probus l. s. instituit autem Conon observationes astronomicas in Sicilia et Italia (Ptolem. de appar. p. 275 v. 10)[23]), eiusque multae episemasiae exhibentur in Ptolemaei parapegmate. postea Alexandriae vixit, atque ibi procul dubio *defectiones solis servatas ab Aegyptiis collegit* (Senec. l. s.).

Videtur etiam a rege Ptolemaeo tertio Euergete I in aulicorum numerum[24]) receptus esse; certe hominem aulae ingenio admodum accommodatum eum fuisse, docetur historia notissima quae de crine Berenices narratur. Berenices enim crines cum in templo Veneris Zephyritidis post felicem Ptolemaei victoris ex Asia reditum (c. a. 243 a. Chr.) ex voto dedicati essent sed postero die disparuissent, Conon *cupiens inire gratiam regis dixit crinem inter sidera videri*

mathematicus, Aegyptius natione (rectius dixisset *Aegyptius mathematicus, Samius natione*). cum temporum computo instituto appareat, Cononem Samium mathematicum Aristarchi Samii mathematici aequalem fuisse iuniorem, iam enascitur suspitio, Cononem Aristarchi disciplina usum esse.

22) cf. Archimed. de sphaer. et cylindr. II p. 188, 2 Heib. prooem. *τῶν προβλημάτων τὰς ἀποδείξεις, ὧν αὐτὸς τὰς προτάσεις ἀπέστειλα Κόνωνι*, id. de lin. spir. p. 2, 2 *τῶν ποτὶ Κόνωνα ἀποσταλέντων θεωρημάτων*.

23) inde profectus tamen non ita probabiliter coniecit Boeckhius l. s. p. 30 hunc eundem esse atque Cononem, quode loquitur Servius in Aen. VII 738: *Conon in eo libro quem de Italia scripsit quosdam Pelasgos aliosque ex Peloponneso convenas ad eum locum Italiae venisse dicit etc.*

24) cf. Probus l. s. *Conon . . Ptolemaeo adsiduus.* schol. Bernens. l. s. *Conon . . qui cum Ptolemaeo fuit.*

conlocatum et quasdam vacuas a figura septem stellas ostendit, quas esse crinem fingeret. 25) quae valde placuerunt Alexandrinis hominibus aulicis ita ut vel Callimachus de ea re amplum et magnificum componeret carmen 26), cuius duo qui ad Cononem spectant versus (fr. 34 Schn.) servati sunt in scholiis Arati v. 146 hice:

> *ἦ με*27) *Κόνων ἔβλεψεν ἐν ἠέρι τὸν Βερενίκης*
> *βόστρυχον ὃν κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖς.*28)

quos ita interpretatur Catullus LXVI v. 7 sq.:

> idem me ille Conon caelesti in lumine vidit
> e Beroniceo vertice caesariem
> fulgentem clare, quam cunctis illa deorum
> levia protendens brachia pollicitast.29)

atque poetis Augusteae aetatis per Callimachum, quem mirum quantum in delitiis haberent, Conon ita innotuit, ut eum hominem non paucis astronomis et mathematicis Graecis inferiorem quasi exemplar astronomiae et astrologiae Graecae proponerent, velut Vergilius eclog. III 40 et Propertius V 1, 78. erat ceteroquin *diligens et ipse inquisitor* (Seneca quaest. natur. VII 3, 3) neque volgaribus

25) sic hanc narratiunculam exhibet Hyginus poet. astron. II 24, breviter eam tangit Hesych. v. *Βερενίκης πλόκαμος*, explicatius tradit Nonnus abbas in enarrat. fabul. in Gregor. Nazianz. stelieut. II n. 2 (in Westermanni mythogr. p. 363, 26). cf. etiam Achilles Tatius isag. in Arat. p. 134 C. D. *τοῦτον τὸν πλόκαμον οὐκ οἶδεν Ἄρατος, παρετήρησε δὲ Κόνων ὁ μαθηματικός.*

26) vide Schneideri Callimachea II p. 344 sqq.

27) *ἦμε* habet cod. Matritensis.

28) pentametrum effecit Muretus in Catulli comment. p. 101 e tradito hexametro *βόστρυχον, ὅν τ' ἄρα κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖσιν.*

29) atque Catullum iterum imitatus est anonymus poeta epigrammatis n. 1565 in antholog. Latin. v. 8 sq.

> E Beronicaeo detonsum vertice crinem
> rettulit esuriens Graecus in astra Conon.

iam igitur mathematicus clarus in „Graeculum esurientem" (Iuvenal. III 78) transformatus est.

laudibus saepe[30]) eius acumen extollit Archimedes. scriptorum eius unum commemoratur mathematicum de conorum sectionibus compositum[31]), alterum de astrologia septem libros complexum.[32]) mortuum denique Cononem esse haud ita multo post annum 243 (quo anno Berenices crinem in astera retulit) inde concludas quod Archimedes, qui ipse obiit anno 212 a. Chr., de lin. spir. p. 2, 4 sq. ait: *μετὰ δὲ Κόνωνος τελευτὰν πολλῶν ἐτέων ἐπιγεγενημένων.*

Cononis amicus fuit Dositheus[33]), *cuius maxime octaeteris Eudoxi inscribitur* (Censorin. c. 18 p. 53, 5 Iahn.). atque teste Ptolemaeo p. 275 v. 7 in insula Co[34]) instituit astronomicas et meteorologicas observationes, ex quibus praeter multas a Pseudo-Gemino et Ptolemaeo traditas duas referunt Plinius XVIII 312 et Lydus de mensib. IIII 83. ceterum ita fama inclaruit, ut Archimedes dignum eum haberet ad quem post Cononis mortem

30) Archimedes de helicibus prooem. p. 2, 2 Heib. *Κόνων μὲν οὐχ ἱκανὸν λαβὼν ἐς τὰν μάστευσιν αὐτῶν* (problematum Archimedis) *χρόνον μετάλλαξεν τὸν βίον καὶ ἄδηλα ἐποίησεν· καὶ ταῦτα πάντα εὑρὼν καὶ ἄλλα πολλὰ ἐξευρὼν καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖον προάγαγε γεωμετρίαν. ἐπιστάμεθα γὰρ ὑπάρξουσαν αὐτῷ σύνεσιν οὐ τὰν τυχοῦσαν περὶ τὸ μάθημα καὶ φιλοπονίαν ὑπερβάλλουσαν.* idem de sphaer. et cylind. lib. I prooem. p. 6, 3 H. *ὤφειλε μὲν οὖν Κόνωνος ἔτι ζῶντος ἐκδίδοσθαι ταῦτα. τῆνον γὰρ ὑπολαμβάνομέν που μάλιστα δύνασθαι κατανοῆσαι ταῦτα καὶ τὴν ἁρμόζουσαν ὑπὲρ αὐτῶν ἀπόφανσιν ποιήσασθαι.*

31) Apollonius Pergaeus conic. sect. lib. IIII prooem. *Κόνων ὁ Σάμιος ἐξέθηκε* (de conicis sectionibus) *πρὸς Θρασυδαῖον οὐκ ὀρθῶς ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν ἀναστραφείς.*

32) Probus l. s. *libros de astrologia VII reliquit.* praeterea cf. Papp. IV 21 p. 234 Hultsch. *τὸ ἐπὶ τῆς ἕλικος τῆς ἐν ἐπιπέδῳ γραφομένης θεώρημα προὔτεινε μὲν Κόνων ὁ Σάμιος γεωμέτρης, ἀπέδειξεν δὲ Ἀρχιμήδης* (de lin. spir. p. 2 sq. ed. Heib.).

33) cf. Archimedes de quadrat. parab. p. 294, 1 Heib. (ad. Dositheum) *ἀκούσας . . τὶν δὲ Κόνωνος γνώριμον γεγενῆσθαι.*

34) ita enim (*ἐν Κῷ* vel *ἐν Κῷ νήσῳ*) ex interpretatione Bonaventurae legendum est pro *ἐν Κολωνείᾳ*, quod mirum in modum torsit Brandesium in Iahni annal. suppl. XIII p. 204, Osannum anecd. Roman. p. 320, Boeckhium *Sonnenkreise* p. 31 sq. ceterum eum etiam Aegyptiacas apparitiones attulisse constat per Gemini (p. 181, 19) testimonium.

mitteret scripta sua mathematica, librum unum de quadratura paraboles[35]), duos de sphaero et cylindro, unum de helicibus, unum denique de conoidibus et sphaeroidibus.[36]) aetas igitur quo floruerit Dositheus hac ratione, quae inter eum Cononemque et Archimedem intercesserit, aliqua ex parte certis terminis circumscripta est. idem vero astronomus num fuerit atque Dositheus Pelusiotes[37]), qui in libro *πρὸς Διόδωρον* de Arati vita quaedam narravit, ego non audeo diiudicare.[38])

Restat Metrodorus qui pariter atque Conon in Italia et Sicilia observasse dicitur a Ptolemaeo p. 275 v. 10. eius parapegmatis notitia debetur et Ptolemaeo et Lydo de mensib. IIII c. 43, c. 79, c. 89, de ostent. c. 71. praeterea idem Lydus de mensib. IIII c. 36 haec narrat: *ταύτην* (idus Martias) *τὴν ἡμέραν ὁ Μητρόδωρος κακὴν παραδίδωσι.* unde efficitur Metrodorum non solum astronomiae verum etiam dierum fastorum et nefastorum in calendario rationem habuisse atque eum post Caesarem vixisse. namque post Caesaris necem placuit eum diem *ἀποφράδα* esse ne unquam idibus Martiis senatus ageretur.[39]) atque hac ratiocinatione nixus lubenter credo

35) cf. Archimedes l. s. *ἀκούσας, Κόνωνα μὲν τελευτηκέναι, τὶν δὲ Κόνωνος γνώριμον γεγενῆσθαι καὶ γεωμετρίας οἰκεῖον εἶμεν . . ἐπροχειριξάμεθα ἀποστεῖλαί τοι γράψαντες.*

36) cf. Archimedes in prooemiis horum librorum.

37) vita Arati p. 58, 24 ed. Westermann. *Δωσίθεος ὁ Πηλουσιακὸς ἐν τῷ πρὸς Διόδωρον ἐλθεῖν φησιν αὐτὸν* (Aratum) *καὶ πρὸς Ἀντίοχον τὸν Σελεύκου καὶ διατρῖψαι παρ' αὐτῷ χρόνον ἱκανόν.* ceterum *Πηλουσιακὸς* vel *Πηλούσιος* coni. cum Osanno Boeckhius l. s. p. 30, codices exhibent *πολιτικὸς* (quod defendit Maass Aratea p. 159), *pelusinus* interpret. latin. ap. Breysigium in programm. Erfurt. 1870, *Ποντικὸς* coni. Hecker in philolog. V p. 421 et C. Müller frgm. hist. Gr. IIII p. 400.

38) id quod affirmaverunt Osannus l. s., Boeckhius l. s. p. 28, Susemihl hist. litt. Alex. I p. 722, praefracte negat Maass l. s.

39) videtur id placitum ex eis decretis triumvirorum fuisse, quae Augustus Octavianus a. u. 726 antiquavit (cf. Merkel proleg. Ovid. fast. p. VII); qua tamen re ad aetatem Metrodori arctioribus finibus determinandam uti non conor. — Minus

astronomum non alium esse atque Metrodorum philosophum a Servio in Vergil. georgic. I 230[40]) astronomicarum animadversionum auctorem laudatum qui aliquantum post Vergilium scripsit. incertum tamen videtur, num idem de Clanio flumine Campaniae et Anchisae aedibus Troianis in partes vocetur a Probo in Vergil. georg. II 224 p. 50, 22 ed. Keil. et in schol. Veronens. in Vergil. Aen. II 299 p. 87, 17. perperam vero cum hoc Metrodoro confuderunt Lampsacenum clarissimum Epicureum Roether adn. in Lyd. p. 179, Teuber de Servii vita et comment. I p. 50 alii; Lampsacenus enim procul dubio laudatur a Philargyrio in Vergil. georg. II 336.

Ceterum de ratione et institutione Graecorum parapegmatum in universum disserentem adi Idelerum chronol. I p. 309 sq. 325 sq. 346 sq. 353 sq. et Ad. Schmidtium, graec. chronol. p. 470 sq. unum est, quod hic breviter tangam: iam primos qui talia calendaria conderent non solum addidisse prognostica tempestatis (ἐπισημασίας), quod praedictionis genus sat certum veteribus visum est[41]), sed etiam animadversiones quasdam,

igitur accurate scripsit ipse Lydus, postquam Eudoxum Democritum Varronem Hipparchum Metrodorumque enumeravit, καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ Καῖσαρ (sic enim cum codice *R* legendum esse neque cum *C* μετ' αὐτοῦ vel inde patet, quod Caesar non potuit adiungi homini obscuro).

40) Servius l. s. *adeo ut sequentem rationem zonarum Metrodorus philosophus vix quinque expresserit libris insertis tam astronomiae quam geometriae partibus, sine cuius lineis haud facile deprehenditur ratio. idem etiam Metrodorus asserit, frustra culpari a plerisque Vergilium quasi ignarum astrologiae, cum eum constet operis lege compulsum ut quaedam excerperet quae obscura videntur ideo, quia a naturali ordine sunt remota.*

41) cf. Diodor. Sicul. XII 36. δοκεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος (Meton) ἐν τῇ προρρήσει καὶ προγραφῇ ταύτῃ θαυμαστῶς ἐπιτετευχέναι. τὰ γὰρ ἄστρα τήν τε κίνησιν καὶ τὰς ἐπισημασίας ποιεῖται συμφώνως τῇ γραφῇ. pariter Columella I praef. Metonis providentiam in motibus astrorum ventorumque laudat. neque negari potest, nulla in terra tam stricto ordine teneri vices easdem non modo ventorum sed etiam tempestatum ventis ibi semper effectarum: cf. Ross *griech. Inselr.* II p. 27 n. 6.

quae ad civiles usus spectarent. id quod luculento testimonio de Metone affirmat schol. Arati v. 752: *οἱ περὶ* (sic corr. pro *μετὰ* Ideler l. s. p. 316 not. 4) *Μέτωνα ἀστρονόμοι καὶ πίνακας ἐν ταῖς πόλεσιν ἔθηκαν περὶ τῶν τοῦ ἡλίου περιφορῶν ἐννεακαιδεκαετηρίδων, ὅτι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τοιόσδε ἔσται χειμὼν καὶ τοιόνδε ἔαρ καὶ τοιόνδε θέρος καὶ τοιόνδε φθινόπωρον καὶ τοιοίδε ἄνεμοι καὶ πολλὰ πρὸς βιωφελεῖς χρείας τοῖς ἀνθρώποις.* quas *βιωφελεῖς χρείας* cum res navales tum rusticas fuisse et sponte patet et pauca quae praecipue in Pseudo-Gemineo calendario adsunt vestigia docent, neque abhorret usus calendariorum Romanorum rusticorum in lapidibus incisorum, quae quidem omnia collecta habes a Theodoro Mommsen in primo volumine inscriptionum Latinarum. hos igitur agricolarum usui adaptatos „Eudoxi et Metonis antiquorumque fastus astrologorum" etiam ab Italis rusticis adhibitos esse profecto non est cur mireris.

Ultimo igitur loco composui quae ex his Graecorum parapegmatis servata sunt. Inter ea primum locum obtinet hemerologium, quod Aetius Amidenus medicus saeculi sexti in primi tetrabibli sui libro tertio exhibuit memor praecepti sani, quod dedit dux atque princeps artis medicinae Hippocrates 'de aere, aquis, locis' cap. II vol. I p. 34, 24 ed. Kühlewein. *εἰ δοκέοι τις ταῦτα μετεωρολόγα εἶναι, εἰ μετασταίη τῆς γνώμης, μάθοι ἄν, ὅτι οὐκ ἐλάχιστον μέρος συμβάλλεται ἀστρονομίη ἐς ἰητρικὴν ἀλλὰ πάνυ πλεῖστον· ἅμα γὰρ τῇσιν ὥρῃσι καὶ αἱ νοῦσοι [καὶ αἱ κοιλίαι] μεταβάλλουσιν τοῖσιν ἀνθρώποισιν.* Inter eius calendarium, quale ad vitae usum accommodatum ipsius aetate viguisse non sine causa conicias, et Clodii Tusci Columellaeque hemerologium certasque Graecorum observationes quas Plinius (v. infra) composuit, arctiorem quendam intercedere conexum, in adnotatione allatis testimoniis comprobare studui.

Minoris pretii est Quinctiliorum calendarium breve ad agricolarum usum destinatum quod servatum est in

Geoponicorum Graecorum collectione. Ceterum si quem delectat hariolationes interdum non sine ingenio, semper sine arte et ratione iactas legere, Pontedera antiqu. p. 182 sq. et p. 245 sq. Aetii et Quinctiliorum observationes astronomicas ad Chaldaeos referre conatus est.

Sequuntur excerpta ex Lydi libro de mensibus pauca sed gravissima ea quae secundum Graecos astronomos et Varronem de siderum ortu et occasu et episemasiis adnotata sunt.

Eudoxi deinde papyrus, ex quo nonnulla quae ad rem faciant postea excerpsi, adservatur Parisiis in museo *du Louvre.* iam anno 1839 Letronnius[42]), qui identidem notationes quasdam ex eo petiit, in eo se esse, ut papyrum ederet affirmavit. dein postquam Letronnius morte praematura abreptus est, provincia edendi omnes papyros Parisinos Brunetio de Presle demandata est, qui a. 1855 hunc papyrum exprimendum curavit in parte secunda voluminis XVIII libri utilissimi *notices et extraits de la bibliothèque du Roi etc.* mihi in proecdosi, cum tunc ipsum volumen nondum prodierit, per Theodorum Mommsen licuit, illo exemplari uti, quod ipsi Brunetius ante aliquot annos miserat. nunc potui adhibere editionem multo accuratiorem, quam Fr. Blassius 1887 curavit longiore commentatione praemissa.

Eudoxi quidem artem hic exhiberi dicit acrostichon duodecim versuum, qui medio in folio verso papyri leguntur, horum:

Ἐν τῷδε δείξω πᾶσιν ἐκμαθεῖν σοφὴν
Ὑμῖν πόλου σύνταξιν ἐν βραχεῖ λόγῳ
Δοὺς τῆσδε τέχνης εἰδέναι σαφῆ πέρι.
Οὐδεὶς γάρ ἐστιν ἐνδεὴς γνώμης, ὅτῳ
5 *Ξένον φανεῖται, τῷδ' ἐὰν ξυνῇ καλῶς.*
Ὁ μὲν στίχος μείς ἐστι, γράμμα δ' ἡμέρα

42) in dissertatione *sur l'origine du zodiaque Grec et s. plus. points de l'astronomie Grecque* etc., quae inserta est eius anni diariis *journal des savants.*

Ὑμῖν, ἀριθμὸν δ' ἴσον ἔχει τὰ γράμματα
Ταῖς ἡμέραισιν, ἃς ἄγει μέγας χρόνος,
Ἐνιαύσιον βροτοῖσι περίοδον τ' ἔχει
10 *Χρόνοις διοικῶν ἀστέρων γνωρίσματα.*
Νικᾷ δὲ τούτων οὐθὲν ἕτερον, ἀλλ' ἀεὶ
Ἥκει τὰ πάντα εἰς ταὐτὸν ὅταν ἔλθῃ χρόνος.[43])

horum enim versuum litteris initialibus titulum „*Εὐδόξου τέχνη*" effici, iam Letronnius (*notices etc.* p. 28) perspexit. Eudoxi tamen non esse hanc dissertationem vel inde arguitur, quod Callippus in ea interdum laudatur; sed ne in eis quidem locis, in quibus nullus alius astronomus commemoratur, credi potest perhiberi germanas Eudoxi sententias, immo plane plerumque et aperte demonstrari, disputationem superstructam quidem esse eius opinionibus verum propagatis eis et quam maxime confusis cum Callippeis.

Atque habemus sane — ut docuit Blassius edit. suae p. 6 sq. — magistrum ignotum, qui disciplinam astronomicam secundum Eudoxi placita tradidit et in fine appendicem quandam adiecit quae plane ab illo aliena est et continet ea omnia, quae infra excerpsi. sed discipulus dictata satis indiligenter enotavit; nam scatet hic libellus sexcentis erroribus ita ut subscribendum sit iudicio Mommseni chronol. p. 200 not. 8: *dies eben so alte als wunderlich verwirrte, einem sauber geschriebenen aber von Missverständnissen und Verkehrtheiten wimmelnden Collegienheft nicht unähnliche Schriftstück.* extant vero in folio verso papyri acta compluria, quae post dissertatio-

43) v. 5 *τῷ δὲ ἂν* codex, *τῷ δ' ἐὰν* correxit in margine exemplaris Mommsenani manus quaedam, quam Boeckhii esse opinor; v. 12 quae supra scripsi restituit Blassius pro *πάντα εἰς τὸ αὐτὸ ὅταν ἔλθῃ ὁ χρόνος.* dicit igitur scriptor singulos versus esse menses, singulas litteras dies. atque revera 12 esse versus et unum quemque versum continere 30 litteras, ultimum 35, itaque litteris horum 12 versuum annum solarem 12 mensium, 365 dierum (*μέγαν χρόνον*) repraesentari, vidit Brunetius *notices etc.* p. 45.

nem scripta esse appareat. eorum primum incipit: *Ἡρώδης Θέωνι. Ἔρρωται μὲν βασιλεὺς Πτολεμαῖος καὶ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ ἀδελφὸς [καὶ] βασίλισσα Κλεοπάτρα ἡ ἀδελφὴ καὶ τὰ τέκνα* et datum est mense Mesori anno VI. iam cum Ptolemaei duo fratres reges non esse possint nisi Philometor et Euergetes II aut Soter II et Alexander I, Letronnius *notices etc.* p. 30 sq. de altero pari cogitavit. contra Brunetius p. 32 sq. evicit, prius par dici, i. e. datam eam epistolam esse anno 165 a. Chr.; itaque ante annum 165 dissertationem astronomicam compositam esse consectaneum est. etiam arctioribus finibus tempus circumscripsit Boeckhius *Sonnenkreise* p. 197 sq. nisus verbis *Εὐδόξῳ, Δημοκρίτῳ χειμεριναὶ τροπαὶ Ἀθὺρ ὁτὲ μὲν* $\overline{K}$, *ὁτὲ δὲ* $\overline{I\Theta}$ (colum. XXII v. 516). namque docuit brumam ex calendario Aegyptiaco die 19. mensis Athyr annis 197—194, die 20. eiusdem mensis annis 193—190 accidisse, et inde collegit, circa annos 193—190 „Eudoxi artem" conscriptam esse [44]).

Ultimo loco — ne quid deesset quod ad calendaria Graeca aliqua ex parte pertineret — congessi, quae in Varronis[45]) et Columellae de re rustica libris[46]), apud Polemonem Silvium et Florentinum (in Geoponicis Graecis I 1) ex calendario rustico hausta esse videntur Romano eo quidem, sed Graecae prosapiae. Polemonem enim Silvium, qui cum anno p. Chr. 448/9 describeret laterculum notissimum Furii Dionysii Philocali (a. 354), multa quidem omisit, sed praeter alia ventorum tempestatum similiumque indicationes addidit, haec omnia statuo non ex ipso Columella hausisse, sed ex simili calen-

44) cf. etiam Vincent 'Revue archéolog.' n. ser. VI (1865) p. 160 sq.

45) de Varronis calendario sagaciter egit Unger l. s. p. 73, quamquam me non prorsus habet consentientem.

46) ad ea quae huc pertinent recensenda potui adhibere Sangermanensem codicem, cuius accuratam collationem Häussner Badensis rector gymnasii ipse instituit mihique liberaliter utendum concessit.

dario rustico. quamquam enim concordant plura, sunt tamen non solum quae distent, sed etiam quae plane apud Columellam desint (vide 26. Mart., 8. April., 27. Iun., 22. et 24. Nov.): quae omnia vix crediderim posse cum Mommseno CIL 1^2 p. 255 ad breviatoris incuriam sive librariorum neglegentiam referri.

Postremo Pliniana quoque excerpta adicere idoneum visum est, cum eorum longe maxima pars ad Graeca calendaria redeat neque secludere volui pauca ea quae ad Caesarem ipsum revocanda esse constet.

Ad omnia vero calendaria recognoscenda socius fere operis mihi extitit Fridericus Ungerus, Wirceburgensis, qui non solum aliquammultas egregias coniecturas et antea protulerat et nunc mecum liberaliter communicavit, sed etiam singulos dum prelum exercent quaterniones perlustravit et haud pauca quae ad verba recte sive intellegenda sive diiudicanda facerent insigni qua pollet in his potissimum rebus doctrina adnotavit.

Ut facile stellarum singularum apparitiones quae apud Ptolemaeum extant uno conspectu comprehendi possent, in fine eius calendarii omnes composui discriptas secundum duo primae secundaeque magnitudinis genera et ex ordine eo, quem ipse astronomus in eis enarrandis tenuit. ceterorum vero calendariorum apparitiones ex alphabetico nominum ordine subieci in fine totius editionis. Praeterea gravissimas quasdam quae ad calendaria spectant observationes subieci et auctorum quotquot in calendariis laudantur testimonia suis cuique locis adscriptis congessi. quibus rebus omnibus spero fore ut paulo magis quam olim lectorum, si qui erunt, usui consultum sit.

ADDENDVM

Ad p. 16, 8 laudandum fuit Lydiani de mensibus libri fragmentum quod edidit Boissonade An. Gr. I p. 416 sqq., Wünschius qui in eo est ut totum librum denuo strenue recenseat et hoc fragmentum repperit in cod. Paris. 1630 f. 82 v., in editione sua exhibebit III 11.

IOANNIS LAVRENTII LYDI

LIBER

DE OSTENTIS

A = cod. bibliothecae Angelicae

C = cod. Caseolinus, nunc Regius Parisinus (supplem. cat. cod. Gr. n. 257) saec. VIIII membr.

D = cod. Matrit. bibl. pecul. reg. n. 41 saec. XII membr.

F = cod. Laurentianus plut. 28 n. 34 saec. XI membr.

G = cod. Laurentianus plut. 28 n. 14 saec. XIIII

L = cod. Laurentianus plut. 80 n. 23 saec. XV chartac.

M = cod. Laurentianus plut. 58 n. 13 membr. (scriptus ab Ioanne Rhoso anno 1491)

N = cod. Laurentianus plut. 31 n. 37 saec. XIIII chartac.

O = cod. Oxoniensis Canonic. 41[a]

P = cod. Vaticanus Palatinus n. 312 saec. XV chartac.

R = cod. Regius Parisinus n. 2381 saec. XIIII

S = cod. Regius Parisinus n. 1991

T = cod. Paris. suppl. Gr. 20 (descr. e cod. Regio 1113)

V = cod. Venetus Marcianus CCCXXIIII

Leon. = Nicolai Leoniceni Thomaei interpret. lat. cap. 59—70 ('Claudii Ptolemaei inerrantium stellarum significationes')

H. = Carolus Benedictus Hase

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ ΛΥΔΟΥ
ΠΕΡΙ ΔΙΟΣΗΜΕΙΩΝ

PROOEMIVM

Οἱ τῶν Ἑβραίων λόγιοι τὸν περὶ προγνώσεως λόγον
5 *διχῇ τέμνουσιν εἰς σημεῖα καὶ τέρατα· καὶ σημεῖα μὲν εἶναι βούλονται τὰ ἐν μετεώροις συνιστάμενα, τέρατα δὲ τὰ ἐπὶ γῆς ὡς παρὰ φύσιν φαινόμενα, ὁποῖον ἐκεῖνο τὸ ἐπὶ τῆς καλουμένης τῶν Ἑβραίων ἐξόδου ἀναφερόμενον περὶ Μωϋσέως αὐτοῦ· ʻκαὶ εἶδεν*
10 *ὅτι ἡ βάτος καίεται, ἡ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετοʼ* (Exod. 3, 2), *καὶ πάλιν· ʻἔρριψε Μωϋσῆς τὴν ῥάβδον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐγένετο ὄφιςʼ* (Exod. 4, 3), *καὶ πάλιν· ʻεἰσήνεγκε Μωϋσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ καὶ ἐγένετο ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡσεὶ χιώνʼ* (Exod. 4, 6), *εἶτα αὖθις· ʻκαὶ*
15 *εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν· λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὸ ξηρὸν καὶ ἔσται αἷμαʼ* (Exod. 4, 9)·

1. 2 TITVLVS in *C* deest cum initio libri; neque inscr. generalis in ullo alio codice legitur; sed vide testimonium Photii (bibl. cod. 180 p. 125ª 31 et 33) et Suidae v. *Ἰωάννης Φιλαδελφεὺς Λυδός* ‖ **4 — p. 5, 2** petita sunt ex Lydi de mensibus IV 97. ultimum nimirum hoc quod legitur inter istius libri excerpta Barberina (cod. 177) videtur iam fluxisse ex initio libri qui istum sequebatur i. e. de ostentis: vide Wünschium in ʻByz. Zeitschr.ʼ V p. 412 ‖ **9** *Μωσέως* Paris. 3084

εἶτα ὑποβάς· ‘καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ἐὰν λαλήσῃ Φαραὼ πρὸς ὑμᾶς λέγων “δότε σημεῖον ἢ τέρας”, λάβε τὴν ῥάβδον σου καὶ ῥῖψον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἔσται δράκων’ (Exod. 7, 8. 9). καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλ' ἔτι τέρας ἄλλο φοβερώτερον ἡ τοῦ παντὸς 5 Αἰγυπτίου ὕδατος εἰς λύθρον μεταβολὴ (Exod. 7, 20) καὶ τῶν βατράχων τὸ πλῆθος (Exod. 8, 9) καὶ οἱ λεγόμενοι σκνῖπες καὶ οἱ μύωπες, οὓς αὐτοὶ καλοῦσι κυνομυίας (Exod. 8, 17. 18), καὶ ἡ τῶν κτηνῶν φθορὰ (Exod. 9, 3. 6) καὶ ὁ κονιορτὸς ὁ ἑλκώδης, φλυκταῖναι 10 καὶ ἀκρίδες· ταῦτα πάντα τέρατα ἂν δικαίως λέγοιντο. σημεῖα δὲ τὰ ἐξ ὑπερτέρων φαινόμενα, οἷον ἐκεῖνο ὃ ἐπὶ τῆς αὐτῆς φέρεται γραφῆς· ‘καὶ ἔβρεξε κύριος τὴν χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου· ἦν δὴ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ’ (Exod. 9, 15 23. 24), καὶ πάλιν· ‘ἐξέτεινε δὲ Μωϋσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν καὶ ἐγένετο σκότος, γνόφος καὶ θύελλα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου’ (Exod. 10, 22).

Τοιοῦτος τοίνυν Ἑβραίοις ὁ περὶ σημείων λόγος· ἐξ ὧν, οἶμαι, καὶ τἄλλα τῶν ἐθνῶν διοσημείας ταῦτα 20 καλεῖν ἔγνω τὰ σήματα· Ζεὺς γὰρ ὁ ἀὴρ κατὰ τοὺς φυσικοὺς λέγεται, ὅτι ζωοποιός ἐστιν ὥστε διοσημεία τὸ τοῦ ἀέρος σημεῖον, ὥσπερ εὔδιον τὸ πρᾶον καὶ γαληνὸν τοῦ ἀέρος καλεῖται σχῆμα. οὐ χρὴ οὖν πρὸς τὰ ὀνόματα ταραττομένους τοὺς ἁπλουστέρους ἀποπηδᾶν 25 τοῦ μαθεῖν· ‘δώσω’, γάρ φησι, ‘σημεῖα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω· αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· ὁ Ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς

20 διοσημίας libri ‖ 22 διοσημεία Paris., διοσημία Barber. ‖ 23 ὥσπερ corr. Schow pro ὅπερ ‖ 25 τοὺς ἁπλουστέρους om. Paris.

σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα (Joel 3, 3. 4. Act. ap. II 19. 20).'

Nonnulla interciderunt, quibus Lydus exposuit sua quidem aetate vulgo plane reici omnem hanc de ostentis
5 doctrinam, sed non recte; talibus enim signis revera portendi aliquid. quod cum valeat in *τέρατα* tum quam maxime in *σημεῖα*. atque apud veteres Graecos et Italos fuisse haud paucos, qui ex ostentis certam quandam coniecturam de rebus futuris fieri posse non
10 solum ipsi crediderint sed permultis libris hanc vaticinandi artem explanaverint. Ad huius disputationis particulam eam, qua *τέρατα* tractabantur, fortasse spectavit Theophylactus Simocatta hist. eccl. Reg. p. 186 B his verbis: *περὶ τῶν ἀνθρωπομόρφων καὶ Νειλώων*
15 *ζώων καὶ τοῖς πάλαι ἱστόρηται. τίνος δὲ σημαντικὸν ἡ τούτων ἐνδημία καθέστηκεν εἰπεῖν ἐθάρρησεν ὁ Λυδὸς κτλ.* In Caseolino haec omnia interierunt (fortasse totum unum folium explentia) praeter clausulam ultimi enuntiati.

Ed. Bekkerianae p. 273 — Ed. Hasianae p. 2 A

. . . . *τουτὶ πράττειν ἐπαγγειλάμενοι. τῆς*
21 *μὲν [οὖν τῶν πο]λλῶν δόξης κἀγὼ πρῴην ἐτύγχανον ὤν, καὶ γράμματα μό[να τὰ περὶ τού]των γεγραμμένα τοῖς ἀρχαίοις ἐνόμιζον. ἐπειδὴ [δὲ ἡ πεῖρα τ]ὴν περὶ αὐτῶν ἀλήθειαν ἔδειξε καὶ ἡ γενομένη τοῦ [κομήτου*
25 *π]ρῴην ἐπιτολὴ (ἱππέως δὲ ἄρα ἦν τὸ λεγόμενον σχῆ[μα) καὶ ἡ δι]ὰ ταύτην συμβᾶσα τῶν κακοδαιμόνων Περσῶν ἔ[φοδος, μέ]χρι μὲν τῶν Ὀρόντου γενομένη μερῶν* (a. 540 p. Chr.), *συντομωτάτην [δὲ τὴν ὑπ]ο-* B

inde a **20** incipit *C* ‖ **25** *ἱππέως* scripsi pro *ἱππεὺς* | *λεγόμενον* pro *γενόμενον* coni. H.

στροφὴν ὡς οἷόν τε λαβοῦσα (ἐδήλου γὰρ δὴ καὶ τὴν 274
τοῦ κρα[ταιοτάτου βασι]λέως νίκην), ὑπ' αὐτῶν λοιπὸν
τῶν πραγμάτων καὶ τῆς [ἐξ αὐτῶν] μαρτυρίας γρά-
φειν περὶ τῶν τοιούτων προήχθην, ἅμα μὲν πρὸς τῆς
4 A ἐμῆς ἔσεσθαι μνήμης τὸ πρᾶγμα νομίζων, ἅμα δὲ ἄτο- 5
πον καὶ φθόνου γέμον ἡγούμενος εἶναι τὸ πόνους
τοσούτους τοῖς ἀρχαίοις καταβεβλημένους εἰς τοὺς
περὶ τούτων λόγους ἄχρι παντὸς μεῖναι λανθάνοντας.

2. Ἁρμόδιον δὲ εἶναι νομίζω τῷ περὶ τῶν τοιού-
των γράφειν ἐθέλοντι, πόθεν τε ἡ τῶν τοιούτων κα- 10
τάληψις ἤρξ[ατο, λέγ]ειν, καὶ ὅθεν ἔσχε τὰς ἀφορμάς,
καὶ ὅπως ἐπὶ τοσοῦτον προ[ῆλθεν], ὡς καὶ αὐτούς, εἰ
B θέμις εἰπεῖν, Αἰγυπτίους ὑπερβαλεῖν. τούτων [γὰρ
δή, μετὰ] Ζωροάστρην τὸν πολύν, Πετόσιρις τοῖς
εἰδικοῖς τὰ [ἐν γένει διαπλέ]ξας πολλὰ μὲν κατ' αὐτὸν 15
παραδοῦναι βιάζεται, οὐ πᾶ[σι δὲ παρα]δίδωσι ταῦτα,
6 A μόνοις δὲ τοῖς καθ' αὐτόν, μᾶλλον δὲ ὅσοι καὶ [αὐ-
τῶν] πρὸς στοχασμοὺς ἐπιτηδειότεροι. Ἀντίγονος
δὲ μετ' ἐκεῖνον δι[έκριν]ε μὲν καὶ διήρθρωσε τὴν
παράδοσιν, πρὸς δὲ τὸ πυκνὸν [τῶν ἐν τῇ ἀστρ]ονομίᾳ 20
γραμμῶν ἀποκλίνας ἀμύθητον ὄχλον [καὶ ἀσαφείας
πάσης ἀ]νάμεστον τῇ γραφῇ συγκατέθετο. τὰ γὰρ
Ἀριστοτέλει εἰρημένα γνωριμώτατα. Ἡλιόδωρος
δὲ καὶ Ἀσκλατίων, ἔτι καὶ Ὠδαψὸς ὁ Θηβ[αῖος καὶ
ὁ Αἰγιεὺς] Πολλῆς καὶ ὁ θειότατος πρὸ αὐτῶν Πτο- 25
B λεμαῖος, οὐ μέχρι παντὸς ἴσχ[υσ]αν τὴν παλαιὰν
ἀσάφειαν τοῦ πράγματος ἐκβαλεῖν, καίτοι γε σφόδρα

15 ἰδικοῖς C ‖ 24 pro Asclatione dubitanter H. proponit Ascletarionem, quode cf. Sueton. Domitian. c. 15 | Ὠδαψὸς scripsi pro Δαψὸς ex Hephaestione, qui semper (i. e. quater) hanc nominis formam exhibet ‖ 24. 25 καὶ ὁ Αἰγιεὺς] supplevi e Suida et Eudocia v.

275 καὶ τοῦτο ποιῆσαι σπεύσαντες. ἐπειδὴ δὲ ἡμῖν, τοὺς ἐξ Ἰταλίας φημί, Τάγης ἀρχηγὸς τοῦ πράγματος γέγονεν, ἀκόλουθον τοῖς αὐτοῦ ῥήμασι χρήσασθα[ι, μ]ᾶλ- 8 A λον δὲ τῇ τούτων ἐννοίᾳ· τοῖς γὰρ ἀρχαιοτέροις
5 ὀνόμασιν ἐκεῖνα συγκείμενα δυσπαρακολούθητά πώς ἐστι καὶ οὐ σφόδρα σαφῆ. [χρησόμεθα δὲ καὶ τοῖς] λοιποῖς, Τάρχοντί τε τῷ θυοσκόπῳ καὶ Ταρκύτῳ τῷ [τελεστῇ καὶ Κα]πίτωνι ἱερεῖ, ὥστε ἐκ τῶν πᾶσι τούτοις εἰρημέ[νων γλαφυράν] τινα διαπλέξαι τοῦ
10 πράγματος ἁρμονίαν. δεῖ [τοίνυν ἀφη]γήσασθαι πρῶτον τίς τε οὗτος ὁ Τάγης καὶ τίνες οἱ λοιπ[οί, καὶ B ὅπως] γράμμασιν ἐνεπιστεύθη παρὰ τὸ κρατοῦν ἐν τοῖς ἱερ[οῖς τὰ τοιαῦ]τα.

3. Τάρχων, ταύτῃ ἔχων τὴν προσηγορίαν, ἀνὴρ
15 γ[έγονε μὲν] θυοσκόπος, ὡς αὐτὸς ἐπὶ τῆς γραφῆς 10 A εἰσενήνεκται, εἷς [τῶν ὑπὸ] Τυρρηνοῦ τοῦ Λυδοῦ διδαχθέντων. καὶ γὰρ δὴ τοῖς Θούσκ[ων γράμμα]σι ταῦτα δηλοῦται, οὔπω τηνικαῦτα τοῖς τόποις ἐκείνοις Εὐάνδρου τοῦ Ἀρκάδος ἐπιφανέντος. ἦν δὲ ἀλλοῖός
20 τις ὁ τῶν γραμμάτων τύπος, καὶ οὐδὲ ὅλως καθημαξευμένος ἡμῖν· ἢ γὰρ ἂν τῶν ἀπορρήτων τε καὶ ἀναγκαιοτέρων οὐδὲν ἔμεινεν ἄχρι τοῦ παρόντος λανθάνον. φησὶ τοίνυν ὁ Τάρχων ἐπὶ τοῦ συγγράμματος, ὅπερ εἶναί τινες Τάγητος ὑποπτεύουσιν, ἐπειδήπερ ἐκεῖ B
25 κατά τινα διαλογικὴν ὁμιλίαν ἐρωτᾷ μὲν δῆθεν ὁ Τάρχων, ἀποκρίνεται δὲ ὁ Τάγης ὡς προσκαρτερῶν ἑκάστοτε τοῖς ἱεροῖς, ὡς [τυχὸν] συμβέβηκεν αὐτῷ κατά τινα χρόνον ἀροτριῶντι θαυμάσιόν τι, οἷον οὐδὲ

7. 8 Ταρκυτίῳ τῷ Θύσκῳ coni. Müller, Etrusc. II p. 36 n. 66; sed cf. M. Haupt, Opusc. II p. 153 sq. ‖ 14 ταύτης (ς man. prima expuncta) *C* | 20. 21 κατημαξευμένος *C*

ἀκήκοέ τις ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ γενόμενον· ἀνεδόθη 276
γὰρ ⟨ἐκ⟩ τοῦ αὔλακος παιδίον, ἄρτι μὲν τεχθῆναι
δοκοῦν, ὀδόντων δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἡλικίᾳ
C γνωρισμάτων ἀπροσδεές. ἦν δὲ ἄρα τὸ παιδίον ὁ
Τάγης, ὃν δὴ καὶ χθόνιον Ἑ[ρμῆν] εἶναι τοῖς Ἕλλησιν 5
ἔδοξεν, ὥς που καὶ Πρόκλος φησὶν ὁ διάδοχος.
12A τοῦτο δὲ ἀλληγορικῶς παρὰ τὸν ἱερατικὸν παρακε-
κάλυπται νόμον, ἐπεὶ οὐ προφανῶς ὁ περὶ θειοτέρων
πραγμάτων λόγος διὰ τοὺς ἀνιέρους, ἀλλὰ νῦν μὲν
μυθικῶς νῦν δὲ παραβολικῶς παραδέδοται· ἀντὶ γὰρ 10
τοῦ εἰπεῖν ψυχὴν τελειοτάτην καὶ τῶν οἰκείων ἐνερ-
γειῶν ἀπροσδεῆ ἐπὶ τὴν ὕλην ἐλθεῖν, βρέφος ἀρτιγενὲς
ἐκ τοῦ αὔλακος ἀναδοθῆναί φησι. Τάρχων δὲ ὁ
B πρεσβύτερος (γέγονε γὰρ δὴ καὶ νεώτερος, ἐπὶ τῶν
Αἰνείου στρατευσάμενος χρόνων) τὸ παιδίον ἀναλαβὼν 1
καὶ τοῖς ἱεροῖς ἐναποθέμενος τόποις ἠξίου τι παρ'
[αὐτοῦ] τῶν ἀπορρήτων μαθεῖν. τοῦ δὲ αἰτουμένου
τυχὼν βι[βλίον] ἐκ τῶν εἰρημένων συνέγραψεν, ἐν
ᾧ πυνθάνεται μὲν ὁ Τάρχων τῇ τῶν Ἰταλῶν ταύτῃ
τῇ συνήθει φωνῇ, ἀποκρίνεται δὲ ὁ Τάγης γράμμασιν 20
ἀρχαίοις τε καὶ οὐ σφόδρα γνωρίμοις ἡμῖν γε ἐμμένων
τῶν ἀποκρίσεων. πλὴν ἀλλ' ὅσον μοι γέγονε δυνατόν,
ἔκ τε τῶν Θούσκων ἔκ τε τῶν ἄλλων ὅσοι τούτους
C ἡρμήνευσαν, Καπίτωνός τέ φημι καὶ Φοντηΐου,
καὶ Ἀπουληΐου Βικελλίου τε καὶ Λαβεῶνος καὶ 25
Φιγούλου, Πλινίου τε τοῦ φυσικοῦ, πειράσομαι
ταῦτα πρὸς ὑμᾶς διελθεῖν.

1 ἀναδοθῆναι coni. H. ‖ 2 ἐκ addidi coll. 13 | τετεχθῆναι C ‖ 23 Θούσκων scripsi pro πεύσεων: cf. proleg. ‖ 24 Φοντηΐου corr. Schmitz mus. Rhen. XI p. 299 pro Φωντηΐου ‖ 25 βεκελλίου C; de Vicellio cf. proleg.

277 4. Σπουδὴ δὲ ἡμῖν ἐστιν εἰπεῖν περί τε ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν ἐπισκιασμάτων (οὕτω γὰρ τὰς ἐκλειπτικὰς τῶν φώτων ὀλισθήσεις ἐκεῖνοι καλοῦσι), κομητῶν τε καὶ τῆς κατ' αὐτοὺς διαφορᾶς, 5 αὐλακισμῶν τε καὶ δ[ι]αττόντων, ἀστραπῶν τε καὶ βροντῶν καὶ κεραυνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀερίων τερατισμῶν, καὶ τὸ δὴ πέρας περὶ σεισμῶν καὶ ἐμπρησμῶν καὶ τῆς ἐκ τούτων μαντείας, οὐχ ὥστε τὰς φυσικὰς αἰτίας ἢ τὰ περὶ τού- 14A 10 των εἰπεῖν θεωρήματα (φιλοσόφοις γὰρ δὴ τὰ περὶ τούτων ἀνείσθω), ἀλλ' εἴ πως οἷόν τέ ἐστιν ἐκ τούτων δὴ τῶν διοσημειῶν τὴν τῶν ἐσομένων ἴσως προμανθάνειν ἀπόβασιν. ἔστι γὰρ ἐκ τῆς πολυμαθεστάτης ἱστορίας λαβεῖν ὡς ἥλιοί τε πλείους κατὰ ταὐτὸν 15 καὶ σελῆναι πεφήνασι, γινομένου ἐξ ἀνακλάσεως τούτου. τοιγαροῦν οὐχ ὑπὲρ τὸν ἥλιον ἢ τὴν σελήνην, ἀλλ' ἐκ πλαγίου τὴν λεγομένην ἀντιδίσκωσιν B θεωρεῖσθαι συμβαίνει, ἢ ἀνισχόντων αὐτῶν ἢ δυομένων. βασιλέων δὲ τοῦτο δυνατῶν κατ' ἀλλήλων 20 ἐπαναστάσεις σημαίνει, ὡς ἐκ τῆς Καμβύσου κατ' Αἰγυπτίων ἐφόδου λαβεῖν ἔστι, καὶ ἐπὶ τῇ Νέρωνος καταστροφῇ, καθ' ἣν ἐπὶ μὲν τῆς Ἰουδαίας διάγων

5 διαταττόντων *C* ‖ 8 καὶ ἐμπρησμῶν hic tolerari nequit; fort. post δ[ι]αττόντων (5) transponendum (coll. p. 34, 11); nisi praestat corrigere in καὶ ἐπισημασιῶν et ad Clodii calendarium referre, quod in hac dispositione generali commemorari fortasse non plane necessarium, tamen idoneum fuit ‖ **11** εἴ πως pro ὅπως corr. H. ‖ **13—20** Plin. nat. hist. II 99 *soles plures simul cernuntur, nec supra ipsum nec infra, sed ex obliquo, numquam iuxta nec contra terram nec noctu, sed aut oriente aut occidente.* ‖ **15** ante ἐξ ex dittogr. add. μὲν *C* quod del. Hercher ‖ **18** ἢ ante ἀνισχόντων scripsi pro καί, quod delere voluit Hercher ‖ **21** post ἔστι del. δυνατὸν Hercher

Οὐεσπασιανὸς πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἀνεφέρετο, κατὰ δὲ τὴν ἑσπέραν Βιτέλλιος, Γάλβας τε καὶ Ὄθων C *ἑτέρωθεν ἀντανίσταντο. Ἀπουλήιος δὲ περὶ τῶν τοιούτων γράφων καὶ ὑπὸ Κλαυδίῳ Καίσαρι τρεῖς ἡλίους ὀφθῆναί φησιν, ὁμοίως δὲ καὶ σελήνας τοσαύ-* 5 *τας ἐπὶ Γαίου Ἀννίου καὶ ⟨Γναίου⟩ Δομιτίου τῶν ὑπάτων· ⟨ᾧ⟩ ἄντικρυς ἐδηλοῦτο Γάλλους τε καὶ Σαυρο-* 278 *μάτας τὰ Ῥωμαίων δῃώσειν· τὸ δὲ* .... *θῆναι.*

Πολλά[κις δὲ καὶ διάπυρος ἀστήρ, ἀσπίδος ἀπο- 10 *μιμούμενος τύ]πον, ἐκ τῆς ἑῴας ἐ[πὶ τὴν] δύσιν σπ[ινθῆρας ἐκπέμπων διατρέ]χει, [τῶν] Παρθυαίων* 16 A *[ἔφο]δον μαν[τευόμενος. καὶ τὰ μὲν ἐκ τῶν πρω]το-τύπων κέντ[ρων], ἀνατο[λὴν λέγω καὶ δύσιν, οὕτως ἔστ]ι λαβεῖν· ἀπὸ δέ γε ἄρ[κτου] καὶ μεσημ[βρίας,* 15 *οὐκέτι ἐφόδους βαρβ]αρικὰς ταῦ[τα ἡμῖν προ]δηλοῖ, ἀ[λλὰ βιαιοτέρας ἀνέμων ἐκρήξεις. καὶ εἰ μὲν] ἐξ ἄρκτου διάτ[των ἐκτρέχει αὔλακάς τε πυ]ρὸς ἐπὶ τὸν* B *ἀέρα ποιεῖ, β[ρον]τώδεις λέ[γει διοσημείας, συστρο]φὴν ἀέρος καὶ [βορρᾶν] βιαιότερον ἀν[αστήσεσθαι, ἐκ δὲ* 20 *τοῦ ἐνα]ντίου φερόμενος νότον ἐπάγει. τῶ[ν] γὰρ πν[ευμ]άτων ἐκ τῶν ἐσχάτων τοῦ κόσμου μερῶν διαν-ισταμένων καὶ τὸν ἀέρα πρῶτον πληττόντων, μηδενὸς*

2 *τε* pro *δὲ* corr. H. ‖ **3** *ἀνθανίσταντο C* | cf. Plin. II 99 *et nostra aetas vidit (tres soles) divo Claudio principe.* ‖ **5** *φασίν C* ‖ **6** cf. Plin. II 99 *lunae quoque trinae, ut Cn. Domitio C. Fannio (Gai filio annio* libri) *consulibus apparuere.* vid. Iul. Obsequens 32 p. 122 Iahn. | *Γαίου Ἀννίου καὶ Γναίου Δομιτίου* temptavi Plinii librorum scriptura nixus pro *Γναίου καὶ Δομιτίου* ‖ **7** *ᾧ* add. Bekker; *δι' ὧν* addere voluit H. ‖ **10** sq. cf Plin. II 100 *clipeus ardens ab occasu ad ortum scintillans transcucurrit L. Valerio C. Mario consulibus.* ‖ **17** cf. Plin. l. s. ‖ **19** *λέγει* suppl. Hercher ‖ **20** *ἀναστήσεσθαι* suppl. Hercher

σώματος ἀντιτυποῦντος, εἰκός ἐστι τοὺς ἐκ τῶν 18 A
ἀστέρων τούτων ἀφορίζεσθαι σπινθῆρας.

5. Ὁμοίως ἔστιν ἑτέρους ἀστέρας εὑρεῖν ποτὲ
μὲν ἐν γῇ, ποτὲ δὲ ἐν θαλάττῃ τὰς ἰδίας ἐνεργείας
5 δεικνύντας· ἐπί τε γὰρ στρατιωτικῶν ἀκοντίων πολ-
λάκις ὤφθησαν ἐφιζάνοντες ἐπί τε τῶν ἱστῶν τῶν
νεῶν, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ μέρεσι, λιγυρόν τι σύριγμα
προσηχοῦντες καὶ ὀρνέων δίκην εἰς τόπον ἐκ τόπου
τῆς νεὼς μεθιστάμενοι, ὡς ἂν καταδύσωσι ταύτην. B
10 ὅθεν καὶ τοῖς ξηροτέροις τῆς νεὼς ἐμπίπτουσι μέρε-
σιν, ἐξ ὧν συντομωτέραν εἰκὸς γενέσθαι τὴν ἐκπύ-
279 ρωσιν. τὸ δὲ τοιοῦτον σχῆμα ἤτοι κατάστημα οἱ τὴν
θάλατταν πλέοντες Ἑλένην καλοῦσιν. ἀλλὰ κἀνταῦθα
τὰ ἐξ αὐτῆς ἡ πρόνοια δείκνυσι· δύο γὰρ ἀστέρες
15 εὐθὺς κατασκήπτουσι τῆς τοιαύτης φορᾶς, οὓς Κά-
στορα καὶ Πολυδεύκην καλοῦσιν, οἳ παραχρῆμα
πρὸς φυγὴν τὴν λεγομένην ⟨Ἑλένην⟩ ἐλαύνουσι.

Τὰ δὲ τῶν ἱστοριῶν μὴ καὶ περιττὸν ἐν ὑμῖν ᾖ
λέγειν, ὡς ἐπὶ κεφαλῆς πολλάκις ἀνθρώπων διο- C
20 σημεῖαι γεγόνασιν, ἐπί τε τῆς Ἀσκανίου καὶ Σερβίου

3—12 cf. Plin. II 101 *existunt stellae et in mari terrisque. vidi nocturnis militum vigiliis inhaerere pilis pro vallo fulgorem effigie eas* (sic Detlefsen pro *ea*), *et antemnis navigantium aliisque navium partibus ceu vocali quodam sono insistunt ut volucres sedem ex sede mutantes, graves, cum solitariae venere, mergentesque navigia, et si in carinae ima deciderint exurentes.* | **6** ἱστῶν scripsi pro ἱστίων ‖ **14—17** cf. Plin. l. s. *geminae autem salutares et prosperi cursus praenuntiae, quarum adventu fugari diram illam ac minacem appellatamque Helenam ferunt et ob id Polluci et Castori id numen adsignant.* ‖ **17** Ἑλένην coniect. add. H.: cf. Welcker, *gr. Götterl.* II p. 431 adn. 2 ‖ **18** ἐν ὑμῖν corr. Bekker pro ἐν ἡμῖν coll. p. 8, 27 πρὸς ὑμᾶς; ἂν ἡμῖν coni. H. ‖ **19** cf. Plin. l. s. *hominum quoque capita vespertinis horis magno praesagio circumfulgent.* cf. etiam II 241

Τύλλου τοῦ ῥηγὸς καὶ Κωνσταντίνου τοῦ τὴν μεγάλην ταύτην συστησαμένου πόλιν. οἷς ἅπασι τὸ μὲν τῆς βασιλείας ἐντεῦθεν κατεμηνύετο κράτος, οὐ μὴν
20 A *εἰρηνικὸν οὐδὲ ἥσυχον, ἀλλὰ μυρίων γέ[μον κα]κῶν αὐτοῖς τε ἐκείνοις καὶ [τοῖς] ὑπ' αὐτ[οὺς ἐσομένο]ις,* 5
μᾶλλον [δὲ καὶ] πλέον ἐκείνοις, ὅ[σῳ καὶ ἐλάττοσι] τύχαις πα[ρὰ το]ὺς βα[σιλεύ]οντας τὸ ὑπήκ[οον] χ[ρῆ]ται. Ἀσ]κάνιος μ[ὲν] γὰρ ἐν [Ἄλβῃ τ]ὴν μητρ[υιὰν] .... σεν, ἡ δὲ ἐκαινοτό[μησε περὶ τ]ὸ Τρωικὸν .... καὶ τὴν προσηγο[ρίαν] δὲ [ὁ..... λ..... Τ]ύλ- 10
λος οὕτω πολέμων τὴν [πόλιν] ἐπλ[ήρωσεν ὥ]στε μὴ [δυ]νηθῆναι τῆς ὑπὸ Νουμᾶ κα[τα]σταθείσης
B *εἰρ[ήν]ης Ῥωμαίους ἀπολ[αῦσαι]. περὶ δὲ Κων[στ]αντίνου μακρηγορεῖν οὐκ ἀναγκαῖ[ον], ἐ[ν βιβ]λ[ίοις] τὴν μνήμην [τ]ῶν περὶ αὐτὸν συμβ[εβηκότων] ἐχόν-* 15
τ[ων ὑμ]ῶν.

22 A 6. *Πολλάκις δὲ καὶ [σ]π ι ν θ ὴ ρ βραχὺς ἐκ μετεώ[ρων κα]ταφ[έρεσθα]ι δόξας ἐπὶ τὴν γῆν, εἶτα ἐξ ἐπιδόσεως εἰ[ς κύκ]λ[ον τι]νὰ σελήνης ὅμοιον [ὤφθη] δισκωθείς. τοῦτο, ὅπερ ἔναγχος γέγονεν, οὐ μετρίων* 20
προδοσιῶν τε καὶ τυχῶν παρεδήλωσε κίνδυνον.

Καὶ ὄ μ β ρ ω ν δέ τινας τ ε ρ α σ τ ί ο υ ς διοσημείας 280

9 *ἡ δὲ ἐκαινοτόμησε περὶ τὸ Τρωικὸν*] sic dubitanter supplevi; de sententia dubitari nequit, cf. Serv. in Aen. VI 760; adminiculo est etiam id quod litteris uncialibus minutis in margine cod. *C* prima manu scriptum est: *ΑΣΚΑΝΙΟΣ ΤΗΙ ΜΗΤΡΥΙΑΙ ΣΥΝΗΛΘΕΝ ΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΝ*, ubi tamen *ΟΥ* addas ante *ΣΥΝΗΛΘΕΝ* ‖ **10** *προσηγορίαν τῆς πόλεως. ὁ δέ γε* coni. H. ‖ **16** *ὑμῶν* coni. Bekker pro *ἡμῶν* ‖ **17—20** cf. Plin. II 100 *scintillam e stella cadere et augeri terrae adpropinquantem ac postquam lunae magnitudine facta sit, inluxisse ceu nubilo die, dein cum in caelum se reciperet, lampadem factam semel umquam proditur.* ‖ **18** *τῆς γῆς C*: corr. Hercher

ἐπὶ τῆς ἱστορίας εὑρίσκομεν. ἐπὶ μὲν γὰρ Ἀκελίου Μάρκου καὶ Πορκίου τῶν ὑπάτων γάλα πρῶτον, [εἶ]τα δὲ καὶ αἷμα κατενεχθῆναί φασιν. καὶ κρέα δὲ παραδόξως ἀνθ' ὑετοῦ κατὰ τὴν Βολουμνίου κατέπεσεν B
5 ὑπατείαν, καὶ ἔμεινεν [οὕ]τως· οὐ γὰρ ἂν θηρίον ἢ πτηνὸν ἤ τι τῶν ἐμψύχων λιμῶξαν καθάψαιτο ἐκείνου τοῦ σώματος. κατερρύη δὲ καὶ σίδηρος ἐπὶ Λευκανίας ἀνθ' ὑετοῦ, Κράσσου τὴν ἐπὶ Πέρσας [ὁρμῶντος ἐπιστρατεί]αν. Μαρκέλλου δὲ τὴν ὕπατον ἀρχὴν δια-
10 νύοντος ἔριον κατενεχθῆναί φασι περὶ Κάψαν τὸ φρούριον ἐπὶ Μίλωνος· ὃ τοῦ τὴν χώραν ἐπιτροπεύοντος ἀναίρεσιν ἐμαντεύετο. κατηνέχθησαν δὲ πλίνθοι πολλάκις ὀπταὶ καὶ κόνις, ὥσπερ ἐπὶ Ζήνω- C
νος τοῦ καθ' ἡμᾶς.

15 Ὅπλων δὲ καὶ σαλπίγγων ἀπ' οὐρανοῦ γενέσθαι διαφόρως ἔδοξεν ἦχος, ὅπερ λέγεται συμβῆναι κατὰ τὴν Κίμβρων ἐπιδρομήν, καὶ ἡνίκα τοῖς ἐμφυλίοις ἐκείνοις πάθεσι τὸ Ῥωμαϊκὸν διεταράττετο.

Ἔστι δὲ καὶ ὅτε κατ' αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἐκ-
20 πύρωσις ἔδοξε γίνεσθαι, καθάπερ καθ' ἡμᾶς, Ἀναστασίου ἓξ πρόσθεν ἐνιαυτοῖς [τῆς τελευτ]ῆς (a. 513), ἡνίκα τοιαύτη μὲν ἡλίου γέγονεν ἔκλειψις ὡς ἐ[ν

1—7 cf. Plin. II 147 *relatum in monumenta est lacte et sanguine pluisse M'. Acilio C. Porcio coss. et saepe alias, sicut carne P. Volumnio Servio Sulpicio coss. exque ea non putruisse quod non diripuissent aves.* ‖ **7—9** cf. Plin. l. s. *item ferro in Lucanis anno antequam M. Crassus a Parthis interemptus est.* ‖ **9—12** cf. Plin. l. s. *L. Paullo C. Marcello coss. lana pluit circa castellum Capsanum* (sic Riccardian. man. sec.), *iuxta quod post annum T. Annius Milo occisus est.* ‖ **12** cf. Plin. l. s. *eodem (Milone) causam dicente lateribus coctis pluisse in acta eius anni relatum est.* ‖ **15—18** cf. Plin. II 148 *armorum crepitus et tubae sonitus auditos e caelo Cimbricis bellis accepimus crebroque et prius et postea.* ‖ **15** δὲ corr. Hercher pro τε

ἡμέρᾳ μέσῃ καὶ τοὺς ἀλαμπεστά]τους τῶν ἀστέρων
24A διαφανῆναι, τὰ δὲ ἀεροπόρα καθάπερ ἐν νυκτὶ μέσῃ
κα[ταπεσεῖν]. εἶτα τῆς ἐπιούσης νυκτὸς πῦρ ἀνεφλέχθη
τοσοῦτον ὥστε σπινθήρων τὸν ἀέρα γενέσθαι μεστόν.
ἐδηλοῦτο δὲ ἄρα ὁ μὲν δῆμος ἐπαναστησόμενος τῷ 5
βασιλεύοντι, ἡ δὲ πρὸς τῇ Μυσίᾳ στρατιὰ ἔργον τῆς
Βιταλιανοῦ γενησομένη χειρός (a. 514)· αὐτὸς δὲ μέχρι
τῶν τῆς πόλεως τειχῶν ἐλάσας παρὰ μικρὸν ἦλθε τῶν
πραγμάτων κρατῆσαι. καὶ τὸ δὴ πέρας, οὕτως ἀτιμο- 281
B τάτης βαρβάρων γενομένης ἐφόδου, μικροῦ προήκατο 10
καὶ τὴν βασιλείαν ἑκὼν Ἀναστάσιος, καὶ φαῦλα δὲ
συνέβη πάντα, ὅσα ἐν εἰδόσι λέγειν ἀδολεσχίας ἐστίν.

7. Καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν εἰ προθεωροῦσιν ἄνθρω-
ποι τὰ ἐσόμενα, τῆς φύσεως αὐτῆς προδεικνυούσης τὰ
πράγματα. ὥς που καὶ Ἀναξαγόρας ἐπὶ τῆς ἑβδομη- 15
κοστῆς καὶ ὀγδόης ὀλυμπιάδος λίθον μέγιστον ἐκ τοῦ
ἡλίου ἐκπεσεῖν ἐμαντεύσατο, ὅπερ καὶ συμβέβηκεν
C ὕστερον ἐπὶ Θρ[ᾴκης]· καὶ μέχρι νῦν ἔστιν ὁ λίθος,
καὶ ἐξ αὐτῆς εὐθὺς τῆς θέας περιπεφλέχθαι δοκῶν.
ταὐτὸ δὲ τοῦτο κατά τε Ἄβυδον καὶ Κύζικον συμ- 20
βῆναί φησιν Ἀπουλήιος· ὅθεν ἔτι καὶ νῦν λίθος
ἐστὶ παρ' αὐτοῖς πυρώδης μὲν τὸ χρῶμα, σιδήρῳ δὲ
ἅπας κατασεσημασμένος· παραδεδόσθαι γὰρ λόγος Κυ-

5—12 cf. Io. Antioch. frg. 214[e]; Marcellin. chron. ad a. 514. 515 ‖ **15—19** cf. Plin. II 149 *celebrant Graeci Anaxagoram Clazomenium Olympiadis septuagesimae octavae secundo anno praedixisse caelestium litterarum scientia quibus diebus saxum casurum esset e sole, idque factum interdiu in Thraciae parte ad Aegos flumen, qui lapis etiamnunc ostenditur magnitudine vehis, colore adusto.* ‖ **20—22** cf. Plin. II 150 *in Abydi gymnasio ex ea causa colitur hodieque modicus quidem sed quem in media terrarum casurum idem Anaxagoras praedixisse narratur.*

ζικηνοῖς ὡς συναπολέσθαι τῷ λίθῳ τὴν πόλιν ἀνάγκη. Ἵππαρχος δὲ ἑξακοσίοις ἔμπροσθεν ἐνιαυτοῖς ἡλιακὴν προκατέλαβεν ἔκλειψιν. ἐπὶ δὲ τῆς φυσικῆς ἱστορίας ὁ Ῥωμαῖος Πλίνιος λίθον ἑωρακέναι φησὶν ἐν Βο- D
5 κοντίῳ τῆς Ἰταλίας ἐξ οὐρανοῦ κατενηνεγμένον· ὥστε πολλὴ κοινωνία ταῖς διοσημείαις πρὸς τὰ γήινα, κἂν τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς μὴ δοκῇ. ὥσπερ ἡ μὲν ἐπιτολὴ 26 A τῶν ὑάδων ὄμβρον πολύν, ἡ δὲ τῶν ἐρίφων καὶ τοῦ
282 ἀρκτούρου χαλαζώδη τοῦτον ἀποτελεῖ. περὶ δὲ τῆς
10 τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς μὴ καὶ περιττὸν ᾖ λέγειν ὡς τῆς ἡλιακῆς ἀναπτομένης θερμότητος λυττῶσιν οἱ κύνες, καὶ τοῦτο τῆς ἀναιρέσεως αὐτῶν γέγονεν αἴτιον, ὡς ἂν μὴ δάκνοντες ἀναιρῶσιν. ἀναβλύζειν δὲ πέφυκε καὶ τὰ θαλάττια ὕδατα ἐν ὡρισμέναις τισὶ [περιόδοις],
15 ἄνθρωποί γε μὴν νεύροις ἢ κεφαλῇ ἢ καὶ αὐτῇ τῇ B δι[ανοίᾳ ἀ]σθενεῖν. αἴγειροι μὲν γὰρ καὶ πτελέαι περὶ [τὰς ἡλίου τροπὰς μετα]βάλ[λειν τὴν κό]μην πεφύκασιν, (c. 8 H.) ὁ δὲ λεγόμενος γλήχων ὑπ' αὐτὴν

2 et 3 cf. Plin. II 53 *utriusque sideris cursum in sexcentos annos praececinit Hipparchus.* ceterum illa de Hipparcho vel a librario [qui procul habendus est] vel ab ipso auctore haud scit H. quam bene hic sint interposita ‖ 3—5 cf. Plin. II 150 *ego ipse vidi in Vocontiorum agro paulo ante delatum.* ‖ 7—9 cf. Plin. II 106 *qualiter in suculis sentimus accidere, quas Graeci ob id pluvio nomine appellant. quin et sua sponte quaedam .., ut haedorum exortus; arcturi vero sidus non ferme sine procellosa grandine emergit.* ‖ 7 ἡ μὲν corr. H. pro ἡμῖν ‖ 9—11 cf. Plin. II 107 *caniculae exortu accendi solis vapores quis ignorat? . . canes quidem toto eo spatio maxime in rabiem agi non est dubium.* ‖ 10 ᾖ corr. Hercher pro εἴη ‖ 12 καὶ τοῦτο — ἀναιρῶσιν (13)] cf. Lyd. de mens. III 40 et de magistr. I 50 ‖ 13 et 14 cf. Plin. II l. s. *fervent maria exoriente eo (caniculae sidere).* ‖ 15 et 16 cf. Plin. II 108 *alii commoventur statis temporibus alvo, nervis, capite, mente.* ‖ 16—18 cf. Plin. l. s. *olea et populus alba et salices solstitio folia circumagunt.*

τὴν [τοῦ ἡλίου] θάλλει τροπήν· ἡ δὲ ἡλιότροπος
καλουμένη βοτάνη [πρὸς τὴν ἡλι]ακὴν μεταστρέφεται
φοράν, ἀνίσχοντι αὐτῷ καὶ δυομέ[νῳ συμμετα]τιθεῖσα
τὸ σχῆμα. περὶ γὰρ τῶν ἐναλίων τούτων, ὀ[στρέων
C λέγω] καὶ χημῶν καὶ κτενῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὐδεὶς 5
ἀμφισβητή[σει ὅτι] αὔξεται καὶ συμφθίνει ταῖς σελη-
νιακαῖς φάσεσιν, ὡ[ς καὶ τὰ τῶν] μυῶν ἥπατα καὶ
πλεῖστα ἕτερα, περὶ ὧν ἐν τοῖς περὶ [Μη]νῶν γρα-
φεῖσιν ἡμῖν διελάβομεν. πρὸς τούτοις ἐμπρησμοὺς
γίνεσθαι συμβαίνει, ὅταν ἡ σελήνη κατ' ἔλλειψιν ὑπὸ 10
Ἄρεος θεωρηθῇ.

8. Ὡς γὰρ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ τὰ γήινα δηλω-
τικὰ τυγχάνει τῶν ἐσομένων, περιττὸν ἂν εἴη
μακρηγορεῖν. ὅταν μὲν ⟨γὰρ⟩ ἱδροῦν ἢ δακρύειν
δοκῇ ἀγάλματα ἢ εἰκόνες, ἢ ὅταν κάμινος ἢ ἰπνὸς 15
D περιπεφρυγμένος ἐκλάμψῃ, στάσεις ἐμφυλίους ἀπειλεῖ.
ἢ ὅταν ποταμοὶ τὰς ἑαυτῶν ὑπερχέωσι κοίτας, ἔφοδον
28 A πολεμίων φράζουσιν. αἱ γὰρ ἱδρώσεις προβατείων
σπλάγχνων τί σημαίνουσιν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. ἢ καὶ ὅταν 283
ἐπίθολον ὕδωρ αἱ φρεατίαι ἀναβλύζωσι, καθ' ἑαυτῆς 20
ἡ πολιτεία*. ἢ καὶ ὅταν ἰκτῖνος ἐν θεάτρῳ συνηγμέ-

p. 15, 18 et **p. 16, 1** cf. Plin. l. s. *floret ipso brumali die suspensa in tectis arentis herba pulei.* || **1—4** cf. Plin. II 109 *miretur hoc qui non observet cotidiano experimento herbam unam, quae vocatur heliotropium, abeuntem solem intueri semper omnibusque horis cum eo verti.* || **4—7** cf. Plin. l. s. *iam quidem lunari potestate ostrearum conchyliorumque et concharum omnium corpora augeri ac rursus minui.* || **6** ἀμφισβητήσει] supplet Hercher || **7—8** cf. Plin. l. s. *quin et soricum fibras respondere numero lunae exquisivere diligentiores* || **8** Lydus de mensibus III 8 || **14** γὰρ add. Hercher || **15** post δοκῇ del. τὰ Hercher || **16** περιπεφραγμένος *C*: corr. Bekker || **17** pro κοίτας apud H. κοίλας legitur sphalmate typograph. || **21** * ea quae post πολιτεία interciderunt possunt suppleri scribendo κινηθεῖσα ἀπολεῖται quae propter homoeoteleuton omissa putes.

νῳ τῷ πλήθει ἀνέδην περιποτᾶται, ὁποῖον ἱπποδρο-
μίας ἐπιτελουμένης εἴδομεν ἐπὶ τῆς ἄρτι διελθούσης
ἐνάτης ἐπινεμήσεως, ἧς ἀγομένης ἰκτῖνος τὸ βέλος,
τὴν λεγομένην σαγίτταν, τῷ ῥέμφει φέρων, ὅλον ἐπι- B
5 κυκλώσας τὸν δῆμον, ἐπὶ τοῦ ὀβελοῦ ταύτην διωλύγιον
συρίττων ἀπέθετο. ὁ δὲ δῆμος οὐδὲν βραδύνας, καθ'
ἑαυτοῦ δὲ κινηθείς, αὐτὸς μὲν ἀπώλλυτο, ἡ δὲ πόλις
πυρὶ πᾶσα διεφθείρετο, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν βασιλείαν,
εἰ μὴ θεὸς ἀντέπραττεν, οὐ πόρρω κινδύνων ἐλθεῖν.
10 τὰ γὰρ περὶ ἐπόπων καὶ νυκτικοράκων λύκων τε καὶ
ἀλωπέκων, ὅταν ἐν πόλεσι φαίνωνται, τὰ εἰρημένα
τοῖς ἀρχαίοις μετὰ Πόλλητα καὶ τοὺς ἐξ ὧν αὐτὸς
διαλέγεται, περιττὸν ἄντικρυς ἀναφέρειν.

Τοσαῦτα μὲν οὖν πρὸς τοὺς ταῖς διοσημείαις ἐνι- C
15 σταμένους καὶ Πτολεμαίῳ τολμῶντας ἀντιλέγειν ἐκ
πολλῶν ὀλίγα λελέχθω. καιρὸς δὲ ἄρξασθαι τῆς ἐπαγ-
γελίας, ἐκ τῶν ἡλιακῶν ἀποτελεσμάτων λαμβάνον-
τας τὰ προοίμια.

DE SOLIS LVNAEQVE SIGNIFICATIBVS

20 9. Ἰστέον ἐν πρώτοις ὡς μόνος ὁ ἥλιος καθολικὰς 30 A
ἔχει ἐνεργείας, τῶν ἄλλων διοσημειῶν τοπικὰς ἐχου-

1 περιποτᾶται corr. Hercher pro περιίπταται; cf. Heliodor. II 22 ‖ 5 διαλύγιον *C* ‖ 6 sq. loquitur de seditione Nica (a. 532 p. Chr.) ‖ 12 μεταπολλητα (sic!) *C*: corr. Boissonade in Theophylact. p. 316 | αὐτὸς corr. Boissonade pro αὐτοῖς ‖ 20 hic incipit in codice *D* fol. 1 rect. et *F* fol. 156 vers. tractatus, cui inscribitur περὶ τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν διοσημείων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καθολικῶν ἀποτελεσμάτων et in codice *L* fol. 12, in quo a rubricatore scriptum est περὶ τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν διοσημείων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καθολικῶν ἀποτελεσμάτων ἐν συνόδῳ καὶ διαμέτρῳ σχηματισμῶν αὐτῶν ἀποτελουμένων (ἐν συνόδῳ usque ad ἀποτελουμένων deleta atramento) | ἐν πρώτοις ὡς] ὅτι ἐν πρώτοις *L* ‖ 21 post ἔχει add. τὰς *DF* | διοσημειῶν] σημείων *F*

σῶν. δέδοται γὰρ ἅπαξ ἡλίῳ μὲν καλύπτεσθαι τῇ παρεμπτώσει τῆς σελήνης, αὐτῇ δὲ τῇ ἀντιπτώσει τῆς 284 γῆς, καὶ τὸν μὲν ἐν συνόδῳ πάντων, [τὴν σελήνην] δέ, ὅταν ᾖ πλησιφαής. καὶ τούτου χάριν οὐδεὶς ἂν ἀμφισβητήσειε. προγνωσθῆναι δὲ τοῦτο λέγεται 5 B παρὰ μὲν Ἕλλησι πρὸς Θαλοῦ τοῦ Μιλησίου ἐπὶ τῆς ἐνάτης καὶ τεσσαρακοστῆς ὀλυμπιάδος, ἔτει ἑβδομηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ τῆς κτίσεως Ῥώμης ὕστερον, παρὰ δὲ Ῥωμαίοις ὑπὸ Σουλπικίου Γάλλου, μιᾷ πρόσθεν ἡμέρᾳ τῆς Περσέως τοῦ Μακεδόνος ἥττης. 10 ἐπὶ δὲ Οὐεσπασιανοῦ τοῦ Καίσαρος ἐν πέντε καὶ δέκα 32 A ἡμέραις ἀμφοτέροις τοῖς φωσὶ τοῦτο συνέβη παθεῖν.

Οὐ μὴν ἀεὶ τοῦτο τὸ πάθος τὰ αὐτὰ προμηνύει· οὐδὲ γὰρ μονοειδεῖς αἱ ἐκλείψεις, ἡλίου μὲν τὴν Ἀσίαν διέποντος, σελήνης δὲ τὴν Εὐρώπην*, καὶ μάλιστα 15 ὅταν πρὸς τοὺς λεγομένους κακοποιοὺς ἡ ἔκλειψις

1 μὲν add. ante γάρ, om. post ἡλίῳ *F* | ἥλιον *D* | κατακαλύπτεσθαι (κατα del.) *L* ‖ 2 περιπτώσει *L*, παρεμπώσει *F* | αὐτὴν *FL*, ταύτῃ malit H.; in *C* legitur αὐ... | ἀντιπτώσει] ἀντιφράξει *L* ‖ 3 τὸν om.; ὁ suprscr. *L* | πάντως *DL* | τὴν σελήνην flagitat 10 litter. spatium in *C*, αὐτὴν *F*, ἐκείνην *DL* ‖ 4 ὅτε ἔστι *L* | εἴη *F* | ἂν om. *F* ‖ 5—7 cf. Plin. II 53 *apud Graecos investigavit primus omnium Thales Milesius Olympiadis XXXXVIII anno quarto praedicto solis defectu, qui Alyatte rege factus est urbis conditae anno CLXX* ‖ 6 παρὰ —ἥττης (10)] om. *F* ‖ 7 ἔτει om. *L* ‖ 8 ante Ῥώμης add. τῆς *L* | post ὕστερον add. ἔτει *L* ‖ 9—10 cf. Plin. l. s. *rationem defectuus utriusque primus Romani generis in vulgum extulit Sulpicius Gallus ... pridie quam Perseus rex superatus a Paulo est* ‖ 9 post παρὰ om. *L* | Κάλβου *CDL* ‖ 10 Περσέως] παραιώσεως τῆς *L* ‖ 11 et 12 cf. Plin. II 57 *ut XV diebus utrumque sidus quaereretur et nostro aevo accidit imperatoribus Vespasianis .. consulibus.* ‖ 11 τοῦ om. *DF* ‖ 12 ante ἀμφοτέροις add. ἂν *L* | τοῦτο συνέβη παθεῖν] om. *F* | παθεῖν] γενέσθαι *L* ‖ 13 ἀεὶ om. *L* ‖ 14 οὐδὲ] οὐ *D* | post ἐκλείψεις add. εἰσί *L* ‖ 15 δὲ om. *L* | lacuna post Εὐρώπην in Matritensis apographo Grauxiano signata est ‖ 16 πρὸς] κατὰ *L*

γένηται, κακουμένων μὲν τῶν βασιλικῶν ζῳδίων καὶ
τῆς τῶν ἀγαθῶν ἐπικουρίας ἀργούσης. ⟨ἐν⟩ ταύρῳ μὲν
γὰρ ἢ παρθένῳ ἢ αἰγόκερῳ συμβαινούσης ἐκλείψεως
ὁποτέρου τῶν φώτων κατὰ τοὺς προκειμένους λό- B
5 γους, καρπῶν ἔνδεια καὶ διαφερόντως τῶν ὡρίμων
συμβαίνει, καθὸ σταχυηφόρος μὲν ἡ παρθένος, ἀρο-
τρεύει δὲ ὁ ταῦρος, ὁ δὲ αἰγόκερως πρῶτος τῶν τοι-
ούτων καρπῶν ἀπογεύεται· εἰ δὲ ⟨ἐν⟩ διδύμοις ἢ ζυγῷ
ἢ ὑδροχόῳ γένηται τὸ τοιοῦτον, ἀνθρωποειδοῦς ὄντος
10 τοῦ τριγώνου, οἵ λοιμοί τε καὶ λιμοὶ ἐνσκήψουσιν·
ὅταν δὲ ⟨ἐν⟩ καρκίνῳ ἢ σκορπίῳ ἢ ἰχθύσι συμβαίνῃ,
ὄχλων φθοραὶ καὶ πολέμων στάσεις καὶ ἐναλίων ὄλε-
θρος ἐπικείσεται. ἐπὶ δὲ τοῦ βασιλικοῦ τριγώνου, κριοῦ
τε φημὶ καὶ λέοντος καὶ τοξότου, γινομένης ἐκλείψεως
15 ἀνάγκη τινὰ τῶν περὶ τὴν βασιλείαν αὐτὴν παθεῖν τι
τοιοῦτον, ὁποῖον συμβαίνει περὶ τὸ τρίγωνον, ἐκείνου
προσεπιθεωμένου· ὡς ὅταν ἔκλειψις ⟨ἐν⟩ λέοντι γένηται

1 γίνεται *DL* | μὲν om. *DF* | βασιλικῶν] ἀνθρωπίνων *L* ‖ 2 τῶν om. *L* | ἀγαθοποιῶν *DF* | post ἀργούσης add. *F*: ἐπὶ δὲ τοῦ βασιλικοῦ τριγώνου usque ad βασιλείας καιρὸν ἐκλείψεως (= 13 — p. 20, 4) | ἐν addidi hic et infra (8. 11) ‖ **2. 3** ἐν ταύρῳ — αἰγόκερῳ] ἐν γὰρ τῷ τριγώνῳ τοῦ ταύρου *L* ‖ **3** αἰγοκέρωτι *D* | συμβαινούσης om. *F* ‖ **4** ὁποτέρῳ *FL*, ὁποτέρων *D*: corr. Graux | κατὰ τοὺς προκειμένους λόγους] om. *L* ‖ **5** ἔνδεια καὶ] ἔνδειαν *L* | σπορίμων *DFL* ‖ **6** cf. Maxim. π. καταρχ. v. 219. 291. 553 | σταχυφόρος *L* | ἀροτρεύει *D*, ἀρωτριᾶ *F*, ἀροτρεὺς *CL* ‖ **7** τοιούτων om. *L* ‖ **8. 9** εἰ δὲ — ὑδροχόῳ] εἰ δὲ τῷ τριγώνῳ τῶν διδύμων *L* ‖ **9. 10** ἀνθρωποειδοῦς — τριγώνου] om. *L* ‖ **10** λιμοί τε καὶ λοιμοὶ *F* | ἐνσκήψωσι *D*, ἐνσκήπτουσι *L*, qui add. ὡς ἀνθρωποειδοῦς ὄντος τοῦ τριγώνου ‖ **11** ἐν καρκίνῳ — ἰχθύσι] ἐν τῷ καρκίνου τριγώνῳ *L* | συμβαίνει *CF*, συμβῇ *L* ‖ **12** φθορὰν *D*, φθορὰ *F* | πόλεων coni. H.: sed cf. p. 30, 5 | ἐναλίων *CD*, τῶν ἀλίων *F*, ἐναντίων *L* ‖ **13** ἐπικείσεται] γενήσεται *L* | ἐπὶ δὲ usque ad p. 20, 6 εἴρηται om. *CL*, hic add. *D*, supra post ἀργούσης (2) add. *F* ‖ **16** ἐκείνου usque ad γένηται om. *F* ‖ **17** ἐν addidi

τοῖς μὲν βασιλεῦσι κάκωσιν σημαίνει τινά, τὸν δὲ Νεῖλον ἀποστρέφει. ὥστε καὶ θαυμάζειν εἰκότως τὴν τοῦ θεοῦ πρόνοιάν ἐστι, παρ' ὅλον τὸν τῆς εὐτυχεστάτης ταύτης τῆς βασιλείας (Anastasii) καιρὸν ἐκλείψεως ἐπὶ τούτου τοῦ ζῳδίου μὴ γενομένης. ταῦτα μὲν οὖν 5 ὑπὲρ τῶν ἡ λ ι α κ ῶ ν ἐ κ λ ε ί ψ ε ω ν εἴρηται.

C 9a. Τηρητέον δὲ πρὸς τὰς καθόλου περιστάσεις τὰ κατὰ τὰς ἐκλείψεις χ ρ ώ μ α τ α ἢ τῶν φώτων αὐτῶν 34A ἢ τῶν περὶ αὐτὰ γινομένων συστημάτων, οἷον ῥάβδων 285 ἤ τινων τοιούτων. μέλανα μὲν γὰρ ἢ ὑπόχλωρα φα- 10 νέντα σημαντικὰ γίνεται τῶν ἐπὶ τῆς τοῦ Κρόνου φύσεως εἰρημένων, λευκὰ δὲ τῶν ἐπὶ τῆς τοῦ Διός, ὑπόκιρρα δὲ ⟨τῶν ἐπὶ τῆς⟩ τοῦ Ἄρεος, ξανθὰ δὲ τῶν ἐπὶ τῆς ⟨τῆς⟩ Ἀφροδίτης, ποικίλα δὲ τῶν ἐπὶ ⟨τῆς⟩

1 μὲν *D*, γὰρ *F* ‖ 2 ἀποστρέφειν *F* ‖ 4 ταύτης τῆς om. *F* ‖ 5 ἐπὶ τούτου—εἴρηται (6) om. *F* ‖ 7—21, 1 cf. Ptolem. tetrab. f. 23 (ed. Norimb. 1535) [iterat. ap. Hephaest. I 24 p. 97, 22—27 Engelbr.] τηρητέον δὲ πρὸς τὰς καθόλου περιστάσεις καὶ τὰ κατὰ τὰς ἐκλείψεις χρώματα ἤτοι αὐτῶν τῶν φώτων ἢ τῶν (τῶν add. Heph.) περὶ αὐτὰ γινομένων συστημάτων, οἷον ῥάβδων ἢ ἅλων (libri ἄλλων) ἢ τῶν τοιούτων. μέλανα γὰρ ἢ ὑπόχλωρα φανέντα σημαντικὰ γίνεται τῶν ἐπὶ τῆς τοῦ κρόνου φύσεως εἰρημένων· λευκὰ δὲ τῶν ἐπὶ τῆς τοῦ διὸς, ὑπόκιρρα δὲ τῶν ἐπὶ τῆς τοῦ ἄρεος· ξανθὰ δὲ τῶν ἐπὶ τῆς (libri τοῦ) τῆς ἀφροδίτης· ποικίλα δὲ τῶν ἐπὶ τῆς τοῦ ἑρμοῦ. ‖ 7 παρατηρητέον *D* ‖ 9 γινομένων om. *F* ‖ 10 inde a μέλανα usque ad διέξεισι (p. 35, 10) ex *O* (in quo tractat. inscribitur: περὶ τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν διοσημείων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καθολικῶν ἀποτελεσμάτων) edidit Cramer anecd. Oxon. III p. 403—408 | γὰρ om. *CLO* ‖ 11 post ση litteras vocis σημαντικὰ explic. in *C* fol. 4 vers., post quod tria quattuorve folia interciderunt: desunt igitur in *C* ea, quae inde a σημαντικὰ sequuntur usque ad ὡσανεὶ (p. 35, 5) | σημαντικά εἰσι *L* | τῆς om. *L* | post Κρόνου add. ἀστέρος *L* ‖ 13 τῶν ἐπὶ τῆς ante τοῦ Ἄρεος cum Ptol. add. Hercher | ξανθὰ δὲ τῶν ἐπὶ τοῦ *D* ‖ 14 τῆς ante Ἀφροδίτης addidi | τῆς ante τοῦ Ἑρμοῦ addidi cum Ptol.

τοῦ Ἑρμοῦ· κἂν μὲν ἐν ὅλοις τοῖς σώμασι τῶν φώτων ⟨ἢ⟩ ἐν ὅλοις τοῖς περὶ αὐτὰ τόποις τὸ γενόμενον ἰδίωμα φαίνηται τῆς χροιᾶς, περὶ τὰ πλεῖστα μέρη τῶν χωρῶν ἔσται τὸ ἀποτέλεσμα· εἰ δὲ ἀπὸ μέρους 5 οἱουδήποτε, κατ' ἐκεῖνο μόνον τὸ μέρος καθ' ὃ ἂν καὶ ἡ πρόσνευσις τοῦ ἰδιώματος γένηται. εἰ δὲ περὶ τὴν ἑῴαν ἢ τὴν ἑσπέραν μέλλει τοῦτο συμβαίνειν, ἐξ αὐτοῦ τοῦ πάσχοντος τοῦτο φωστῆρος γενήσεται δῆλον τῷ τὸν μὲν ἥλιον εἰς τὴν Ἀσίαν διαπαντὸς ἀνήκειν, 10 τὴν δὲ σελήνην εἰς τὴν Εὐρώπην.

9b. Χρήσιμοι δ' ἂν εἶεν πρὸς τὰς τῶν κατὰ μέρος

1—6 cf. Ptolem. l. s. [iterat. ap. Hephaest. I 24 p. 97, 27—30] κἂν μὲν ἐν ὅλοις τοῖς σώμασι τῶν φώτων ἢ ἐν ὅλοις τοῖς περὶ αὐτὰ τόποις τὸ γενόμενον ἰδίωμα τῆς χροιᾶς φαίνηται, περὶ τὰ πλεῖστα μέρη τῶν χωρῶν ἔσται τὸ ἀποτελεσθησόμενον· ἐὰν δὲ ἀπὸ μέρους ὁποιουδήποτε, περὶ ἐκεῖνο μόνον (μόνον add. cod. Laurent. 28, 14 fol. 160 rect., quocum hunc locum contuli et Hephaest.) τὸ μέρος, καθ' ὃ (sic cod. Laur. 28, 34 fol. 122 rect. et Hephaest., edit. om.) ἂν (sic cod. Laur. 28, 14; edit. ἐὰν) καὶ ἡ πρόσνευσις τοῦ ἰδιώματος γίνηται ‖ **1** μὲν ἐν ὅλοις τοῖς σώμασι τῶν φώτων] om. *LO* ‖ **2** ἢ addidi cum Ptol. ‖ **3** χρόας *LO* ‖ **4** τὸ om. *F* | εἰ δὲ] om. *F* ‖ **6** καὶ om. *F* | πρόνευσις *LO* | εἰ δὲ — Εὐρώπην (10) hic add. *D*, reliqui habent p. 25, 9 post τριγώνου ‖ **7** μέλλοι *D* ‖ **8** τοῦτο scripsi: τούτου *D*, om. ceteri ‖ **9** εἰς τὴν Ἀσίαν scripsi pro ἐκ τῆς Ἀσίας | ἀνήκειν scripsi coll. p. 18, 14 sq. pro ἀνίσχειν, quod absurdum esse patet: neque ego cum Riessio, Necheps. et Petosir. frg. p. 343 ipsi Lydo tantum stuporem tribuerim ‖ **10** εἰς τὴν Εὐρώπην scripsi: ἐκ τῆς Εὐρώπης *D*, ἀπὸ τῆς Εὐρώπης *FO*, ἀπὸ Εὐρώπης *L* ‖ **11 — p. 23, 5** cf. Ptol. tetr. f. 25 vers. fin. [iterat. ap. Hephaest. I 25 p. 99, 24—100, 7] χρήσιμοι δ' ἂν εἶεν πρὸς τὰς τῶν κατὰ μέρος ἐπισημασιῶν προγνώσεις καὶ αἱ τῶν γινομένων σημείων περί τε τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας παρατηρήσεις. τὸν μὲν οὖν ἥλιον παρατηρητέον πρὸς μὲν τὰς ἡμερησίους καταστάσεις ἀνατέλλοντα πρὸς δὲ τὰς νυκτερινὰς δύνοντα, πρὸς δὲ τὰς παρατεινούσας κατὰ τοὺς πρὸς τὴν σελήνην σχηματισμοὺς ὡς ἑκάστου σχήματος τὴν μέχρι τοῦ ἑξῆς κατάστασιν, ὡς ἐπίπαν προσημαίνοντος. καθαρὸς μὲν γὰρ καὶ ἀνεπισκότητος καὶ εὐσταθὴς καὶ ἀνέφελος ἀνατέλλων ἢ

ἐπισημασιῶν προγνώσεις καὶ αἱ τῶν γινομένων σημείων περί τε τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας παρατηρήσεις. τὸν μὲν οὖν ἥλιον τηρητέον πρὸς μὲν τὰς ἡμερησίους καταστάσεις ἀνατέλλοντα, πρὸς δὲ τὰς νυκτερινὰς δύοντα, πρὸς δὲ τὰς παρα- 5
τεινούσας κατὰ τοὺς πρὸς τὴν σελήνην σχηματισμούς, ἑκάστου σχήματος τὴν μέχρι τοῦ ἑξῆς κατάστασιν ὡς ἐπίπαν προσημαίνοντος. καθαρὸς μὲν γὰρ καὶ ἀνεπισκότητος καὶ εὐσταθὴς καὶ ἀνέφελος ἀνατέλλων ὁ ἥλιος ἢ καὶ δυόμενος εὐδιεινῆς καταστάσεώς ἐστι 10
δηλωτικός· ποικίλον δὲ τὸν κύκλον ἔχων ἢ ὑπόπυρρον ἢ ἀκτῖνας ἐρυθρὰς ἀποπέμπων ἤτοι εἰς τὰ ἔξω ὡς ἐφ' ἑαυτὸν κυκλούμενος, ἢ τὰ λεγόμενα παρήλια νέφη ἐξ ἑνὸς μέρους ἔχων, τὸ δὲ σχῆμα τῶν νεφῶν ὑπόκιρρον καὶ ὥσπερ μακρὰς ἀκτῖνας ἀπομηκῦνον, 15
ἀνέμων σφοδρῶν ἐστὶ δηλωτικὸς καὶ τοιούτων πρὸς

δύνων εὐδιεινῆς καταστάσεώς ἐστι δηλωτικός, ποικίλον δὲ τὸν κύκλον ἔχων ἢ ὑπόπυρρον ἢ ἀκτῖνας ἐρυθρὰς ἀποπέμπων ἤτοι εἰς (*ἐπὶ* Heph.) *τὰ ἔξω ἢ* (om. Heph.) *ὡς* (*πως* Heph.) *ἐφ' ἑαυτὸν κλωμένας* (*κυκλούμενον* Heph.) *ἢ τὰ λεγόμενα παρήλια νέφη, ἐξ ἑνὸς μέρους ἔχων ἢ σχήματα νεφῶν ὑπόκιρρα καὶ ὡσεὶ* (*ὡσπερεί* Heph.) *μακρὰς ἀκτῖνας καταμηκύνων ἀνέμων σφοδρῶν ἐστι σημαντικὸς καὶ τοιούτων πρὸς ἃς ἂν γωνίας τὰ προειρημένα σημεῖα γίνηται. μέλας δὲ ἢ ὑπόχλωρος ἀνατέλλων ἢ δύνων μετὰ συννεφείας ἢ ἄλως* (sic! *ἄλλως* Heph.) *ἔχων περὶ αὐτὸν καθ' ἓν μέρος ἢ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν παρήλια νέφη καὶ ἀκτῖνας ὑπώχρους ἢ μελαίνας χειμώνων καὶ ὑετῶν ἐστι δηλωτικός.* ‖ **p. 21, 11** *τὰς τῶν κατὰ μέρος ἐπισημασιῶν* *D* cum Ptol., *τὰς κατὰ μέρος* cet. ‖ **1** *καὶ αἱ*] om. *F* ‖ **2. 3** *καὶ τοὺς ἀστέρας* add. *D* cum Ptol.; om. cet. (*τοὺς ἄλλους ἀστέρας* Heph.) ‖ **3** post *παρατηρήσεις* *F* add. Campestris verba (p. 24, 7—25, 2) et explicit | *τὸν μὲν — προσημαίνοντος* (8) habet solus *D* (cum Ptol.), cet. om. ‖ **8** *προσημαίνοντος* scripsi cum Ptol. pro *σημαίνοντος* ‖ **9** *ὁ* om. *O*, *ὁ ἥλιος* om. *D* ‖ **10** *δύνων* *L* | *εὐδινῆς* *D* ‖ **12** *ἤτοι* et *ὡς ἐφ' ἑαυτὸν κυκλούμενος* habet solus *D* (om. cet.) ‖ **14** *σχῆμα δὲ* *D* ‖ **16** *σφοδρῶν* habet solus *D* | *πρὸς — γωνίας*] sic *D*, *ἀφ' οὗ μέρους* cet.

⟨ἃς⟩ ἂν γωνίας τὰ προειρημένα σημεῖα γίνηται. μέλας δὲ ἢ ὑπόχλωρος ἀνατέλλων ἢ δύνων μετὰ συννεφείας ἢ ἅλω ἔχων περὶ αὐτὸν καθ' ἓν μέρος ἢ ἐξ ἀμφοῖν τῶν μερῶν παρήλια νέφη καὶ ἀκτῖνας ἢ ὑποχλώρους 5 ἢ μελαίνας, χειμῶνας δηλοῖ καὶ ὑετούς.

Ἐκεῖνο δέ γε καὶ τοῖς εἰς δῆμον τελοῦσι πρόδηλόν ἐστιν, ὡς ὅταν ἀνίσχων ὥσπερ ὑπολανθάνῃ καὶ σκορπίζῃ δῆθεν ἐκδιδρασκούσας καὶ διαρραινούσας τῶν νεφῶν τὰς ἀκτῖνας, χαλάζῃ φράζει τὸν ὄμβρον 10 καταρραγήσεσθαι μεμιγμένον. ὅταν δὲ δυόμενος πηλώδης εἶναι καὶ οὐ κυανόχρους δοκῇ, ὄμβρων τε ὁμοῦ καὶ ἀνέμων ἔσται μηνυτὴς καὶ διαφερόντως ἀνέμων, καθ' οὓς λέγομεν τρόπους τε καὶ ἅμα τόπους· τοῦ γὰρ πνεύματος τοῖς ἀερίοις πρῶτον προσανατείνον- 15 τος, εἰκὸς αὐτὸν πλέον ἐξάπτεσθαι καὶ διαχέειν τὰς ἀκτῖνας δίκην λαμπάδος ὑπό τινος περιωθουμένους ἀνέμου. καθαρὸς δὲ ἀνίσχων βόρειον τε ἅμα ἔσεσθαι καὶ αἴθριον τὸν ἀέρα προλέγει· 'βορέης' γὰρ 'αἰθρηγενέτης' κατὰ τὸν ποιητήν· τοῖς γὰρ ὑψηλοτέροις 20 τῶν μετεώρων ἐπιπνέων εἰς γῆν τε τὸ πυκνὸν καὶ ἀχλυῶδες ὠθῶν, καθαρὸν ποιεῖ καὶ ἀνεπισκότητον

1 ἃς addidi ex Ptol. | γένηται *D*, συμβαίνει cet. ‖ 3 ἅλω coni. Hercher, ἄλλων *L*, ἄλλως *DO* | περὶ αὐτὸν add. *D* | ἐξ *D*, ἐν cet. ‖ 4 τῶν μερῶν add. *D* | post ἀκτῖνας add. *L* ἀμφ' οὗ (i. e. ἀμφοτέρου) μέρους ‖ 5 χειμώνων καὶ ὑετῶν *D* ‖ 6 ἐκεῖνο — πρόδηλόν ἐστιν (7) om. *L* | δῆμον *D*, δόμους *O* ‖ 7 ὑπολανθάνῃ *D*, ὑπολανθάνει *LO* ‖ 8 σκορπίζῃ *D*, σκορπίζει *LO* | διαρρεούσας *D* ‖ 9 φράζει καταρραγήσεσθαι μεμιγμένον ὄμβρον *D* ‖ 10 ὅταν — ἀνέμου (17) solus habet *D* ‖ 17 δὲ] τε *D* | τε ἅμα habet solus *D* | ἔσεσθαι post αἴθριον transponit *D* ‖ 18 αἰθέρα *D* ‖ 18. 19 αἴθρη (supr. η sprscr. ος) γένεται *L* ‖ 19 τὸ ποιὸν *L* | poeta est Homerus ε 296, O 171 | ὑψηλοτέροις *D*, ὑψηλοῖς *LO* ‖ 21 καὶ — ἥλιον (p. 24, 1)] sic *D*, τὸν ἥλιον καὶ ἀν. *LO* | ἀνεπίσκοτον *L*

ἐκλάμπειν τὸν ἥλιον, ἐκδαπανῶν τὰ πυκνώματα καὶ τῷ λεπτῷ τοῦ πνεύματος τὴν ὑπήνεμον ταύτην ζώνην καὶ μᾶλλον τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐκκαθαίρων τε καὶ λαμπροτέραν ποιῶν.

9[c]. Ὁ δέ γε Ῥωμαῖος Καμπέστριος ταῖς Πετοσιριακαῖς (fr. 8 ed. Riess. p. 342) ἀκολουθῶν παραδόσεσι λέγει, ὡς ἀργυροειδὴς καὶ ἀμβλύχρους ὁ ἥλιος ἀνίσχων ἢ ὠχρὸς μέν, ὅλως δὲ ὑπομένων ὁρᾶσθαι, πολέμους καὶ συμφορὰς καὶ διχονοίας καὶ θορύβους καὶ στάσεις ἀνδρῶν ἐνδόξων καὶ βασιλέων θρήνους καὶ συκοφαντῶν καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων εὐτυχήματα καὶ ἐπιεικῶν ἀστοχίας καὶ λογικῶν ὕβρεις καὶ ἀτιμίας δηλοῖ· πρὸς δέ γε τούτοις δημεύσεις τε τῶν εὐπατριδῶν καὶ ἀφορισμοὺς καὶ καθολικὴν σπάνιν τῶν ἀναγκαίων, στάσεις τε καὶ πατράσι πρὸς παῖδας καὶ αὖθις

2 ταύτην add. D | ζώνην scripseram pro ζωὴν et habet D || 3 τὴν om. D | τε add. D || 5—15 in cod. Barocc. 194 fol. 87 v. teste Cramero l. s. p. 404 not. b sic leguntur: ὁ δ' ἐκ Ῥώμης Καμπέστριος γράψας ἐκ Πετοσίρους ὅταν ἀνίσχων ἥλιος ἀργυρώδης κἂν ὁ λόγος (corr. ὠχρὸς) ἢ ἀμβλυόχρους ὀλίγους (ante ὀλίγους adde οὐχ) οὗτος (cod. οὕτως) ὑποσημαίνων πολέμους τε καὶ συμφορὰς διχονοίας θορύβους· στάσεις ἀνδρῶν ἐνδόξων τε καὶ βασιλέων θρήνους (cod. θρόους) καὶ συκοφάντας πονηροὺς καὶ ἀτυχήματά γε καὶ λογικῶν καὶ εὐσεβῶν ὕβρεις καὶ ἀτιμίας καὶ πατραλοίας τοὺς υἱούς, σπάνιν τῶν ἀναγκαίων || 5 Καπέστριος L || 7 ὅτι ὁ ἥλιος ὠχρὸς μὲν ἀνίσχων ὅλως δὲ ὑπομένων F (vide adn. ad p. 22, 3) | ἀμβλύχρους corr. Usener ap. Riess. l. s. p. 342; ἀμβλυώχρους D, ἀμβλυόχρους Bar.; ἀμβλυωχρὸς LO; Hercher coni. ἀβληχρός | ὁ om. DO || 8 μὲν — ὁρᾶσθαι habet D (cum F) || 9 καὶ θορύβους] add. DF || 11 συκοφαντῶν καὶ] add. DF | ἀνδρῶν DF || 12 ἀτιμίας δηλοῖ DF, om. LO || 13 πρὸς δέ γε τούτοις solus habet D | καὶ δημεύσεις — ἐπιβουλάς (25, 2)] καὶ σπάνιν τῶν ἐπιτηδείων καὶ τὰς κατ' ἀλλήλων ἐπιβουλίας F, qui sic expl. | τε τῶν solus D || 14 καὶ ἀφορισμοὺς] sic D, δηλοῖ LO | ἀναγκαίων LO, ἐπιτηδείων DF || 15 ante στάσεις add. προσέτι τούτοις O, πρὸς τούτοις δὲ καὶ L | καὶ ante τε om. D | αὖθις — ἐπιβουλὰς (p. 25, 2)] sic D, τὸ ἀνάπαλιν LO

τοῖς παισὶ πρὸς τοὺς φύσαντας καὶ τὰς κατ' ἀλλήλων ἐπιβουλάς:

Ἔσται δὲ ταῦτα καθολικὰ μέν, ἐπειδὰν κατὰ παντὸς τοῦ δίσκου τὸ σύμπτωμα ᾖ· μερικὰ δέ, εἰ καὶ τὸ
5 σύμπτωμα μερικόν, καὶ καθ' οὓς τόπους ἀφορᾶν δοκεῖ τὸ συμβεβηκός· εἰ δέ γε κατὰ τὴν λεγομένην ἀντιδίσκωσιν ὁ ἥλιος ἐκλίποι, μόνοις ἀπειλεῖ τοῖς βασιλεῦσι τὰ κακά, ὥσπερ καὶ ἐὰν ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ τριγώνου. Εἰ δέ γε ἐξ ἀναδόσεως ὑγρότητος παχύτητα τοῦ
10 ἀέρος λαμβάνοντος ὁ ἥλιος ἀμαυροῖτο — τοῦθ' ὅπερ ἐπὶ τῆς ἔναγχος παρελθούσης τετάρτης καὶ δεκάτης ἐπινεμήσεως γέγονε παρ' ὅλον σχεδὸν τὸν ἐνιαυτὸν τὴν ὕπατον ἔχοντος Βελισαρίου τιμὴν (535 p. Chr.) — ὡς διαφθαρῆναι τοὺς καρποὺς ἐξ ἀωρίας, σάλους βαρεῖς
15 ἐπὶ τῆς Εὐρώπης προμηνύει γενέσθαι — καὶ τοῦτο ἐξ αὐτῶν εἴδομεν τῶν πραγμάτων, πολέμων τε γενομένων ἐπὶ τῆς ἑσπέρας πολλῶν καὶ τῆς τυραννίδος καταλυθείσης ἐκείνης —, Ἰνδίαν δὲ καὶ τὴν Περσῶν καὶ ὅση ξηροτέρα πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον οὐ σαλεύει παντοίως.
20 ἀλλ' οὐδὲ εἰκὸς κατ' ἐκείνας συμβαίνειν τὸ πάθος, ἐπεὶ κατὰ τὴν Εὐρώπην τῆς ὑποκειμένης ὑγρότητος ἀναρπαζομένης καὶ εἰς νέφη συναγομένης ἀμαυροῦσθαι συμβαίνει τὴν ἡλιακὴν αἴγλην πρὸς τὴν ἡμετέραν οὐκ ἀφικνουμένην ὄψιν οὐδὲ τοῦτο διατιτρῶσαν τὸ
25 πύκνωμα.

4. 5 μερικὰ—μερικὸν] κατὰ μέρος δέ, εἰ μερικὸν εἴη κἀκεῖσε τὸ πάθος *D* ‖ 5 post μερικὸν add. ἔσται *L* | καθ'—τόπους] ἐν ἐκείνοις μάλιστα τοῖς τόποις καθ' οὓς καὶ *D* ‖ 6 γε om. *O* ‖ 7 ὁ om. *D* | ἐκλείποι *D*, ἐκλείψει *L* | ἀπειλεῖται *L* ‖ 8 τὰ om. *D* | ὥσπερ—τριγώνου om. *D* | καὶ ἐν τῷ βασιλικῷ τριγώνῳ *L* ‖ 8. 9 post τριγώνου add. ᾖ Riess. l. l. ‖ 9 εἰ δέ γε—τὸ πύκνωμα (25) solus habet *D*; cet. hic ea praebent, quae supra p. 21, 6—10 ex *D* dedi ‖ 13 Βιλισαρίου *D* ‖ 24 διατριτῶσαν *D*

9[d]. Τὴν δὲ σελήνην τηρητέον ἢ πρὸ τριῶν ἢ μετὰ τρεῖς ἡμέρας τῆς συνόδου τε καὶ τῆς πανσελήνου καὶ διχοτόμου. λεπτὴ γὰρ καὶ καθαρὰ φαινομένη καὶ μηδὲν ἔχουσα περὶ ἑαυτήν, εὐδιεινῆς καταστάσεώς ἐστι δηλωτική. εἰ δὲ καὶ ἐρυθραίνοιτο μετρίως καὶ τὸ ἀφώτιστον τοῦ κύκλου διαφανὲς καὶ ὑποκεκινημένον ἔχοι, ἀνέμων ἐστὶ δηλωτική, καθ' ὃ ἂν μάλιστα ποιῆται τὴν πρόσνευσιν. εἰ δὲ ὠχρὰ καὶ παχεῖα δοκοίη, χειμώνων καὶ ὄμβρων ἐστὶ δηλωτική.

Παρατηρητέον δὲ καὶ τὰς περὶ αὐτὴν γινομένας ἅλως. εἰ μὲν γὰρ μία εἴη καὶ αὐτὴ καθαρὰ <καὶ> ἠρέμα ὑπομαραινομένη, εὐδιεινὴν σημαίνει κατάστασιν.

1 — p. 27, 6 cf. Ptolem. tetrab. l. s. [iterat. ap. Hephaest. I 25 p. 100, 8—18] τὴν δὲ σελήνην τηρητέον ἐν ταῖς πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἢ μετὰ τρεῖς ἡμέρας παρόδοις τῶν τε συνόδων καὶ πανσελήνων καὶ διχοτόμων. λεπτὴ μὲν γὰρ καὶ καθαρὰ φαινομένη καὶ μηδὲν ἔχουσα περὶ αὑτήν, εὐδιεινῆς καταστάσεώς ἐστι δηλωτική. λεπτὴ δὲ καὶ ἐρυθρὰ καὶ ὅλον' τὸν τοῦ ἀφωτίστου (φωτισμοῦ Heph.) κύκλον ἔχουσα διαφανῆ καὶ ὑποκεκινημένον, ἀνέμων ἐπισημαντικὴ (ἐστὶ σημαντικὴ Heph.), καθ' ὃ (ὧν ἂν Heph.) μάλιστα ποιεῖται (ποιῆται Heph.) τὴν πρόσνευσιν. μέλαινα δὲ ἢ ὠχρὰ καὶ παχεῖα θεωρουμένη χειμώνων καὶ ὄμβρων ἐστὶ δηλωτική. παρατηρητέον δὲ καὶ τὰς γινομένας περὶ αὐτὴν ἅλως. εἰ μὲν γὰρ μία εἴη καὶ αὐτὴ καθαρὰ καὶ ἠρέμα ὑπομαραινομένη, εὐδίαν, εἰ δὲ δύο ἢ τρεῖς εἶεν, χειμῶνας δηλοῦσιν· ὑπόκιρροι μὲν οὖσαι καὶ ὡσεὶ ἐρρηγμέναι τοὺς διὰ τῶν σφοδρῶν ἀνέμων, ἀχλυώδεις δὲ καὶ παχεῖαι τοὺς διὰ νιφετῶν, ὑπόχλωροι δὲ καὶ μέλαιναι καὶ ῥηγνύμεναι τοὺς δι' ἀμφοτέρων. cf. Seneca quaest. natur. I 2, 8; Ideler in edit. Aristot. meteor. vol. II p. 277 ‖ 1 ἐπιτηρητέον *D* ‖ 2 ἡμέρας om. *D* | τῆς πανσελήνου] πανσεληνίου *L* ‖ 3 μὲν γὰρ *D* ‖ 3. 4 καὶ μηδὲν — ἑαυτὴν] solus habet *D* ‖ 4. 5 εὐδιεινῆς — δηλωτική] sic *D*, εὐδίαν σημαίνει cet. ‖ 5 μετρίως] μέρος *L* ‖ 6 ὑποκεκινημένως *L* ‖ 7 ὃ ἂν scripsi coll. Ptol. et Heph. pro οὓς ‖ 8 ποίηται *D*, ποιεῖται cet. | πρόνευσιν *O* ‖ 8. 9 δοκεῖ *L* ‖ 10 γινομένας περὶ αὐτὴν *D* παρ' *O* ‖ 11 ἅλως scripseram et hab. *D*, ἄλλως *L*, ἄλλας *O* | αὕτη coni. Hercher | καὶ add. Hercher ‖ 12 εὐδιεινὴν — κατάστασιν] sic *D*, εὐδίαν σημαίνει cet.

εἰ δὲ δύο ἢ καὶ τρεῖς ⟨εἶεν⟩, χειμῶνας δηλοῦσιν· τοὺς μὲν δι' ἀνέμων, εἰ ὑπόκιρροι εἶεν καὶ ὥσπερ ὑπορρηγνύμεναι· τοὺς δὲ διὰ νιφετῶν, εἰ ἀχλυώδεις καὶ παχεῖαι· εἰ δὲ καὶ ὑπόχλωροι καὶ μέλαιναι καὶ ὥσπερ
5 ῥηγνύμεναι, τοὺς δι' ἀμφοτέρων καὶ τοσούτῳ μείζονας ὅσῳ καὶ πλείους εἶναι δοκοῖεν.

Αἱ δὲ διαδρομαὶ καὶ οἱ ἀκοντισμοὶ τῶν ἀστέρων, εἰ μὲν ἀπὸ μιᾶς γίνοιντο γωνίας, τὸν ἀπ' ἐκείνης ἄνεμον δηλοῦσι· εἰ δὲ ἀπὸ τῶν ἐναντίων, ἀκαταστα-
10 σίαν πνευμάτων· εἰ δὲ ἀπὸ τῶν τεσσάρων παντοίους χειμῶνας μέχρι βροντῶν καὶ ἀστραπῶν καὶ τῶν τοιούτων. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ νέφη πόκοις ἐρίων ὄντα παραπλήσια προδηλωτικὰ ἐνίοτε γίνεται χειμώνων· αἵ τε συνιστάμεναι κατὰ καιροὺς ἴριδες χειμῶνα μὲν

1 εἶεν add. Hercher | δηλοῦσι *D*, δηλοῖ cet. | τὰς hic et in sequ. *O* ‖ 2 μὲν δι' ἀνέμων corr. Hercher pro δι' ἀνέμων μὲν ‖ 2. 3 ὑπορρήγμεναι *L* ‖ 3 τοὺς διὰ νιφετῶν δὲ *D* ‖ 4 εἰ δὲ *D*, ἢ *O*, ἢ hab. sed del. *L* | post ὑπόχλωροι add. ἔτι *L* ‖ 5 τὰς *D* | καὶ τοσούτῳ — δοκοῖεν (6) solus habet recte *D*; sed idem perperam hic iterat his similia ea quae infra p. 29, 10. 11 καὶ τοσούτῳ — γίνηται et in ceteris et in ipso (cum Ptolemaeo) leguntur ‖ 7 — p. 28, 3 Ptolem. f. 26 vers. [iterat. ap. Heph. I 25 p. 101, 4—10] αἱ δὲ διεκδρομαὶ (διαδρ. Heph.) καὶ οἱ ἀκοντισκοὶ τῶν ἀστέρων, εἰ μὲν ἀπὸ μιᾶς γίνοιντο γωνίας, τὸν ἀπ' ἐκείνης ἄνεμον δηλοῦσιν, εἰ δὲ ἀπὸ τῶν ἐναντίων, ἀκαταστασίαν πνευμάτων, εἰ δὲ ἀπὸ τῶν τεσσάρων, παντοίους χειμῶνας μέχρις ἀστραπῶν καὶ βροντῶν καὶ τῶν τοιούτων. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ νέφη, ὁποίοις ἂν ὦσιν ὁρίοις, πόκοις ἐρίων ὄντα παραπλήσια προδηλωτικὰ ἐνίοτε γίνεται χειμώνων. αἵ τε καθιστάμεναι κατὰ καιροὺς ἴριδες χειμῶνας μὲν ἐξ εὐδίας καὶ εὐδίαν ἐκ χειμώνων προσημαίνουσι. καὶ ὡς ἐπίπαν συνελόντι (edit. συνελόντα) εἰπεῖν αἱ καθόλου τοῦ ἀέρος ἐπιγινόμενοι ἰδιόχρονοι (sed p. 39 notatur, Sarrac. interpretem videri ἰδιόχροιοι legisse) φαντασίαι τά τε ὅμοια δηλοῦσι τοῖς κτλ. ‖ 7 ante τῶν add. ὡς εἴρηται *DM* ‖ 8 γένοιντο *M* et *N* (de quibus cf. adn. ad p. 29, 16) ‖ 9 ἀκαταστασίας *L* ‖ 10 δὲ om. *D* | τῶν om. *MN* ‖ 11 μέχρι — τοιούτων] om. *LO* ‖ 12 δὲ om. *LO* ‖ 13 χειμώνων γίνονται καὶ αἱ *LO* | χειμῶνος *D* ‖ 14 κατὰ καιροὺς συνιστάμεναι *LO*

ἐξ εὐδίας, εὐδίαν δ' ἐκ χειμῶνος προσημαίνουσιν. καὶ ὡς ἐπίπαν συνελόντι εἰπεῖν αἱ καθόλου τοῦ ἀέρος ἐπιγινόμεναι ἰδιόχροοι φαντασίαι τοιαῦτα δηλοῦσι.

DE COMETIS

10. Τοσαῦτα μὲν περὶ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ 5 τῶν καθ' ἑκατέρων αὐτῶν συμβαινόντων. Χωρητέον δὲ λοιπὸν ἐπὶ τὴν πρώτην ἡμῖν καὶ σχεδὸν μόνην τοῦ συγγράμματος πρόφασιν, φαμὲν δὲ τοὺς κομήτας ἀστέρας, ἐπεξιόντας τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν δηλουμένοις, καθάπερ ἡμῖν ἐκ τῶν προειρημένων βιβλίων γέγονε 10 δῆλον. γινόμενοι γὰρ κατὰ τοὺς ἐλλειπτικοὺς καιροὺς ἢ καὶ καθ' οἱονδήποτε χρόνον τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηρεῖν ἐθέλουσι δῆλον ποιήσουσι διά τε τῶν τοῦ ζῳ-

1 ἐκ δὲ χειμῶνος εὐδίαν σημαίνουσιν *LO*, qui om. eum qui sequitur finem capitis || 2 συνελόντα *DMN* || 3 τὰ τοιαῦτα *D* | post δηλοῦσι habent *MN* haec: τὰ γὰρ τῶν καθολικῶν ἀποτελέσματα ἤτοι διὰ τῶν ἐκλειπτικῶν ἐστιν ἢ διὰ τῶν ἐπιφανειῶν τῶν κλημάτων (immo κλιμάτων), περὶ ἃ καὶ τὰ αἴτια τῶν συμβαινόντων ἀποτελεῖται, quibus similia suo loco in *D* leguntur infra p. 29, 12 sqq. || **4—p. 29, 9** Ptolem. f. 23 vers. τηρητέον δὲ ἔτι καὶ τὰς συνισταμένας ἤτοι κατὰ τοὺς ἐκλειπτικοὺς καιροὺς ἢ καὶ ὁτεδήποτε κομητῶν ἐπιφανείας πρὸς τὰς καθόλου περιστάσεις οἷον τῶν καλουμένων δοκίδων ἢ σαλπίγγων ἢ πίθων . . . δηλούσας δὲ διὰ μὲν τῶν τοῦ ζῳδιακοῦ μερῶν, καθ' ὧν ἂν αἱ συστάσεις αὐτῶν φαίνωνται καὶ τῶν κατὰ τὰ σχήματα τῆς κόμης προσνεύσεων τοὺς τόπους οἷς ἐπισκήπτουσι τὰ συμπτώματα, διά τε τῶν αὐτῆς τῆς συστάσεως καὶ ὥσπερ μορφώσεων τό τε εἶδος τοῦ ἀποτελέσματος καὶ τὸ γένος περὶ ὃ τὸ πάθος ἀποβήσεται, διὰ δὲ τοῦ χρόνου τῆς ἐπιμονῆς τὴν παράτασιν τῶν συμπτωμάτων, διὰ δὲ τῆς πρὸς τὸν ἥλιον σχέσεως τὴν καταρχήν, ἐπείπερ ἑῷοι μὲν ἐπιπολὺ φαινόμενοι τάχιον ἐπισημαίνουσιν, ἑσπέριοι δὲ βράδιον || 4 in D inc. novum caput inscr. περὶ τῶν κομητῶν καὶ ἄλλων ἀστροειδῶν διοσημείων; de *MN* vide prol. || **5** τοσαῦτα — δῆλον (11) habent *DMN* || **6** ἑτέρων *MN* || **7** ἡμῖν om. *MN* | μόνην] ἡμῖν γινομένην *MN* || **8** δὴ *MN* || **9** τοῖς ἀπ' *MN* || **11** γινόμενοι γὰρ] οἱ δὲ συνιστάμενοι κομῆται καὶ τὰ ἄλλα ἀστροειδῆ σημεῖα γενόμενα *LO* | γινόμενον *D* | καιροὺς om. *D* || **12** καὶ om. *L* | τοῖς — ἐθέλουσι (13)] om. *LO* || **13** θέλουσι *N* | διά τε — συστάσεις (p. 29,2)] om. *LO*

διακοῦ κύκλου μερῶν, καθ' ὧν ἂν αἱ τοιαῦται γένωνται συστάσεις, διά τε τῶν κατὰ τὰ σχήματα τῆς κόμης προσνεύσεων τοὺς τόπους, οἷς ἐπισκήπτουσι τὰ δι' αὐτοὺς ἐκβησόμενα· καὶ διὰ μὲν αὐτῆς τῆς συστάσεως
5 καὶ ὡσανεὶ μορφώσεως τό τε εἶδος τοῦ ἀποτελέσματος καὶ τὸ γένος περὶ ὃ τὸ πάθος συμβήσεται, διὰ δὲ τοῦ χρόνου τῆς ἐπιμονῆς τὴν τῶν συμπτωμάτων παράτασιν· ἔστι δ' ὅτε καὶ διὰ τῆς πρὸς τὸν ἥλιον σχέσεως τὴν καταρχήν· ἑῷοι μὲν γὰρ ἐπιπολὺ φαινόμενοι τάχιον
10 ἐπισημαίνουσι * καὶ τοσούτῳ μείζονας ὅσον ἂν ἐκ πλειόνων μερῶν καὶ ἐπιπολὺ ἡ σύστασις γίνηται.

Τὰ γὰρ καθολικὰ τῶν ἀποτελεσμάτων ἤτοι διὰ τῶν ἐκλειπτικῶν ἐστι ἢ διὰ τῶν ἐπιφανειῶν τῶν κομητῶν συμβαίνοντα ὁρᾶται καὶ μάλιστα ὅταν πρὸ τῆς τοῦ
15 ἡλίου ἐπιτολῆς τὰς κόμας ἐπιβάλωσι πρὸς ὁτιοῦν· διαφερόντως δὲ ὅταν ταῖς κόμαις ἐπικαλύπτωσι τινὰς

1 ἂν om. *D* | γένωνται corr. Hercher: γίνονται *D*, γένοιντο cet. ‖ 3 τοὺς τόπους corr. Graux pro ἢ τῶν τόπων: cf. Ptolem. l. s. | ἐπισκοπῶσι *MN* ‖ 7 τὴν παράτασιν τῶν συμπτωμάτων *LO* ‖ 8 τῆς τοῦ ἡλίου *MN* ‖ 9 ἑῷοι scripseram et habet *D*, σῶοι *LO*, οἱ *MN* | φαινόμενοι ἐπιπολὺ *D* | φαινόμενοι] λεγόμενοι *LO* | lacunam, quae in nullo codice indicata est, probabiliter ex Ptolemaei loco, quem supra scripsi et eo, quem infra scribam, ita explebis: ἑσπέριοι δὲ βράχιον. αἱ μὲν τῶν κομητῶν συστροφαὶ πάντοτε αὐχμοὺς καὶ ἀνέμους προσημαίνουσι ‖ 10 et 11 Ptolem. fol. 26 vers. [iterat. ap. Hephaest. I 25 p. 101, 1—4] αἱ μὲν τῶν κομητῶν συστροφαὶ πάντοτε αὐχμοὺς καὶ ἀνέμους προσημαίνουσι καὶ τοσοῦτον μείζονας, ὅσον ἂν ἐκ πλειόνων μερῶν καὶ ἐπιπολὺ ἡ σύστασις ᾖ ‖ 10 τοσούτῳ *DLO*, τοσοῦτο *N*, τοσοῦτον *M* | post τοσούτῳ add. δὲ *O* | ὅσῳ *DLO*, ὅσον *MN* ‖ 11 στάσις *M* | γένηται *DMNO* ‖ 12 τὰ γὰρ καθολικὰ—πρὸς ὁτιοῦν (15) habet hic solus *D*; similia quaedam *MN* supra p. 28, 3 ubi vide | post καθολικὰ add. *D* ἀπὸ, quod delevit Graux ‖ 16 διαφερόντως δὲ ὅταν] sic praeter *D* etiam *MN*, qui antea add. ea quae supra p. 27, 7—p. 28, 3 (ubi v. adn.) leguntur; ἀλλ' εἰ καὶ ποτέ τινα τῶν πλανωμένων *LO* | ἐπικαλύπτουσι *LO* | τινὰς om. *MN*

τῶν πλανωμένων ἀστέρων. τῷ μὲν γὰρ τοῦ Διὸς ἐπιφέροντες τὰς κόμας, περὶ τοὺς βασιλικοὺς οἴκους τὰς ταραχὰς ἀποτελοῦσι· τῷ δὲ τοῦ Ἄρεος ὅταν ἐπενέγκωσι τὰς κόμας τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις νόσους τε καὶ θανάτους, ἔτι δὲ καὶ πολέμων στάσεις ἀποτελοῦσι· 5 *τῷ δὲ τῆς Ἀφροδίτης γυναικῶν φθορὰν σημαίνει καὶ βασιλίδων θανάτους καὶ διαστάσεις ποιοῦνται· τῷ δὲ τοῦ Κρόνου καρπῶν ἐπισχέσεις, ἤτοι σπάνεις· τῷ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ ταραχὰς τοῖς συναλλάγμασι παρέξουσι καὶ φήμας ἀηδεῖς τῷ πλήθει.* 10

Τὸν γὰρ ἥλιον καὶ τὴν σελήνην ἀδύνατον περιλάμψαι κομήτην. εἰ δὲ φαίνεται, ἢ πρὸ ἀνατολῶν ἢ περὶ δυσμάς, περὶ τὸ διάφορον τῶν κλιμάτων τὴν κάκωσιν ποιήσει· ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἀνατολαῖς ⟨τὰ⟩ περὶ τὴν Ἀσίαν, πρὸς δὲ τῇ δύσει τὰ περὶ τὴν Εὐρώπην 15 *κακώσει. οὐ μέντοι τὸ τέλος οὔτε τὴν σύντομον τῶν χρόνων παρέστησαν ὑπόστασιν οἱ περὶ ταῦτα διατρίψαντες. γίνονται δὲ καὶ ἐκ τῶν κατὰ μῆνας συνόδων καὶ πανσελήνων, ὅταν οἱ λεγόμενοι κακοποιοὶ τούτοις μαρτυρῶσι τῶν ἀγαθῶν μὴ συσχηματιζομένων,* 20 *ὀλίγαι τινὲς ἐναντιώσεις, αἳ ῥαδίως λύονται διὰ*

p. 29, 16 *τινὰς*—**1** *ἀστέρων*] *σαφῶς σημαίνουσι, πρὸς τίνας ἔσται τὸ σύμπτωμα LO* ‖ **2** *ἐπιφέρειν M* ‖ **3** *εἰ δὲ τῷ τοῦ Ἄρεος* (om. *ὅταν*—*κόμας*) *LO* | *ὅταν ἐπενέγκωσι*] *ἐπενέγκειν M* ‖ **4** *τῶν*] *τὰς MN* | *τε* om. *LO* ‖ **6** *γυναικῶν* post *φθορὰν* transp. *D*, post *σημαίνει MN* | *φθορὰς O*, *σημαίνει* om. *DO* ‖ **7** *καὶ διαστάσεις ποιοῦνται*] om. *LO* | *ποιοῦνται D*, *ποιούντων MN* ‖ **8** *ἐπίσχεσιν ἤτοι σπάνιν LO* | **10** *καὶ*] *ἢ LO* ‖ **12** *φαίνοιτο MN* | *περὶ ἀνατολὰς M* ‖ **14** *γὰρ* om. *LNO* | *τῇ ἀνατολῇ τὴν Ἀσίαν LO* | *τὰ* addidi ‖ **15** *ἐν δὲ τῇ LO* | *τὰ περὶ* om. *LO*, *περὶ* om. *D* ‖ **16** *οὐ μέντοι*—*διατρίψαντες* (18) om. *LO* | *σύντομον D*, *τομὴν MN* ‖ **17** *ὑπόστασιν παρέστησαν D* ‖ **18** *δὲ* om. *MN* | *μῆνα LO* ‖ **20** *μαρτυρῶσι* om. *LO* | *ἀγαθοποιῶν MN* | *μὴ*] *οὐ N* ‖ **21** *αἳ ῥαδίως λύονται*] *ἄρα ἀϊδίως δύνανται MN*

τὸ μὴ κατὰ τὰς ἐκλείψεις τῶν φώτων τὰ τοιαῦτα ἀποτελεῖσθαι.

10ᵃ. *Διάφοροι* δὲ αἱ τῶν κομητῶν ὄψεις, ὡς καὶ διάφορα ἄλλα. οὐ τὰ αὐτὰ δὲ ἀποτελοῦσι· κακὰ δὲ
5 πάντες. ὁ μὲν γὰρ κομήτης ἐστὶ πυρώδης καὶ ταῖς κόμαις αἱματώδης· ὁ δὲ πωγωνίας ἐκ τῶν κάτωθεν δίκην πώγωνος ἔχει τὰς κόμας· ὁ δὲ ἀκοντίας ὅμοιός ἐστιν ἀκοντίῳ καὶ ὥσπερ σίδηρος κραδαίνεται (οὗ φανέντος ἡ Ἰουδαία ἑάλω, ὡς καὶ Εὐσεβίῳ τῷ
10 Παμφίλου εἴρηται)· ὁ δὲ ξιφίας βραχύτερος μέν, ὠχρὸς δὲ καὶ ξιφήρεις ἔχων τὰς ἀκτῖνας· ὁ δὲ δισκεὺς δίσκῳ παρεμφερὴς καὶ τὸ εἶδος ὡς ἤλεκτρος· ὁ δὲ πίθος καπνώδους μὲν φωτὸς πλήρης, τὸ δὲ σχῆμα ὅμοιος τῇ προσηγορίᾳ· μεθ' οὗ ὁ κεράστης κερα-

1 τὰ τοιαῦτα] τοιούτους *MN*, τὸ τοιοῦτον *D* ‖ **3—p. 32, 8** e cod. *M* edidit Osann auctar. lexic. Graec. p. 103 | αἱ om. *MN* | ὡς καὶ — πάντες (5)] πυρρώδης, πωγωνίας, ἀκοντίας, ξιφίας, δίσκος, πίθος, κεράστης, λαμπαδίας, ἵππευς, σάλπιγξ, τράγος, τυφών. ὁμοῦ ιβ' (εἰσι δώδεκα *L*) *LO* ‖ **4** ἄλλα. οὐ] ἀλλὰ μὴ *D* | δὲ post αὐτὰ om. *DN* | ἀποτελεῖν *N*, ἀπειλεῖν *D* ‖ **5—p. 32, 5** Apulei. ap. Lyd. de mens. IIII 71 et Plin. II 89. 90, quorum disputationes in epimetro adnexui ‖ **5** πάντως *D* | post μὲν in *N* spatium 5 litter. | κομήτης] τῶν κομητῶν *M* | πυρώδης ἐστὶ *M* | πυρώδους κόμης καὶ αἱματοειδοῦς *D* ‖ **5. 6** καὶ — αἱματώδης] om. *LO* ‖ **6** ante ὁ add. *N* β̄ | post δὲ add. *M* δεύτερος | ἐκ τῶν κάτωθεν om. *D*, ἐκ τῶν om. *LO* ‖ **7** ἔχων *MN* | ante ὁ add. γ̄ *N* | post δὲ add. τρίτος *M* ‖ **8** ἐστιν om. *M* | καὶ ὥσπερ] ὥσπερ δὲ *LO* ‖ **9** οὗ] οὐ *MN* | post φανέντος add. δὲ *L* | ἡ Ἰουδαία ἑάλω] sic *D*, ἡ Ἰουδαία ἥλω (sprscr. ἑάλω) *L*, ἡλίου *M*, ἡ ἰδαία εἵλω *N* | τῷ] τοῦ *D* ‖ **10** ὁ δὲ] τέταρτος ὁ *M*, δ̄. ὁ δὲ *N* | βραδύτερος *LO* | post μὲν add. γὰρ *N* ‖ **11** ὁ δὲ] πέμπτος ὁ *M*, ε̄. ὁ δὲ *N* ‖ **10. 11** δισκεὺς δίσκῳ] δίσκος *DLO* ‖ **12** παρεμφερὴς corr. Hercher pro περιφερὴς | ἤλεκτρον *N* | ὁ δὲ] ἕκτος ὁ *M*, ς̄. ὁ δὲ *N* ‖ **13** καμπνώδους *D*, καπνώδης *LO*, καπνώδη *M* | δὲ om. *D* ‖ **14** ὅμοιον *LO* | τῇ προσηγορίᾳ] πίθῳ *M*, πίθῳ τῇ θεωρίᾳ *N* | μεθ' οὗ] ἕβδομος *M*, ζ̄. μεθ' οὓς *DN* | ὁ om. *D*

τοειδεῖς ἔχων τοὺς πλοκάμους· ὁ λαμπαδίας πρὸς τούτοις ὅμοιος λάμπαδι καιομένῃ· ἔστι γε μὴν ὁ ἵππος, ὁ καὶ ἱππεὺς καλούμενος δίκην λοφιᾶς ἵππου διαρραίνων τὰς ἀκτῖνας, ὀξύτατος δὲ παρὰ τοὺς ἄλλους (διὸ καὶ τοιαύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας). σάλπιγγος 5 *ἔτι μέμνηται ὁ Πτολεμαῖος ἐν τοῖς πρὸς Σύρον, περὶ οὗ εἰπεῖν τι οὐκ ἔχομεν· οὐδὲ γὰρ εὑρίσκομεν παρ' ἑτέρῳ τοιοῦτόν τι κατάστημα.*

10[b]. *Γίνονται δὲ καὶ ἕτεροι κομῆται οἱ λεγόμενοι τράγοι, δίκην μαλλῶν ἢ πόκων ἐρίων νεφέλας τινὰς* 10 *περικείμενοι· καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν οὕτω φαίνονται, εἰς δοράτων δὲ σχῆμα ἀποτελοῦνται. οὗτοι δὲ πάντες οὐ πλείω ἢ ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας πεφύκασι φαίνεσθαι· ἀλλ' οὐδὲ εἰκῇ ἐφ' οἱουδήποτε κλίματος τοῦ οὐρανοῦ, περὶ δὲ μόνον τὸν γαλαξίαν κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην.* 15

1 τοὺς om. *DMN* | ὁ] ὄγδοος ὁ *M*, η̄ *N*, om. *O* | πρὸς τούτοις] om. *M*, ante ὁ λαμπαδίας transpon. *L* ‖ 2 ἔστι—καλούμενος (3)] ἔτι γε μὲν ἵππος ἤτοι ἱππεὺς *D*, ἔστι γε μὴν ὁ ἱππεὺς *L*, ἔνατος ὁ ἵππος, ὁ καὶ ἱππεὺς καλούμενος *M*, θ̄. ἵππος ἔτι γε μὴν ἤτοι ἱππεὺς *N*, ἔστι γε μὴν ἱππεὺς *O* ‖ 5 τῆς om. *D* ‖ 5 et 6 cf. Lyd. de mens. IIII 73 ὁ δὲ Πτολεμαῖος προστίθησι καὶ ἕτερον εἶδος κομήτου καλούμενον σάλπιγγα. apud Ptolem. reperitur in tetrab. II 8 f. 23 v. loco quem supra attuli. ‖ 5 σάλπιγγος ἔτι] ἔτι σάλπιγγος *D*, δέκατος ὁ σάλπιγγος οὗ *M*, ῑ. σάλπιγγος οὗ *N* ‖ 7 γὰρ om. *O* ‖ 8 ἑτέρων *MN* | post τι add. κομήτου *DMN* ‖ 9—13 Plin. II 90 *fiunt et hirci* (sic recte cod. Chifflet. et man. Dalec. i. e. τράγοι, *hirti* cet.) *villorum specie et nube aliqua circumdati. semel adhuc iubae effigies mutata in hastam est.* ‖ 12 δὲ om. *O* | σχήματα *DLO* ‖ 13 πλείω] πλέω *D*; rectius fuit μείω (cf. Plin. II 90 *brevissimum quo cernerentur spatium VII dierum adnotatum est, longissimum CLXXX*); sed cf. Lyd. p. 40, 1 | ἐπὶ om. *D* ‖ 14 et 15 Plin. II 91 *omnes ferme sub ipso septentrione, aliqua eius parte non certa, sed maxime in candida quae lactei circuli nomen accepit. Aristoteles tradit etc.* minus accurate reddidit Lydus sententiam Aristotel. meteorol. I 7, 11

Οἵ γε μὴν τυφῶνες κατὰ τὸν νότιον πόλον, σφαῖραι δ' εἰσὶν οὗτοι πυρώδεις καὶ ὡσανεὶ σύνδεσμοι πυρός· οὗτοι δὲ ἐπὶ μὲν τῶν Ῥωμαϊκῶν καιρῶν οὐκ ἐφάνησαν, πρὸ δὲ αὐτῶν φανέντες ἔσεισαν τὴν Αἴ-
5 γυπτον. ὅθεν αὐτοὺς Ἀριστοτέλης ἐξ ὑποκειμένης ὑγρᾶς οὐσίας ἀποτελεῖσθαι βούλεται· καὶ διὰ τοῦτο ἀραιῶς ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου φαίνεσθαι διὰ τὴν ὑποκειμένην ξηρότητα. οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐπὶ τὸν βορέαν, κἂν ἢ πρὸς ἀνατολὰς ἢ δύσεις ὁρῶσι.

10 Περὶ δὲ τὸν στέφανον ἄλλος ἀναδύεται κομήτης, ὅστις ὅταν φαίνηται τὴν τῶν Περσῶν ἀπειλεῖ κίνησιν. ἐφάνη δὲ καὶ ὅτε Νέρων τῆς μανίας ἐνήρχετο.

Ἐκλάμπουσι δὲ πρὸς τούτοις καὶ λαμπάδες ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ μᾶλλον ἐν τῷ ἀέρι (οὐδὲν γὰρ ἄστρον προσ-
15 πέπηγε τῷ οὐρανῷ) καὶ φαίνονται ὅταν ἐκπίπτωσιν·

1—5 Plin. II 91 *fiunt .. et in austrino polo ... diraque conperta Aethiopum et Aegypti populis, cui nomen aevi eius rex dedit Typhon, ignea specie ac spirae modo intorta, visu quoque torvo, nec stella verius quam quidam igneus nodus.* cf. Apulei. in epimetro et Hephaest. ibid. ‖ **1** post κατὰ add. μόνον *N* ‖ **2** οὗτοι om. *DMN* ‖ **3** μὲν om. *M* ‖ **5** his verbis si Aristotelis in meteorol. I 7 sententia significatur, hic eadem atque in toto hoc loco regnat confusio ‖ **6** ἀποτελεῖσθαι] εἶναι *M* ‖ **7** ἀραιῶς scripsi, ἄρεως *MN*, ἄρα *D*, σπανίως *LO* | φαίνεσθαι *DLO*, φαίνεται *MN* ‖ **8** ξηρότητα] ὑγρότητα *D* | cf. Plin. II 91 loco p. 32, 14 allato | βορρᾶν *D* | post βορέαν videtur verbum intercidisse ‖ **9** καὶ ἢ *MN* | δύσιν *MN* ‖ **10—12** cf. Plin. II 92 *sed cometes nunquam in occasura parte caeli est, terrificum magna ex parte sidus ... ac deinde principatu eius (Domitii Neronis) adsiduum prope ac saevum.* ‖ **10** ἄλλος] ἕτερος *DMN* | ἀναδύεται *D*, ἀναφύεται cet. ‖ **11** τῶν om. *DMN* ‖ **12** καὶ om. *MN* | ὅτε—ἐνήρχετο] ὅτε ἐμάνη Νέρων *LO* | ἤρχετο *D* ‖ **13—p. 34, 3** Plin. II 96 *emicant et faces non nisi cum decidunt visae, qualis Germanico Caesare gladiatorum spectaculum edente praeter ora populi meridiano transcucurrit.* ‖ **13** δὲ om. *MN* | τούτους *MN* ‖ **14** ἢ μᾶλλον—ἐκπίπτωσιν (15)] om. *LO*, ἢ μᾶλλον—οὐρανῷ (15) om. *D*

ὁποῖον γέγονε ἐπὶ Γερμανικοῦ Καίσαρος, ὅτε ἀγομένου θεάτρου ἐπὶ τῆς Ῥώμης τοιοῦτόν τι συμβέβηκεν, ὡς μηδένα σχεδὸν ἀγνοῆσαι τῶν τότε. δύο δὲ σχήματα ἔστιν, ὧν τὰ μὲν λαμπάδες καλοῦνται, τὰ δὲ βολίδες. καὶ αἱ μὲν λαμπάδες ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δια- 5 καίονται, αἱ δὲ βολίδες δι' ὅλου πυρώδεις καταφέρονται ἕλκουσαι αὔλακα μακράν.

Φαίνονται δὲ καὶ δοκοὶ καὶ οὕτως αὐτὰς οἱ Ἕλληνες καλοῦσιν. γίνεται δὲ καὶ χάσμα ἐν τῷ οὐρανῷ, οὗ συμβαίνοντος σάλοι καὶ ῥήξεις ἐξ αὐτῶν καὶ δια- 10 στάσεις τῆς γῆς γίνονται. καὶ ἕτερον δ' ἔτι ἐμπρησμῷ παραπλήσιον πολλάκις φαίνεται· ὁποῖον ἐπὶ τῆς ἱστορίας εὑρίσκεται, ὅτε Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἐσάλευσε τὴν Ἑλλάδα.

Φαίνονται δὲ καὶ περὶ τὸν ἥλιον ἀστέρες διὰ 15 πάσης τῆς ἡμέρας καὶ περὶ τὸν δίσκον αὐτὸν καθάπερ

1 ὁποῖον γέγονε *MN*, ὁποῖόν τι γέγονε *D*, οἱ φανέντες *L*, οἱ φανές *O* | ante Καίσαρος add. τοῦ *O* ‖ 3 σχεδὸν om. *LO* | ἀγνοεῖσθαι *M*, ἀγνοῆσθαι *N* ‖ 3—7 Plin. l. s. *duo genera earum. lampadas vocant plane faces, alterum bolidas . . distant quod faces vestigia longa faciunt priore ardente parte, bolis vero perpetua ardens longiorem trahit limitem.* ‖ 3 δὲ om. *MN* ‖ 4 εἰσὶν *LO* | καλοῦνται post βολίδες transponunt *LO* (*L* καλοῦσι) ‖ 5 καὶ—μακράν (7)] om. *LO* ‖ καὶ *D*, ἀλλ' *MN* ‖ 6 δι' ὅλου solus habet *D* ‖ 8 et 9 Plin. II 96 *emicant et trabes simili modo, quas* δοκοὺς *vocant.* ‖ 8 φαίνονται—καλοῦσιν (9)] om. *L* ‖ 9 et 10 Plin. l. s. *fit et caeli ipsius hiatus quod vocant chasma.* ‖ 11—14 Plin. II 97 *fit et sanguinea specie . . . incendium ad terras cadens inde, sicut . . cum rex Philippus Graeciam quateret.* ‖ 11 ἕτερα *MN* | δ' ἔτι *D*, δέ τι *LO*, δὲ (τι om.) *MN* ‖ 12 παραπλήσια φαίνεται πολλάκις *MN* ‖ 15 φαίνονται — p. 35, 7 προύθηκαν] om. *LO* ‖ 15—p. 35, 3 Plin. II 98 *cernuntur et stellae cum sole totis diebus, plerumque et circa solis orbem ceu spiceae coronae et versicolores circuli, qualiter Augusto Caesare in prima iuventa urbem intrante post obitum patris ad nomen ingens capessendum.* ‖ 15 φαίνεται δὴ *N*

στέφανος καὶ ποικιλόχροοί τινες κύκλοι, ὁποῖοι ἐφάνησαν, ὅτε Αὔγουστος τοὺς ἐμφυλίους πολέμους ἐκδικῶν τὸν πατέρα ἀνανεοῦν ἔκρινεν. οὐδὲν δὲ ἧττον φαίνεσθαι συμβαίνει, ὡς ἔφαμεν (p. 34, 15), περὶ τὸν ἥλιον 36 A
5 ὡσανεὶ τόξον καὶ μανιάκας πυρώδεις.

Τοιαῦτά τινα οἱ περὶ τὸν Ῥωμαῖον Βάρρωνα Νιγίδιόν τε καὶ Ἀπουλήιον προύθηκαν.

Ὁ μέντοι Καμπέστριος, ἐξειλεγμένην τινὰ περὶ τούτων συντάξας πραγματείαν, αὐταῖς λέξεσι καθ' ἑρμη-
10 νείαν περὶ κομητῶν, καὶ ὅ τι ἀπειλοῦσι, ταῦτα λέγει.

CAMPESTRIS DE COMETIS DISSERTATIO

ΚΟΜΗΤΗΣ ΙΠΠΕΥΣ

11. Ὁ λεγόμενος ἱππεύς ἐστι μὲν Ἀφροδίτης, ἐκ δὲ τῆς ὀξύτητος οὕτως ὠνόμασται· πλαγίους δὲ ἕλκει B
15 καὶ πυρώδεις πλοκάμους, αὔλακά τέ τινα φωτὸς ἀπο-
286 τείνει, καὶ πάλιν εἰς βραχύν τινα κύκλον συνάγεται,

2 ὅταν *M* ‖ 3 ἀνανεοῦν ἔκρινεν *D*; ἀνανεοῦν *N*, πεποίηκεν *M* ‖ 3—5 Plin. II 98 *circa solem arcus adparuit L. Opimio Q. Fabio cos. . . circulus rubri coloris L. Iulio P. Rutilio cos.* | συμβαίνει φαίνεσθαι *M* ‖ 4 post ἥλιον add. τὰ *M* ‖ 5 σανεὶ legitur in *C* fol. 5 rect. in. post lacunam, de qua dixi ad p. 20, 11 | τόξα *M* | μανιάκας (μανιακαὶ *D*) πυρώδεις *DMN*, μανιακῶς πυρῶδες *C* ‖ 6 βαρβάρωνα *MN* ‖ 7 ἀπούλιον *MN* ‖ 8 καμπετροῖος *M* ‖ 9 τούτων] κομητῶν *LNO* | αὐταῖς—λέγει (10)] τοιαῦτα διέξεισι (quod praefert Graux) *LOMN* et hucusque edid. Cramer l. s. ‖ 11 sq. cum tota hac Campestris doctrina quae explanatur c. 11—15 (usque ad p. 45, 21) conferas et Hephaestionis dissertationem et Avieni expositionem, quas in epimetro posui; vid. proleg. ceterum totam Campestris dissertationem Riessius inter fragmenta Petosiridis posuit n. 9* p. 343 sq. ‖ 12 κομήτης ἱππεὺς] περὶ κομήτου τοῦ λεγομένου ἱππέως *M*, om. *L* ‖ 13 ante ὁ λεγόμενος add. κομήτης *DLMN* | ἐστι μὲν Ἀφροδίτης] Ἀφροδίτης ἐστὶν *LMN* ‖ 14 ὠνόμασται *D*, ... ασται *C*, ὀνομάζεται *LMN* ‖ 15 αὔλακάς *MN* | τινας *MN* | φωτὸς] ἔρωτος *MN* ‖ 16 συνάγει *M*

38 A ἀπείρῳ τινὶ συντομίᾳ καὶ ὀξύτητι ποτὲ μὲν περιρραίνων, ποτὲ δὲ συνάγων τοὺς λεγομένους αὐλακισμούς. Οὗτος ὅταν πυρώδης ἀνίσχων ἀπὸ δύσεως πρὸς ἀνατολὰς ἀκοντίζῃ τοὺς ἑαυτοῦ πλοκάμους, τὴν Περσῶν ἀπειλεῖ ἐπανάστασιν, ὥστε [δεῖν] δυνάμεις πολλὰς 5 στρατευμάτων ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν συνδραμεῖν, τάς τε Συρίας πληρῶσαι τὸν ὁποιδήποτε γῆς ἀπῳκισμένον στρατιώτην, καὶ ὡς οὐκ ἀρκούσης τῆς παρασκευῆς B πρὸς τὸ πολεμίων κίνημα καὶ νεωτέρων γενέσθαι στρατολογίαν. ῥαγήσεται δὲ λοιμός, καὶ διαφερόντως 10 τοῖς ἵπποις ἐνσκήψει, οὐ τοῖς Περσῶν ἀλλὰ τοῖς ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐπ' ἐκείνους φερομένοις. καὶ τοῦτο ἐλάττωσις ἔσται πρώτη τοῖς λοιμώττουσιν. ἀλλ' οὐ 40 A μέχρι παντὸς τὰ Περσῶν εὐτυχήσει· μεγάλης γὰρ συντρεχούσης κατ' αὐτῶν παρασκευῆς φεύξονται, καὶ 15 αἱ ληφθεῖσαι παρ' αὐτῶν πόλεις ἀφεθήσονται, ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν φεύγων ἀπολεῖται ταῖς τῶν ἰδίων

3 ὅταν om. *L* | ἀνίσχει *C*, ἀνίσχῃ καὶ coni. H. || 4 ante Περσῶν add. τε *C*, τῶν coni. H. || 5 ἀπολεῖ *N*, δηλοῖ *L* | ὥστε — στρατολογίαν (10)] om. *L* | ὥστε δεῖν] sic scripsi, ὥστε ... *C*, δι' ἣν ἀνάγκη *DMN* || 6 τάς τε] τότε *MN* || 7 ante Συρίας add. καὶ ἐκ *M* | πληρῶσαι] συνάγειν *M* | post πληρῶσαι lacuna in *D* | ὅπου δήποτε *MN* | ἀποκισμένον *N*, ἀπο .... *C* || 8 ὡς om. *MN* || 9 τὸ πολεμίων] in C spat. 10 litter. | τὸ] τὴν *M* | ante πολεμίων add. τῶν *DMN* | κίνησιν *MN* | νεωτέρων scripsi pro νεωτέραν || 10 ῥαγήσεται — λοιμώττουσιν (13)] λοιμὸς δὲ ἐπισκέψει διαφερόντως τοῖς ἀλόγοις (i. e. ex demotica Graecorum lingua = equis) τῶν ἀπὸ τῆς εὐρώπης πρὸς πέρσας ἐκστρατευσαμένων *L* | ῥαγήσεται scripsi pro ἡγήσεται | λοιμοὺς *D* || 11 Περσῶν] τῶν περάτων *MN* | τοῖς ἐκ τῆς] in C spat. 6 litt. quod τοῖς ἐκ τῆς explet, si τοῖς compendio eodem scribitur, quo fol. 5 v. 26 || 12 post τῆς add. γῆς *MN* || 14 μεγάλης — ἀνίσχῃ (p. 37, 7)] τραπήσονται γὰρ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀναιρεθήσεται *L*, cuius scripturas omnes afferre abhinc supersedeo, cum misere contractam epitomen praebere pergat | γὰρ] δὲ *MN* || 17 ταῖν *C* | τῶν ἰδίων χερσίν] sic *DMN*, in *C* spat. 12 litt.

χερσίν. εἶτα καὶ διαρπαγήσεται ὁ πλοῦτος Περσῶν, τὰ δὲ λήια ἄχρηστα τῶν γεωργῶν ἀναιρεθέντων ἢ καὶ λοιμῷ διαφθαρέντων γενήσεται. οὐ μὴν ἐμμενοῦσι τοῖς Περσῶν οὐδὲ ἐμβραδυνοῦσι τοῖς αὐτῶν οἱ ἀπὸ
5 τῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ἑκάτερον ἔθνος ὥσπερ τετελεσμένης B τῆς μάχης ἐν τοῖς οἰκείοις ἐπανήξει. ταῦτα μὲν οὖν ἀπειλεῖ, ὅταν πυρώδης ἀνίσχῃ· εἰ δὲ ὠχρός, πολέμους μέν τινας, ἀλλ' οὐ Περσικούς, σημαίνει, σεισμοὶ δὲ πάντως καὶ πένθη τινὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐνσκήψουσι·
10 λοιμὸς δὲ τοῖς βοσκήμασιν ἐπιπεσεῖται καὶ λιμὸς 42 A κάρτα βίαιος.

287 12. Εἰ δὲ ὁ τοιοῦτος κομήτης ἐπὶ μεσημβρίαν ὁρᾷ, ὠχροὺς καὶ ὀξεῖς ἐπ' ἐκείνην βάλλων τοὺς πυρσούς, περὶ τὴν θερινὴν τροπὴν [λοιμ]ὸς βαρὺς ἐπιπεσεῖται
15 τῇ Λιβύῃ καὶ πλῆθος ποικίλων κακῶν. ὅταν δὲ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ἴδῃ, ἐκ τοῦ ἐναντίου [ἡ Λιβύη] κατὰ τῶν βορείων στρατεύσεται, μεγίστης αὐτῇ συμμαχούσης δυνάμεως. ἐλαττωθεῖσα δὲ εἶτα καὶ δύναμιν ξενικὴν B συλλαβοῦσα τὴν μὲν ἀρχὴν οὐκ ἀγεννῶς καθοπλίσεται
20 τῶν ἐναντίων, οὐ μετὰ πολὺ δὲ εἰς παντελῆ κακοδαιμονίαν πεσεῖται, ὥστε μετὰ τὸ ἀναιρεθῆναι ἐγγὺς ἅπαντας καὶ αὐτὸν ἀνδραποδισθῆναι καὶ δεθῆναι τὸν ἡγεμόνα τοῦ ἔθνους.

1 καὶ om. *MN* | ante Περσῶν add. τῶν *MN* ‖ 2 δὲ] τε *D* ‖ 3 καὶ om. *MN* | λιμῷ *MN* | φθαρέντων *DMN* | γενήσεται om. *D* | ἐμμείνωσι *MN* ‖ 4 ἐμβραδύνωσι *MN* | τοῖς] τῶν *N* ‖ 5 τῆς habet *D*, om. *MN*, sed ut addatur flagitat spat. in *C* ‖ 6 οὖν om. *DN* ‖ 7 ὅταν] ὅτε *MN* | ἀνίσχῃ] in *C* spat. 6 litter., ἀνίσχει *M*, ἀνίσχοι *DN* ‖ 9 πάντων *MN* | πάθη *MN* ‖ 10 τοῖς om. *D* | λοιμὸς *D* ‖ 11 βιαίως *D* ‖ 13 ἐκείνους *N* ‖ 14 λοιμὸς] .... ὸς in *C*, λιμὸς *DMN* ‖ 15 λιβύῃ] ἑλλάδι *MN* ‖ 16 ἴδῃ] ἤδη *D*, ἤτοι *MN* | ἡ Λιβύη] 7 litter. spat. in *C*, νεύῃ *DM*, νεύει *N* ‖ 17 στρατεύεται *DN* ‖ 18 εἶτα] ἤτοι *N*, om. *M* ‖ 20 μετὰ] μετ' οὐ *N* ‖ 22 καὶ δεθῆναι *D*, om. *MN*, καὶ δ...... *C*

44 A *Ἰστέον δὲ ὡς Λιβύην τὴν ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἄχρι Γαδείρων ἢ Ταρτησσοῦ ἢ τῆς λεγομένης παρὰ Μαυρουσίοις Γάδεως λαμβάνειν χρεών. οὐδὲ γὰρ περὶ Αἴγυπτον μόνην τὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἀπολύτως περὶ τὴν Λιβυκὴν ἅπασαν ζώνην καλῶς ἂν λαμβάνοιτο, καὶ διαφερόντως τὴν* 5 *Μαυρουσίων, οἳ καὶ προσεχεῖς εἰσὶ τῇ πρὸς δυσμὰς Εὐ-* B *ρώπῃ, μόνῳ τῷ λεγομένῳ κατὰ τοὺς ἐπιχωρίους φρέτῳ οἱονεὶ πορθμῷ ἀπ' αὐτῆς διεστῶτες.*

Πέρας δὲ λοιμώξουσιν οἱ νικήσαντες, ὡς α[ἱρετὴν αὐτοῖς] γεν[έσθαι καὶ] τὴν ἐν πολέμῳ ἀπώλειαν, 10 *αὐχμὸς δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ λιμὸς [ἔσται καὶ] διαφερόν-* 46 A *τως [τῇ Αἰγύπτῳ], ὡς ἐλεεινὴν τὴν ζωὴν τοῖς περιλειφθεῖσι νομισθῆναι· νόσος γὰρ βαρεῖα ἐπιπεσεῖται τῇ νέᾳ ἡλικίᾳ, καὶ ὁ Νεῖλος ἀποστραφήσεται, καὶ*

1 *Ἰστέον δὲ* usque ad 8 (*διεστῶτες*) ab ipso Lydo adnotationis instar interposita esse cum Hasio statuo (Riessio p. 344 haec prorsus expellere placuit) ‖ 2 *γαδήρων C* | *ἡ ταρτισούη τῆς D* | *ταρτησοῦ C*, *ταρτίσου M* | *ἢ* ante *τῆς* om. *MN* | *παρὰ Μαυρουσίοις DMN*, ... *στοις C* (*τοῖς πλείστοις* coniecerat H.) ‖ 3 *γάνδεως C* (secunda littera prope iam deleta), *γίνδεας D*, *γῆς δέους M*, *γῆν δεος N* | post *Αἴγυ* in *C* spat. 19 litt., quod supplevi secundum *DMN* ‖ 4 *μόνον N* ‖ 5 *ἅπασαν — λαμβάνοιτο*] sic scripsi ex *DMN*, *.π* 20 litt. spat. *μβάνοντο C* | *ζώνην* om. *M* | *ἂν λαμβάνοιτο* corr. Hercher pro *ἀναλαμβάνοιτο* | *τὴν*] H. malit *περὶ τὴν* ‖ 6 *τῇ πρὸς δυσμὰς*] sic scripsi ex *DMN*, in *C* spat. 7 litt. *σδ* spat. 3 litt. *σ* ‖ 7 *μόνῳ τῷ λεγομένῳ*] *λέγεται δὲ* (haec duo rubr.) *καὶ M*, *μόνα λεγόμενα N* | *κατὰ*] spatium 9 litter. in *C* (quod suppleas *φρέτῳ κατὰ*), *φρέτα κατὰ M*, *κατὰ DN*, qui *φρέτῳ* (*φρέτα N*) recte post *ἐπιχωρίους* habent ‖ 8 *αὐτῶν MN* | *διεστῶτες DMN*, *δια* . . . . *C* (*διακεχωρισμένοι* suppl. H.) ‖ 9 *πέρας*] *πρὸς M* | *λοιμώξουσιν οἱ D*, *λοιμ* . . . . *C*, *λιμώξουσιν οἱ M*, *λιμώξουσι δὲ οὕτως οἱ N* (om. *πέρας δὲ*) | *αἱρετὴν — καὶ*] sic supplevi, in *C α* spat. 12 litt. *γεν* spat. 8 litt., *αἱρετὴν αὐτοῖς γενέσθαι DMN* ‖ 11 *αὐχμοὺς D* | *λοιμὸς MN*, *λοιμοὺς D* | *ἔσται καὶ* supplevi, *εισα* . . . . *C*, *ἔσται DMN* ‖ 12 *τῇ Αἰγύπτῳ*] sic supplevi spatium 7 litt. quod est in *C* ex *DMN* | *ζωὴν*] *νόσον M*, *ζώνην N* | *περιφθεῖσι N* ‖ 13 *νομισθῆναι*] sic *DMN*, spat. 5 litter. in *C* ‖ 14 *Νεῖλος* supplevi ex *DMN*, . . . *ος C* (*ἥλιος* suppl. H.)

288 *ἀνομβρία λοιμώδης ἔσται. Εἰ δὲ ἐπὶ δύσιν ἀπίδοι, ἕως τῶν Ἡρακλέους στηλῶν πόλεμος καὶ ἀπώλεια ἔσται τῶν στρατευμάτων καὶ λιμὸς καὶ πτώσεις τῶν βοσκημάτων. Εἰ δὲ ἐπὶ τὸν Βοώτην νεύοι, κρύος*
5 *ἀπηνὲς ἄχρι Εὐξείνου καὶ χειμῶνες ἀήθεις ἐπισχεθήσονται, καὶ πολέμιοι καταδραμοῦνται τὴν χώραν. καὶ* B *τὴν μὲν ἀρχὴν ἐλαττωθήσονται οἱ ἐγχώριοι, δυνάμεως δ' ὕστερον συντρεχούσης οὐ μόνον ἡττηθήσονται οἱ πολέμιοι, ἀλλὰ καὶ αἰχμάλωτοι οἱ ἡγεμόνες αὐτῶν ἐν*
10 *δεσμοῖς ἔσονται. εἶτα ἐκεῖθεν ἐπὶ μεσημβρίαν μετελεύσεται ὁ νικήσας στρατός, καὶ τῶν ἐ[κεῖ ἀνθέξεται πό]λεων, καὶ ἐν ἐπαίνοις ἔσται· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ θεῖα* 48A *καταλείψουσι τοὺς πολεμίους, ὥστε ἐκ περιστάσεως προστεθῆναι τοῖς νικηταῖς. Τοσαῦτα τὰ σημαινόμενα,*
15 *ὅταν ὠχρὸς φαίνηται ὁ ἱππεὺς μετρίως· ὅταν δὲ καθ' ὁμαλοῦ ὠχρότα[τος], ἐξωτικὸν μὲν οὐκ ἀπειλεῖ, ἐμφυλίους δὲ φράζει πολέμους, οὐκ ἐλάττους τῶν πρὸς τοὺς ἔξωθεν ἀπειλῶν τὰς συμφοράς, καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἀλλὰ καὶ ἐλάττωσιν. ἐ[κείνῳ] δὲ μάλιστα προσ-*
20 *εκτέον, ὡς ἐπὶ χρόνον φαινόμενος, ὡς εἴρηται* (p. 32, 13), B

1 *ἀφίδοι MN* | post *ἀπίδοι* add. *ὁ τοιοῦτος D*, *ὁ τοιοῦτος κομήτης MN* ‖ **3** post *ἔσται* addidi *τῶν* ex *DN* | *πτώσις DM* ‖ **4** *οἰκημάτων MN* | *βοώτην*] *βορᾶν M* (rubre) | *νεύοι*] sic *DLN*, *νέοι C* ‖ **5** *ἄχρις D* | *ἐπισχεθήσονται* scripsi: *ἐπιχεθήσονται CD*, *ἐπειχθήσονται MN* ‖ **7** *μὲν* om. *MN* | *οἱ ἐγχώριοι—ἔσονται* (10)] om. *MN* | *οἱ ἐγ* ultima in *D* fol. 21ᵛ, fol. 22 deest, pergit fol. 23 inde a p. 40, 4 ‖ **10** *μετελεύσεται MN*, *μετελεύσονται C* ‖ **11. 12** *ἐκεῖ ἀνθέξεται πόλεων*] ε spat. 12 litt. *λεων C*, *ἐκεῖ ἀνθέξεται MN* ‖ **13** *περιστάσεως MN*, *περι.... C* ‖ **14** *τοσαῦτα τὰ*] *τὰ τοιαῦτα N* ‖ **16** *καθόλου ὠχρότητα MN* | *ἐξωτικοὺς MN* ‖ **17** *τῶν* om. *MN* ‖ **18** *ἀπειλῶν τὰς* scripsi: *ἐναπειλοῦν τὰς N*, *ἀπειλοῦντας M*; *ἀπειλοῦν[τας τὰς]* H. ‖ **19** *ἐλάττωσιν*] *ἕτερα πλείονα M* | post *ἐλάττωσιν* Hasio videtur vox praetermissa esse a librario codicis *C* | *ἐκεῖνο MN* ‖ **20** ante *ἐπὶ* add. *ὁ M* | *χρόνου M*

ἐπὶ τὸν γαλαξίαν (οὐδὲ γὰρ πρὸς ἀνατολὰς ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ φανήσεται ἡμέ[ρας ὁ τοιοῦ]τος ἀστήρ), χρόνια τὰ κακά, πρὸς βραχὺν δὲ καιρόν, ἐπίκαιρ[α] σημαίνει.

50 A

ΚΟΜΗΤΗΣ ΞΙΦΙΑΣ

13. Οὗτος ὁ ἀστὴρ ἀναφέρεται μὲν Ἑρμῇ, οὐχ ἥττονας δὲ τοῦ προτέρου, δολιωτέρας μέντοι τὰς ἐνεργείας ποιεῖ. ὅταν μὲν γὰρ ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν βλέπῃ, οἱ δυνατοὶ Περσῶν καὶ Αἰθιόπων τοὺς ἑαυτῶν βασιλεῖς φαρμάκῳ διαφθεροῦσι· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ Φοινίκης πρός τινων τοῦ πλήθους κατὰ τῶν ἐν τέλει ἁμαρτηθήσεται. φῆμαι δὲ ἔσονται οὐκ ἀληθεῖς, ἐκ- B δειματοῦσαι τοὺς ἁπανταχοῦ. εἰ δὲ ἐπὶ μεσημβρίας ἀνίσχοι, Αἰγυπτίοις καὶ τοῖς ἄλλοις Λιβυκοῖς ἔθνεσι δόλους ὡσαύτως θανατηφόρους ἐπιφέρει, καὶ Αἰγύπτιοι μὲν ἕξουσι μεταβολὴν τῶν κακῶν, Λίβυες δὲ ἐμφυλίοις 52 A πολέμοις δαπανηθήσονται. ὅτε δὲ ἐπὶ τὴν δύσιν ὁρᾷ, τοῖς ἐκεῖσε δυνατοῖς τὰ ὅμοια ἀπειλεῖ, ὡς ἐξ ὑπονοίας κατ' ἀλλήλων ἐξενεχθῆναι εἰς φανερὸν πόλεμον. ὅτε δὲ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ὁρᾷ, ἐπιμιξίαν δηλοῖ τῶν ἀρκτῴων καὶ Λιβυκῶν ἐθνῶν, ὥστε θυγατέρα Λίβυος δυνάστου

1 οὐδὲ usque ad ἀστήρ (2) tamquam interpretamentum exclusit Riessius l. s.; rectius ad ipsius Lydi explicationem rettuleris | οὐδὲ] ἐστὶν· εἰ (εἰ rubr.) *M*, εἰ *N* ‖ 2 ἡμέρας ὁ τοιοῦτος ἀστήρ] ἐπιπλέον οὖν ὢν *M*, τοιοῦτος γὰρ ἡμέρας *N* ‖ 3 βραχὺ *MN* | καιρὸν — σημαίνει] ἐπ' ἔλαττον *M* | ἐπίκαιρα om. *N* ‖ 4 hinc iterum inc. *D* (vide p. 39, 7) | κομήτης ξιφίας] περὶ ξιφίου *M* ‖ 5 οὗτος ὁ ἀστὴρ] ὁ δέ γε ξιφίας *M* | ἑρμοῦ *MN* | ἥττονας coni. Hercher pro ἧττον ‖ 6 μέντοι *CD*, om. *MN* | τὰς om. *C* ‖ 7 ποιεῖ. ὅταν scripsi pro ποιεῖται. ἂν (ποιεῖ. ἂν coni. Hercher) ‖ 9 διαφθεροῦσι *D*, διαφθειρουσι *C*, διαφεροῦσι *M*, διαφθειροῦσιν *N* ‖ 10 πρός τινων] προστείνων *M* | τοῦ πλήθους *D*, ... ους *C*, τὸ πάθος *MN* ‖ 12 μεσημβρίαν *DMN* ‖ 16 ὅταν *D* ‖ 19 ἀρκτόων *D*

δοθῆναι πρὸς γάμον ἀρκτῴῳ τυράννῳ, καὶ ἐπιβουλεῦσαι τῷ πατρὶ τὴν παῖδα καὶ προδοῦναι αὐτόν, ἔρωτι ἀσεβεῖ περὶ τὸν ἄνδρα κρατουμένην.

ΚΟΜΗΤΗΣ ΛΑΜΠΑΔΙΑΣ

5 14. *Λαμπαδίας* κομήτης, οὕτω προσαγορευόμενος B ἐκ τοῦ σχήματος, ἔστι μὲν Ἑρμοῦ καὶ αὐτός· ὅταν δὲ ἐπὶ ἀνατολὰς ἴδῃ, ἀχλυώδη τὸν ἀέρα καὶ ἐξ αὐτοῦ βλάβην τῇ ἀμπέλῳ μαντεύεται· ἐκ γὰρ τῆς ἀχλύος τίκτονται σκώληκες, οἱ λεγόμενοι ἶπες. καὶ ἡ βλάβη 54 A
10 μὲν καθολική, μάλιστα δὲ τοῖς περὶ τὴν ἄνω Ἀρμενίαν, Εὐφρατησίαν τε καὶ Φοινίκην καὶ Ταυροκιλικίαν γενήσεται. καὶ οὐ μόνον ἐν ἡμέρᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν νυκτὶ οὕτως ἡ ἀχλὺς πυκνωθήσεται ὡς καὶ λαμπάδας ἀνημμένας ἀποσβέννυσθαι. τοῖς δὲ καρποῖς ἐμφυήσεται ἡ
290 λεγομένη αἶρα καὶ ὑγρασία τις σηπτικὴ καὶ βλαπτικὴ
16 τοῖς ἀμητοῖς· ἐκροπαί τε ποταμῶν καὶ ὄμβρων ῥήξεις B βιαιοτέρων καὶ κεραυνῶν βολαὶ ἔσονται, καὶ οὐδὲν ἧττον ὁ αὐχμὸς ἐπιτελεῖ, ὡς καὶ τοὺς ἀεννάους τῶν ποταμῶν ἀναφρυγῆναι. εἰ δὲ ἐπὶ νότον, ἔτι μᾶλλον
20 ξηρότερον ἔσται καὶ λοιμωδέστερον τὸ τοῦ ἀέρος κα-

4 κομήτης λαμπαδίας] περὶ λαμπαδίου (rubr.) *M* ‖ 5 ante λαμπαδίας add. ὁ δὲ *M* | κομήτης—προσαγορευόμενος] om. *M*, κομήτης, καὶ οὕτω προσαγορευόμενος *N* ‖ 6 post σχήματος add. *M* οὕτω προσηγορεύθη | μὲν] δὲ *MN* ‖ 8 ταῖς ἀμπέλοις *M* ‖ 9 τίκτοντες *N* ‖ 10 μὲν habet solus *D* | δὲ τοῖς] sic *MN*, μέντοι *C* ‖ 11 τε—γενήσεται] om. *MN* ‖ 13 ἡ ἀχλὺς om. *D* | ἡμμένας *M*, συνημμένας *N* ‖ 14 ἐναποσβέννυσθαι *C* ‖ 15 ἠέρα *M*, ἡ ἔρα *N* | τις—βλαπτικὴ] σηπτικὴ *MN* ‖ 16 τε] τῶν *MN* | καὶ ὄμβρων—τῶν ποταμῶν (19)] om. *MN* ‖ 18 ἐπιτελεῖ *D*, ἐπιτείνῃ *C* | ἀεννάους *D*, ἀενάους cet. ‖ 19 ante ἀναφρυγῆναι add. ὥστε *MN* | εἰ—ἔτι] ἐπὶ δὲ (ἐπὶ δὲ rubr.) τῶν *M* | νότον] τὸν *N* ‖ 20 ξηρότερων *N*, ξηροτέρων *M* | ἔσται om. *C*

τάστημα, τοῦ Νείλου ὑποξηρανθέντος, ὥστε ἑρπετῶν πάντα πληρωθῆναι. εἰ δὲ ἐπὶ τὴν ἄρκτον, ὁ μὲν αὐχμὸς τῷ ψυχρῷ τοῦ κέντρου ἡττηθήσεται, πῦρ δὲ ταῖς ὕλαις ἀδοκήτως καὶ τοῖς ὄρεσιν ἐμπεσεῖται, ὡς μηδὲ τοὺς ἐν τοῖς ἄκροις ἢ φρουρίοις διατρίβοντας 5
C ἔξω τῆς βλάβης γενέσθαι· θάνατός τε πολὺς ἔσται,
56A καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου. ὅταν δὲ ἀνίσχων πρὸς δυσμὰς ὁρᾷ, κεραυνοὺς μὲν τῇ χώρᾳ, πτῶσιν δὲ τοῖς βοσκήμασι μαντεύεται, ἐμπρησμοί τε ἔσονται βαρεῖς.

ΚΟΜΗΤΗΣ 10

15. Οὗτος ὁ ἀστὴρ Διὸς μέν ἐστιν, οὕτω δέ ἐστιν ἐπίσημος, ὡς ἐξ αὐτοῦ πάντας τοὺς ἄλλους διοσημειακοὺς ἀστέρας κομήτας προσαγορεύεσθαι. οὗτος δὲ ἡνίκα λαμπροὺς καὶ ἀργυροειδεῖς τοὺς πλοκάμους ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἀκοντίσῃ, Διὸς ⟨ἐν⟩ καρκίνῳ ἢ σκορπίῳ 15
B ἢ ἰχθύσιν ὄντος, Πέρσαις ἀγαθὰ μεγάλα μαντεύεται. ἀναστήσονται γὰρ καὶ ἐπὶ τὰ Ῥωμαίων ἐκχυθέντες πόλεις τε καὶ φρούρια καθέξουσιν, αἰχμαλώτων τε ἄπειρον πλῆθος καὶ πλοῦτον πολὺν λαβόντες νικηταὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν ἀναζεύξουσι, μηδὲ συμβαλεῖν ὅλως τινὸς 20
θαρροῦντος αὐτοῖς. ὅταν δὲ ἀποστρόφως ἀνίσχῃ ὁ

1 ὁ (rubr.) δὲ Νεῖλος ξηρανθῇ *M* | ὑποξηραίνοντος libri: corr. Hercher || 3 τοῦ κέντρου] om. *M* || 5 τοὺς] τοῖς *N* | ἄκροις corr. Riess. p. 345 pro ἀγροῖς | διατριβόντων *N* || 7 τὴν *M*, τοῖς *N* | Αἴγυπτον *M* | ὅταν δὲ ἀνίσχων] εἰ δὲ (rubr.) *M* || 8 μὲν om. *MN* || 10 κομήτης] Διὸς κομήτης *N*, περὶ κομήτου τοῦ Διὸς *M* || 11 μὲν—ἐπίσημος (12)] κομήτης ἐστίν. ἔστι δὲ ἐπίσημος· ἐπίσημος δὲ ἐστιν *M* | οὕτω] αὐτὸς *N* | δὲ om. *D* || 12 ante ὡς add. ἐπίσημος δέ ἐστιν *N* || 14 ante ἡνίκα om. δὲ *C* || 15 Διὶ *M* | ἐν add. Usener ap. Riess. || 17. 18 φρούριά τε καὶ πόλεις *M* || 18 τε] δὲ *N* | ἀπείρων *C* || 20 ἀναζεύξωσιν *N* | μήτε *C* || 21 ἀνάσχοι *LMN*

1 κομήτης οὗτος, τοῖς καθ' ὧν ἀποστρέφεται, τὰς ἀστοχίας ἐπιφέρει. εἰ δὲ ἐπὶ τὸν νότον ἴδοι, ἐπιδώσει ὁ 58 A Νεῖλος ἀφθονώτερον, εἰρήνη τε καὶ εὐετηρία ἔσται ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου, ὁμόνοιά τε καὶ εἰλικρινὴς τοῖς 5 πᾶσιν ἡσυχία. εἰ δὲ ἀποστρεφόμενος καὶ κατὰ νῶτα ἔχων τὴν ἀνατολὴν ἐπὶ τὴν δύσιν ὁρᾷ, ἄπειρος ἔσται τοῖς Ῥωμαίοις εὐδαιμονία· Πέρσας τε γὰρ καταπολεμήσουσι καὶ αὐτοῦ ἀναιρουμένου τοῦ Περσῶν βασιλέως· πάντων τε ὁμοῦ τῶν ἀγαθῶν ἀφθονία τῇ Ῥω-10 μαίων πολιτείᾳ ἔσται· θέαι τε ἄφθονοι καὶ δωρεαὶ φιλότιμοι καὶ ἱππικοὶ ἀγῶνες σπουδαιότεροι μετὰ ψυχαγωγίας τοῦ πλήθους ἐπιτελεσθήσονται καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν τοῖς πράγμασι καθολικὴ ἔσται ἱλαρία. εἰ δὲ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ἴδοι κατὰ νῶτα τὸν νότον ἀφείς, καταδρα-15 μοῦνται Λιβύην οἱ ἀπὸ τῆς Εὐρώπης νόμῳ πολέμου καὶ οὐχ ἥκιστα οἱ ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ βορείου κατὰ τῶν δυτικῶν νοτίων. τοῖς δὲ ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν καὶ Αἴγυπτον νοτίοις οἱ πρὸς βοήθειαν καὶ φυλακὴν τῶν ὅρων ἐνιδρύμενοι στρατιῶται τὰ χείριστα ἐπάξουσιν.

1 οὗτος om. *M*, οὕτως *N* | τοῖς καθ' ὧν *D* (ut suppl. H.), τοῖς ἀφ' ὧν *L*, τοι . . . . . ν *C*, τοῖς καρποῖς *M*, το καρποῖς *N* | ante τὰς add. καὶ *MN* ‖ 2 ἐπιφέρειν *N* | τὸν om. *D* | ἴδοι *D*, ι . . *C*, ἀπίδοι *MN* ‖ 3 ἀφθονώτερον] εὐτονώτερον *M* ‖ 4 τὴν Αἴγυπτον *MN* ‖ 5 νῶτα *M*, . οτο . *C*, i. e. νότον et sic *DN* ‖ 7 inde a τε incipit lacuna in cod. *C*, in quo explicit fol. 6 vers. et desideratur unum certe folium ‖ 8 ἀναιρουμένου *DN*, ἀναιρεθέντος *M* ‖ 10 ἔσται πολιτείᾳ *D* ‖ 13 τοῖς πράγμασι post ἔσται transp. *D* | ἱλαρία *DN*, ἱλαρότης *M* | τὴν] τὸν *D* ‖ 14 νῶτα *M*, νώτου *D*, νότου *N* ‖ 17 δυτικῶν νοτίων *DN*, νοτίων δυτικῶν *M* ‖ 18 νοτίοις om. *D*

ΚΟΜΗΤΗΣ ΔΙΣΚΕΥΣ

15ᵃ. ὁ λεγόμενος δισκεὺς, ὡς εἴρηται (p. 31, 11), ἀπὸ τοῦ σχήματος οὕτω προσηγορεύθη, ὥστε κυκλοτερὴς ὢν οὐκ ἔστι δῆλος ἐπὶ ποῖον μέρος τοῦ κόσμου δοκεῖ ἀφορᾶν. ἀνίσχων δὲ κοινὰ πᾶσι μαντεύεται κακά· καὶ οὐδενὶ τῶν πλανητῶν ἀνάκειται, ἀλλ' ἐξ ἀνταυγείας τοῦ ἡλίου γίνεται. ἀπειλεῖ τοίνυν θορύβους καθολικοὺς καὶ πολέμους ἀπὸ τῆς ἄρκτου καὶ μεγάλων προσώπων ἀπώλειαν καὶ εὐτελῶν καὶ ἀγενῶν εὐπραγίαν, κίνδυνον δὲ καὶ αὐταῖς ταῖς πρώταις τύχαις ἐπάγει. ἐλαττωθήσεται δὲ πανταχοῦ τὰ Ῥωμαίων στρατεύματα, ὡς ἐγγὺς παντελοῦς ἀπωλείας ἐλθεῖν.

ΚΟΜΗΤΗΣ ΤΥΦΩΝ

15ᵇ. οὗτος γίνεται μὲν ἐξ ἀντανακλάσεως τοῦ ἀέρος· ἔστι δὲ δρεπανοειδής, ἀργός, καπνώδης, στυγνός. ὅπου δ' ἂν βλέπῃ, καθολικὰ ἔσται κακὰ, πόλεμοί τε ἐξωτικοὶ καὶ ἐμφύλιοι βαρεῖς καὶ στάσεις δημοτικαὶ καὶ ἔνδεια τῶν ἀναγκαίων. ἀναιρεθήσονται δὲ καὶ ἡγεμόνες ἔνδοξοι ἐν πολέμοις καὶ μάλιστα εἰ ἐπὶ τρεῖς

1 *περὶ δισκέως M* ‖ **2** post *ὁ* add. *δὲ M* | *δοκεὺς N* ‖ **4** *μέρος τοῦ κόσμου δοκεῖ ἀφορᾶν DL*, *μέρος ἀφορᾷ M*, *ἰὼν δὲ ἀφορᾷ ἀνίσχων N* ‖ **5** *ἀνίσχων δὲ κοινὰ*] sic *DL*, *κοινὰ δὲ MN* ‖ **6** *καὶ οὐδενί*] *ἀλλ' οὐδέ τινι L*, *οὐδέ τινι D* | *πλανητῶν*] sic *DL*, *πλαγίων MN* | *ἀλλ'*] *γίγνεται δὲ M*, qui om. *γίγνεται* post *ἡλίου* ‖ **11** *ἐπάγει τύχας D* | *ἐλαττωθήσεται δὲ*] *ὡς ἐλαττωθῆναι L* | *πανταχοῦ* om. *D* | ante *Ῥωμαίων* add. *τῶν L* ‖ **12** *ὡς*] *καὶ L* ‖ **13** *κομήτης τυφών*] om. *L*, *περὶ τυφῶνος M* ‖ **14** *οὗτος D*, *οὕτως N*, *ὁ τυφὼν δὲ L*, *ὁ δὲ τυφὼν M* | *μὲν* hab. solus *D* | *ἀνακλάσεως L* ‖ **15** *ἔστι δὲ*] sic *DL*, om. *MN* | *ἀραιὸς* coni. Hercher ‖ **16** *δ' ἂν*] sic *L*, *γὰρ MN* | *βλέπῃ* corr. Hercher pro *βλέπει* ‖ **17** *ἐμφύλιοι βαρεῖς L*, *βαρεῖς ἐμφύλιοι DMN* | *καὶ* ante *στάσεις* om. *MN* | *καὶ* post *δημοτικαὶ* om. *M* ‖ **18** *ἀναιρεθήσονται* usque ad *πολέμοις* (19) om. *D*

ἢ τέσσαρας ἡμέρας φαίνοιτο. Εἰ δὲ πλέον φανῇ, τοῦ παντὸς ἀπώλειαν καὶ ἀνατροπὴν ἀπειλεῖ καὶ πέρας τῶν κακῶν οὐδαμοῦ. ἀπολοῦνται δὲ πλεῖστοι ἐκ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἐν πολέμῳ, ληφθήσονται δὲ
5 καὶ παρεμβολαὶ καὶ φρούρια Ῥωμαίοις προσήκοντα· καὶ αὐτοῖς δὲ τοῖς ἄρχουσι στασιάζων ὁ δῆμος ἐπελεύσεται. καὶ λοιμὸς ἔσται καὶ οὐδεὶς εὐχόμενος ἀκουσθήσεται· καὶ διαδοχαὶ κατάλληλοι τῶν ἀρχόντων ἐξ ἀβελτηρίας τῶν κρατούντων ἔσονται. ἔμπρησμοι δὲ
10 διαφερόντως κάρτα βίαιοι καὶ φονικοὶ ὅλας πόλεις ἀποτεφροῦντες συμβήσονται. καὶ καθολικὰ μὲν ἔσται καὶ ἀνυπόστατα πανταχοῦ τὰ δεινά, τοῖς δὲ δυτικοῖς χείρονα. πόλεμος γὰρ αὐτοῖς ἐκ τῆς ἀνατολῆς δυνατὸς ἐπιπεσεῖται, διχονοούντων δὲ τῶν κινουμένων ἐκ τῆς
15 ἀνατολῆς τὸ πλεῖστον τῆς στρατιᾶς ἀποφθαρήσεται· καὶ στάσεις ἐγερθήσονται τοῖς στρατεύμασι καὶ ἀλλήλοις τὰς ποινὰς ἐπικλώσουσιν αἱ στρατεῖαι. μετ' οὐ πολὺ δὲ αὖθις οἱ νικηταὶ δυστυχήσουσι καὶ διωχθήσονται καὶ ἁπλῶς τοῖς ἁπανταχοῦ κακὰ ἔσται ἐπὶ το-
20 σούτους ἐνιαυτούς, ἐφ' ὅσας ἡμέρας ἡ τοιαύτη διοσημεία φανήσεται.

1 φαίνοιτο *DL*, φαίνεται *MN* | post δὲ add. καὶ *D* | φανῇ *DL*, om. *MN* ‖ 2 ἀπώλειαν καὶ om. *DL* | ἀπειλεῖ *DL*, om. *MN* ‖ 3 ἀπολοῦνται — συμβήσονται (11) om. *L* ‖ 4 ἐν πολέμοις *D* ‖ 6 τοῖς] τῶν *N* ‖ 7 καὶ — ἔσται om. *D* | λοιμὸς scripsi pro λιμὸς ‖ 10 φοινικοὶ *M* ‖ 11 καθολικὰ δὲ *D* | post ἔσται add. ἢ *N* ‖ 12 τὰ hab. solus *D* ‖ 13 χείρονα] hic explicit *L* ‖ 16 στάσεις τε *D* ‖ 17 ἐπικλώσωσι τὰς στρατείας *N* ‖ 18 διωθήσονται *D*, διοφχθήσονται *N* ‖ 21 φανήσεται] hic explic. *DMN*

OBSERVATIONES GENERALES AD LVNAM SPECTANTES

16. *Οἱ δεισιδαιμονίαις τισὶν ἀναδεδεμένοι — ταύτῃ γὰρ καὶ ῥελεγιῶνες παρ' Ἰταλοῖς καλοῦνται παρὰ τὸ ἀναδεσμεῖν ἀγκύρας δίκην τοὺς πίπτοντας — οὐ τἀ-* 5 *ληθὲς σκοπεῖν φιλοῦσι, κἂν (εἰ τυχόν) παρὰ τοῖς μὴ τὰ αὐτὰ δοξάζουσιν ᾖ αὐτοῖς, ἀλλ' ἔχειν νόμον συνεκτικὸν τῆς ἐκείνων δόξης ὑπολαμβάνουσι τὸ μάχεσθαι πρὸς τοὺς ἐναντίους εἰκῇ, καὶ τόδε σχετλιώτερον, ἴσως καὶ αὐτοὶ συναισθανόμενοι τῆς αὐτῶν πλάνης* 10 *εὐσεβὲς ὅμως νομίζουσιν, εἰ καὶ ψευδόμενοι ταῖς οἰκείαις συμμαχοῖεν πλάναις. οὐ γὰρ ἐπίστανται τὴν φύσιν τῶν εἰκῇ διαβαλλομένων αὐτοῖς, φάσκοντες ὡς ψευδὴς καὶ διάφωνος τοῖς* π α λ α ι ο ῖ ς *ἡ περὶ διοσημειῶν ἐξερεύνησις· καὶ συγγνώμης αὐτοῖς μεταδοτέον.* 15

Desunt plura.

60 A 16ᵃ. ... *ίαν τῷ παν[τὶ παρ]έχουσ[α· καὶ ὅσα ἁ]πλῶς ἐν] τῷ περ[ὶ] γενέσ[εως καὶ] φθ[ορᾶς ὁ φιλόσοφος*

3—15 habet solus *T*: de hoc fragm., quod inscribitur *σεληνιακαὶ ἐπιτηρήσεις Ἰωάννου Λυδοῦ τοῦ Λαυρεντίου*, vide proleg. ‖ **4** *ῥελεγιῶνες T* mrg., *ῥεγελιῶνες T* ‖ **5** *ἀγκύρας T* mrg., *ἀγκεῖρος T* | *οὐ τἀληθὲς* corr. Wünsch 'Byz. Zeitschr.' V p. 410 pro *οὔτ' ἀληθὲς* ‖ **9** *τόδε* corr. Wünsch pro *τὸ δὴ* ‖ **11** *εὐσεβὲς* corr. idem pro *εὐσεβεῖς* ‖ **15** *ἐξερεύνησις* scripsi mus. Rhen. LII p. 138 n. 1 pro *ἐξηρεύνεται* ‖ **17** incipit fol. 7 in *C*; in eo folio, quod in *C* desideratur, per se probabile est post finitam Campestris de cometis dissertationem, cuius finem ex codd. *DLMN* supra scripsi, Lydum transiisse ad observationes lunares. ibi Hase ex peroratione capitis 16 suspicatur auctorem suscepisse defensionem disciplinae auguralis contra voces quorundam negantium consociari eam posse cum pietate rectaque persuasione de numine ac mente dei. cui opinioni opposuisse videtur ratiunculas e libris Aristotelis de caelo deque generatione et corruptione conquisitas: tempestatum vicissitudines rerumque

ἀνα]φ[έρει. ὥστε ἀν]άγκη π[ᾶ]σα τῶν ὑπὸ σ[ελήν]ην πάντων [μὴ] μίαν [μ]ηδὲ τὴν αὐτὴν εἶναι φύσιν. εἰ γὰρ ἀρχὴ γενέσεως καὶ φθορᾶς σελ[ήνη, εἰκός ἐστι] μὴ ἀεὶ [ὡσ]αύτως θεωρεῖσθαι τὰ ὑπ' [αὐ]τὴν φυ[όμενα
5 σύμπα]ντα. εἰ γὰρ ἔκκ[εντρ]ος παρὰ τ[οὺς ἄλλους τ]ῶν [π]λανωμένων αὕτη, λοξῶς καὶ οὐ πρὸς ὀξὺ τὰ τῶν ἀποτελεσμά[τ]ων γίνεται. οἱ μὲν γὰρ κατὰ τοὺς B διαπλόκο[υς] πόλους [τὴν ἐπὶ ταῖς] διοσημείαις μαντείαν ἀπευθύνουσ[ιν, ἄ]λ[λοι δὲ κατὰ] τὰς [ἐπιτο]λὰς
92 ἢ κατὰ τὰς φάσεις· καὶ οὗτοι μὲν π[ρὸς τὰ ζ]ῴδια
11 τὸν ἥλι[ον ἐ]πιτηρήσαντες, ἐκεῖνοι δὲ πρὸς τ[ὰς σεληνια]κὰς συνόδους [καὶ ἀπο]στάσεις, ἄλλοι κατὰ 62 A φυσικ[άς τι]νας ἐπιτηρήσεις. κῆ[ρυξ δὲ τῶν ἀπορρήτω]ν ἡ φύσις. ὥσ[τ' οὐκ ἔ]ξω φρενοβλαβείας [μέμ-
15 φον]ται [ταῖς μεθό]δοις δι' ὧν τοῦ μ[έλλοντος στοχάζ]εσθαι εἰσαγό[μεθα]· οὐδὲ [τὸ] περὶ τὴν τ[ῶν ἀστέρων θεωρίαν δι]ασχολεῖν [ἔξω θεοσεβ]είας [ποι]εῖ· ἀλλ' ἔτι μᾶλλον τὴν [πάνσο]φον ἔστι διὰ [τῶν ἔργ]ων αὐτῶν θεωρῆσαι πρόνοιαν τ[οῦ πάντ]ων ἀρρήτου
20 [πατρ]ός, [καὶ θ]αυμάσ[αι τὴν ψυ]χὴν ἀνθρώπου δύ- B νασθαι ἡγουμένου θεο[ῦ καὶ] περὶ τῶν οὐρανίων, ὡς δυνατόν, διαλέγ[εσθαι. ταῦ]τα μὲν οὖν Φούλβιός φ[ησιν, ἐκ τ]ῶν τοῦ Νουμᾶ ἱ[στορήσας. ἡμεῖς δ]ὲ μετὰ [τὰς ἐκ δια]φόρων συνειλεγμένας δόξας [καὶ τὰς 64 A
25 ἐξ ὁ]μαλοῦ τοῖς πα[λαιοῖς γραφ]είσας ὑποθήσομεν,

humanarum commutationes, modo leges a providentia fixas noveris, non minus a mortalibus sciri praedicique posse quam siderum cursum impetumque caeli. quam ad argumentationem pertinent quae sequuntur, sed ex initio capitis unum frustulum superest, quod supra ex *T* addidi ‖ 5 *σύμπαντα* supplevi | *εἰ γὰρ*] *εἴ γε* suspicatur H. ‖ 17 *δι*]*ασχολεῖν* scripsi: *ἀ*]*πασχολοῦν* H. ‖ 24 *συνειλιγμένας* *C* ‖ 25 *ὑποθήσωμεν* *C*

ἐκ τῶν περὶ [σε]λήνης σχηματι[σμῶν κατὰ τὰ ζ]ῴδια τῆς θεωρίας λαμβάνοντες.

VETERVM OBSERVATIONES AD LVNAM SPECTANTES SECVNDVM MENSES LVNARES DISCRETAE 5

17. [*Σελήνη*] ⟨*ἐν*⟩ *αἰγόκερῳ. [ἐὰν κατὰ τὴν διχομηνίαν ἡ σελή]νη ἀμυδρὰ φανῇ, εὐθηνία ἔσται. [ἐὰν δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ ὁμο]ίως ἀμυδρὰ φαίνηται, ἔφοδον πολε[μίων σημαίνει. εἰ]* .... *ας τεκμήριον. εἰ δὲ* .... *[ἀ]πειλεῖ.* 10 *εἰ δὲ ἄστρον διαδρά[μοι, ἀπώλειαν ἀνθρώπων σημαίνει.* B *ἐὰν δὲ ὁμί]χλη γένηται, χάλαζα [πεσεῖται. ἐὰν δὲ ἄνεμοι βιαιοτέρως] πν[εύσω]σιν, ἐφόδους πολεμίων [φράζουσιν].*

[*Σελήνη* ⟨*ἐν*⟩ *ὑδρο*]*χόῳ. [εἰ κατὰ τὴν πρώτην* 66A *ἢ δευτέραν φυλ]ακὴν ἡ σελήνη ἀμυδρὰ φαίνοιτο, πόλεμος ἔσται· εἰ δὲ κατὰ τὴ[ν ἑωθι]νήν, εἰρήνην μετ[ὰ ἐλλεί]ψεως τῶν ἐπι[τηδ]είων δηλοῖ. εἰ δὲ σεισμὸς ἢ* 293 *ἦχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ γένηται, νόσους σημαίνει. εἰ δὲ ὁμίχλη γένηται, σίτου κα[ὶ ο]ἴνου δαψίλειαν δηλοῖ. εἰ δὲ παρ' ὅλον τὸν μῆνα ἐπιτείνουσι πνεύματα,* 20 *[ὑε]τὸς ἥ[ξει. εἰ ὁ] Ἕσπερος ἐν τῇ σελήνῃ εἰσέλθῃ, [ἴδιοι ἰ]δίοις δυνατοὶ ἐπ[ιβουλεύσο]υσιν. εἰ δὲ δ[όξ]ῃ* B *ἐκλιπεῖν ἡ σελήνη** σελήνης συνέλθωσι, σίτου ἀφθονία ἔσται. εἰ δὲ ἄστρον ἐκτρέχον ἐπὶ τὸν [οὐ]ρανὸν αὐλακίζει, κίνδυνον τοῖς παραλίοις ἀπειλεῖ.* 25

3—5 hoc calendarium lunare num ad Capitonem referendum sit, vide proleg. ‖ **6. 14. p. 49, 1** et ita semper infra *ἐν* ante nomina siderum zodiacalium addidi; solebant enim haec simpliciter signis depingi, non verbis describi, ita ut in talibus saepissime praepositio a librariis omissa sit ‖ **12** *ἐὰν* bis scripsi ‖ **13** *πνεύσωσιν* scripsi ‖ **23** ** omisit librarius clausulam

Σελήνη ⟨ἐν⟩ ἰχθύσιν. εἰ ὁ ἥλιος φαύλως ἐκλάμπειν δόξῃ, φθορὰ ἔσται ἀνθρώπων. [εἰ δὲ] ἐν τῇ 68 A πρώτῃ φυλακῇ ἡ σελήνη τὰς κεραίας συνάγῃ, εἰρήνη [ἔσται]. εἰ δὲ σ[εισ]μὸς γένηται, ἀπορίαν σημαίνει
5 τοῖς συναλλάγμασιν. ἐά[ν] ἄστρον ἐν ἡμέρᾳ φανῇ, ἀνάγκη τὰ κοινὰ περ[ιστήσετ]αι. ἐὰν [κε]ραυνὸς [εἰς] γῆν [πέσῃ, π]αῦλα τῶν κακ[ῶν. ἐὰν] ὁμί[χλη εἰς τὴν] γῆν πέσῃ, συνοίσει τοῖς καρποῖς.

18. [Σελήνη ἐν κριῷ]. εἰ ἡ σελήνη ταρ[αχώ]δης
10 φανῇ, πόλεμοι ἔσονται καὶ ἐπ[αναστάσεις]. εἰ δὲ B κατὰ τὴν [δευ]τέραν φυλακὴν ἡ σελήνη αἱματώδ[ης φανῇ, ὁ] σῖτος ἔσται ἀφθονώτατος. ἐὰν ὁ Ἕσπερος ἐγγίζῃ τῇ σελ[ήνῃ, πό]λεις π[όλεσι συρ]ραγήσονται καὶ λιμὸς ἔσται. εἰ νυκτὸς πρηστὴρ κατ[εν]εχθείη,
15 βασιλ[εὺς τοῖς] ἑαυτοῦ ἐπιβουλεύσει. εἰ δὲ σεισμὸς γ[ένηται], ἔνδειαν σί[του ση]μαίνει. εἰ δὲ ἦχος ἐκ 70 A τοῦ οὐρανοῦ γ[ένηται, οἱ τῆς] Εὐρώπης τοῖς τῆς ἄνω
294 Ἀσίας πολεμήσουσιν. ἐὰν ἡ ἀ[ριστερὰ κεραία] τῆς σελήνης δόξῃ ὑπερβάλλειν τὴν ἄλλ[ην, αὐχμὸς ἔσται
20 καὶ σίτου] ἀπορία. ἐὰν ἐν ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς φων[ῆς .... ἄ]νεμοι τὸν μῆνα καταπν[εύσουσιν].

Σελήνη ἐν ταύρῳ. εἰ ἐκλίπῃ ⟨ὁ⟩ ἥλιος, ἐρήμωσιν ἀπ[ειλεῖ τοῖς ἀνθρώποις. εἰ ἡ σελήνη] ἐπὶ τῆς δευτέρας φυλακῆς τα[ραχώδης φανῇ, φθορὰ ἀνθρώ-
25 πων] ἔσται. εἰ ἡ σελήνη ἐξ ἴσου τὰς κε[ραίας ἀνίσχουσα B ἔχῃ, θόρυβον] τῇ βασιλείᾳ ἀπειλεῖ· εἰ δὲ κατ[ὰ τὴν] μί[αν μόνον ἐξέχῃ, θό]ρυβοι ἔσονται καὶ φυγαί. εἰ

prioris et initium sequentis sententiae; hoc cum H. supple: *εἰ δὲ αἱ κεραῖαι τῆς* ‖ **1** *φαυλος C* ‖ **10** *φανῇ* corr. Hercher pro *φανῆται* ‖ **14** *κατ . . εχεθειη C* ‖ **19** *ἄλλην*] H. malit *τὴν ἑτέραν* ‖ **20** *τῆς φων[ῆς* vix sanum ‖ **22** *ὁ* addidi

72 A δὲ σει[σμὸς γένηται ἀπὸ πρώτης τοῦ] μηνὸς ἕως δωδεκάτης, ἀφαίρεσιν τῆς ἀρχῆς τῷ ἡγουμένῳ τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ γενήσεται, καὶ φόβον οὐκ ἀκίνδυνον ἀπειλεῖ. εἰ δὲ ἀπὸ δωδεκάτης γένηται, οὐ μόνον ἀποκινεῖται ὁ ἐπιτροπεύων τὸ ἔθνος, ἀλλὰ καὶ ἀπόλ- 5 λυται. καθολικῶς δέ, ὅποι ἂν σεισμὸς ἀπὸ δεκάτης ἕως τριακοστῆς τοῦδε τοῦ μηνὸς συμβῇ, θορύβους καὶ πολέμους ἀποτελεῖ. εἰ ἀπὸ πρώτης φυλακῆς ἕως ἕκτης B σεισμὸς γένηται, πολέμου ἐθνικοῦ κίνησις ἔσται, ὁ δὲ ἡγούμενος τοῦ κινήματος ἀναιρεθήσεται. 10

Σελήνη ⟨ἐν⟩ διδύμοις. εἰ ἔκλειψις γένηται ἡλιακή, μεταβολὴ ἔσται καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων [ἕτ]εροι ἔσονται. εἰ δὲ τῆς πρώτης φυλακῆς ἐκλίπῃ ἡ σελήνη, ἀκρίδες ἔσονται· εἰ δὲ ταραχώδης φανῇ, πόλεις πρὸς πόλεις καταφεύξονται. ἐὰν ὁ τῆς Ἀφροδίτης 15 ἀστὴρ ταραχώδης γένηται, ἀνθρώπων φθορὰ ἔσται. ἐὰν νυκτὸς ἀστὴρ πέσῃ, κακῶν σημεῖον, ὥσπερ εἰ ἐν 295 ἡ[μέρᾳ] ὀφθῇ. ἐὰν πρηστὴρ πέσῃ, θόρυβος ἔσται ταῖς C πόλεσι ταῖς πρὸς τὴν ἀνατολήν. εἰ σεισμὸς γένηται, χάσματα τοπικὰ ἔσται. ἐὰν ὁμίχλη πυκνωθεῖσα εἰς 20 γῆν πέσῃ, σῖτος ἔσται πολύς. εἰ ὁ ἥλιος αἱματώδης γένηται, ἀποβολὴ ἔσται ἀνθρώπων. ἐὰν πνεῦμα ἐξαίσιον πνεύσῃ ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας, σῖτος ἔσται πολύς. ἐὰν ἀπὸ νεομηνίας ἕως ἐννάτης τοῦ μηνὸς τούτου 74 A σεισμὸς γένηται, φθορὰν ἀνθρώπων ἀπειλεῖ. εἰ δὲ 25 ἀπὸ ἐννάτης ἕως δεκαεννάτης σεισμὸς γένηται, ὁ κρα-

1 *τοῦ* addidi, quod permittit spatium in *C* | *μηνὸς* scripsi pro *μαιου* ‖ **3** *γενήσεται* corr. Hercher pro *γένηται* ‖ **4** *μονον ουκ C* ‖ 8 post *ἕκτης* intercidisse *ὥρας* H. suspicatur, perperam, opinor; sed corruptum esse locum liquet. fort. pro *ἕκτης* coll. p. 51, 22 scribendum est *τρίτης* vel *ἑωθινῆς* coll. p. 52, 2: 20 ‖ **13** ante *τῆς* addi mavult H. *ἐπὶ*; recte, opinor coll. p. 53, 11

τῶν τῶν πραγμάτων κάκιστα διαγενήσεται, ἔσται δὲ
καὶ λιμὸς τοῖς κτήνεσι καὶ ὕδατος λεῖψις. εἰ ἀπὸ
εἰκοστῆς σεισμὸς γένηται, ταπείνωσιν τοῖς διὰ λόγων
ἀπειλεῖ, τῷ δὲ τόπῳ ἐναλλαγὴν ἄρχοντος. εἰ ἀπὸ
5 εἰκοστῆς πέμπτης ἕως τριακοστῆς σεισμὸς γένηται, χει-
μῶνας μεγάλους σημαίνει, [καὶ] πόλεμος ἔσται καὶ
ἀπόπτωσις ἄρχον[το]ς κλεινοῦ. εἰ ἐπὶ τῆς τριακάδος B
[σει]σμὸς γένηται, χειμῶνας μεγάλους σημαίνει.

19. [Σελήνη <ἐν> κα]ρκίνῳ. [εἰ] ἡ σελ[ήνη
10 ἀμυδ]ρὰ ὀφθείη, στράτευμα ἀλλότριον ἐπὶ τὴν βασι-
λέως ἥ[ξει χώραν. ἐ]ὰν ἦχος ἐκ τῆς γῆς γένηται, τύ-
ραννος ἀναιρεθήσεται. [ἐὰν κε]ραυνὸς πέσῃ εἰς γῆν,
πόλεις παράλιοι ἐρημωθήσον[ται καὶ ἀπ]ορία ἔσται
ἀνθρώπων. ἐὰν ἡ σελήνη αἱματώδης φανῇ, ἄνδρες 76 A
15 δυνατοὶ κακοδαιμονήσουσιν· ἐὰν ἡ [σελήνη ἐξ ἴ]σου
ἔχῃ τὰς κεραίας, εἰρήνη ἔσται καὶ εὐθηνία· εἰ δὲ ὑπερ-
έχῃ <ἡ> ἑτέρ[α] τὴν ἑτέραν, ὕδατος ἔσται λείψις. εἰ
296 σεισμὸς γένηται ἀπὸ πρωῒ ἕως μεσημβρίας, θεοχολω-
σίαν ἀπειλεῖ· εἰ ἀπὸ ἕκτης ἡμέρας ἕως τριακάδος σεισμὸς
20 γένηται, τοῖς μὲν πρωτεύουσι τῆς χώρας μετανάστασιν,
τοῖς δὲ λοιποῖς θόρυβον ἀπειλεῖ. εἰ δὲ ἀπὸ πρώτης
φυλακῆς τῆς νυκτὸς ἕως τρίτης ἀρχομένης σεισμὸς B
γένηται, τοῖς μὲν διὰ λόγων ὀφθεῖσιν ἀτιμίαν ἀπειλεῖ,
τοῖς δὲ βιβλίοις φθορὰν καὶ [τοῖς] περὶ τὴν ἀνατολὴν
25 πολέμους.

Σελήνη <ἐν> λέοντι. εἰ ὁ ἥλιος ἀμαυρὸς γενή-
σεται, μέγας ἀνὴρ ἀπολεῖται, ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων

4. 5 *ἀπὸ εἰκοστῆς πέμπτης* corr. H. pro *ἀπο ιε* ‖ **7** *κλεινοῦ* H. coni. pro *καινοῦ*, cf. p. 130 A ‖ **17** *ἡ* add. Bekker ‖ **19** *ἡμέρας* scripsi pro *ὥρας* coll. p. 52, 12 ‖ **21** pro *λοιποῖς* H. coni. *κοινοῖς*, quod opponatur *τοῖς πρωτεύουσιν*

ἕτερος ἔσται ἀρχικώτερος. εἰ ἡ σελήνη ἀμαυρὰ γέ[νηται] τῇ ἑωθινῇ φυλακῇ, στράτευμα ἀλλότριον ἐπελεύ[σεται τῇ τοῦ βασι]λέως χώρᾳ. ἐὰν σεισ[μὸς] γένηται,
C θόρυβος ἔστ[αι καὶ ἀ]νδρὸς δυ[να]τοῦ ἀναίρεσις. εἰ
78 A κεραυνὸς πεσεῖται, πόλει[ς πα]ράλ[ιοι ἐρημω]θήσονται. εἰ ἡ σελήνη αἱματοειδὴς φανῇ, ἀπώ[λειαν δ]υνατ[ῶν δη]λοῖ. εἰ ἄνεμος σφοδρὸς πνεύσῃ, τῇ χώρᾳ συνοίσει. ἐὰν ὁμίχλη [πέσῃ, ἀ]νάγκη συμπεσεῖται ἀνδρὶ μεγάλῳ. ἐὰν σεισμὸς γένη[ται ἀπὸ] νου[μηνίας ἕ]ως δεκάτης, φόνους καὶ στενώσεις καὶ φθορὰν τῶν κτηνῶν ἀπειλεῖ [ἢ λι]μόν, [με]ταλλάξει δὲ καὶ ὁ ἡγούμενος
B τῆς χώρας. εἰ ἀπὸ δεκάτης ἕως τριακοστῆς σεισμὸς [γένηται], σημαίνει μὲν ταραχὰς καὶ φυγάς, ἐλπίδα δὲ ἀγαθῶν. εἰ σεισμὸς γένηται „νύκτα παρ' ἀμφιλύκην", πρὸς μὲν βραχὺ ἀγα[θὰ ἔσται], ἀκολουθήσει δὲ τὰ πάντων ἀλγεινότατα.

Σελήνη ⟨ἐν⟩ παρθένῳ. εἰ ὁ ἥλιος ἐρυθρὸς γένηται, [σύμ]μαχοι ἀποστήσονται. εἰ ἡ σελήνη ἀμαυρὰ
80 A γένηται τῇ πρώτῃ φυλ[ακῇ, φ]θορὰ κτηνῶν ἔσται. εἰ τῇ ἑωθινῇ φυλακῇ τὸ αὐτὸ γένητ[αι, μέγας ἀνὴ]ρ ἀπολεῖται. εἰ ὁ τῆς [Ἀ]φρο[δί]της ἀστὴρ πλησίον τῇ σε[λήνῃ γένηται, πολέμ]ους ἐμφ[υλίους ἀ]πειλεῖ. εἰ πρηστὴρ πέ[σῃ, αἱ] παράλιοι πόλεις ἀφ[ανισθήσονται. εἰ ἀπὸ γ]ῆς ἦχος γένηται, πόλεμον τοῖς παραλίοις [ἀπει]λεῖ. [εἰ σελήν]ης ἀνισχούσης αἱ κεραῖαι [αὐτῆ]ς ἀλλήλαις πλησιάσωσι, κατο[μβρίαν δηλοῖ] εἰς ἀπώλειαν
B καρπῶν. εἰ ἐκλίπῃ ἡ σελήνη, μέγας ἀ[νὴρ ἀ]πολεῖται. εἰ σεισμὸς γένηται, ἀνθρώπων φθορὰν ἀπειλεῖ. εἰ ἐν ἡμέρᾳ ἀστέρες φανῶσιν, ἀναίρεσις ἔσται ἀνθρώπων.

2. 3 H. restituit coll. supr. p. 51, 10 ‖ **14** *νυκτὸς παρ' ἀμφιλύκῃ C*: corr. Hercher coll. Homer. *H* 433

εἰ ἄνεμος βίαιος πνεύσῃ, εἰρήνην παρ' ὅλον τὸν ἐνι-
αυτὸν δηλοῖ. εἰ σεισμὸς γένηται ἀπὸ νουμηνίας ἕως
ἑβδόμης, εὐθηνίαν, ἅμα δὲ καὶ βίαιον θάνατον προσδο- 82 A
κητέον καὶ Περσῶν ἔφοδον. εἰ ἀπὸ ὀγδόης ἕως δε-
5 κάτης σεισμὸς γένηται, ἔνδειαν σίτου ἀπειλεῖ. εἰ
σεισμὸς γένηται νυκτός, φθορὰν τῶν πρωτευόντων
τοῦ ἔθνους καὶ ἀλλοίωσιν τῶν πραγμάτων ἀπειλεῖ.
εἰ πολλάκις γένηται σάλος, ταραχὰς καθολικὰς προ-
λέγει καὶ τῶν δυναστῶν μετάπτωσιν.

10 20. Σελήνη ⟨ἐν⟩ ζυγῷ. εἰ ὁ οὐρανὸς ταραχώδης
γένηται ἐπὶ τῆς πρώτης φυλακῆς τῆς νυκτός, λιμὸν
ἀπειλεῖ· εἰ δὲ ἐπὶ δευτέρας, δυτικαὶ πόλεις αἰχμαλω- B
τισθήσονται· εἰ δὲ ἐπὶ τῆς ἑωθινῆς, λικμητὸν ἀνθρώ-
ποις ἀπειλεῖ. εἰ ἦχος ἀπὸ τῆς γῆς γένηται, φθόνους
298 ἀπειλεῖ. εἰ πρηστὴρ πέσῃ, παλαιαὶ πόλεις ἐρημωθή-
16 σονται. εἰ ὁ Ἕσπερος ὑπὸ τῆς σελήνης διέλθῃ, ἀνὴρ
δυνατὸς ἀναιρεθήσεται. εἰ παρὰ πάντα τὸν μῆνα
βίαιος ἄνεμος ῥεύσῃ, ταραχὰς ἀπειλεῖ. εἰ σεισμὸς ἀπὸ
νουμηνίας ἕως δεκάτης γένηται, φθορὰ κτηνῶν ἔσται
20 καὶ πτῶσις τοῦ ἡγουμ[ένου τῆς] χώρ[ας]· εἰ δὲ ἀπὸ
ἑνδεκάτης ἕως $\overline{λ}$, προνομὴν ἀπειλεῖ τῆ[ς χ]ώρας. C

Σελήνη ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ. [εἰ κατὰ τὴν] πρώτην
τῆς νυκτὸς φυλακὴν αἱματώδ[ης ἡ σελήνη φανῇ, ἀντ]-
αρσίαν καὶ ἑτέρου προαγωγὴν δηλοῖ. εἰ ὁμιχλ[άνῃ ὁ
25 ἀὴρ ἢ ἐπὶ γῆ]ς ῥίψῃ τὴν ἀχλύν, φθορὰ ἔσται σίτου. 84 A
εἰ δὲ διάττῃ ἀστήρ, [φθορ]ὰν σίτου καὶ ἀνθρώπω[ν
ἀπειλε]ῖ, ὅταν μέντοι ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δυσμὰς ἐκ-
τρέχῃ. εἰ δὲ ἦ[χος ἐκ τῆς γ]ῆς γένηται, φυγὴν

14 φόνους coni. H. ‖ **20. 21** ἀπὸ ἑνδεκάτης corr. H. pro απο $\overline{ιε}$ ‖ **25** pro ῥίψῃ coni. H. ῥήξῃ ‖ **27. 28** ἐκτρέχοι *C*: correxi, ceterum arbitratus hic deesse aliquid ‖ **28** φυγειν *C*

ἀπ[ειλεῖ]. εἰ δὲ αἱ κεραῖαι τῆς σελ[ήνης σ]υμ[πέσωσι], σῖτος μὲν ἔσ[ται πολύς, τετρα]πόδων δὲ θά-[νατος καὶ θηρ]ίων ἔσται. εἰ σεισμὸς γέ[νηται, ἀνὴρ ἀ]πολεῖ[ται μέγας. εἰ δ' ὁ Ἕ]σπ[ερο]ς ἐγγίσῃ τῆς B σελήνης, θόρυβοι ἔσονται. 5

Σελήνη ⟨ἐν⟩ [τοξό]τῃ. [εἰ ἡ σελήνη αἱματώδης φανῇ, πόλ]ει[ς μ]εγάλαι ἀνάστατοι ἔσονται. εἰ ἡ [σελήνη ἀμαυρὰ γένηται κα]τὰ τὴν πρώτην φυλακὴν ἢ κατὰ τὴν [μεσ]ομ[ηνίαν, οἱ περὶ τὰ βασί]λεια ταραχθή-86A σονται· εἰ δὲ κ[ατὰ τὴν] δευτέραν φυλακήν, τοῖς ἐν 10 θαλάσσαις πόλεμον δηλοῖ· εἰ δὲ τῇ ἑ[ωθι]νῇ, ἀνὴρ δυνατὸς ὑπὸ βασιλέως ταραχθήσεται. εἰ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ σελήνη αἱματώδης φανῇ, σφαγὰς ἀπειλεῖ. εἰ πνεῦμα βίαιον παρ' ὅλον πνεύσῃ τὸν μῆνα, ἄνδρες μεγάλοι ἀπολοῦνται. εἰ ἀστὴρ διάττοι ἀπὸ 299 τοῦ νότου ἐπὶ τὸν βορρᾶν, οὐ μόνον αὐτὸν πνεῦσαι 16 τὸν νότον, ἀλλὰ καὶ πόλεμον τοῖς ἐπιθαλασσίοις δηλοῖ. B εἰ ὁμίχλη πέσῃ εἰς τὴν γῆν, βλαβερὸν τῷ σπόρῳ. εἰ ἐκλείψῃ ἡ σελήνη, φθορὰ ὑποζυγίων ἔσται. εἰ ἦχος ἐκ τῆς γῆς γένηται, ἀνθρώπων φυγὴ ἔσται. εἰ αἱ 20 κεραῖαι τῆς σελήνης συμπέσωσι, σῖτος ἔσται πολὺς καὶ θάνατος τετραπόδων καὶ φθίσις ἀνθρώπων.

ΠΕΡΙ ΒΡΟΝΤΩΝ

C 21. Πολλῶν καὶ ὑπὲρ ἀριθμὸν ὄντων ὅσα τοῖς φυσικοῖς περὶ βροντῶν ἐδόκει, κέκριται συμβαίνειν 25

23 institutio tonitrualis (cap. 21 usque ad 26) extat etiam in *R* fol. 70 vers. et *V* fol. 282 vers., praeterea in *P* fol. 183 vers.; in *PR* inscribitur: προοίμιον (προοίμιον om. *R*) ἰωάννου λαυρεντίου λυδοῦ φιλαδελφέως ἐπὶ τῆς βασιλείας ὑπάρχοντος (ὄντος *R*) ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου καὶ ἀναστασίου περὶ βροντῶν, in *V* solum Ἰωάννου Λαυρεντίου Λυδοῦ Φιλαδελφέως ἐπὶ τῶν βροντῶν ‖ **25—p. 55, 5** cf. Lyd. de mens. III 53, ubi omnia

αὐτὰς ἀπορρηγνυμένων τῶν νεφῶν καὶ ἐπικυλιομένων ἑαυτοῖς κινήσει σφοδρᾷ, τῇ τε προσρήξει ἐξαπτομένων εἰς ἀστραπὰς καὶ ἤχους κάρτα βιαίους, ἀλλοιοῦσθαι δὲ τὸν ἀνάμεσον τῆς ὑπηνέμου ζώνης καὶ τῆς γῆς
5 ἀέρα. Χαλδαῖοί γε μὴν δυνάμεων ἀερίων εἶναι φωνὰς μὲν τὰς βροντάς φασι, δρόμους δὲ τὰς ἀστραπάς. τῷ δὲ Ἐπικούρῳ ἀπὸ ξηρᾶς ὀγκώσεως ἐκ τῆς γῆς, 88 A εἶτα ἐγκλειομένης τοῖς ὄρεσι, δίκην τῶν ἐν τοῖς σώμασιν ὄγκων, οὔπω διεξόδου τυχόντων, στρόφους
10 καὶ τροχώσεις ἐμποιοῦσι τῷ κατ' αὐτὸν λεγομένῳ κενῷ· οὐδὲ γὰρ δυνάμεων εἶναι πλήρη τὸν ἀνάμεσον οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δίδωσι χῶρον κατὰ τοὺς Πυθαγορείους. καὶ ἀληθῆ ἀξιοῖ λέγειν τῷ μὴ καθ' ἑτέραν ἢ κατὰ τὴν θερινὸν ὡς ἐκ τοῦ πλείονος ὥραν βροντὰς B
100 ἐπιρρήγνυσθαι, καὶ διαφερόντως ἐκδίδοσθαι ξηροτέρας,
15 ἡνίκα βαθείας οὔσης τῆς ἐν τῷ μέσῳ χώρας ὄρεσιν ὑψηλοῖς ὁ τόπος ἐγκλείοιτο. καὶ ἅμα μὲν οὖν αὐτοῖν ἑκάτερον γίνεται, ἥ τε βροντὴ ἥ τε ἀστραπή· ἐπειδὴ δὲ ὀξυτέρα τῆς ἀκοῆς ἡ ὄψις τῷ θᾶττον ἐπὶ πᾶν ἐκ-
20 τείνεσθαι, πρώτην ὁρᾶσθαι πολλάκις συμβαίνει τὴν ἀστραπήν.

22. Πᾶσα δὲ βροντή, καὶ τούτων αἱ μετέωροι καὶ C

deprompta sunt ex Aristot. de mundo p. 395ᵃ 11—14 ‖ 2 προρρήξει *P* ‖ 3 βιαίας *P* ‖ 4 ἐπηνέμου *P* ‖ 6 φασι om. *P* | δρόμον *P* ‖ 7 τῶν δ' ἐπικούρων *P* ‖ 7—11 cf. Laert. Diog. X 100 et 103 Usenerique Epicurea p. 386 sq. ‖ 8 συγκλειομένης *P* ‖ 9 διεξόδων *C* | ante στρόφους add. οἱ *C* ‖ 10 αὐτῶν *C*, αὐτοὺς *R* ‖ 12 τῆς om. *P* ‖ 13 ἀληθῆ om. *C* | τῷ] τὸ *C* ‖ 14 θερινὴν *P* | ὁρᾶν *PRV* ‖ 17 ἐγκλείοιτο corr. H. pro ἐκκλείοιτο | αὐτοῖν] sic *P*, αὐτὸν ceteri ‖ 17—21 Plin. II 142 *fulgetrum prius cerni quam tonitrum audiri, cum simul fiant, certum est nec mirum, quoniam lux sonitu velocior.* cf. Aristot. meteor. II 9, 9 ‖ 18 ἥτε βροντὴ *P*, ἡ βροντὴ *C*: corr. Hercher | ἥτε ἀστραπή *P* ‖ 19. 20 ἐπανεκτείνεσθαι *P* ‖ 22 Plin. II 142 *laeva prospera existumantur, quoniam laeva parte mundi ortus est* | ἔρωροι *C*

διηχέσταται μάλιστα, σημαίνουσί τι, καὶ διαφερόντως ⟨αἱ⟩ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ κόσμου· τοῦτο δ' ἂν εἴη τὸ νότιον (αἱ γὰρ πρὸς νότου εἰσὶ θειότεραι κατὰ τὸν ποιητήν), ἐπεὶ καὶ πρὸς τοῦ τῆς γῆς ἐφόρου ἐπιτροπεύεται, ὡς *Αἰγυπτίοις* δοκεῖ, τοῦ Κρόνου 5 λέγω, ὥσπερ τὸ βόρειον ὑπὸ τοῦ τῆς γενέσεως αἰτίου· ὅθεν καὶ πρὸς νότον τὰ ἱερὰ ἀπευθύνεσθαι *Ἑβραίοις* D καὶ *Αἰγυπτίοις* δοκεῖ. τὰ δὴ οὖν χρησιμώτατα τῶν περὶ τούτου θεωρημάτων καταμαθὼν καὶ τῶν κιβδήλων ἐκκαθάρας τὴν θεωρίαν ὑποθήσω τῷ λόγῳ· 10 ποικίλης γε μὴν οὔσης καὶ πολυσχιδοῦς τῆς θεωρίας, τέως χρειῶδες διαρθρῶσαι τὴν παράδοσιν.

90 A Οἱ μὲν δὴ *παλαιοὶ* τῶν περὶ ταῦτα σπουδαίων πρὸς τὴν *σελήνην* καὶ τὰς ἐν αὐτῇ φάσεις τὸν περὶ βροντῶν σκοπὸν ἀπευθύνουσιν, ἐπεὶ καὶ μᾶλλον ἐπι- 15 βέβηκεν αὕτη τῷ γένει τῷ παντὶ καὶ πάντα προσεχῶς διοικεῖται δι' αὐτῆς, ὅθεν καὶ Τύχη πρός τινων καὶ Πρόνοια λέγεται· οἱ δὲ *Αἰγύπτιοι* πρὸς *ἥλιον* καὶ τοὺς τῶν ἐν οὐρανῷ ζῳδίων οἴκους τὸν στοχασμὸν 30 B ἁρμόζειν δυισχυρίζονται. καὶ *οἱ μὲν* καθ' ἑκάστην 20 ἡμέραν τοῦ *ἡλιακοῦ* μηνός, *οἱ δὲ* ὡσαύτως ἐφήμερον τὸν *σεληνιακὸν* μῆνα διαλαμβάνουσι. καὶ *οὗτοι* μὲν πρὸς τὰ ζῴδια τὸν *ἥλιον*, *ἐκεῖνοι* δὲ τὴν *σελήνην* ἀνιχνεύουσιν. ὥστε χρειῶδες πάντων ἀνὰ μέρος καὶ μὴ ὑφ' ἓν ἐπιμνησθῆναι, καὶ *πρῶτον* 25 τῶν *ἡλιακῶν* σημείων· δεῖ γὰρ ⟨τὸν⟩ ἥλιον κάλλει

2 αἱ ante ἐκ H. add. ‖ 3 νότου scripsi ex Homero pro νότον ‖ 4 κατὰ] καὶ *C* | verba sunt Homeri ν 111 „αἱ δ' αὖ πρὸς νότου εἰσὶ θεώτεραι." ‖ 11 ποικίλης *P*, ceteri ποικίλως ‖ 13 μὲν δὴ om. *CP* ‖ 14 τὴν σελήνην καὶ] om. *C* | αὐτοῖς *P* | τὸν] τῶν *C* ‖ 15 σκοπῶν *C* ‖ 24 πάντων om. *P* ‖ 25 μὴ add. *P*

καὶ δυνάμει τὴν πᾶσαν διακόσμησιν ἀναβεβηκότα καὶ τοσούτῳ κρείττονα τῶν αἰσθητῶν, ὅσῳ τἀγαθὸν τῶν νοητῶν, κἀνταῦθα τὰ πρῶτα λαβεῖν.

TONITRVALE
5 EX AEGYPTIORVM DOCTRINA
SECVNDVM MENSES SOLARES DISCRIPTVM

23. Ὁ ἥλιος <ἐν> αἰγοκέρωτι μηνὶ Ἰανουαρίῳ. C τοῦ ἡλίου πρὸς αἰγόκερων παριόντος, εἰ βροντὴν ἐπιρραγῆναι συμβαίη, ἀχλὺς ἔσται παχεῖα καὶ καπνώδης, 10 ὡς ἀώρους τοὺς καρποὺς ἐναπομαρανθῆναι τοῖς φυτοῖς, καὶ ἄποιος ὁ οἶνος. εἰ δὲ μέχρι τῆς ἐπιτολῆς τοῦ κυνὸς ἡ ἀχλὺς ἐπιμένοι, ἐπίνοσος ὁ ἐνιαυτὸς ἔσται D καὶ σίτου ἐνδεής. διαφερόντως δὲ ταῦτα συμβήσεται ἐπί τε Μακεδονίας, Θρᾴκης, Ἰλλυρίδος καὶ τῆς ἄνω 15 Ἰνδικῆς, Ἀριανῆς τε καὶ Γεδρωσίας· καὶ γὰρ αὗται ὑπὸ τὸν αἰγόκερων. ταραχαὶ δὲ καὶ φόβοι τοῖς θήλεσι τῶν ζῴων, λογικῶν τε καὶ ἀλόγων, ἐπιγενήσονται, 92 A ὅτι θῆλυ ζῴδιον ὁ αἰγόκερως.

Ὁ ἥλιος <ἐν> ὑδροχόῳ μηνὶ Φεβρουαρίῳ. τοῦ 20 ἡλίου ἐπὶ ὑδροχόον ἰόντος εἰ βροντὴν γενέσθαι συμβαίη, Σαυρομάταις, Ὀξιανοῖς, Σογδιανοῖς, Ἀραβίᾳ μικρᾷ, Ἀζανίᾳ μέσῃ, Αἰθιοπίᾳ (ὑδροχόῳ δὲ ἀνάκειντοι αὗται

2 τοσοῦτον P | ὅσον P ‖ 3 κἀνταῦθα πρῶτον PV ‖ 4—6 auctor huius tonitrualis fuit fortasse Vicellius: vide proleg. ‖ ante 7 add. rubr. P: βροντοσκοπία ἐκ τῶν φωτίον (corrige φοντηίου) τοῦ ῥωμαίου κατ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν ἰωάννου λαυρεντίου λυδοῦ ‖ 7 ὁ ἥλιος—Ἰανουαρίῳ] μηνὶ ἰανουαρίω περὶ βροντῶν ἐκ τοῦ ἡλίου P | ἐν hic et infra semper ante nomina signorum zodiaci addidi ‖ 8 τοῦ ante ἡλίου add. rubr. P | πρὸς] τὸν P ‖ 12 ἐπιμένει P ‖ 14 ante Θρᾴκης add. καὶ P ‖ 15 ἀδριανῆς P | γεδρουσίας P ‖ 19 τοῦ add. P ‖ 20 βροχὴν C ‖ 21 σουγδιανοῖς P | ἀραβία μικρά, ἀζανία, μέση αἰθιοπία P

αἱ χῶραι) ἀφθονίαν μὲν τοῦ σίτου διασημαίνει, πτῶ-
B σιν δὲ ἀνδρῶν ἐνδόξων ἐν ταῖς εἰρημέναις διαφαινο-
μένων χώραις, καὶ οὐκ ἀνδρῶν μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν 302
ἐν τοῖς ἄλλοις ζῴοις ἀρσενικῶν, ὅτι ἄρρεν ζῴδιον ὁ
ὑδροχόος. 5

Ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ ἰχθύσι μηνὶ Μαρτίῳ. τοῦ ἡλίου
⟨ἐν⟩ ἰχθύσι γενομένου εἰ τυχὸν ἐν ἡμέρᾳ βροντὴ
γένηται, ὁ ἄμητος ἔσται γεννημάτων ἀφθονώτατος, οἵ
τε ὑγροὶ καρποὶ οὐχ ἥκιστα ἐπιδώσουσιν ἐπί τε τῆς
καθ' ἡμᾶς Λυδίας, Κιλικίας, Παμφυλίας, Φαζανίας, 10
C Νασαμωνίτιδος καὶ Γαραμαντικῆς (καὶ γὰρ ὑπὸ τοῖς
ἰχθύσιν αἱ χῶραι). τὰ δὲ θήλεα τῶν ζῴων ἀπὸ
λογικῶν ἕως ἀλόγων σκυθρωπάσει, ὅτι θῆλυ ζῴδιον
οἱ ἰχθύες.

24. Ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ κριῷ μηνὶ Ἀπριλίῳ. τοῦ 15
ἡλίου ἐπὶ τὸν κριὸν ἀνιόντος εἰ βροντὴν γενέσθαι
συμβαίη ἀλλὰ μὴ βροχὴν ἐπακολουθῆσαι, ἐπὶ Βρεταν-
D νίας, Γαλατίας, Γερμανίας, Βασταρνῶν, Συρίας κοίλης,
Ἰουδαίας, Ἰδουμαίας πτῶσις ἀνθρώπων ἔσται θόρυβοί
τε κατὰ πόλεις καὶ πνιγμοὶ καὶ αὐχμοὶ καὶ τῶν φυτῶν 20
ἀκαρπία, καὶ διαφερόντως τῶν ἀρρενωπῶν, ὅτι ἄρρεν
ζῴδιον ὁ κριός.

Ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ ταύρῳ μηνὶ Μαΐῳ. κατὰ τοῦτο
94A τοῦ καιροῦ εἰ βροντὴν ἐπιτροχάσαι συμβαίη, ἔνδειαν

6 post Μαρτίῳ add. *P* rubr. ἔτι καὶ φεβρ. | τοῦ ante ἡλίου add. rubr. *P* ‖ 7 τύχοι *P* | βροντὴν γενέσθαι *P* ‖ 8 ὁ om. *P* ‖ 12 ita interpunxi et τὰ δὲ ex *P* scripsi; ceteri post ἐπιδώσουσιν (9) interpungunt et τὰ δὲ omitt. | θηλυκὰ *P* ‖ 13 σκυθρωπάζει *C* ‖ 15 Ἀπριλίῳ] μαρτί. καὶ ἀπριλλ. rubr. *P* | τοῦ ante ἡλίου add. rubr. *P* ‖ 18 Βαστάρνων: corr. H. p. 325 | κοίλης Συρίας *P* ‖ 20 καὶ ante τῶν om. *P* ‖ 22 ζῴδιον ἄρρεν *P* ‖ 23 Μαΐῳ] ἀπριλλ. καὶ μάιος rubr. *P* | κατὰ τοῦτο τοῦ καιροῦ] τοῦ (rubr.) ἡλίου ταύρῳ ὄντος *P* ‖ 24 ἐπιτροχάσαι] γενέσθαι *P*

τῶν ἐπιτηδείων προσδοκητέον, οὐχ ἥκιστα δὲ τὰ ἀκρόδρυα ἀποτεύξεται· καὶ γὰρ ἁπαλὰ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους καρποὺς μαλακώτατα. οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ πόλεις αἱ πρὸς τῇ θαλάττῃ πολεμίοις παραστήσονται,
5 ἐπί τε τῶν Κυκλάδων καὶ τῶν παραλίων τῆς μικρᾶς Ἀσίας (καὶ γὰρ Ἀφροδίτης ἡ θάλαττα), Κύπρου, Μη-
303 δίας τε καὶ Περσίδος αὐτῆς, ἐπεὶ καὶ μαλακώτερα τὰ B ἔθνη, ὅτι θῆλυ ζῴδιον ὁ ταῦρος. ταύτῃ γὰρ καὶ ταῦρος Εὐρώπης ἐρασθῆναι λέγεται, ὅτι τοῦ ἀνατολικοῦ
10 κέντρου ⟨ὑπὸ⟩ κριῷ, ἔστι δ' ὅπου καὶ πρὸ αὐτοῦ, νέους ὁρῶντος καρποὺς μόλις Εὐρώπη ὑπὸ τῷ ταύρῳ βλέπει.

Μηνὶ Ἰουνίῳ. εἰ ἐν διδύμοις τοῦ ἡλίου ὄντος βροντὴν γενέσθαι συμβαίη, ὑγρῶν μὲν καὶ ξηρῶν καρ-
15 πῶν ἀφθονίαν ἐλπιστέον, ἀνδρὸς δὲ δυνατοῦ ἀθρόαν ἀπόπτωσιν. Ὑρκανία δὲ καὶ Ἀρμενίαι δύο, Ἀμαδιανή, Μαρμαρική, Αἴγυπτος ἡ κάτω παρὰ τὰς ἄλλας χώρας C ἀτυχήσουσι, καὶ διαφερόντως περὶ τοὺς ἄνδρας· καὶ γὰρ ἀρσενικὸν ζῴδιον οἱ δίδυμοι καὶ ἀνθρωποειδὲς
20 καὶ φίλιον.

25. Μηνὶ Ἰουλίῳ. ὅτι μὲν ὁ μὴν Κουϊντίλιος οὗτος τὸ πρὶν ὠνομάζετο, πρὸς δὲ τιμῆς Ἰουλίου Καίσαρος εἰς ταύτην μετετέθη τὴν προσηγορίαν, εἰς πλάτος ἡμῖν εἴρηται ἐν τῇ περὶ Μηνῶν πραγματείᾳ. D
25 εἰ τοίνυν ⟨ἐν⟩ καρκίνῳ ἡλίου γενομένου βροντὴν

2 ἐπιτεύξεται PR ‖ 6 θάλασσα, κύπρου τε, μηδίας καὶ P ‖ 10 ὑπὸ addidi ‖ 11 ὁρῶν τοὺς P | τῷ om. P ‖ 12 βλέπει] ὁρᾷ PR ‖ 13 Ἰουνίῳ — βροντὴν] μάιος καὶ ἰουν. τοῦ (hucusque rubr.) ἡλίου διδύμοις ὄντος εἰ βροντὴν P | τοῦ om. C ‖ 16 ὑρκανίαι P ‖ 17 ἄλλας] ἄκρας PV ‖ 21. 22 Ἰουλίῳ — οὗτος] ἰουν. καὶ ἰουλ. ὁ (hucusque rubr.) μὴν οὗτος κυντίλιος P ‖ 23. 24 εἰς πλάτος — πραγματείᾳ] om. P ‖ 24 legitur ap. Lyd. de mens. III 63 ‖ 25 ἡλίου τοίνυν γινομένου ἐν καρκίνῳ εἰ βροντὴν P

γενέσθαι συμβαίη, οἴνου μὲν δαψίλεια, τοῦ δὲ ἀέρος ξηρότης ἔσται. νόσοι τε φρικώδεις καὶ πυρεκτικοὶ καὶ κινδύνων ἐγγὺς ἐπί τε Βιθυνίας καὶ Φρυγίας ὅλης, 96 A Κολχικῆς, Νουμιδίας, Καρχηδόνος καὶ Ἀφρικῆς ταῖς θηλείαις διαφερόντως προσπεσοῦνται. φθαρήσεται δὲ 5 καὶ τὰ ἐνάλια, τὰ ὀστρακώδη μάλιστα· καὶ γὰρ θῆλυ ζῴδιον καὶ σελήνης οἶκος ὁ καρκίνος.

Μηνὶ Αὐγούστῳ. Σεξτίλιος τὸ πάλαι καὶ οὗτος 304 ὁ μήν· Αὔγουστος δὲ τῷ ἴσῳ τρόπῳ πρὸς μνήμης Αὐγούστου Καίσαρος μετεκλήθη, ὡς ἡ ἱστορία λέγει. 10 ἐφ᾽ οὗ ἡ βροντὴ γενομένη τοῦ ἡλίου ὄντος ἐν λέοντι θόρυβον ἐξαίσιον τοῖς πράγμασι καὶ φθορὰν τοῖς B καρποῖς ἐκ θηρίων ἀπειλεῖ ἐπί τε Ἰταλίας, Γαλλιῶν, Σικελίας, Φοινίκης, Ὀρχηνίας ἤτοι Ἀντορχηνίας. οὐχ ἥκιστα δὲ ταραχθήσονται οἱ ἄνδρες τῶν ἐθνῶν τού- 15 των· καὶ γὰρ ἄρρεν ζῴδιον ὁ λέων.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ. τοῦ ἡλίου ⟨ἐν⟩ παρθένῳ γενομένου εἰ βροντὴν γενέσθαι συμβαίη, φθορὰν ζῴων εὐλαβητέον, ἁρπαγάς τε πολεμίων καὶ ἀνδραποδισμοὺς ἀνήβων, καὶ διαφερόντως τῶν παρθένων, ἐπειδὴ θῆλυ 20 ζῴδιον ἡ | παρθένος. ἐπὶ Ἑλλάδος δὲ ταῦτα συμβή-

3 ἐπί τε] ἐπὶ τῆς *P* ‖ 4 Καρχηδόνος scripsi pro Καρτάπων coll. Lyd. p. 258 *B* et Ptolem. tetrab. II 2, Carteiam vel Cartennam dubitanter proposuit H. ‖ 5 φθαρήσονται libri: corr. Hercher ‖ 6 τὰ ante ὀστρακώδη om. *C* | θηλυκὸν *P* ‖ 7 ὁ om. *P* ‖ 8 ἰουλ. καὶ αὔγουστ. (rubr.) *P* | ante Σεξτίλιος transponit καὶ οὗτος ὁ μὴν *P* | πάλαι] πρὶν ὠνομάζετο *P* ‖ 9 Αὔγουστος δὲ] πρὸς δὲ μνήμης Αὐγύστου Καίσαρος *P* | πρὸς — Καίσαρος] om. *P* ‖ 10 ὡς — λέγει] αὔγουστος *P* ‖ 11 ἡ — γενομένη] εἰ βροντὴ γένοιτο *P* | τοῦ ἡλίου ὄντος ἐν λέοντι] ex *P* addidi ‖ 13 θηρίων] τῶν θηρείων *P* ‖ 14 ἤτοι ἀντορχηνίας om. *P* ‖ 17 αὔγουστ. καὶ σεπτεμβρ. rubr. *P* | τοῦ ante ἡλίου add. rubr. *P* ‖ 18 βροντὴ *P* ‖ 20 τῶν om. *P* | ἐπεὶ καὶ *P* ‖ 21 ἐπὶ Ἑλλάδος — συμβήσεται] sic scripsi ex *P*; οὐκ ἀπ quattuor

σεται, Κρήτης, Βαβυλωνίας, Μεσοποταμίας καὶ Κοίλης C
Συρίας.

26. ⟨Ὁ⟩ ἥλιος ⟨ἐν⟩ ζυγῷ μηνὶ Ὀκτωβρίῳ.
τοῦ ἡλίου ἐν ζυγῷ γενομένου ἐὰν βροντὴ γένηται,
5 θορύβους καὶ στάσεις σφαλερὰς μετὰ δυσμὰς ἡλίου
ἀναφθῆναι προλέγει, καὶ τῇ ἀμπέλῳ τὴν ἐκ θηρίων
βλάβην ἀπειλεῖ ἐπί τε Βακτρίας, Κασπίας, Σηρικῆς, D
Θηβῶν τῶν ἄνω, Ὀάσεως, Τρωγλοδυτικῆς. ἡ δὲ ἐκ
τοῦ θορύβου βλάβη οὐ γυναικῶν, ἀνδρῶν δὲ μᾶλλον
10 καθάψεται, ἐπεὶ καὶ ἄρρεν τὸ ζῴδιον.

⟨Ὁ⟩ ἥλιος ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ μηνὶ Νοεμβρίῳ. εἰ
κατὰ τοῦτο τοῦ καιροῦ βροντὴν γενέσθαι συμβαίη,
305 ἀνὴρ μὲν δυνατὸς ἐκ τοῦ πολιτεύματος πεσεῖται, ὁ 98 A
δὲ σῖτος ἄφθονος ἔσται ἐπί τε Κομμαγηνῆς Συρίας,
15 Κασπίας, Μαυριτανίας καὶ Γαιτουλίας. τὸ δὲ θῆλυ
γένος τῶν ζῴων κακωθήσεται, καὶ διαφερόντως ἐπὶ
τῶν χωρῶν τούτων, ὅτι θῆλυ ζῴδιον ὁ σκορπίος.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ. τοῦ ἡλίου ἐπὶ τοξότην ἰόν-
τος εἰ βροντὴν ἐπιρραγῆναι συμβαίη, τοῖς Περσῶν
20 βασιλεῦσι κίνδυνος ἐπιπεσεῖται τῷ τε ἔθνει παντί. ἡ
δὲ Κελτικὴ πρὸς Ἱσπανίας καὶ Τυρρηνία καὶ ἡ εὐ- B

vocabula deleta ταῦτα συμβήσεται, ἀλλ' ἐπὶ Ἑλλάδος *C*. haec usque ad finem capitis teste Hasio om. *RV*, quamquam ipse affert scripturam codicis *R* ad v. 1 ‖ **1** βαβυλῶνος *P* | κοίλης] ὅλης *PR*, malim ὅλης Ἀσσυρίας. ‖ **3** et **11** ὁ ante ἥλιος addidi coll. p. 57, 7. 19; p. 58, 6. 15. 23 | σεπτρ. καὶ ὀκτρ. rubr. *P* | **4** τοῦ ἡλίου ὄντος ἐν ζυγῷ *P*, ἡλίου ζυγῷ γενομένου cet. ‖ **7** Κασίας *P*, fortasse recte ‖ **8** θάσεως *CPR* ‖ **11** σεπτρ. καὶ ὀκτρ. rubr. *P* ‖ **11. 12** εἰ κατὰ τοῦτο τοῦ καιροῦ] τοῦ ἡλίου ὄντος ἐν σκορπίῳ *P* ‖ **14** ante Συρίας delevi καὶ cum *P* cf. p. 258[B]; ceteri habent ‖ **15** καὶ ante Γαιτουλίας om. *P* ‖ **16** καὶ διαφερόντως] διαφερόντως δὲ *P* ‖ **18** νοεμ. καὶ δεκεμ. rubr. *P* | τοῦ ante ἡλίου hab. solus *P* ‖ **19** βροντὴ (om. ἐπιρραγῆναι) *P* ‖ **20** ἐπιπεσεῖται] ἐπισεῖται *P* | παντί] τί παν *P* ‖ **21** τυρρηνίας *P* | τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ *C*

δαίμων Ἀραβία σφόδρα ταραχθήσεται, καὶ διαφερόντως τοῖς ὅπλοις, ἐπεὶ καὶ ἄρρην ὁ τοξότης.

---

100 # ΕΦΗΜΕΡΟΣ ΒΡΟΝΤΟΣΚΟΠΙΑ 306

ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΡΩΜΑΙΟΝ ΦΙΓΟΥΛΟΝ 5

ΕΚ ΤΩΝ ΤΑΓΗΤΟΣ

ΚΑΘ' ΕΡΜΗΝΕΙΑΝ ΠΡΟΣ ΛΕΞΙΝ

A 27. *Εἰ ἐπὶ πάσαις ⟨ταῖς⟩ τῆς διοσημείας παραδόσεσι τὴν σελήνην φαίνονται λαβόντες οἱ ἀρχαῖοι (ὑπ' αὐτὴν γὰρ τά τε βροντῶν τά τε κεραυνῶν ἐκδέ-* 10 *δοται σημεῖα), καλῶς ἄν τις ἄρα καὶ τὸν σελήνης οἶκον ἐπιλέξαιτο, ὥστε ἀπὸ τοῦ καρκίνου καὶ ἐνταῦθα τὴν ἐφήμερον ἀπὸ τῆς σεληνιακῆς νουμηνίας κατὰ τοὺς σεληνιακοὺς μῆνας ληψόμεθα τῶν βροντῶν ἐπίσκεψιν·* B *ἐξ ἧς τὰς τοπικάς, ἐφ' ὧν ῥήγνυνται χωρίων αἱ βρον-* 15 *ταί, παρατηρήσεις οἱ Θοῦσκοι παρέδοσαν.*

1 *καὶ διαφερόντως*] *οἱ* *P* ‖ in *P* sequitur Fonteii tonitruale c. 39—41 (p. 156[A] usque ad p. 163[D]), postea demum Nigidii tonitruale.

Nigidii tonitruale exhibent praeter *C* etiam *P* f. 186[r] et *V* f. 284[v] (cuius tamen scripturas afferre non attinet); librum olim edidit Rutgers var. lection. p. 247—260 ex *P* (vid. proleg.); iteravit ex mea proecdosi Swoboda, Nigidii reliquiae p. 93 sq. ‖ 8 *πάσης* *P* | *ταῖς* add. Hercher ‖ **11** *τὴν σελήνην* *P* ‖ **12** *ἐπιλέξατο* *P* ‖ **13** post *νουμηνίας* Hase in comm. de Lydi scriptis etc. p. LI *διακοσμήσαντες* addi vult ‖ **14** *λειψόμεθα* *P* ‖ **15** post *τοπικὰς* add. *δὴ* *P*

307 ## ΜΗΝΙ ΙΟΥΝΙΩ

Σελ. α΄. ἐὰν βροντήσῃ, τῶν καρπῶν εὐφορία ἔσται, ἐξηρημένων κριθῶν· νοσήματα δὲ ἐπισφαλῆ τοῖς σώμασιν ἐπισκήψει.

5 *β΄. ἐὰν βροντήσῃ, ταῖς μὲν ὠδινούσαις ἀπαλλαγὴ μᾶλλον ῥαδία, τοῖς δὲ θρέμμασι φθορά, ἰχθύων γε* C *μὴν ἀφθονία ἔσται.*

γ΄. ἐὰν βροντήσῃ, καύσων ἔσται ξηρότατος, ὥστε 102A *μὴ τοὺς ξηροὺς μόνους ἀλλὰ καὶ τοὺς ὑγροὺς καρ-*
10 *ποὺς διαφρυγέντας ἀποκαυθῆναι.*

δ΄. ἐὰν βροντήσῃ, νεφελώδης καὶ ὑετώδης ὁ ἀὴρ ἔσται, ὡς ἐκ σηπτικῆς ὑγρότητος φθαρῆναι τοὺς καρπούς.

ε΄. ἐὰν βροντήσῃ, ἀπαίσιον τοῖς ἀγροῖς· οἱ δὲ χω-
15 *ρίοις ἢ πολίχναις ἐφεστῶτες ταραχθήσονται.* B

ϛ΄. ἐὰν βροντήσῃ, ἀκμάσασι τοῖς καρποῖς ἐντεχθήσεταί τι θηρίον τὸ βλάπτον αὐτούς.

ζ΄. ἐὰν βροντήσῃ, νοσήματα μὲν ἐνσκήψει, ἀλλ᾽ οὐ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν τεθνήξονται· καὶ οἱ μὲν ξηροὶ καρ-
20 *ποὶ ἐπιτεύξονται, οἱ δὲ ὑγροὶ ξηρανθήσονται.*

η΄. ἐὰν βροντήσῃ, ἐπομβρίαν καὶ φθορὰν σίτου C *δηλοῖ.*

θ΄. ἐὰν βροντήσῃ, φθορὰ τοῖς θρέμμασιν ἔσται ἐξ ἐπιδρομῆς λύκων.

2 *σελ.* om. *P*; in Lydi fonte fuit probabiliter *σελήνη ἐν α΄* et sic semper et fortasse idem Lydus scripserat; sed cum ea quae in fonte suo repperit non satis intellexerit, a singulorum correctione abstinere satius est: cf. Swoboda p. 35 || **5** *βροντῇ P* | *ὠδυνούσαις P* || 8 *ἐὰν βροντήσῃ*] sic *P*, *βροντῆς γενομένης C* || **11** *ἐὰν βροντήσῃ*] om. *P* et ita semper usque ad finem mensis (praeter p. 64, 5) || **16** *ἀκμάσασαι P* || **18** *μὲν* om. *P* || **23** *φθορὰ*] *θάνατος P*

ι'. ἐὰν βροντήσῃ, θάνατος μὲν ἔσται συχνός, εὐθηνία δὲ ὅμως.

ια'. ἐὰν βροντήσῃ, καύματα μὲν ἀβλαβῆ, τὰ δὲ πολιτικὰ ἐν εὐφροσύνῃ ἔσται. 308

ιβ'. ἐὰν βροντήσῃ, ὁμοίως ὡς ἐπὶ τῇ πρὸ ταύτης. 5

D ιγ'. ἐὰν βροντήσῃ, δυνάστου πτῶσιν ἀπειλεῖ.

ιδ'. ἐὰν βροντήσῃ, καυσῶδες μὲν τὸ περιέχον ἔσται, 104 A εὐφορία δὲ τῶν καρπῶν καὶ εὔροια τῶν ποταμίων οὐχ ἥκιστα ἰχθύων. τὰ σώματά γε μὴν ἐξασθενήσει.

ιε'. ἐὰν βροντήσῃ, τὰ μὲν πτηνὰ λυμανθήσεται τῷ θέρει, οἱ δὲ ἰχθύες φθαρήσονται. 10

ιϛ'. ἐὰν βροντήσῃ, οὐκ ἐλάττωσιν μόνον τῶν ἐπι- B τηδείων ἀλλὰ καὶ πόλεμον ἀπειλεῖ, ἀνὴρ δέ τις εὐτυχὴς ἀφανισθήσεται.

ιζ'. ἐὰν βροντήσῃ, καύματα ἔσται καὶ μυῶν καὶ ἀσφαλάκων καὶ ἀκρίδων φορά· εὐθηνίαν δὲ ὁμῶς καὶ φόνους τῷ δήμῳ φέρει. 15

ιη'. ἐὰν βροντήσῃ, φθορὰν τῶν καρπῶν ἀπειλεῖ.

C ιθ'. ἐὰν βροντήσῃ, τὰ λυμαινόμενα τοῖς καρποῖς θηρία φθαρήσεται. 20

κ'. ἐὰν βροντήσῃ, διχόνοιαν ἀπειλεῖ τῷ δήμῳ.

3 τοῖς δὲ πολιτικοῖς *P* ‖ 5 hic scribit ἐὰν βροντήσῃ *P* | τῇ πρὸ ταύτης] τῆς ἑνδεκάτης *P* ‖ 8 εὔροια τῶν ποταμῶν· οὐχ *P*, quod non displicuit Hasio, ita ut postea lacunam statueret; εὔροια ⟨τῶν ποταμῶν καὶ ἀφθονία⟩ τῶν ποταμίων coni. Hertz, de Nigid. Figul. p. 33 adn. 3 ‖ **13. 14** εὐτυχεῖς *P* ‖ **14** ἀφανισθήσεται coni. Hercher, ἀφανεῖται *C*, ἀναφανεῖται *P* ‖ **15** καὶ post ἔσται om. *P* | μυῶν corr. H. pro μυιῶν coll. p. 120 *A*, 126 *C*, 140 *A*, 146 *A*, 150 *D* aliis ‖ **16** φορά] sic *CP*; id quod Rutgers dedit, φθορά, recepit H. | εὐθηνία *P* | ὁμῶς καὶ corr. pro ὅμως καὶ H. (coll. ἅμα καὶ p. 68, 9 et καὶ ὁμοῦ p. 69, 8 ‖ **17** φόνους in suspitionem vocat Hercher ‖ **18** φθορὰ *P* ‖ **19** τοὺς καρποὺς *C*

κα'. ἐὰν βροντήσῃ, ἐλάττωσιν μὲν οἴνου, ἐπίδοσιν δὲ τῶν ἄλλων καρπῶν δηλοῖ καὶ ἀφθονίαν ἰχθύων.

309 κβ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἐπίφθορον ἔσται τὸ καῦμα.

κγ'. ἐὰν βροντήσῃ, εὐφροσύνην καὶ κακῶν ἀπαλ-
5 λαγὴν καὶ νόσων ἀφανισμὸν δηλοῖ.

κδ'. ἐὰν βροντήσῃ, εὐθηνίαν δηλοῖ. D

κε'. ἐὰν βροντήσῃ, πόλεμοι καὶ μυρία ἔσονται κακά.

κς'. ἐὰν βροντήσῃ, ὁ χειμὼν τοῖς καρποῖς ἐπιβλα- 106 A
βὴς ἔσται.

10 κζ'. ἐὰν βροντήσῃ, κίνδυνος στρατιωτικὸς τοῖς κρατοῦσιν ἔσται.

κη'. ἐὰν βροντήσῃ, εὐετηρία ἔσται τῶν καρπῶν.

κθ'. ἐὰν βροντήσῃ, τὰ τῆς βασιλίδος πόλεως ἔσται κρείττονα.

15 λ'. ἐὰν βροντήσῃ, πρὸς βραχὺ θάνατος ἔσται συχνός. B

ΙΟΥΛΙΟΣ

28. α'. Ἐπὶ τῆς σεληνιακῆς νουμηνίας ἐὰν βροντήσῃ, εὐθηνία μὲν ἔσται, τῶν δὲ θρεμμάτων πτῶσις.

β'. ἐὰν βροντήσῃ, καλὸν τῷ φθινοπώρῳ.

20 γ'. ἐὰν βροντήσῃ, χειμῶνα βαρὺν σημαίνει.

δ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἀέριοι ἔσονται ταραχαί, ὡς ἐξ C
αὐτῶν σπάνιν γενέσθαι.

ε'. ἐὰν βροντήσῃ, εὐθηνία μὲν σίτου, ἄρχοντος δὲ ἀγαθοῦ πτῶσις ἔσται.

4 καὶ ante κακῶν om. *P* ‖ 5 καὶ ante νόσων om. *P* ‖ 8 ὁ om. *P* ‖ 10 στρατικὸς *C* ‖ 12 εὐετηρία] sic etiam *P* | τῶν ante καρπῶν om. *C* ‖ 16 μηνὶ Ἰουλίῳ rubre *P* ‖ 17 ἐὰν βροντήσῃ (non βροντῇ) habet *P*, sed omittit in reliquis mensis diebus ‖ 18 εὐθηνία] ἐλευθερία *P* ‖ 21 ὡς — γενέσθαι (22)] om. *P* ‖ 22 an post σπάνιν addendum σίτου?

ϛʹ. ἐὰν βροντήσῃ, νόσους θανατηφόρους ταῖς δουλικαῖς τύχαις ἀπειλεῖ.

ζʹ. ἐὰν βροντήσῃ, κατομβρία ἔσται βλαβερὰ τοῖς σπορίμοις. 310

ηʹ. ἐὰν βροντήσῃ, εἰρήνην μὲν τοῖς κοινοῖς, ὄλεθρον 5
D δὲ τοῖς βοσκήμασι καὶ βῆχα ξηρὸν ἐνσκῆψαι δηλοῖ.

θʹ. ἐὰν βροντήσῃ, ἐποψίαν θεῶν καὶ ἀγαθῶν πολλῶν πρόσοδον δηλοῖ.

108 A ιʹ. ἐὰν βροντήσῃ, σωτηριώδη ἔσται τὰ ποτάμια ὕδατα. 10

ιαʹ. ἐὰν βροντήσῃ, καῦμα σημαίνει καὶ ὄμβρον βίαιον καὶ σπάνιν σίτου.

ιβʹ. ἐὰν βροντήσῃ, ψῦχος τῷ θέρει ἔσται ἀδόκητον, δι' οὗ φθαρήσεται τὰ ἐπιτήδεια.

B ιγʹ. ἐὰν βροντήσῃ, ἑρπετὰ φανεῖται βλαβερώτατα. 15

ιδʹ. ἐὰν βροντήσῃ, εἰς ἕνα τὴν πάντων δύναμιν ἐλθεῖν φράζει· οὗτος δὲ ἔσται τοῖς πράγμασιν ἀδικώτατος.

ιεʹ. ἐὰν βροντήσῃ, διχόνοια ἔσται τοῦ δήμου καὶ τοῦ σίτου ἔνδεια. 20

ιϛʹ. ἐὰν βροντήσῃ, πόλεμον ὁ τῆς ἀνατολῆς βασιλεὺς ἐκδεχέσθω καὶ νόσον ἀπὸ ξηροῦ καύματος.

C ιζʹ. ἐὰν βροντήσῃ, διαδοχὴν μεγάλου ἄρχοντος δηλοῖ.

ιηʹ. ἐὰν βροντήσῃ, ἔνδειαν καρπῶν ἐξ ἐπομβρίας ἀπειλεῖ. 25

2 ψυχαῖς coni. perperam Meursius apud Rutgersium: cf. p. 44, 10 ‖ 7 θείων *P* | fuit fort. ἐποψίαν θεῶν πολλῶν καὶ ἀγαθῶν πρόσοδον; de θέαις cf. p. 43, 10 ‖ 8 πρόσοδον corr. Hercher pro πρόοδον ‖ 11 καὶ ante ὄμβρον om. *P* ‖ 12 καὶ ante σπάνιν om. *P* ‖ 14 δι' οὗ] καὶ οὐ *P* ‖ 16 τὴν] τῶν *P* ‖ 19 καὶ om. *P* ‖ 22 ἐκδέχεσθαι *C* post locum laceratum in membrana; H. suspicatur intercidisse μέλλει et in commate sequenti verbum aliud ‖ 24 ἐπομβρίας etiam *P* ‖ 25 ἀπειλεῖ] δηλοῖ *C*

ιϑ'. ἐὰν βροντήσῃ, πόλεμον δηλοῖ καὶ ἀπώλειαν δυνατῶν· ἀφϑονία δὲ ἔσται τῶν ξηρῶν καρπῶν.

κ'. ἐὰν βροντήσῃ, αὐχμὸν νοσώδη ἀπειλεῖ.

311 κα'. ἐὰν βροντήσῃ, διχόνοια ἔσται τοῖς ὑπηκόοις, D
5 ἀλλ' οὐκ εἰς μακράν.

κβ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἀγαϑὰ μὲν τοῖς κοινοῖς πράγμασι, νόσους δὲ τοῖς σώμασι περὶ τὴν κεφαλὴν σημαίνει.

κγ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἡ διχόνοια τοῦ δήμου παυ- 110 A
10 ϑήσεται.

κδ'. ἐὰν βροντήσῃ, δυνατοῦ ἀνϑρώπου δηλοῖ δυνατὸν ἀτύχημα.

κε'. ἐὰν βροντήσῃ, τῇ νεολαίᾳ κάκωσις καὶ τοῖς καρποῖς μετ' αὐτῆς, νοσώδης δὲ ὁ καιρὸς ἔσται.

15 κϛ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἀπὸ μεγάλης εὐϑηνίας ἔνδεια B ἔσται.

κζ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἐκβρασμὸν τοῖς σώμασιν ἀπειλεῖ.

κη'. ἐὰν βροντήσῃ, ἔνδεια ὑδάτων καὶ ὄχλος ἑρπετῶν ἐπιβλαβῶν ἔσται.

20 κϑ'. ἐὰν βροντήσῃ, εὐετηρίαν δηλοῖ.

λ'. ἐὰν βροντήσῃ, οἱ ἄνϑρωποι ἐκ ποινηλασίας ἐπὶ τὰ χείριστα τῶν πταισμάτων ὀλισϑήσουσιν.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ C

29. α'. Ἐὰν βροντήσῃ, καὶ τὰ τῆς πολιτείας ἠρέμα
25 πως καλλίονα καὶ εὐϑηνία ἔσται.

2 *καρπῶν* habet etiam *P* ‖ **5** *μακρὸν C* ‖ **9** *ἡ* om. *P* ‖ **11. 12** *δυνατὸν* corruptum: *δεινὸν* vel *ἀδόκητον* (cf. p. 66, 13; 78, 13) fuisse credo ‖ **13** *κάκωσις* scripsi (coll. p. 73, 16) pro *κακῶς* pariter atque p. 68, 20 ‖ **14** *ὁ* om. *P* ‖ **15** *ἔσται ἔνδεια P* ‖ **17** *ἐκβρασμὸς* idem valet atque *ἔκζεμα* ‖ **18** *καὶ* om. *P* ‖ **22** *ὀλισϑήσονται C* ‖ **23** *μηνὶ Αὐγούστῳ* rubr. *P* ‖ **24** *εἰ βροντήσῃ P*, qui in ceteris mensis diebus om. | *καὶ* ante *τὰ* om. *P*

β΄. ἐὰν βροντήσῃ, νόσους ἅμα καὶ ἔνδειαν τῶν ἐπιτηδείων ἀπειλεῖ.

γ΄. ἐὰν βροντήσῃ, δίκας καὶ λέσχας τῷ δήμῳ ἀπειλεῖ.

D δ΄. ἐὰν βροντήσῃ, ἔνδεια τροφῶν λογικοῖς ἅμα καὶ 312 ἀλόγοις ἔσται. 5

ε΄. ἐὰν βροντήσῃ, τὰς γυναῖκας συνετωτέρας δηλοῖ.

112A ς΄. ἐὰν βροντήσῃ, μέλιτος μὲν ἀφθονία ἔσται, ὕδατος δὲ καὶ τῶν λοιπῶν τροφίμων λεῖψις.

ζ΄. ἐὰν βροντήσῃ, ἀνέμους τραχεῖς καὶ νόσους ὁμοῦ σημαίνει. 10

η΄. ἐὰν βροντήσῃ, νόσον ἀκίνδυνον τοῖς τετραπόδοις ἀπειλεῖ.

θ΄. ἐὰν βροντήσῃ, ὑγίειαν μὲν ἀνθρώποις ὡς ἐκ τοῦ πλείονος ἐπαγγέλλεται.

B ι΄. ἐὰν βροντήσῃ, λύπας καὶ μοχθηρίας τῷ πλήθει 15 ἀπειλεῖ.

ια΄. ἐὰν βροντήσῃ, εὐετηρία μὲν ἔσται, πτῶσις δὲ ἑρπετῶν καὶ βλάβη τοῖς ἀνθρώποις.

ιβ΄. ἐὰν βροντήσῃ, χόρτου καὶ βαλάνου ἀφθονία ἔσται, τῇ δὲ πρώτῃ ἡλικίᾳ κάκωσις. 20

ιγ΄. ἐὰν βροντήσῃ, ὄλεθρος ἔσται τοῖς σώμασι λογικῶν τε καὶ ἀλόγων.

C ιδ΄. ἐὰν βροντήσῃ, πόλεμον μὲν τοῖς κοινοῖς, ἀφθονίαν δὲ τοῖς καρποῖς δηλοῖ.

ιε΄. ἐὰν βροντήσῃ, ἐπὶ τὸ χεῖρον τὰ πράγματα. 25

ις΄. ἐὰν βροντήσῃ, εἰρήνην βαθεῖαν ἐπαγγέλλεται.

3 λέσχας vix sanum: num λύμας? ‖ 4 post λογικοῖς add. τε *P* ‖ 6 post συνετωτέρας add. ἔσεσθαι *P* ‖ 8 τροφίμων om. *P* ‖ 9 ὁμοῦ om. *P* ‖ 13 μὲν om. *P* ‖ 14 ἐπαγγέλλει *C* ‖ 19 post χόρτου add. μὲν *P* ‖ 20 κάκωσις scripsi pro κακῶς ‖ 22 τε om. *P*

ιζ΄. ἐὰν βροντήσῃ, οἱ χείρους τῶν ἀνθρώπων στυγνάσουσιν.

ιη΄. ἐὰν βροντήσῃ, πόλεμον ἐμφύλιον ἀπειλεῖ.

ιθ΄. ἐὰν βροντήσῃ, φόνους αἱ γυναῖκες καὶ τὸ δου- D
5 λικὸν τολμήσει.

313 κ΄. ἐὰν βροντήσῃ, ὄλεθρον βοῶν καὶ ταραχὰς τοῖς πράγμασιν ἀπειλεῖ.

κα΄. ἐὰν βροντήσῃ, εὐθηνίαν ἅμα καὶ διχόνοιαν 114 A τῷ δήμῳ δηλοῖ.

10 κβ΄. ἐὰν βροντήσῃ, καλὰ μετρίως τὰ πράγματα ἀνὰ πάντα τὸν ἐνιαυτόν.

κγ΄. ἐὰν βροντήσῃ, κεραυνὸν πεσεῖσθαι δηλοῖ καὶ φόνους ἀπειλεῖ.

κδ΄. ἐὰν βροντήσῃ, ἀπώλειαν εὐγενῶν νέων ἀπειλεῖ.

15 κε΄. ἐὰν βροντήσῃ, χειμῶνα καὶ σπάνιν ὀπωρῶν B ἔσεσθαι προλέγει.

κϛ΄. ἐὰν βροντήσῃ, πόλεμον σημαίνει.

κζ΄. ἐὰν βροντήσῃ, πολέμους ἅμα καὶ δόλους ἀπειλεῖ.

κη΄. ἐὰν βροντήσῃ, εὐθηνίαν μὲν τῶν καρπῶν,
20 φθορὰν δὲ τῶν βοῶν σημαίνει.

κθ΄. ἐὰν βροντήσῃ, οὐδεμίαν ἐναλλαγὴν σημαίνει.

λ΄. ἐὰν βροντήσῃ, νόσους τῇ πόλει, ἐφ᾽ ἧς ῥαγήσεται, ἀπειλεῖ. C

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

25 30. α΄. Ἐὰν βροντήσῃ, εὐετηρίαν ἅμα καὶ εὐφροσύνην δηλοῖ.

1 οἱ] εἰ *P* ‖ **1. 2** στυγνάζουσιν *P* ‖ **9** δηλοῖ scripsi pro ἀπειλεῖ ‖ **12** κεραυνοὺς *P* ‖ **12. 13** καὶ φόνους] φόνους δὲ *C* ‖ **15** καὶ om. *P* ‖ **16** προλέγει] δηλοῖ *P* ‖ **22** νόσους τῇ ἐφ οἷς *P* ‖ **24** μηνὶ σεπτεμβρίῳ rubr. *P* ‖ **25** ἐὰν βροντήσῃ hic habet etiam *P*, qui in ceteris mensis diebus omitt.

β'. ἐὰν βροντήσῃ, διχόνοια τῷ δήμῳ ἔσται.

D γ'. ἐὰν βροντήσῃ, κατομβρίαν καὶ πόλεμον δηλοῖ.

δ'. ἐὰν βροντήσῃ, δυνατοῦ πτῶσιν καὶ πολέμου παρασκευὴν δηλοῖ.

116 A ε'. ἐὰν βροντήσῃ, κριθῆς μὲν ἀφθονίαν, σίτου δὲ ἐλάττωσιν δηλοῖ. 314 6

ς'. ἐὰν βροντήσῃ, δύναμις ἔσται ταῖς γυναιξὶ κρείττων ἢ κατ' αὐτάς.

ζ'. ἐὰν βροντήσῃ, νόσον καὶ πτῶσιν τῷ δουλικῷ ἐξ αὐτῆς ἀπειλεῖ. 10

η'. ἐὰν βροντήσῃ, τοὺς μάλιστα δυνατοὺς τοῦ πολι-B τεύματος σκολιὰ ἐννοεῖν, ἀποτεύξεσθαι δὲ τῶν νοουμένων κατηγορεῖ.

θ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἄνεμον πνεῦσαι ἐπίνοσον ἀπειλεῖ.

ι'. ἐὰν βροντήσῃ, ἔρις ἔσται τῷ τόπῳ ἐφ' οὗ ῥαγήσεται πρὸς ἕτερον οὐκ ἄλογος. 15

ια'. ἐὰν βροντήσῃ, οἱ ὑπεξούσιοι τῶν εὐγενῶν σκέψονταί τι καινὸν ἐν τοῖς κοινοῖς.

C ιβ'. ἐὰν βροντήσῃ, ἔπομβρον τὸν τοῦ ἀμητοῦ καιρὸν καὶ λιμὸν ἔσεσθαι λέγει. 20

ιγ'. ἐὰν βροντήσῃ, λιμὸν βαρὺν ἀπειλεῖ.

ιδ'. ἐὰν βροντήσῃ, νόσους ἀπειλεῖ.

ιε'. ἐὰν βροντήσῃ, κατομβρίαν μὲν δηλοῖ, εὐθηνίαν δὲ ὅμως.

ις'. ἐὰν βροντήσῃ, ὁ σπόρος πολὺς, ἄκαρπος δὲ δηλοῦται. 25

4 δηλοῖ] δι' αὐτὴν ἔσεσθαι *P* ‖ 9 τῶν δουλικῶν *P* ‖ 10 ἐξ αὐτῆς del. Hercher ‖ 12 ἐννοεῖ *P* ‖ 13 νοουμένων corr. Hercher pro ἐσομένων ‖ 15. 16 ῥαγήσεται corr. Hercher pro ῥήγνυτο ‖ 18 τι κοινὸν *C*, τὸ κοινὸν *P*: corr. H. | ἐπὶ τοῖς κοινοῖς *P*; ἐπὶ τοῖς κακοῖς coni. Rutgers ‖ 19 ἔπομβρον *P*, ἐπομβρίαν *C* ‖ 21 βαρεῖαν *C*

ιζ'. εἰ βροντήσῃ, ἔνδειαν τῶν ἀναγκαίων ἀπειλεῖ. D
ιη'. εἰ βροντήσῃ, λιμὸν ἅμα καὶ πολέμους σημαίνει.
ιθ'. εἰ βροντήσῃ, ὁ μὲν δενδρώδης καρπὸς ἐπιτεύ- 118 A
ξεται, νόσοι δὲ καὶ στάσεις δημοτικαὶ ἔσονται.
315 κ'. εἰ βροντήσῃ, ἀπώλειαν κλεινοῦ ἀνθρώπου καὶ
6 πόλεμον ἀπειλεῖ.
κα'. εἰ βροντήσῃ, λύπας καὶ ζημίας τῷ δήμῳ ἀπειλεῖ.
κβ'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν μέν, χειμῶνα δὲ βαρὺν
καὶ ὑγρὸν σημαίνει.
10 κγ'. εἰ βροντήσῃ, τὸν χειμῶνα τοῦ ἔτους ἐνδεᾶ B
προλέγει.
κδ'. εἰ βροντήσῃ, λειψυδρίαν ἀπειλεῖ. τῶν δὲ ἀκρο-
δρύων εὐφορία ἔσται, περὶ δὲ τὸ φθινόπωρον θυέλ-
λαις διαφθαρήσεται.
15 κε'. εἰ βροντήσῃ, ἐκ διχονοίας τοῦ πολιτεύματος
τύραννος ἀναστήσεται, καὶ αὐτὸς μὲν ἀπολεῖται, ζημίαις C
δὲ ἀφορήτοις οἱ δυνατοὶ ὑποστήσονται.
κς'. εἰ βροντήσῃ, ὁ κακὸς δυνάστης βουλῇ θεοῦ
πεσεῖται.
20 κζ'. εἰ βροντήσῃ, δυνατοὶ πρὸς ἑαυτοὺς διενεχθή-
σονται καὶ ἀλλήλους διαβαλοῦσιν.
κη'. εἰ βροντήσῃ, σημεῖα ἔσται πραγμάτων μεγά-
λων μηνυτικά. εὐλαβητέον δὲ μὴ καὶ πῦρ ἐπομβρήσῃ
ἐνιαχοῦ.
25 κθ'. εἰ βροντήσῃ, αὐχμὸν ἐπιβλαβῆ ἀπειλεῖ. D
λ'. εἰ βροντήσῃ, ἀπὸ χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττω τὰ κοινά.

1 *ἀπειλῶν P* ‖ **6** *ἀπειλεῖ] σημαίνει P* ‖ **10** an *τοῦ σίτου* coll. p. 66, 20? | *ἐνδεῆ P* ‖ **12** *τῶν ἀκροδρύων P, τῶν δέκα ἀκροδρύων C*: corr. H. ‖ **14** *διαφθαρήσονται CP*: corr. Hercher ‖ **18** *θεοῦ βουλῇ P* ‖ **21** *διαλαβοῦσιν P, διαλάβωσιν C*: corr. H. ‖ **22** *δ' ἔσται P, ἔστι* malit Rutgers ‖ **23** *πυρὶ ἐπομβρίσει C* ‖ **24** *ἐνιαχοῦ* corr. H. pro *ἰαχοῦ* ‖ **26** *ἐπὶ τὰ κρείττονα κοινά P*

120 A ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 316

31. α'. Εἰ βροντήσῃ, κακὸν τύραννον τοῖς πράγμασιν ἀπειλεῖ.

β'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνία μὲν ἔσται, φθορὰ δὲ τῶν χερσαίων μυῶν. 5

γ'. εἰ βροντήσῃ, θυέλλας καὶ ταραχὰς δηλοῖ, δι' B ὧν τὰ μὲν δένδρα φθαρήσεται· μεγάλων δὲ ζαλῶν ἔσται τοῖς κοινοῖς μήνυμα.

δ'. εἰ βροντήσῃ, οἱ ἐλάττους ⟨τὰ⟩ τῶν κρειττόνων καθέξουσιν, ὑγιεινὸν δὲ ἔσται τὸ τοῦ ἀέρος κατάστημα. 10

ε'. εἰ βροντήσῃ, πάντων ἐπιδόσεις τῶν ἀναγκαίων, ἐξηρημένου σίτου.

C ϛ'. εἰ βροντήσῃ, ἡ ὄψις μὲν εὐθηνίας, ἀμητὸς δὲ ἐλάττων, καὶ τὸ φθινόπωρον ἐγγὺς ἄκαρπον.

ζ'. εἰ βροντήσῃ, ὄσπρια μὲν ἄφθονα, οἶνος δὲ ἐλάττων ἔσται. 15

η'. εἰ βροντήσῃ, σεισμὸν μετὰ μυκήματος προσδοκητέον.

θ'. εἰ βροντήσῃ, ὄλεθρον θηρίοις ἀπειλεῖ.

ι'. εἰ βροντήσῃ, ἀνδρὸς ἐπαινουμένου πτῶσιν δηλοῖ. 20

D ια'. εἰ βροντήσῃ, ἀλληλανεμίαν ἐπισφαλῆ ταῖς βοτάναις δηλοῖ.

ιβ'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνία μὲν ἔσται, σκηπτοὶ δὲ ἐκθλιβήσονται.

122 A ιγ'. εἰ βροντήσῃ, καλὰ τὰ συναλλάγματα, καὶ εὐθηνία πρὸς αὐτοῖς· ὁ δὲ ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ βαρὺς οὐκ ἐπὶ πλέον ἰσχύσει. 25

1 μηνὶ ὀκτωβρίῳ rubr. *P* ‖ 2 εἰ βροντήσῃ hic habet *P*, qui om. per reliquum mensem ‖ 5 μυιῶν *CP*: corr. H. ‖ 9 τὰ add. H. ‖ 10 ὑγιεινόν τε *P* | ἔαρος *P* ‖ 11 ἐπίδοσις *P* ‖ 13 ἡ—εὐθηνίας] om. *P* ‖ 14 καὶ om. *P* ‖ 21 ἐπισφαλῆ scripsi coll. p. 63, 3 pro ἐπωφελῆ ‖ 24 σκολιαὶ βήσονται C

317 ιδʹ. εἰ βροντήσῃ, πόλεμον καὶ φθορὰν βοσκημάτων ἀπειλεῖ.

ιεʹ. εἰ βροντήσῃ, σπάνις ἔσται πνεύματος ξηροῦ B καὶ καυστικοῦ ἐμπίπτοντος τοῖς καρποῖς.

5 ιςʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐξασθενήσουσιν οὕτως ἄνθρωποι, ὡς ἀγνώστοι εἶναι δοκεῖν.

ιζʹ. εἰ βροντήσῃ, πλουσίου ἀνδρὸς καὶ εὐγενῶν εὐτυχήματα.

ιηʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐπείσακτον εὐθηνίαν δηλοῖ.

10 ιθʹ. εἰ βροντήσῃ, δυνάστου πτῶσιν ἢ βασιλέως C ἐκβολὴν ἀπειλεῖ, διχόνοιάν τε τῷ δήμῳ καὶ ἀφθονίαν δηλοῖ.

κʹ. εἰ βροντήσῃ, ἕλκη ξένα ἀπειλεῖ, τῷ δὲ πλήθει ἐκ διχονοίας ἐσχάτην ἀτυχίαν.

15 καʹ. εἰ βροντήσῃ, νόσοι βηχώδεις ἔσονται καὶ στηθῶν κακώσεις.

κβʹ. εἰ βροντήσῃ, μοχθηρίας τῷ δήμῳ καὶ νόσους ποικίλας ἀπειλεῖ.

κγʹ. εἰ βροντήσῃ, ὁ δῆμος εὐφρανθήσεται παρα- D
20 δόξως.

κδʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐκ διχονοίας τῶν κρατούντων ὁ δῆμος περιέσται.

κεʹ. εἰ βροντήσῃ, βαρεῖα ἔσται ἀπὸ τῶν κακῶν 124 A δειλία.

3 *σπάνη C* ‖ **5** *ἀσθενήσουσιν οὕτως οἱ P* ‖ **6** *ἀγνώστους CP*: corr. Hercher ‖ **7** *λουσίαν* (*αν* corr. in *ου*) *P*, sed ante *λ* spatium pro rubric., *οὐσίαν* coni. Rutgers ‖ **8** an *ἀτυχήματα*? ‖ **9** *ιηʹ* om. *P* et postea *ιηʹ* ponit pro *ιθʹ*, *ιθʹ* pro *κʹ* etc. usque ad finem mensis ‖ **10** *δυνατοῦ P* ‖ **11** *τε* om. *P* ‖ **12** *δηλοῖ* scripsi pro *ἀπειλεῖ* quod neque bene iteratur et cum *ἀφθονίαν* pugnat (servato *ἀπειλεῖ* certe debuit pro *ἀφθονίαν* scribi *ἀστοχίαν* coll. p. 85, 18) ‖ **13** post *ἀπειλεῖ* add. *τοῖς ἀνθρώποις P* ‖ **16** ante *κακώσεις* add. *καὶ P* ‖ **21. 22** *ὁ δῆμος τῶν κρατούντων ἐκ διχονοίας περιέσεται P*

κϛʹ. εἰ βροντήσῃ, αὐξηθήσεται μὲν τὰ θηρία, λιμώξει δὲ ὅμως.

κζʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐπομβρίαν δηλοῖ.

κηʹ. εἰ βροντήσῃ, ἔνδεια ἔσται τῶν ἀναγκαίων.

κθʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐπίνοσος ὁ ἐνιαυτός. 318

B λʹ. εἰ βροντήσῃ, οὐκ εὐθηνίαν μόνον ἀλλὰ καὶ 6 ἐλάττωσιν τῶν πολεμίων καὶ εὐφροσύνην τοῖς πράγμασι δηλοῖ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

32. αʹ. Εἰ βροντήσῃ, διχόνοιαν δηλοῖ τῇ πόλει. 10

βʹ. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν προλέγει.

C γʹ. εἰ βροντήσῃ, πράγματα ἀναφύεται, δι' ὧν οἱ ἐλάττους περιέσονται τῶν μειζόνων.

δʹ. εἰ βροντήσῃ, κρείττων ὁ σῖτος.

εʹ. εἰ βροντήσῃ, ζάλην τοῖς πράγμασι δηλοῖ, αἰσθη- 15 τοῖς τε καὶ ἀλόγοις νόσον.

ϛʹ. εἰ βροντήσῃ, σκώληκες τῷ σίτῳ λυμανοῦνται.

D ζʹ. εἰ βροντήσῃ, τοῖς ὑπὸ τὴν δύσιν ἀνθρώποις τε καὶ ἀλόγοις νόσοι.

ηʹ. εἰ βροντήσῃ, ἀδδηφαγίας ἔσεσθαι δεῖ διὰ νό- 20 σους ἀπειλουμένας.

126 A θʹ. εἰ βροντήσῃ, δημοτῶν ἀνασκολοπισμοὶ ἔσονται, ἀλλὰ μὴν καὶ ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων.

ιʹ. εἰ βροντήσῃ, πέρας ἔχει τὰ κακῶς βουλευθέντα

1 εὐξυνθήσεται *P*, εὖ ξυνθήσεται coni. Rutgers ‖ **3** ἐπομβρίαν etiam *P* ‖ **4** ἔνδειαν τῶν *P* ‖ **6** εὐθηνίαν, ἐλάττωσιν τῶν πολεμίων, εὐφροσύνην *P* ‖ **9** μηνὶ νοεμβρίῳ rubr. *P* ‖ **10** εἰ βροντήσῃ] abhinc semper om., sed hab. 14 *P* ‖ **12** δι' οὗ libri: corr. Bekker ‖ **15** δηλοῖ, αἰσθητοῖς τε] om. *P* ‖ **15. 16** αἰσθητοῖς] num ἀνθρώποις coll. infra 18? ‖ **16** pro τε coni. δὲ Bekker ‖ **17** τὸν σῖτον *P* | λοιμήνονται *C* ‖ **19** τε om. *P* ‖ **20** pro ἔσεσθαι H. proposuit εἴργεσθαι, ἔχεσθαι, ἀπέχεσθαι

τοῖς κρατοῦσιν, ἄνεμος δὲ καυσώδης τοῖς δένδροις λυμαίνεται.

ια'. εἰ βροντήσῃ, εὐχαριστείτωσαν ἄνθρωποι τῷ θεῷ· ἄνεμος γὰρ ἐξ ἀνατολῶν ῥεύσει. B

5 ιβ'. εἰ βροντήσῃ, ἐνύπνια τοῖς ἀνθρώποις πλείονα δόξει.

319 ιγ'. εἰ βροντήσῃ, ἐπικερδῆ μὲν τὸν καιρὸν, λοιμικὸν δὲ ἀπειλεῖ, ἕλμισι δὲ ἐντοσθίοις κακοῖ τὰ σώματα.

ιδ'. εἰ βροντήσῃ, ἑρπετὰ τοῖς ἀνθρώποις ἠρέμα 10 πως λυμαίνεται.

ιε'. εἰ βροντήσῃ, ὁ μὲν ἰχθὺς ἀφθονώτατος, λοι- C μώξει δὲ τὰ ἔνυδρα θηρία, καὶ τὰ κοινὰ δῆθεν καλλίονα.

ιϛ'. εἰ βροντήσῃ, ἀκρίδες καὶ μυῶν ἀρουραίων γένεσις, τῷ δὲ βασιλεῖ κίνδυνος, καὶ σίτου ἀφθονία ἔσται.

15 ιζ'. εἰ βροντήσῃ, νομὴν ἄφθονον τοῖς κτήνεσι δηλοῖ.

ιη'. εἰ βροντήσῃ, πόλεμον δηλοῖ καὶ τοῖς ἀστειοτέροις λύπας.

ιθ'. εἰ βροντήσῃ, γυναικῶν εὐπραγίας. D

κ'. εἰ βροντήσῃ, λιμὸν ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν δηλοῖ.

20 κα'. εἰ βροντήσῃ, οἱ μύες φθαρήσονται, εὐθηνία 128 A δὲ οὐ σίτου μόνον ἀλλὰ καὶ νομῆς, καὶ ἰχθύων πλῆθος.

κβ'. εἰ βροντήσῃ, εὐετηρίαν δηλοῖ.

κγ'. εἰ βροντήσῃ, ἄνεμος νοσώδης πνεύσει.

κδ'. εἰ βροντήσῃ, φρούριον τῇ πολιτείᾳ χρηστὸν 25 ὑπὸ πολεμίοις τελέσει.

1 *κρατοῦσι καὶ ἄνεμος P* ‖ **2** *λυμήνεται C* ‖ **3** *εὐχαριστήτωσαν P* ‖ **8** *ἕλμιξι P* | *κάκοι* (sic!) *P* ‖ **10** *λυμήνεται C* ‖ **11. 12** *λιμώξει P* ‖ **13** *ἀκρίδων καὶ μυιῶν P* ‖ **14** *τῶν δὲ βασιλέων P* | *καὶ σίτου*] *σίτου δὲ P* ‖ **15** *τομὴν P* (sed *τ* rubre) ‖ **19—23** ad *κ'* et *κα' P* transponit, quae ad *κγ'* et *κδ'* leguntur, ad *κβ'*, *κγ'*, *κδ'*, quae ad *κ'*, *κα'*, *κβ'* ‖ **19** *ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν P*, *οὐ μακρὸν C* ‖ **20** *μυῖες P* ‖ **20. 21** *εὐθηνία σίτου, πλῆθος ἰχθύων P* ‖ **25** *πολεμίοις* etiam *P*

κε΄. εἰ βροντήσῃ, πόλεμος ἐπικίνδυνος ἔσται· καὶ ἄνεμος νοσώδης πνεύσει.

B κϛ΄. εἰ βροντήσῃ, πόλεμον ἐμφύλιον καὶ πτῶσιν πολλῶν δηλοῖ· ὄμβροι τε ἔσονται λοιμώδεις.

κζ΄. εἰ βροντήσῃ, τὰ αὐτὰ ἀπειλεῖ. 5

κη΄. εἰ βροντήσῃ, τῆς συγκλήτου πολλοὶ ἀθυμίᾳ φθαρήσονται.

κθ΄. εἰ βροντήσῃ, οἱ μὲν χείρους κάλλιον πράξουσιν, αἱ δὲ ἐσόμεναι ὀπῶραι φθαρήσονται. 320

λ΄. εἰ βροντήσῃ, θεοφιλέστερον οἱ ἄνθρωποι ζήσονται· καὶ εἰκότως σύμμετρα τὰ κακά. 10 C

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

33. α΄. Εἰ βροντήσῃ, εὐετηρίαν μεθ᾽ ὁμονοίας δηλοῖ.

β΄. εἰ βροντήσῃ, ἀφθονία ἰχθύων καὶ καρπῶν διαφερόντως. 15

γ΄. εἰ βροντήσῃ, τοῖς θρέμμασιν ἄνθρωποι καταχρήσονται δι᾽ ἔνδειαν ἰχθύων.

D δ΄. εἰ βροντήσῃ, βαρὺς ἔσται χειμών, εὐθηνία δὲ ὅμως.

ε΄. εἰ βροντήσῃ, νόσους ψωρώδεις ἀπειλεῖ. 20

ϛ΄. εἰ βροντήσῃ, αἰσίους ὀνείρους οἱ ἄνθρωποι ἐνυπνιασθήσονται, οἳ κακὸν πέρας ἕξουσιν. 130 A

ζ΄. εἰ βροντήσῃ, τὸ αὐτὸ δηλοῖ πᾶσιν.

1. 2 καὶ ἄνεμος — πνεύσει] sic scripsi; ἄνεμον νοσώδη ποιήσει *P*, om. haec *C* ‖ **4** ὄμβροι τε ἔσονται λοιμώδεις] addidi ex *P* ‖ **9** ἐσόμεναι] ἐλπιζόμεναι coni. H. ‖ **11** καὶ εἰκότως σύμμετρα corr. H. pro εἰκότως συμμέτρια ‖ **12** μηνὶ δεκεμβρίῳ rubr. *P* ‖ **14** ἀφθονίαν *P* ‖ **20** ψωριώδεις *CP*: corr. Hercher | ἀπειλεῖ] δηλοῖ *P* ‖ **21** αἰσίους ὀνείρους scripsi pro ὁσίοις ὀνείροις; Hercher coni. θείους ὀνείρους ‖ **23** πεῦσιν *P*

η'. εἰ βροντήσῃ, νότος ἐπικρατήσει· ἐξ οὗ εὐθηνία μὲν καρπῶν ἔσται, ὄλεθρος δὲ θρεμμάτων.

θ'. εἰ βροντήσῃ, κλεινοῦ ἀνδρὸς πτῶσις ἔσται.

ι'. εἰ βροντήσῃ, φθορὰν ἀνθρώποις ἐκ νοσημάτων B
5 ἀπειλεῖ, οἱ δὲ ἰχθύες ἐπιδώσουσιν.

ια'. εἰ βροντήσῃ, καυσώδης ἡ θερινὴ ἔσται τροπή, καὶ ἀφθονία ἐπείσακτος.

ιβ'. εἰ βροντήσῃ, ἐκ γαστρορροίας νόσους ἀπειλεῖ.

321 ιγ'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν, νόσους δὲ ἀπειλεῖ.

10 ιδ'. εἰ βροντήσῃ, ἐμφύλιον ἅμα πόλεμον καὶ εὐ- C θηνίαν δηλοῖ.

ιε'. εἰ βροντήσῃ, πολλοὶ ἐπὶ πόλεμον πορεύσονται, ὀλίγοι δὲ ἀναστρέψουσιν.

ις'. εἰ βροντήσῃ, καινοπρεπῆ πράγματα ἐπὶ τῆς
15 πολιτείας.

ιζ'. εἰ βροντήσῃ, ἀκρίδας φύσεσθαι λεπτὰς ἀπειλεῖ, εὐθηνίαν δὲ ὅμως.

ιη'. εἰ βροντήσῃ, πόλεμος ἔσται βαρύς.

ιθ'. εἰ βροντήσῃ, ἐπίτασιν τοῦ πολέμου ἀπειλεῖ. D

20 κ'. εἰ βροντήσῃ, ἔνδειαν τῶν ἀναγκαίων λέγει.

κα'. εἰ βροντήσῃ, ἄνεμον θερμὸν καὶ νοσοποιὸν 132 A ῥεῦσαι ἀπειλεῖ.

κβ'. εἰ βροντήσῃ, καυσῶδες ἔσται τὸ θέρος καὶ πολύκαρπον.

25 κγ'. εἰ βροντήσῃ, ἀνθρώποις νόσον δηλοῖ, ἀλλ' ἀκίνδυνον.

κδ'. εἰ βροντήσῃ, ἐμφυλίους πολέμους τῇ πόλει καὶ B ὄλεθρον τοῖς ὑλαίοις θηρίοις ἀπειλεῖ.

1 νότος ἐπικρατήσει *P*, νόσος ἐπικρατής *C* ‖ 5 δὲ om. *P* ‖ 9 εὐθηνία *P* ‖ 16 φύεσθαι *C* ‖ 27 ἐμφύλιον πόλεμον *P* ‖ 28 τῶν ὑλαίων θηρίων *P*

κε΄. εἰ βροντήσῃ, ἐκστρατείας κίνησις ἐπὶ πόλεμον, ἀλλ' εὐτυχήσει.

κς΄. εἰ βροντήσῃ, νόσους τοῖς θεράπουσιν ἀπειλεῖ.

κζ΄ εἰ βροντήσῃ, ὁ βασιλεὺς πολλοὺς ὠφελήσει.

κη΄. εἰ βροντήσῃ, ἀκρίδων γένεσις. 5

C κθ΄. εἰ βροντήσῃ, ἰσχνότητα τοῖς σώμασιν ὑγιεινὴν δηλοῖ.

λ΄. εἰ βροντήσῃ, ἀνταρσίαν κατὰ τῆς βασιλείας δηλοῖ καὶ εἰκότως πόλεμον.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

322

34. α΄. Εἰ βροντήσῃ, ἐλαφρὸς ἄνεμος ῥεύσει, ἀλλ' ἀκίνδυνος. 11

D β΄. εἰ βροντήσῃ, ἀδόκητος ἔσται πόλεμος.

γ΄. εἰ βροντήσῃ, μετὰ νίκην ἧτταν τοῖς ἐν πολέμῳ φράζει· εὐθηνία δὲ ἔσται. 15

134A δ΄. εἰ βροντήσῃ, ὁμονοήσει ὁ δῆμος πρὸς εἰρήνην.

ε΄. εἰ βροντήσῃ, ὑγίειαν τοῖς κτήνεσι σημαίνει.

ϛ΄. εἰ βροντήσῃ, βηχώδη νόσον ἀπειλεῖ, ἀφθονίαν δὲ ἰχθύων καὶ καρπῶν δηλοῖ.

B ζ΄. εἰ βροντήσῃ, δουλομαχία ἔσται καὶ νόσος συχνή. 20

η΄. εἰ βροντήσῃ, ὁ δυνάστης τῆς πολιτείας πρὸς τοῦ δήμου κινδυνεύσει.

θ΄. εἰ βροντήσῃ, ὁ τῆς ἀνατολῆς βασιλεὺς κινδυνεύσει.

ι΄. εἰ βροντήσῃ, ἀνέμου κίνησιν σφοδρὰν καὶ σίτου μὲν εὐφορίαν τῶν δ' ἄλλων καρπῶν ἀφορίαν δηλοῖ. 25

C ια΄. εἰ βροντήσῃ, λιμὸν σημαίνει καὶ μέχρις ἀλόγων.

2 εὐτυχῆς *P* ‖ 6 ἰσχνότητα *C* | ὑγιεινὴν etiam *P* ‖ 10 μηνὶ Ἰανουαρίῳ rubr. *P* ‖ 11 ἄνεμος] κίνδυνος *P* ‖ 16 ὁ om. *P* ‖ 18 ἀφθονίαν etiam *P* ‖ 21 ὁ om. *P* ‖ 23—26 ad θ΄ refert *P*, quod ad ι΄ legitur et vice versa ‖ 25 καὶ om. *P* ‖ 26 δηλοῖ om. *P*

ιβʹ. εἰ βροντήσῃ, οἱ ἄνθρωποι τὰς ὄψεις νοσήσουσιν, ἔσται δὲ πολὺς χόρτος καὶ ἰχθύων ἐπίδοσις.

ιγʹ. εἰ βροντήσῃ, νόσους ἀπειλεῖ.

ιδʹ. εἰ βροντήσῃ, σπάνιν καὶ μυῶν γένεσιν καὶ
5 ὄλεθρον τετραπόδων ἀπειλεῖ.

ιεʹ. εἰ βροντήσῃ, στάσιν δουλικὴν καὶ τιμωρίαν D αὐτοῖς καὶ εὐθηνίαν καρπῶν.

ιϛʹ. εἰ βροντήσῃ, ὁ δῆμος ὑπὸ τοῦ βασιλέως ταραχθήσεται.

323 ιζʹ. εἰ βροντήσῃ, νόσους ἀκινδύνους ἀπειλεῖ. 136 A

11 ιηʹ. εἰ βροντήσῃ, πράγματα ἐκδειματοῦντα τὸν δῆμον ἀναστήσεται.

ιθʹ. εἰ βροντήσῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς νικήσει καὶ ὁ δῆμος τὴν κρείττονα ἕξει τάξιν.

15 κʹ. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνία μὲν ἐπείσακτος ἔσται, B βηχώδης δὲ νόσος ἐνοχλήσει τοῖς σώμασιν.

καʹ. εἰ βροντήσῃ, ὁ βασιλεὺς πολλοῖς ἐπιβουλεύσας τέλος ἐπιβουλεύεται.

κβʹ. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνία μὲν ἔσται, μυῶν δὲ καὶ
20 ἐλάφων πλῆθος.

κγʹ. εἰ βροντήσῃ, εὐταξίαν τῇ πόλει δηλοῖ.

κδʹ. εἰ βροντήσῃ, νόσον μετὰ ἐνδείας δηλοῖ. C

κεʹ. εἰ βροντήσῃ, δουλομαχία ἔσται.

κϛʹ. εἰ βροντήσῃ, πολλοὶ πρὸς τοῦ κρατοῦντος
25 ἀναιρεθήσονται, τέλος δὲ καὶ αὐτός.

2 *καὶ* om. *P* ‖ 3 *εἰ βροντήσῃ*] hic add. *P* ‖ 4 *μυιῶν P* ‖ 8 *ὁ* om. *P* ‖ 10 *ἀπειλεῖ*] *δηλοῖ P* ‖ 12 *ἀναστήσονται CP*: corr. Hercher ‖ 13 *καὶ* ante *ὁ βασιλεὺς* om. *P* ‖ 14 *τάξιν ἕξει C* ‖ **15. 16** *εὐθηνία ἐπείσακτος, βηχώδης νόσος τοῖς σώμασιν P* ‖ **17** *ἐπιβουλεύσας*] *βασιλεύσας P* ‖ 19 *μυιῶν P* ‖ 20 *ἀσκαλάφων* coni. Swoboda p. 59 | *πληθύς P* ‖ 25 post *αὐτὸς* Rutgers *ἕξει* vel tale quid addi iubet; debuit certe *ἀναιρεθήσεται*

κζ΄. εἰ βροντήσῃ, νόσους ἀκινδύνους δηλοῖ.

D κη΄. εἰ βροντήσῃ, οἱ μὲν ἐνάλιοι ἰχθύες ἐπιδώσουσι, τὰ δὲ θρέμματα φθαρήσεται.

κθ΄. εἰ βροντήσῃ, λοιμικὸν καὶ νοσῶδες ἐπὶ πᾶσι τὸ τοῦ ἀέρος κατάστημα.

λ΄. εἰ βροντήσῃ, θάνατον συχνὸν ἀπειλεῖ.

138 A

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

324

35. α΄. Εἰ βροντήσῃ, πόλεμον καὶ πτῶσιν ἀνδρῶν εὐπόρων ἀπειλεῖ.

β΄. εἰ βροντήσῃ, ὁ μὲν σῖτος ἐλάττων, ἡ δὲ κριθὴ κρείττων, καὶ θηρίων μὲν αὔξησις, φθίσις δὲ ἀνθρώπων ἔσται. 10

γ΄. εἰ βροντήσῃ, ἐμφύλιος ἔσται στάσις.

δ΄. εἰ βροντήσῃ, οἱ ἄνθρωποι οὐ προσώποις μόνον ἀλλὰ καὶ διανοίαις αὐταῖς ταραχθήσονται. 15

B ε΄. εἰ βροντήσῃ, ἄμητος πολὺς καὶ ἀνθρώπων ἀπώλεια ἔσται.

ϛ΄. εἰ βροντήσῃ, φθορὰ τῶν ξηρῶν καρπῶν, καὶ διαφερόντως τῶν κριθῶν.

ζ΄. εἰ βροντήσῃ, φθορὰν οὐκ εἰς μακρὰν ἀνθρώποις ἀπειλεῖ. 20

η΄. εἰ βροντήσῃ, πρᾶγμα μέγιστον ἀναφύσεται τῇ πολιτείᾳ, καὶ οἱ μὲν ἰχθύες ἐπιδώσουσι, τὰ δὲ θηρία φθαρήσεται.

C θ΄. εἰ βροντήσῃ, ἐλάττων ἡ κριθή. 25

3 φθαρήσεται corr. H., φθαρήεται *C*, φθαρήσονται *P* ‖ 7 μηνὶ φεβρουαρίῳ *P* rubr. ‖ 11 καὶ et μὲν et δὲ om. *P* ‖ 12 ἔσται om. *P* ‖ 13 στάσις ἔσται *P* ‖ 14 οἱ om. *P* ‖ 17 ἔσται om. *P* ‖ 18 καὶ om. *P* ‖ 22 γέγιστον *P* ¦ ἀναφυήεται *CP*: corr. H. coll. p. 84, 5 ‖ 24 φαρήσεται *P*

ι΄. εἰ βροντήσῃ, τὰ θηρία τοῖς ἀνθρώποις λυμανεῖται.

ια΄. εἰ βροντήσῃ, εὐτοκία γυναικῶν.

ιβ΄. εἰ βροντήσῃ, θάνατον συχνὸν ἀπειλεῖ καὶ ἀνέ-
5 μους ἀήθεις.

ιγ΄. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνία μὲν ἔσται, στάσις δὲ ὅμως πολιτική.

ιδ΄. εἰ βροντήσῃ, ἀποβολὴν τέκνων καὶ ἔφοδον 140 A ἑρπετῶν ἐπιβλαβῆ ἀπειλεῖ.

325 ιε΄. εἰ βροντήσῃ, λοιμικὸς ἀὴρ ἔσται, θηρίων τε
11 καὶ μυῶν γένεσις.

ις΄. εἰ βροντήσῃ, τῷ μὲν δήμῳ αἴσιον, τοῖς δὲ δυνατοῖς ἐκ διχονοίας κακόν.

ιζ΄. εἰ βροντήσῃ, θέρος ἔσται ἀφθονώτατον.

15 ιη΄. εἰ βροντήσῃ, ἄνεμον βαρὺν καὶ φλυκταινῶν B ἀνάστημα τοῖς σώμασιν ἀπειλεῖ.

ιθ΄. εἰ βροντήσῃ, ἑρπετῶν καὶ ἑλμίνθων πρὸς αὐτοῖς ὄχλος ἔσται.

κ΄. εἰ βροντήσῃ, καλοὺς ἀέρας δηλοῖ.

20 κα΄. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν δηλοῖ.

κβ΄. εἰ βροντήσῃ, ἐπίνοσος ὁ ἀήρ, ἀλλ' οὐ φθαρτικὸς ἔσται.

κγ΄. εἰ βροντήσῃ, ἀνθρώποις μὲν δυσμορφίαν, ὀρ- C νέοις δὲ φθορὰν ἀπειλεῖ.

25 κδ΄. εἰ βροντήσῃ, ὑγίειαν μὲν ἀνθρώποις, ἰχθύσι δὲ καὶ ἑρπετοῖς ὄλεθρον ἀπειλεῖ.

8 καὶ om. *P* ‖ **9** ἀπειλὴν *C* ‖ **10** ἔσται om. *P* ‖ **10. 11** θηρίων καὶ μυιῶν *P* ‖ **12** αἴσιος *P* ‖ **12. 13** τοῖς δὲ δυνατοῖς scripsi pro τῶν δὲ δυνατῶν ‖ **14** ἀέρος *P* (sed ἀ rubr.) ‖ **15** φλυκτήνων *C*, φλυκτίδων *P*: corr. H. ‖ **16** num ἀνάξεμα? ‖ **17** καὶ om. *C* | πρὸς αὐτοῖς] om. *P* ‖ **20** εὐθηνίαν etiam *P* ‖ **25** ὑγείαν *P*

κε΄. εἰ βροντήσῃ, τοῖς τρυφῶσιν ἐναντίον· πόλεμοι γὰρ ἔσονται, καὶ ζάλη βαρεῖα.

D κς΄. εἰ βροντήσῃ, αὐχμὸν καὶ λειψυδρίαν καὶ ψώρωσιν τοῖς σώμασιν ἀπειλεῖ.

κζ΄. εἰ βροντήσῃ, στάσιν τῷ δήμῳ δηλοῖ. 5

142 A κη΄. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν μέν, ἄνεμον δὲ νοσοποιὸν ῥεῦσαι μαντεύεται.

κθ΄. εἰ βροντήσῃ, πόλεμον καὶ εὐθηνίαν δηλοῖ.

λ΄. εἰ βροντήσῃ, ἀγαθὰ σημαίνει μετὰ μακρᾶς τινος 326 τοῦ δήμου διχοστασίας. 10

ΜΑΡΤΙΟΣ

B 36. α΄. Εἰ βροντήσῃ, ἅπαν τὸ ἔτος ἀψιμαχίαι καὶ διχόνοιαι ἔσονται.

β΄. εἰ βροντήσῃ, παύσεται τὰ προαπειλούμενα.

γ΄. εἰ βροντήσῃ, κακοδαιμονία μετὰ ἐνδείας τοῖς 15 πράγμασιν.

δ΄. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνία ἀφθονωτάτη ἔσται.

ε΄. εἰ βροντήσῃ, εὐήλιον τὸ ἔαρ καὶ εὔκαρπον τὸ θέρος ἔσται.

C ϛ΄. εἰ βροντήσῃ, ὅμοια τοῖς πρὸ ταύτης. 20

ζ΄. εἰ βροντήσῃ, ἄνεμος βαρὺς ἀναστήσεται, ὁ δὲ κρατῶν τὰ πράγματα κινήσει.

η΄. εἰ βροντήσῃ, βροχὰς σημαίνει.

θ΄. εἰ βροντήσῃ, φθορὰν μὲν ἀνθρώπων, γένεσιν δὲ θηρίων ἀπειλεῖ. 25

3. 4 αὐχμόν, λιψυδρίαν, ψωρίωσιν τοῖς σώμασιν (om. ἀπειλεῖ) *P* ‖ 8 πόλεμον, εὐθηνίαν (om. δηλοῖ) *P* ‖ 9 μικρᾶς coni. Bekker ‖ 11 μηνὶ μαρτίῳ rubr. *P* ‖ 14 παύσει *CP*: corr. Hercher ‖ 18 εὔκαρπον etiam *P* ‖ 21 στήσεται *C* ‖ 21. 22 ὁ δὲ τῶν πραγμάτων κρατῶν ἀποκινηθήσεται *P* ‖ 23 βροχὴν *P*

ι'. εἰ βροντήσῃ, φθορὰ τοῖς τετραπόδοις.

ια'. εἰ βροντήσῃ, κατομβρίαν καὶ ἀκρίδων γένεσιν D δηλοῖ.

ιβ'. εἰ βροντήσῃ, δυνατὸς τοῦ πολιτεύματος ἢ 144 A
5 στρατηγὸς κινδυνεύσει, διὸ μάχαι συρραγήσονται, καὶ τὰ θηρία τοῖς ἀνθρώποις ἐπέλθῃ.

ιγ'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνία ἔσται, τὰ δὲ θηρία φθαρήσεται, καὶ οἱ ἰχθύες ἐπιδώσουσι· καὶ ἑρπετὰ τοῖς οἰκήμασιν ἐνοχλήσει, οὐ μὴν βλάψει.

327 ιδ'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν μὲν σημαίνει, θάνατον
11 δὲ ἀνθρώπων καὶ γένεσιν θηρίων ἀπειλεῖ. B

ιε'. εἰ βροντήσῃ, καύματα σημαίνει καὶ λειψυδρίαν καὶ μυῶν ὄχλον καὶ ἰχθύων πολύν.

ιϛ'. εἰ βροντήσῃ, ὑγιεινὸν μὲν τὸ ἔτος, ἀλλ' ἐνδεὲς
15 τῶν ἐπιτηδείων.

ιζ'. εἰ βροντήσῃ, πρᾶγμα παράδοξον τῷ δήμῳ συμβήσεται, συχνὴ δὲ φθορὰ ἀνθρώποις τε καὶ θηρίοις τετράποσιν.

ιη'. εἰ βροντήσῃ, κατομβρίαν καὶ νόσον καὶ ἀκρί- C
20 δων γένεσιν καὶ ἐγγὺς ἀκαρπίαν δηλοῖ.

ιθ'. εἰ βροντήσῃ, αὐχμὸς ξηρότατος καὶ φθοροποιός.

κ'. εἰ βροντήσῃ, εὐπορώτερον οἱ ἄνθρωποι ἅμα καὶ ἀφθονώτερον ζήσονται.

25 κα'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν μετὰ πολέμους καὶ φθορώδεις αὐχμοὺς δηλοῖ.

1 φθορὰν *P* ‖ 2 κατομβρία· ἀκρίδων γένεσις *P* ‖ 6 ἐπέλθει *P* ‖ 7 δὲ om. *P* ‖ 8 καὶ ante οἱ om. *P* | καὶ ante ἑρπετὰ om. *P* ‖ 12. 13 καύματα, λιψυδρίαν, μυιῶν καὶ ἰχθύων ὄχλον *P* ‖ 13 μυιῶν *CP*: corr. H. ‖ 14 ἐνδεὲς etiam *P* ‖ 16 δήμῳ om. *P* ‖ 17 τε om. *P* ‖ 19 καὶ utrumque om. *P* ‖ 23 εὐτροπώτερον *CP*: corr. Hercher ‖ 25 εὐθηνίαν etiam *P* | πολέμου *P*

D κβʹ. εἰ βροντήσῃ, φθορὰν μὲν ὀρνέων, ἐπίδοσιν δὲ τῶν ἐπιτηδείων.

κγʹ. εἰ βροντήσῃ, στάσεις δηλοῖ.

146 A κδʹ. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν σημαίνει.

κεʹ. εἰ βροντήσῃ, καινὰ πράγματα τῷ δήμῳ ἀναφύεται. 5

κϛʹ. εἰ βροντήσῃ, κτῆσιν ἐπεισάκτων ἀνδραπόδων δηλοῖ.

κζʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐπείσακτον εὐθηνίαν δηλοῖ.

κηʹ. εἰ βροντήσῃ, ἀφθονία ἰχθύων θαλαττίων ἔσται. 10

B κθʹ. εἰ βροντήσῃ, αἱ γυναῖκες τῆς κρείττονος δόξης ἀνθέξονται.

λʹ. εἰ βροντήσῃ, δυνατός τις τῆς βασιλείας ἐγκρατὴς ἔσται, δι᾽ οὗ εὐφροσύνη. 328

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 15

37. αʹ. Εἰ βροντήσῃ, ἐμφύλιον στάσιν καὶ ἀποC πτώσεις οὐσιῶν ἀπειλεῖ.

βʹ. εἰ βροντήσῃ, δίκης σημεῖον, ἐσθλοῖς ἐσθλὰ φερούσης καὶ φαύλοις φαῦλα.

γʹ. εἰ βροντήσῃ, κέρδη ἐξ ἐπεισάκτου εὐθηνίας δηλοῖ. 20

δʹ. εἰ βροντήσῃ, ὀργὴν τῶν κρειττόνων ἀπειλεῖ τοῖς ἀξίοις.

εʹ. εἰ βροντήσῃ, αὐχμὸν μὲν τῷ ἦρι, ὑγιεινὸν δὲ τὸν ἐνιαυτὸν σημαίνει. 25

D ϛʹ. εἰ βροντήσῃ, πόλεμοι ἐμφύλιοι ἀναστήσονται.

7 ἐπείσακτον *CP*: corr. Hercher ‖ 10 ἔσται om. *P* ‖ 12 ἀνθέξονται etiam *P* ‖ 15 μηνὶ ἀπριλλίῳ rubr. *P* ‖ 18. 19 φερούσης corr. H. pro φέρουσα ‖ 24 τὸ ἔαρ *P*

ζ'. εἰ βροντήσῃ, ἀγαθὰ πάντα καὶ ἄφθονον εὐετηρίαν δηλοῖ.

η'. εἰ βροντήσῃ, κατομβρίαν δηλοῖ ἐπίνοσον. 148 A

θ'. εἰ βροντήσῃ, νίκην τῇ βασιλείᾳ δηλοῖ καὶ τοῖς
5 δυνατοῖς εὐφροσύνην.

ι'. εἰ βροντήσῃ, ἀνδρῶν ἀγαθῶν προκοπαὶ ἔσονται.

ια'. εἰ βροντήσῃ, τὰ αὐτὰ σημαίνει.

ιβ'. εἰ βροντήσῃ, βροχὰς καὶ εὐθηνίας καὶ φθορὰν B ἰχθύων δηλοῖ.

10 ιγ'. εἰ βροντήσῃ, ἀνθρώποις καὶ κτήνεσι φθορὰν ἀπειλεῖ.

ιδ'. εἰ βροντήσῃ, ὑγίειαν καὶ εὐθηνίαν δηλοῖ.

ιε'. εἰ βροντήσῃ, λοιμὸν σημαίνει.

329 ις'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν μέν, μυῶν δὲ ἀρουραίων
15 γένεσιν δηλοῖ.

ιζ'. εἰ βροντήσῃ, ἀφθονίαν τῶν ἐπιτηδείων ση- C μαίνει.

ιη'. εἰ βροντήσῃ, διχόνοιαν καὶ ἀνδρῶν ἀστοχίαν σημαίνει.

20 ιθ'. εἰ βροντήσῃ, δυνατὸς ἀνὴρ τῆς πολιτείας οὐσίας ἅμα καὶ δόξης ἀφαιρεθήσεται.

κ'. εἰ βροντήσῃ, θεοχολωσίαν σημαίνει.

κα'. εἰ βροντήσῃ, τοῖς μὲν καρποῖς δεξιόν, τῇ δὲ D πολιτείᾳ πόλεμον σημαίνει.

25 κβ'. εἰ βροντήσῃ, φθορὰ τῶν μυῶν ἔσται.

κγ'. εἰ βροντήσῃ, βροχὴν ὠφέλιμον τοῖς σπορί- 150 A μοις δηλοῖ.

1 φθόνου *C* ‖ 4 δίκην (δ rubr.) *P* | τῇ βασιλείᾳ etiam *P* ‖ 12 ὑγείαν *P* | εὐθηνίαν etiam *P* ‖ 14 εὐθηνίαν etiam *P* | μυιῶν *P* ‖ 16 ἀφθονίαν etiam *P* ‖ 18 ἀστοχίαν etiam *P* ‖ 23 δεξιὰν *C* ‖ 25 μυῶν *P*, μυιῶν *C*

κδʹ. εἰ βροντήσῃ, διχόνοια ἔσται τῶν δυνατῶν, τὰ δὲ σκέμματα αὐτῶν ἀναφανήσεται.

κεʹ. εἰ βροντήσῃ, εἰρήνη ἀνὰ πάντα τὸν ἐνιαυτόν.

κϛʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐλπίδα καρπῶν μεγάλην καὶ ἀμήτων σπάνιν δηλοῖ. 5

B κζʹ. εἰ βροντήσῃ, διοσημεία παράδοξος ὀφθήσεται.

κηʹ. εἰ βροντήσῃ, ὅπλοις ὁ δῆμος ἀναζώσεται.

κθʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐπικρατήσει ὁ ζέφυρος.

λʹ. εἰ βροντήσῃ, πραγμάτων καλῶν ἐπομβρία.

ΜΑΙΟΣ 10

C 38. αʹ. Εἰ βροντήσῃ, φυγὴν τῷ δήμῳ καὶ ἀτιμίαν δηλοῖ.

βʹ. εἰ βροντήσῃ, λιμὸν ἀπειλεῖ.

γʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐπείσακτον εὐθηνίαν δηλοῖ.

δʹ. εἰ βροντήσῃ, εὔκρατος ἀήρ, καὶ οἱ καρποὶ εὐθηνοὶ ἔσονται. 330 16

εʹ. εἰ βροντήσῃ, ἐναλλαγὴ τῶν λυπηρῶν τοῖς πράD γμασιν ἔσται, καὶ πλείων ὁ σῖτος ἤπερ ἡ κριθή· τὰ δὲ ὄσπρια φθαρήσεται.

ϛʹ. εἰ βροντήσῃ, θᾶττον ἀκμάσαι τοὺς καρποὺς καὶ 20 φθαρῆναι δηλοῖ.

152 A ζʹ. εἰ βροντήσῃ, ὀρνέων καὶ ἰχθύων ἀφθονία ἔσται.

ηʹ. εἰ βροντήσῃ, ἀπαίσιον τῷ δήμῳ.

θʹ. εἰ βροντήσῃ, λοιμὸν σημαίνει, ἀλλὰ μετρίως ἐπικίνδυνον. 25

2 ἀναφανήσονται *P* ‖ 3 εἰρήνη corr. H.: εἰρήνην *P*, om. *C* ‖ 4 μεγάλων *P* ‖ 4. 5 ἀμήτων etiam *P* ‖ 6 διοσημεῖα *CP*; διοσημία coni. Hercher | παραδόξως *C* ‖ 9 πράγματα κακά· ἐπομβρία *P* | an ⟨μετὰ⟩ πραγμάτων (coll. p. 82, 9)? ‖ 10 μηνὶ μαΐω rubr. *P* ‖ 11 αὐγὴν (α rubr.) *P* | ἀτιμίαν etiam *P* ‖ 17 ἐναλλαγὴ etiam *P* (ἐ rubr. corr. ex α) ‖ 23 ἀναίσιον *C*

ι'. εἰ βροντήσῃ, ταραχὰς κατομβρίας καὶ ὑπερχύσεις ποταμῶν ἐπιβλαβεῖς δηλοῖ, σαυρῶν τε καὶ ἑρπετῶν πλῆθος.

ια'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν κατά τε τὴν γῆν κατά B
5 τε τὴν θάλασσαν ἐλπιστέον.

ιβ'. εἰ βροντήσῃ, φθορὰ ἰχθύων ἔσται.

ιγ'. εἰ βροντήσῃ, ἐπίδοσιν ποταμίων ὑδάτων δηλοῖ, νόσους δὲ τοῖς ἀνθρώποις.

ιδ'. εἰ βροντήσῃ, ἀνατολικὸς ἔσται πόλεμος καὶ
10 φθορὰ πολλή.

ιε'. εἰ βροντήσῃ, εὐθηνίαν δηλοῖ.

ις'. εἰ βροντήσῃ, εὔχεσθαι δεῖ διὰ τὰ ἀπειλούμενα. C

ιζ'. εἰ βροντήσῃ, ὑετὸν σημαίνει.

ιη'. εἰ βροντήσῃ, στάσιν καὶ ἐξ αὐτῆς πόλεμον καὶ
15 ἔνδειαν τῶν ἐπιτηδείων.

ιθ'. εἰ βροντήσῃ, εὐνοίᾳ τοῦ δήμου ἀνήρ τις εἰς ἄκρον εὐδαιμονίας ἀρθήσεται.

331 κ'. εἰ βροντήσῃ, τοῖς μὲν περὶ τὴν ἀνατολὴν εὐ- D
θηνία, τοῖς δὲ ἐπὶ δύσιν οὐχ οὕτως.

20 κα'. εἰ βροντήσῃ, εὐχῶν δεῖ διὰ τὰ ἀπειλούμενα.

κβ'. εἰ βροντήσῃ, κατομβρίαν καὶ φθορὰν τῶν 154 A
θαλαττίων ἰχθύων σημαίνει.

κγ'. εἰ βροντήσῃ, εὐομβρίαν καρποφόρον δηλοῖ.

κδ'. εἰ βροντήσῃ, μεγάλα κακά, ὡς ἐξ ἀθυμίας
25 λειποθυμῆσαι τοὺς ὑπηκόους.

κε'. εἰ βροντήσῃ, ἀνάπαυλαν καὶ ὕφεσιν τῶν κακῶν B
ἐλπιστέον.

1 ταραχαὶ *P* ‖ 2 δηλοῖ om. *P* ‖ 10 πολλῶν *P* ‖ 16 τις delet Hercher: sed cf. p. 106, 27 ‖ 20 εὐχῶν] εὔχεσθαι *P* ‖ 22 σημαίνει] δηλοῖ *P* ‖ 23 ἀνομβρίαν (ἀ rubr.) *P* | καρποφθόρον coni. Rutgers ‖ 24 ἀτιμίας *P* ‖ 26 ὕφεσιν etiam *P*

κϛʹ. εἰ βροντήσῃ, καλὸν τοῖς περὶ γεωργίαν ἔχουσιν.

κζʹ. εἰ βροντήσῃ, διοσημεία ἔσται καὶ κομήτης ἐξαφθήσεται.

κηʹ. εἰ βροντήσῃ, ὡσαύτως ἔσται.

κθʹ. εἰ βροντήσῃ, πόλεμον ἀρκτῷον σημαίνει, ἀλλ 5 ἀκίνδυνον τοῖς πράγμασιν.

C λʹ. εἰ βροντήσῃ, τὰ φυτὰ τῷ ἀνέμῳ συντριβήσεται.

Ταύτην τὴν ἐφήμερον βροντοσκοπίαν ὁ Νιγίδιος οὐ καθολικὴν ἀλλὰ μόνης εἶναι τῆς Ῥώμης ἔκρινεν.

---

156 332

ΒΡΟΝΤΟΣΚΟΠΙΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΦΟΝΤΗΙΟΥ ΤΟΥ ΡΩΜΑΙΟΥ 11

ΚΑΘ' ΕΡΜΗΝΕΙΑΝ ΠΡΟΣ ΛΕΞΙΝ

A 39. Σελήνης ἐχούσης τὸν αἰγόκερων εἰ ἐν ἡμέρᾳ βροντὴ γένηται, τύραννον ἐπαναστήσεσθαι ἀπειλεῖ τοῖς ἀπὸ τῆς στενῆς θαλάσσης ἄχρι Νείλου χω- 15 ρίοις, ἐκπεσεῖν δὲ ὅμως αὐτὸν τῆς ἐγχειρήσεως. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἔσται ἐλάττωσις. ὑποστήσει δὲ καὶ ὁ Νεῖλος, καὶ διχόνοια ἔσται τέκνοις πρὸς γονεῖς, καὶ ταραχαὶ τῶν ἀρχόντων ἐνίοις. Πέρ-

2 διοσημεῖα *CP*: διοσημία coni. Hercher ‖ 2. 3 διοσημεία — ἐξαφθήσεται] *C* iterat id quod ad κϛʹ legitur ‖ 7 τῷ ἀνέμῳ *P* ex τῶν ἀνέμων correct. habet; τῶν ἀνέμων *C* ‖ 8. 9 haec pugnant cum p. 69, 22 et 70, 15 ‖ 10 Fontei tonitruale reperitur etiam in *P* fol. 185 rect. et *R* fol. 70 vers., in *P* sequitur statim post cap. 26 omittiturque inscriptio generalis, quae hic v. 10—12 legitur, quam librarius iam supra (v. cap. 23) posuerat, sed inscribitur tantum περὶ βροντῶν ἀπὸ σελήνης ‖ 11 Φοντηίου corr. Schmitz in nov. mus. Rhen. XI p. 299 pro Φωντηίου ‖ 13 ante σελήνης *P* rubr. add. τῆς et sic semper ‖ 17 καὶ τῶν] ἢ τῶν *C*, καὶ ἢ τῶν *P*

σαι δὲ καὶ οἱ τῆς Εὐρώπης τὸ δυτικὸν ἔχοντες ἠρεμήσουσιν. εἰ δὲ νυκτός, ἔθνη βάρβαρα κατ' ἀλλήλων ἐξενεχθήσεται, καὶ δογμάτων ἕνεκα τὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς B εἰρήνης σαλευθήσεται, καὶ τόπους δέ τινας τοῦ πολι-
5 τεύματος πολέμιοι πρὸς βραχὺ καθέξουσιν. ἄρχοντες ἐκ τῶν δυτικῶν ὁρμώμενοι ἡγήσονται παρανόμως τῶν κοινῶν. δυσδαίμονες δὲ ἔσονται οἱ τῶν ἀνθρώπων πλείους, καὶ χειμῶνες πικροί, καὶ ναυάγια, καὶ σάλοι σφαλεροί.

10 Σελήνης ⟨ἐν⟩ ὑδροχόῳ οὔσης εἰ ἐν ἡμέρᾳ βροντήσῃ, κλεινῶν ἀνθρώπων καταλύσεις ⟨δηλοῖ⟩ ἐμ- C πρησμούς τε βαρεῖς. καὶ ὁ μὲν ἄμητος ἱλαρός, ἀκρίσι δὲ καὶ θηρίοις ἐκβρωθήσεται, ἡ δὲ σταφυλὴ σφηξί.
333 καὶ τὸ πάντων σχετλιώτερον, φάσματα τοῖς σώμασιν
15 ἐνοχλήσει μετὰ νόσων, καὶ τῶν ὑδάτων διαμαρτήσει τὸ νόστιμον. καὶ οἱ μὲν ἐλάττονες τὰς τύχας ἐπὶ τὸ 158A βέλτιον ἀνασπασθήσονται, οἱ δὲ μείζους ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκπεσοῦνται. ἀμετρία τε τῶν νόμων τὴν εἰρήνην ταράξει, καὶ ἐθνικῶν ἔσται ἐπὶ τῆς πολιτείας πάροδος.
20 εἰ δὲ νυκτὸς βροντήσῃ, ἀπολεγέτω μὲν τῇ εἰρήνῃ τὸ δυτικόν, ὁ δὲ ἄμητος τῆς Ἀσίας εὐκταιότατος, καὶ οἱ ἄρχοντες παρὰ τὸ κρατοῦν ἐν αὐτοῖς οὐ σφόδρα τοὺς ὑπηκόους λυπήσουσι.

Σελήνης ⟨ἐν⟩ ἰχθύσιν οὔσης ἐὰν βροντὴ ἐν B
25 ἡμέρᾳ γένηται, ὑδάτων ἐπίδοσιν δηλοῖ οὐ ποταμίων

6 δυτικῶν] ναυτικῶν *PR* ‖ **10** ⟨ἐν⟩ addidi hic et infra semper ante zodiaci signorum nomina: vide supra adn. ad p. 48, 6 | οὔσης om. *P* ‖ **11** δηλοῖ addidi ‖ **13** ἐκβρωθήσεται scripsi: εὐδοθήσεται *C*, ἐκδοθήσεται *PR* | σφιγξί libri: corr. Hercher ‖ **14** σχετλιώτατον coni. Hercher coll. p. 98, 5; sed cf. p. 104, 23; 105, 12 ‖ **17** ἀνασπασθήσονται *C*, ἁρπασθήσονται *PR* ‖ **22** παρὰ] ἄρα *C* ‖ **24** οὔσης om. *P* | εἰ ἐν ἡμέρᾳ βροντήσῃ *P*

μόνον ἀλλὰ καὶ θαλαττίων, ἀχλύν τε τῷ ἀέρι, ἀλλὰ καὶ ἀφανισμὸν τοῖς ἰχθύσιν ἀπειλεῖ. τὰ δὲ θηρία πρὸς τὰς παγίδας αὐτομολήσει· φυτεύειν δ' ὅμως φυτὰ ἐπευκταῖον. καὶ νοσῶδες μὲν τὸ κατάστημα, οἱ δὲ ἄρχοντες ἀνωμάλως διακείσονται. εἰ δὲ νυκτὸς 5

C 40. Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ κριῷ ἐὰν βροντὴ γένηται ἐν ἡμέρᾳ, φυγὴν μὲν Ἀραβίοις, λοιμὸν δὲ Πέρσαις ἀπειλεῖ. εἰ δὲ νυκτί, Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην ταράξουσι πολέμιοι, οἵ τε ναυτιλλόμενοι οὐκ ἔξω κινδύνων ἔσονται. καὶ ἀφθονία μὲν τῶν καρπῶν ἔσται, δυνα- 10 τοῦ δὲ προσώπου πτῶσις· καὶ τὰ κοινὰ ἐγγὺς εὐθηνίας ἔσται.

Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ ταύρῳ εἰ ἐν ἡμέρᾳ βροντήσῃ, ἐπομβρίαν δηλοῖ καὶ χαλαζώδη τὸν ἀέρα, καὶ D ποταμῶν προχεύματα. καὶ ὁ μὲν ἰχθὺς ἄφθονος, οἱ 15 δὲ περὶ τοὺς θαλαττίους πόρους ἀγρυπνοῦντες λυπη- 331 ρότατοι. καὶ ὁ μὲν ἄμητος ἀγαθός, τοῖς δὲ κτήνεσι λοιμός. εἰ δὲ νύκτωρ, καρπῶν μὲν ἔνδειαν, ὑετῶδες δὲ καὶ χαλαζῶδες τὸ θερινὸν κατάστημα. ἄμβλωσίς 160 A τε γυναικῶν συμβήσεται, καὶ τὸ νόστιμον ὕδωρ ἐπι- 20 λείψει· καὶ κινήσεις μὲν στρατευμάτων λυπηραί, τῇ δὲ ἀνατολῇ τύραννος οὐκ εὐτυχὴς ἐνοχλήσει.

Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ διδύμοις εἰ ἐν ἡμέρᾳ βροντήσῃ, θεοσεβέστατα ἔσται τὰ κοινά· εἰ δὲ ἐν νυκτί, τὰ ἐναντία. 25

Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ καρκίνῳ εἰ ἐν ἡμέρᾳ

5 *εἰ δὲ νυκτὸς*] add. *P* et duorum versuum spatium relinquit; ceteri omitt. ‖ 6 *οὔσης—γένηται*] *ἐὰν βροντήσῃ P* ‖ 9 *πόλεμον P*, *πόλεμοι R* ‖ 13 *οὔσης*] *ἐν P* ‖ 15 *παροχεύματα* libri: corr. Hercher ‖ 23 *οὔσης*] *ἐν P* ‖ 24. 25 *εἰ δὲ νυκτί, τοὐναντίον P* ‖ 26 *οὔσης*] *ἐν P*

βροντὴ γένηται καὶ νεκρὰ συμβαίη, ταραχαὶ τοῖς κοινοῖς πράγμασιν ἔσονται καινοτομίαι τε τοῖς πράγμασιν ἐπὶ τὸ χεῖρον· οἱ δὲ καρποὶ ψεύσονται. ἀλλὰ B μὴν καὶ ἡ θάλασσα τοῖς ναυτιλλομένοις ὀλεθρία ἔσται, 5 καὶ φθορὰ μὲν ἀνθρώπων, ἀφθονία δὲ ἰχθύων. εἰ δὲ ἐν νυκτί, Αἰθίοψι καὶ Πέρσαις ὄλεθρος ἐνσκήψει· τὰ δὲ δυτικὰ οὕτως λιμώξει, ὡς καὶ εἰς Αἴγυπτον δι' ἔνδειαν καταφυγεῖν.

Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ λέοντι ἐὰν βροντὴν ἐν 10 ἡμέρᾳ γενέσθαι συμβαίη, δόλον κατὰ τῆς βασιλείας μελετᾶσθαι δηλοῖ. καινισμοί τε νόσων ἔσονται, καὶ θάνατοι τοῦ πλήθους ἐκ τιμωριῶν. καὶ ὁ μὲν ἄμητος C ἄφθονος ἔσται, ὑπὸ δὲ πολεμίων διαρπαγήσεται, καὶ διαφερόντως κατὰ τὸ δυτικόν. κατισχύσουσί τε καὶ 15 ἀδικήσουσιν οἱ ὑπερέχοντες τὸ ὑπήκοον. εἰ δὲ νυκτός, καὶ οὕτως ἡ βασιλεία ἐπιβουλευθήσεται, καὶ μέρος 335 τῆς ἀνατολῆς ὑπὸ βαρβάροις τελέσει. κατόμβρισις δὲ τοῖς ὑγροῖς καρποῖς λυμανεῖται. ἐπισυρήσονται δὲ τοῖς κτήνεσιν ἑρπετὰ θανατηφόρα· δυνατοὶ δὲ τῆς 20 πολιτείας πεσοῦνται.

41. Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ παρθένῳ εἰ ἐν ἡμέρᾳ D βροντήσῃ, ὑγρότερον ἔσται τὸ τοῦ ἀέρος κατάστημα, ἀφθονία δὲ τῶν ξηρῶν καρπῶν, ὡς ἠρέμα πως ἐπιρρεπεστέρους γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τὰ πταί- 162 A 25 σματα. ἔσται δὲ καὶ φθορὰ τοῦ γυναικείου ἔθνους.

1 βροντὴ γένηται] βροντήσῃ *P* | καὶ νεκρὰ συμβαίη] om. *PR*; ego non intellego ‖ **6** δὲ νυκτὶ *CP* ‖ **8** καταφυγεῖν] sic *P*, καταφυγὴν *C*, φυγεῖν *R* ‖ **9** οὔσης] ἐν *P* et sic semper ‖ **9. 10** ἐὰν βροντήσῃ, δόλον *P* ‖ **11** pro νόσων coni. νόμων H. | ἔσονται om. *C* ‖ **13** διαρπαγήσονται libri: corr. Hercher ‖ **17** κατόμβρησις malit Hercher ‖ **18** post δὲ add. καὶ *R* ‖ **22** βροντήσῃ transponit *P* ante ἐν ἡμέρᾳ

εἰ δὲ νυκτός, λοιμὸς ἐνσκήψει τοῖς δυτικοῖς· τὰ δὲ θηρία οὕτως ἐπελεύσεται τοῖς ἀνθρώποις, ὡς φωλεοῖς αὐτοὺς ἐγκατακρύπτεσθαι· καὶ δυνατῶν δὲ ἀνδρῶν ἔσται πτῶσις, καὶ ἔνδεια ξηρῶν καρπῶν.

Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ ζυγῷ εἰ ἐν ἡμέρᾳ βροντήσῃ, ἀγαθὰ ἐκδεχέσθωσαν ἄνθρωποι, ἐξῃρημένων Αἰγυπτίων. εἰ δὲ νυκτός, ἡ μὲν νεολαία ἐν ὅπλοις τελέσει καὶ ἐν πολέμοις φθαρήσεται, ἀφθονία γε μὴν τῶν καρπῶν ἔσται, ὑπὸ δὲ βαρβάρων δαπανηθήσεται.

Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ ἐὰν ἐν ἡμέρᾳ βροντὴν ἢ ἀστραπὴν γενέσθαι συμβαίη, Ἀράβιοι ταραχθήσονται, ἔνδεια δὲ τῶν καρπῶν ἔσται, καὶ οἱ ἄνθρωποι κατ᾽ ἀλλήλων χωρήσουσιν· Ἀσσυρία γε μὴν πιεσθήσεται λιμῷ. εἰ δὲ νυκτός, πυρκαϊαὶ μὲν ἔσονται, πτώσεις δὲ πόλεων παραλίων καὶ διαφθορὰ καρπῶν καὶ τετραπόδων, θηρίων δὲ παντοίων ἐπιδρομή· ὅθεν εὔχεσθαι δεῖ, ὅπως μὴ καὶ κεραυνῶν ἐνσκήψεσιν ἀναλωθῶσι.

Σελήνης οὔσης ⟨ἐν⟩ τοξότῃ ἐὰν ἐν ἡμέρᾳ βροντήσῃ, Πέρσαις ἀφανισμὸν ἀπειλεῖ, καὶ ὁ βασιλεὺς δὲ αὐτῶν δολοφονηθήσεται, εὐκαρπία δὲ ἔσται καὶ χειμῶνες εὔδιοι ἔσονται, ⟨καὶ⟩ φθορὰ μὲν ἀνθρώπων, ἀνδραποδισμοὶ δὲ πόλεων. εἰ δὲ ἐν νυκτί, ἐπομβρίαν δηλοῖ, καὶ κάματον δὲ τοῖς ἐγκύμοσι καὶ νόσους καὶ θανάτους αἰφνιδίους, ὡς περιττεύειν μὲν τοὺς καρπούς, ἀπολείπεσθαι δὲ τοὺς δαπανῶντας. ἔσονται δὲ σάλοι καὶ ἄνεμοι βίαιοι, καὶ ἀφανισθήσεται ἀνὴρ δυνατὸς καὶ βαρὺς τοῖς πράγμασιν.

5 βροντήσῃ transponit *P* ante ἐν ἡμέρᾳ ‖ **10** εἰ βροντήσῃ ἐν ἡμέρᾳ ἢ *P* ‖ **14** λοιμῷ *C* ‖ **18** ἀναλωθήσονται *P* ‖ **19** ἐὰν] εἰ *P* ‖ **22** καὶ add. Hercher ‖ **23** ἐν om. *P*

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΣΕΛΗΝΗΝ 164

ΑΠΟ ΤΗΣ ΘΕΡΙΝΗΣ ΤΡΟΡΗΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΛΑΒΕΩΝΟΣ

5 ### ΚΑΘ' ΕΡΜΗΝΕΙΑΝ ΠΡΟΣ ΛΕΞΙΝ

42. *Εἰ κατὰ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ καρκίνου μοῖραν* A *σελήνη εἴη ⟨ἐν⟩ κριῷ, ἔσονται ἀχλύες καὶ βρονταὶ καὶ χάλαζαι, ταραχαὶ δὲ τοῖς δένδροις ἐκ βιαιοτέρων πνευμάτων, καὶ ζάλη ἀερία, τίμιοί τε οἱ καρποί, καὶ* 10 *αὐχμηρὸν τὸ περιέχον ἐκ λοιμικῆς θερμασίας.*

Εἰ δὲ ⟨ἐν⟩ ταύρῳ, ἔνδεια μὲν ἔσται τῶν ἐπιτη- 337 *δείων, ἐλαίου δὲ διαφερόντως, τὰ μέντοι σταθμῷ ἀποδιδόμενα εὐτελῆ ἔσται.* B

⟨Ἐν⟩ διδύμοις γε μὴν οὔσης τῆς σελήνης ἐπὶ τῆς 15 *θερινῆς τροπῆς ἀμφίβολος ἔσται ὁ ἐνιαυτός· ἡγήσεται μὲν γὰρ ὑγρότης, ἕψεται δὲ ξηρότης, καὶ ὁ μὲν σῖτος ἐλάσσων, κρείττων δὲ ὁ οἶνος, καὶ οὐχ ἥκιστα τὸ ἔλαιον ἀφθονώτατα διαρκέσει.*

⟨Ἐν⟩ καρκίνῳ δὲ οὔσης σελήνης ἐπὶ τῆς θερινῆς 20 *τροπῆς, ὡς προϋποδέδεικται* (p. 62, 12), *εὔφορος ὁ ἐνιαυτὸς ἔσται περὶ πάντας τοὺς καρπούς, ξηρούς τε καὶ ὑγρούς· εἰκότως οὖν εὐθηνίαν προσδοκητέον.*

Εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ λέοντος σελήνης οὔσης ἡ θερινὴ C *συνέλθοι τροπή, βροντώδη καὶ θυελλώδη ἄν τις ἐκ-* 25 *δέξαιτο τὸν ἀέρα· νεφώδης γὰρ ἔσται καὶ ἀχλυώδης,*

1 Labeonis dissertatio extat etiam in *R* fol. 71 et *F* fol. 153 | titulum constitui; in libris legitur *καθολικὴ ἐπιτήρησις πρὸς σελήνην περὶ κεραυνῶν* (qui nusquam commemorantur) *καὶ ἄλλων καταστημάτων ἐκ τῶν Λαβεῶνος καθ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν, ἀπὸ τῆς θερινῆς τροπῆς* ‖ 6 *ἑνδεκάτην*] *ᾱ* *F* ‖ 7 *σελήνη*] *καὶ* *C* ‖ 9 *πνευμάτων*] *ἀνέμων* *R* ‖ 20 *εὔφρονος* *C* ‖ 24 *θελλώδη* *C* ‖ 24. 25 *ἐκδέξοιτο* *CF*

ὡς περιττευούσης τῆς ἐξ ὑπερῴων ὑγρασίας τοὺς μὲν ξηροὺς καρποὺς ἐλαττωθῆναι, τοὺς δὲ ὑγροὺς ἐπιδοῦναι.

166A Ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς θερινῆς τροπῆς σελήνη τὴν παρθένον ἔχῃ, στεῖρος μὲν καὶ ἐγγὺς ἄκαρπος ὁ ἐνιαυ- 5 τός, ἐκ δὲ ἀδοκήτου περί τε τοὺς ξηροὺς καρποὺς καὶ ὑγροὺς ἔσται τις παραψυχή.

⟨Ἐν⟩ ζυγῷ οὖσα σελήνη εἰ τὴν θερινὴν καταλάβοι τροπήν, εὔφορον μὲν καὶ αὐτάρκη τὸν ἐνιαυτὸν ἐμφαίνει περὶ τοὺς ξηροὺς καρπούς, ὑγρὸν δὲ ὅμως 10 B καὶ ἔπομβρον· καὶ τὰ σταθμῷ διδόμενα τίμια ἔσται, τὸ δὲ ἔλαιον σὺν καὶ τῷ οἴνῳ ἔσται τιμιώτατον.

⟨Ἐν⟩ σκορπίῳ σελήνης ἐπὶ τῆς μὲν θερινῆς τροπῆς τυγχανούσης ξηρὸς καὶ ὄψιμος ὁ ἐνιαυτὸς ἐπὶ τοῖς καρποῖς ἔσται, χαλαζώδης δὲ οὐχ ἥκιστα καὶ 15 ταρακτικός· ὅ γε μὴν σπόρος, καὶ εἴ τι ὑπὸ γῆν, ἔξω ἐλπίδος· λιμὸς οὖν ἔσται πάντως καὶ φθορὰ τῶν ἀνθρώπων.

Τοξότην ἐχούσης σελήνης ἐπὶ τῆς τοῦ θερινοῦ κέντρου τροπῆς, πλημμύρα ἔσται ὑδάτων ἀτμοί τε καὶ 338 C χαλαζώδεις ὄμβροι, καὶ φθορὰ τῶν πτηνῶν, καὶ ναυ- 21 άγια οὐ μικρά, καὶ ἐλαττώσεις μὲν τῶν ὑγρῶν καρπῶν, ἀφθονία δὲ τῶν ξηρῶν.

Ὅταν γε μὴν τὸν αἰγόκερων ἔχῃ σελήνη ἐπὶ τῆς ἐν θέρει τροπῆς, οὕτως ἐπομβρήσει ὁ ἀὴρ ὡς ἐμποδὼν 25

5 ἔχοι libri | ἀκαρπίας F ‖ 7 παραψυχὴ] παρατροπὴ F ‖ 8 οὖσα ἡ σελήνη F, οὔσης σελήνης ceteri ‖ 9. 10 εὔφορος μὲν καὶ αὐτάρκης ἔσται ὁ ἐνιαυτὸς περὶ F ‖ 10 ὑγρὸς F ‖ 11 ἔπομβρος F | post τίμια ἔσται R add. πάνυ ‖ 12 ἔσται om. F | τιμιώτατα CR ‖ 13 post σελήνης F add. οὔσης | μὲν θερινῆς] ἐν θέρει F ‖ 15 ζαλαζώδης C ‖ 17 τῶν om. F ‖ 24 τὸν om. F ‖ 25 ἐπομβρίσει F | ἐμποτίδ' F

γενέσθαι τῇ συναγωγῇ τῶν καρπῶν καὶ μεταμελῆσαι τοῖς γεωργοῖς τῆς ἐπὶ τῷ σπόρῳ σπουδῆς· ἐκ παραδόξου δὲ οἱονεὶ τῆς προνοίας οἴνου μὲν καὶ ἐλαίου ἀφθονία, ἥκιστα δὲ λοιμῶδες τὸ τοῦ ἀέρος κατάστημα.
5 Τῷ δ' ὑδροχόῳ ἢ τοῖς ἰχθύσιν ἐνδιατριβούσης D σελήνης τὰ αὐτὰ μὲν ἔσται σχεδὸν περὶ τὴν τῶν καρπῶν ἐκδοχήν, ἐλάττους δὲ ἔσονται οἱ ἰχθύες πρὸς αὐτούς, καὶ διαφερόντως οἱ ποτάμιοι καὶ ὅσοι θαλάσσης ἔξω μειωθήσονται.

10 ## ΠΕΡΙ ΚΕΡΑΥΝΩΝ 168 A

43. Τὰς φύσεις τῶν πραγμάτων λέγειν, καὶ ὅπως γίνεσθαι κεραυνοὺς ἡ παλαιότης ὑπολαμβάνει, τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀποχρώντως τῆς περὶ τῶν τοιούτων θεωρίας διαληφθείσης οὐ τούτου καιρός, οὐδὲ τὸ
15 ἐπάγγελμα τουτὶ προύθηκεν, ἀλλ' ὅπως κατὰ τὴν Θούσκων παράδοσιν ἐπιγνωσθεῖεν οἱ κεραυνοί, τί B ἄρα παραδηλοῦσιν ἐκπίπτοντες. ἐν τούτοις μὲν εἰδέναι χρὴ ὡς οὐ κατὰ πάντα τὸν ἐνιαυτὸν κεραυνοὶ ἀποθλίβονται· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ θέρους ἢ ἐπὶ χειμῶνος
20 τοῦτο συμβαίνειν πέφυκε καθόλου, ἀλλ' ἐν ἦρι ἢ

3 δὲ ante οἱονεὶ om. *F* | οἶνος *F* ‖ 5 ἢ] ἤτοι *CR* ‖ 6 τὰ αὐτὰ] ταῦτα *F* ‖ 7 δὲ corr. Hercher pro γὰρ | οἱ om. *F* ‖ 8 αὐτούς scripsi pro αὐτοῖς ‖ 9 ἔξω μειωθήσονται] sic *F*, εξωμιωθησονται *C*, ἔξω μαιωθήσονται *R* ‖ 10 c. 43—52 reperitur etiam in *V* et *L* fol. 16 v. ‖ 11 τὰς φύσεις] τὸ τῆς φύσεως *L* | ὅπως] οὕτως *C* ‖ 12 ὑπολαμβάνειν *C* | post ὑπολαμβάνει *L* add. περιττὸν ‖ 13 ἀρχαίοις *CL* | τῶν τοιούτων] τούτων *L* ‖ 14 οὐ] οὐδὲν γὰρ *L* | οὐδὲ — προύθηκεν] om. *L* ‖ 17 προδηλοῦσιν *L* ‖ 18 οὐ κατὰ πάντα] οὐκ ἅπαντα *C*, οὐκ ἀνὰ πάντα coni. Bekker ‖ 19—20 Plin. II 135 *hieme et aestate rara fulmina* ‖ 19 ἐν θέρει ἢ χειμῶνι *L* | ἢ ἐπὶ] οὐδὲ ἐπὶ *CV* ‖ 20 πέφυκε συμβαίνειν *L* | Plin. II 136 *vere autem et autumno crebriora fulmina*; cf. Arrhian. ap. Stobaeum ecl. phys. I 29, 2 p. 238, 5 W. πλεῖστοι δὲ ἦρος καὶ μετοπώρου . . περί τε πλειάδος καὶ ἀρκτούρου ἐπι-

μετοπώρῳ, περὶ τὴν πλειάδος καὶ ἀρκτούρου ἐπιτολήν. ὅθεν οὔτε ἐν Σκυθίᾳ ἢ συνελόντι εἰπεῖν ἐπὶ τὸ ἀρκτῷον κέντρον κεραυνοὺς βάλλεσθαι, ⟨οὔτε ἐν Αἰ-
C γύπτῳ⟩ ἤγουν ἐπὶ τὸ νότιον, κέκριται, διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ θερμὸν τοῦ κατὰ τοὺς χώρους ἐκείνους καταστή- 5 ματος. ἐπὶ δὲ τῆς Ἰταλίας ὡς μάλιστα· εὔκρατος γὰρ σχεδὸν παρὰ πᾶν χωρίον ὁ κατ' ἐκείνην ἀήρ, ἀπὸ μὲν ἄρκτου πλευρᾶς ἑκατέρας τῷ βορρᾷ ἰάπυγί τε κώρῳ τε ἐξ Ἄλπεων καταπνεομένης πάσης τῆς ὑποκειμένης τῷ Ἀπεννίνῳ βαθείας, ἀπὸ δὲ τοῦ πρὸς λίβα νεύματος 10 τῷ νότῳ, καὶ νότῳ οὐ τῷ ξηρῷ καὶ βαρεῖ ἀλλὰ τῷ
D γονιμωτάτῳ πάντων, οἷον εἶναι τοῦτον ἡ παρήκουσα πρὸς Γάδειρα ἐπὶ τὸ Ἀτλαντικὸν μεγάλη παρασκευάζει θάλασσα, κιρνῶσα ταῖς ψυχραῖς ἀναθυμιάσεσι τὴν ἀτμώδη καὶ λοιμικὴν τοῦ μεσημβρινοῦ νότου θερμό- 15
170A τητα. καὶ τὸ δὴ πάντων τῇ χώρᾳ τῆς εὐκρασίας αἰτιώτατον, ἄνωθεν τῷ Ἰονίῳ, κάτωθεν δὲ τῷ Τυρσηνικῷ παρακλύζεται πελάγει. ὅθεν δίς τε τὰ θρέμματα τοῦ ἔτους ἀπογεννᾶν πέφυκε, τυρός τε οὐ λείπει „οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν ὀπώρῃ.“ τοιαῦτα μὲν ἄν τις 20 περὶ Ἰταλίας εἴποι.

τολήν. | ἐν] ἐπὶ *L* ‖ **1** τὴν] τῆς *L* ‖ **2—5** Plin. II 135 *quae ratio inmunem Scythiam et circa rigentia a fulminum casu praestat, e diverso nimius ardor Aegyptum;* cf. Arrhian. l. s. p. 238, 9 sq. ‖ **2** οὔτε scripsi pro οὐδὲ | συνελόντα libri: corr. H. ‖ **3** κεραυνὸς βάλλεται *L* | οὔτε ἐν Αἰγύπτῳ addidi coll. p. 107, 4 ‖ **4** κέκριται om. *L* ‖ **5** τοῦ om. *L* | **5. 6** κατάστημα *L* ‖ **6—7** Plin. II 136 *qua ratione crebra in Italia, quia mobilior aer mitiore hieme et aestate nimbosa semper quodammodo vernat vel autumnat* ‖ **7** ἀπὸ μὲν ἄρκτου — πελάγει (18) om. *L* ‖ **8** ἄρκτου scripsi pro νότου | κώρῳ τε corr. H., χώρω δὲ *C*, χώρα καὶ *V* ‖ **12** τοῦτον pro τοιοῦτον corr. H. ‖ **15** an μαλακὴν? ‖ **18** post τὰ add. *L* ἐν αὐτῇ ‖ **19** τοῦ ἔτους om. *L* | ὑπογεννᾶν *L* | τυρός τε corr. H. pro τυρὸς δὲ ‖ **20** „οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ“ sunt verba Homeri μ 76 | τοιαῦτα — εἴποι (21) om. *L*

44. *Διάφορος δὲ καὶ οὐ μονοειδὴς ἡ τῶν κεραυνῶν φύσις. τοὺς μὲν γὰρ ψολόεντας ἡ παλαιότης* B *καλεῖ, τοὺς δὲ ἀργῆτας, σκηπτούς τε καὶ πρηστῆρας. οὐδὲ γὰρ πάντες ταὐτὸ πράττουσιν. εἰσὶ δὲ οἳ*
5 *καὶ ἀναστρέφουσι πρὸς τὰς ῥήξεις τῶν νεφῶν, ὅθεν καὶ ἐξεθλίβησαν. καὶ οἱ μὲν διάπυροι πρηστῆρες,*
340 *οἱ δὲ μὴ πυρώδεις τυφῶνες, οἱ δ' ἔτι μᾶλλον ἀνειμένοι ἐκνεφίαι. αἰγίδες γε μὴν λέγονται οἱ ἐν συστροφῇ ἀέρος φερόμενοι. ταύτῃ αἰγίδα Διὶ περι-*
10 *τίθησιν ὁ λόγος, οἱονεὶ τὸν ἀέρα καταιγίδος καὶ συσσεισμοῦ αἴτιον παραινιττόμενος. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερα* C *σχήματα κεραυνῶν· ἑλικίας αὐτοὺς τὰ βιβλία καλεῖ, ὅτι ἑλικοειδῆ γραμμὴν ἐν τῷ καταφέρεσθαι παραδεικνῦσιν.*

15 *Ἔστι δὲ θαυμάσαι κἀν τούτῳ τὴν φύσιν καὶ τὸ ἄβατον τῶν ἐν αὐτῇ θεωρημάτων. οὐδὲ γὰρ πάντες (καίτοι πάντες ἐξ ἀέρος καὶ συστροφῆς νεφῶν φερόμενοι) τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις δρῶσιν. ὁ γὰρ ἐν αὐτοῖς λεγόμενος ἀργής, ὃν καὶ λαμπρὸν ἐξαιρέτως καλοῦσιν*
20 *οἱ ἀρχαῖοι, πολλάκις ἐμπεσὼν ἐπὶ πίθον ἢ ἄγγος* D

1—14 similia narrat Lydus de mensib. III 52 et IIII 96: cf. Aristotel. meteor. III 1, 9 sq. et quos laudat in commentar. ad l. s. Ideler vol. II p. 259 sq., praeterea Plin. II 133. 134; Apulei. de mundo cap. 12 et 15 ‖ **1** *καὶ* om. *C* ‖ **6. 7** Arrhian. l. s. p. 235, 13 *διάπυροι μὲν κεραυνοί· ἀθρόοι δὲ καὶ ἡμίπυροι πρηστῆρες· ὅσοι δὲ ἔρημοι πυρὸς τυφῶνες· οἱ δὲ ἔτι ἀνειμένοι* (quam scripturam tuetur ipsius Lydi comparatio) *ἐκνεφίαι.* ‖ **6** *εἰ μὲν L* ‖ **7** *μὴ* om. *L* ‖ **8—14** cf. Arrhian. l. s. p. 237, 8 *αἰγίδες ὅσοι ἐν συστροφῇ πυρὸς* (*ἀέρος* Meineke) *καταφέρονται, ἕλικες δὲ ὅσοι ἐς ἑλικοειδῆ γραμμὴν διάττουσιν.* ‖ **8** *γε*] *δὲ L* ‖ **9** *ἀέρος* scripsi pro *πυρὸς* | *ταύτῃ—παραινιττόμενος* (11)] om. *L* ‖ **11** *παραινιττόμενοι C* ‖ **17** *φερόμενοι*] *στρεφόμενοι C* ‖ **18—p. 98, 2** Plin. II 137 *tertium est quod clarum vocant mirificae maxime naturae, quo dolia exhauriuntur intactis operimentis*; cf. Arrhian. l. s. p. 237, 22 W.

ἁπλῶς ἢ οἴνου ἢ ὕδατος, τὸ μὲν περιέχον ἀπήμαντον τὸ δὲ ἐμπεριεχόμενον ἄφαντον ἐποίησεν. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐν σκεύεσι χρυσίον ἢ ἀργύριον φέρουσιν ἐμ-
172A πεσὼν τῷ ἴσῳ τρόπῳ τὰ μὲν ἔνδον ἔτηξε, τὰ δὲ ἔξωθεν ἔσωσε. καὶ τὸ δὴ πάντων θαυμασιώτατον ἐπὶ 5 γυναικὸς ἐγκύμονος συμβῆναί φησιν ὁ μέγας Ἀπουλήιος, καὶ γυναικὸς οὐκ ἠγνοημένης, Μαρκίας δὴ ἐκείνης τῆς Κάτωνι τῷ τελευταίῳ συνοικησάσης. ἐμπεσὼν γὰρ αὐτῇ κεραυνὸς ὁ λεγόμενος ἀργὴς ἤτοι λαμπρὸς αὐτὴν μὲν παντελῶς ἐφύλαξεν ἀβλαβῆ, τὸ δὲ 10
B ἐν αὐτῇ διεφόρησεν οὕτως ἀνεπαισθήτως, ὡς μηδὲ αὐτὴν συνιδεῖν ὅ τι γέγονε τὸ ἐν αὐτῇ, καίτοι πρὸς ἔξοδον ἔχον. τοιαύτην μὲν κατ' ἐξαίρετον ἐνέργειαν ἡ τοῦ ἀργῆτος εἴληχε φύσις.

45. Γενικῶς δ' εἰπεῖν, ἀβλαβῶς φυλάττεται ἀπὸ 341 κεραυνῶν καὶ οὐδὲ βάλλεται τὴν ἀρχὴν ἐν μὲν φυτοῖς 16 δάφνη καὶ συκῇ· καὶ γὰρ ἡλίου ταῦτα. ὅθεν καὶ

1 ἢ ante οἴνου om. *CL* | ἀπήμαντος *C* ‖ 2 περιεχόμενον *V* ‖ **3—5** Plin. l. s. *aurum et aes et argentum liquatur intus sacculis ipsis nullo modo ambustis ac ne confuso quidem signo cerae*, cf. Arrhian. l. s p. 237, 19 κυτίδος μὲν ξύλου μαλθακοῦ ἀψάμενοι διῇξαν, ἀπαθῆ ἀπολιπόντες· τὸ δὲ χρυσίον ἔτηξαν τὸ ἐνόν. ‖ 4 ἔνδοθεν *L* ‖ 5 ἐκτὸς *L* ‖ **5—13** Plin. l. s. *Marcia princeps Romanarum icta gravida partu exanimato ipsa citra ullum aliud incommodum vixit.* ‖ 5 τὸ δὴ] om. *L* | πάντως *L* | ante ἐπὶ add. καὶ *CV* | ἐπὶ — μέγας (6)] συμβῆναι ἐπὶ ἐγκυμονούσης γυναικὸς φησὶν *L*, qui saepe immutatis et praetermissis verbis epitomes speciem prae se fert ita ut discrepantias eius non afferam nisi ad rem facientes ‖ 6. 7 pro Ἀπουλήϊος perperam H. Πλίνιος suspicatur ‖ 7 δὴ scripsi pro δὲ ‖ 13 ἐνέργειαν om. *V* ‖ **15—p. 99, 8** eadem fere narrat Lydus de mensib. III 52 et IV 9 ‖ **15—17** Plin. II 146 *ex his quae terra gignuntur lauri fruticem non icit.* Plutarch. symp. V 9, 4 ὥς φασιν, οὐ κεραυνοῦται (ἡ συκῆ). cf. IIII 2, 5 et Geoponic. VII 11 et XI 2 ‖ 15 ἀβλαβῆ *L* ‖ **17—p. 99, 3** Plin. XV 134 (*laurus*) *grata Apollini visa .... quia manu satarum receptarumque in domos*

δάφνην φιλεῖν Ἀπόλλων μυθεύεται, οἷον ὁ ἥλιος· καὶ εἰς λέοντα μεταβαλλόμενος, ἀντὶ τοῦ εἰς πῦρ, οὐ C φθείρει τὴν δάφνην. ἐν δὲ πτηνοῖς ἀετός, ἐν δὲ ὑγροῖς φώκη· ὅθεν καὶ κεραυνοφόρος ὁ ἀετὸς καὶ
5 Διὸς εἶναι νενόμισται. ἡ δὲ φώκη ὡς ἀπήμαντος ἐπιβολῇ κεραυνοῦ, μάρτυς ἡ πεῖρα ἀποδέδωκε· τῶν γὰρ νεῶν τὰ ἱστία, ἐν αἷς οἱ βασιλεῖς πλέουσι, φωκείοις εἴθισται ἀποδιφθεροῦσθαι δέρμασιν. οὐ πλέον δὲ πέντε ποδῶν κατακρύπτεσθαι κεραυνὸς πέφυκεν εἰς
10 γῆν, ἐξωθούμενος ἄνωθεν· ὁ γὰρ ἀριθμὸς γηϊνώτατος.

Ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ὑπ᾽ αἰθρίῳ τῷ ἀέρι πίπτουσι D κεραυνοί· ὅπερ εἰ συμβαίη, οὐκέτι τὸν ἐπὶ τοῖς ζῳδίοις ἥλιον ἢ ἑτέραν γοῦν τῶν ἐγνωσμένων δέοι ἑρμηνείαν τοῦ ἐσομένου θηρᾶσθαι, ἀλλ᾽ αὐτόθεν ἀποφήνασθαι 174 A
15 ἀνατροπὴν μὲν τοῖς κοινοῖς, ἀπώλειαν δὲ τῷ παντελεῖ χωρίῳ, ἐν ᾧ τοιοῦτό τι συμβήσεται. Ἄλλην δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ Νιγίδιος ἐν τῇ τῶν Ὀνείρων ἐπισκέψει παραδίδωσιν ἐπὶ τοῖς κεραυνοῖς ἑρμηνείαν. φησὶ γὰρ

fulmine sola non icitur. 135. *laurus quidem manifesto abdicat ignes crepitu et quadam detestatione.* ‖ **3—4** Plin. II 146 *nec e volucribus (percutit fulmen) aquilam, quae ob hoc armigera huius teli fingitur.* ‖ **5—8** Plin. l. s. *pavidi .. tabernacula pellibus beluarum, quas vitulos appellant (tutissima putant), quoniam hoc solum animal ex marinis non percutiat.* cf. Nonnus de morb. curat. c. 260 p. 584 ταῦτα ἀποτρέπουσι κεραυνούς ... φώκης δέρμα ἢ ὑαίνης· τούτων δὲ τῶν ζῴων τὰς δορὰς περιφέρουσι (immo ταῖς δοραῖς περιδιφθεροῦσι) καὶ τὰ τῶν αὐτοκρατόρων πλοῖα. Plutarch. symp. III 2, 5 διαφεύγει τὸν κεραυνὸν ... ἡ συκῆ καὶ τὸ δέρμα τῆς φώκης, ὥς φασι καὶ τὸ τῆς ὑαίνης, οἷς τὰ ἄκρα τῶν ἱστίων οἱ ναυκληροὶ καταδιφθεροῦσιν. ‖ **5. 6** ἐπιβουλῇ *C* ‖ **7** ἐν οἷς *C* | φωκίοις ἤθισται *C* ‖ **8—10** Plin. l. s. *nec umquam quinque altius pedibus descendit in terram.* ‖ **9** κεραυνοὺς *C* ‖ **14** ἀποφήβασθαι *C*, ἀποφοιβάσαι coni. Bekker ‖ **17** est frg. LXXXII apud Swobodam p. 92 | ἐπισκίψει *C*

πᾶσι μὲν καθόλου ἀπευκταίαν εἶναι τὴν τῶν σκηπτῶν φοράν, κἂν εἰ μὴ τυχὸν βλάπτοιεν, τοῖς δ' ὄναρ τουτὶ B *πάσχειν φανταζομένοις αἰσιώτατον καὶ λαμπρᾶς τύχης προμάντευμα.*

46. *Ἄξιον δὲ ζητῆσαι τίνος χάριν ἐπὶ μὲν τῶν* 5 *ἄλλων διοσημειῶν τὴν σελήνην, ἐπὶ δὲ μόνων τῶν κεραυνῶν τὸν ἥλιον ἡ ἀρχαιότης ἐπετήρησεν. εἴρη-* 342 *ται τοίνυν πολλαχοῦ, ὡς πάσης τῆς ὁποιδήποτε τυγχανούσης θερμῆς φύσεως καὶ πυρὸς ταμίας καὶ αἴτιος ἥλιός ἐστι, καὶ διαφερόντως ἐκείνου τοῦ πυρὸς λέγω,* 10 *τοῦ κατ' ἐνέργειαν δραστικοῦ, καὶ ἐν ᾧ οὐδεμίαν ἡ* C *σελήνη μετουσίαν ἔχειν φαίνεται. τί γὰρ κεραυνοῦ δραστικώτερον ἢ πυρωδέστερον; ἐν ᾧ τοσαύτη τίς ἐστιν ἡ κατὰ φύσιν ὀξύτης, ὡς μηδὲ ἓν σῶμα παντελῶς ὑπομένειν αὐτόν· ὥστε ἐπειδὴ μὴ μόνον ἐστὶν* 15 *ὑγρότητος ἔξω, ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς ὁπωσδήποτε ὑποπιπτούσης αὐτῷ φύσεως σκεδαστής, δῆλον ὅτι ἡ σελήνη ἀλλοτρία κεραυνῶν ἐστί. καὶ γὰρ ὑγρὰ τὴν φύσιν καὶ ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς τεταγμένη ζώνης, εἰκότως τε* D *οὐ δυναμένη τὰ διὰ τῶν κεραυνῶν προλεγόμενα δη-* 20 *λῶσαι, ὥστε ἥλιος αἴτιος κεραυνῶν. ταύτῃ Ζεὺς ὁ αὐτὸς καὶ Ἥλιος τοῖς μυθικοῖς λέγεται, καὶ κεραυνὸν*

1 cf. Müller Etrusc. II p. 170 ‖ **6** *τῆς σελήνης* C ‖ **7—11** cf. Ptolem. tetrab. fol. 5 ‖ **8** *πολλαχοῦ* L, *πολλαχῶς* CV | *ὁπουδήποτε* coni. H. ‖ **9** *καὶ πυρὸς*] *κἂν πυρὸς* C ‖ **17** an *νεφώσεως*? ‖ **18** cf. Ptolem. tetrab. fol. 5 ‖ **19** *ὑγρῆς* C ‖ **20. 21** *δηλώσει* C ‖ **21—p. 101, 1** cf. Plin. II 82 *latet plerosque magna caeli adsectatione compertum a principibus doctrinae viris* (i. e. Babyloniis cf. II 191) *superiorum trium siderum ignes esse qui decidui ad terras fulminum nomen habeant, sed maxime ex his medio loco siti, fortassis quoniam contagium nimii umoris ex superiore circulo atque ardoris ex subiecto per hunc modum egerat, ideoque dictum Iovem fulmina iaculari.*

ἐπιφέρεται, καὶ ἀετὸς ὑπηρέτης αὐτῷ. καὶ ὅσα κατὰ φύσιν θερμά, καὶ ἡλίῳ προσφυῆ. ὀρθῶς οὖν τὸν ἥλιον οἱ ἀρχαῖοι, καὶ οὐ τὴν σελήνην, ἐπὶ τῆς τῶν 176 A κεραυνῶν θεωρίας ἐπετήρησαν. ἐκείνοις τοίνυν ἀκο- 5 λουθοῦντες τὰ εἰρημένα αὐτοῖς καθ' ἑρμηνείαν ἐροῦμεν.

LABEONIS LIBER FVLGVRALIS

47. Ἥλιος ⟨ἐν⟩ κριῷ. κεραυνὸς ἐνσκήπτων ἐπὶ γῆς εἰ μὲν δένδρῳ ἐμπέσοι, τηρεῖν δεῖ ποίῳ τούτῳ· οὐδὲ γὰρ πλανᾶσθαι πέφυκε καταφερόμενος, ἀλλὰ 10 ῥοιζηδὸν καὶ κατ' εὐθεῖαν καὶ οὕτως ἀπλανῶς κατα- B φέρεται. καὶ εἰ μὲν ἀμπέλου καθάψεται, ἐλάττωσις ἔσται τοῦ οἴνου, εἰ δὲ ἑτέρου τινὸς τῶν δένδρων, 343 τὴν ἐξ ἐκείνου καρπῶν ἔνδειαν παραδηλοῖ. εἰ δὲ ἐπὶ ποταμὸν κατενεχθείη, ἐνδεὴς μὲν ὁ ποταμὸς ὑδάτων 15 ἔσται, ὅσον πρὸς αὐτόν, ὄλεθρος δὲ τοῖς ἐν αὐτῷ νη- χομένοις ἐπιγενήσεται. εἰ δὲ ἐπὶ θαλάσσῃ, τὸν τόπον ἐπιτηρεῖν δεῖ, καθ' οὗ φέρεται ἡ φλόξ· πάντως γὰρ ἐκεῖνος ὁ τόπος, καὶ οὐκ αὐτὸς μόνος ἀλλὰ καὶ τὸ περὶ C αὐτὸν κλίμα ἢ πολέμῳ ἢ πειρατῶν δόλοις ταραχθήσε- 20 ται. εἰ δὲ ἐν πολιτικῷ ἢ δημοσίῳ κατενεχθείη τόπῳ, ἐμφυλίους τε πολέμους καὶ στάσεις καὶ τοῦ πολιτεύ- ματος ἀνατροπὴν δηλοῖ· αὐτὸν δὲ τὸν τόπον, καθ' οὗ ἐξαιρέτως φέρεται, οὐκ ἀλλοιώσει μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν αὐτῷ τύχην παντελῶς ἀναβάλῃ. εἰ δὲ ἐπὶ 25 τείχους πέσῃ, βλάψῃ δὲ μηδέν, πολεμίων ἔφοδον

6 Labeonem huius dissertationis auctorem esse conieci in proleg. ‖ 7 ἐν ante nomina zodiaci signorum hic et infra semper addidi, vide supra p. 48 adn. ad v. 6 ‖ 10 ῥυζηδὸν C ‖ 13 ἐκείνων C ‖ 17 φέρηται C ‖ 23 φέρηται C ‖ 25 πέσει C | πολέμων C | ante ἔφοδον del. μὲν Hercher

D σημαίνει· εἰ δὲ διαφθείρῃ τοῦ τείχους μέρος τι, σκοπητέον, κατὰ ποίου τινὸς μέρους καὶ πρὸς ποῖον ἀφορῶντος κέντρον τὸ τῆς διοσημασίας γένοιτο· ἐξ ἐκείνου γὰρ πάντως τοῦ κλίματος πολεμίους ἀναμένειν δεῖ κατὰ τοῦ τείχους. εἰ δὲ καθ' ἱεροῦ πέσῃ κεραυνός, 5
178 A τοῖς ἐνδόξοις τοῦ πολιτεύματος καὶ τοῖς περὶ τὴν βασιλείαν αὐλὴν ὁ κίνδυνος ἐνσκήψει. εἰ δὲ κατ' ἀγαλμάτων κατενεχθῇ, ποικίλας καὶ ἐπαλλήλους τὰς συμφορὰς τοῖς πράγμασιν ἀπειλεῖ· εἰ γὰρ χαρακτῆρες ἰδεῶν τινῶν καὶ κόσμια πόλεων τὰ ἀγάλματα ὑπωπτεύθη τοῖς παλαιοῖς, ἀρὰ τοῖς πράγμασιν ἢ περὶ αὐτὰ ὕβρις. 10

B 48. Ἥλιος ⟨ἐν⟩ ταύρῳ. ἐὰν κεραυνὸς κατενεχθῇ ἐπὶ καρποφόρον δένδρον, εὐκαρπίαν τοῖς κατ' αὐτὸ καρποῖς σημαίνει· τῷ δὲ γένει τῶν βοῶν ἐπιβλαβὲς 344 τὸ σημεῖον τοῦτο. εἰ δὲ ἐπὶ ποταμὸν κατενεχθείη ὁ 16 κεραυνός, λοιμώξει τὸ ὕδωρ καὶ τρόμος ἐπιγενήσεται τοῖς σώμασι τῶν ἀνθρώπων, ἀνατροπὴ δὲ τῶν ποταμίων ἰχθύων γενήσεται. εἰ δὲ εἰς θάλασσαν κατὰ τόδε καιροῦ κατενεχθείη ὁ κεραυνός, ἀγαθὰ σημαίνει 20 τοῖς πλησιοχώροις· οἱ γὰρ πειρατεύοντες χείρω πρά-
C ξουσιν. εἰ δὲ ἐπὶ τείχους κατενεχθείη, οὐ καλὸν τοῖς βοσκήμασιν· ἢ γὰρ διαφθαρήσονται ἢ ὑπὸ πολεμίων διαρπαγήσονται. εἰ δὲ καὶ μέρος τοῦ τείχους τῇ βολῇ τοῦ κεραυνοῦ καταφθαρείη, ταῖς νομαῖς τῶν χωρίων 25 ἔσται λοιμὸς καὶ ἔφοδος πολεμίων οὐκ εὐχερὴς εἰς ἄμυναν, καὶ ἄλλαι δέ τινες βλάβαι κάρτα σφαλεραὶ προσγενήσονται. εἰ δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐπὶ

1—5 cf. Müller Etrusc. II p. 165 ‖ 7 *αὐλὴν* corr. Hercher pro *αὐτὴν* ‖ 10 *εἰδεῶν* libri: corr. Hercher ‖ 13 *κατενεχθείη V* ‖ 14 *ἢ ἐπὶ CL* ‖ 21 *οὐ χειρωπράξουσιν C* ‖ 24 *βουλῇ C*

ἱερὸν ὁ κεραυνὸς κατενεχθείη, χωρίων δημοσίας ζη-
μίας ἀπειλεῖ· δεῖ δὲ ὅμως τοὺς ἐφόρους τῶν τοιούτων D
ἱερῶν θεραπεύειν εἰς τὸ ἀποστρέψαι τὰ ἀπειλούμενα.
εἰ δὲ κατ' ἰδιωτικῆς ἢ βασιλικῆς οἰκίας κατενεχθείη κε-
5 ραυνός, συμφορὰς ἀναισίους παραδηλοῖ τοῖς κεκτημένοις.

49. Ἥλιος ⟨ἐν⟩ διδύμοις. κατὰ τὴν ἐπιτολὴν
ταύτην εἰ κεραυνὸς ἐπὶ δένδρου καρπίμου κατε- 180 A
νεχθείη, βλάψει τοὺς γεωργικοὺς καὶ τὰ καρποφόρα
δένδρα, οὐχ ἥκιστα δὲ ποταμοὺς καὶ πηγάς· λοιμώξει
10 δὲ τὸ ὕδωρ ὡς πᾶσαν καταφθεῖραι ἡλικίαν. εἰ δὲ
ἐπὶ θαλάσσης, πολεμίων ἔφοδον ἀπειλεῖ· τὸ δὲ πολὺ
μέρος ἢ νόσῳ φθαρήσεται ἢ πολεμίοις παραδοθήσε-
ται, ὡς σφόδρα μετρίους ἀπολειφθῆναι. εἰ δὲ νότου
345 πνέοντος κατὰ δημοσίου χωρίου κατενεχθείη κεραυνός, B
15 παντελῆ φθορὰν ἀνθρώποις ἀπειλεῖ· δύο δέ τινες
κατὰ τῆς βασιλείας ἐπαναστήσονται, ὡς μερισθῆναι
τὴν βουλὴν καθ' ἑαυτήν· μικρὸν δὲ ὕστερον ἑκάτερος
αὐτῶν ἀποφθαρήσεται, πολλοὶ δὲ χάριν ἐκείνων κιν-
δυνεύσουσιν. εἰ δὲ ἐπὶ τείχους κατὰ τόδε καιροῦ
20 σκηπτὸς ἐκπέσῃ, τὰ αὐτὰ σημαίνει· πόλεμοι γὰρ ἔσον-
ται, ἀλλ' οὐκ εὐτυχεῖς τοῖς πολεμίοις. ἐπισημήνασθαι
δὲ χρεὼν ἐκ ποίου κλίματος τοῦ ἀέρος ἐκπίπτοι ἡ C
φλόξ· ἐπ' ἐκείνου γὰρ φυλακῆς καὶ ἀσφαλείας δέον·
καὶ γὰρ ἐξ αὐτοῦ πολεμίων ἔφοδος ἔσται.

25 Ἥλιος ⟨ἐν⟩ καρκίνῳ. εἰ κατὰ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ
καρκίνου κεραυνὸς ἐπὶ ὕλην κατενεχθείη, μετριώτερον
ἔσται τὸ καυσῶδες τοῦ καιροῦ, λειψυδρία δὲ ἔσται.
εἰ δὲ ἐπὶ θαλάσσης κατενεχθείη, στόλοις πολεμίων
καὶ ναυμαχίαις ταραχθήσεται τὸ κλίμα, ἀλλ' οὐκ ἐπι-

25 εἰ] ἡ C

D μενεῖ χρόνῳ, ἔσται δὲ κρείττονα τὰ πράγματα, καὶ οἱ πολέμιοι ἡττηθήσονται, καὶ ὁ στόλος αὐτῶν καταβυθισθήσεται. εἰ δὲ κατὰ δημοσίου τόπου κατενεχθείη τὸ πῦρ, θηρία ἑρπετὰ τοῖς κτήνεσιν ἐνοχλήσουσι, καὶ οὐχ ἥκιστα ἀνθρώποις· βιαιοτέρα δὲ ἔσται ἡ ἐξ αὐτῶν 5
182A βλάβη τῷ τοῦ ἀέρος βαρεῖ καταστήματι θερμαινομένη. εἰ δὲ ἐπὶ τείχους κατενεχθείη, ἐμπρησμοὺς σημαίνει· καὶ πόλεμος δὲ κινηθήσεται οὐκ εὐτυχὴς τοῖς πράγμασιν. εἰ δὲ παντελῶς καταφθαρείη τῷ σκηπτῷ τὸ τεῖχος, ἐμπρησμοὺς κατὰ τῶν ἀναγκαίων τῆς πόλεως 10 μερῶν προσδοκητέον, δόλοις δὲ οὗτοι καὶ ἐπιβουλαῖς 346 γενήσονται, ἕψεται δὲ καὶ πόλεμος οὐ μικρός, καὶ βλάβη γενήσεται τοῖς τόποις.

B 50. Ἥλιος ⟨ἐν⟩ λέοντι. κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν εἰ κατενεχθείη κεραυνὸς καθ' οἵου δήποτε τόπου ἢ 15 μέρους ἢ ποταμοῦ ἢ θαλάσσης, ὄλεθρον τοῖς βασιλεῦσι καὶ τοῖς ἐν δυναστείαις σημαίνει· καὶ οὐκ ἔστι τις διαφορὰ περὶ τούτου. εἰκότως τε κοιναὶ συμφοραὶ τοῖς δημοσίοις βλαστήσουσι· συγκινδυνεύσειν γὰρ εἰκὸς αὐτοὺς τοῖς βασιλεῦσι. καὶ οὐκ ἔσται ὁ νικῶν ἐν τοῖς 20 μαχομένοις, ἀλλὰ καθολικὴ φθορὰ αὐτῶν τε τῶν ἐν
C δυνάμει καὶ οὐχ ἥκιστα τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ἐνισταμένων ταῖς μάχαις. καὶ τὸ δὴ πάντων σχετλιώτερον, καταφθαρήσονται καὶ αἱ περιουσίαι τῶν πολλῶν, καὶ αἱ πόλεις πυρίφλεκτοι ἔσονται. 25

Ἥλιος ⟨ἐν⟩ παρθένῳ. ἡλίου δὲ ἐπὶ τὴν παρθένον ἰόντος εἰ κατενεχθείη κεραυνός, φθορὰν γυναικῶν

3 δημοσίου τόπου] δημοσίου *L*, δημοσίους τόπους *CV* ‖ 5 αὐτῷ *C* ‖ 11 δόλοις δὲ οὗτοι] καὶ ἐμπρησμοὶ δόλοις *CL* ‖ 17 ἔσται *LV* ‖ 19 δημίοις *C*, δήμοις suspicatur H. | βλαστήσουσι corr. Hercher pro βλασθήσονται ‖ 23 σχεταιότερον *C*

ἀπειλεῖ σωφρόνων, πτῶσιν δὲ καὶ αὐτῇ τῇ βασιλίδι
καὶ τοῖς αὐτῆς τέκνοις. ἐλάττωσις δὲ ἔσται τῶν δή-
μων, ἀποτεύξεται δὲ καὶ ἡ ἄμπελος· ταῖς δὲ παρθέ-
νοις καὶ γυναιξὶ γενήσονται συμφοραὶ ὡς καὶ ὑπὸ D
5 πολεμίων ἁλῶναι.

Ἥλιος ⟨ἐν⟩ ζυγῷ. ἐὰν δὲ ⟨ἐν⟩ ζυγῷ ὁ ἥλιος γένη-
ται, εἰ συμβῇ κεραυνὸν καταβληθῆναι, πᾶσα ἀδικία καὶ
ἀπληστία καὶ φιλαρχία κατακρατήσει τῶν πραγμά- 184 A
των, ὡς καὶ περὶ τὰ θεῖα αὐτὰ τὰ τῆς ὕβρεως ἀνε-
10 νεχθῆναι. ἀπορριφήσονται δὲ ὑπὸ τῶν βασιλέων οἱ
347 χρηστοὶ τοῦ πολιτεύματος. τὰ δὲ μέτρῳ ἢ σταθμῷ
ἀποδιδόμενα οὐχ ἕξει τὸ δίκαιον. πάντων δὲ βαρυ-
τέρα ἔσται ἡ περὶ τὰ δημόσια τελέσματα σπουδή, οἵ
τε νόμοι καταφρονηθήσονται, καὶ οἱ δῆμοι ἐξ ἀλογίας
15 ταραχθήσονται, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου καὶ ἡ τοῦ θεοῦ
δειχθήσεται ὀργή.

51. Ἥλιος ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ. ὅταν δὲ ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ B
γένηται, εἰ κατὰ δένδρου κατενεχθείη κεραυνός, πλοῦ-
τον μὲν τοῖς κυρίοις τοῦ δένδρου ἐπαγγέλλεται, τὸ δὲ
20 γεωργικὸν ἐλαττωθήσεται. ἐπικίνδυνος δὲ καὶ ὁ πλοῦς
ἔσται, καὶ συχνοὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐκπεσοῦνται κε-
ραυνοί, ναυάγιά τε πολλὰ συμβήσεται. εἰ δὲ κατὰ
δημοσίου τόπου ἐνσκήψει κεραυνός, νεανίας ἀναιδὴς
τῆς βασιλείας ἐπιλάβηται, ἀσώτων καὶ διεφθορότων
25 συντρεχόντων αὐτῷ. εἰ δὲ κατὰ τειχῶν κατενεχθείη C
κεραυνός, πολέμους ἐκ τῶν πλησιοχώρων καὶ φθορὰν τῇ
νεολαίᾳ δεδιέναι χρῆ. οἱ δὲ πολέμιοι μυρίοις εἰσπεσοῦν-
ται κακοῖς, ὡς εὐκταῖον αὐτοῖς νομισθῆναι τὸν θάνατον.

1 ἀποτελεῖ *L* ‖ 2 αὐτῆς] αὐτοῖς *C* ‖ 9 pro περὶ H. coni. πρὸς ‖ 10 ὑπὸ corr. H. pro ἀπὸ ‖ 20 ὁ πλοῦς] ἀπλοῦς *C* ‖ 28 εὐκτέον *C*

Ἥλιος ⟨ἐν⟩ τοξότῃ. ὅταν δὲ ἥλιος ἐπὶ τοξότην γένηται, εἰ κατενεχθείη κεραυνὸς ἐπὶ ὕλην, ἐμπρησμοὺς ταῖς ναυσὶν ἀπειλεῖ. εἰ δὲ ἐπὶ ποταμοῦ κατενεχθείη, πολέμους καὶ ναυμαχίας σημαίνει, ὡς ἐρήμους πολλοὺς
D ἐκ τῆς τοιαύτης ἐφόδου γενέσθαι. κίνησιν δὲ οὐχ 5
ἥκιστα ἀπειλεῖ Περσῶν, καὶ ἔνδειαν ταῖς πολιοκρουμέναις ὑπὸ πολεμίων πόλεσιν. εἰ δὲ πρὸς ταῖς ἡλίου δυσμαῖς σκηπτὸς κατενεχθείη, ἐμφυλίους σημαίνει
186 A μάχας· ἀλλ' οὐκ εἰς χρόνον ἐκταθήσεται τὰ τῆς διχονοίας, κρείττονα δὲ ἔσται τὰ πράγματα, αὐτῶν τῶν 348
αἰτίων τῆς στάσεως ἀπολλυμένων, ὥστε τὸ πολίτευμα 11
εἰρήνης ἀπολαῦσαι.

52. Ἥλιος ⟨ἐν⟩ αἰγόκερῳ. κατὰ τόδε καιροῦ κεραυνὸς καταφερόμενος, ἐφ' ὃν ἂν κατενεχθείη τόπον, γενικὴν ἱλαρίαν σημαίνει, εἰρήνην τε ταῖς πόλεσι καὶ 15
B εὐκαρπίαν τοῖς ἀγροῖς ἔπαινόν τε τοῖς βασιλεῦσι τῆς πολιτείας.

Ἥλιος ⟨ἐν⟩ ὑδροχόῳ. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰ κεραυνὸς κατενεχθείη, ἐκδρομὰς τῶν ποταμῶν ἀπειλεῖ καὶ ἀφανισμοὺς τῶν χωρίων. τὸ δὲ θέρος 20
καυσῶδες ἔσται, καὶ ἐλάττωσις οἴνου καὶ ἐλαίου, ὡς πολλοὺς ἐκ τῆς ἐνδείας μετανάστας γενέσθαι.

Ἥλιος ⟨ἐν⟩ ἰχθύσιν. ὅταν δὲ ⟨ἐν⟩ ἰχθύσιν ἥλιος γένηται, εἰ κεραυνὸς κατενεχθείη, ζάλην τῇ θαλάσσῃ ἀπειλεῖ, ναυαγία δὲ ἔσται βαρεῖα, καὶ ἀνατροπὴ 25
C μὲν τῶν ἰχθύων, ὀχληθήσεται δὲ οὐδὲν ἧττον ἡ θάλασσα ὑπὸ πειρατῶν. νέος δέ τις εὐγενὴς στρατευ-

3 ἀποτελεῖ *L* ‖ 16 ὑγροῖς *L* ‖ 16. 17 τῆς πολιτείας] καὶ τοῖς μεγιστάνοις αὐτῶν *L* ‖ 27 ὑπὸ *L*, ἀπὸ *CV*

σάμενος ἀπολέσει τὸ πειρατικὸν καὶ ἔνδοξος ἐπὶ τῇ νίκῃ γενήσεται.

Καὶ εἴρηται μὲν πρότερον (p. 96, 3) ὡς οὔτε ἐν Σκυθίᾳ οὔτε ἐν Αἰγύπτῳ κεραυνοὶ καταφέρονται· εἰ
5 δὲ τυχὸν κατενεχθείη κατὰ τόδε καιροῦ ἐπὶ τὰ εἰρημένα κλίματα κεραυνός, ἀγαθὰ τοῖς ἐκεῖ σημαίνει.

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΩΝ D

53. Δήλων οὐσῶν τῶν εἰρημένων τοῖς πάλαι φιλοσοφήσασιν αἰτιῶν ἐπὶ τοῖς περὶ τὴν γῆν πάθεσι,
349 μίαν ἐκ πασῶν, τὴν περὶ τοῦ καταγείου πυρός, τέως
11 ἀποδεχόμενοι, ἐπεὶ κἂν τοῖς τόποις, ἐν οἷς συνεχῶς 188 A σάλοι συμβαίνουσιν, οἶδα γενόμενον ἐμαυτόν, ὀλίγα ἄττα περὶ τῶν ὄψεσιν αὐταῖς ὑποπεσόντων ἡμῖν ἀφηγησόμεθα. καὶ γὰρ τὸ πῦρ, διεργαζόμενον καὶ ἐξα-
15 ραιοῦν τὴν ἐν βάθει γῆν, τουτὶ παρασκευάζει συμβαίνειν. ἀμέλει τὰ πλησιάζοντα τοῖς ἀναφυσήμασι καὶ ταῖς τῶν θερμῶν ἀναβολαῖς ὑδάτων πυκνότερον σείεται, οἷα τὰ περὶ τὴν Φρυγίαν Λαοδίκειαν καὶ τὴν B παρ' αὐτῇ Ἱερὰν πόλιν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς Φιλαδέλ-

1. 2 τὴν νίκην libri: corr. H. ‖ **6** ἐκεῖσε *L* ‖ **7** dissertatio de terrae motibus (cap. 53—58 extr.) extat etiam in *R* fol. 70; in *S* fol. 1 (in quo cum epitome tantum reperiatur, nullas eius scripturas enotavit H.); in *L*, in quo inscribitur rubr. περὶ σεισμῶν καὶ τί τὸ αἴτιον τούτων ὧδε διαλεχθήσεται κατὰ φυσικὴν δύναμιν | cap. 53 cf. Aristot. meteor. II 8 ‖ **11** ἀποδεχόμενος libri: correxi | κἂν pro καὶ corr. H. ‖ **14** usque ad p. 109, 10 reperitur etiam in *F* et *G* de quibus vide epimetrum de terrae motibus ‖ **14. 15** ἐξηρετῶν *F* ‖ **16** ante ἀμέλει *CR* ἢ add. quod H. mutat in ᾗ ‖ **17** ἀναβολαῖς ὑδάτων] ὑδάτων ἀναδόσεσιν *G* ‖ **18** αἴεται *C*, περισείεται *G* | cf. Aristot. de mund. p. 395ᵇ 26 sq. Bekker | οἷα] om. *F*, ταῦτα δ' εἰσὶ *G* | τὴν om. *G* | Φρυγίας *CGR* | post Φρυγίας add. *G* καὶ ‖ **18. 19** τὴν παρ' αὐτῇ] om. *FG*, τὴν παρ' αὐτὴν *L* ‖ **19** τὴν καθ' ἡμᾶς] om. *FG*

φειαν, καὶ καθ' ὅλου τὴν ἐπὶ τάδε Ἀσίαν, καὶ τὰ πλεῖστα δὲ τῆς πρὸς δύνοντα ἥλιον Εὐρώπης, Σικελίαν λέγω καὶ Ἰταλίαν. καὶ γὰρ ἡ τῶν σεισμῶν γένεσις πνευμάτων ἐστὶ ξηρῶν διὰ σηράγγων ἰόντων· τοῦ δὲ πλεονασμοῦ αἰτίαι πλείους. πρώτη μὲν καὶ μεγίστη 5
ἡ τοῦ καταγείου πυρὸς ἐξαραίωσις, δευτέρα δὲ ἡ τῆς θαλάσσης εἰς τοὺς σηραγγώδεις τόπους ἐπιδρομή.
C *συνεργεῖ δὲ καὶ πολυομβρία χειμῶνος, καὶ θέρους ἀνομβρία· ἡ μὲν γὰρ πιλοῦσα τὴν γῆν καὶ εἰς τὸ βάθος ἀπωθουμένη τὸ πνεῦμα ἀρχὴν αὐτῷ θλίψεως πα-* 10
ρασκευάζει, ἡ δὲ ἐπισπωμένη καὶ σύρουσα. (54 H.) *τῶν δὲ σεισμῶν οἱ μέν εἰσιν ἐπικλίνται οἱ δὲ βράσται, καὶ ἐπικλίνται μὲν οἱ κυματηδὸν ἐπὶ τὰ πλάγια σείοντες, βράσται δὲ οἱ τινάσσοντες καὶ σείοντες ἄνω καὶ κάτω. εἰσὶ δ' αὐτῶν οἱ μὲν ῥῆκται, οἱ δὲ* 15
D *σεισταὶ μόνον, οἱ δὲ ἰξηματίαι, καὶ σεισταὶ μὲν οἱ τρόμον τινὰ τῆς γῆς ἢ καὶ σύμπτωσιν τῶν δεδονημένων ἐργαζόμενοι, ἰξηματίαι δὲ οἱ τοῖς κοιλώμασι* 350

1 *τὴν ἐπὶ τάδε*] *τὰ ἐπὶ τὴν* *L* ‖ 2 *πρὸς*] *κατὰ τὸν* *L* ‖ 3 cf. Aristot. meteor. II 8, 9; Plin. II 194 | *λέγω* om. *F* ‖ 4 *πνευμάτων — πλείους* (5)] sic scripsi ex *FG*, *πνεύματός ἐστι ξηροῦ διὰ σηραγγώδους φθαρτοῦ* *CR*, *πνεύματός ἐστι ξηροῦ* *L* ‖ 5 post *μὲν* add. *οὖν* *G* | post *μεγίστη* add. *αἰτία* *G* ‖ 6 post *ἐξαραίωσις* add. *ἐστὶ* *G* ‖ 8 post *δὲ* add. *ταύτῃ* *G* | *κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ αὖ κατὰ τὸ θέρος* *G* ‖ 9 *ἡ*] *εἰ* *FL* ‖ 10 *πνεῦμα καὶ ἀρχὴν* *C* | *ἐκθλίψεως* *FG* ‖ 11 *σείουσα* *L* ‖ **12 — p. 109, 3** Ps. Aristot. de mundo p. 395[b] 36 Bkk. *τῶν σεισμῶν οἱ μὲν εἰς πλάγια σείοντες κατ' ὀξείας γωνίας ἐπικλίνται καλοῦνται, οἱ δὲ ἄνω ῥιπτοῦντες καὶ κάτω κατ' ὀρθὰς γωνίας βράσται, οἱ δὲ συνιζήσεις ποιοῦντες εἰς τὰ κοῖλα χασματίαι· οἱ δὲ χάσματα ἀνοίγοντες καὶ γῆν ἀναρρηγνύντες ῥῆκται καλοῦνται.* ‖ 12 *ἐπικλίνται* corr. H. ex Ps. Aristotele pro *ἐπικλινίαι*, quod semper Lydi codices exhibent ‖ 13 *καὶ* ante *ἐπικλίνται* om. *CLR* | post *μὲν* add. *εἰσιν* *L* ‖ 16 *μόνον* om. *F* | *εἰσξηματίαι* *C*, *ξηματίαι* *L* ‖ 17 *ἢ*] *οἱ* *C*, om. *FGL* ‖ 18 *ξηματίαι* *L* | *οἱ* *GL* | *κυκλώμασι* *CFGL*

τὴν ὑπερκειμένην ἐγκαθίζουσι γῆν, ῥῆκται δὲ οἱ τὰς
καταπόσεις καὶ τὰ χάσματα διαπηδώσης τῆς γῆς ἀπο- 190 A
σχίζοντες. ἔτι τῶν ῥηκτῶν οἱ μὲν πνεύματα ἀναβάλ-
λουσιν, οἱ δὲ ὑγρὰ καὶ πηλόν, οἱ δὲ μυκήματα, ἐνίοτε
5 μὲν σὺν σεισμῷ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄνευ τούτου πιλού-
μενον τὸ πνεῦμα καὶ μετεμπῖπτον βρόμον τε καὶ ψό-
φον ῥηγνυμένων τινῶν (ὡς εἰκὸς) ὑπὸ γῆν πετρῶν
ποιεῖ. συμβαίνουσι δ' ὡς ἐκ πλείονος ἐν ἔαρι ἢ ἐν
μετοπώρῳ, καὶ νηνεμίᾳ μᾶλλον ἢ ἀνέμων φορᾷ, περὶ B
10 πλειάδος καὶ ἀρκτούρου ἐπιτολήν.

54. Ταῦτα μὲν ἄν τις πρὸς τὰς φυσικὰς ἐννοίας
ἀφορῶν εἰκονίσειε· προνοίᾳ δὲ ὅμως καὶ ἐπισκοπῇ
τῆς Δίκης πάντα γίνεται. οὐ γὰρ εἰκῇ, ἐπεὶ τόδε τὸ
πᾶν νόμοις μὲν φυσικοῖς συγκροτεῖται, προνοίᾳ δὲ
15 θεοῦ καὶ λόγῳ τύχης ἐπέκεινα διοικεῖται. ὅθεν οὐ

1 ἐγκαθίζουσι *FL*, εἰκαθίζουσι *C*, ἐγκαθίζοντες *G* | δὲ om. *L* ‖ **2** καταπτώσεις *FG* | χάσματα] σχήσματα *L* ‖ **3—5** Aristot. l. s. p. 396ᵃ 5. τούτων δὲ οἱ μὲν καὶ πνεῦμα προσαναβάλλουσιν, οἱ δὲ πέτρας, οἱ δὲ πηλόν, οἱ δὲ πηγὰς φαίνουσι τὰς πρότερον οὐκ οὔσας . . . γίνονται δὲ καὶ μυκητίαι σεισμοὶ σείοντες τὴν γῆν μετὰ βρόμου. ‖ **3** πνεύμα *F* ‖ **4** ἐνίοτε—σεισμῷ (5)] om. *L* ‖ **5** post σὺν add. τῷ *FG* ‖ **5—8** Aristot. l. s. πολλάκις δὲ χωρὶς σεισμοῦ γίνεται μύκημα γῆς, ὅταν τὸ πνεῦμα σείειν μὲν μὴ ᾖ αὔταρκες, ἐνειλούμενον δ' ἐν αὐτῇ κόπτηται μετὰ ῥοθίου βίας. cf. meteor. II 8, 38 ‖ **5. 6** post πιλούμενον add. γὰρ *F* ‖ **6** μεταπίπτον *FGR* ‖ **8—10** Aristot. meteor. II 8, 11 et 4 | ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον *G* ‖ **9** φθορᾷ *C* ‖ ea quae inde a **11** usque ad finem capitis 58 leguntur extant etiam in *A*, ex quo edidit Schow in editione Lydi de mensibus p. 130—134 et in *P* fol. 190 vers. et in *V* fol. 287 vers., in quorum utroque rubre inscribitur Ἰωάννου Λαυρεντίου φιλαδελφέως περὶ σεισμῶν μετὰ τὸ τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ βιβλίῳ γεγραμμένα ἀναγεγνῶσθαι καὶ ταῦτα (Veneti tamen scripturas afferre non attinet) ‖ **12** εἰκονίζεται *A*, εἰκονισοι *L*, εἰκονίσῃ ceteri: corr. Hercher ‖ **13** Δίκης] cf. Porphyr. ap. Stob. ecl. II p. 171, 8 W. | post ἐπεὶ add. καὶ *ALP* ‖ **14** νόμοις *L*, μόνοις *ACP*, λόγοις *R* ‖ **15** τύχης pro σιγῆς scripsi cum H. ita tamen, ut hunc genetivum ad ἐπέκεινα, neque ad λόγῳ referam

μόνον αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς οἱ σεισμοὶ βλάπτουσι τοὺς καθ' ὧν συμβαίνουσιν, ἀλλὰ μὴν καὶ ἄλλων πόρρω C που τόπῳ τε καὶ χρόνῳ μεριζομένων γίνονται μηνυταὶ οὐ μετρίων κακῶν. ὅτι δὲ οὕτω καὶ οὐκ ἄλλως τὴν τυχηρὰν ὁ περὶ αὐτῶν λόγος φεύξεται σύμβασιν, 5 ἐκ τῶν ὑποκειμένων γνῶναι δυνατόν. αὐτὸς γὰρ Βικέλλιος ὁ Ῥωμαῖος ἐκ τῶν Τάγητος στίχων (περὶ οὗ καὶ Ἀπουλήιος ὕστερον πλατεῖ καὶ ἐλευθέρου 351 ποδὸς ἀφηγήσατο λόγῳ) ταῦτα ῥήμασιν αὐτοῖς καθ' ἑρμηνείαν φησίν. 10

VICELLII SEISMOLOGIVM

D 55. Ἥλιος ἐν κριῷ. ἐὰν γένηται σεισμὸς ἐπὶ μὲν τῆς Ἀσίας, κακὸν τῇ Συρίᾳ τῇ κοίλῃ καὶ τῇ Παλαιστίνῃ καὶ τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπειλεῖ, ἐπὶ δὲ τῆς Εὐρώπης 192A Βρεταννίαις, Γαλατίαις, Γερμανίαις, Βαστάρναις. οἱ 15 δὲ βασιλεῖς στρατεύσονται κατὰ τῶν πολεμίων, ἀλλ' οὐκ εὐτυχῶς· ἐλαττωθέντων γὰρ αὐτοῖς τῶν στρατευμάτων οἱ στρατηγοὶ ἄπρακτοι ἀναζεύξουσι. πλείων δὲ ἔσται ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς ἡ τῶν ἀνδρῶν βλάβη παρὰ τὰς γυναῖκας, ὅτι ἄρρεν ζῴδιον ὁ κριός. 20

3 τόπῳ τε καὶ χρόνῳ *L*, τρόπων τε καὶ χρόνων *P*, τόπων τε καὶ χρόνων ceteri | ante γίνονται add. κακῶν et om. postea οὐ μετρίων κακῶν *L* ‖ 4 μετρίων] μικρῶν *A* ‖ 5 αὐτὴν *AP*, αὐτὸν *L* ‖ 7 βικέλιος *AP*, βεκέλλιος *L* ‖ 8 ante πλατεῖ in *P* spatium 7 litt. | ἐλευθέρῳ *ACLP* ‖ 9 ποδὸς transponit *L* post πλατεῖ (8) | πόδες *C* | ἀφηγήσαντο *CP* ‖ 10 φασὶν *P* ‖ 12 ἥλιος — σεισμὸς] ἡλίου ἐν τῷ κριῷ. ὁπόταν ἡλίου ὄντος ἐν τῷ κριῷ σεισμὸς γένηται *A*, ὁπόταν ἡλίου ὄντος ἐν κριῷ σεισμὸς γένηται. ἥλιος κριῷ rubr. *P* | ἐν ante κριῷ add. *L* et sic semper ‖ 13 τῇ κοίλῃ Συρίᾳ *A*, τῇ κοιλίᾳ Συρίᾳ *P* ‖ 15 βρεtανία, γαλατία, καὶ βαστέρνα, γερμανία *L* | Βαστάρναις corr. H. coll. p. 58, 18 (cf. Ptolem. tetrab.), βασταρνίαις *AP*, βαστέρναις *CR* ‖ 18 ἐπαναζεύξουσι *L* | πλεῖον *L* ‖ 19 ἔσται om. *A*, ἔσεσθαι *L* | ἡ τῶν] sic *L*, κατ' ceteri | βλαβὴ ἢ γυναίων *R* | παρὰ] ἐπὶ *L* ‖ 20 post κριὸς add. ἐστὶ *L*

Ἥλιος ἐν ταύρῳ. εἰ σάλον συμβαίη γενέσθαι, ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω Ἀσίας Πέρσαις καὶ Αἰθίοψι τοῖς παρ' B
Ἰνδὸν ποταμὸν τῇ τε παραλίᾳ τῆς μικρᾶς Κυκλάσι τε καὶ Κύπρῳ ταῖς νήσοις ὄλεθρος ἐπικείσεται λοιμώδης,
5 ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ ὑποζύγια τῶν εἰρημένων χωρίων φθαρῆναι· ἐκπύρωσίς τε αὐτοῖς βαρεῖα καὶ λοιμώδης, ἐκτροπαί τε ποταμῶν ἄσχετοι συμβήσονται, καὶ ἐπὶ τοῦ θέρους λεῖψις τῶν ποταμίων ὑδάτων. ταῖς δὲ θήλεσι τῶν ζῴων, λογικῶν τε καὶ ἀλόγων, πλείων ἡ βλάβη,
10 ὅτι θῆλυ ζῴδιον ὁ ταῦρος.

Ἥλιος ἐν διδύμοις. εἰ κίνημα γῆς ὁποιδήποτε C
συμβήσεται, ἐπὶ μὲν τῆς μεγάλης Ἀσίας Ὑρκανίαν,
352 Ἀρμενίαν ἑκατέραν, Ἀμαδιανήν, ἐπὶ δὲ Λιβύης ἢ μᾶλλον Εὐρώπης (ὅτι μέρος Εὐρώπης Λιβύη) Μαρ-
15 μαρικὴν καὶ Νασαμωνίτιδα καὶ ἁπλῶς τὴν παρατεταμένην ταῖς μεγάλαις Σύρτεσι ξηρὰν ἔσχατος περιστήσεται λιμός, ὥστ' ἐξ ἀνάγκης τοῖς λογάσι τῶν χωρῶν ἐπαναστήσεται τὸ πλῆθος ἐξωθῆσαι αὐτούς. ἐκ δὲ τῶν συμφορῶν οὐδεὶς οὐδενὶ ἔσται πιστός, οὐδὲ μητέρες D
20 τέκνοις. πτώσεις τε καὶ ἀφανισμοὶ οἴκων, ἐμπρησμοί

1 ἡλίου ἐν τῷ ταύρῳ *A*. et sic semper | εἰ—γενέσθαι] om. *AP* | γενέσθαι συμβήσεται *L* ‖ 2 Πέρσαις addidi ex *L* ‖ 3 an ἐπὶ δὲ τῆς μικρᾶς τῇ τε παραλίᾳ? | τῇ τε παραλίᾳ τῆς μικρᾶς] om. *L* ‖ 4 Κύπρῳ ταῖς] πρώταις *L* ‖ 6 ante αὐτοῖς add. ἔσται et om. βαρεῖα *L* ‖ 7 συμβήσονται add. *R* ‖ 8. 9 ἐν θέρει λείψεις *L* ‖ 9 θηλυίαις *L* ‖ 9 πλείων ἡ] om. *L* | post βλάβη *L* add. γενήσεται ‖ 10 post ταῦρος add. ἐστίν *L* ‖ 11 εἰ—συμβήσεται (12)] om. *AP* | ὁπουδήποτε coni. H. ‖ 12 συμβῇ γενέσθαι *L* ‖ 13 ante Ἀμαδιανὴν repetit ἑκατέραν *P* | Ἀμαδιανήν scripsi coll. p. 59, 16 et p. 258[A], Ἀδιαβινήν *AP*, Ἀδιαβηνήν *C*, om. *L* ‖ 14. 15 Μαρμαρικὴν om. *P* ‖ 15 ἀσαμωνίτιδα *AP*, ἀμμωνίτιδα *R* ‖ 16 Σύρτισι *A* ‖ 17 ὥστ' corr. Hercher pro ὡς ‖ 18 ἐπαναστῆναι *CPR* ‖ 19 hinc *L* exhibet formam contractam | ante οὐδὲ H. addidit ἀλλ' ‖ 19. 20 μητράσι τέκνα *A* ‖ 20 ante ἐμπρησμοί add. καὶ *A*

τε βαρεῖς. τύραννος πρὸς τούτοις ὠμότατος ταράξει τοὺς νόμους, ὡς μηδὲ αὐτῶν τῶν ἱερῶν φείσασθαι. τὰ δὲ τῶν συμφορῶν τοῖς ἄρρεσι τῶν ζῴων, καὶ
194 A λογικῶν διαφερόντως, πλέον ἐπιπεσεῖται, ὅτι ἄρρεν καὶ ἀνθρωποειδὲς ζῷον οἱ δίδυμοι. 5

56. Ἥλιος ἐν καρκίνῳ. εἰ σάλον ἐπιγενέσθαι συμβαίη καθ' ὁντιναοῦν τόπον, ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω
B Ἀσίας τὰ προσεχῆ Πέρσαις ταραχθήσεται, νόσοι τε λοιμώδεις ἐμπεσοῦνται τοῖς σώμασι τῶν ἐν αὐτοῖς ἐνδόξων, ὡς ἐρήμους ἀρχόντων γενέσθαι τὰς πόλεις 10 αὐτῶν. οἱ δὲ μετ' αὐτοὺς τῶν πραγμάτων ἀνθεξόμενοι, ψήφῳ τοῦ πλήθους καὶ αὐτῶν ⟨τῶν⟩ ἀρίστων ἀφελκύσουσι τὰ τέκνα τῶν γονέων, καὶ ἀποδῶνται μακράν. ἐπὶ δὲ τῆς κάτω Ἀσίας Βιθυνία Φρυγία τε πᾶσα, καὶ Εὐρώπης μὲν ἡ Κολχική, ἣν νῦν προσαγορεύουσι 15 Λαζικήν, Λιβύης δὲ ἡ μέχρι Νουμιδίας Ἀφρικὴ τοῖς
C αὐτοῖς ὁμιλήσει κακοῖς. ἐκλείψεις τε σεληνιακαὶ ἔσονται, ὅτι σελήνης οἶκος ὁ καρκίνος. πλείων δὲ ὕβρις γυναιξὶ γενήσεται, καὶ διαφερόντως ταῖς ἑταιριζομέναις, ὅτι θῆλυ ζῴδιον ὁ καρκίνος καὶ Ἀφροδίτης, ὅτι ταὐ- 20 τὸν Ἀφροδίτη σελήνῃ.

353

1 ὠμότατα *A* ‖ 3 pro τὰ H. suspicatur τὸ ‖ 5 ante ζῷον delevi τὸ ‖ 7 συμβαίνει *A* ‖ 8 ταραχθήσονται libri: corr. Hercher ‖ 12 ψόφῳ *CP* | τῶν post αὐτῶν addit H. ‖ 12. 13 ἀφελκύσωσιν *CP*, ἀφελκύσαντες *R* ‖ 13 καὶ om. *R* | ἀποδόνται *P*, ἀπόδονται *C*, ἀπολοῦνται *A*, ἀποδώσουσιν *R*: corr. H. | μακρὰν transponit *R* ante ἀποδῶνται ‖ 14 τῆς κάτω Ἀσίας] sic scripsi ex *A*, τῇ κάτω Ἀσίᾳ *PR*, τῇ κάτω *CL* ‖ 15 Εὐρώπῃ *A* ‖ 16 Λιβύη δὲ καὶ ἡ *APR* | ἡ ante μέχρι om. *L* | Νουμηδίαν *A* ‖ 17 ἔκλειψις τε σεληνικὴ ἔσεσθαι *L* | τε] δὲ *A* ‖ 18 σελήνη οἶκος καρκίνου *A* | post καρκίνος *L* add. ἔστιν ‖ 18. 19 πλεῖον δὲ αἱ ὕβρεις ταῖς γυναιξὶ γενήσονται *L* ‖ 20 Ἀφροδίτης] Ἄρης *A* | ὅτι] καὶ *L* ‖ 21 σελήνῃ] καὶ σελήνη *L*, σελήνης *R*

Ἥλιος ἐν λέοντι. ἐὰν σάλος γένηται, οὐκ ἀγαθὸν ἐπὶ μὲν τῆς Ἀσίας Φοινίκῃ πάσῃ καὶ Ὀρχηνίᾳ, ἐπὶ δὲ τῆς Εὐρώπης Ἰταλοῖς τε καὶ Σικελοῖς καὶ Γάλλοις, ἔτι γε μὴν καὶ Λιβύῃ πάσῃ οὐκ ἀγαθόν· τὰ γὰρ D
5 βοσκήματα λιμῷ φθαρήσεται, ἐπομβρία δὲ ἔσται καὶ ἀκρίδων νέφη. ὁ δὲ λεγόμενος βροῦχος τοῖς καρποῖς λυμανεῖται, φθοραὶ δὲ ἔσονται ἀνδρῶν, ὡς πάντα ἐγγὺς μονωθῆναι τὰ συνοικέσια. οἱ δὲ λέοντες ἐν οἷς γίνονται χωρίοις φονικωτέρως κατ' ἀνδρῶν ὁρμή- 196 A
10 σουσι· τοῖς δὲ ἐν οἷς οὐ πεφύκασι φαίνεσθαι, πυρετὸς ὀξὺς ἐπιπεσεῖται. οἱ δὲ ἄρρενες πλεῖον αἰσθήσονται βλάβης, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον, ὅτι ἄρρεν καὶ ἡλιακὸν ζῴδιον ὁ λέων.

Ἥλιος ⟨*ἐν*⟩ *παρθένῳ.* ἡλίου ἐπὶ τὴν παρθένον
15 ἰόντος εἰ σάλος γένηται, Ἑλλάς, Ἀχαΐα, Κρήτη, Βαβυλών, Μεσοποταμία, Ἀσσυρία τε καὶ Κυκλάδες νῆσοι οὐ B μετρίαις περιπεσοῦνται συμφοραῖς· χάσματα γὰρ κατ' αὐτὰς γενήσεται, οἵ τε γονεῖς θρηνήσονται τοὺς ἑαυτῶν παῖδας· οὐχ ἥκιστα δὲ χειμῶνες ξηροὶ καὶ παρ-
20 θένων ἀνδραποδισμοί. ἡ δὲ ἐλαία πρὸς τοῖς ἄλλοις
354 τοῦ φθινοπώρου καρποῖς ἐπιτεύξεται. τὰ δὲ κακὰ ταῖς θηλείαις μᾶλλον τῶν ζῴων ἢ τοῖς ἄρρεσι συμβήσεται, ὅτι θῆλυ ζῴδιον ἡ παρθένος.

1 ἐὰν — ἀγαθὸν] om. *AP* | post σάλος add. γῆς *L* ‖ 2 φοινίκη πᾶσα καὶ ὀρχηνία *LP* ‖ 3 τε om. *L* | καὶ Γάλλοις] γάλοις *LP* ‖ 4 λιβύη πᾶσα *L* | γὰρ] δὲ *L* ‖ 5 λοιμῷ *P* | φθαρήσονται *AP* ‖ 6 ὁ δέ γε βροῦχος *AP* | τοὺς καρποὺς *L* ‖ 7. 8 πάντων ἐγγυμνωθῆναι *PRS* ‖ 8 ante ἐν add. τοῖς *P* ‖ 9 φοινικώτεροι *L* ‖ 10 φαίνεσθαι om. *L* | πυρὸς *C* ‖ 11 πλείονος αἴσθονται *L* ‖ 12 μᾶλλον *L* | προσανίσχοντες ἡλίῳ *A* ‖ 13 post λέων add. ἐστίν *L* ‖ 14 ἡλίου — ἰόντος (15)] om. *ALP* ‖ 15 εἰ — γένηται] om. *A* | βαβυλωνία *L* ‖ 16 τε καὶ] om. *ALP* ‖ 17 μετρίοις *A*, μετρίως *L* | πεσεῖται *L* ‖ 18 γενήσονται *L* | οἵ τε] καὶ οἱ *L* | θρηνήσουσι *ALPR* ‖ 23 post ζῴδιον add. ἐστὶν *L*

C 57. Ἥλιος ἐν ζυγῷ. εἰ κατὰ τόδε καιροῦ σεισμὸς γένηται, ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω Ἀσίας Βακτρία, Κασπία, Σηρική, ἐπὶ δὲ Λιβύης Τρωγλοδυτικὴ Θῆβαί τε Αἰγύπτιαι καὶ πρὸς αὐταῖς Ὄασις οὐ μετρίως στυγνάσουσιν. οἱ γὰρ κρατοῦντες καταπράξονται τῶν εἰρη- 5 μένων χωρίων, ὡς ἐξ ἀπογνώσεως τὸ πλῆθος ἐπαναστῆναι αὐτοῖς. τὰ δὲ ἱερὰ παραβαθήσεται οὕτω βεβήλως ὡς μηδένα τυχεῖν τῶν εὐχῶν. καὶ οἱ μὲν αὐτόχθονες πόρρω που τῶν ἐνεγκουσῶν ἐλαθήσονται, στρατεύμασι D δὲ βαρβαρικοῖς οἱ εἰρημένοι ταραχθήσονται τόποι. 10 λιμὸς ἄρα· πῶς γὰρ οὐχί; καὶ ἐλαττουμένης πανταχοῦ τῆς ἀνδρικῆς φύσεως, ὅτι ἄρρεν ζῴδιον ὁ ζυγός.

Ἥλιος ἐν σκορπίῳ. ἐπὶ τὸν σκορπίον ἡλίου 198 A διαβαίνοντος εἰ σάλον γενέσθαι συμβαίη, ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω Ἀσίας Συρία μέση ἤτοι Κομμαγηνὴ καὶ Κασπία, 15 ἐπὶ δὲ Εὐρώπης Ἰταλία καὶ Τυρσηνία καὶ ἕως δύνοντος ἡλίου Μαυρουσία τε καὶ Γαιτουλία ἐμπρησμοῖς ἀσχέτοις ἐκτεφρωθήσονται, οὐδ᾽ αὐτῶν τῶν ἱερῶν περισωζομένων τοῖς τόποις. πόλεμοί τε ἔσονται ἀτυχεῖς τῇ νεολαίᾳ, ἐπικερδεῖς δὲ τοῖς στρατηγοῖς· βάρ- 20 B βαροι δὲ καθέξουσι Ῥωμαίοις ἀνήκοντα χωρία. πλείων

1 εἰ — γένηται (2)] om. *AP* ‖ 2 βακτριανὴ *L* | Κασπία] fortasse Κασία cf. p. 61, 7 ‖ 3 Συρία *R* ‖ 4 αὐτὰς *L* ‖ 6 ὡς ἐξ] ὥστε *L* ‖ 5 an καταπροΐξονται? ‖ 6. 7 ἐπαναστήσεται *A* ‖ 7 παραβαθήσονται *A*, παραβλαβήσονται *L* ‖ 9 ἐνεγκουσῶν] cf. Lyd. de magistr. III 26 ‖ 9. 10 γράμμασί (corr. ex κάμμασί) τε βασιλικοῖς *L* ‖ 11 λοιμὸς *AP* | ante ἄρα add. οὖν *CLR* ‖ 11. 12 ἐλαττωθήσεται πανταχοῦ ἡ ἀνδρικὴ φύσις *L* ‖ 12 post ζῴδιον *L* add. ἐστὶν ‖ 13 ἐπὶ — συμβαίη (14)] om. *AP*, εἰ σάλος γῆς γενήσεται *L* ‖ 15 ἄνω om. *L* | ἤτοι] ἢ *A* | κώμης ἀγίνη *C* ‖ 18 ἐκτεφρωθήσεται *P* ‖ 21 καθέξωσιν *C* | Ῥωμαίοις post ἀνήκοντα χωρία transponunt *AP* | προσανήκοντα *L* ‖ 21 — p. 115, 1 πλείον δὲ κατὰ τῶν γυναικῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ἡ ζημία ἔσεσθαι *L*

δὲ ἡ κατὰ γυναικῶν τοῖς πράγμασι ζημία, ὅτι θῆλυ ζῴδιον ὁ σκορπίος.

355 Ἥλιος ἐν τοξότῃ. ὅταν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὸν τοξότην ἔλθῃ, εἰ σεισμὸν συμβαίη γενέσθαι, ἐπὶ μὲν τῆς με-
5 γάλης Ἀσίας τῇ εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ, ἐπὶ δὲ τῆς Εὐρώπης Τυρσηνίᾳ, Κελτικῇ καὶ Ἱσπανίᾳ βλάβαι οὐχ αἱ τυχοῦσαι συμβήσονται. φθαρήσεται γὰρ λιμῷ τὰ βοσκήματα, ὁ δὲ ὠκεανὸς παρὰ τὸ πεφυκὸς ἐκχυθήσεται ὡς καὶ αὐτὴν Κάλπην ἐπικλυσθῆναι, πόλεις τε κα- C
10 τομβρίᾳ κινδυνεύσουσιν. ἡ δὲ ἀνδρεία φύσις ἐξ ἐνδείας τῶν ἀναγκαίων πανταχοῦ φθαρήσεται, ὅτι ἄρρεν ζῴδιον ὁ τοξότης.

58. Ἥλιος ἐν αἰγόκερῳ. ὅταν δὲ ἥλιος ἀποστρέφων ἀπὸ τοῦ νοτίου καμπτῆρος ἐπὶ τὸν αἰγόκερων
15 ἔλθῃ, εἰ σεισμὸν συμβαίη γενέσθαι, ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω Ἀσίας πᾶσα ἡ Ἰνδικὴ Ἀριανή τε καὶ Γεδρωσία, ἐπὶ δὲ τῆς κάτω Φρυγία τε πᾶσα καὶ Ἑλλήσποντος, ἐπὶ D δὲ τῆς Εὐρώπης Μακεδονία καὶ Θράκη πρὸς τῷ Ἰλλυρικῷ ἕως Ἴστρου ποταμοῦ οὐ μετρίως ταραχθή-
20 σονται πρὸς τῶν πλησιοχώρων, καὶ οἱ χείμαρροι τὰ λήϊα καταχώσουσι, προσεπιλιμωττόντων τῶν βοσκη-

2 ante *ζῴδιον* add. *τὸ P* | post *ζῴδιον* add. *ἐστὶν L* || **3. 4** *ὅταν — γενέσθαι*] om. *AP* | *ὅταν — ἔλθῃ*] om. *L* || **4** *εἰ — γενέσθαι*] om. *C*, *ἐὰν σεισμὸς γεννήσεται L* || **4. 5** *μεγάλης*] *μέσης L* || **5** *ἡ εὐδαίμων ἀραβία LP* || **6** *τυρσηνία, κελτικὴ καὶ ἰσπανία LP* || **6. 7** *βλάβαις ἐν αὐταῖς οὐ ταῖς τυχούσαις περιπεσεῖται L* || **7** *φθαρήσονται L* || **9** *Κάσπιν R* || **10** *ἥ τε ALP* | *ἀνδρῶα AP* || **11** ante *ζῴδιον* add. *τὸ C* || **12** post *τοξότης* add. *L ἐστίν* || **13** *ὅταν — γενέσθαι* (15)] om. *AP* | *ὅτε L* | *ὁ ἥλιος L* || **15** *σεισμὸς γέννηται L* || **16** *ἡ Ἰνδικὴ*] *ἰδικὴ L* | *ἀδριανή AP*, *ἀνδριανή L* | *καὶ* om. *LP* | *γεδρουσία APR*, *γερουσία L* || **17** *τε* ante *πᾶσα* om. *AP* || **18** *τῆς* om. *L* | *Θράκη καὶ Μακεδονία L* | *καὶ* ante *Θράκη* om. *AP* || **19. 20** *ταραχθήσονται* post *πλησιοχώρων* transponit *L* || **20** *πρὸς*] *παρὰ L* || **21** *προσεπιλοιμωττόντων CLR*

200 A μάτων. ἐμφύλιοί τε πόλεμοι ἔσονται, ὀνείρων δὲ καὶ μαντευμάτων ψευδῶν ὄχλος· ἐνιαχοῦ δὲ καὶ πόλεις ἀθρόως καταποντισθήσονται.

Ἥλιος ἐν ὑδροχόῳ. ἡλίου ἐπὶ ὑδροχόον ἰόντος εἰ γένηται σεισμός, ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω Ἀσίας Ὀξιανή, 5 Σογδιανή, Ἀραβία μικρὰ καὶ Ἀζανία, ἐπὶ δὲ τῆς Λιβύης Αἰθιοπία μικρά, τῆς δὲ Εὐρώπης ἡ Θρᾴκη ἕως Ἰλλυρικοῦ σφόδρα ταραχθήσονται· πόλεμοι γὰρ βαρεῖς B ἐπιπεσοῦνται ταῖς χώραις. τῇ δὲ Μακεδόνων χώρᾳ 356 τὰ χείριστα συμβήσεται, ὡς ἐγγὺς ἀφανισμοῦ γενέσθαι. 10

Ἥλιος ἐν ἰχθύσιν. ὅταν δὲ ⟨ἐν⟩ ἰχθύσι γένηται ἥλιος, ἐὰν συμβῇ σάλος, ἐπὶ μὲν τῆς κάτω Ἀσίας ἡ καθ' ἡμᾶς Λυδία Κιλικία τε καὶ Παμφυλία, ἐπὶ δὲ Λιβύης Νασαμωνῖτις καὶ Γαραμαντικὴ ὑπὸ πολεμίων ξένων τε καὶ ἐμφυλίων δῃωθήσονται. αἱ δὲ πρὸς τῷ 15 Πόντῳ κείμεναι πόλεις καὶ τὰ ἐπίνεια πειρατικαῖς C ἐφόδοις ταραχθήσονται, οἱ δὲ δῆμοι τῶν εἰρημένων χωρῶν μηδεμιᾶς ὑποκειμένης αἰτίας κατ' ἀλλήλων ἐξενεχθήσονται· κατομβρίαι τε ἔσονται οὐχ ἧττους κατακλυσμοῦ, καὶ εὐχαὶ ἄπρακτοι καὶ ἔνδεια τροφίμων 20 καρπῶν. ἐκ δὲ τῆς περὶ τὴν γῆν ὑγρότητος ὁ σπόρος

2 ψευδῶν scripsi pro ψευδὴς | ante ὄχλος add. ὁ *C* | καὶ ante πόλεις om. *AP* ‖ 4 ἡλίου — ἰόντος] om. *ALP* ‖ 5 εἰ — σεισμὸς] om. *AP*, εἰ σεισμὸς γένηται *L* | Ὀξιανὴ corr. H. coll. p. 258[C], ὀξινι *C*, ὀξίνη *ALPR* ‖ 6 Σογδιανὴ corr. H. coll. p. 258[C], σουβδιανη *C*, σουγδιανὴ *APR*, om. *L* | καὶ Ἀζανία om. *L*; ἀζονία *AP* | ἐπὶ — μικρὰ (7)] addidi ex *P* et *L* (qui tamen habet αἰθιοπίαι μικραί) ‖ 10 χείρονα *L* | γενέσθαι] ἔσται *APR* ‖ 11 ὅταν — ἥλιος (12)] om. *ALP* ‖ 12 ἐὰν σάλος γῆς γένηται *L* | ἐὰν] εἰ *CPR* ‖ 13 δὲ post ἐπὶ addidi cum *ALP* ‖ 14 νασαμανίτης *L* ‖ 15 ξένων om. *L* | τε transponunt ante ξένων *AP* | διωχθείσονται *L* | τῷ om. *L* ‖ 16 Πόντῳ] πόντον γαλατία *L* | τὰ ante ἐπίνεια cum *L* addidi ‖ 18 ἐπικειμένης *R* ‖ 20 καὶ ante ἔνδεια om. *AP* | τροφῶν *L* ‖ 21 ante καρπῶν add. τε καὶ *A*, καὶ *L*, τε *P* | ὑγρότης *C*

ἄχρηστος, ἡ δὲ θάλασσα ταραχώδης καὶ ἐγγὺς ἄπλους. ἐκ δὲ παραδόξου μετ' οὐ πολὺ τὰ πράγματα ἐπὶ τὸ βέλτιον ἔσται, καὶ συντόμως εἰπεῖν ἀναλόγως τοῖς κακοῖς εὐφροσύνη.

---

357 ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ ΕΝΙΑΥΤΟΥ 202

6 ΕΚ ΤΩΝ ΚΛΩΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΟΥΣΚΟΥ

ΚΑΘ' ΕΡΜΗΝΕΙΑΝ ΠΡΟΣ ΛΕΞΙΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ A

59. *α'. Καλένδαις μακραὶ ἡμέραι ἄρχονται· ὁ ἥλιος*
10 *ὑψοῦται, ὁ δ' ἀετὸς σὺν τῷ στεφάνῳ δύεται καὶ ποιεῖ χειμῶνας.*

1 ἄπλους] sic etiam *R*, sed prim. man. superscr. ἄπλωτος || 2 μεθ' οὐ *P* || 3 βέλτερον *A* || 5 sqq. Clodii Tusci calendarium extat etiam in *D* (fasc. 5 fol. 1, in quo admodum est decurtatum et desinit 19. novembr.: eius scripturas non apposui), *F* (fol. 124 rect.), *R* (fol. 74 rect.), *S* (fol. 17 vers.), item in codicibus a me non collatis, Parisino Reg. 3084 et Barberino II 15 n. 277 saec. XV (qui 3. die Iulii expl.). Latina praeterea extat interpretatio Leoniceni (vide proleg.) || 5—7] μερικὴ παρατήρησις περὶ ἀνέμων καὶ τῶν ἐτησίων ἀνέμων *D*; περὶ ἐπιτελλόντων (ἐπιτελλομένων Paris.) καὶ δυόντων ἀστέρων καὶ ἐφημερίδων καλουμένων καὶ ἐν ταῖς ἀνατολαῖς καὶ δύσεσιν αὐτῶν ποιούντων ἀνέμους, ταραχὰς καὶ βίας θαλάσσης, ὄμβρους τε καὶ εὐδίας καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· γίνονται δὲ ταῦτα ἐκ τῶν φαινομένων ἀστέρων *F* et Paris. 3084 (qui tamen post haec add. supra scriptum titulum) || 5 ἐφημερὶς scripsi pro ἐφήμερος | post ἐνιαυτοῦ delevi ut interpretamentum verba ἤγουν (ἤγουν om. Barb.) σημείωσις ἐπιτολῶν (ἐπὶ ἀνατολῶν Barb.) τε καὶ δυσμῶν τῶν ἐν οὐρανῷ φαινομένων, quae leguntur in *CRS*, in Barb. et Paris. || 6 Κλωδίου scripsi coll. infra p. 256 *C* pro Κλαυδίου || 8 'Ιανουάριος] μηνὶ 'Ιαννουαρίῳ *F* et sic semper; semper etiam pro Καλενδ. formis habet καλανδ. || 9. 10 Lyd. de mens. IIII 8 ἰστέον κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν καλενδῶν (Ianuar.) τὸν ἥλιον ἐφ' ὕψους γίνεσθαι, τὸν δὲ στέφανον δύεσθαι ὄρθρον. || 9 μακραὶ—ἄρχονται] addidi ex *F*, *longiusculi fiunt dies* add.

β'. τῇ πρὸ δ' νωνῶν Ἰανουαρίων ὁ μὲν ἥλιος πηδᾷ, τὸ δὲ μέσον τοῦ καρκίνου δύεται, καὶ οἱ ἄνεμοι ἐναλλάττονται.

γ'. τῇ πρὸ γ' νωνῶν τὸ λοιπὸν τοῦ καρκίνου δύεται, καὶ τροπὴ τοῦ ἀέρος ποικίλη. 5

B δ'. τῇ πρὸ α' τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος καὶ νότος πολύς, εἶτα καὶ βορραῖ συνεχεῖς. καὶ ὁ δελφὶν ἀνίσχει ἅμα τῷ κυνὶ περὶ τὸν ὄρθρον.

204 A ε'. νώναις Ἰανουαρίαις ἡ λύρα ἀνίσχει, καὶ ὁ μὲν ἀετὸς δύεται, ὁ δὲ δελφὶν ὅλος ἐπιτέλλει. καὶ εἰκότως 10 ἀνεμομαχία.

ς'. τῇ πρὸ η' εἰδῶν Ἰανουαρίων ἐν μὲν ἑσπέρᾳ ὁ ἀετὸς δύεται, νότος δὲ πνεῖ.

ζ'. τῇ πρὸ ζ' εἰδῶν ἀπαρκτίας καὶ βορέας κατ' 358 ἀλλήλων μάχονται. 15

Leon. ‖ **p. 117, 10** Gem. 9. capric. = 1. Ian. *Εὐδόξῳ στέφανος ἀκρόνυχος δύνει.* ‖ **p. 117, 10. 11** *καὶ — χειμῶνας*] addidi ex *F*, *tempestatemque efficiunt* add. Leon. ‖ **p. 118, 2** Ovidio fast. I 313 *bracchia cancri* occidunt; vide diar. antiqu. 1846 p. 250 | *ὁ δὲ μέσος F* ‖ **2. 3** *ἐναλλάττονται*] *ἐλαττοῦνται F*, *ponunt* Leon. ‖ **4** et **5** Columella XI 2, 97. *III non. Ianuar. cancer occidit; tempestas varia.* ‖ **6—8** Columella l. s. *pridie non. Ian. media hiemps, auster multus, interdum pluvia.* Gemin. 12. capric. = 4. Ian. *Δημοκρίτῳ νότος πνεῖ ὡς ἐπὶ πλεῖστα. Εὐδόξῳ δελφὶς ἑῷος ἐπιτέλλει.* ‖ **7** *βορραῖ συνεχεῖς*] *βορρεῖς συνεχεῖς F* | Plin. XVIII 234 *pridie nonas Ianuarias Caesari delphinus matutino exoritur.* Aet. *μηνὶ Ἰανουαρίῳ δ̄ δελφὶς ἐπιτέλλει.* | *καὶ ὁ*] *ὁ δὲ F* | *δελφὶν* corr. Hercher pro *δελφὶς*, qua forma ceteroquin non usus sit Lydus ‖ **8** *ἅμα*] *σὺν F* | *τὸν ὄρθρον*] *τῶν βορρῶν F* ‖ **9—11** Columella l. s. *non. Ian. fidis exoritur mane, tempestas varia.* Nonis Ianuariis Caesari (Plin. l. s.) et Ovidio I 315 fidicula mane exoritur. ‖ **9. 10** Aet. *μηνὶ τῷ αὐτῷ* (Ian.) *ε̄ ὁ ἀετὸς ἑσπέριος δύνει.* Ptolem. 9. Tybi = 4. Ian. (i. e. antec. die) *ὥρᾳ ιε̄ ς'' ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος δύνει.* ‖ **10** *δελφὶς F* | *εἰκότως*] *γίγνονται F* ‖ **14** *ἄπαρκτος C* ‖ **14. 15** *κατ' ἀλλήλων μάχονται* scripsi ex *F*, *vehementer flantes concurrunt* Leon., *κατ' ἀλλήλων R*, *κατάλληλος CS*

η΄. τῇ πρὸ ϛ΄ εἰδῶν οἶκος Ἄρεως· νότος ἅμα καὶ ζέφυρος· ὁ δὲ αἰγόκερως ἄρχεται ⟨ἀνατέλλειν⟩. βροχή B τε ἅμα καὶ ἐν ἑσπέρᾳ νότος πυκνός.

θ΄. τῇ πρὸ ε΄ εἰδῶν νότος φυσᾷ σύνομβρος.

5 ι΄. τῇ πρὸ δ΄ εἰδῶν ὁμοίως· ὁ δὲ νότος βιαιότερος.

ια΄. τῇ πρὸ γ΄ εἰδῶν ἀπαρκτίας μετὰ βροχῆς καὶ χιόνος.

ιβ΄. τῇ πρὸ α΄ εἰδῶν νότος πνεῖ.

ιγ΄. εἰδοῖς Ἰανουαρίαις ἄστρον κρυπτόν. καὶ πρῶ- C
10 τον μὲν λόγος τὸν ὀϊστὸν δύεσθαι, ἐν δὲ τῇ νυκτὶ βρέχειν.

ιδ΄. τῇ πρὸ ιθ΄ καλενδῶν Φεβρουαρίων ἄστρον κρυπτόν, καὶ ποικίλη τροπὴ βορέου ἅμα καὶ ἀπαρκτίου. καὶ ὁ μὲν λέων ἄρχεται δύεσθαι, ἔσθ᾽ ὅτε δὲ
15 βρέχει.

ιε΄. τῇ πρὸ ιη΄ καλενδῶν ἀπαρκτίας καὶ βορρᾶς σφοδρός.

1 Columella l. s. *VI id. Ian. auster, interdum favonius.* ‖ **2** Gemin. 15. capric. = 7. Ian. (i. e. anteced. die) *Καλίππῳ αἰγόκερως ἄρχεται ἀνατέλλειν· νότος* | *ἀνατέλλειν* addidi, Leon. add. *emergere* | *βροχή τε* om. *F* ‖ **3** *νότος πυκνός*] *caligo* Leon. **4** Columella l. s. *V id. Ian. auster, interdum imber.* Ptolem. 14 Tybi = 9. Ian. *Αἰγυπτίοις καὶ Εὐδόξῳ νότος σφοδρὸς καὶ ὑετός.* | *φυσᾷ σύνομβρος*] sic scripsi ex *F*, *flat cum pluvia* Leon., *καὶ ὄμβρος* ceteri ‖ **5** Gemin. 18. capric. = 10. Ian. *νότος πνεῖ.* Ptolem. 15 Tybi = 10. Ian. *Αἰγυπτίοις καὶ Καίσαρι νότος πολύς.* | *ὁμοίως — βιαιότερος*] *νότος σύνομβρος πλείος F*, *pluvius flat auster violentior* Leon. ‖ **6. 7** *βροχῆς καὶ χιόνος*] *πολλῶν βροχῶν καὶ χειμῶνος φυσᾷ F*, *multo imbre et aspera tempestate flat.* Leon. ‖ **9** *καὶ — δύεσθαι* (10)] *prima mali pars occidit* Leon. ‖ **9. 10** *πρῶτον*] videtur vertere *prima nocte* ‖ **10** *λόγος* om. *F* | praeter usum hic *λόγος* et p. 124, 4 *φασι* dictum est idque solum de 'sagitta'; an falso intellectis v. *quam dicunt* (cf. p. 123, 19; 125, 1)? | *ὀϊστὸν* corr. H. pro *ἱστὸν* ‖ **14** *ἔσθ᾽ — βρέχει* (15)] *καὶ βρέχειν F*, *pluviae fiunt* Leon. ‖ **17** *σφοδρός* corr. pro *σφοδρῶς* H.; *vehementes flant* Leon.

D ιϛʹ. τῇ πρὸ ιζʹ καλενδῶν ὁ μὲν ἥλιος ⟨ἐν⟩ ὑδροχόῳ, εὖρος δὲ μετὰ βροχῆς.

ιζʹ. τῇ πρὸ ιϛʹ καλενδῶν ἡ μὲν λύρα ἄρχεται δύεσθαι, περὶ δὲ τὸν ὄρθρον ἀνεμομαχία.

206A ιηʹ. τῇ πρὸ ιεʹ καλενδῶν ἕωθεν μὲν δύεται ὁ 5 λέων. βορέου ἅμα καὶ νότου καὶ ἀπαρκτίου διαφορά, καὶ βροχή. ὁ δὲ δελφὶν μετὰ λέοντα δύεται.

ιθʹ. τῇ πρὸ ιδʹ καλενδῶν τροπή, καὶ τὸ μεσαίτατον τοῦ χειμῶνος.

κʹ. τῇ πρὸ ιγʹ καλενδῶν βορρᾶς καὶ νότος. καὶ 10 τὸ μέσον μὲν τοῦ καρκίνου δύεται, ὁ δὲ ὑδροχόος ἄρχεται ἀνίσχειν.

B καʹ. τῇ πρὸ ιβʹ καλενδῶν ὁ ὑδροχόος παντελὴς 359 ἀνίσχει, πνεῖ δὲ ὁ λίψ, καὶ ὕει.

κβʹ. τῇ πρὸ ιαʹ καλενδῶν ἡ λύρα δύεται σὺν τῷ 15 καρκίνῳ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ὕει.

1 Colum. XI 2, 4 *XVII cal. Febr. sol in aquarium transit; africus, interdum auster cum pluvia.* | ἐν addidi ‖ **3** μὲν om. *F* ‖ **4** δὲ om. *F* ‖ **6** Ptol. 23. Tybi = 18. Ian. *Μητροδώρῳ ἀκαταστασία ἀέρος.* ‖ **7** καὶ βροχή corr. pro καὶ βροχῆς Hercher, μετὰ βροχῆς coni. H. | ὁ δὲ δελφὶν] Lyd. de mens. IIII 14 *πρὸ δεκαπέντε Καλενδῶν Φεβρουαρίων ὁ Δημόκριτος λέγει δύεσθαι τὸν δελφῖνα.* | λέοντα] τοῦ λέοντος *F* ‖ **8. 9** μεσότατον *F* ‖ **10—12** Lyd. de mens. IIII 14 *πρὸ δεκατριῶν καλενδῶν Φεβρουαρίων ὁ μὲν Εὐκτήμων τὸν καρκίνον δύεσθαι, ὁ δὲ Κάλλιππος τὸν ὑδροχόον ἀνίσχειν λέγει . . βήσσαις καὶ χαράδραις τῶν ὀρῶν.* | Gemin. 27. capric. = 19. Ian. (i. e. antec. die) *Καλίππῳ καρκίνος λήγει δύνων.* ‖ **13** Colum. l. s. *XII cal. Febr. aquarius incipit oriri, ventus Africus;* cf. Polem. Silv. 21. Ian. Lyd. de mens. IIII 14 *πρὸ δεκαδύο καλενδῶν Φεβρουαρίων Εὔδοξος τὸν ὑδροχόον ἀνίσχειν λέγει.* | παντελῶς *F* ‖ **14** δὲ om. *F* ‖ **15** et **16** Colum. l. s. *XI cal. Febr. fidicula vespere occidit, dies pluvius;* cf. Polem. Silv. 22. Ian.; lyrae occasus vespertinus apud Ovid. I 653 ‖ **16** cf. Lyd. de mens. IIII 14 *πρὸ δεκαμιᾶς καλενδῶν Φεβρουαρίων . . . ὁ Εὔδοξος (λέγει) ἀνίσχειν αὐτὸν (τὸν ὑδροχόον) καὶ βροχὰς σημαίνειν.*

κγ΄. τῇ πρὸ ι΄ καλενδῶν βορρᾶς πνεύσει μετὰ βροχῆς.

κδ΄. τῇ πρὸ θ΄ καλενδῶν χειμὼν καὶ βορέου ἐπίτασις ἅμα καὶ εὔρου.

5 κε΄. τῇ πρὸ η΄ καλενδῶν ὡσαύτως. C

κς΄. τῇ πρὸ ζ΄ καλενδῶν χειμάζει, πνεῖ δὲ ὁ βορρᾶς σὺν τῷ εὔρῳ, καὶ ἄρχεται δύεσθαι ἡ λύρα.

κζ΄. τῇ πρὸ ς΄ καλενδῶν ἄστρον λαμπρὸν ἐν τῷ στήθει τοῦ λέοντος ἄρχεται δύεσθαι, ἡ δὲ λύρα ἐν 10 ἑσπέρᾳ. καὶ βορρᾶς πνεῖ, ἔστι δ' ὅτε καὶ ὕει.

κη΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν ἀνεμομαχία μετὰ χιόνος. D

κθ΄. τῇ πρὸ δ΄ καλενδῶν ὁ δελφὶν δύεσθαι μελετᾷ.

λ΄. τῇ πρὸ γ΄ καλενδῶν ἡ λύρα περὶ τὴν πρώτην 208 A φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἄρχεται δύεσθαι ἐκ μέρους. καὶ 15 συννέφεια ἔσται, καὶ σφοδρὸς βορρᾶς μετὰ βροχῆς.

λα΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν Φεβρουαρίων ὑετὸς χιόνι μεμιγμένος.

4 εὔρου *FR*, εὖρος *CS* ‖ 5 Colum. XI 2, 5 *VIII cal. Febr. . . interdum etiam tempestas.* cf. Polem. Sil. 25. Ian. | ὡσαύτως] *tempestas turbidior; eidem flant venti* Leon. ‖ 6 χειμάζει] Ptolem. 1. Mechir = 26. Ian. Δοσιθέῳ χειμαίνει. ‖ **6. 7** post lacunam χειμάζει βορρᾶς et spatium c. 30 litter. in *F* ‖ **8—10** Colum. l. s. *VI cal. Febr. leonis quae est in pectore clara stella occidit.* ‖ **10** καὶ βορρᾶς] om. *C* | ὅτι *C* ‖ **11** ἀνεμομαχίαν *C* ‖ **12** Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Ian.) $\overline{κη}$ (i. e. antec. die) δελφὶς ἑσπέριος δύνει. ‖ **13** Colum. l. s. *III cal. Febr. . . fidicula occidit.* Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Ian.) $\overline{κθ}$ (i. e. antec. die) λύρα ἑσπέριος δύνει. ‖ **15** συννέφεια corr. Hercher pro συννεφία hic et semper infra | καὶ σφοδρὸς] σφοδρῶς τε *F* ‖ **16. 17** Ptolem. 6. Mechir = 31. Ian. Εὐδόξῳ ὑετός.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

B 60. α΄. καλένδαις Φεβρουαρίαις κρυπτὸν ἄστρον, νότος καὶ εὖρος· καὶ ἡ λύρα ἄρχεται δύεσθαι.

β΄. τῇ πρὸ δ΄ νωνῶν Φεβρουαρίων θυελλώδης ὁ ἀήρ, καὶ παραπνεύσει ὁ ζέφυρος. 5

γ΄. τῇ πρὸ γ΄ νωνῶν τὸ μέσον τοῦ λέοντος σὺν τῇ λύρᾳ δύεται. ἀπαρκτίας δὲ ἅμα καὶ βορρᾶς.

δ΄. τῇ πρὸ α΄ νωνῶν δύεται ὁ δελφίν· καὶ ἐν 360 ἑσπέρᾳ νότος ἐπιτείνει μετὰ βροχῆς.

C ε΄. νώναις Φεβρουαρίαις τοῦ ὑδροχόου τὰ μέσα 10 ἀνίσχει· ταραχώδης δὲ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ ζεφύρου.

ς΄. τῇ πρὸ η΄ εἰδῶν Φεβρουαρίων δύεται ἡ λύρα, καὶ ὁ ζέφυρος ἀπὸ δυσμῶν πνεῖ.

ζ΄. τῇ πρὸ ζ΄ εἰδῶν ἀρχὴ ἔαρος, καθ' ὃ ζέφυρος πνεῖ. 15

η΄. τῇ πρὸ ς΄ εἰδῶν ζέφυρος σὺν τῷ βορρᾷ πνεῖ.

2. 3 Colum. 14 *cal. Febr. fidis incipit occidere, ventus eurinus et interdum auster cum grandine est.* Gemin. 11. aquar. = 1. Febr. *Εὐδόξῳ λύρα ἀκρόνυχος δύνει.* ‖ **2** post *ἄστρον* add. *φαίνεται F*, add. *apparet* Leon. ‖ **3** post *νότος* add. *τε F* | post *εὖρος* add. *πνεῖ F*, add. *flant* Leon. ‖ **6. 7** Colum. l. s. *III non. Febr. fidis tota et leo medius occidit; corus aut septentrio, nonnumquam favonius.* ‖ **7** *λύρα*] *λιβύη C* ‖ **8** delphini occasus vespertinus ap. Ovid. II 79 | *ὁ* addidi ex *F* ‖ **9** *ἐπιτείνει*] *ἐπιπνεῖ B* | *βροχῆς*] *βροντῆς C* ‖ **10** et **11** Colum. l. s. *non. Febr. mediae partes aquarii oriuntur; ventosa tempestas.* Ovid. II 145: *iam puer Idaeus media tenus eminet alvo.* ‖ **10** *τοῦ — ἀνίσχει* (11)] *zona Orionis emergit* Leon. ‖ **12** Ptolem. 12. Mechir = 6. Febr. *ὥρᾳ ιε ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος δύνει.* ‖ **13** Gemin. 16. aquar. = 6. Febr. *Δημοκρίτῳ ζέφυρος πνεῖν ἄρχεται.* ‖ **14** Colum. 15 *VII id. Febr. favonii spirare incipiunt.* (cf. Polem. Silv. 7. Febr.) Gemin. 17. aquar. = 7. Febr. *Εὐκτήμονι ζέφυρον ὥρα πνεῖν. Καλίππῳ . . . ζέφυρος πνεῖ.* Ptolem. 13. Mechir = 7. Febr. *Αἰγυπτίοις καὶ Εὐδόξῳ ἔαρος ἀρχή· ζέφυρος ἄρχεται πνεῖν.* | *καθ' ὃ*] *καὶ F* ‖ **15** *πνεῖ* addidi ex *F*, *spirat* add. Leon. ‖ **16** Colum. l. s. *VI id. Febr. ventosa tempestas.* | *πνεῖ* addidi ex *F*, *spirant* add. Leon.

ϑ'. τῇ πρὸ ε' εἰδῶν ἄστρον κρυπτόν· καὶ ἀνίσχει D ὁ ὑδροχόος.

ι'. τῇ πρὸ δ' εἰδῶν ἀπαρκτίας μετὰ ζεφύρου· ἔστι δ' ὅτε καὶ βροχαί.

5 ια'. τῇ πρὸ γ' εἰδῶν ἀπηλιώτης πνεῖ, καὶ ἀνίσχει 210 A ὁ ἀρκτοῦρος.

ιβ'. τῇ πρὸ α' εἰδῶν Φεβρουαρίων ἀνεμομαχία.

ιγ'. εἰδοῖς Φεβρουαρίαις ὁ τοξότης ἐν ἑσπέρᾳ δύεται, καὶ σφοδρὸς χειμών.

10 ιδ'. τῇ πρὸ ις' καλενδῶν Μαρτίων ὁ κρατὴρ ἀνίσχει ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ ἐναλλαγέντων τῶν ἀνέμων ὁ νότος B ἐπικρατεῖ.

ιε'. τῇ πρὸ ιε' καλενδῶν ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ ἰχθύσιν, καὶ ὁ ἀὴρ χειμαίνει.

15 ις'. τῇ πρὸ ιδ' καλενδῶν ἀπαρκτίας πνεύσει μετὰ τοῦ νότου· νέος δὲ ἥλιος.

ιζ'. τῇ πρὸ ιγ' καλενδῶν δύεται ἡ παρθένος· ῥεύσει δὲ νότος μετὰ ζεφύρου καὶ βορρᾶς.

ιη'. τῇ πρὸ ιβ' καλενδῶν δύεται ὁ λεγόμενος ὀϊστός.

5 arcturi ortus vespertinus apud Ovid. II 153 ‖ **8. 9** Colum. 20 *id. Febr. sagittarius vespere occidit; vehementer hiemat.* Gemin. 25. aquar. = 15. Febr. (i. e. duobus dieb. post) *Εὐκτήμονι τοξότης ἑσπέριος δύνει.* ‖ **10—12** Colum. l. s. *XVI cal. Mart. vespere crater oritur; venti mutatio.* cf. Polem. Silv. 14. Febr.; apud Ovid. II 245 crateris ortus vespertinus ‖ **11. 12** *ἐναλλαγέντων κτλ.*] Ptolem. 21. Mechir = 15. Febr. (i. e. postridie) *Αἰγυπτίοις ἄνεμοι μεταπίπτοντες.* ‖ **13. 14** Colum. l. s. *XV cal. Mart. sol in pisces transitum facit; nonnumquam ventosa tempestas.* ‖ **13** *ἐν* addidi ‖ **14** *χειμαίνει* scripsi pro *χειμών*; *hiemat* Leon. ‖ **17** *δύεται ἡ παρθένος*] *virgo occidit iuxta geminos* Leon. ‖ **17. 18** Colum. 21 *XIII et XII cal. Mart. favonius vel auster cum grandine et nimbis.* cf. Polem. Silv. 17. Febr. ‖ **19** *ὁ λεγόμενος ἱστὸς ἐν ἑσπέρᾳ· ζέφυρος πνεῖ F*, *malus vesperi occidit; favonius spirat* Leon. | *δύεται*] sic etiam 19. et 27. Febr.; sed ortus est ap. Colum. 21 ad 22. Febr.

C ἐν ἑσπέρᾳ δὲ ζέφυρος πνεῖ, καὶ ἄρχεται ἡ παρθένος δύεσθαι.

ιθ'. τῇ πρὸ ιά καλενδῶν ἀπαρκτίας ῥεύσει μετὰ 361 νότου· τὸν δὲ ὀϊστόν φασι δύεσθαι.

κ'. τῇ πρὸ ι' καλενδῶν βορρᾶς μετὰ βροχῆς. καὶ 5 ὁ λέων δύεται· ἄρχονται δὲ οἱ βορραῖ οἱ λεγόμενοι χελιδόνιοι, οἳ πεφύκασιν ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας πνεῖν, καὶ φαίνεται χελιδών.

D κά. τῇ πρὸ θ' καλενδῶν ὁ ἀρκτοῦρος τῇ πρώτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἄρχεται δύεσθαι, καὶ πνεῖ ζέφυρος. 10 ἡ δὲ νὺξ συννεφής.

212A κβ'. τῇ πρὸ η' καλενδῶν τὰ λεγόμενα Ἀλκυόνεια.

κγ'. τῇ πρὸ ζ' καλενδῶν ὁ ὑδροχόος ἄρχεται ἀνίσχειν, ἡ δὲ πρωϊνὴ χειμάζει.

κδ'. τῇ πρὸ ϛ' καλενδῶν ἀργεστὴς πνεῖ ἅμα καὶ 15 βορρᾶς.

κε'. τῇ πρὸ ε' καλενδῶν ὁ ἀρκτοῦρος ἀνίσχει, καὶ ὕει.

B κϛ'. τῇ πρὸ δ' καλενδῶν ὁ ἀρκτοῦρος ἀνίσχει ἐν ἑσπέρᾳ. 20

3 ῥεύσει] πνεύσει *F*, *flant* Leon. ‖ 4 ἱστὸν *F*, *malus* Leon. ‖ 5—8 Colum. l. s. *X cal. Mart. leo desinit occidere; venti septentrionales, qui vocantur ornithiae, per dies triginta esse solent; tum et hirundo advenit.* cf. Polem. Silv. 20. Febr. ‖ 7 ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας *F*, *per quatriduum* Leon. ‖ 8 ἀναφαίνεται *R* ‖ 9—11 Colum. l. s. *VIIII cal. Mart. arcturus prima nocte oritur; frigidus dies aquilone vel coro, interdum pluvia.* ‖ 11 εἰ δὲ νὺξ ἀνεφής *F* ‖ 12 Colum. l. s. *VIII cal. Mart. Alcyonei dies vocantur.* ‖ 14 ἡ] εἰ *F* | προεινῇ *C*, προινή *F* ‖ 15 ἐργάτης *C*, ἐργαστής *F* ‖ 17. 18 Gemin. 4. pisc. = 24. Febr. (i. e. antec. die) Εὐδόξῳ ἀρκτοῦρος ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει καὶ ὑετὸς γίνεται. Ptolem. 1. Phamenoth = 25. Febr. ὥρᾳ ιε ϛ'' ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Febr.) κε ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει. ‖ 19. 20 Quintil. τῇ κϛ τοῦ Φεβρουαρίου ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἐπιτέλλει. ‖ 20 ἑσπέρᾳ scripsi pro ἡμέρᾳ

κζ'. τῇ πρὸ γ' καλενδῶν δύεται ἐν ἑσπέρᾳ ὁ παρ' Ἕλλησι λεγόμενος ὀϊστός.

κη'. τῇ πρὸ α' καλενδῶν Μαρτίων ὁ ζέφυρος πλατύς, καὶ ἡ ἡμέρα πᾶσα ἐαρινή.

5 ## ΜΑΡΤΙΟΣ

61. α'. καλένδαις Μαρτίαις νότος καὶ λίψ.

β'. τῇ πρὸ ϛ' νωνῶν Μαρτίων λίψ, καὶ ὁ τρυγητὴς C ἄρχεται φαίνεσθαι. βορέας δὲ ψυχρὸς πνεῖ ἕως τῆς ἑωθινῆς δύσεως τοῦ ἀρκτούρου.

10 γ'. τῇ πρὸ ε' νωνῶν δυσαερία καὶ βροχή· καὶ ὁ ἀρκτοῦρος ἀνίσχει ἡλίου ἐγειρομένου, καὶ βορρᾶς πνεῖ.

δ'. τῇ πρὸ δ' νωνῶν ὁ ἀρκτοῦρος ἐν ἑσπέρᾳ ἀνίσχει.

ε'. τῇ πρὸ γ' νωνῶν ὡσαύτως. D

15 ϛ'. τῇ πρὸ α' νωνῶν ὑετὸς χιόνι μεμιγμένος.

362 ζ'. νώναις Μαρτίαις δύεται ὁ ἵππος ἀπὸ πρωΐ, 214 A καὶ βορρᾶς φυσᾷ. δύεται δὲ καὶ ὁ στέφανος ὄρθρου.

1 ὁ — ὀϊστός (2)] ὁ λεγόμενος παρ' Ἕλλησιν ἰστός *F*, *malus* Leon. ‖ **6** Colum. 23 *cal. Mart. africus, interdum auster cum grandine.* | λίψ] λίβας πνεύσει *F*, *africus simul spirant* Leon. ‖ **7** et **8** Colum. 24 *IIII non. Mart. vindemiator apparet, quem Graeci* τρυγητῆρα *dicunt; septentrionales venti.* Ptolem. 6. Phamenoth = 2. Mart. Αἰγυπτίοις λὶψ . . . Ἱππάρχῳ βορέας ψυχρός. ‖ **7** λίψ, καὶ om. *F* et Leon. ‖ **12. 13** Gemin. 12. pisc. = 4. Mart. Εὐκτήμονι ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἐπιτέλλει. Ptolem. 8. Phamenoth. = 4. Mart. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ϛ' ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἀνατέλλει. | ὁ — ἀνίσχει] ὡσαύτως ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει *F*, *arcturus similiter emergit.* Leon. ‖ **12** ἑσπέρᾳ scripsi pro ἡμέρᾳ coll. Gemin. et Ptolem. l. s. ‖ **14** ὡσαύτως] ὁ ἀρκτοῦρος ἐν ἡμέρᾳ ἀνίσχει *F*, *arcturus interdiu emergit.* Leon. ‖ **15** ὑετὸς — μεμιγμένος] βορρᾶς καὶ συννεφία *F*, *aquilo flat, nubilosum caelum* Leon. | ante ὑετὸς del. ὁ Hercher coll. p. 121, 16 ‖ **16** et **17** Colum. l. s. *non. Mart. equus mane oritur; flatus aquilonis.* Gemin. 14. pisc. = 6. Mart. (i. e. antec. die) Εὐκτήμονι ἵππος ἑῷος δύνει·

η'. τῇ πρὸ η' εἰδῶν Μαρτίων ἄρχεται τὰ ὄρνεα φαίνεσθαι ἐπὶ τῆς θαλάσσης, βορρᾶς δὲ καὶ ἀπαρκτίας φυσᾷ, καὶ προοίμιον τοῦ ἔαρος. καὶ ὁ μὲν ἥλιος περὶ τὸ μέσον τῶν ἰχθύων, ὁ δὲ ἵππος δύεται.

B θ'. τῇ πρὸ ζ' εἰδῶν ἰκτῖνος ἄρχεται φαίνεσθαι, νότος δὲ πνεῖ, καὶ ὄρθρου ὁ ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ νότου ἄρχεται κρύπτεσθαι.

ι'. τῇ πρὸ ς' εἰδῶν ὁ ἵππος δύεται ὄρθρου, ὁ δὲ ἰκτῖνος ἀπὸ ὑψηλῶν ἐπὶ τὰ χθαμαλὰ καθίπταται· καὶ ὁ μὲν τρυγητὴς δύεται, ὁ δὲ ἀρκτοῦρος ἀνίσχει. βορρᾶς δὲ ψυχρὸς ῥεύσει.

ια'. τῇ πρὸ ε' εἰδῶν χωρισμὸς μὲν τοῦ χειμῶνος, C τροπὴ δὲ ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἀπαρκτίου.

ιβ'. τῇ πρὸ δ' εἰδῶν παύεται μὲν ὁ ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ νότου ἀνίσχειν, ἀπαρκτίας δ' ἢ νότος φυσᾷ.

ἐπιπνεῖ βορέας ψυχρός. Lyd. de mens. IIII 35 *νώναις Μαρτίαις ὁ Βάρρων ὄρθρου τὸν στέφανον δύεσθαι λέγει καὶ πνεῖν τὸν βορρᾶν.* ortus vespertinus equi apud Ovid. III 449; ortus vespertinus coronae apud eund. III 459 || **p. 125, 16** pro *δύεται* Merkel proleg. Ovid. fast. p. LXX *φαίνεται* scribi perperam iubet || **p. 125, 17** pro *δύεται* Merkel l. s. coni. *φαίνεται* et pro *ὄρθρου* idem *ἑσπέρᾳ* | *ὄρθρος C* | post *ὄρθρου* add. *καὶ οιδάτων ἐπομβρᾶ F*, *aquarum de caelo pluvies* Leon. || **1** *ἄρχονται CF* || **3** Ptolem. 12. Phamenoth = 8. Mart. *Ἱππάρχῳ ἔαρος ἀρχή.* | *ἀέρος C* || **5—7** Gemin. 17. pisc. = 9. Mart. *Εὐδόξῳ . . . ἰκτῖνος φαίνεται. Καλίππῳ τῶν ἰχθύων ὁ νότιος ἐπιτέλλων λήγει.* Plin. XVIII 237 *postero die* (i. e. VII id.) . . . *in Attica milvum apparere servatur.* || **6** *δὲ*] *τε F* | *νότου*] *tergore* Leon. i. e. *νώτου*, quod probant H. et Hertzberg in diar. antiq. 1846 p. 245; sed recte Ungerus animadvertit verbis *ὁ ἰχθὺς ἀπὸ νότου* hic et v. 14 et ad 2. Sept. adhibitis male verti *piscis austrinus* || **7** pro *κρύπτεσθαι* H. coni. *φαίνεσθαι* coll. v. 15; potius Lydi ipsius confusionem statuerim || **9** *ἐπὶ τὰ χαμαὶ καθίσταται F* || **11** Ptolem. 14. Phamenoth = 10. Mart. *Αἰγυπτίοις καὶ Καλλίππῳ βορέας ψυχρὸς πνεῖ.* || **13** etiam ante *ἀπαρκτίου* add. *ἀπὸ F* | *ἀπαρκτία* codices || **14** *παύσεται F* | *ὁ* ante *ἰχθὺς* add. *F* || **15** *νότου*] *tergore* Leon.

ιγ'. τῇ πρὸ γ' εἰδῶν ἡ μὲν Ἀργὼ ἀνίσχει ἐν ἑσπέρᾳ, ζέφυρος δὲ καὶ νότος πνεύσει καὶ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ⟨δύεται⟩· χειμάζει.

ιδ'. τῇ πρὸ α' εἰδῶν βορρᾶς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. D

5 ιε'. εἰδοῖς Μαρτίαις ὁ ἵππος δύεται, βορέας δὲ ψυχρὸς πνεῖ.

ις'. τῇ πρὸ ιζ' καλενδῶν Ἀπριλίων ......

ιζ'. τῇ πρὸ ις' καλενδῶν ἥλιος ⟨ἐν⟩ κριῷ γίνεται· 216 A ὁ δὲ ζέφυρος κατὰ πλάτος πνεῖ. πέλαργος φαίνεται 10 καὶ μέγα πέλαγος πλέεται.

ιη'. τῇ πρὸ ιε' καλενδῶν ἀνεμομαχία, ὁ δὲ βορρᾶς ἐπικρατεῖ.

363 ιθ'. τῇ πρὸ ιδ' καλενδῶν νότος πνεῖ, ὁ δὲ ἰκτῖνος B φαίνεται ἕως τῆς ἰσημερίας.

15 κ'. τῇ πρὸ ιγ' καλενδῶν βορέας πνεῖ εὔδιος.

1 Colum. l. s. *pridie id. Mart. Argo navis exoritur; favonius aut auster, interdum aquilo.* ‖ **1. 2** ἐν ἑσπέρᾳ δὲ ζέφυρος καὶ *F* ‖ **2** καὶ ὁ ἐπὶ — χειμάζει (3) addidi ex *F*; *et in leonis cauda hiemat dies* add. Leon. | ὁ ἐπὶ τῆς κτλ.] Ptolem. 18. Phamenoth = 14. Mart. (i. e. postridie) ὥρᾳ ιδ̄ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει. ‖ **3** δύεται ex coniectura addidi ‖ **4** post ἡμέρας add. πνεύσει *F* ‖ **5** Col. *prid. id. s. s.* (Mart.) . . . *interdum aquilo;* Polem. Silv. 14. Mart. *flatus aquilonis.* ‖ **7** ad 15. Mart. *F* (qui praeterea, ut assolet, scribit πρὸ ις' pro πρὸ ιζ' et sic semper, postremo πρὸ β' pro πρὸ γ') refert quae in ceteris codicibus diei 16. Mart. adscripta sunt, ad 16. quae diei 17. et sic semper usque ad finem mensis, 31. Mart. vero deest; idemque facit Leonic., sed ad 31. Mart. apud eum legitur: *ventorum procellae et saepe pluit.* in ceteris codicibus ad 15. Mart. omissus est status caeli, quem ex Columella 31 et Ovidio III 711 Merkel proleg. Ovid. fast. p. LXXI supplet σκορπίος δύεται. ‖ **8** Colum. 31 *XVI cal. April. sol in arietem transitum facit; favonius vel corus.* | ἐν addidi ‖ **9** πνεῖ — πλέεται] addidi ex *F*; *spirat, ciconia apparet et mare transmittit* add. Leon. ‖ **11** Lyd. de mens. IIII 39 πρὸ δεκαπέντε καλενδῶν Ἀπριλίων ὁ Εὐκτήμων ποικίλους ἀνέμους πνέειν λέγει. ‖ **14** ante ἕως add. Unger καὶ πνέουσιν ὀρνιθίαι coll. Gemin. 22. pisc. | ἕως — ἰσημερίας] ἐπὶ τῆς ἡμέρας *FS*, *diliculo* Leon.

B κα΄. τῇ πρὸ ιβ΄ καλενδῶν ὁ μὲν ἵππος ἕωθεν δύεται, βορέας δὲ ἢ ἀπαρκτίας πνεῖ.

κβ΄. τῇ πρὸ ια΄ καλενδῶν ὁ κριὸς εἰς πλάτος ἀνίσχει, ἔστι δ' ὅτε ἢ βρέχει ἢ νίφει.

κγ΄. τῇ πρὸ ι΄ καλενδῶν ὡσαύτως. 5

κδ΄. τῇ πρὸ θ΄ καλενδῶν ἰσημερία ἐαρινή, καὶ βροχὴ ἢ βροντώδης τροπή.

C κε΄. τῇ πρὸ η΄ καλενδῶν ἀπαρκτίας ἢ βορρᾶς, καὶ ὁ ἵππος ἕωθεν δύεται.

κς΄. τῇ πρὸ ζ΄ καλενδῶν οἱ ἰχθύες ἀνίσχουσι, καὶ 10 ἐκ τοῦ νότου βρέχει μετὰ χιόνος· ὁ δὲ κριὸς ἕωθεν ἀνίσχει, κατὰ θάλασσαν ταραχὴ ἀέρος.

κζ΄. τῇ πρὸ ς΄ καλενδῶν ἰσημερία ἐαρινή. ἔστι δ' ὅτε βρέχει καὶ βροντᾷ.

D κη΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν ἐξισοῦται ἡ ἡμέρα τῇ 15 νυκτί.

1 Colum. l. s. *XII cal. April. equus occidit mane; septentrionales venti.* Plin. XVIII 237 (*Caesar sibi notavit*) *XII Kalend. equum occidere matutino.* ‖ **4** Polem. Silv. 21. Mart. *dies pluvius; interdum ningit.* | ἔσται δὲ τότε βροχὴ ἢ νιφετὸς *F* ‖ **5** Colum. l. s. *X cal. April. aries incipit exoriri, pluvius dies; interdum ningit.* | ὡσαύτως] spat. c. 8 litter. in *F*, *cancer tergore oritur; auster flat* Leon. ‖ **6** Colum. l. s. *VIIII et VIII cal. Apriles aequinoctium vernum, tempestatem significat.* Gemin. 1. ariet. = 23. Mart. (i. e. antec. die) Καλίππῳ . . ἰσημερία ἐαρινὴ καὶ ψεκὰς λεπτή. Εὐκτήμονι ἰσημερία. Aetius μηνὶ τῷ αὐτῷ (Martio) $\overline{\kappa\gamma}$ (i. e. antec. die) ἰσημερία ἐαρινὴ καὶ ἔστι μεγίστη ταραχὴ τοῦ ἀέρος. | ἐαρινή] ἰσημερινή *C*, om. *F* ‖ **7** ἢ] καὶ *F*, om. *R* | τροπή om. *FR* ‖ **8** post βορρᾶς add. πνεῖ *F*, add. *flant* Leon. ‖ **11** Gemin. 3. ariet. = 25. Mart. (i. e. antec. die) Καλίππῳ κριὸς ἄρχεται ἐπιτέλλειν· ὑετὸς ἢ νιφετός. ‖ **12** κατὰ θάλασσαν — ἀέρος] sic scripsi, μετὰ θαλάσσης· ταραχὴ θέρος *F*, *cum mari, turbatio aeris* Leon., ceteri omittunt ‖ **13. 14** ἔστιν δὲ ὅτι καὶ *F* ‖ **15. 16** Gemin. 6. ariet. = 28. Mart. Εὐδόξῳ ἰσημερία. ‖ **15** ἐξισοῦνται ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ *F*

κθ'. τῇ πρὸ δ' καλενδῶν ὁ μὲν σκορπίος δύεται, μέγας δὲ ῥέων ἄνεμος βροχὰς βροντώδεις συστρέφει.

λ'. τῇ πρὸ γ' καλενδῶν ὁ μὲν σκορπίος δύεται, 218A *απαρκτίας δὲ φυσᾷ μετὰ βροχῆς.*

5 *λα'. τῇ πρὸ α' καλενδῶν βρέχειν πέφυκε, καὶ ἐκ τοῦ νότου βροντᾷ.*

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

62. *α'. καλένδαις Ἀπριλίαις ὁ μὲν σκορπίος δύεται, καὶ ὁ ἥλιος μίαν ⟨ἡμέρᾳ⟩ προστίθησι μοῖραν,* B

10 *καὶ συννέφεια γίνεται ἐκ τοῦ βορρᾶ, καὶ αἱ πλειάδες ἄρχονται ἐπιτέλλειν καὶ ἐπισημαίνειν.*

364 *β'. τῇ πρὸ δ' νωνῶν Ἀπριλίων συννέφεια καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.*

γ'. τῇ πρὸ γ' νωνῶν ἐν ἑσπέρᾳ αἱ πλειάδες δύονται.

15 *δ'. τῇ πρὸ α' νωνῶν ῥεύσει ὁ λίψ.*

ε'. νώναις Ἀπριλίαις καταπνεῖ ὁ ζέφυρος.

2 *βροχαὶ βροντώδη C, βροχὴν βροντώδη F* ‖ **5** *βρέχειν — βροντᾷ* (6)] *auster flat et pluit* Leon. ‖ **6** *βροντή F* ‖ **8—10** Colum. 34 *cal. April. nepa occidit mane, tempestatem significat.* nepae occasus ap. Ovid. IIII 163 ‖ **9** *ἡμέρᾳ* addidi, *ἡμέραν* add. *F*, *diei* add. Leon. ‖ **10** *καὶ — ἐπισημαίνειν* (11)] addidi ex *F* (*αἱ* om. et *ἐπιπλεῖν* scribit *F*), *vergiliae oriri et praesignificare incipiunt* add. Leon. ‖ **10. 11** Aetius *μηνὶ . . Ἀπριλίῳ ᾱ πληιάδες ἀκρόνυχοι φαίνονται*, sed Quintil. *τῇ νουμηνίᾳ τοῦ Ἀπριλίου πλειάδες ἀκρόνυχοι κρύπτονται* (non *φαίνονται*), item Gemin. 10. ariet. = 1. Apr. *Εὐκτήμονι πλειάδες ἑσπέριοι κρύπτονται.* ‖ **12. 13** *καθ' ὅλην τὴν γῆν F*, *per omnes terras* Leon. ‖ **14** Plin. XVIII 246 *III non. April. in Attica vergiliae vesperi occultantur.* Gemin. 13. ariet. = 4. Apr. (i. e. postridie) *Εὐδόξῳ πλειάδες ἀκρόνυχοι δύνουσι.* |· *δύνουσιν R* ‖ **15** et **16** Colum. 34 *non. April. favonius aut auster cum grandine, nonnumquam hoc idem pridie.* cf. Polem. Silv. 5. Apr. ‖ **16** *καταπνεῖ ὁ ζέφυρος*] *αἱ ὑάδες ἀνίσχουσι, καὶ βροχαὶ ἐκ τοῦ νότου ἐπιτείνουσιν CRS*

C ϛʹ. τῇ πρὸ ηʹ εἰδῶν αἱ ὑάδες ἀνίσχουσι, καὶ βροχαὶ ἐκ τοῦ νότου ἐπιτείνουσιν.

ζʹ. τῇ πρὸ ζʹ εἰδῶν νότος φυσᾷ, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν ὑάδων δύεται.

ηʹ. τῇ πρὸ ϛʹ εἰδῶν ὁ ζυγὸς ὄρθρου ἄρχεται δύεσθαι. 5

ϑʹ. τῇ πρὸ εʹ εἰδῶν ζάλη ἐκ τοῦ νότου.

ιʹ. τῇ πρὸ δʹ εἰδῶν βορρᾶς μὲν πᾶσαν καταπνεῖ D τὴν ἡμέραν, ἡ δὲ ἑσπέρα ἔσται ἐπίβροχος.

ιαʹ. τῇ πρὸ γʹ εἰδῶν ψυχροὶ ἄνεμοι καὶ βροχαί. 10

ιβʹ. τῇ πρὸ αʹ εἰδῶν αἱ ὑάδες κρύπτονται.

220 A ιγʹ. εἰδοῖς Ἀπριλίαις βορρᾶς ῥεύσει· μικροῦ παχνήτου ἀνατολή.

ιδʹ. τῇ πρὸ ιηʹ καλενδῶν Μαΐων κρύφιον ἄστρον καὶ ἄνεμοι καὶ ὄμβροι. 15

ιεʹ. τῇ πρὸ ιζʹ καλενδῶν ἡ ὑὰς δύεται καὶ ἄνεμοι ψυχροὶ πνέουσιν· ὁ δὲ Περσεὺς ἐπιτέλλει.

1 αἱ — ἐπιτείνουσιν (2)] καταπνεῖ ὁ ζέφυρος *CRS* | Colum. l. s. *VIII id. April. vergiliae vespere celantur, interdum hiemat.* || **3—7** Colum. l. s. *VII id. April. VI et V austri et africi tempestatem significant.* || **3** φυσᾷ] πνεῖ *F* || **4** ὑάδων] πλειάδων *FR* | apud Ovid. IIII 904 canis ortus (cf. Ideler *über die Fasti des Ovid* p. 163) || **5** Colum. l. s. *IIII id. April. sole oriente libra occidere incipit.* | ζυγὸς corr. Unger pro ζέφυρος; Merkel prol. Ovid. fast. p. LXXI addi vult ζυγὸν καὶ Ὠρίων (coll. Plin. XVIII 66, Gemin. p. 69 B) vel scribi ὁ ζυγὸς καὶ Ὠρίων ἄρχεται δύεσθαι; Leon. vertit: *favonius flare incipit matutino; vergiliae occidunt.* || **7** ζάλαι *F* || **9** τὴν ἡμέραν] om. *F* || **11** Col. l. s. *pridie id. April. suculae celantur, hiemat.* Gemin. 21. ariet. = 12. Apr. Εὐδόξῳ ὑάδες ἀκρόνυχοι δύνουσιν. || **12. 13** μικροῦ παχνήτου ἀνατολή addidi ex *F* quod non assequor; *parvum praesepe* (i. e. φάτνη quae ex volgari lingua πάϑνη [cf. Geopon. XV 4, 1], et hodie παχνί) *exoritur* add. Leon.; Unger confert Veget. r. milit. IV 39 *pachnitae decursu* et coni. μακροῦ παχνίτου ἀρχή || **14. 15** Col. 36 *XVIII cal. Mai. ventosa tempestas et imbres nec hoc constanter.* cf. Polem. Silv. 14. Apr. | κρύφιον — ὄμβροι] ἡ νιὰς δύεται *F* || **15** ὄμβρος *R* || **16** Gemin.

ιϛʹ. τῇ πρὸ ιϛʹ καλενδῶν αἱ ὑάδες δύονται καὶ ζέφυρος πνεῖ.

ιζʹ. τῇ πρὸ ιεʹ καλενδῶν ὁ μὲν ἥλιος ⟨ἐν⟩ ταύρῳ, B ἡ δὲ ὑὰς δύεται.

5 ιηʹ. τῇ πρὸ ιδʹ καλενδῶν λὶψ καταπνεύσει.

ιθʹ. τῇ πρὸ ιγʹ καλενδῶν καθόλου δύονται αἱ ὑάδες, ὁ δὲ λὶψ ⟨ἐν⟩ ἑσπέρᾳ ἐπέρχεται.

365 κʹ. τῇ πρὸ ιβʹ καλενδῶν ὁ ζέφυρος καταπνεῖ.

καʹ. τῇ πρὸ ιαʹ καλενδῶν ἡ κεφαλὴ τοῦ ταύρου 10 δύεται, καὶ οὐχ ἥκιστα ὕει.

κβʹ. τῇ πρὸ ιʹ καλενδῶν αἱ πλειάδες ἀνίσχουσι C καὶ ζέφυρος πνεῖ.

κγʹ. τῇ πρὸ θʹ καλενδῶν ἡ λύρα τῇ πρώτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς φαίνεται, καὶ ἔσται τροπή.

15 κδʹ. τῇ πρὸ ηʹ καλενδῶν φαίνεται ἡ λύρα, καὶ βροχῶν σημασία· ἀρχὴ παχνήτου καὶ ἔαρος· νότος πνεῖ.

23. ariet. = 14. Apr. (i. e. antec. die) *Εὐκτήμονι ὑάδες κρύπτονται.* || **p. 130, 17** post *πνέουσιν* addidi ex *F* *ὁ δὲ Περσεὺς ἐπιτέλλει* (*ἐπιτελεῖ F*), *Perseus oritur* add. Leon. || **1** Ptolem. 21. Pharmuthi = 16. Apr. *ὥρᾳ* $\overline{\text{ιε}}$ *ϛ'' ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων κρύπτεται.* Plin. XVIII 247 *XVI (kal. Mai.) Atticae (suculae occidunt vesperi).* ap. Ovid. IIII 677 sucularum occasus vesp. || **3** Colum. l. s. *XV cal. Mai. sol in taurum transitum facit.* | *ἐν* addidi || **4** Plin. l. s. *XV (kal. Mai.) Caesari (suculae occidunt vesperi).* || **6** Ptolem. 24. Pharmuthi = 19. Apr. *ὥρᾳ* $\overline{\text{ιδ}}$ *ϛ'' ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων κρύπτεται.* || **7** *ἐν* addidi | *ἀπέρχεται F* || **9** Col. l. s. *XI cal. Mai. ver bipartitur, pluvia et nonnumquam grando.* || **11** Col. l. s. *X cal. Mai. vergiliae cum sole occidunt, africus vel auster.* Aet. *μηνὶ τῷ αὐτῷ* (Apr.) $\overline{\text{κα}}$ (i. e. antec. die) *πληιάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ ἐπιτέλλουσιν.* Quintil. *τῇ* $\overline{\text{κγ}}$ *τοῦ Ἀπριλίου* (i. e. postridie) *πλειάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ ἐπιτέλλουσιν.* || **13. 14** Col. 37 *VIIII cal. Mai. prima nocte fidicula apparet, tempestatem significat.* Ptolem. 28. Pharmuthi = 23. Apr. *ὥρᾳ* $\overline{\text{ιδ}}$ *ϛ'' ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος ἀνατέλλει.* | *ἡ — φυλακῇ*] *δευτέρα φυλακὴ F* || **14** *καὶ — τροπή*] om. Leon. | *ἔστιν F* || **16** *βροχῆς σημεῖα F* | *ἀρχὴ — πνεῖ*] addidi ex *F*; sed var. scr. verborum *νότος — ἔαρος* (132, 3) esse putat Unger

κε΄. τῇ πρὸ ζ΄ καλενδῶν ὁ σκορπίος δύεται· καὶ ὁ κύων κρύπτεται καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ζώνης τοῦ Ὠρίωνος· νότος τε πνεῖ· ἀρχή τε παχνήτου καὶ ἔαρος.

D *κϛ΄. τῇ πρὸ ϛ΄ καλενδῶν δύεται καθόλου ἡ ὑάς, καὶ ἀέρος ἔσται τροπή.* 5

κζ΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν νότος καταπνεῖ.

κη΄. τῇ πρὸ δ΄ καλενδῶν ὕει ἐκ τοῦ νότου.

222A *κθ΄. τῇ πρὸ γ΄ καλενδῶν οἱ ἔριφοι ἀνίσχουσι, καὶ ἐξ ἑωθινῆς ὁ νότος πνεῖ.*

λ΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν κρύπτεται ὁ κύων ἐν 10 *ἑσπέρᾳ, καὶ τροπὴ ἐκ τοῦ νότου· ἅμα δὲ καὶ βορρᾶς ταράττει.*

ΜΑΙΟΣ

63. *α΄. καλένδαις Μαΐαις ὁ μὲν κύων κρύπτεται,* B *δρόσος δὲ καταφέρεται.* 15

β΄. τῇ πρὸ ϛ΄ νωνῶν ἡ ὑὰς μετὰ τοῦ ἡλίου ἀνίσχει.

1 *ὁ σκορπίος — ἔαρος* (3)] *praesepe emergit: desinit ver* Leon. ‖ **2** *ὁ κύων κτλ.*] Gemin. 4. taur. = 26. Apr. (i. e. postridie) *Εὐκτήμονι κύων κρύπτεται . . . Εὐδόξῳ κύων ἀκρόνυχος δύνει.* | *καὶ ὁ — ἔαρος* (3) addidi ex *F* | *ὁ ἐπὶ τῆς κτλ.*] Ptolem. 1. Pachon = 26. Apr. (i. e. postridie) *ὥρᾳ ιδ ϛ″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ Ὠρίωνος κρύπτεται.* ‖ **3** apud Ovid. IV 901 ver bipertitur; unde *ἔαρος* ⟨*μέσον*⟩ coni. Unger | *δυὰς C, υἱὰς F* ‖ **5** *ἀέρος*] *veris* (i. e. *ἔαρος*) Leon., *εὔρου F* ‖ **7** Colum. l. s. *IIII cal. Mai. auster fere cum pluvia.* cf. Pol. Silv. 28. Apr. ‖ **8** et **9** Colum. l. s. *III cal. Mai. mane capra exoritur, austrinus dies.* | *οἱ — πνεῖ* (9)] sic *F* et Leon., ceteri huc referunt, quae ad diem 30. pertinent ‖ **10—12** Colum. l. s. *pridie cal. Mai. canis se vespere celat; tempestatem significat.* | *κρύπτεται — ταράττει* (12)] sic *F* et Leon., ceteri huc referunt quae ad diem antecedentem adscripta sunt. ‖ **14** Ptolem. 7. Pachon = 2. Mai. (i. e. postridie) *ὥρᾳ ιε κύων κρύπτεται.* ‖ **15** *δρόσος — καταφέρεται*] *ἔριφος δὲ ἀναφαίνεται* coni. Merkel p. LXXII; sed cf. Hertzberg l. s. p. 251 adn. | *δὲ*] *τε F* | *καταφαίνεται C* ‖ **16** Plin. XVIII 248 *VI nonas Maias Caesari suculae matutino exoriuntur.* Colum. 39 *VI non. Mai. sucula cum sole exoritur, septentrionales venti.* apud Ovid. V 165 hyadum ortus vespertinus.

γ΄. τῇ πρὸ ε΄ νωνῶν ὁ κένταυρος ὅλος φαίνεται καὶ ζέφυρος πνεῖ.

δ΄. τῇ πρὸ δ΄ νωνῶν ὁ σκορπίος ἕωθεν ἀνίσχει, καὶ βορρᾶς πνεῖ, καὶ δρόσος καταφέρεται.

5 ε΄. τῇ πρὸ γ΄ νωνῶν ἡ λύρα ἕωθεν ἀνίσχει.

366 ϛ΄. τῇ πρὸ α΄ νωνῶν τὸ μέσον τοῦ σκορπίου C δύεται.

ζ΄. νώναις Μαΐαις αἱ πλειάδες ἀνίσχουσιν ἕωθεν, ζέφυρος δὲ πνεῖ.

10 η΄. τῇ πρὸ η΄ εἰδῶν Μαΐων προοίμιον θέρους, καὶ ζέφυρος ἐπικρατεῖ.

θ΄. τῇ πρὸ ζ΄ εἰδῶν Μαΐων ὡσαύτως.

ι΄. τῇ πρὸ ϛ΄ εἰδῶν ἡ μὲν λύρα ἀνίσχει, ἡ δὲ ὑὰς δύεται, καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ταύρου ἀναφαίνεται. D

15 ια΄. τῇ πρὸ ε΄ εἰδῶν αἱ πλειάδες ἀναφαίνονται.

ιβ΄. τῇ πρὸ δ΄ εἰδῶν ἀνίσχουσιν αἱ πλειάδες, καὶ νότος πνεῖ.

ιγ΄. τῇ πρὸ γ΄ εἰδῶν αἱ ὑάδες ἀνίσχουσιν καὶ 224 A νότος πνεῖ.

1 Colum. l. s. *V non. Mai. centaurus totus apparet, tempestatem significat.* centauri ortus vespertinus apud Ovid. V 379 ‖ **3** Gemin. **11.** tauri = 3. Mai. (i. e. antec. die) *Εὐδόξῳ σκορπίος ἑῷος δύνειν ἄρχεται.* ‖ **5** apud Ovid. V 415 lyrae ortus matutinus ‖ **6** Colum. l. s. *pridie non. Mai. nepa medius occidit.* ortus nepae apud Ovidium V 417 (cf. Ideler *über die Fasti des Ovid* p. 160; de occasu cogitat Merkel p. LXX) | *πρὸ α΄*] *πρὸ β΄ C* ‖ 8 Colum. l. s. *non. Mai. vergiliae exoriuntur mane, favonius.* Aet. *μηνὶ Μαΐῳ ζ̄ πληιάδες ἑῷαι φαίνονται.* Quintil. *τῇ ζ̄ τοῦ Μαίου πλειάδες ἑωθιναὶ φαίνονται.* ‖ **9** cf. Polem. Silv. 7. Mai. | *καὶ ζέφυρος πνεῖ F, et spirat favonius* Leon. ‖ **12** Colum. l. s. *VII id. Mai. aestatis initium; favonius aut corus.* ‖ **13** *ὀιᾶς C* ‖ **14** *ἅμα φαίνεται F* ‖ **16** *ἀνίσχει F* ‖ **17** *πνεῖ* om. *F* ‖ **18** *αἱ ὑάδες ἀνίσχουσιν*] sic scripsi ex *F*, *αἱ ὀιάδες λύονται C*, *αἱ ὑάδες δύονται* ceteri, *ὁ Ὠρίων δύεται* coni. perperam Merkel p. LXXI

ιδ΄. τῇ πρὸ α΄ εἰδῶν ὁ σκορπίος δύεται, ἡ δὲ λύρα ὄρθρου ἀνίσχει.

ιε΄. εἰδοῖς Μαΐαις ὁ καρκίνος ἀνίσχει καὶ νότος πνεῖ.

ις΄. τῇ πρὸ ιζ΄ καλενδῶν Ἰουνίων· τὸ θέρος ἄρχεται. 5

B *ιζ΄. τῇ πρὸ ις΄ καλενδῶν δύεται ὁ κύων.*

ιη΄. τῇ πρὸ ιε΄ καλενδῶν ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ διδύμοις.

ιθ΄. τῇ πρὸ ιδ΄ καλενδῶν νότος ἐν ἑσπέρᾳ πνεῖ.

κ΄. τῇ πρὸ ιγ΄ καλενδῶν αἱ ὑάδες ἀνίσχουσι καὶ βορρᾶς πνεῖ. 10

κα΄. τῇ πρὸ ιβ΄ καλενδῶν δύεται ὁ ἀρκτοῦρος καὶ ταράττεται ὁ ἀήρ.

C *κβ΄. τῇ πρὸ ια΄ καλενδῶν ὁ τοξότης δύεται καὶ νότος πνεῖ.* 15

κγ΄. τῇ πρὸ ι΄ καλενδῶν οἱ δίδυμοι ἀνίσχουσιν καὶ ὁ ἀετός.

κδ΄. τῇ πρὸ θ΄ καλενδῶν ἄρχονται ἀνίσχειν αἱ ὑάδες, καὶ εἰκότως βροχή.

1 Gemin. 21. tauri = 13. Mai. (i. e. antec. die) *Εὐδόξῳ σκορπίος ἑῷος ὅλος δύνει.* ‖ **3. 4** Colum. 43 *id. Mai. auster aut euronotus.* ‖ **4** *καταπνεῖ R* ‖ **5** *Ἰουνίων* addidi ex *F* | *τὸ — ἄρχεται*] sic *F*, *initium aestatis* Leon., *δύεται ὁ κύων* ceteri ‖ **7** *δύεται ὁ κύων*] sic scripsi ex *F*, *procyon quam quidam caniculam vocant occidit* Leon., *ὡσαύτως* ceteri ‖ **8** Colum. l. s. *XVII cal. Iunias* (i. e. postridie) *sol introitum in geminos facit.* | *ἐν* addidi ‖ **10** Colum. l. s. *XIII* (corr. Ponted. pro XII) *cal. Iun. suculae exoriuntur, septentrionales venti.* ‖ **11** Aet. *μηνὶ Μαΐῳ ιθ* (i. e. antec. die) *ὑάδες ἑῷαι φαίνονται.* ‖ **12** Colum. l. s. pro *XI et X cal. Iun.* (i. e. duobus subsequ. diebus) *arcturus mane occidit, tempestatem significat.* Ptolem. 26. Pachon = 21. Mai. *ὥρᾳ ιδ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει.* arcturi occasus matutinus apud Ovid. V 733 ‖ **17** Gemin. 31. tauri = 23. Mai. *Εὐκτήμονι ἀετὸς ἑσπέριος ἐπιτέλλει.*

367 κε΄. τῇ πρὸ η΄ καλενδῶν ὁ ἔριφος ἀνίσχει ἕωθεν καὶ βορρᾶς πνεῖ.

κς΄. τῇ πρὸ ζ΄ καλενδῶν δύεται ὁ ἀρκτοῦρος, καὶ νότος μετὰ βορέου πνεῖ.

5 κζ΄. τῇ πρὸ ς΄ καλενδῶν ἀνίσχει ὁ ἀετός. D

κη΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν νότος πνεῖ, καὶ ἡ λύρα ἕωθεν ἀνίσχει.

κθ΄. τῇ πρὸ δ΄ καλενδῶν νότος πολύς.

λ΄. τῇ πρὸ γ΄ καλενδῶν αἱ πλειάδες ἀνίσχουσι, καὶ 226 A

10 βροχὴ μετὰ βροντῶν.

λα΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν Ἰουνίων χειμάζει ὁ ἀὴρ καὶ βροντᾷ, περὶ δὲ τὴν ἑσπέραν σφοδρότερον ταράττει.

ΙΟΥΝΙΟΣ

64. α΄. καλένδαις Ἰουνίαις αἱ ὑάδες ὅλαι ἀνίσχουσι

15 καὶ νότος πνεῖ.

β΄. τῇ πρὸ δ΄ νωνῶν Ἰουνίων ὁ ἀετὸς ἀνίσχει, ταραχή τε τοῦ ἀέρος, καὶ ζέφυρος πνεῖ. B

γ΄. τῇ πρὸ γ΄ νωνῶν βρονταὶ νότιοι.

1. 2 Colum. l. s. *VIII, VII et VI cal. Iunias capra mane exoritur; septentrionales venti.* ‖ **3** ἀρκτοῦρος corr. Unger pro ταῦρος, quod recte dictum est de vero occasu matutino (cf. Ovid. Fast. V 733 ad 26. Martium) ‖ **5** Ptolem. 2. Payni = 27. Mai. ὥρᾳ ιδ̄ ς΄΄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. | ὁ ἀετὸς corr. Unger: ὁ νότος *FRS* (*auster spirat* Leon.), ὡσαύτως ceteri ‖ **10** βροχὴ μετὰ βροντῶν] βροχὴν ποιοῦσι *F* ‖ **12** βρονταὶ περὶ τὴν ἑσπέραν σφοδρότερον ταράττῃ *F*, *ingentia vesperi tonitrua commoventur* Leon. ‖ **14** Ptolem. 7. Payni = 1. Iun. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἐπιτέλλει. ‖ **16. 17** Colum. 45 *cal. Iun. et IIII non. aquila exoritur, tempestas ventosa et interdum pluvia.* ‖ **16** Plin. XVIII 355 *IIII* (sic corr. Pontedera antiq. p. 184. 390 coll. § 288 pro *III*) *Caesari et Assyriae aquila vesperi oritur.* Aet. μηνὶ Ἰουνίῳ β̄ ἀετὸς ἑσπέριος ἐπιτέλλει.

δʹ. τῇ πρὸ αʹ νωνῶν νότος πνεῖ, καὶ ὡς εἰκὸς βροχαί.

εʹ. νώναις Ἰουνίαις ὁ ἀετὸς ἀνίσχει, καὶ ὕει τε ἅμα καὶ νότος πνεῖ.

C ϛʹ. τῇ πρὸ ηʹ εἰδῶν Ἰουνίων ὁ ὦμος τοῦ Ὠρίωνος ἀνίσχει. 5

ζʹ. τῇ πρὸ ζʹ εἰδῶν βορρᾶς πνεῖ καὶ ὕει.

ηʹ. τῇ πρὸ ϛʹ εἰδῶν ὁ ἀρκτοῦρος ὄρθρου δύεται καὶ ζέφυρος πνεῖ.

θʹ. τῇ πρὸ εʹ εἰδῶν ὁ δελφὶν ἄρχεται ἀνίσχειν, ὁ 10 δὲ ἀρκτοῦρος δύεται.

ιʹ. τῇ πρὸ δʹ εἰδῶν ὡσαύτως· βορρᾶς δὲ πνεῖ, καὶ 368 ἠρέμα ὕει.

D ιαʹ. τῇ πρὸ γʹ εἰδῶν βροντώδης ὁ ἀὴρ καὶ ὑετώδης ἐκ τοῦ νότου. 15

ιβʹ. τῇ πρὸ αʹ εἰδῶν ταραχώδης ὁ ἀὴρ μετὰ βροχῆς.

228 A ιγʹ. εἰδοῖς Ἰουνίαις ζέφυρος ἢ ἀργέστης πνεύσει· εἰκότως δὲ καὶ βροντήσει.

---

1 ὡς εἰκός] ωεικότ (supra τ suprascr. ο) *F* ‖ **3** Ptolem. 11. Payni = 5. Iun. ὥρᾳ ιγ ϛʺ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. ‖ **3. 4** ὕεται ἅμα *C* ‖ **5** ὁ — ἀνίσχει (6)] sic scripsi ex *F*, βορρᾶς πνεῖ καὶ ὕει ceteri, *aquilo flat et pluit* Leon. ‖ **7** βορρᾶς — ὕει] scripsi ex *F*, ὁ ὦμος τοῦ Ὠρίωνος ἀνίσχει ceteri. Leon. huc refert, quae ad 8. Iun. adscripta sunt, ad 8. Iun., quae ad 9. et ita semper usque ad finem mensis, ad 30. Iun. denique sic legit: *arcturus occidit matutino et aeris intemperies.* ‖ **8** Colum. l. s. *VII id. Iun.* (i. e. antec. die) *arcturus occidit; favonius aut corus.* apud Ovid. VI 235 arcturi occasus matutinus VI id. Iun. (cf. Merkel p. LXVII) ‖ **10** Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Iun.) θ̄ δελφὶς ἑσπέριος ἐπιτέλλει. ‖ **12** Colum. l. s. *IIII id. Iun. delphinus vespere exoritur. favonius, interdum rorat.* Plin. XVIII 255 *IIII idus Iunias delphinus vesperi exoritur.* apud Ovid. VI 471 delphini ortus vespertinus | ὡσαύτως om. Leon. | δὲ om. *F* ‖ **17** ἐργάτης *C*, ἐργαστής *FS* ‖ **18** εἰκότως] sic scripsi, εἰκῶς *F*, εἰκός ceteri

ιδʹ. τῇ πρὸ ιηʹ καλενδῶν Ἰουλίων ὁ δελφὶν ἀνίσχει, καὶ νότος πνεῖ.

ιεʹ. τῇ πρὸ ιζʹ καλενδῶν οἱ ὦμοι τοῦ Ὠρίωνος ἀνίσχουσι, καὶ προοίμια καυμάτων.

5 *ιςʹ. τῇ πρὸ ιςʹ καλενδῶν ἄστρον κρύφιον καὶ ζέφυρος σὺν τῷ νότῳ.* B

ιζʹ. τῇ πρὸ ιεʹ καλενδῶν ζάλη μετρία τοῦ ἀέρος καὶ πνοὴ τοῦ βορέου.

ιηʹ. τῇ πρὸ ιδʹ καλενδῶν ζέφυρος μετὰ νότου, καὶ 10 *οἱ ὦμοι τοῦ Ὠρίωνος φαίνονται.*

ιθʹ. τῇ πρὸ ιγʹ καλενδῶν ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ καρκίνῳ, καὶ ὁ Ὠρίων ἀνίσχει ἕωθεν.

κʹ. τῇ πρὸ ιβʹ καλενδῶν νότος ἅμα καὶ ζέφυρος, καὶ βροντώδης ὑετός.

15 *καʹ. τῇ πρὸ ιαʹ καλενδῶν ὁ ὀφιοῦχος ὄρθρου δύεται.* C

κβʹ. τῇ πρὸ ιʹ καλενδῶν νότος ἅμα καὶ βορέας.

κγʹ. τῇ πρὸ θʹ καλενδῶν ἐπιτολὴ τοῦ Ὠρίωνος.

1 δελφίς *F* ‖ 2 πνεῖ] πολλύς *F* ‖ 3 Plin. XVIII 256 *XVII kal. Iul. gladius Orionis exoritur.* Ptolem. 21. Payni = 15. Iun. ὥρᾳ ιγ ςʺ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ Ὠρίωνος ἐπιτέλλει. | οἱ ὦμοι τοῦ Ὠρίωνος] om. *F* ‖ 7 ζάλη — βορέου (8)] *F* hic ea praebet quae ad diem sequentem in ceteris referuntur ‖ 9 ζέφυρος — φαίνονται (10)] *F* huc ea refert, quae in ceteris diei antecedenti adscripta sunt ‖ 10 Gemin. 24. gemin. = 17. Iun. (i. e. antec. die) Εὐκτήμονι ὠρίωνος ὦμος ἐπιτέλλει, Εὐδόξῳ ὠρίων ἄρχεται ἐπιτέλλειν. Ptolem. 25. Payni = 19. Iun. (i. e. postrid.) ὥρᾳ ιδ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. apud Ovidium VI 471 Orionis ortus (cf. Merkel p. LXVIIII) ‖ 11 Colum. 49 *XIII cal. Iul. sol introitum in cancro facit.* | ἐν addidi ‖ 12 cf. Plin. XVIII 256 *XVII kal. Iulias gladius Orionis exoritur, quod in Aegypto post* (debuit *ante*) *quatriduum.* | ἕωθεν om. *F* ‖ 13 νότοι *C* ‖ 15 Colum. l. s. *XI cal. Iul. anguifer qui a Graecis dicitur* ὀφιοῦχος *mane occidit.* ophiuchi ortus apud Ovid. VI 733 ‖ 17 Gemin. 29. gemin. = 22. Iun. (i. e. antec. die) Δημοκρίτῳ ἄρχεται ὠρίων ἐπιτέλλειν. Quintil. τῇ κγ τοῦ Ἰουνίου ὠρίων ἄρχεται ἐπιτέλλειν.

κδ'. τῇ πρὸ η' καλενδῶν κρυφίου ἄστρου ἐπιτολὴ καὶ ἐπίτασις καυμάτων.

κε'. τῇ πρὸ ζ' καλενδῶν ἡ θερινὴ τροπή, αἰφνίδιός τε ταραχὴ τοῦ ἀέρος. 369

D *κς'. τῇ πρὸ ς' καλενδῶν λὶψ ἅμα καὶ ζέφυρος.* 5

κζ'. τῇ πρὸ ε' καλενδῶν βραχεῖα ἡ νύξ, καὶ ὁ μὲν Ὠρίων ἀνίσχει, νότος δὲ ῥεύσει.

230 A *κη'. τῇ πρὸ δ' καλενδῶν ἐν μὲν ἑσπέρᾳ βρέχει, ὁ δὲ κύων ἀνίσχειν ἄρχεται.*

κθ'. τῇ πρὸ γ' καλενδῶν ἀνεμομαχία. 10

λ'. τῇ πρὸ α' καλενδῶν ἕωθεν μὲν ὁ κύων ἀνίσχει, ἡ δὲ ζώνη τοῦ Ὠρίωνος ἀναφαίνεται.

ΙΟΥΛΙΟΣ

B 65. *α'. καλένδαις Ἰουλίαις ταράττεται ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ βορρᾶ.* 15

β'. τῇ πρὸ ς' νωνῶν Ἰουλίων κρύφιον ἄστρον καὶ ζέφυρος ἢ νότος.

γ'. τῇ πρὸ ε' νωνῶν ταραχαὶ τοῦ ἀέρος ἐκ τοῦ νότου.

δ'. τῇ πρὸ δ' νωνῶν ὁ Ὠρίων ἀνίσχει καὶ στέφανος δύεται, καὶ ζέφυρος πνεῖ. 20

3 Colum. l. s. *VIII, VII et VI cal. Iul. solstitium, favonius et calor.* cf. Pol. Silv. 25. Iun. Aet. *μηνὶ τῷ αὐτῷ* (Iun.) *κε̄ . . . εἰσὶ δὲ τροπαὶ θεριναί.* | *αἰφνιδίου* *F* ‖ **7** *νότος δὲ ῥεύσει*] om. Leon. ‖ **10** Colum. l. s. *III cal. Iul. ventosa tempestas.* ‖ **10** et **11. 12** inter se mutat *F* ‖ **11** Ptolem. 6. Epiphi = 30. Iun. *ὥρᾳ ιδ̄ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ Ὠρίωνος ἐπιτέλλει.* ‖ **18** Pol. Silv. 3. Iul. *favonius.* | *ταραχή* *F* | *τοῦ πόντου* *F* | hic explicit cod. Barber. ‖ **19. 20** Ptolem. 10. Epiphi = 4. Iul. *ὥρᾳ ιδ̄ ς'' ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ Ὠρίωνος ἐπιτέλλει.* Aet. *μηνὶ Ἰουλίῳ γ̄* (i. e. antec. die) *Ὠρίων ὅλος ἐπιτέλλει.* Plin. XVIII 269 *IIII nonas Chaldaeis corona occidit matutino, Atticae Orion totus eo die exoritur.* Colum. 51 *IIII non. Iul. corona occidit mane.* | *στέφανος*] *ciconia* (i. e. *πέλαργος*) Leon.

ε΄. τῇ πρὸ γ΄ νωνῶν τὸ μέσον τοῦ καρκίνου ἀνίσχει. C

ϛ΄. τῇ πρὸ α΄ νωνῶν οἱ ἐτησίαι καὶ μετὰ νότον βορρᾶς.

5 ζ΄. νώναις Ἰουλίαις δύεται ὄρθρου ὁ στέφανος, καὶ νότος πνεῖ.

η΄. τῇ πρὸ η΄ εἰδῶν Ἰουλίων ὁ Κηφεὺς ἀνίσχει, καὶ τροπὴ τοῦ ἀέρος νοτία.

ϑ΄. τῇ πρὸ ζ΄ εἰδῶν ὁ Ὠρίων ὅλος ἀνίσχει καὶ 10 νότος πνεῖ.

ι΄. τῇ πρὸ ϛ΄ εἰδῶν οἱ πρόδρομοι τῶν ἐτησίων D πνέουσιν.

ια΄. τῇ πρὸ ε΄ εἰδῶν βροχὴ μετὰ βροντῶν καὶ βορρᾶς βίαιος.

370 ιβ΄. τῇ πρὸ δ΄ εἰδῶν ὁ Ὠρίων ὅλος ὄρθρου ἀνί- 232 A 15 σχει, καὶ ἐπιτείνουσιν οἱ λεγόμενοι πρόδρομοι.

ιγ΄. τῇ πρὸ γ΄ εἰδῶν λὶψ ταραχώδης.

ιδ΄. τῇ πρὸ α΄ εἰδῶν ἀνίσχει*καὶ πνεῖ ὁ βορρᾶς.

ιε΄. εἰδοῖς Ἰουλίαις ὁ προκύων ἀνίσχει.

20 ιϛ΄. τῇ πρὸ ιζ΄ καλενδῶν Αὐγούστων ὁ Ὠρίων ἀνίσχει, καὶ βορρᾶς βίαιος πνεῖ.

1 Colum. l. s. *pridie non. Iul. cancer medius occidit; calor.* ‖ 3 οἱ ἐτήσιοι *R* hic et semper, νἱετέσιοι *F* | μετὰ νότον] *cum austro* (i. e. μετὰ νότου) Leon. ‖ 5 ὄρθρου om. *F* ‖ 7 Colum. l. s. *VII id. Iul. cepheus vespere exoritur, tempestatem significat.* ‖ 9 Gemin. 13. cancr. = 8. Iul. (i. e. antec. die) Εὐκτήμονι ὠρίων ὅλος ἐπιτέλλει. Ptolem. 16. Epiphi = 10. Iul. (i. e. postridie) ὥρᾳ ιε ϛ″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. ‖ 11 Colum. l. s. *VI id. Iul. prodromi flare incipiunt.* ‖ 13 βροχαὶ *F* | βροντῆς *F* ‖ 14 βίαιος om. *F* et Leon. ‖ 15 Ptolem. 18. Epiphi = 12. Iul. ὥρᾳ ιε ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἐπιτέλλει. | ὅλως *F* | ὄρθρου om. *R* ‖ 18 ἀνίσχει om. Leon. | lacunam indicat *R* | καὶ — βορρᾶς] om. *C* ‖ 19 Colum. 52 *id. Iul. procyon exoritur mane.* | post ἀνίσχει Leon. add. *etesiae invalescunt.*

B ιζ΄. τῇ πρὸ ιϛ΄ καλενδῶν τὸ μεσαίτατον τοῦ θέρους, καὶ ψυχροτέρα ἡ ἡμέρα ἐκ τοῦ βορρᾶ.

ιη΄. τῇ πρὸ ιε΄ καλενδῶν ζέφυρος, ἴσως δὲ καὶ νότος. καὶ ὁ μὲν κύων ὄρθρου ἀνίσχει, οἱ δὲ ἐτησίαι ἐπιτείνουσιν. 5

ιθ΄. τῇ πρὸ ιδ΄ καλενδῶν ὁ Ὠρίων ἀνίσχει, καὶ ἀργεστὴς φυσᾷ, καὶ ὅλος ὁ Ὠρίων φαίνεται.

C κ΄. τῇ πρὸ ιγ΄ καλενδῶν ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ λέοντι, ἀργεστής τε φυσᾷ, καὶ οἱ πρόδρομοι τῶν ἐτησίων.

κα΄. τῇ πρὸ ιβ΄ καλενδῶν ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας 10 οἱ ἐτησίαι σὺν καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνέμοις ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας πνέουσιν.

κβ΄. τῇ πρὸ ια΄ καλενδῶν οἱ πρόδρομοι καταφυσῶσιν.

κγ΄. τῇ πρὸ ι΄ καλενδῶν ὅλος ὁ καρκίνος μετὰ τοῦ D κυνὸς ἀνίσχει, καὶ ὁ ἀετὸς δύεται. 15

κδ΄. τῇ πρὸ θ΄ καλενδῶν ὁ λέων σὺν τῷ ἡλίῳ ἀνίσχει μετὰ τοῦ κυνός, ὁ δὲ καρκίνος λήγει.

1 ad 17. Iul. *F* refert ea quae ad 18. adscripta sunt, ad 18. ea quae ad 17. ‖ 3 δὲ] τε *C* ‖ 4 Gemin. 23. cancr. = 18. Iul. *Δοσιθέῳ ἐν Αἰγύπτῳ κύων ἐκφανὴς γίνεται.* Aet. *μηνὶ τῷ αὐτῷ* (Iul.) *ιθ* (= postrid.) *κύων ἑῷος ἐπιτέλλει.* ‖ 7 *ἐργάτης* (ut semper) *C*, *ἐργαστὴς* (ut semper) *F* | *καὶ — φαίνεται*] om. *F* | *ὅλως C* ‖ 8 Colum. l. s. *XIII cal. Aug. sol in leonem transit.* | *ἐν* addidi ‖ 9 *τε* om. *F* | *καὶ οἱ — ἐτησίων*] *τῶν δὲ προδρόμων τὸ ἐτησίων F*, *et canis exoritur* Leon. ‖ 11 *ἐπὶ — ἡμέρας*] *ἐπὶ μῆνα ἡμερῶν F*, *per unum et viginti dies* Leon. ‖ 13 Gemin. 27. cancr. = 22. Iul. *Εὐδόξῳ . . . τὰς ἐπομένας ἡμέρας νε΄ ἐτησίαι πνέουσιν· αἱ δὲ πέντε αἱ πρῶται πρόδρομοι καλοῦνται.* ‖ 14 Gemin. 27. cancr. = 22. Iul. (i. e. antec. die) *Εὐκτήμονι κύων ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ κύων ἑῷος ἐπιτέλλει . . Καλίππῳ καρκίνος . . ἀνατέλλων.* | *μετὰ τοῦ κυνὸς*] *cum leone* Leon. ‖ 15 Plin. XVIII 271 *(XIII kal.) aquila Atticae matutino occidit, quod Caesar X kal. sentire Italiam existimavit.* Gemin. 28. cancr. = 23. Iul. *Εὐκτήμονι ἀετὸς ἑῷος δύνει.* ‖ 16 Colum. l. s. *VIIII cal. Aug. leonis in pectore clara stella exoritur.* ‖ 17 Quintil. *τῇ κδ* (Iul.) *κύων ἑῷος ἐπιτέλλει.*

κε΄. τῇ πρὸ η΄ καλενδῶν ὁ ὑδροχόος ἄρχεται 234 A
δύεσθαι, ὁ δὲ κύων περὶ ἀμφιλύκην ἀνίσχει, καὶ
νότος φυσᾷ.

371 κϛ΄. τῇ πρὸ ζ΄ καλενδῶν ἀχλὺς καυσώδης. ὁ δὲ
5 ἀετὸς δύεται, ὁ δὲ λέων ἀνίσχει, καὶ νότος πνεῖ.

κζ΄. τῇ πρὸ ϛ΄ καλενδῶν καῦμα ἐκ τοῦ κυνός· ἡ B
δὲ σταφυλὴ ἄρχεται περκάζειν.

κη΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν καύσων βαρὺς καὶ οἱ
ἐτησίαι σφοδρότεροι.

10 κθ΄. τῇ πρὸ δ΄ καλενδῶν ἐν τῷ στήθει τοῦ λέοντος
ἄστρον λαμπρὸν ἀνατέλλει, καὶ χλιαρὸς ὥσπερ ὁ
βορρᾶς ἐκ τοῦ καύματος.

λ΄. τῇ πρὸ γ΄ καλενδῶν ἄρχονται ὀπῶραι φαίνε-
σθαι, ὁ δὲ ἀετὸς ἕωθεν δύεται, καὶ ταραχώδης ὁ ἀήρ. C

15 λα΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν Αὐγουστῶν νότος μετὰ
λιβὸς πνεῖ.

1 Colum. l. s. *VIII cal. Aug. aquarius incipit occidere, favonius vel auster.* | ὁ ὑδροχόος] *gemini* Leon. ‖ **3** φυσᾷ om. *F* ‖ **4** Colum. 53 *VII cal. Aug. canicula apparet, caligo aestuosa.* Gemin. 30. cancr. = 25. Iul. (i. e. antec. die) Καλίππῳ λέων ἄρχεται ἀνατέλλειν· νότος πνεῖ. Ptolem. 2. Mesori = 26. Iul. ὥρα ιδ̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει. Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Iul.) κϛ̄ (i. e. antec. die) ἀετὸς ἑῷος δύνει. | ὁ δὲ ἀετὸς] H. mavolt καὶ ὁ μὲν ἀετὸς ‖ **6** Pol. Silv. 27. Iul. *dies canicularis.* Gemin. 1. leon. = 27. Iul. Εὐκτήμονι κύων μὲν ἐκφανής, πνῖγος δὲ ἐπιγίνεται. | καύματα *F* ‖ **7** ἡ—περκάζειν] om. Leon. ‖ **10** Colum. l. s. *IIII cal. August. leonis in pectore clara stella exoritur.* Quintil. τῇ λ̄ τοῦ Ἰουλίου (i. e. postridie) ὁ λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐν τῷ στήθει τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. ‖ **13** Colum. l. s. *III cal. August. aquila occidit; significat tempestatem.* Gemin. 5. leon. = 31. Iul. (i. e. postridie) Εὐδόξῳ ἀετὸς ἑῷος δύνει. Ptolem. 6. Mesori = 30. Iul. ὥρα ιδ̄ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει. ‖ **14** ἕωθεν] ἔνθεν *F* | ταράσσει *F*

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

66. *α′. καλένδαις Αὐγούσταις ὁ ἀετὸς δύεται ὄρθρου· λὶψ πνεύσει, καὶ καῦμα ξηρόν.*

β′. τῇ πρὸ δ′ νωνῶν Αὐγούστων ἔτι δύεται ὁ ἀετός, καὶ ὁ ἀὴρ νότιος. 5

D *γ′. τῇ πρὸ γ′ νωνῶν τὸ αὐτὸ σημαίνει.*

δ′. τῇ πρὸ α′ νωνῶν τὸ μέσον τοῦ λέοντος ἀνίσχει, φαίνεται δὲ καὶ τὸ δένδρον. ἐν τῷ διημέρῳ τούτῳ 236 A *ὁ ἥλιος μίαν μοῖραν κρατεῖ· ὁ νότος δὲ ἀχλυώδης [κρατεῖ καὶ] πνεῖ.* 10

ε′. νώναις Αὐγούσταις δύεται μὲν ὁ στέφανος, τὸ δὲ μέσον τοῦ λέοντος ἀνίσχει καὶ γέρανοι φαίνονται, καὶ νότος πυκνὸς πνεῖ.

ϛ′. τῇ πρὸ η′ εἰδῶν Αὐγούστων ἡ λύρα συστέλλεται, καὶ ἐκ τοῦ νότου καύσων. 15

B *ζ′. τῇ πρὸ ζ′ εἰδῶν τὸ μέσον τοῦ ὑδροχόου δύεται, καὶ ἐκ τοῦ νότου καῦμα ἀχλυῶδες.* 372

η′. τῇ πρὸ ϛ′ εἰδῶν ὁ λέων ἀνίσχει, καὶ καῦμα βαρύ. ἐπινεφὴς ὁ ἀήρ, καὶ τὸ μέσον τοῦ ὑδροχόου ἀνίσχει. 20

3 Ptolem. 8. Mesori = 1. Aug. *Ἱππάρχῳ καῦμα.* ‖ **4** *ἐπιδύεται F*; an *πρωὶ δύεται?* ‖ **5** *νότος F* ‖ **6** Ptolem. 10. Mesori = 3. Aug. *ὥρᾳ ῑε̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει.* | *τῷ αὐτῷ F* ‖ **7** Colum. 56 *pridie non. August. leo medius exoritur.* ‖ **8** *φαίνεται — κρατεῖ* (9)] *arbor in hoc biduo apparet* Leon. ‖ **9** *μοῖραν* om. *F* ‖ **10** *κρατεῖ καὶ*] inclusit Bekker ‖ **11** Gemin. 10. leon. = 5. Aug. *Εὐδόξῳ στέφανος δύνει.* ‖ **14** Ptolem. 13. Mesori = 6. Aug. *ὥρᾳ ῑδ̄ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος δύνει.* ‖ **16. 17** Colum. 57 *VII id. Aug. aquarius occidit medius. nebulosus aestus.* ‖ **16** *τοῦ ὑδροχόου*] *Orionis* Leon. ‖ **18. 19** Gemin. 12. leon. = 7. Aug. (i. e. antec. die) *Καλίππῳ λέων μέσος ἀνατέλλων πνίγη μάλιστα ποιεῖ.* Ptolem. 15. Pachon = 8. Aug. *Αἰγυπτίοις . . καῦμα μέγα καὶ πνιγετός.* ‖ **19** *καὶ — ἀνίσχει* (20)] om. *F* | *τοῦ ὑδροχόου*] *Orionis* Leon.

θ'. τῇ πρὸ ε' εἰδῶν ἄστρον κρυπτόν, ἀπαρκτίας πρᾶος καὶ μέτριον καῦμα.

ι'. τῇ πρὸ δ' εἰδῶν. ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἔκλειψις σεληνιακή, καὶ νότου ἅμα καὶ βορέου διαφορὰ καὶ C
5 καύματα.

ια'. τῇ πρὸ γ' εἰδῶν δύεται ἡ λύρα ὄρθρου. τὸ φθινόπωρον ἄρχεται, καὶ ἀνεμομαχία.

ιβ'. τῇ πρὸ α' εἰδῶν ὡσαύτως.

ιγ'. εἰδοῖς Αὐγούσταις ὁ δελφὶν δύεται σὺν τῷ
10 λαγωῷ.

ιδ'. τῇ πρὸ ιθ' καλενδῶν Σεπτεμβρίων αὐχμὸς καυσώδης.

ιε'. τῇ πρὸ ιη' καλενδῶν ἄστρον κρυπτόν. ζέ- D φυρος σὺν τῷ νότῳ πνεῖ.

15 ις'. τῇ πρὸ ιζ' καλενδῶν ὄρθρου ὁ δελφὶν δύεται, καὶ νότος πνεῖ.

ιζ'. τῇ πρὸ ις' καλενδῶν ἀρχὴ φθινοπώρου. 238 A

ιη'. τῇ πρὸ ιε' καλενδῶν δύεται ἡ λύρα, καὶ νότος πνεῖ.

20 ιθ'. τῇ πρὸ ιδ' καλενδῶν μέτριον τὸ καῦμα, καὶ δύεται ὁ δελφίν.

2 πράον *F* ‖ 4 νότου corr. H. pro νότος | βορέου διαφορὰ] βορᾶς *F* ‖ 5 Ptolem. 17. Mesori = 10. Aug. *Αἰγυπτίοις καῦμα μέγα καὶ πνιγετός.* ‖ 6 Plin. XVIII 271 *III idus Aug. fidicula occasu suo autumnum inchoat, uti is (Caesar) adnotat.* | post ὄρθρου add. δὲ *F* ‖ 7 ἀνεμομαχία] Ptolem. 18. Mesori = 11. Aug. *Εὐδόξῳ ἄνεμος μέγιστος. Ἱππάρχῳ ἀνέμων ταραχή.* ‖ 8 Colum. l. s. *pridie id. Aug. fidis occidit mane et autumnus incipit.* Ptolem. 19. Mesori = 12. Aug. *φθινοπώρου ἀρχή.* ‖ 9 Colum. l. s. *idib. Aug. delphini occasus tempestatem significat.* Gemin. 18. leon. = 13. Aug. *Εὐδόξῳ δελφὶς ἑῷος δύνει.* ‖ **13** κρυπτὸν καὶ *F* ‖ **16** καὶ νότος πνεῖ] om. Leon. ‖ **18** Gemin. 22. leon. = 17. Aug. (i. e. antec. die) *Εὐδόξῳ λύρα ἑῷος δύνει.* | δύεται] corr. Hercher, δύνει *F*, δύει ceteri | νότος om. *CF* ‖ **20** μέτριον — δελφίν (21)] huc refert *F* ea quae ad diem sequentem

κ'. τῇ πρὸ ιγ' καλενδῶν ἡ μὲν λύρα δύεται ὄρθρον, ὁ δὲ ἥλιος ⟨ἐν⟩ παρθένῳ. νότος ἄνεμος, καὶ βροντώδης ὑετός.

B κα'. τῇ πρὸ ιβ' καλενδῶν ὁ ἥλιος ἐφ' ὅλης παρθένου. 5

κβ'. τῇ πρὸ ια' καλενδῶν ἀνίσχει ἡ παρθένος.

κγ'. τῇ πρὸ ι' καλενδῶν ἀπαρκτίας πνεύσει μέτριος, 373 καὶ ὁλικὴ ἡ παρθένος ἀνίσχει καὶ ἀὴρ καθαρός.

κδ'. τῇ πρὸ θ' καλενδῶν τὸ μὲν αὐτὸ ζῴδιον, ἄνεμος δὲ βορρᾶς. 10

κε'. τῇ πρὸ η' καλενδῶν παύονται οἱ ἐτησίαι, καὶ C ψυχρότερος ἄρχεται πνεῖν βορρᾶς.

κς'. τῇ πρὸ ζ' καλενδῶν ὁ μὲν δελφὶν ἀνίσχει, νότος δὲ πνεῖ.

κζ'. τῇ πρὸ ς' καλενδῶν ὁ τρυγητὴς ἀνίσχει, νότος 15 δὲ πνεῖ καὶ ζέφυρος ἅμα.

κη'. τῇ πρὸ ε' καλενδῶν ἡ παρθένος ἄρχεται φαίνεσθαι.

κθ'. τῇ πρὸ δ' καλενδῶν μέτριος ὁ ζέφυρος.

D λ'. τῇ πρὸ γ' καλενδῶν ὁμοίως, τῆς παρθένου 20 ἀνισχούσης.

adscripta sunt, ad illum vero nihil praeter κ' spatio vacuo unius versus relicto. ‖ **p. 143, 21** Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Aug.) $\overline{\iota\vartheta}$ δελφὶς ἑῴος δύνει. ‖ **1—3** Colum. 58 *XIII cal. Sept. sol in virginem transitum facit, hoc et sequenti die tempestatem significat, interdum tonat; hoc eodem die fidis occidit.* ‖ **2** ἐν addidi ‖ **7** ὀνεύσει *C* ‖ **8** ἀνίσχει καὶ ἀὴρ καθαρός] addidi ex *F*, *exoritur, aeris est serenitas* add. Leon. ‖ **9** Gemin. 29. leon. = 24. Aug. Καλίππῳ παρθένος ἐπιτέλλει. ‖ **10** πνεῖ post βορρᾶς add. *F* ‖ **11. 12** Ptolem. 2. Epag. = 25. Aug. Ἱππάρχῳ νότος καὶ ἐτησίαι παύονται. ‖ **15** Colum. l. s. *VII cal. Septemb. vindemiator exoritur mane.* Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Aug.) $\overline{\kappa\eta}$ (i. e. postridie) προτρυγητὴρ ἑῷος ἐπιτέλλει. | τρυγητὸς *C* | καὶ νότος καὶ ζέφυρος ἀναπνεῖ *F* ‖ **20. 21** Colum. l. s. *III cal. Sept. humeri virginis*

λα΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν Σεπτεμβρίων ἡ Ἀνδρομέδα ἀνίσχει· εὖρος πνεῖ, καὶ ἐναλλάττονται οἱ ἄνεμοι.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

67. *α΄. καλένδαις Σεπτεμβρίαις βροντώδης ὑετός,* 240 A
5 *καὶ ἡ Ἀνδρομέδα ἀνίσχει. εὖρος πνεῖ, καὶ ἐναλλάττονται οἱ ἄνεμοι.*

β΄. τῇ πρὸ δ΄ νωνῶν Σεπτεμβρίων ὁ ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ νότου παύεται δύεσθαι.

γ΄. τῇ πρὸ γ΄ νωνῶν βροντᾷ καὶ ὕει.

10 *δ΄. τῇ πρὸ α΄ νωνῶν ἀρκτοῦρος ἀνίσχει σὺν τῷ* B *τρυγητῇ, καὶ τὸν μὲν ὀϊστὸν ἀποκρύπτει.*

ε΄. νώναις Σεπτεμβρίαις οἶκος Ἑρμοῦ. ζέφυρος δὲ πνεῖ, καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀνέμων ἐναλλαγῆς ὑετός.

ς΄. τῇ πρὸ η΄ εἰδῶν Σεπτεμβρίων ἀνίσχει ὁ ἵππος.

374 *ζ. τῇ πρὸ ζ΄ εἰδῶν ἀνίσχει ἡ αἴξ· ἐν δὲ τῇ ἑσπέρᾳ*
16 *λὶψ μετὰ ὑετοῦ.*

exoriuntur; unde profectus Unger (per litteras) fortasse recte coni. *οἱ ὦμοι τῆς παρθένου ἀνίσχουσιν* | ante *ὁμοίως* add. *μέτριος ζέφυρος F* ‖ **1** Colum. l. s. *pridie cal. Sept. Andromeda vesperi exoritur.* ‖ **2** *εὖρος — ἄνεμοι*] *καὶ οἱ ἐτήσιοι F*, om. Leon. | *ἐναλλάττονται κτλ.*] Ptolem. 3. Thot = 31. Aug. *Εὐδόξῳ ἄνεμοι μεταπίπτοντες.* ‖ **4** Lyd. de mens. IIII 79 *τῇ νεομηνίᾳ ὁ Μητρόδωρος λέγει τὴν Ἀνδρομέδαν ἀνίσχειν, τῶν τε ἄλλων παυομένων ἀνέμων τὸν εὖρον ἐπικρατεῖν.* Gemin. 5. virg. = 31. Aug. (i. e. antec. die) *Εὐδόξῳ . . . ἐπιβροντᾷ.* ‖ **7** Colum. 63 *IIII non. Sept. piscis austrinus desinit occidere.* | *ὁ ἰχθὺς ἀπὸ*] om. *F* ‖ **8** post *νότου* add. *οὐ F* ‖ **10** Colum. l. s. *non. Sept.* (i. e. postridie) *arcturus exoritur.* Gemin. 10. virg. = 5. Sept. (i. e. postridie) *Εὐκτήμονι προτρυγητὴρ φαίνεται, ἐπιτέλλει δὲ καὶ ἀρκτοῦρος καὶ ὀιστὸς δύεται ὄρθρον.* ‖ **11** *καὶ ⟨ὁ λε⟩γόμενος ὀιστὸς ἀποκρύπτεται* scripserim; tradita ferri nequeunt | *καὶ — ἀποκρύπτει*] *malus occultatur* Leon. | *ἱστὸν F* ‖ **14** *ἀνίσχει ὁ ἵππος*] sic scripsi ex *F*, *equus exoritur* Leon., *ὡσαύτως* ceteri | Lyd. de mens. IIII 82 *τῇ πρὸ ὀκτὼ εἰδῶν Σεπτεμβρίων Εὔδοξος τὸν ἵππον δύεσθαι . . σημειοῦται.* ‖ **15** Colum. l. s. *VII id. Sept.*

η'. τῇ πρὸ ς' εἰδῶν ἀναφαίνεται ὁ ἀρκτοῦρος, C *βορρᾶς δὲ φυσᾷ· ἔσθ' ὅτε καὶ βροντᾷ.*

θ'. τῇ πρὸ ε' εἰδῶν τὸ μέσον τῆς παρθένου ἀνίσχει, ζέφυρος δὲ μετὰ λιβὸς πνεῖ.

ι'. τῇ πρὸ δ' εἰδῶν τὰ αὐτὰ σημαίνει. 5

ια'. τῇ πρὸ γ' εἰδῶν ὡσαύτως.

ιβ'. τῇ πρὸ α' εἰδῶν Σεπτεμβρίων ὁ ἀρκτοῦρος ἀνίσχει.

ιγ'. εἰδοῖς Σεπτεμβρίαις ὕει διὰ τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἀρκτούρου. 10

D *ιδ'. τῇ πρὸ ιη' καλενδῶν Ὀκτωβρίων αἱ πλειάδες ἀνίσχουσι σὺν τῷ ἵππῳ.*

ιε'. τῇ πρὸ ιζ' καλενδῶν ἡ χελιδὼν οὐδαμοῦ· ἀνίσχει δὲ καὶ ἡ αἴξ, καὶ ὕει.

242A *ις'. τῇ πρὸ ις' καλενδῶν τὸ δωδεκατημόριον ἄρχεται τοῦ μετοπώρου.* 15

ιζ'. τῇ πρὸ ιε' καλενδῶν ζέφυρος μετὰ λιβὸς καὶ εὖρος πλατύς.

ιη'. τῇ πρὸ ιδ' καλενδῶν ὁ στάχυς ἀνίσχει, καὶ ἠρέμα ἀπαρκτίας. 20

capra exoritur, tempestatem significat. Aet. *μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ζ αἲξ ἑσπέριος ἐπιτέλλει.* | *ἀνίσχει* om. *F* | *ἡ βὶξ C* ‖ 2 *δὲ* om. *F* | *ἔσθ' ὅτε*] om. *F* ‖ 4 *ζέφυρος πνεῖ μετὰ λιβὸς F* | *δέ μου λιβός C* ‖ 5 *σημαίνει*] addidi ex *F* ‖ 6 Colum. l. s. *III id. Sept. favonius aut africus, virgo media exoritur.* cf. Pol. Silv. 11. Sept. ‖ 7 Plin. XVIII 310 *(Caesari oritur) arcturus medius pridie idus.* Gemin. 17. virg. = 12. Sept. *Καλίππῳ . . . ἀρκτοῦρος ἀνατέλλων φανερός.* ‖ 11 *Καλ. Σεπτεμβρίων C* ‖ 14 *αἴξ, καὶ*] *εξεῖς F* | Gemin. 20. virg. = 15. Sept. *Εὐκτήμονι . . αἲξ ἐπιτέλλει.* ‖ 17 Colum. l. s. *XV cal. Octob. favonius aut africus, interdum eurus, quem quidam vulturnum appellant.* ‖ 17. 18 *καὶ εὖρος*] om. *F* et Leon. ‖ 19 *στάχυς* coni. Unger (per litteras) coll. Colum. l. s. *XIV cal. Oct. spica virginis exoritur; favonius aut corus* pro *ἰχθύς*, quod probo etiam coll. Gemin. 24. virg. = 19. Sept. (i. e. postridie) *Καλίππῳ στάχυς ἐπιτέλλει*

ιθ'. τῇ πρὸ ιγ' καλενδῶν ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ ζυγῷ· ὁ κρατὴρ φαίνεται· νότος πνεῖ. τὸ μέσον τοῦ ἀρκτούρου B ὄρθρου φαίνεται.

κ'. τῇ πρὸ ιβ' καλενδῶν ἐπιτολὴ τοῦ ἀρκτούρου
5 καὶ ὑετὸς πολύς.

κα'. τῇ πρὸ ια' καλενδῶν ἡ μετοπωρινὴ ἰσημερία, καὶ οἱ ἰχθύες δύονται.

κβ'. τῇ πρὸ ι' καλενδῶν δύεται ἡ Ἀργώ, καὶ τροπὴ τοῦ ἀέρος ὑετώδης.

375 κγ'. τῇ πρὸ θ' καλενδῶν δύονται οἱ ἰχθύες, καὶ
11 ὑετὸς ἐκ τοῦ νότου, καὶ γίνονται βροχαὶ καὶ ταραχαὶ C ἀνέμων καὶ θαλάσσης.

κδ'. τῇ πρὸ η' καλενδῶν ἔκλειψις σεληνιακὴ καὶ ἐπιτολὴ τοῦ κενταύρου.

15 κε'. τῇ πρὸ ζ' καλενδῶν συννεφὴς ὁ ἀὴρ καὶ ταραχώδης.

κϛ'. τῇ πρὸ ϛ' καλενδῶν οἱ ἔριφοι ἀνίσχουσι, καὶ νότος ψυχρός.

τῆς παρθένου et Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Sept.) ιθ στάχυς ἑῷος ἐπιτέλλει. || **1. 2** Colum. l. s. *XIII cal. Oct. sol in libram transitum facit, crater matutino tempore apparet.* || **1** ὁ ἥλιος—φαίνεται (3)] *F* huc refert quae ad 20. Sept. adscripta sunt et viceversa | ἐν addidi || **2** νότος πνεῖ] om. Leon. || **3** ὄρθος *F* || **4** Ptolem. 23. Thoth = 20. Sept. ὥρᾳ ιε ἀρκτοῦρος ἑῷος ἀνατέλλει. | τῆς ἐπιτολῆς *F* || **5** καὶ om. *F* | πολὺς add. *F*, *copiosi* add. Leon. || **6** Colum. l. s. *XI cal. Oct. pisces occidunt mane.* Plin. XVIII 311 *XI cal.* (Oct.) *Caesari commissura piscium occidens.* || **8. 9** Colum. 66 *X cal. Oct. Argo navis occidit, tempestatem significat interdum et pluviam.* || **9** ὑετώδης om. *F* || **10. 11** Colum. l. s. *VIIII cal. Oct. tempestatem significat, interdum et pluviam.* || **10** καὶ—θαλάσσης (12)] *austrinae fiunt pluviae, aeris ventorumque conturbationes et maris tempestates* Leon. || **11** ὑετὸς scripsi ex *F* pro ὑετοί | καὶ γίνονται—θαλάσσης (12)] addidi ex *F* || **14** τοῦ κέντρου *C* || **18** ψυχρὸς] ἰσχυρὸς *FS*, *vehemens* Leon.

D κζ΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν παύεται ἡ παρθένος ἀνίσχειν, αἱ δὲ πλειάδες ἐν ἑσπέρᾳ φαίνονται, καὶ οἱ ἔριφοι σὺν τῷ ἡλίῳ ἀνίσχουσιν, καὶ γίνονται βροχαὶ καὶ ταραχαὶ ἀνέμων καὶ θαλάσσης.

κη΄. τῇ πρὸ δ΄ καλενδῶν ἔτι μᾶλλον ὁ νότος. 5

244 A κθ΄. τῇ πρὸ γ΄ καλενδῶν αἱ πλειάδες ὄρθρου φαίνονται, καὶ πνεῖ νότος ὑετώδης.

λ΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν ἡ αἲξ ἀνίσχει * * μέχρι τῆς ἑσπερινῆς δύσεως τῶν πλειάδων.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 10

68. α΄. καλένδαις Ὀκτωβρίαις αἱ πλειάδες ἀπὸ τῆς B ἀνατολῆς ἄρχονται φαίνεσθαι, καὶ νότος ὄρθρου πνεῖ.

β΄. τῇ πρὸ ϛ΄ νωνῶν Ὀκτωβρίων ὡσαύτως ὅ τε ἀὴρ αἵ τε πλειάδες.

γ΄. τῇ πρὸ ε΄ νωνῶν ὁ ἡνίοχος δύεται, καὶ ἀπὸ 15 βορέου βροντᾷ.

1 παύεται — καὶ οἱ (2)] sic *FS* Leon.; παύεται ἡ παρθένος, ἀνίσχει ἡ πλειὰς ἐν ἑσπέρᾳ, φαίνονται καὶ οἱ *CR* ‖ **1. 2** ἀνίσχει *F* ‖ **2** ἐν ἑσπέρᾳ] *matutino et vesperi* Leon. ‖ **2. 3** Colum. l. s. *V cal. Oct. haedi exoriuntur; favonius, nonnumquam auster cum pluvia.* | οἱ ante ἔριφοι om. *F* ‖ **3** καὶ γίνονται — θαλάσσης (4)] addidi ex *F*, *ventorum et maris procellae validae fiunt* Leon. ‖ **5** ἔτι — νότος] *auster vehemens flat, tempestates horridae* Leon. ‖ **6** ὄρθρου falso vertit *ad orientem* ‖ **8** Gemin. 4. libr. = 29. Sept. (i. e. antec. die) Εὐδόξῳ αἲξ ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει. | lac. statuit Unger, qui probabiliter explet ⟨καὶ νότος πνεῖ⟩ ‖ **9** δύσεως falsum ‖ **11. 12** Lyd. de mens. IIII 84 καλάνδαις Ὀκτωβρίαις φησὶν ὁ Βάρρων τὰς πλειάδας ἀπὸ ἀνατολῶν ἀνίσχειν. Gemin. 5. libr. = 30. Sept. (i. e. antec. die) Εὐκτήμονι πλειάδες ἑσπέριαι φαίνονται ἐκ τοῦ πρὸς ἕω. (ubi vide) ‖ **11** ἀπὸ] εἴσω *FS* ‖ **12** ἄρχεται *F* ‖ **13** ὅ τε — πλειάδες (14)] om. *F* ‖ **15** Colum. 73 *IIII non. Oct.* (i. e. postridie) *auriga occidit mane . . significat nonnumquam tempestatem.* Plin. XVIII 312 *Asiae et Caesari V non. Octobr. heniochus occidit matutino.* ‖ **16** Ptolem. 6. Phaophi = 3. Oct. Αἰγυπτίοις καὶ Καίσαρι . . βρονταί.

δ'. τῇ πρὸ δ' νωνῶν οἱ ἔριφοι ἀνίσχουσι καὶ ὕει.

ε'. τῇ πρὸ γ' νωνῶν ὁ στέφανος ἀνίσχει καὶ τροπὴ βορειυή.

ς'. τῇ πρὸ α' νωνῶν τὸ μέσον τοῦ κριοῦ δύεται, C
5 *καὶ ὁ σκορπίος σὺν αὐτῷ.*

376 *ζ'. νώναις Ὀκτωβρίαις ὡσαύτως.*

η'. τῇ πρὸ η' εἰδῶν Ὀκτωβρίων ὁ στέφανος σὺν τοῖς ἐρίφοις ἀνίσχων τρέπει τὸν ἀέρα.

θ'. τῇ πρὸ ζ' εἰδῶν οἱ ἔριφοι σὺν ταῖς πλειάσιν
10 *ἀνίσχουσι, καὶ πνεῖ ἄνεμος λίψ.*

ι'. τῇ πρὸ ς' εἰδῶν ὁ ζυγὸς ἄρχεται ἀνίσχειν, καὶ ζέφυρος πνεῖ.

ια'. τῇ πρὸ ε' εἰδῶν ὁ στέφανος ὄρθρου ἀνίσχων D
ἐναλλάττει τοὺς ἀνέμους.

15 *ιβ'. τῇ πρὸ δ' εἰδῶν αἱ πλειάδες ἀνίσχουσι, καὶ νότος πνεῖ.*

ιγ'. τῇ πρὸ γ' εἰδῶν ὁ στέφανος ἀνίσχων ἐναλ- 246 A
λάττει τοὺς ἀνέμους, καὶ θαλάσσης ταραχὴ γίνεται.

1 *ἀνίσχουσι καὶ νότος πνεῖ FS* | *ὕει*] Ptolem. 7. Phaophi = 4. Oct. *Εὐδόξῳ ὑετός.* ‖ **2. 3** Colum. l. s. *III non. Oct. corona incipit exoriri, significat tempestatem.* Plin. XVIII 312 *III (non. Oct.) Caesari corona incipit exoriri.* Aet. *μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ς'* (i. e. postr.) *στέφανος ἑῷος ἐπιτέλλει.* | *ὁ στέφανος — βορειυή*] scripsi ex *F*, *corona emergit et conversio est aestatis* (*τροπὴ θερινή*) Leon., *ὡσαύτως* ceteri ‖ **4** Colum. l. s. *pridie non. Oct. aries medius occidit.* Lyd. de mens. IIII 87 *ὁ Εὔδοξος δύεσθαι τὸ μέσον τοῦ κριοῦ λέγει.* ‖ **6** *νωνῶν Ὀκτωβρίων* libri: corr. Unger | Gemin. 12. libr. = 7. Oct. *Εὐδόξῳ σκορπίος ἀκρόνυχος ἄρχεται δύνειν.* ‖ **7** Plin. XVIII 313 *VIII idus Octobr. Caesari fulgens in corona stella exoritur.* Colum. l. s. *VIII id. Octobr. coronae clara stella exoritur.* Ptolem. 10. Phaophi = 7. Oct. (i. e. antec. die) *ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος ἀνατέλλει.* ‖ **8** *ἐρίφοις*] Aet. *μηνὶ τῷ αὐτῷ* (Oct.) *ζ* (i. e. antec. die) *ἔριφοι ἑσπέριοι ἐπιτέλλουσιν.* ‖ **12** Colum. 74 *VI id. Octob. . . favonius.* | *πνεῖ* om. *C* ‖ **14** post *ἀνέμους* add. *asperaque in mari fiet hiems* Leon. ‖ **17** Colum. l. s. *III et pridie id. Octob. corona tota*

ιδ'. τῇ πρὸ α' εἰδῶν βορρᾶς πλατὺς πνεῖ.

ιε'. εἰδοῖς Ὀκτωβρίαις τὸ μέσον τοῦ φθινοπώρου καὶ ἄνεμος νότος.

ιϛ'. τῇ πρὸ ιζ' καλενδῶν Νοεμβρίων ὁ Ὠρίων ἀνίσχει, καὶ δροσώδης ὁ ἀήρ. 5

ιζ'. τῇ πρὸ ιϛ' καλενδῶν ὡσαύτως.

B ιη'. τῇ πρὸ ιε' καλενδῶν ἡ πᾶσα ἡμέρα συννεφής.

ιθ'. τῇ πρὸ ιδ' καλενδῶν ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ, καὶ ζέφυρος πνεῖ.

κ'. τῇ πρὸ ιγ' καλενδῶν δύονται αἱ πλειάδες, καὶ 10 τροπὴ τοῦ ἀέρος.

κα'. τῇ πρὸ ιβ' καλενδῶν ὡσαύτως· ἀλλὰ καὶ ὕει.

κβ'. τῇ πρὸ ια' καλενδῶν ⟨δύεται⟩ ἡ οὐρὰ τοῦ C ταύρου, καὶ νότος πνεῖ ὑετώδης.

κγ'. τῇ πρὸ ι' καλενδῶν δύεται ὁ σκορπίος, καὶ 15 βορρᾶς πνεῖ καὶ χειμὼν κατὰ θάλασσαν.

mane exoritur. Ptolem. 16. Phaophi = 13. Oct. *ὥρᾳ* $\overline{ιδ}$ *ϛ''* *ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος ἀνατέλλει.* | *ἀλλάττεται C* || **p. 149, 18** *καὶ — γίνεται*] addidi ex *F*, *et tumultus fit* add. Leon. || **1** Ptolem. 17. Phaophi = 14. Oct. *Αἰγυπτίοις βορέας.* | Gemin. 19. libr. = 14. Oct. *Εὐδόξῳ βορέας καὶ νότοι πνέουσιν.* || **3** vide observationem Eudoxi apud Gemin. ad v. 1 || **4. 5** Colum. 76 *id. Oct. et sequenti biduo interdum tempestas, nonnumquam rorat tantummodo; iugulae* (i. e. Orion) *exoriuntur vesperi.* || **5** *Νοεμβρίων* scripsi, *Νοεμβρίου F*, ceteri om. || **7** *συννεφής*] *tristis et nubilus* Leon. || **8** Colum. 77 *XIIII cal. Nov. sol in scorpionem transitum facit.* | *ἐν* addidi || **9** Ptolem. 22. Phaophi = 19. Oct. *Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος.* || **10. 11** Colum. l. s. *XIII et XII cal. Nov. solis exortu vergiliae incipiunt occidere; tempestatem significat.* || **13. 14** Colum. l. s. *XI cal. Nov. tauri cauda occidit; auster, interdum pluvia.* Gemin. 28. libr. = 23. Oct. (i. e. postridie) *Καλίππῳ τοῦ ταύρου ἡ κέρκος δύνει.* || **13** *δύεται* supplevit Hasius; *occidit* add. Leon. || **14** *καὶ πνεῖ νότος ὑετώδης F* || **15** *δύεται — θάλασσαν* (16)] *ὡσαύτως. ἀλλὰ καὶ ὕει C* || **16** *βορρᾶς*] Ptolem. 26. Phaophi = 23. Oct. *Καίσαρι βορέας πνεῖ.* | *καὶ χειμὼν κατὰ θάλασσαν*] addidi ex *F*, *in mari tempestas horrida* add. Leon.

κδ΄. τῇ πρὸ θ΄ καλενδῶν δύονται αἱ πλειάδες.
377 κε΄. τῇ πρὸ η΄ καλενδῶν ὁ κένταυρος ὄρθρου δύεται.
κς΄. τῇ πρὸ ζ΄ καλενδῶν τὸ μέτωπον τοῦ σκορπίου δύεται.
5 κζ΄. τῇ πρὸ ς΄ καλενδῶν αἱ ὑάδες δύονται, καὶ D βορρᾶς ψυχρὸς καὶ χειμὼν κατὰ θάλασσαν.
κη΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν αἱ πλειάδες καὶ ὁ Ὠρίων παντελῶς δύονται.
κθ΄. τῇ πρὸ δ΄ καλενδῶν ὁ ἀρκτοῦρος δύεται, καὶ 248 A
10 οἱ ἄνεμοι βιαιότεροι.
λ΄. τῇ πρὸ γ΄ καλενδῶν ἡ Κασσιόπεια ἄρχεται δύεσθαι.
λα΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν ὁ Ὠρίων ὅλος ἀποκρύπτεται, καὶ ὁ μὲν ἀετὸς ἐν ἑσπέρᾳ, ἡ δὲ λύρα
15 ⟨ὄρθρου⟩ ἀνίσχει.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ B

69. α΄. καλένδαις Νοεμβρίαις αἱ πλειάδες δύονται. ἕωθεν πάχνη, καὶ τοῦ ἀρκτούρου δυομένου τροπὴ τοῦ ἀέρος ἐπὶ τὸ ψυχρότερον.

1 Quintil. τῇ $\overline{\kappa\delta}$ τοῦ Ὀκτωβρίου πλειάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ δύνουσι. Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Oct.) $\overline{\kappa\gamma}$ (i. e. antec. die) ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ πληιάδες δύνουσι. ‖ **2** Colum. l. s. *VIII cal. Nov. centaurus exoriri mane desinit.* ‖ **3** Colum. 78 *VII cal. Nov. nepae frons exoritur.* | τὸ μέτωπον] τὸ μετόπωρον *C*, *dimidia cauda* Leon. ‖ **6** καὶ χειμὼν κατὰ θάλασσαν] addidi ex *F*, *et aspera in mari hiems* add. Leon. ‖ **7** Colum. l. s. *V cal. Nov. vergiliae occidunt.* ‖ **8** ante παντελῶς add. πᾶσαι *F* ‖ **9. 10** Colum. l. s. *IIII cal. Nov. arcturus vespere occidit, ventosus dies.* Gemin. 5. scorp. = 30. Oct. (i. e. postr.) Εὐκτήμονι ἀρκτοῦρος ἑσπέριος δύεται καὶ ἄνεμοι μεγάλοι πνέουσιν. ‖ **11. 12** Colum. l. s. *III cal. Nov. et pridie cal. Nov. Cassiope incipit occidere.* ‖ **14** ἀετὸς corruptum: ἀρκτοῦρος coni. Unger ‖ **14. 15** Lyd. de mens. IIII 91 τῇ πρὸ μιᾶς καλ. Νοεμβ. ὁ Βάρρων τὴν λύραν ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχειν λέγει. ‖ **15** ὄρθρον addidi ‖ **18. 19** Gemin. 8. scorp. = 2. Nov. (i. e. postrid.) Εὐδόξῳ ἀρκτοῦρος ἀκρόνυχος

β΄. τῇ πρὸ δ΄ νωνῶν Νοεμβρίων ἄνεμοι ψυχροὶ καὶ βροχαί.

γ΄. τῇ πρὸ γ΄ νωνῶν ἡ λύρα ὄρθρου ἀνίσχει, καὶ πρῶτα βορρᾶς, εἶτα καὶ νότος.

C δ΄. τῇ πρὸ α΄ νωνῶν νότος σὺν τῷ ζεφύρῳ καὶ ὑετός. 5

ε΄. νώναις Νοεμβρίαις ἡ λύρα ἀνίσχοντος ἡλίου φαίνεται, καὶ ἄνεμος βορέας.

ϛ΄. τῇ πρὸ η΄ εἰδῶν Νοεμβρίων ὄρθρου ὁ ἀρκτοῦρος δύεται, καὶ συννέφεια.

ζ΄. τῇ πρὸ ζ΄ εἰδῶν αἱ πλειάδες καὶ ὁ Ὠρίων 10 δύονται, καὶ πνεῖ ὁ βορρᾶς.

η΄. τῇ πρὸ ϛ΄ εἰδῶν στυγνὸς ὁ ἀήρ. 378

D ϑ΄. τῇ πρὸ ε΄ εἰδῶν λαμπρὸν ἄστρον τοῦ σκορπίου, καὶ χειμερινὴ τροπή.

ι΄. τῇ πρὸ δ΄ εἰδῶν ἄρχεται ὁ χειμών. 15

ια΄. τῇ πρὸ γ΄ εἰδῶν αἱ πλειάδες ὑποκρύπτονται.

δύνει . . . καὶ ἄνεμος πνεῖ. || **p. 151, 18** *τροπὴ* om. *F* || **19** *τὸ ψυχρὸν CFS*, *frigora* Leon. || **p. 152, 2** *καὶ βροχαὶ*] om. *F* || **3. 4** Colum. 84 *III non. Nov. fidicula mane exoritur; hiemat et pluit.* || **4** *πρῶτα* om. Leon. | *εἶτα καὶ νότος*] *πνεῖ F*, *flat* Leon. || **5** Ptolem. 7. Athyr = 3. Nov. (i. e. antec. die) *Αἰγυπτίοις νότος, ὄμβρος μεταξὺ ζεφύρου.* | *ἀετός C* || **6** Gemin. 10. scorp. = 4. Nov. (i. e. antec. die) *Εὐκτήμονι λύρα ἑῷος ἐπιτέλλει.* | *ἀνίσχοντος ἡλίου* scripsi (*fidicula sole exoriente apparet* Leon. vertit); *ἀνίσχει· ἥλιος FRS*, *ἀνίσχει· ἡλίου C* || **7** *ἄνεμος βορέας*] *βορᾶς πνεῖ F*, *aquilo flat* Leon. || **8** *ὄρθρου* falsum est, sed videtur Lydi stupori deberi || **10** Gemin. 12. scorp. = 6. Nov. (i. e. antec. die) *Εὐδόξῳ ὠρίων ἀκρόνυχος ἄρχεται ἐπιτέλλειν.* Aet. *μηνὶ Νοεμβρίῳ ϛ* (i. e. antec. die) *πληιάδες ἑῷαι δύνουσι.* || **12** *στυγνὸς*] *turbidus et molestus* Leon. || **13** Colum. 84 *V id. Nov. stella clara scorpionis exoritur.* | post *σκορπίου* add. *ἐπιτέλλει S* || **15** Colum. l. s. *IIII id. hiemis initium* (sic Sang.; ceteri haec ad V id. referunt). | *ὁ χειμὼν*] *ὁ ἀὴρ FS* || **16** Quintil. *τῇ ια τοῦ Νοεμβρίου πλειάδες ἑῷαι δύνουσι.* Plin. XVIII 313 *III idus (Nov.) vergiliae occidunt.* Gemin. 16. scorp. = 10. Nov. (i. e. antec. die) *Καλίππῳ . . . πλειάδες δύνουσι φανεραί.* || **16** fort. *ἀποκρύπτονται*

ιβ'. τῇ πρὸ α' εἰδῶν τοῦ σκορπίου ⟨τὸ⟩ μέσον 250 A
ἄστρον ἀνίσχει.

ιγ'. εἰδοῖς Νοεμβρίαις αἱ πλειάδες καὶ ὁ Ὠρίων
ὄρθρου δύονται.

5 ιδ'. τῇ πρὸ ιη' καλενδῶν Δεκεμβρίων ὄρθρου ὁ
σκορπίος δύεται.

ιε'. τῇ πρὸ ιζ' καλενδῶν ἡ λύρα ἀνίσχει ἕωθεν,
εὖρός τε πνεῖ ἅμα καὶ νότος σὺν τῷ βορρᾷ. B

ιϛ'. τῇ πρὸ ιϛ' καλενδῶν τὸ αὐτό.

10 ιζ'. τῇ πρὸ ιε' καλενδῶν χειμάζει, καὶ νότος ἕπεται.

ιη'. τῇ πρὸ ιδ' καλενδῶν ὁ ἥλιος ⟨ἐν⟩ τοξότῃ. καὶ
ὁ Ὠρίων ἀνίσχει σὺν τῇ λύρᾳ, καὶ ταραχὴ τοῦ ἀέρος.

ιθ'. τῇ πρὸ ιγ' καλενδῶν τὸ κέρας τοῦ ταύρου
σὺν τῷ ἡλίῳ δύεται, καὶ πνεῖ βορρᾶς. C

15 κ'. τῇ πρὸ ιβ' καλενδῶν ἀηδὴς χειμών.

κα'. τῇ πρὸ ια' καλενδῶν αἱ ὑάδες σὺν τῷ λαγωῷ
ὄρθρου δύονται.

1. 2 Gemin. 18. scorp. = 12. Nov. *Εὐδόξῳ σκορπίος ἄρχεται ἐπιτέλλειν ἑῷος.* ‖ **2** *τὸ* add. Bekker ‖ **3. 4** Gemin. 19. scorp. = 13. Nov. *Εὐδόξῳ πλειάδες ἑῷαι δύνουσι καὶ ὠρίων ἄρχεται δύνειν.* Ptolem. 17. Athyr = 13. Nov. *ὥρᾳ ιδ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑῷος δύνει.* ‖ **6** *δύεται*] *παύεται* coni. Unger ‖ **7** Colum. 88 *XVII cal. Dec. aquilo, interdum auster cum pluvia.* Ptolem. 19. Athyr = 15. Nov. *ὥρᾳ ιδ ϛ'' ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος ἀνατέλλει.* Gemin. 21. scorp. = 15. Nov. *Εὐδόξῳ λύρα ἑῷος ἐπιτέλλει.* ‖ 8 *ἅμα* om. *F* ‖ **9** Colum. l. s. *XVI cal. Dec. fidis exoritur mane; auster, interdum aquilo magnus.* cf. Pol. Silv. 16. Nov. | *τὸ αὐτὸ*] *ὡσαύτως* *F* ‖ **10** Colum. l. s. *XV cal. Dec. . . interdum auster cum pluvia.* | *χειμάζει—ἕπεται*] *τῷ αὐτῷ* *F* | *χειμών* *R* ‖ **11** Colum. l. s. *XIIII cal. Dec. sol in sagittarium transitum facit.* | *ἐν* addidi ‖ **12** Ptolem. 22. Athyr = 18. Nov. *ὥρᾳ ιδ ϛ'' ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει.* ‖ **13. 14** Colum. l. s. *XII cal. Dec.* (i. e. postr.) *tauri cornua vesperi occidunt; aquilo frigidus.* cf. Polem. Silv. 19. Nov. ‖ **14** *τῷ*] addidi ex *F* | hoc die expl. *D* (*τὸ κ. τοῦ τ. δυόμενον βορρέαν πνεῦσαι ποιεῖ.*) ‖ **16. 17** Colum. 89 *XI cal. Dec. sucula mane occidit . . lepus*

κβ΄. τῇ πρὸ ι΄ καλενδῶν ὑετὸς ψυχρός.

κγ΄. τῇ πρὸ θ΄ καλενδῶν ὁ Ὠρίων καὶ τὰ κέρατα τοῦ ταύρου δύονται.

κδ΄. τῇ πρὸ η΄ καλενδῶν προοίμια τῆς χειμερινῆς D τροπῆς. δύεται ὁ κύων, καὶ δρόσος φέρεται ψυχρά. 5

κε΄. τῇ πρὸ ζ΄ καλενδῶν ὁ ἥλιος ἐπὶ τῆς πρώτης 379 μοίρας τοῦ τοξότου.

κς΄. τῇ πρὸ ς΄ καλενδῶν ὡσαύτως.

252A κζ΄. τῇ πρὸ ε΄ καλενδῶν δύεται ὁ κύων, καὶ βροχὴ ἔσται νοτία. 10

κη΄. τῇ πρὸ δ΄ καλενδῶν ἄρχεται ὁ κύων δύεσθαι, καὶ νεφώδης ὁ ἀήρ.

κθ΄. τῇ πρὸ γ΄ καλενδῶν ὄρθρου δύεται ὁ κύων, καὶ ἐκ τοῦ λιβὸς ὕει.

λ΄. τῇ πρὸ α΄ καλενδῶν δύεται ὁ Ὠρίων, καὶ ζέ- 15 φυρος καὶ μετὰ νότου βροχή.

occidit mane. Aet. μηνὶ τῷ αὐτῷ (Nov.) κα ὑάδες ἑῷαι δύνουσι. Gemin. 27. scorp. = 21. Nov. *Εὐκτήμονι ὑάδες δύονται.* ‖ **1** Gemin. 28. scorp. = 22. Nov. *Καλίππῳ . . ὑετία.* | ante ὑετὸς add. ὁ *F* ‖ **2** Gemin. 28. scorp. = 22. Nov. (i. e. antec. die) *Καλίππῳ τοῦ ταύρου τὰ κέρατα δύεται.* Ptolem. 27. Athyr = 23. Nov. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει. | ὁ Ὠρίων καὶ] om. Leon. ‖ **4** Colum. l. s. *VII cal. Dec.* (i. e. postr.) *canicula occidit solis ortu.* | προοίμια—κύων (5)] *initium hiemis, frigora incipiunt* Leon. ‖ **5** τροπῆς· δύεται] ἄρχεται *F* | φαίνεται *FS*, καταφέρεται coni. Hercher ‖ **6** Lyd. de mens. IIII 93 τῇ πρὸ ἑπτὰ καλανδῶν Δεκεμβρίων ὁ Δημόκριτος λέγει τὸν ἥλιον ⟨ἐν⟩ τοξότῃ γίνεσθαι. | πρώτης] μιᾶς *F* ‖ **9** Ptolem. 1. Choiak = 27. Nov. ὥρᾳ ιδ ς″ κύων ἑῷος δύνει. ‖ **10** νοτίαια *F* ‖ **12** νεφελώδης *F* ‖ **15. 16** Colum. l. s. *pridie cal. Dec. favonius aut auster; interdum pluvia.* cf. Pol. Silv. 30. Nov. ‖ **15** Ὠρίων scripsi ex *F* et Leon.; κύων ceteri | ζέφυρος — βροχή (16)] sic scripsi ex *F*, *favonius spirat et austro flante pluit* Leon., ζέφυρος μετὰ νότου καὶ βροχῆς ceteri

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ B

70. *α'. καλένδαις Δεκεμβρίαις σύγχυσις τοῦ ἀέρος· ἀπαρκτίας φυσᾷ, καὶ ὁ Ὠρίων ὅλος ὄρθρου δύεται.*

β'. τῇ πρὸ δ' νωνῶν Δεκεμβρίων ὁ κύων δύεται· 5 *ἐν ἑσπέρᾳ ἀπαρκτίας ἐπιτείνει.*

γ'. τῇ πρὸ γ' νωνῶν χειμάζει σὺν ὑετῷ.

δ'. τῇ πρὸ α' νωνῶν δύεται ὁ τοξότης καὶ βορρᾶς C *πνεῖ.*

ε'. νώναις Δεκεμβρίαις δι' ὅλης τῆς ἡμέρας βροχὴ 10 *καὶ πολὺς βορρᾶς.*

ς'. τῇ πρὸ η' εἰδῶν Δεκεμβρίων τὸ μέσον τοῦ τοξότου ἀνίσχει.

ζ'. τῇ πρὸ ζ' εἰδῶν ἀνίσχει ὁ ἀετός, καὶ πνεῖ ὁ λίψ.

15 *η'. τῇ πρὸ ς' εἰδῶν ὁ σκορπίος ὅλος ἀνίσχει.*

θ'. τῇ πρὸ ε' εἰδῶν ὁ κύων ἐν ἑσπέρᾳ ἀνίσχει, D *καὶ ὁ νότος πνεῖ.*

ι'. τῇ πρὸ δ' εἰδῶν βορέας συχνός, καὶ ὁ οὐρανὸς μέλας ἐκ τοῦ χειμῶνος.

3 Gemin. 7. sagitt. = 1. Dec. *Καλίππῳ ὠρίων δύνει φανερῶς· χειμαίνει.* ‖ **4** Gemin. 7. sagitt. = 1. Dec. (i. e. antec. die) *Εὐκτήμονι κύων δύεται καὶ ἐπιχειμάζει.* | *ὁ κύων*] om. *C* ‖ **5** *ἐν ἑσπέρᾳ*] ad sequentia recte refert Leon. | *ἐν* om. *F* ‖ **6** *χειμάζει σὺν ὑετῷ*] *tempestuosa cum nubibus dies* Leon. | *νώναις C* | ante *ὑετῷ* add. *τῷ F* ‖ **9** *δι' ὅλης—βορρᾶς* (10)] sic scripsi ex *F*, *per totam diem pluit et flat aquilo* Leon., *βροχὴ καὶ πολυομβρία* ceteri | hoc die explic. *F* et *S* (et Parisinus gr. 3084); vide proleg. ‖ **11. 12** male Colum. 93 *VIII id. Dec. sagittarius medius occidit.* | *τοῦ τοξότου*] *scorpii* Leon. ‖ **13** Colum. l. s. *VII id. Dec. aquila mane oritur; africus.* ‖ **16** Gemin. 16. sagitt. = 10. Dec. (i. e. postridie) *Εὐδόξῳ κύων ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει.* ‖ **19** *ἐκ τοῦ χειμῶνος* scripsi cum Leon. (*tempestatibus*); *ἐκ τοῦ χιόνος C*, *ἐκ τῆς χιόνος R*

254 A ια΄. τῇ πρὸ γ΄ εἰδῶν κρύφιον ἄστρον· ἀπαρκτίας 380 ἅμα καὶ καικίας.

ιβ΄. τῇ πρὸ α΄ εἰδῶν βορρᾶς πρῶτα, ἔπειτα δὲ νότος βαρύς.

ιγ΄. εἰδοῖς Δεκεμβρίαις ὅλος ὁ σκορπίος ἀνίσχει· 5 βορρᾶς δὲ καὶ νότος ὑετὸν ἐπισπώμενοι.

B ιδ΄. τῇ πρὸ ιθ΄ καλενδῶν Ἰανουαρίων δύεται ἡ αἴξ.

ιε΄. τῇ πρὸ ιη΄ καλενδῶν νότος ἅμα καὶ βορρᾶς, καὶ σύγχυσις τοῦ ἀέρος.

ις΄. τῇ πρὸ ιζ΄ καλενδῶν ὡσαύτως. 10

ιζ΄. τῇ πρὸ ις΄ καλενδῶν ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ αἰγοκέρωτος.

ιη΄. τῇ πρὸ ιε΄ καλενδῶν ἄστρον κρυπτὸν καὶ ἀνεμομαχία.

ιθ΄. τῇ πρὸ ιδ΄ καλενδῶν ἡ αἲξ ἀνίσχει. 15

C κ΄. τῇ πρὸ ιγ΄ καλενδῶν ὁ ἀετὸς ἀνίσχει καὶ ὁ αἰγόκερως.

κα΄. τῇ πρὸ ιβ΄ καλενδῶν βορέας μὲν κατάρχεται, νότος δὲ τὴν πᾶσαν ἡμέραν ἐπικρατεῖ.

κβ΄. τῇ πρὸ ια΄ καλενδῶν ὁ ἀετὸς ἐν ἑσπέρᾳ 20 ἀνίσχει.

1 Colum. l. s. *III id. Dec. corus vel septentrio.* ‖ **2** καὶ οὐ κεκίας *C* ‖ **3** πρῶτα coni. H. pro πρώτως | ἔπειτα δὲ] ἐπὶ τάδε *C* ‖ **4** post βαρὺς add. *et pluvius* Leon. ‖ **5. 6** Colum. l. s. *id. Dec. scorpio totus mane exoritur; hiemat.* ‖ **5** Δεκεμβρίων *C* ‖ **7** Gemin. 19. sagitt. = 13. Dec. (i. e. antec. die) Εὐκτήμονι, Εὐδόξῳ ⟨αἲξ?⟩ δύνει. ‖ **11. 12** Colum. 94 *XVI cal. Ian. sol in capricornum transitum facit.* | τοῦ αἰγοκέρωτος corr. Unger: τὸν αἰγοκέρωτον *C*, τὸν αἰγοκέρωτα *R* ‖ **13** Colum. l. s. *XV cal. Ian. ventorum commutationem significat.* ‖ **15** ἡ αἲξ ἀνίσχει *C* a manu secunda ‖ **16** Plin. XVIII 283 *aquilam diximus in Italia exoriri a. d. XIII Kal. Ianuarias.* Gemin. 26. sagitt. = 20. Dec. Εὐδόξῳ ἀετὸς ἑῴος ἐπιτέλλει. | ante καὶ add. ἅμα *R* ‖ **19** ante νότος add. *superveniens* Leon. | ἐπικρατῆ *C*

κγ'. τῇ πρὸ ι' καλενδῶν ὄρθρου ἡ αἶξ δύεται· καὶ συμπληροῦται ἡ βροῦμα, οἱονεὶ ἡ χειμερινὴ τροπή. D

κδ'. τῇ πρὸ θ' καλενδῶν χειμέριος ὁ ἀήρ.

κε'. τῇ πρὸ η' καλενδῶν ὄρθρου ἡ αἶξ δύεται.

5 κϛ'. τῇ πρὸ ζ' καλενδῶν δύεται ἐν ἑσπέρᾳ ἡ αἴξ, 256 A καὶ χειμάζει.

κζ'. τῇ πρὸ ϛ' καλενδῶν ὁ δελφὶν ἕωθεν ἀνίσχει, ἔχων τὸν ἀέρα.

381 κη'. τῇ πρὸ ε' καλενδῶν ὁ ἥλιος ἀποστρέφεται 10 ἀπὸ τοῦ νοτιαίου καμπτῆρος.

κθ'. τῇ πρὸ δ' καλενδῶν ὁ ἥλιος λαμπρός, ὁ δὲ ἀετὸς δύεται, καὶ ὕει.

λ'. τῇ πρὸ γ' καλενδῶν ὁ μὲν δελφὶν ἀνίσχει, ὁ B δὲ κύων δύεται.

15 λα'. τῇ πρὸ α' καλενδῶν Ἰανουαρίων κρυφία ταραχὴ καὶ ἀνεμώδης. ἄρχεται ἀνίσχειν ὁ δελφίν, καὶ ὁ ἥλιος εἰς ὕψος.

(71 H.) Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κλώδιος ἐκ τῶν παρὰ Θούσκοις ἱερῶν πρὸς λέξιν· καὶ οὐκ αὐτὸς μόνος, C 20 ἀλλὰ μὴν καὶ Εὔδοξός τε ὁ πολύς, Δημόκριτος

1. 2 Colum. l. s. *X cal. Ian. capra occidit mane; VIIII cal. Ian. brumale solstitium, sicut Chaldaei observant.* Aet. *μηνὶ τῷ αὐτῷ* (Dec.) *κγ τροπαὶ χειμεριναί.* ‖ **1** *δύεται*] sequentia desunt in versione Leonici ‖ **3** Gemin. 1. capric. = 24. Dec. *Καλίππῳ ... χειμαίνει.* ‖ **4** *ὄρθρου* post *αἶξ* transponit *R* ‖ **7. 8** Colum. l. s. *VI cal. Ian. delphinus incipit oriri mane, tempestatem significat.* ‖ **7** *δέλφιος C* ‖ **8** *ἔχων*] *συγχέων* coni. Unger probabiliter (cf. 1. et 15. Dec.), *τρέπων* coni. Hercher ‖ **9. 10** Gemin. 4. capric. = 27. Dec. (i. e. antec. die) *Εὐδόξῳ τροπαὶ χειμεριναί.* ‖ **11. 12** Colum. l. s. *IIII cal. Ian. aquila vespere occidit, hiemat.* Gemin. 7. capric. = 30. Dec. (i. e. postridie) *Εὐκτήμονι ἀετὸς ἑσπέριος δύεται, καὶ χειμαίνει.* ‖ **13** Colum. l. s. *III cal. Ian. canicula vespere occidit.* ‖ **15. 16** Colum. 95 *pridie cal. Ian. tempestas ventosa.* ‖ *Ἰανουαρίου C* ‖ **16** *ὁ δὲ δελφίν C* ‖ **18—p. 158, 15** extant etiam in *R* ‖ **18** *Κλαύδιος R* ‖ **20** *Δημόκριτός* ⟨*τε*⟩ coni. H.

πρῶτος αὐτῶν, Βάρρων τε ὁ Ῥωμαῖος, Ἵππαρχος, Μητρόδωρος, καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ Καῖσαρ περὶ τῆς ἐφημέρου τῶν φαινομένων ἐπιτολῆς τε καὶ δύσεως.

ETHNOGRAPHIA ASTROLOGICA

71. Ἐπειδὴ δέ τινες ἀπαιδεύτως φερόμενοι φά- 5
σκουσι μὴ ἐπὶ παντὸς τόπου τὰ αὐτὰ πρὸς τῶν ἐπι-
D τολῶν ἢ δύσεων τῶν ἄστρων ἐνεργεῖσθαι, φέρε τῆς
πλάνης αὐτοὺς καίπερ ἀντιμαχομένους ἀπαλλάξωμεν.
καὶ τάχα διὰ βραχέων τοῦτο παρασχεῖν αὐτοῖς δυνα-
τόν. τῶν τοίνυν ζῳδίων ὑφ' ἓν μὲν τὸν ὅλον ⟨τῶν⟩ 10
πλανωμένων οὐρανὸν διειληφότων, οὐκ ἐξ ὅλου δὲ τὰ
αὐτὰ ἀλλήλοις ἐπὶ γῆν ἐνεργούντων, ἐπιτηρεῖν δεῖ
ποῖά τινα τῶν ἐπὶ γῆς κλιμάτων ὑπὸ ποίῳ ζῳδίῳ
258A τέτακται τελεῖν· οὕτω γὰρ ἂν τἀληθὲς τοὺς μὴ πρὸς
ἀπέχθειαν ζητοῦντας οὐ φεύξεται. 15

κριῷ Βρεταννία, Γαλατία, Γερμανία, Βαστάρναι, 382
Κοίλη Συρία, Ἰδουμαία.

1 αὐτῶ *C* | βόρρων *C* ‖ 2 μετ' αὐτοὺς] sic *R*, μετ' αὐτοῦ *C* ‖ 3 δύσεως corr. Unger pro δυσμῶν ‖ 5 δὲ] add. *R* | ἀπαιδεύτως — φάσκουσι] τὴν ἀπαιδευσίαν νομίζοντες φασὶ *C* ‖ 10 τὸν ὅλον τῶν corr. H. pro τῶν ὅλων ‖ 11 οὐκ — τὰ αὐτὰ] οὐκ ἔξω δὲ τῶν αὐτῶν *R* ‖ 14 οὕτω γὰρ ἂν] καὶ οὕτω *R* ‖ 15 ζηλοῦντας coni. H. ‖ 16—17 et p. 159—160] in *C* supersunt, in quo initio mrg. adscriptum τὰ κλήματα (immo κλίματα) ἑκάστου ζῳδίου ὁποῖα εἰσίν. deprompta autem haec sunt ex Ptolem. tetrab. lib. II cap. 2 fin., in cuius editione Norimbergensi (1535) haec tabula in contextu deest, sed fol. 38 in adnotationibus Ioachimi Camerarii est posita (in iterata et correcta editione Camerarii Basil. 1553. p. 73 legitur). Eandem habes in Procli qu. f. paraphrasi tetrabibli Basil. 1554. p. 88 et 102. item Ptolemaei dispositionem cum aliis composuit Hephaestio Theb. π. καταρχῶν I 1 p. 47 sq.; quod ipsum repetitum est in codice Laurent. 28, 34 fol. 153 vers. dissertatiuncula inscripta αἱ χῶραι συνοικειούμεναι τοῖς $\overline{ιβ}$ ζωδίοις: quam ex parte excerpsi in proecdosi,

ταύρῳ Κυκλάδες, τῆς μικρᾶς Ἀσίας τὰ παράλια, Κύπρος, Πάρθοι, Μῆδοι, Περσίς.

διδύμοις Ὑρκανία, Ἀρμενίαι δύο, ⟨Ματιανή, Κυρηναική, Μαρμαρική, Αἴγυπτος ἡ κάτω.

5 *καρκίνῳ* Βιθυνία, Φρυγίαι δύο⟩, Κολχική, Νουμιδία, Καρχηδών, Ἀφρική. B

λέοντι Ἰταλία, Ἀπουλία, Γαλλία, Σικελία, Φοινίκη, Ὀρχηνία ἤτοι Ἀντορχηνία.

παρθένῳ Ἑλλάς, Ἀχαΐα, Κρήτη, Βαβυλών, Μεσο-10 ποταμία, Ἀσσυρία.

σκορπίῳ Συρία ἡ μέση ἢ Κομμαγηνή, Καππ⟨αδοκ⟩ία, Μαυριτανία, Γαιτουλία.

ζυγῷ Βακτρία, Κασπειρία, Σηρική, Θηβαίς, Ὀάσεις, Τρωγλοδυτική.

15 *τοξότῃ* Τυρσηνία καὶ Κελτική, Σπανία, Ἀραβία εὐδαίμων ἡ μεγάλη. C

nunc totam edidit Ludwich in calce Maximi sui p. 112 sqq.; cf. praeterea supra cap. 55—58 et 23—26. ‖ **p. 158, 16** *Βαστέρναι* Lyd., *Βασταρνία* Ptolem.; om. Procl. p. 88. 102; om. Hephaest. (etiam Laur.) ‖ **17** *Κοίλη Συρία* om. Heph., ante *Ἰδουμαία* add. *Παλαιστίνη* Ptol. Hephaest., post *Ἰδουμαία* add. *Ἰουδαία* Ptol. Laur. ‖ **p. 159, 1** *κυλάδες C* ‖ **2** *κύπρων C* ‖ **3** *Ματιανή—Φρυγίαι δύο* (5)] om. *C*, supplenda sunt ex Ptolemaeo potius quam ex Leidensi ex quo olim haec Creuzer (meletem. p. 91) supplevit (v. proleg.) | *Ματτιανή* Ptol., *Μαντιανή* Heph. (etiam Laur.) *μαθίαι* Leid. ‖ **4** ante *Μαρμαρική* om. *Κυρηναική* Leidensis Creuzeri ‖ **5** *Βιθυνία* Ptol. Heph., *σιθονία* Leid. | *Φρυγίαι δύο* Leid., *Φρυγία, Κολχίς* Ptol. Heph. ‖ **8** *ὀρχηνιασητη ἀντορχηνιας C*; *ἤτοι Ἀντορχηνία* om. sed *Χαλδαική* add. Ptol. Heph. ‖ **10** *Ἀσσυρία* scripsi cum Ptol. Heph. pro *Συρία* ‖ **11** *συρια ἡμενεις κομαγενῆ C*; corr. H. coll. p. 114, 15 | *Κασπία* Lyd.: correxi ex Ptol. Hephaest. ‖ **12** ante *Μαυριτανία* add. *Μεταγωνῖτις* Ptol. Heph. ‖ **13** *Κασπειρία* correxi pro *Κασπία* ex Ptol. Hephaest. | *Συρική C* | *Θηβαίς* scripsi ex Ptol. Heph. pro *Θῆβαι* | *Θάσεις C* ‖ **15** *ταυρινή· καὶ βελτική C*: correxi cum H. ex p. 115, 6

αἰγοκέρωτι Μακεδονία, Θρᾴκη, Ἰλλυρίς, Ἰνδική, Ἀριανή, Γεδρωσία.

ὑδροχόῳ Σαυρομάται, Ὀξιανή, Σογδιανή, Ἀραβία ἡ μικρά, Ἀξανία μέση, Αἰθιοπία.

ἰχθύσι Λυδία, Κιλικία, Παμφυλία, Φαξανία, Να- 5 σαμῶνες, Γαραμαντική.

2 γερουσίας C ‖ 3 Σουβδιανή C ‖ 5 Νασαμῶν C

TABVLA ARGVMENTI

LIBRI LYDIANI DE OSTENTIS

EPIMETRA DVO

DE COMETIS

ET

DE TERRAE MOTIBVS

I SVPPLEMENTVM DISPVTATIONIS LYDIANAE DE COMETIS

A. COMETARVM DESCRIPTIONES PHYSICAE

1. PLINII NAT. HIST. II 89. 90

Plura earum (*stellarum*) genera. cometas Graeci vocant, nostri crinitas, horrentis crine sanguineo et comarum modo in vertice hispidas. iidem pogonias quibus inferiore ex parte in speciem barbae longae promittitur iuba. acontiae iaculi modo vibrantur. ocissimo significatu haec fuit, de qua quinto consulatu suo Titus imperator Caesar praeclaro carmine perscripsit, ad hunc diem novissime visa. easdem breviores et in mucronem fastigatas xiphias vocavere, quae sunt omnium pallidissimae et quodam gladii nitore ac sine ullis radiis, quos et disceus ⟨specie⟩[1] nomini similis, colore autem electri[2]), raros e margine emittit. pitheus doliorum cernitur figura in concavo fumidae lucis. ceratias[3]) cornus speciem habet, qualis fuit, cum Graecia apud Salamina depugnavit. lampadias ardentes imitatur faces, hippeus equinas iubas, celerrimi motus atque in orbem circa se euntes.

1) *specie* add. Detlefsen; *suo* add. Paris. 6795 man. alt. et Riccard. ‖ 2) *electri* scripsi pro *electro* ‖ 3) est κεράστης Apuleii; sed non est cur alteram formam mutes.

fit et candidus cometes argenteo crine ita refulgens ut vix contueri liceat, specieque humana dei effigiem in se ostendens[1]) (*i. e.* ὁ κομήτης τοῦ Διός).

2. APVLEII APVD LYDVM DE MENSIBVS IIII 7 1.

Κομητῶν εἴδη .. κατὰ τὸν Ῥωμαῖον Ἀπουλήιον δέκα, ἱππίας, ξιφίας, πωγωνίας, δοκίας, πίθος, λαμπαδίας, κομήτης, δισκεύς, τυφών[2]), κεράστης. καὶ ὁ μὲν ἱππίας ἐκ τοῦ δρόμου καὶ τῆς ὀξύτητος οὕτως ὠνομάσθη, πλαγίας δὲ καὶ ἀμυδρὰς ἀκτῖνας διαρραίνει. ὁ δὲ ξιφίας δίκην ξίφους ἢ λόγχης μακρᾶς ἐκτεινόμενος φαίνεται, ὠχρὸς δὲ καὶ νεφελοειδής· ὁ δὲ πωγωνίας τὴν λοφιὰν οὐ κατὰ κεφαλῆς, ἀλλ' ὑποκάτω διαρραίνει δίκην πώγωνος· ὁ δὲ δοκίας[3]) ὅμοιος ἐγγύς ἐστι τῷ ξιφίᾳ, ἀλλ' οὐκ ὀξείας ἔχει, ἀμβλείας δὲ τὰς ἀρχάς[4]). ὁ δὲ πίθος ἐκ τοῦ σχήματος· ὁ δὲ λαμπαδίας πυρώδης καὶ δίκην πυρώπιδος λίθου ἢ δένδρου καιομένου πέφυκε διαλάμπειν· ὁ δὲ κομήτης πλατύς[5]) ἐστι τὸ εἶδος καὶ ὥσπερ ἱλαρός[6]), ἀργυροειδεῖς τινας πλοκάμους ἕλκων· ὁ δὲ δισκεὺς ἐξ αὐτῆς τῆς προσηγορίας δίκην δίσκου φαίνεται, οὐ λαμπρὸς οὐδὲ ἐρυθρός, ἀλλ' ὥσπερ ἤλεκτρον· ὁ δὲ τυφὼν[7])

1) est ὁ κομήτης κατ' ἐξοχήν Apuleii = τοῦ Διός Lydi, Avieni, Hephaestionis, apud quem habes ἔχει δὲ ἐν ἑαυτῷ ἀνδρεῖον πρόσωπον ὡς δοκεῖν θεοῦ; itaque perperam *humanae* ⟨*faci*⟩*ei* scribere voluit Detlefsen ‖ 2) τύφων cod. ‖ 3) hanc formam ab Osanno auctar. lexic. p. 104 in suspitionem vocatam tuentur Olympiodor. in Aristotel. meteorol. fol. 14^b καλεῖται δοκίας· τοιοῦτοι γὰρ οἱ δοκοί, Philopon. in eund. fol. 98^a alii ‖ 4) ἀρχὰς in σειρὰς Hercher mutavit, in ἀκτῖνας Roether; potius ἄκρας coniecerim ‖ 5) πλατύς de cometa vix dici potest, πρᾳύς crediderim coll. Hephaestionis πρᾳύτερος ‖ 6) ἱλαρός, quod iam Roetherum offendit, in ὑδαρός mutavit Hercher; sed cf. Plinii 'candidus' et Avieni 'blandus' ‖ 7) τύφων cod.

πυρώδης καὶ αἱματώδης φαίνεται καὶ λεπτούς τινας διαρραίνων πλοκάμους· ὁ δὲ κεράστης δίκην σελήνης κερατοειδής, ὅς ἡνίκα Ξέρξης κατὰ τῆς Ἀττικῆς ἦλθεν, λέγεται φανῆναι.

B. COMETARVM DESCRIPTIONES ASTROLOGICAE

1. CAMPESTRIS IN ADNOTATIONIBVS SVPER LVCANVM I 529 1)

Campestris scribit cometas quinque esse, id est *Ἵππιον* solis, *Λαμπαδίαν* lunae, *Ξιφίαν* Martis, Disceum Mercurii, *Τυφῶνα* Saturni. sed quattuor stellas supra scriptas visas esse aliquando, dum regna mutantur; *Τυφών* autem si quando visus fuerit, cuncta interitura.

2. HEPHAESTIONIS THEBANI ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΧΩΝ I 24

Hoc caput *περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐκλείψεσι χρωμάτων καὶ κομητῶν* inscriptum singulare sine auctoris nomine primum in Lydi mea proecdosi p. 162 sqq. ex fol. 122r Laurentiani 28, 34 (saec. XI = *L*) in lucem prodiit: cuius rei ignarus Engelbrecht ('Hephaestion von Theben.' 1887) cum toto primo Hephaestionis libro hanc quoque eius partem e Parisino 2841 (saec. XIII = *A*) edidit. Continet hoc caput primum totum Ptolemaei tetrab. II cap. 8, postea eam quae infra scripta est dissertationem de cometis quam auctor cum Lydo et Avieno e Petosiri sive Campestri petivit (vide prolegom.).

Τῶν δὲ κομητῶν ὁ μὲν καλεῖται ἱππεὺς καὶ ἱερὸς ἀστὴρ τῆς Ἀφροδίτης μέγεθος ἔχων σελήνης ὅλης πληθούσης, ὀξύτατος τὴν κίνησιν, ἐν ἑαυτῷ στίλβουσαν ἔχων τὴν χαίτην καὶ ἀπολήγουσαν εἰς τὸ ὀπίσω, 4

1) sic in codicibus Useneri verba leguntur: vide Riessium in philol. suppl. VI p. 351.

4 *ἀπολείπουσαν* A | *τοὐπίσω* A

φέρεταί τε ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῷ κόσμῳ διὰ τῶν ιβ ζῳδίων. φανεὶς δὲ βασιλέων καὶ τυράννων πτώσεις ταχείας ἀπεργάζεται καὶ μεταβολὰς πραγμάτων τῶν χωρῶν τούτων, ἐφ' ἃς ἐκπέμψει τὴν κόμην.

Ὁ δὲ ξιφίας τῷ τοῦ Ἑρμοῦ προσήκων, φαίνεται 5 δὲ ὠχρὸς καὶ χλωρότερος, παραμήκεις μᾶλλον ἀκτῖνας ἔχων περὶ αὐτόν. φανεὶς δὲ πρὸς ἀνατολὰς τῷ Περσῶν βασιλεῖ καὶ Ἀσσυρίων σημαίνει ἐπιβουλὴν καὶ φαρμακείας παρὰ τῶν σατραπῶν, πρὸς δὲ δυσμὰς φανεὶς ὁμοίως τοῖς πρὸς ἑσπέραν οἰκοῦσι μηνύει. 10

Ὁ δὲ λαμπαδίας διαφερόντως τοῦ Ἄρεως μακρότερός ἐστι καὶ πυρώδης, παραπλήσιος ταῖς διασειομέναις λαμπάσι. φανεὶς δὲ πρὸς μὲν ἀνατολὰς ἐστραμμένος σημαίνει Περσίδι καὶ Συρίᾳ αὐχμόν, κεραυνούς, καρπῶν φθορὰν καὶ ἐμπρησμοὺς βασιλικῶν αὐλῶν· 15 πρὸς δὲ μεσημβρίαν ἐστραμμένος τοῖς ἐν Λιβύῃ καὶ Αἰγύπτῳ κακὰ ὁμοίως καὶ ἀσπίδων πλῆθος σημαίνει· πρὸς δὲ δυσμὰς πάλιν τοῖς ἐνοικοῦσι ταῦτα δηλοῖ.

Ὁ δὲ φύσει κομήτης, λεγόμενος τοῦ Διός, πραΰτερος φαίνεται καὶ μόνος στίλβει τῇ χαίτῃ καὶ ἐναργυ- 20 ρίζει καὶ μακρὰ πάλλει, ὥστε μὴ ἀντωπεῖν. ἔχει δὲ ἐν ἑαυτῷ ἀνδρεῖον πρόσωπον ὡς δοκεῖν θεοῦ, ὅθεν ὅπου ⟨ἂν⟩ ἀνατείλῃ καὶ νεύσῃ, ἀγαθὰ σημαίνει τοῦ Διὸς ἐν καρκίνῳ ἢ σκορπίῳ ἢ ἰχθύσιν ὄντος.

Ὁ δὲ δισκεύς, ὀνομαζόμενος τοῦ Κρόνου, ἐστὶ 25 στρογγύλος καὶ ὅμοιον ἔχει χρῶμα τῷ Κρόνῳ, ἠλέκτρου

3 ἀπεργάζεσθαι *A* ‖ 5 an τῷ Ἑρμῇ? ‖ 6 ὠχρὸς scripsi pro ἰσχυρὸς coll. Apul. (ὠχρὸς) et Avien. *(pallidus)* ‖ 9 τῶν om. *L* ‖ 11 διαφερόντως scripsi: διαφέρων τῷ *A*, διαφέρον τὼ *L* ‖ 17 κακὸν *A* ‖ 19 λεγόμενος corr. Usener pro λέγεται ‖ 21 ἔχειν *L* ‖ 23 ἂν add. Hercher | ἀνατείλει καὶ νεύσει libri ‖ 25 δωκεὺς *A* (δοκεὺς Engelbrecht) ‖ 26 ἤλεκτρον *L*

ἀμφότερος· περὶ δὲ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ἀκτῖνες περικέχυνται. ἔστι δὲ μονοπρόσωπος καὶ πρὸς πᾶν κλίμα ὁμοίως διακείμενος. κινεῖ γὰρ παντοίους πολέμους ἐν πάσῃ χώρᾳ καὶ θάνατον μεγάλου βασιλέως
5 <ἀπειλεῖ> καὶ τοὺς ἐν ἀρχαῖς καὶ δόξῃ ταπεινοῖ.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος κομήτης ῥοδοειδὴς καὶ μέγας, κυκλοτερής, ὃς καλεῖται Εἰληθυίας, κόρης ἔχων πρόσωπον, χρυσοειδεῖς ἔχων τὰς ἀκτῖνας κύκλῳ τῆς κεφαλῆς, ἡδύς τε τῇ προσόψει, τῷ τε χρώματι ὅμοιος
10 ἀργύρου καὶ χρυσοῦ κράματι. σημαίνει δὲ ἀνθρώπων <κακῶν> κατακοπὰς καὶ μεταβολὴν πραγμάτων ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ τοῖς συγκατακεκλειμένοις ἄφεσιν.

Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος κομήτης τιτάν, ὃς καλεῖται τυφών, χαλεπὸς λίαν καὶ πυρώδης, ἄμορφος καὶ
15 βραδυκίνητος· ἔχει δὲ τὴν χαίτην ὡς μᾶλλον ὀπίσω· ἐπικαταφέρεσθαι δὲ εἴωθεν τῷ ἡλίῳ ἐν τοῖς πέρασι τοῦ ἀρκτικοῦ πόλου. φανεὶς δὲ πολλῶν κακῶν αἴτιος ἔσται, καρπῶν ἀπωλείας καὶ βασιλέων ἔν τε τῇ ἀνατολῇ καὶ δύσει.

20 Αἱ δὲ δοκίδες καὶ πωγωνίαι μετὰ τῶν ἄλλων ἐκτὸς τοῦ ζωδιακοῦ συνίστανται ἐν τῷ ἀρκτικῷ μέρει.

1 ἀμορφότερος *A* ‖ **2** ἔσται *L* | μονοπρόσωπον *L* ‖ **3** κλήμα *L* ‖ **4. 5** ἀπειλεῖ addidi ‖ **7** κυκλωτερεῖς *L* ‖ **8** χρυσοειδὴς *L* | ἔχοντας *L* | κυκλωτῆς Engelbrecht, quod quomodo construat latet ‖ **9** τῷ *A*, τὸ *L* | ὁμοίως *L* ‖ **11** κακῶν addidi, quod salutaris haec est stella ‖ **12** συγκατακεκλειμένοις scripsi pro συγκατακεκλιμένοις ‖ **13** pro τιτάν (quod om. *A*) maluit Hercher γίγας; sed τιτάν idem fere potest significare ‖ **15** μαλλὸν coni. Hercher, sed videtur ὡς μᾶλλον dictum esse ut ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖον ‖ **18** ἀπώλειαν *L*

3. AVIENI APVD SERVIVM IN AENEID. X 272.

Sane Avienus[1]) cometarum has differentias dicit: Stella, quae obliquam facem post se trahens quasi crinem facit, Hippius vocatur: ista si ab occasu solis in ortum veniat, mala Persidi et Syriae ostendit; si ad meridiem attenderit, Africam et Aegyptum a malis relevat, solis pecoribus pestem denuntians; si septentrionem respexerit, Aegyptum bellis et miseriis premit; si occidentem attenderit, gravat Italiam et quidquid ab Italia usque ad Hispanias tenditur: si a meridie in septentrionem ierit, a bellis quidem externis securitatem denuntiat, sed seditiones domesticas significat.

Alter cometes est, cui ex gladio nomen est, nam Graece ξιφίας[2]) appellatur; cuius tractus est longior et pallidus color, neque comas habere dicitur et hebetior eius flamma est: qui si orientem attenderit, regem Persidis dolis significat appetendum, denuntiat et bella, etiam Syrios pari conditione involvit et Libyam atque Aegyptum fraude et insidiis nuntiat posse laborare; quod si occidentem attenderit, foedera nova[3]) regionis eius regi significat, quae dicit per puellam congregatam in nuptias posse dissolvi.

Alter cometes est, qui Lampadias[4]) appellatur, et quasi fax lucet: hic cum orientem attenderit, omnes illas orientis partes dicit nebulis posse laborare frugesque eorum caliginoso aere corrumpi; si meridiem attenderit, Africam dicit siccitate et serpentibus posse

1) Cf. supra, ubi Servius haec: ‘quarum (cometarum) nomina et effectus Avienus, qui iambis scripsit Vergilii fabulas, memorat. ‖ 2) *xifas* Floriacensis, *sifas* Turonensis ‖ 3) *nocua* coni. F. Schoell: an *noxia*? ‖ 4) *lampas* libri: corr. Masvicius

laborare; si occidentem spectaverit, Italiam dicit adsiduis fluminum inundationibus laborare; si septentrionem viderit, famem gentibus septentrionalibus significat.

Est etiam alter cometes, qui vere Cometes appellatur; nam comis hinc inde cingitur; hic blandus esse dicitur. qui si orientem attenderit, laetas res ipsi parti significat; si meridiem, Africae aut Aegypto gaudia; si occidentem inspexerit, terra Italiae voti sui compos erit. hic dicitur apparuisse eo tempore, quo est Augustus sortitus imperium; tunc denique gaudia omnibus gentibus futura sunt nuntiata. si septentrionem attenderit, prospera universa significat.

Est alter cometes in tympani modum, qui nec[1]) valde lucet et electri colorem habet, quem Disceum vocant. iste quoniam[2]) ex uno loco non solet gigni, orbi terrarum caedes, rapinas, bella et cetera mala significat.

Sextum cometen appellari ex regis Typhonis nomine Typhonem dicunt, qui semel in Aegypto sit visus, qui non igneo sed sanguineo[3]) rubore fuisse narratur; globus ei immodicus[4]) dicitur et tumens, crinem eius tenui lumine apparere ferunt. qui in septentrionis parte aliquando fuisse dicitur. hunc Aethiopes dicuntur et Persae vidisse et omnium malorum et famis necessitates[5]) pertulisse.

Quarum plures[6]) vel pleniores differentias[7])

1) sic Turonensis; *quia et* Floriacensis (cf. tamen Apul.) || 2) *iste quoniam* Turonensis; *quoniam iste* Floriacensis || 3) sic corr. Daniel pro *sanguine* || 4) *modicus* libri: corr. Riess. philol. suppl. VI p. 349 || 5) sic corr. Masvicius pro *omni malorum et fames necessitatis* || 6) *plures* corr. Thilo: *ple* Floriacensis, *plera* Turonensis || 7) *vel inpleniores differentias* Floriacensis; *vel in*

vel in Campestri[1]) vel in Petosiri, si quem[2]) delectaverit, quaerat.

II ANONYMI DISSERTATIO DE TERRAE MOTIBVS

IN CODICE LAVRENTIANO 28, 34 (SAEC. XI) FOL. 110 SQ.

ΦΥΣΙΚΗ ϑΕΩΡΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ ΩΣ ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ

Καϑόλου τοίνυν περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ γινομένων σεισμῶν καὶ τῆς τούτων αἰτίας, καϑὰ τοῖς παλαιοῖς διείληπται, ῥητέον δυσεπηβόλου[3]) *τε καὶ σχεδὸν ἀτεκμάρτου*[4]) *αὐτοῖς τοῦ τοιούτου εἴδους καταληφϑέντος· ἐπεὶ τοίνυν τοῖς περὶ τὴν γῆν πάϑεσιν μίαν ἐκ πασῶν τὴν περὶ τοῦ καταγείου*[5]) *πυρὸς αἰτίαν τέως ἀποδεχομένους ὁρῶμεν, ἐπεὶ καὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς συνεχῶς σάλοι συμβαίνουσιν, ἐπετήρησαν. καὶ γὰρ τὸ πῦρ διεργαζόμενον* cetera quae apud Lydum cap. 53 p. 107 v. 14 usque ad p. 109 v. 10 leguntur.

οἱ δέ γε τῶν φυσικῶν ἀκριβέστερον περὶ σεισμῶν ἀναλαβόντες τὴν αὐτῶν γένεσιν οὕτως πώς φασιν. ἔστι φανερὸν ὅτι ἀναγκαῖον καὶ ἀπὸ ὑγροῦ καὶ ἀπὸ

pleniores differentias Turonensis; *differentias vel in Plinio* coni. Thilo; *differentias vel in Avieno* Schoell; sed sufficit quod posui ‖ 1) *Campestro* libri ‖ 2) *vel impetus sirisique* Floriacensis, *vel impetus syrisiquem* Turonensis: corr. Commelinus ‖ 3) sic *G* i. e. cod. Laurent. 28, 14 (saec. XIIII) fol. 146, in quo extat brevior epitome huius tractatus; *δυσεπιβούλου F* (cod. Laur. 28, 34) ‖ 4) sic scripsi, *ατ' ἐκμαρτυρίας F*, *ἄνευ μαρτυρείας G* ‖ 5) *ὑπογείου G*

ξηροῦ *γίνεσθαι ἀναθυμίασιν* cetera quae leguntur per totum caput octavum Aristotelis meteorologic. lib. II; et explicit: *περὶ μὲν οὖν σεισμῶν καὶ ὅντινα τρόπον γίγνονται τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν εὑρήματα τοσαῦτα.*

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΩΝ ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἃ δὲ καὶ περὶ τοῦ προγνῶναι τὴν αὐτῶν γένεσιν, ὅσον κατὰ δύναμιν ἀνθρώποις ἐσημειώθη, συναγαγόντες εἰς ἓν σύνοπτον[1]) *παραθεῖναι διέγνωμεν. λέγεται τοίνυν σημαίνεσθαι*[2]) *σεισμὸς τῶν κακοποιῶν ἀστέρων ἐν τοῖς ἐπισήμοις τῷ πάθει ζωδίοις γιγνομένων.*

Κρόνος ⟨ἐν⟩[3]) *ταύρῳ.*[4]) *Κρόνος μὲν γὰρ εἰς τὸν ταῦρον τὴν μετάβασιν ποιούμενος σεισμὸν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποιεῖ κατὰ τόπους καὶ μάλιστα ἐν ταῖς χώραις καὶ πόλεσιν, ἐν αἷς ὑπάρχει ἡ τοῦ ταύρου δεσποτία. ὁ δ' αὐτὸς ἀστὴρ τοῦ Κρόνου καὶ φάσιν ποιούμενος ἐν τῷ πρώτῳ δεκανῷ τοῦ ταύρου σεισμοὺς κατὰ τόπους ποιεῖ. Κρόνος ⟨ἐν⟩ διδύμοις. ἐν δὲ τοῖς διδύμοις ὁ Κρόνος γενόμενος καὶ ἐν τοῖς βορείοις ἐλθὼν τούτου τοῦ ζωδίου μέρεσι σεισμοὺς κατὰ τόπους ποιεῖ. Κρόνος ⟨ἐν⟩ καρκίνῳ. ἔτι δ' ἐν καρκίνῳ τὴν μετάβασιν ὁ Κρόνος ποιούμενος σεισμοὺς ποιεῖ. Κρόνος ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ δεκανῷ τοῦ σκορπίου φάσιν ὁ Κρόνος ποιούμενος σεισμὸν γενέσθαι σημαίνει. Ἄρης ⟨ἐν⟩ ταύρῳ. Ἄρης δ' ἐν ταύρῳ διὰ μέσου τοῦ ζωδίου γινόμενος σεισμῶν ἐστι*

1) *σύνοπτον*] *ἐνσύνοπτον* cod., num *εὖ σύνοπτον*? ‖ 2) *σημαίνεσθαι* scripsi pro *σημαίνειν* ‖ 3) *ἐν* hic et infra saepius addidi ‖ 4) *Κρόνος ἐν ταύρῳ* et similia cetera rectius margini adscribas, cum eorum in sententiarum conexu nulla ratio habita sit

κινητικός. ἐν δὲ τοῖς διδύμοις ὁ αὐτὸς ἀστὴρ γινόμενος καὶ ἐν τοῖς βορείοις τοῦ ζωδίου μέρεσιν ἐλθὼν σεισμὸν ποιεῖ. ἐν καρκίνῳ δὲ Ἄρης φάσιν ποιούμενος ἐν τῷ πρώτῳ δεκανῷ σεισμὸν σημαίνει. ἥλιος ⟨ἐν⟩ ὑδροχόῳ. καὶ ἥλιος δὲ ἐκλείπων ἐν τῷ δευτέρῳ δεκανῷ τοῦ ὑδροχόου σεισμοὺς σημαίνει. ἥλιος ⟨ἐν⟩ ἰχθύσιν. ἔτι δὲ ἐκλείπων ὁ ἥλιος ἐν τῇ πρώτῃ δεκαμοιρίᾳ τῶν ἰχθύων σεισμὸν ἐν ταῖς παραλίαις σημαίνει. σελήνη ⟨ἐν⟩ σκορπίῳ. σελήνη δὲ ἐκλείπουσα ἐν τῇ πρώτῃ δεκαμοιρίᾳ τοῦ σκορπίου ἐνίοτε σεισμὸν σημαίνει.

Καθόλου δὲ αἱ ὑπὸ γῆν[1]) ἐκλείψεις ἡλίου ἢ σελήνης σεισμοὺς ἀποτελοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. ἔτι τὰ προηγούμενα τοῦ δωδεκατημορίου τοῦ ταύρου καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὴν πλειάδα σεισμώδη γίγνεται, εἰ μή[2]) τις τῶν ἀγαθοποιῶν ἀστέρων ἐπίδοι. καὶ τὰ βόρεια δὲ τοῦ δωδεκατημορίου τῶν διδύμων σεισμώδη καθίσταται καὶ τὰ τοῦ δωδεκατημορίου τοῦ σκορπίου ἑπόμενα σεισμώδη φασίν. ὁ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ ἀστὴρ τὴν οἰκοδεσποτίαν λαβὼν σεισμῶν ἀποτελεστικὸς περὶ τὸ κατάστημα. περὶ δὲ τὰς τῆς σελήνης ἐκλείψεις ἐνίοτε προσδοκᾶν χρὴ εὐθὺς γενέσθαι σεισμόν[3]). ἐὰν δὲ μεθ' ἡμέραν[4]) ἢ μικρὸν μετὰ δυσμὰς αἰθρίας οὔσης νεφέλιον λεπτὸν φαίνηται διατεῖνον καὶ μακρὸν οἷον γραμμῆς μῆκος εὐθύτητι διηκριβωμένον, σεισμὸν σημαίνει παραυτίκα[5]). καὶ ψόφος δὲ γιγνόμενος ὑπὸ γῆν[6]) σεισμὸν σημαίνει[7]). ὅταν δὲ σεισμὸς μέγας γέ-

1) cf. eiusd. Laur. diss. π. τῶν ἐν ταῖς ἐκλείψεσι σημείων p. 124, 20 in Ludwichii edit. Maximi ‖ 2) εἰ μὴ scripsi pro εἰμί ‖ 3) Aristot. meteor. II 8, 31. Plin. II 195 ‖ 4) ἡμέρας cod. ‖ 5) Aristot. meteor. II 8, 28; Plin. II 196 ‖ 6) γῆς cod. ‖ 7) Aristot. meteor. II 8, 37; Plin. II 193.

νηται, πρότερον μὲν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας σείει· ὕστερον δὲ καὶ ἐπ' ἐνιαυτὸν καὶ δύο ἔτη πολλάκις σείει κατὰ τοὺς αὐτοὺς[1]) τόπους.

Τοσαῦτα μὲν οὖν καὶ περὶ τῆς τῶν σεισμῶν προγνώσεως ἐσημειώθη παρὰ τοῖς παλαιοῖς· ἡμῖν δὲ νόμος καὶ ὅρος ἑκάστοτε καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν συμβαινόντων ἄνωθεν τὸ θεῖον πρόσταγμα πιστεύεται, ἀρρήτῳ τινὶ προνοίας[2]) λόγῳ τοῦ πάντα πεποιηκότος θεοῦ κυβερνῶντος καὶ διοικοῦντος τὰ σύμπαντα.

Σχόλιον ἀπὸ φωνῆς Συμεὼν μονάχου τοῦ χρυσογράφου εἰς τὰ προκείμενα δύο κανόνια περὶ σεισμῶν[3]). τὸν ἀστέρα τὸν κύριον τῆς προγενομένης συνόδου ἢ πανσελήνου ἐπισκόπει καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ εἴτε βόρειόν ἐστιν ἢ νότιον, καὶ ἐπὶ ποίου βαθμοῦ τοῦ πλάτους ἕστηκεν ὁ ἀστήρ, καὶ ταῦτα ἐφευρίσκων εἰσέρχου τὰ προκείμενα κανόνια καὶ ἀναψηλαφῶν τὸ ζώδιον, ἐν ᾧ ὁ κύριος τῆς συζυγίας ἔτυχεν, ἀποφαίνου.

1) κατὰ τοὺς αὐτοὺς scripsi pro κατ' αὐτοὺς τοὺς ‖ 2) προνοίας scripsi pro προνοίᾳ ‖ 3) cf. Leo Allatius de Symeonibus. Paris. 1664 p. 194; Fabric. bibl. Graec. vol. XI p. 296 ed. Harles; idem enim scholion extat in codicibus Regiis 1991 et 2137.

CALENDARIA GRAECA

QVAE EXTANT

OMNIA

ANONYMI CALENDARIVM

GEMINI ISAGOGES LIBRO

IN FINE ADNEXVM

Codices graeci:

Petav. = codices in Petavii Vranologio adhibiti, unus quem penes se habuit, alter Oxoniensis, plerumque inter se consentientes.

V^1 = Vatic. 381 saec. XV/XVI.

V^2 = Vatic. 318 saec. XV.

W = Vindob. 89 saec. XV.

Codices interpretationis antiquae latinae:

D = Dresdensis D^b 87.

L = Flor. Laur. bibl. Leopold.-Medic. Faesulanae 168.

[ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΠΑΡΑΠΗΓΜΑ]

Χρόνοι τῶν ζῳδίων, ἐν οἷς ἕκαστον αὐτῶν ὁ (ed. Petav. p. 64 C) ἥλιος διαπορεύεται, καὶ αἱ καθ' ἕκαστον ζώδιον γινόμεναι ἐπισημασίαι, αἳ ὑπογεγραμμέναι εἰσίν.
5 ἀρξόμεθα δὲ ἀπὸ θερινῆς τροπῆς.

ΚΑΡΚΙΝΟΝ διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν ἡμέραις λα' (= d. 26. m. Iunii — d. 26. m. Iulii).

Ἐν δὲ τῇ ᾱ ἡμέρᾳ Καλίππῳ καρκίνος ἄρχεται ἀνατέλλειν, τροπαὶ θεριναὶ καὶ ἐπισημαίνει (= d. 10 26. m. Iunii).

ἐν δὲ τῇ θ̄ ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ νότος πνεῖ (= d. D 4. m. Iulii).

ἐν δὲ τῇ ια̅ ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ ὠρίων ἑῷος ὅλος ἐπιτέλλει (= d. 6. m. Iulii).

15 ἐν δὲ τῇ ιγ̅ ἡμέρᾳ Εὐκτήμονι ὠρίων ὅλος ἐπιτέλλει (= d. 8. m. Iulii).

ἐν δὲ τῇ ις̅ Δοσιθέῳ στέφανος ἑῷος ἄρχεται δύνειν (= d. 11. m. Iulii).

ἐν δὲ τῇ κγ̅ Δοσιθέῳ ἐν Αἰγύπτῳ κύων ἐκφα-20 νὴς γίνεται (= d. 18. m. Iulii).

ἐν δὲ τῇ κε̅ Μέτωνι κύων ἐπιτέλλει ἑῷος (= d. 20. m. Iulii).

4 αἳ V^1V^2W, αἱ vulg. || **5** ἀρξόμεθα V^1V^2, ἀρξώμεθα vulg. || **13** ἑῷος ὅλος V^1W, ὅλος om. V^2 *Petav.*

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{κζ}}$ Εὐκτήμονι κύων ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ E κύων ἑῷος ἐπιτέλλει, καὶ τὰς ἑπομένας ἡμέρας νε΄ ἐτησίαι πνέουσιν· αἱ δὲ πέντε αἱ πρῶται πρόδρομοι καλοῦνται. Καλίππῳ καρκίνος λήγει ἀνατέλλων πνευματώδης (= d. 22. m. Iulii). 5

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{κη}}$ Εὐκτήμονι ἀετὸς ἑῷος δύνει· χειμὼν κατὰ θάλασσαν ἐπιγίνεται (= d. 23. m. Iulii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{λ}}$ Καλίππῳ λέων ἄρχεται ἀνατέλλειν· νότος πνεῖ καὶ κύων ἀνατέλλων φανερὸς γίνεται (= d. 25. m. Iulii). 10

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{λα}}$ Εὐδόξῳ νότος πνεῖ (= d. 26. m. Iulii).

Τὸν δὲ ΛΕΟΝΤΑ διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν ἡμέραις λα΄ (= d. 27. m. Iulii — d. 26. m. Augusti).

65 A Ἐν μὲν οὖν τῇ $\overline{\text{α}}$ ἡμέρᾳ Εὐκτήμονι κύων μὲν ἐκφανής, πνῖγος δὲ ἐπιγίνεται, ἐπισημαίνει (= d. 15 27. m. Iulii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{ε}}$ Εὐδόξῳ ἀετὸς ἑῷος δύνει (= d. 31. m. Iulii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{ι}}$ ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ στέφανος δύνει (= d. 5. m. Augusti). 20

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{ιβ}}$ Καλίππῳ λέων μέσος ἀνατέλλων πνίγη μάλιστα ποιεῖ (= d. 7. m. Augusti).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{ιδ}}$ Εὐκτήμονι πνίγη μάλιστα γίνεται (= d. 9. m. Augusti).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\text{ις}}$ ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει (= d. 25 11. m. Augusti).

2 ante ἑπομένας add. $\overline{\text{ε}}$ V^2 | νε΄ V^1W et ed. Hilder.; om. V^2 ‖ 3 αἱ δὲ πέντε αἱ] αἳ καὶ V^2 ‖ 4 λήγει corr. Pontedera antiquit. p. 258 et Pfaff de ort. et occas. sider. p. 81 not. pro δύνει

ἐν δὲ τῇ ιζ Εὐκτήμονι λύρα δύεται καὶ ἐφύει
καὶ ἐτησίαι παύονται καὶ ἵππος ⟨ἑσπέριος⟩ ἐπιτέλλει
(= d. 12. m. Augusti).
ἐν δὲ τῇ ιη Εὐδόξῳ δελφὶς ἑῷος δύνει. Δοσι- B
5 θέῳ προτρυγητὴρ ἀκρόνυχος ἐπιδύνει (= d. 13. m.
Augusti).
ἐν δὲ τῇ κβ Εὐδόξῳ λύρα ἑῷος δύνει καὶ ἐπιση-
μαίνει (= d. 17. m. Augusti).
ἐν δὲ τῇ κθ Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει. Καλίππῳ
10 παρθένος ἐπιτέλλει, ἐπισημαίνει (= d. 24. m. Augusti).

Τὴν δὲ ΠΑΡΘΕΝΟΝ διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν
ἡμέραις λʹ (= d. 27. m. Augusti — d. 25. m. Septembris).
Ἐν μὲν οὖν τῇ ε ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ ἄνεμος μέγας
πνεῖ καὶ ἐπιβροντᾷ, Καλίππῳ δὲ οἱ ὦμοι τῆς παρ-
15 θένου ἐπιτέλλουσι, καὶ ἐτησίαι λήγουσι (= d. 31. m.
Augusti).
ἐν δὲ τῇ ι ἡμέρᾳ Εὐκτήμονι προτρυγητὴρ φαί- C
νεται, ἐπιτέλλει δὲ καὶ ἀρκτοῦρος, καὶ οἰστὸς δύεται
ὄρθρου· χειμὼν κατὰ θάλασσαν **νοδω Εὐδόξῳ ὑετός,
20 βρονταί, ἄνεμος μέγας πνεῖ (= d. 5. m. Septembris).
ἐν δὲ τῇ ιζ Καλίππῳ παρθένος μέση ἐπιτέλλουσα
ἐπισημαίνει καὶ ἀρκτοῦρος ἀνατέλλων φανερός (= d.
12. m. Septembris).
ἐν δὲ τῇ ιθ Εὐδόξῳ ἀρκτοῦρος ἑῷος ἐπιτέλλει,

1 post λύρα add. ἑῷος Manitius | ἐφύει corr. Unger pro ἔτι ὕει ‖ **2** ἑσπέριος add. Manitius ‖ **5** ἐπιδύνει scripsi pro ἐπιτέλλει ‖ **10** ἐπιτέλλει⟨ν ἄρχεται⟩ coni. Unger ‖ **15** λήγουσι V^1, λέγονται *W*, πνέουσιν V^2 *Petav.*; παύονται coni. Boeckh, *Sonnenkreise der Alten* p. 400 ‖ **18** οἰστὸς] ἵππος coni. Manitius ‖ **19** νόδω *W*, νοδῶ V^1, spatium vacuum in V^2; ἢ νότος coni. Unger coll. Ptolem. 8. Thoth ‖ **20** βρονταὶ] βροντᾷ V^2 *Petav.* ‖ **24** = Dositheus ap. Lyd. de mens. IV 83 et Aetius 14. Sept.

καὶ τὰς ἐπομένας ἡμέρας ζ' ἄνεμοι πνέουσιν· εὐδία
D ὡς τὰ πολλά, λήγοντος δὲ τοῦ χρόνου ἀπ' ἠοῦς πνεῦμα
γίνεται (= d. 14. m. Septembris).
ἐν δὲ τῇ κ̄ ἀρκτοῦρος Εὐκτήμονι ἐκφανής· μετο-
πώρου ἀρχή, καὶ αἲξ ⟨ἑσπέριος⟩ ἐπιτέλλει [ἀστὴρ μέγας 5
ἐπὶ τοῦ ἡνιόχου] κἄπειτα ἐπισημαίνει· χειμὼν κατὰ
θάλασσαν (= d. 15. m. Septembris).
ἐν δὲ τῇ κδ̄ ἡμέρᾳ Καλίππῳ στάχυς ἐπιτέλλει
τῆς παρθένου· ὕει (= d. 19. m. Septembris).

Τὸν δὲ ΖΥΓΟΝ διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν 10
ἡμέραις λ' (= d. 26. m. Septembris — d. 25. m. Octobris).
Ἐν δὲ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ Εὐκτήμονι ἰσημερία μετο-
πωρινή, καὶ ἐπισημαίνει. Καλίππῳ ὁ κριὸς ἄρχεται
δύνειν, ἰσημερία μετοπωρινή (= d. 26. m. Septembris).
E ἐν δὲ τῇ γ̄ Εὐκτήμονι ἔριφοι ἐπιτέλλουσιν ἑσπέ- 15
ριοι, χειμαίνει (= d. 28. m. Septembris).
ἐν δὲ τῇ δ̄ Εὐδόξῳ αἲξ ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει
(= d. 29. m. Septembris).
ἐν δὲ τῇ ε̄ Εὐκτήμονι πλειάδες ἑσπέριαι φαί-
νονται, ἐκ τοῦ πρὸς ἕω ἐπισημαίνει. Καλίππῳ παρ- 20
θένος λήγει ἀνατέλλουσα (= d. 30. m. Septembris).
ἐν δὲ τῇ ζ̄ ἡμέρᾳ Εὐκτήμονι στέφανος ἀνατέλ-
λει· χειμαίνει (= d. 2. m. Octobris).

1 ἄνεμοι om. V^1V^2W ‖ 2 ἀπ' ἠοῦς vix sanum; ἀπηνὲς coni. Unger (per litteras) ‖ 5 ἑσπέριος add. Manitius | ἀστὴρ — ἡνιόχου (6)] librarii additamentum (cf. Pontedera l. s. p. 215) inclusi ‖ 8 = Aetius 19. Sept. ‖ 9 ὕει add. V^1V^2W ‖ 12—14 ad ultimum diem antecedentis partis retulit Unger rel. acad. Mon. 1875 p. 72 scribendo ἐν δὲ τῇ λ̄ ἡμέρᾳ et hic intercidisse totam notam putavit, quae inchoaverit a verbis ἐν μὲν οὖν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ‖ 14 ἰσημ. μετοπ. om. V^2 ‖ 20 fort. ἐκ τοῦ πρωὶ vel ἐκ τῆς πρωίας | ἐκ τοῦ] ἐν δὲ σ η W | ἐπισημαίνει add. V^1V^2

ἐν δὲ τῇ η̄ Εὐδόξῳ πλειάδες ἐπιτέλλουσι (= d. 3. m. Octobris).

*ἐν δὲ τῇ ῑ Εὐδόξῳ * ἑῷος ἐπιτέλλει* (= d. 5. m. Octobris).

5 *ἐν δὲ τῇ ιβ̄ ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ σκορπίος ἀκρόνυχος* 66 A *ἄρχεται δύνειν, καὶ χειμὼν ἐπιγίνεται· καὶ ἄνεμος μέγας πνεῖ* (= d. 7. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ ιζ̄ Εὐδόξῳ σκορπίος ἀκρόνυχος [*αἶξ*] *ὅλος δύνει. Καλίππῳ χηλαὶ ἄρχονται ἀνατέλλουσαι, ἐπι-* 10 *σημαίνει* (= d. 12. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ ιθ̄ Εὐδόξῳ βορέαι καὶ νότοι πνέουσιν (= d. 14. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ κβ̄ Εὐδόξῳ ὑάδες ἀκρόνυχοι ἐπιτέλλουσιν (= d. 17. m. Octobris).

15 *ἐν δὲ τῇ κη̄ Καλίππῳ τοῦ ταύρου* ⟨*ἡ*⟩ *κέρκος* B *δύνει, ἐπισημαίνει* (= d. 23. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ κθ̄ Εὐδόξῳ βορέας καὶ νότος πνέουσιν (= d. 24. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ λ̄ Εὐκτήμονι χειμὼν κατὰ θάλασσαν 20 *πολύς* (= d. 25. m. Octobris).

3 in lacuna habet *azula* interpr. lat. (*D* et *L*), Pontedera l. s. p. 202 *στέφανος* addi vult ‖ 8 ante *ἀκρόνυχος* add. vulg. *ὅλος*, quod hic om. V^1V^2W | post *ἀκρόνυχος* poni iussit Pontedera p. 202 id quod paullo post (cf. adn. proximam) sequebatur *δύνει* | *αἶξ ὅλος* habent etiam V^1V^2W (*ὅλως* vulg.); *αἶξ* deleo cum Manitio (ut e scr. discr. *ἄλλ' ὅλος* ortum), sed *ὅλος* hic servo; vel *αἶξ ὅλως* in *ἡνίοχος* vel *δύνει* in *ἐπιτέλλει* mutandum esse putavit Pontedera l. s. p. 202 | *ἀνατέλλουσαι* V^1W, *ἀνατέλλουσι* V^2, *ἀνατέλλειν* vulg. ‖ **9. 10** *ἐπισημαίνει* V^1V^2W; *ἐπισημαίνουσιν* vulg. ‖ **15** *ἡ* add. Hercher coll. p. 194, 4

Τὸν δὲ ΣΚΟΡΠΙΟΝ *ὁ ἥλιος διαπορεύεται ἐν ἡμέραις λʹ* (= d. 26. m. Octobris — d. 24. m. Novembris).

Ἐν μὲν οὖν τῇ τρίτῃ Δοσιθέῳ χειμαίνει (= d. 28. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ δ̄ ἡμέρᾳ Δημοκρίτῳ πλειάδες δύνουσιν 5 *ἅμα ἠοῖ· ἄνεμοι χειμέριοι ὡς τὰ πολλά, καὶ ψύχη·* C *ἤδη καὶ πάχνη ἐπιπνεῖν φιλεῖ· φυλλορροεῖν ἄρχεται τὰ δένδρα μάλιστα. Καλίππῳ τοῦ σκορπίου τὸ μέτωπον ἐπιτέλλει πνευματῶδες* (= d. 29. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ ε̄ Εὐκτήμονι ἀρκτοῦρος ἑσπέριος δύεται, 10 *καὶ ἄνεμοι μεγάλοι πνέουσιν* (= d. 30. m. Octobris).

ἐν δὲ τῇ η̄ Εὐδόξῳ ἀρκτοῦρος ἀκρόνυχος δύνει, καὶ ἐπισημαίνει καὶ ἄνεμος πνεῖ (= d. 2. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ θ̄ Καλίππῳ τοῦ ταύρου δύνει ⟨ἡ⟩ κεφαλὴ [ἑῴα], ὑετοί (= d. 3. m. Novembris). 15

D *ἐν δὲ τῇ ῑ Εὐκτήμονι λύρα ἑῷος ἐπιτέλλει, καὶ ἐπιχειμάζεται ὑετῷ* (= d. 4. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ ιβ̄ Εὐδόξῳ ὠρίων ἀκρόνυχος ἄρχεται ἐπιτέλλειν (= d. 6. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ ιγ̄ Δημοκρίτῳ λύρα ἐπιτέλλει ἅμα 20

6 *ἅμα ἠοῖ*] *ἅμα ἡλίῳ ⟨ἀνίσχοντι⟩* coni. Manitius et Unger, qui chronol. § 32 *ἅμα ἡλίῳ* voluit | *ὡς τὰ πολλά*] sic Democritus etiam ap. Ptolem. 1. Choiak et 9. Tybi; apud Geminum sane bis *ὡς ἐπὶ τὰ πολλά* (p. 187, 1. 2; 188, 14) ‖ **7** punctum post *πάχνη* vulgo positum delevit Unger annal. phil. 1890 p. 171 ‖ **9** *πνευματώδη V¹V²WPetav.* ‖ **12** post *ἀκρόνυχος V¹V²W Petav.* ed. Hild. *πρωίας* addunt, quod Scaliger in *πρώϊος* mutavit, optimo tamen iure hic delevit Pfaff l. s. p. 81 (cf. Boeckh l. s. p. 215); sed fort. transponendum ante *ἐπισημαίνει* ‖ **13** si *πρωίας* recte ante *ἐπισημαίνει* transponitur, *καὶ* prius mutandum est in *ἐκ* ‖ **14** *ἡ* addidi coll. supra v. 8 ‖ **15** *ἑῴα* om. *V¹W*, habet tamen *V²* ead. m. sprscr. et vulg.; Callippus talia omittere solet | *ὑετοὶ V²* et vulg.; *ὑετοῖαι W*, *ὑετοὶ* (sprscr. *αι*) *V¹*, *ὑετοσίαι Petav.* (quae scripturae omnes ex supra scripto *ἑῴα* exortae) ‖ **20** *ἐπιτέλλει V¹*, *ἐπιβάλλει V²W* vulg.

ἡλίῳ ἀνίσχοντι· καὶ ὁ ἀὴρ χειμέριος γίνεται ὡς ἐπὶ τὰ πολλά (= d. 7. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ ιδ̄ Εὐδόξῳ ὑετία (= d. 8. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ ιε̄ Εὐκτήμονι πλειάδες δύνουσι, καὶ 5 ἐπισημαίνει· καὶ ὠρίων ἄρχεται ⟨δύνειν, καὶ ἀρχομένῳ⟩ καὶ μεσοῦντι καὶ λήγοντι ἐπιχειμάζει (= d. 9. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ ιϛ̄ Καλίππῳ ὁ ἐν τῷ σκορπίῳ λαμπρὸς E ἀστὴρ ἀνατέλλει, ἐπισημαίνει· καὶ πλειάδες δύνουσι 10 φανεραί (= d. 10. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ ιη̄ Εὐδόξῳ σκορπίος ἄρχεται ἐπιτέλλειν ἑῷος (= d. 12. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ ιθ̄ Εὐδόξῳ πλειάδες ἑῷαι δύνουσι, καὶ ὠρίων ἄρχεται δύνειν, καὶ χειμάζει (= d. 13. m. No- 15 vembris).

ἐν δὲ τῇ κᾱ Εὐδόξῳ λύρα ἑῷος ἐπιτέλλει (= d. 15. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ κζ̄ Εὐκτήμονι ὑάδες δύονται· καὶ ἐφύει (= d. 21. m. Novembris).

20 ἐν δὲ τῇ κη̄ Καλίππῳ τοῦ ταύρου τὰ κέρατα 67 A δύεται· ὑετία (= d. 22. m. Novembris).

ἐν δὲ τῇ κθ̄ Εὐδόξῳ ὑάδες δύνουσι, καὶ χειμαίνει σφόδρα (= d. 23. m. Novembris).

Τὸν δὲ ΤΟΞΟΤΗΝ ὁ ἥλιος διαπορεύεται ἐν 25 ἡμέραις κθ′ (=d. 25. m. Novembris—d. 23. m. Decembris).

Ἐν μὲν οὖν τῇ ἑβδόμῃ Εὐκτήμονι κύων δύεται, καὶ ἐπιχειμάζει. Καλίππῳ ὁ τοξότης ἄρχεται ἀνατέλ-

5 δύνειν καὶ ἀρχομένῳ] add. Boeckh p. 408 ‖ 6 ἐπιχειμάζει corr. Boeckh pro ἐπιχειμάζειν ‖ 8 ὁ om. V^1V^2W ‖ 18 δύονται V^1V^2W, δύνονται vulg. | ἐφύει corr. Unger pro ἔτι ὕει

λειν, καὶ ὠρίων δύνει φανερῶς· χειμαίνει (= d. 1. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{η}$ Εὐδόξῳ ὠρίων ἑῷος δύνει (= d. 2. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ι}$ Εὐκτήμονι τοῦ σκορπίου τὸ κέντρον 5
B ἐπιτέλλει (= d. 4. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ιβ}$ Εὐδόξῳ κύων ἑῷος δύνει, χειμαίνει (= d. 6. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ιδ}$ Εὐδόξῳ ὑετός (= d. 8. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ιε}$ Εὐκτήμονι ἀετὸς ἐπιτέλλει, νότος 10
πνεῖ (= d. 9. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ις}$ Δημοκρίτῳ ἀετὸς ἐπιτέλλει ἅμα ἡλίῳ, καὶ ἐπισημαίνειν φιλεῖ βροντῇ καὶ ἀστραπῇ καὶ ὕδατι
C ἢ ἀνέμῳ ἢ ἀμφότερα ὡς ἐπὶ τὰ πολλά. Εὐδόξῳ κύων ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει, ὅτι Καλίππῳ οἱ δίδυμοι 15
μετίασι δυόμενοι· νοτία (= d. 10. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ιθ}$ Εὐκτήμονι, Εὐδόξῳ * δύνει (= d. 13. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{κα}$ Εὐδόξῳ σκορπίος ἑῷος ⟨ὅλος⟩ ἐπιτέλλει καὶ χειμαίνει (= d. 15. m. Decembris). 20

ἐν δὲ τῇ $\overline{κγ}$ Εὐδόξῳ αἲξ ἑῴα δύνει (= d. 17. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ $\overline{κς}$ Εὐδόξῳ ἀετὸς ἑῷος ἐπιτέλλει (= d. 20. m. Decembris).

1 δύνει pro δύνειν corr. Boeckh l. s. p. XIII | φανερὸς coni. Manitius ‖ 13 βροντῇ et ἀστραπῇ scripsi pro βροντὴν et ἀστραπὴν coll. Ptolem. calend. ad 26. Mesori | καὶ ante ὕδατι] σὺν coni. Halma ‖ 15 ἀκρόνυξ *V*[1] *W Petav.*; ea forma Eudoxum usum esse putat Boeckh l. s. p. 212 | ante ὅτι add. καὶ vulg. | ὅτι] νοτία· vel ὑετία· coni. Unger, ἔτι Halma ‖ 16 μετίασι] μεσοῦσι coni. Manitius | νότια *V*[1] *V*[2] *W Petav.* ‖ 17 Εὐδόξῳ] om. *W*, αἲξ ἑῴα coni. Pontedera l. s. p. 217 ‖ 19 ὅλος add. Pontedera l. s. p. 205

Τὸν δὲ ΑΙΓΟΚΕΡΩΝ *ὁ ἥλιος διαπορεύεται ἐν ἡμέραις κθ′* (= d. 24. m. Decembris — d. 21. m. Ianuarii).

Ἐν μὲν οὖν τῇ α̅ ἡμέρᾳ Εὐκτήμονι τροπαὶ χειμεριναί, ἐπισημαίνει. Καλίππῳ τοξότης λήγει ἀνατέλλων, τροπαὶ χειμεριναί, χειμαίνει (= d. 24. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ β̅ Εὐκτήμονι δελφὶς ἐπιτέλλει, χειμαίνει (= d. 25. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ δ̅ Εὐδόξῳ τροπαὶ χειμεριναί, χειμαίνει (= d. 27. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ ζ̅ Εὐκτήμονι ἀετὸς ἑσπέριος δύεται, καὶ χειμαίνει (= d. 30. m. Decembris).

ἐν δὲ τῇ θ̅ Εὐδόξῳ στέφανος ἀκρόνυχος δύνει (= d. 1. m. Ianuarii).

ἐν δὲ τῇ ιβ̅ Δημοκρίτῳ νότος πνεῖ ὡς ἐπὶ ⟨*πλεῖστα· Εὐδόξῳ δελφὶς ἑῷος ἐπι*⟩*τέλλει* (= d. 4 m. Ianuarii).

ἐν δὲ τῇ ιδ̅ Εὐκτήμονι μέσος χειμών· νότος πολὺς ἐπιπνεῖ χειμερινὸς κατὰ θάλασσαν (= d. 6. m. Ianuarii).

ἐν δὲ τῇ ιε̅ Καλίππῳ αἰγόκερως ἄρχεται ἀνατέλλειν, νότος (= d. 7. m. Ianuarii).

ἐν δὲ τῇ ις̅ Εὐκτήμονι νότος χειμέριος κατὰ θάλασσαν (= d. 8. m. Ianuarii).

4 *ἐπισημαίνει* V^1V^2W; *ἐπισημαίνουσι* vulg. ‖ **13** cf. Lyd. cal. p. 117, 10 ‖ **15** *νότος πνεῖ — ἐπιτέλλει*] sic scripsi ex interpr. latina, quae habet: *flat auster plus illo. et sec. considerationem* (quod est 'ex observatione') *Audikios* (quod nomen est *Εὔδοξος*) *oritur delphis matutino*; *νότος πνεῖ ὡς ἐπιτέλλει* libri; *νότος πνεῖ * * * ως ἐπιτέλλει* *Petav.* et lacunam verbis ⟨*δελφὶς ἑῷ*⟩*ος* iam explebat Pontedera l. s. p. 206; *νότος πνεῖ ὡς ἐπὶ τὰ πολλὰ* coni. Ascherson apud Boeckh. l. s. p. 251

68 A *ἐν δὲ τῇ $\overline{ιη}$ * * * ἀκρόνυχος ἐπιδύνει ὁ περσεύς, καὶ νότος πνεῖ* (= d. 10. m. Ianuarii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{κζ}$ Εὐκτήμονι δελφὶς ἑσπέριος δύνει. Καλίππῳ καρκίνος λήγει δύνων· χειμαίνει (= d. 19. m. Ianuarii). 5

Τὸν δὲ ΥΔΡΟΧΟΟΝ *διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν ἡμέραις λ′* (= d. 22. m. Ianuarii — d. 20. m. Februarii).

Ἐν μὲν οὖν τῇ $\overline{β}$ Καλίππῳ λέων ἄρχεται δύνειν, ὑετία (= d. 23. m. Ianuarii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{γ}$ Εὐκτήμονι λύρα ἑσπέριος δύνει· ὑετία. Δημοκρίτῳ ἄλευχος χειμών (= d. 24. m. Ianuarii). 10

B *ἐν δὲ τῇ $\overline{δ}$ ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ δελφὶς ἀκρόνυχος δύνει* (= d. 25. m. Ianuarii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ια}$ Εὐδόξῳ λύρα ἀκρόνυχος δύνει· ὑετός (= d. 1. m. Februarii). 15

ἐν δὲ τῇ $\overline{ιδ}$ Εὐδόξῳ εὐδία· ἐνίοτε καὶ ζέφυρος πνεῖ (= d. 4. m. Februarii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ις}$ Δημοκρίτῳ ζέφυρος πνεῖν ἄρχεται καὶ παραμένει ἡμέραις γ′ καὶ μ′ ἀπὸ τροπῶν (= d. 6. m. Februarii). 20

1 *** *ἀκρόνυχος ἐπιδύνει*] ⟨*Καλίππῳ*⟩ *ὑδροχόος ἐπιτέλλει* coni. Manitius; ceterum *ἀκρόνυχος* voce soli Eudoxus et Dositheus usi sunt, cf. Boeckh p. 26 | *ὁ περσεὺς* corruptum ‖ **10. 11** *ἐν δὲ τῇ $\overline{γ}$ — ὑετία* add. V^1, *Δημοκρίτῳ — χειμὼν* ceteri praeter V^1 ad priorem diem post *ὑετία* ponunt ‖ **11** *Δημοκρίτῳ*] Ptolem. 29. Tybi = 24. Ian. *Δημοκρίτῳ μέγας χειμών.* | *ἄλευχος* W, *ἄλεοχος* V^1, *ἄλοχος* ceteri; *ἀλὸς* coni. Scaliger de emendat. tempor. IIII p. 255 edit. a. 1629, *ἄλογχος* Boeckh l. s. p. 90; fort. *ἀλίαστος* ‖ **13** *δελφὶς* V^1V^2W | *ἀκρόνυχος*] Petav. in mrg. „*γρ. ἀκρόνυξ* ubique“ et inde a v. 15 etiam V^1 et W semper hanc formam exhibent ‖ **20** *ἡμέραις* corr. Unger ann. phil. 1890 p. 171 pro *ἡμέρας*

ἐν δὲ τῇ ιζ Εὐκτήμονι ζέφυρον ὥρα πνεῖν. Καλίππῳ ὑδροχόος μέσος ἀνατέλλει, ζέφυρος πνεῖ (= d. 7. m. Februarii).

ἐν δὲ τῇ κε Εὐκτήμονι <ὀιστὸς> ἑσπέριος δύ- C
5 *νει, καὶ σφόδρα ἐπιχειμάζει* (= d. 15. m. Februarii).

Τοὺς δὲ ΙΧΘΥΑΣ *ὁ ἥλιος διαπορεύεται ἐν ἡμέραις λ′* (= d. 21. m. Februarii — d. 22. m. Martii).

Ἐν μὲν οὖν τῇ β <Μέτωνι> χελιδόνα ὥρα φαίνεσθαι, καὶ ὀρνιθίαι πνέουσιν. Καλίππῳ δὲ λέων
10 *δύνων λήγει, καὶ χελιδὼν φαίνεται, ἐπισημαίνει* (= d. 22. m. Februarii).

ἐν δὲ τῇ δ Δημοκρίτῳ ποικίλαι ἡμέραι γίνονται ἀλκυονίδες καλούμεναι. Εὐδόξῳ δὲ ἀρκτοῦρος ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει, καὶ ὑετὸς γίνεται, καὶ χελιδὼν φαί-
15 *νεται· καὶ τὰς ἑπομένας ἡμέρας λ′ βορέαι πνέουσι,* D
καὶ μάλιστα οἱ προορνιθίαι καλούμενοι (= d. 24. m. Februarii).

ἐν δὲ τῇ ιβ Εὐκτήμονι ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἐπιτέλλει, καὶ προτρυγητὴρ ἐκφανής· ἐπιπνεῖ βορέας
20 *ψυχρός* (= d. 4. m. Martii).

1 *ζέφυρον ὥρα* (*ὅρα* V^1) *πνεῖν* V^1V^2W, Hilder., *ζέφυρος πνεῖ* Petav. ‖ 2 *ἀνατέλλει* V^2, *ἀνατέλλων* cet. ‖ 4 *secundum considerationem auftimin occidit sagitta vespere* [i. e. (v. p. 189, 15) *Εὐκτήμονι δύνει ὀιστὸς ἑσπέριος*] interpr. lat.; *Εὐκτήμονι ἑσπέριος δύνει* libri; *Εὐκτήμονι <ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος> ἑσπέριος δύνει* coni. coll. Ptolem. 21. Mechir Ad. Schmidt, gr. chronol. p. 479; *Εὐκτήμονι <ὁ ἵππος> ἑσπέριος δύνει* coni. Manitius; de sagitta cf. Lyd. calend. 18. et 19. Februar. ‖ 8 *Μέτωνι* addidi, *Εὐκτήμονι* add. Boeckh p. 409 ‖ 14 *ὑέτιος* V^1W ‖ 15 *λ′*] Democrito quidem et Euctemoni per novem dies ornithiae flant (cf. d. 14. et 22. pisc.), item Plinio II 22; sed triginta Eudoxo ap. Ptolem. 29. Mechir (= 23. Febr.), etiam Colum. XI 21 (20. Febr.) et Lyd. cal. 20. Febr. (et Metoni?)

ἐν δὲ τῇ $\overline{\iota\delta}$ Δημοκρίτῳ ἄνεμοι πνέουσι ψυχροί, οἱ ὀρνιθίαι καλούμενοι, ἡμέρας μάλιστα θ'. Εὐκτήμονι δὲ ἵππος ἑῷος δύνει· ἐπιπνεῖ βορέας ψυχρός (= d. 6. m. Martii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\iota\xi}$ Εὐδόξῳ χειμαίνει, καὶ ἰκτῖνος φαί- 5
E νεται. Καλίππῳ τῶν ἰχθύων ὁ νότιος ἐπιτέλλων λήγει, βορέας (= d. 9. m. Martii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\kappa\alpha}$ Εὐδόξῳ στέφανος ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει, ἄρχονται ὀρνιθίαι πνέοντες (= d. 13. m. Martii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\kappa\beta}$ Εὐκτήμονι ἰκτῖνος φαίνεται, ὀρνι- 10
θίαι πνέουσι μέχρις ἰσημερίας (= d. 14. m. Martii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\kappa\vartheta}$ Εὐκτήμονι τοῦ σκορπίου οἱ πρῶτοι ἀστέρες δύνουσιν, ἐπιπνεῖ βορέας ψυχρός (= d. 21. m. Martii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\lambda}$ Καλίππῳ τῶν ἰχθύων ὁ βόρειος ἐπι- 15
τέλλων λήγει, ἰκτῖνος φαίνεται, βορέας πνεῖ (= d. 22. m. Martii).

69 A Τὸν δὲ ΚΡΙΟΝ διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν ἡμέραις λα' (= d. 23. m. Martii — d. 22. m. Aprilis).

Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ Καλίππῳ σύνδεσμος τῶν 20
ἰχθύων ἀνατέλλει, ἰσημερία ἐαρινὴ καὶ ψεκὰς λεπτή· Εὐκτήμονι ἰσημερία, χειμαίνει σφόδρα, ἐπισημαίνει (= d. 23. m. Martii).

3 ἑῷος δύνει] ἐπιτέλλει coni. Pontedera p. 218, ἑσπέριος δύνει coni. Pfaff p. 81 not.; sed cf. Lyd. 7. Mart. ‖ **5** cf. Ptolem. 12. Phamenoth | χειμαίνει] ἐπισημαίνει coni. Boeckh p. 397 ‖ **6** ὁ νότιος corr. Petavius, *ονοπὸς V*[1], *ὁ νότος V*[2], *ὀνοπὸς W*, *ἄλοπος* ed. Hild. ‖ **6. 7** ἐπιτέλλει· λήγει βορέας libri: corr. Manitius et Unger coll. d. 30. pisc. et Lyd. cal. 9. Mart. ‖ **15** pro βόρειος coni. νότιος Manitius ‖ **20—22** ἰσημερία etiam Lyd. de mens. IV 43, Aet. ‖ **22** hic interposui verba Εὐκτήμονι ἰσημερία quae habet *V*[2] post ἐαρινὴ (21), cum hic *V*[1]*V*[2]*W* addant ἴση· ἰση-

ἐν δὲ τῇ γ̄ Καλίππῳ κριὸς ἄρχεται ἐπιτέλλειν· ὑετὸς ἢ νιφετός (= d. 25. m. Martii).

ἐν δὲ τῇ ϛ̄ Εὐδόξῳ ἰσημερία, ὑετὸς γίνεται (= d. 28. m. Martii).

5 ἐν δὲ τῇ ῑ Εὐκτήμονι πλειάδες ἑσπέριοι κρύπτονται (= d. 1. m. Aprilis).

ἐν δὲ τῇ ιγ̄ Εὐδόξῳ πλειάδες ἀκρόνυχοι δύνουσι, καὶ ὠρίων ἄρχεται δύνειν· ἀπὸ ἀκρόνυχος ὑετὸς γίνεται. Δημοκρίτῳ πλειάδες κρύπτονται ἅμα ἡλίῳ 10 ἀνίσχοντι καὶ ἀφανεῖς γίνονται νύκτας μʹ (= d. 4. m. Aprilis). B

ἐν δὲ τῇ κᾱ Εὐδόξῳ ὑάδες ἀκρόνυχοι δύνουσιν (= d. 12. m. Aprilis).

ἐν δὲ τῇ κγ̄ Εὐκτήμονι ὑάδες κρύπτονται, καὶ 15 χάλαζα ἐπιγίνεται, καὶ ζέφυρος πνεῖ. Καλίππῳ χηλαὶ ἄρχονται δύνουσαι, πολλαχῇ δὲ καὶ χάλαζα (= d. 14. m. Aprilis).

ἐν δὲ τῇ κϛ̄ Εὐδόξῳ λύρα ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει (= d. 18. m. Aprilis). C

20 Τὸν δὲ ΤΑΥΡΟΝ διαπορεύεται ὁ ἥλιος ἐν ἡμέραις λβʹ (= d. 23. m. Aprilis — d. 24. m. Maii).

Ἐν μὲν οὖν τῇ ᾱ ἡμέρᾳ Εὐδόξῳ ὠρίων ἀκρόνυχος δύνει, ὑετία. Καλίππῳ ὁ κριὸς λήγει ἐπιτέλλων· ὑετία, πολλαχῇ δὲ καὶ χάλαζα (= d. 23. m. Aprilis).

μερινός; recte enim ante χειμαίνει nomen intercidisse putavit iam Boeckh l. s. p. 403 ‖ 8 δύνειν ἀπὸ ἀκρονύχου· ὑετὸς libri: corr. Unger ‖ 10 ἀνίσχοντι falsum: fort. καταδύνοντι ‖ **15. 16** χηλαὶ V^1V^2, quomodo iam Boeckh l. s. p. 174 coniecerat Callippum ipsum potius scripsisse quam ζυγὸς vulgatae (ζυγοὶ *W*) ‖ **16** ἄρχονται V^1V^2W, ἄρχεται vulg. | δύνουσαι V^1V^2, δύνειν corr. ex δύνοντες *W* | ante πολλαχῇ addi ὑετία vult Boeckh l. s. p. 404

ἐν δὲ τῇ $\bar{\delta}$ Εὐκτήμονι κύων κρύπτεται, καὶ χάλαζα γίνεται, τῷ δ' αὐτῷ λύρα ⟨ἑσπέριος⟩ ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ κύων ἀκρόνυχος δύνει, καὶ ὑετὸς γίνεται. Καλίππῳ τοῦ ταύρου ἡ κέρκος ἐπιτέλλει, νοτία (= d. 26. m. Aprilis). 5

D ἐν δὲ τῇ $\bar{\zeta}$ Εὐδόξῳ ὑετὸς γίνεται (= d. 29. m. Aprilis).

ἐν δὲ τῇ $\bar{\eta}$ Εὐκτήμονι αἴξ ἑῴα ἐπιτέλλει· εὐδία· ὕει νοτίῳ ὕδατι (= d. 30. m. Aprilis).

ἐν δὲ τῇ $\bar{\vartheta}$ Εὐδόξῳ αἴξ ἑῴα ἐπιτέλλει (= d. 1. m. 10 Maii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\iota\alpha}$ Εὐδόξῳ σκορπίος ἑῷος δύνειν ἄρχεται, καὶ ὑετὸς γίνεται (= d. 3. m. Maii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\iota\gamma}$ Εὐκτήμονι πλειὰς ἐπιτέλλει, θέρους ἀρχή, καὶ ἐπισημαίνει. Καλίππῳ ἡ τοῦ ταύρου κε- 15 φαλὴ ἐπιτέλλει, ἐπισημαίνει (= d. 5. m. Maii).

E ἐν δὲ τῇ μιᾷ καὶ εἰκάδι Εὐδόξῳ σκορπίος ἑῷος ὅλος δύνει (= d. 13. m. Maii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{\kappa\beta}$ Εὐδόξῳ πλειάδες ἐπιτέλλουσι, καὶ ἐπισημαίνει (= d. 14. m. Maii). 20

ἐν δὲ τῇ $\overline{\kappa\varepsilon}$ Εὐκτήμονι ἀετὸς ἑσπέριος δύνει (= d. 17. m. Maii).

1 $\bar{\delta}$ corr. Unger (per litteras) pro $\bar{\beta}$ coll. Plin. XVIII 248 ‖ *τῷ δ' αὐτῷ* scripsi coll. Plin. l. s.; *τῇ δ' αὐτῇ* V^1V^2W; *τὸ αὐτὸ Petav.*; *καὶ ὑετὸς* coni. Unger coll. Ptolem. 1. Pachon; *ἐν δὲ τῇ* $\bar{\delta}$ *Εὐκτήμονι* Boeckh l. s. p. 219; *τῇ* $\bar{\delta}$ *αὐτοῦ* Pontedera p. 208 | *ἑσπέριος* add. Manitius ‖ 8 *ἐπιτέλλει* V^1V^2W, *ἀνατέλλει* vulg. ‖ 9 *ὕει νοτίῳ ὕδατι*] sic coni. pro *ὕει νότῳ ὕδατι* Boeckh l. s. p. 411; *ἢ ὕει νότῳ ὕδατι* coni. Pontedera l. s. p. 219; *ἢ ἐπὶ νότῳ ὕδατα* coni. Unger coll. Ptolem. 5. Pachon (= 30. April.) *Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ νηνεμία ἢ νότος, ψεκάζει.* ‖ 20 *ἐπισημαίνει* V^1V^2W, *ἐπισημαίνουσι* vulg. ‖ 21 *ἀετὸς* falsum

ἐν δὲ τῇ $\overline{λ}$ Εὐκτήμονι * ἑσπέριος ἐπιτέλλει (= d. 22. m. Maii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{λα}$ Εὐκτήμονι ἀετὸς ἑσπέριος ἐπιτέλλει (= d. 23. m. Maii).

5 ἐν δὲ τῇ $\overline{λβ}$ Εὐκτήμονι ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει, ἐπισημαίνει. Καλίππῳ ὁ ταῦρος λήγει ἀνατέλλων. Εὐκτήμονι ὑάδες ἑῷαι ἐπιτέλλουσιν, ἐπισημαίνει (= d. 24. m. Maii).

Τοὺς δὲ ΔΙΔΥΜΟΥΣ ὁ ἥλιος διαπορεύεται ἐν 10 ἡμέραις λβ′ (= d. 25. m. Maii — d. 25. m. Iunii).

Ἐν μὲν οὖν τῇ $\overline{β}$ Καλίππῳ οἱ δίδυμοι ἄρχονται ἐπιτέλλειν· νοτία (= d. 26. m. Maii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ε}$ Εὐδόξῳ ὑάδες ἑῷαι ἐπιτέλλουσιν 70 A (= d. 29. m. Maii).

15 ἐν δὲ τῇ $\overline{ζ}$ Εὐδόξῳ ἀετὸς ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει (= d. 31. m. Maii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ι}$ Δημοκρίτῳ ὕδωρ γίνεται (= d. 3. m. Iunii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ιγ}$ Εὐδόξῳ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει (= d. 20 6. m. Iunii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{ιη}$ Εὐδόξῳ δελφὶς ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει (= d. 11. m. Iunii).

ἐν δὲ τῇ $\overline{κδ}$ Εὐκτήμονι ὠρίωνος ὦμος ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ ὠρίων ἄρχεται ἐπιτέλλειν (= d. 17. m. Iunii).

25 ἐν δὲ τῇ $\overline{κθ}$ Δημοκρίτῳ ἄρχεται ὠρίων ἐπιτέλλειν, καὶ φιλεῖ ἐπισημαίνειν ἐπ᾽ αὐτῷ (= d. 22. m. Iunii).

7 ἑῷαι habent V^1V^2W et sic corr. Petavius auctar. op. de doctr. temp. p. 91 edit. 1630 pro vulg. ἑσπέριαι | ἐπισημαίνει V^1V^2W, ἐπισημαίνουσιν vulg.

CLAVDII PTOLEMAEI

INERRANTIVM STELLARVM APPARITIONES

ET

SIGNIFICATIONVM COLLECTIO

B = interpretatio latina Bonaventurae.

L = codex Laurentianus plut. 28, 1 membranaceus inde a f. 180 verso in meum usum a. 1876 a Friderico Leo excussus.

P = editio princeps Graeca in Petavii Vranologio.

R = codex Regius Parisinus 2390 ab Halma inspectus (descriptus e Laurentiano).

S = codex Savilianus Oxoniensis, cuius apographum ab Io. Frid. Wincklero descriptum nanctus Io. Al. Fabricius et ineditum prooemium edidit et lectionum discrepantias enotavit in bibliothecae Graecae (edit. pri.) vol. III p. 421 sq.

V = codex Vaticanus Gr. n. 1308 fere saec. X f. 336v sqq. in meum usum a. 1897 ab Edgaro Martini collatus.

I. = Ideler in dissertatione „*über den Kalender des Ptolemaeus*“ actis academ. Berolin. 1816/17 p. 163 sq. inserta.

H. = Halmae editio in libro „table chronologique des règnes etc.“ Paris. 1819.

U. = Unger in philol. XXVIII p. 11 sqq. (‘zu Ptolemaeus’ *φάσεις ἀπλανῶν*’).

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ

p. 421 (ed. Fabric.)

ΦΑΣΕΙΣ ΑΠΛΑΝΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

ΚΑΙ

ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΑΣΙΩΝ

5 LIBER ALTER

PROOEMIVM

Ὁπόσαι μὲν οὖν συνίστανται περὶ τὰς φάσεις τῶν ἀπλανῶν διαφοραί, καὶ παρὰ τίνας αἰτίας, ἔτι δὲ ποίας ὀφείλομεν ὑποτίθεσθαι τηρήσεις πρὸς τὰς τῶν 10 κατὰ μέρος ἀποδείξεις, καὶ διὰ τίνων θεωρημάτων τὰ λοιπὰ μεθοδεύειν, τουτέστι ποίαις τε τοῦ διὰ μέσων τῶν ζῳδίων κύκλου μοίραις ἕκαστος τῶν ἐπιζητουμένων συμμεσουρανεῖ τε πανταχῇ καὶ συνανατέλλει καὶ συγκαταδύνει καθ' ἑκάστην τῶν οἰκήσεων· ἔτι τε 15 πηλίκας δεῖ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῶν φάσεων ἐπέχειν ὑπὸ γῆν περιφερείας ἐπί τε τοῦ γραφομένου μεγίστου κύκλου καὶ ἐπὶ τοῦ διὰ μέσων, καὶ πόσας ἐπέχειν αὐτὸν μοίρας, ἀφ' ὧν οἱ καθ' ἕκαστον χρόνοι συνί-

6 Totum prooemium deest in *LPV* ‖ 8 περὶ *S*: corr. U. p. 12 coll. p. 201, 15 ‖ 11 μέσων H., μέσον *S*, *medium B* ‖ 12 μοίραις scripsi, μοιρῶν *S*, *partibus B*, μοίρας H. ‖ 13 συμμεσουρανοίων *S*, συμμεσουρανούντων cet., *in medio caelo sint B*: corr. U. l. s. ‖ 14 ἕκαστον *S* ‖ 15 δεῖ corr. U. p. 13 pro διὰ, quod hab. *S* et *B* (*debent*) | ἀπέχειν libri: corr. U. p. 14 ‖ 17 μέσον *S*, *medium signorum B* ‖ 17. 18 *omnesque ipsius * partes B* i. e. καὶ ἀπάσας αὐτοῦ * μοίρας, ubi deesse verbum insolitis notis scriptum Bonaventura p. 73 credit, probabiliter ἀπαριθμεῖν id quod Al. Lollinus coniecerit ‖ 17 ἀπέχειν *S*: corr. U. l. s. ‖ 18 αὐτοῦ *S*: corr. U. p. 13

σταται — διὰ μακροτέρου ἐν τῇ κατ' ἰδίαν συντάξει τῇσδε τῆς πραγματείας ἐφωδεύσαμεν, προσεκθέμενοι τὰς εὑρημένας πάσας καθ' ἕκαστον κλίμα τῶν διαφορῶν πηλικότητας τῶν ποιουμένων ἀνατολὰς καὶ δύσεις πρώτου καὶ δευτέρου μεγέθους ἀπλανῶν ἀστέ- 5
ρων ἐν τοῖς ὑποτιθεμένοις ἡμῖν ε' κλίμασι τοῖς παρὰ τὸν μέσον μάλιστα τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἡμιωρίῳ διαφέρουσιν ἀλλήλων. ὧν πρῶτον μὲν ὡς ἀπὸ μεσημβρίας λαμβάνομεν τὸν γραφόμενον διὰ Συήνης καὶ Βερενίκης, καὶ καθόλου διὰ τούτων τῶν τόπων ἐν οἷς 10
423 ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὡρῶν $\overline{\iota\gamma}$ S'' ⟨ἐστὶν ἰσημερίνων⟩. δεύτερον δὲ τὸν γραφόμενον διὰ τῆς Ἡλιου⟨πόλεως⟩ Αἰγύπτου, καὶ [τὸν] μικρῷ νοτιώτερον Ἀλεξανδρείας τε καὶ Κυρήνης, καὶ καθόλου διὰ τούτων τῶν τόπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν $\overline{\iota\delta}$ ὡρῶν ἐστιν 15
ἰσημερίνων. τρίτον δὲ κλίμα τὸν γραφόμενον διὰ Ῥόδου, καὶ καθόλου διὰ τούτων τῶν τόπων ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν $\overline{\iota\delta}$ S'' ὡρῶν ἐστιν ἰσημερίνων. τέταρτον δὲ κλίμα τὸν γραφόμενον διὰ μέσου Ἑλλησπόντου, καὶ καθόλου διὰ τούτων τῶν τόπων ἐν 20
οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὡρῶν ἐστιν ἰσημερίνων $\overline{\iota\varepsilon}$. πέμπτον δὲ κλίμα τὸν γραφόμενον δι' Ἀκουιληίας καὶ

1 *κατ' ἰδίαν* scripsi pro *κατ' ἰδίᾳ* ‖ 2 *τῆς δὲ* S ‖ **2. 3** *προεκθέμενοι* S: corr. U. p. 14 cum B *(addentes praeterea)* ‖ 3 *εἰρημένας* libri: corr. U. l. s. ‖ 4 *διαφόρων* S | *πηλικότητας* H., *πηλικοτέρας* S, *modos* B ‖ 6 *ὑποθεμένοις* S: corr. U. l. s. | *ε'* corr. U. pro *ἐν* cum B | *παρὰ* corr. U. l. s. pro *περὶ* ‖ 7 *τὸν μέσον*] *partem* (i. e. *τὸ μέρος*) B ‖ **9. 10** *καὶ Βερενίκης*] om. B ‖ **11** *ἐστιν ἰσημερίνων*] om. S ‖ **12** *Ἡλιουπόλεως* scripsi pro *αἰλίου*, *inferiorem* B ‖ **13** post *καὶ* scriptum *τὸν* delevi; *τὸν καὶ* coni. Hercher coll. Ptolem. geogr. I 23, 9 ‖ **13. 14** *Ἀλεξανδρείας τε καὶ*] om. B ‖ **18** *ἐστὶν ὡρῶν* S ‖ **22—p. 201, 1** *δι' Ἀκουιληίας καὶ Οὐιέννης* corr. U. p. 16 coll. Ptolem. geogr. VIII 8, 6 et 5, 7 pro *διὰ Κιλικίας καὶ Διέννης* quod habet S; *per medium pontum*

Οὐιέννης, καὶ καθόλου διὰ τούτων τῶν τόπων, ἐν οἷς ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὡρῶν ιε ς″ ἐστὶν ἰσημερίνων. αὐτοὺς δὲ τοὺς χρόνους τῶν φάσεων τοὺς τὸ τέλος εἰληφότας, ὧν τῆς χρήσεως ἕνεκεν ἀναγκαῖον ⟨ἦν⟩
5 κἀκείνων ἁπάντων προδιεργάσασθαι τοὺς ἐπιλογισμούς, μέχρι μέντοι τῶν ἐπισημοτέρων καὶ λαμπροτέρων ἀστέρων μετὰ τῶν τετηρημένων τοῖς πρὸ ἡμῶν ἐπὶ ταῖς φάσεσιν ἐπισημασιῶν ἐνταῦθα τοῦ προχείρου χάριν ἐκθησόμεθα, μικρὰ προδιελθόντες περὶ τῶν
10 φάσεων αὐτῶν καὶ τῆς χρήσεως τῶν ἐπὶ μέρους παρατηρήσεων.

2. Φάσιν μὲν δὴ καλοῦμεν ἀπλανοῦς ἀστέρος τὸν πρὸς ἥλιον καὶ τὸν ὁρίζοντα λαμβανόμενον αὐτοῦ σχηματισμὸν τὸν πρῶτον ἢ ἔσχατον τῶν φαινομένων,
15 παρ' ὃ καὶ τοιαύτης ἔτυχε προσηγορίας. τῶν δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ὑποτιθεμένων σχηματισμῶν τέσσαρες αἱ γενικώτεραι συνίστανται διαφοραί, τοσαῦται γὰρ θέσεις μεταλαμβάνονται τοῦ τε ἡλίου καὶ τοῦ ἀστέρος πρὸς ἀλλήλους τε καὶ τὰ δύο τοῦ ὁρίζοντος ἡμικύ-
20 κλια, τό τε πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸ πρὸς δυσμάς. σημαίνεται δὲ ἡ μὲν τῶν ἀστέρων καθ' ἑκάτερον τῶν ἡμικυκλίων θέσις κοινότερον ἀπό τε τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως· ἡ δὲ τοῦ ἡλίου κατὰ τὸ τῶν ὑπ' αὐτοῦ δει-

B, qui p. 65 dicit, adeo in hoc loco depravatum fuisse exemplum suum, ut nulla ratione locorum nomina intellegere potuerit; se percensuisse tamen ea ex Almagest. lib. II c. 6 || **3. 4** τοὺς τὸ τέλος εἰληφότας] *a nobis annotata B* || **4** ὧν post τῆς χρήσεως scriptum anteposuit U. p. 16, postposuit post ἕνεκεν H., *quibus ut possemus uti B* | ἦν post ἀναγκαῖον add. U. l. s. cum *B* (*necesse fuit*); ἀναγκαῖνον *S* || **6** μέχρι — λαμπροτέρων] sic scripsit U. p. 17 cum *B* (*quod tamen in illustrioribus tantum ac splendidioribus fecimus*); καὶ μέχρι μόνον τῶν ἐπισημοτέρων λαμπρῶν *S*

κνυμένων χρόνων ἴδιον ἀπό τε τῆς ἕω καὶ τῆς ἑσπέρας. διόπερ ὅταν μὲν καὶ τὸν ἀστέρα καὶ τὸν ἥλιον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἡμικυκλίου λαμβάνωμεν, τὸν τοιοῦτον σχηματισμὸν καλοῦμεν κοινῶς ἑῴαν ἀνατολήν. ὅταν δὲ ἀμφοτέρους πάλιν ἐπὶ τοῦ πρὸς δυσμάς, καὶ 5 τοῦτον τὸν σχηματισμὸν καλοῦμεν ἑσπερίαν δύσιν. ἐναλλὰξ δὲ ἐχόντων ὅταν μὲν τὸν ἀστέρα νοῶμεν ἐπὶ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἡμικυκλίου, καὶ τὸν ἥλιον ἐπὶ τοῦ πρὸς δυσμάς, οὗτος ὁ σχηματισμὸς καλεῖται ἑσπερία ἀνατολή· ὅταν δὲ τὸν ἥλιον νοῶμεν ἐπὶ τοῦ πρὸς 10 ἀνατολὰς ἡμικυκλίου, καὶ τὸν ἀστέρα ἐπὶ τοῦ πρὸς δυσμάς, καὶ τοῦτον τὸν σχηματισμὸν καλοῦμεν ἑῴαν δύσιν.

3. Πάλιν δὴ καθ' ἕκαστον τῶν ἐκκειμένων τεσσάρων σχηματισμῶν δύο γίνονται πρῶται διαφοραί. 15 τοὺς μὲν γὰρ αὐτῶν καλοῦμεν ἀληθινούς, τοὺς δὲ φαινομένους. καὶ κοινότερον ἀληθινοὶ μέν εἰσιν ὅσοι μὴ τὸν ἀστέρα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἥλιον ἔχουσι κατ' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν ὁρίζοντα· φαινόμενοι δὲ ὅσοι ⟨τὸν⟩ μὲν ἀστέρα κατ' αὐτὸν τὸν ὁρίζοντα, τὸν 20 δὲ ἥλιον ὑπὸ γῆν· οὐ μὴν οὕτως ἁπλῶς, ἀλλ' ἤτοι πρὸ τῆς ἀνατολῆς αὐτῆς, ἢ μετ' αὐτὴν τὴν δύσιν. ἰδιαίτερα δὲ καθ' ἕκαστον τῶν σχηματισμῶν ἑῴαν μὲν ἀνατολὴν ἀληθινὴν λέγουσιν, ὅταν συνανατέλλωσιν ὅ τε ἀστὴρ καὶ ὁ ἥλιος· ἑσπερίαν δὲ ἀνατολὴν 25 ἀληθῆ, ὅταν ἅμα τῷ ἡλίῳ δύνοντι ὁ ἀστὴρ ἀνατέλλῃ· 425 ἑῴαν δὲ δύσιν ἀληθῆ, ὅταν ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνατέλ-

1 ἑῴας et ἑσπερίας *S*: corr. U. l. s. | post ἑσπέρας *B* add. *ortu atque occasu* ‖ **10** νοοῦμεν *S*: corr. U. l. s. ‖ **14** δὲ H. | ἐγκειμένων *S*: corr. U. p. 18 (*explicati B*) ‖ **18** ἔχωσι *S*: corr. U. l. s. ‖ **20** τὸν ante μὲν add. U. l. s. ‖ **22** μετὰ ταύτην *S* ‖ **24** συνανατέλλουσιν *S*: corr. U. p. 17

λοντι ὁ ἀστὴρ δύνῃ· ἑσπερίαν δὲ δύσιν ἀληθῆ, ὅταν συγκαταδύνωσιν ὅ τε ἀστὴρ καὶ ὁ ἥλιος. πάλιν δ' αὖ ἑῴαν ἀνατολὴν φαινομένην, ὅταν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ ὁ ἀστὴρ ἀνατέλλων φαίνηται·
5 ἑσπερίαν δὲ ἀνατολὴν φαινομένην, ὅταν μετὰ τὴν τοῦ ἡλίου δύσιν ὁ ἀστὴρ ἀνατέλλων φαίνηται· ἑῴαν δὲ δύσιν φαινομένην, ὅταν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ὁ ἀστὴρ δύνων φαίνηται· ἑσπερίαν δὲ δύσιν φαινομένην, ὅταν μετὰ τὴν τοῦ ἡλίου
10 δύσιν καὶ ὁ ἀστὴρ δύνων φαίνηται.

4. Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἀληθινῶν σχηματισμῶν οὐ μόνους τοὺς τῶν ἀστέρων, ἀλλὰ καὶ τοὺς τοῦ ἡλίου τόπους θεωρεῖσθαι συμβέβηκεν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος κατ' αὐτὸν συνίσταται τὸν ὁρίζοντα· ἐπὶ δὲ τῶν φαινο-
15 μένων, ἐφ' ὅσον οὕτως ἁπλῶς αὐτοὺς ἀκούομεν, οὐκέτι καὶ τοὺς τοῦ ἡλίου πάντως. δυνατὸν γὰρ γίνεται καὶ πλείοσιν ἡμέραις κατὰ διαφόρους ὑπὸ γῆν τοῦ ἡλίου διαστάσεις, ἑωθινάς τε καὶ ἑσπερινὰς ⟨τὰς⟩ ἀνατολὰς καὶ τὰς δύσεις φαίνεσθαι τῶν ἀστέρων, ὡς
20 ἂν ὑποδεχομένων τινὰ παράλλαξιν τῶν ὑποκειμένων χρόνων. διόπερ οὐδετέρους τῶν κατειλεγμένων σχηματισμῶν ἤδη καὶ φάσεις ῥητέον. ἡ μὲν γὰρ φάσις δήλωσίς ἐστιν ὡρισμένου τε ἅμα καὶ φαινομένου σχηματισμοῦ. τῶν δὲ ἐκκειμένων οἱ μὲν ἀληθινοὶ τοὺς
25 χρόνους αὐτοὺς καθιστῶσιν ἀφανεῖς, οἱ δὲ φαινόμενοι τοὺς τοῦ ἡλίου τόπους. ὅταν οὖν τοὺς φαινομένους

11 ἐπὶ scripsi pro ἐπεί. *in B* ‖ **16** post ἡλίου add. *loca B* ‖ **18** ἑσπερίας U. p. 19 ‖ **18. 19** τὰς ante ἀνατολὰς addidi ‖ **20** post ὑποδεχομένων falso iterat verba σχηματισμῶν ἤδη καὶ φάσεις (vide v. 21. 22) *S* | τινὰ παράλλαξιν corr. U. p. 19 pro τινὰς παράπασιν cum *B* (*aliquam varietatem*) ‖ **21** οὐδ' ἕτερον *S*: corr. U. l. s.

μηκέθ᾽ ἁπλῶς οὕτως εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν ἐκδεχώμεθα, προσδιορίζωμεν δὲ τὰς πρώτας ἢ ἐσχάτας τῶν ἀνατολῶν καὶ τῶν δύσεων, τότε καὶ τὸ τῆς φάσεως ἴδιον περιέξουσιν, ἑνὸς ἤδη γινομένου καὶ τοῦ κατὰ τὸν ἥλιον τόπου, καθ᾽ ὃν ὄντος αὐτοῦ πρῶτον καὶ ἔσχατον οἱ ἀστέρες ἀνατέλλοντες καὶ δύνοντες φαίνεσθαι δύνανται· καὶ συνίστανται κατὰ τὸν τοιοῦτον ἤδη διορισμὸν ἐπί μέν γε τῶν ἐκκειμένων κλιμάτων, καὶ ὅλως ἐφ᾽ ὅσον τέμνει τοὺς τροπικοὺς ὁ ὁρίζων.

5. Ἑῴα μὲν ἀνατολικὴ φάσις ἡ πρώτη τῶν φαινομένων ἀνατολή, ἑσπερία δὲ ἀνατολικὴ φάσις ἡ ἐσχάτη τῶν φαινομένων τοῦ ἀστέρος ἀνατολή. καὶ πάλιν ἑῴα μὲν δυτικὴ φάσις ἡ πρώτη τῶν φαινομένων τοῦ ἀστέρος δύσις, ἑσπερία δὲ δυτικὴ φάσις ἡ ἐσχάτη τῶν φαινομένων τοῦ ἀστέρος δύσις. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν περὶ αὐτὸν τὸν διὰ μέσων τῶν ζῳδίων κύκλον τὰς θέσεις ἐχόντων ἀπλανῶν ἡ τάξις τῶν φάσεων τὸν ἐκκείμενον περιέχει τρόπον, ⟨καὶ⟩ κατὰ μὲν τὸν ἀπὸ τῆς ἑῴας ἀνατολῆς ἕως τῆς ἑσπερίας ἀνατολῆς οἱ ἀστέρες χρόνον ἀνατέλλοντες καὶ οὐ δύνοντες φαίνονται· τὸν δὲ μεταξὺ τῆς ἑσπερίας ἀνατολῆς καὶ τῆς ἑῴας δύσεως φαίνονται μέν, οὔτε ⟨δ᾽⟩

1 *μηκέθ᾽ ἁπλῶς* corr. U. p. 20 pro *μὴ καθ᾽ ἁπλῶς* | *εἰκεῖ* *S*: corr. U. l. s. ‖ **2** *προσδιοριζόμενοι* *S*: corr. U. l. s. cum *B* (*definiverimus*) | *τοὺς πρώτους ἢ ἐσχάτους* libri: corr. U. l. s. ‖ **4** *περιέξουσιν*] *assequemur B* ‖ **7** post *τοιοῦτον B* add. *aspectum* ‖ **8** *διορισμένον* *S*: corr. U. l. s. | *ἐπὶ — κλιμάτων*] *in * expositis climatibus B*, qui p. 73 dicit deesse verbum et id ex Lollini suspitione *παραλλήλων* | *μέν γε*] *τε* U. l. s.; num *μέντοι?* | *κλιμάτων* Fabr., *τάξεων* *S*; *κλιμάτων μετὰ τάξεως* U. l. s. ‖ **13** *πρώτον* *S* ‖ **17** *ἀπλανῶς* H. ‖ **18** *καὶ* ante *κατὰ* add. U. p. 22 cum *B* (*atque toto illo*) ‖ **20** ante *χρόνον* *S* habet *οἱ ἀστέρες* (vulg. post *χρόνον*) ‖ **21** *φαίνεται* *S* ‖ **22** *δ᾽* post *οὔτε* add. U. p. 23 ex *B* (*sed neque*)

ἀνατέλλοντες οὔτε δύνοντες· τὸν δὲ ἀπὸ τῆς ἑσπερίας δύσεως ἕως τῆς ἑῴας ἀνατολῆς ὅλως οὐ φαίνονται. τούτους δὲ ὅτε μὲν ἀφανίζονταί τινα χρόνον, καλοῦμεν ἐπιτέλλοντας καὶ κρυπτομένους· καὶ τὴν μὲν ἑῴαν 5 αὐτῶν ἀνατολὴν ἁπλῶς ἐπιτολὴν καλοῦμεν, τὴν δὲ ἑσπερίαν δύσιν ἁπλῶς κρύψιν. ὅτε δὲ φαίνονταί τινα χρόνον μήτε ἀνατέλλοντες μήτε δύνοντες κολοβοδιεξόδους καλοῦσιν.

6. Ἐπὶ δὲ τῶν ἱκανὴν ἀπεχόντων ἀστέρων διάστα- 427 10 σιν τοῦ διὰ μέσων πρὸς ἄρκτους ἢ μεσημβρίαν ἐνίοτε μεταπίπτει τῆς ἐκκειμένης τάξεως κατὰ τὴν ἑτέραν τῶν συζυγιῶν· καὶ τὸ μὲν ἕτερον τῶν εἰρημένων ἰδιωμάτων μετὰ τῆς τάξεως τηρεῖται, τὸ δὲ ἐναντίον συμμεταπίπτει τῇ κατ' αὐτὸ τάξει. τοῖς μὲν 15 γὰρ νοτιωτέραν ἔχουσι τοῦ διὰ μέσων τὴν θέσιν, ἡ μὲν ἑσπερία δύσις τηρεῖται προχρονοῦσα τῆς ⟨ἑῴας⟩ ἀνατολῆς· καὶ τὸ τῶν ἐπιτολῶν καὶ κρύψεων ἴδιον, ὅτι τὸν μεταξὺ πάλιν τῶν δύο τούτων φάσεων χρόνον ἀφανίζονταί τελείως. ἡ δὲ ἑῴα δύσις ἀνάπαλιν 20 ἐνίοτε προχρονεῖ τῆς ἑσπερίας ἀνατολῆς, ὡς μηκέτι τὸ τῶν κολοβοδιεξόδων ἴδιον αὐτοῖς ἐπισυμπίπτειν, ἀλλὰ τὸ τῶν καλουμένων νυκτιδιεξόδων, ἐπειδὴ τὸν ἀπὸ τῆς ἑῴας δύσεως ἕως τῆς ἑσπερίας ἀνατολῆς χρόνον καὶ ἀνατέλλοντες καὶ δύνοντες καὶ ὅλον τὸ 25 ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον διεξιόντες φαίνονται, μετὰ μὲν

9 ἱκανὴν et διάστασιν corr. U. l. s. pro ἱκανῶς et διάστασις ‖ 11 ante τῆς add. ἑτέραν H. ‖ 15 νοτιωτέροις *S*: corr. U. p. 24 cum *B* (*australiorem*) ‖ 16 τηρεῖται corr. Bonaventura p. 80 pro στηρίζεται | προχρονοῦσα corr. Bon. p. 80 et Fabricius p. 427 pro πολυχρονοῦσα (πολυπροχρονοῦσα H.) | ἑῴας addidi ex *B*, qui *matutinum* add. ‖ 18 δύο φάσεων τούτων coni. U. p. 24 ‖ 19 τέλειον *S*: corr. U. p. 25 ex *B* (*penitus*) ‖ 22 post νυκτιδιεξόδων *B* add. *naturam imitentur*

τὴν τοῦ ἡλίου δύσιν ἀνατέλλοντες, πρὸ δὲ τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ καταδύνοντες. τοῖς δὲ βορειοτέραν ἔχουσι τοῦ διὰ μέσων τὴν θέσιν ἀνάπαλιν ἡ μὲν ἑσπερία ἀνατολὴ τηρεῖται προχρονοῦσα τῆς ἐῴας δύσεως καὶ τὸ τῶν κολοβοδιεξόδων ἴδιον, ὅτι πάλιν τὸν 5
μεταξὺ τούτων τῶν δύο φάσεων χρόνον φαίνονται μέν, οὔτε δ' ἀνατέλλοντες οὔτε δύνοντες· ἡ δὲ ἐῴα ἀνατολὴ προχρονεῖ πολλάκις τῆς ἑσπερίας δύσεως τῷ μηκέτι τὸ τῶν ἀφανιζομένων καὶ ἐπιτελλόντων καὶ κρυπτομένων ἴδιον αὐτοῖς παρακολουθεῖν, ἀλλὰ τὸ 10
τῶν καλουμένων ἐνιαυτοφανῶν, ἐπειδὴ καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐῴας ἀνατολῆς ἕως τῆς ἑσπερίας δύσεως χρόνον φαίνεσθαι δύνανται, δύνοντες μὲν μετὰ τὴν τοῦ ἡλίου δύσιν, ἀνατέλλοντες δὲ πρὸ τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ. καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι καὶ ἀμφιφανεῖς. διὸ καὶ 15
παρατηρητέον ἐπὶ τῆς ἀναγραφῆς, ὅτι τοὺς ἐπιτέλλειν καὶ κρύπτεσθαι λεγομένους τῶν ἀφανιζομένων εἶναι συμβέβηκε, τοὺς δ' ἀνατέλλειν ἐῴαν ἁπλῶς καὶ δύνειν ἑσπερίαν, τῶν ἐνιαυτοφανῶν τε καὶ ἀμφιφανῶν· ὁμοίως δὲ τοὺς μὲν τὴν ἑσπερίαν ἀνατολὴν τῆς 20
ἐῴας ⟨δύσεως⟩ προχρονοῦσαν ἔχοντας, τῶν κολοβοδιεξόδων, τοὺς δὲ ἀνάπαλιν τὴν ἐῴαν δύσιν τῆς ἑσπερίας ἀνατολῆς, τῶν νυκτιδιεξόδων. τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς διαφορὰς καὶ τὰς τάξεις τῶν φάσεων ἁρμόζοντα τῇ παρούσῃ προθέσει σχεδὸν τοσαῦτ' ἂν εἴη. 25

429 7. *Κεχρήμεθα δὲ τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ ἔτους χρονογραφίᾳ διὰ ⟨τὸ⟩ τῆς κατὰ τὸ ἔτος ἐπουσίας ἐν*

2 *καταδύοντες* S | *βορειοτέροις* S: corr. U. p. 24 ex B (*borealiorem*) ‖ 7 *δ'* ante *ἀνατέλλοντες* habet solus S ‖ 21 *δύσεως* add. U. p. 25 cum B (*occasum*) ‖ 27 *διὰ τὸ τῆς — ἐκλαμβάνεσθαι* (p. 207, 3)] *ne dierum aequivocatio ob intercalationem quarto quoque anno factam in notandis excipiendisque apparitionibus*

ταῖς ἐμβολίμοις διὰ τετραετηρίδος ἡμέραις ἀποδιδομένης ἐπὶ πολὺν χρόνον δύνασθαι τὰς αὐτὰς φάσεις ταῖς ὁμωνύμοις ἡμέραις ὡς ἐπὶ πᾶν ἐκλαμβάνεσθαι. τῶν οὖν ἡμερῶν ἑκάστην ἀπὸ τῆς ἐν τῷ θὼθ νεομηνίας 5 ἐκτιθέμενοι κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὑπογράφομεν, ἐφ' ὅσον ἔνεστι, τὰς συντελουμένας ἐν αὐταῖς φάσεις καί τινας τῶν ὑποκειμένων κλιμάτων ὥρας, προτάσσοντες ἑκάστης φάσεως πρὸς ἔνδειξιν τοῦ κλίματος τὸ πλῆθος τῶν συνισταμένων ἰσημερινῶν ὡρῶν τῆς με-10 γίστης ἡμέρας ἢ νυκτὸς ἐν ᾧ γίγνεται παραλλήλῳ, καὶ ἔτι προσυπογράφοντες τὰς τετηρημένας παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐν ταῖς κατὰ τὰς ἐκκειμένας ἡμέρας τοῦ ἡλίου παρόδοις τοῦ περιέχοντος ἐπισημασίας, οὐχ ὡς ἀπαραλλάκτως μέντοι ταύτας γε καὶ ἐκ παντὸς 15 ἀποβησομένας, ἀλλ' ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ καθ' ὅσον οὐδὲν τῶν ἄλλων αἰτίων πολλῶν ὄντων ἀντιπίπτει· τρέπεσθαι μὲν γάρ πως οἰητέον τὰς τῶν ἀέρων καταστάσεις καὶ παρὰ τοὺς ἐκκειμένους τῶν ἀπλανῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμούς, ὥσπερ καὶ παρ' αὐτὴν μόνην 20 τὴν ἐπὶ τὰς τροπὰς καὶ ἰσημερίας τοῦ ἡλίου πάροδον. οὐ μὴν ἐπὶ τούτοις εἶναι τὴν πᾶσαν αἰτίαν τοῦ συμπτώματος, ἀλλὰ καὶ συμβάλλεσθαι πλεῖστα εἰς τὴν ἔκβασιν τῶν συντελεσθησομένων τήν τε σελήνην καὶ

committeretur B | τὸ ante τῆς add. Buttmann apud Ideler. chronolog. I p. 149 not. 3 ‖ **1** ἡμέραις] corr. Buttmann l. s. pro ἡμέρας ‖ **4** τῆς pro τῶν corr. U. p. 25 | νεομηνίας corr. U. l. s. pro νεομηνιῶν (νεομηνίαν *S*) ‖ **6** φάσεσι H. ‖ **7** καί τινας corr. U. l. s. pro κατά τινας | καί — ὥρας] *in acceptis a nobis climatibus B* ‖ **14** γε corr. U. p. 27 pro τε ‖ **16. 17** τρέπεσθαι] *converti ac mutari B* ‖ **17** γὰρ πῶς *S*, *namque . . quodammodo B* | οἰητέον] οἰκεῖον H. ‖ **18** παρὰ corr. U. l. s. pro περὶ ‖ **20** τὴν om. H. | ἰσημερίνας *S*: corr. U. l. s. ‖ **23** συντελεστησομένων *S*

τοὺς ε̅ πλανωμένους, τὴν μὲν σελήνην ἀνταναλαμβάνουσαν ὡς ἐπὶ πολὺ τὰς ἐπισημασίας ἀπὸ τῶν κατ' αὐτὰς τὰς φάσεις ἡμερῶν ἐπὶ τὰς τῶν ἰδίων πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν· τοὺς δὲ ε̅ πλανωμένους πάλιν συνεργοῦντας ταῖς ποιότησι τῶν προτελέσεων ἀνάλογον ταῖς 5 τῶν οἰκείων φύσεων κράσεσι καὶ συμμετρίαις, καθάπερ καὶ τῶν ὡρῶν αὐτῶν ἐστιν ἰδεῖν καὶ τοὺς καιρούς, ποτὲ μὲν συλληπτῶς, ποτὲ δὲ καθυστερητῶς ἀποβαίνοντας διὰ τὰς τῶν συζυγιῶν ἡλίου καὶ σελήνης διαστάσεις καὶ τὰς ποιότητας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ⟨τὸ⟩ 10 ἧττον ἐπὶ πλεῖστον διατεινομένας, ἕνεκεν τῆς τῶν πλανωμένων τούτων ἐπιπορεύσεως.

8. Καλῶς οὖν ἔχει προσεῖναι ταῖς ἐπισκέψεσι τῶν ἐπισημασιῶν καὶ ὅλως τῶν τοιούτων προρρήσεων, πρῶτον μὲν στοχαζομένους τοῦ παρ' αὐτὰς αἰτίου, καὶ 15 μὴ τὸ πᾶν ἐπὶ μόνῳ τούτῳ ποιουμένους καὶ προσκατανοοῦντας, ὅτι καὶ τῶν ἀναγραψάντων αὐτῶν τὰς ἐπισημασίας ἄλλοι κατ' ἄλλας χώρας τυγχάνουσι τετηρηκότες, καὶ πολλαχῇ μηδ' ὁμοίαις καταστάσεσι περιπεπτωκότες, ἤτοι δι' αὐτὸ ⟨τὸ⟩ τῶν χωρίων ἴδιον 20 ἢ διὰ τὸ μηδὲ τὰς αὐτὰς φάσεις ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις συνίστασθαι πανταχῇ· ἔπειτα καθ' ὅσον ἐνδέχεται συνεπιλαμβανομένους καὶ τῶν ἄλλων αἰτιῶν καὶ συνεπισκεπτομένους τὰς διὰ τῶν ἡμερολογικῶν ἐκτεθειμένας τῶν πλανωμένων παρόδους, ἵνα τὰς μὲν ἡμέρας τῶν 25

1 *ἀνταναλαμβάνουσαν* corr. U. l. s. pro *αἰτίαν ἀναλαμβάνουσαν* ‖ **6** *φάσεων* H. ‖ **7** *αὐτῶν*] *quattuor B* ‖ **8** *καθυστερικῶς S*: corr. U. l. s. (*καὶ ὑστηρικῶς* H.) ‖ **10. 11** *τὸ* ante *ἧττον* om. *S* ‖ **12** *ταύτης S*: corr. U. l. s. ‖ **14** *τῶν* ante *τοιούτων* om. H. ‖ **16** *τὸ* om. H. ‖ **16. 17** *προσκατανοῦντας S* ‖ **18. 19** *τετηρηκότες* corr. U. p. 28 pro *τετηρηθέντες* (*observarunt B*) ‖ **19** *μηδ'* pro *μηθ* corr. Hercher ‖ **20** *τὸ* add. U. l. s. | *τῶν χωρίων*] *τὸ* H. ‖ **21** *ταῖς* om. H. ‖ **24** an *ἡμερολογίων*? | *ἐκτιθεμένας* H.

ἐπισημασιῶν ἐφαρμόζωμεν ταῖς τε τῶν ἔγγιστα διχοτόμων καὶ ταῖς πρὸ συνόδου μάλιστα καὶ πανσελήνου, καὶ προσέτι ταῖς τε τῶν περὶ αὐτὰς τὰς φάσεις ἐπὶ 431 τὰ δωδεκατημόρια μεταβάσεων τοῦ ἡλίου, τὰς δὲ 5 ποιότητας τῇ φύσει τοῦ μάλιστα συνεσχηματισμένου τῶν ε̄ πλανωμένων· τοῦ μὲν τῆς Ἀφροδίτης ἀστέρος πρὸς τὰ θερμὰ τῶν καταστημάτων συνεργήσαντος, τοῦ δὲ Κρόνου πρὸς τὰ ψυχρά, τοῦ δὲ Διὸς πρὸς τὰ ὑγρά, τοῦ δὲ Ἄρεως πρὸς τὰ ξηρά, τοῦ δὲ Ἑρμοῦ 10 πρὸς τὰ ἔνικμα καὶ πνευματώδη, συνυπακουομένων πρὸς αὐτὴν τῆς πρὸς τὰς ἐναντίας τῶν κράσεων ἀποσυνεργήσεως.

9. Τὸ μέντοι τινὰς τῶν π α ρ ὰ τ ο ῖ ς π α λ α ι ο τ έ ρ ο ι ς κατωνομασμένων ἀστέρων μὴ π ρ ο σ ε ν τ ε τ ά χ θ α ι παρ' 15 ἡμῖν μήτε ἐν αὐτῇ ⟨τῇ⟩ τ ῆ ς π ρ α γ μ α τ ε ί α ς σ υ ν τ ά ξ ε ι μήτε νῦν, οἷον ὀιστόν, πλειάδας, ἐρίφους, προτρυγητῆρα, δελφῖνα, καὶ εἴ τις τοιοῦτος, συγχωρητέον, εἰ μὴ βαρὺ τὸ αἴτημα, μάλιστα μὲν διὰ τὸ δυσδιακρίτους καὶ δυσκατανοήτους εἶναι παντάπασιν τὰς τῶν οὕτως 20 μικρῶν ἀστέρων ἐσχάτας καὶ πρώτας φαντασίας· κεχρῆσθαί τε τ ο ὺ ς π ρ ὸ ἡ μ ῶ ν αὐταῖς ἀπὸ στοχασμοῦ τινος μᾶλλον ἢ τηρήσεως ἐξ αὐτῶν τῶν φαινομένων ἄν τις κατανοήσειεν. ἔπειθ' ὅτι τῆς πρώτης προθέσεως ἡμῖν μέχρι τῶν τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου 25 μεγέθους ἀπλανῶν διὰ τὴν ἐκκειμένην αἰτίαν ὑποβληθείσης τὸ τοιούτοις μόνοις τῶν ὑποκάτω τὰ μεγέθη

3 περὶ corr. U. p. 29 pro παρὰ ‖ **4** δὲ] sic *B* (*vero*), τε *S* ‖ **11. 12** ἀποσυνεργήσεως scripsi pro ἀπὸ συνεργήσεως ‖ **13** παρὰ scripsi pro περὶ, *apud B* ‖ **15** τῇ add. U. p. 29 ‖ **26** τὸ τοιούτοις — αἰτίαν (p. 210, 3)] *tum etiam quia hae solae propter insignem magnitudinem (non quidem omnes) neque in-*

καὶ μὴ πᾶσιν ἐπιβάλλειν, δυσπόριστον ἔμοιγε αἰτίαν ἔχειν καταφαίνεται τῶν ἐπ' αὐτοῖς ἀναγεγραμμένων ἐπισημασιῶν ἄδηλον ἐχουσῶν τὴν αἰτίαν διὰ τὸ τῶν ἡμερῶν ἄστατον, καὶ προσαναφθησομένων ἂν οἰκειότερον ταῖς τῶν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον λαμπροτέρων 5 ἀστέρων φάσεσιν, οἷον τῶν ἐπ' οἰστῷ καὶ δελφῖνι ταῖς τοῦ κατὰ τὸν ἀετὸν λαμπροῦ, τῶν δὲ ἐπὶ προτρυγητῆρι ταῖς ἀρκτούρου καὶ στάχυος, τῶν δὲ ἐπὶ πλειάσι καὶ τοῖς ἐρίφοις ταῖς αἰγὸς καὶ τῶν ὑάδων, ὧν ἑκάστου καὶ τὸ μέγεθος ἀξιόπιστον ἂν εἴη πρὸς 10 τὸ δύνασθαί τινα τροπὴν πρὸς τὸ περιέχον ἀπεργάσασθαι, καὶ τῆς φάσεως ὁ χρόνος σαφὴς καὶ μετὰ καταλήψεως ὡρισμένης· ἃ τοῖς ἀμαύροις, κἂν ἐκ πλειόνων τινὰ τυγχάνῃ συνεστῶτα, τοῖς γε μὴ μυθοποιεῖν προαιρουμένοις οὐδαμῶς ἂν ὑπάρχοντα φανείη, μᾶλ- 15 λον δὲ οὐδ' ἑῴας ἢ ἑσπερίας κυρίως ἄν τις αὐτῶν ἐπικαλέσειε τὰς πρώτας ἢ τὰς ἐσχάτας τῶν φαντασιῶν μείζονος πολλῷ τῆς ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα τοῦ ἡλίου διαστάσεως ἐπ' αὐτῶν συνισταμένης τῶν κατ' αὐτοὺς

certam neque explicatu difficilem causam significationum videntur habere, quae in illarum aspectibus annotantur B ‖ **p. 209, 26** τούτοις coni. U. p. 31 ‖ **3** ἐχουσῶν — ὑάδων (9) *praeterquam quod et rationi magis consentaneum est ad stellas alias longe splendidiores, quarum apparitiones iisdem temporibus existunt, oculos convertere; videlicet pro Sagitta et Delphino fulgentes, quae proximae sunt, pro Vindemiatore Arcturum et Spicam, pro Vergiliis et Haedis Capram ac splendidam Hyadum observare B*; de toto hoc loco cf. U. p. 31 ‖ **4. 5** ἀνοικειότερον *S*: corr. U. ‖ **6** τῶν ἐπ' corr. U. pro τῷ μὲν ‖ **7** τοῦ κατὰ τὸν ἀετὸν λαμπροῦ corr. U. pro τῶν κατὰ τόνδε τὸν λαμπρόν ‖ **8** ταῖς corr. U. pro καὶ ἐπ' ‖ **9** ταῖς corr. U. pro τὴν ‖ **10** ὧν habent *S* et *B*; om. vulg. ‖ **14** γε corr. U. p. 33 pro δὲ ‖ **15** φανείη corr. U. l. s. pro φαίνει, ἢ ‖ **16** αὐτῷ H. ‖ **18** μείζονας, πολλῷ *S*: corr. U. l. s. cum *B* (*quod longe maior solis distantia sub horizonte*)

τοὺς χρόνους τῆς ἑῴας καὶ τῆς ἑσπερίας ἐκβαλλομένων· προσπαραμεμυθημένων δὲ καὶ τούτων αὐτάρκως, ὑποτάξομεν ἤδη τὴν ἀναγραφὴν ἔχουσαν οὕτως.

PTOLEMAEI

p. 71 (ed. Petav.)

5 # CALENDARIVM

ΘΩΘ

A

ᾱ. ὥρᾳ ιδ̄ ∟″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. Ἱππάρχῳ ἐτησίαι παύονται. Εὐδόξῳ ὑετίαι, βρονταί, ἐτησίαι παύονται (= d. 29. m. Augusti).

10 β̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει, καὶ στάχυς κρύπτεται. Ἱππάρχῳ ἐπισημαίνει (= d. 30. m. Augusti).

γ̄. ὥρᾳ ιγ̄ ∟″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε̄ ὁ καλούμενος αἲξ ἑσπέριος ἀνατέλλει.

2. 3 ὑπετάξομεν H. ‖ 4 hic incipit *L* f. 180ᵛ, in quo rubre inscriptum πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν ἐπισημανιῶν et *V* fol. 336ᵛ, in quo inscribitur πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν καὶ ἐπισημασία, et editio Petavii, apud quem inscribitur *ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΦΑΣΕΙΣ ΑΠΛΑΝΩΝ*; apud H. inscribitur *ΜΗΝΕΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΝ. ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΦΑΣΕΙΣ ΑΠΛΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΣΙΩΝ*; deest lemma in *B* ‖ 6 Θώθ] sic *V* rubr. item infra φαωφὶ et ἀθύρ: ante aliquos menses spatium vacuum a rubric. non expletum; *Thot B* et sic semper; μὴν Θὼθ ἤτοι Σεπτέμβριος ceteri (in *L* rubre) ‖ 7 ᾱ et reliquorum huius mensis dierum numeri adscripti sunt a rubricatore in *V*; de ceteris mensibus vide 1. Phaophi | ante α′ *B* add. *Augustus 29* et sic per totum calendarium; an ex codice? | ante ὥρᾳ *S* add. καθ' ἡμᾶς δὲ αὐγούστου κθ̄ | ιδ̄ ∟″ *LV*, ιδ̄ cet. | ἐπιτέλλει Ἱππάρχῳ *P* ‖ 8 ὑέτιαι hic *LV* et sic semper ‖ 9 ἐτησίαι παύονται] addidi ex *B*, qui *Etesiae ponunt* add. ‖ 10 ἐπιτέλλει addidi ex *B* (*emergit*) ‖ 11 καὶ] *hor. 14 B* | ἐπισημαίνει] *emergit B* ‖ 13 ὥρᾳ ιγ̄ ∟″ add. *S* | ὥρᾳ—ἐπιτέλλει] om. *B* ‖ 13. 14 ἐπιτέλλει ὥρᾳ ιγ̄ *P* ‖ 14 ὥρᾳ ιε̄ *B*, ὥρᾳ ιγ̄ ∟″ *LV* cet.

B *Αἰγυπτίοις ἐτησίαι παύονται, Εὐδόξῳ ἄνεμοι μεταπίπτοντες, Καίσαρι ἄνεμος, ὑετός, βρονταί· Ἱππάρχῳ ἀπηλιώτης πνεῖ* (= d. 31. m. Augusti).

δ̄. ὥρᾳ ιε̄ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑῷος δύνει. Καλλίππῳ χειμαίνει καὶ ἐτησίαι παύονται (= d. 5 1. m. Septembris).

ε̄. ὥρᾳ ιγ̄ ∠″ στάχυς κρύπτεται. ὥρᾳ ιε̄ ⟨∠″⟩ *ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος δύνει. Μητροδώρῳ δυσαερία· Κόνωνι ἐτησίαι λήγουσι* (= d. 2. m. Septembris).

ς̄. ὥρᾳ ιε̄ ∠″ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς κρύ- 10 *πτεται. Αἰγυπτίοις ὁμίχλη καὶ καῦμα ἢ ὑετὸς ἢ βροντή· Εὐδόξῳ ἄνεμος, βροντή, δυσαερία. Ἱππάρχῳ ἄνεμος, νοτία* (= d. 3. m. Septembris).

72 A *ζ̄. Μητροδώρῳ δυσαερία, Καλλίππῳ, Εὐκτήμονι, Φιλίππῳ δυσαερία καὶ ἀταξία ἀέρος· Εὐδόξῳ ὑετός,* 15 *βρονταί, ἄνεμος μεταπίπτων* (= d. 4. m. Septembris).

η̄. Αἰγυπτίοις ὑετία, χειμὼν κατὰ θάλασσαν ἢ νότος· Καίσαρι ἄνεμοι μεταπίπτοντες, ὑετία καὶ ἐτησίαι παύονται (= d. 5. m. Septembris).

θ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος δύνει. 20

1 *ἐτήσιαι* hic *LV* et sic semper | *ἄνεμοι μεταπίπτοντες S* et *B* (*venti varii sese alternatim collidentes*), *ἄνεμοι LV*; om. cet. ‖ 2 *Καίσαρι* add. *BS* | *ἄνεμος* om. *LV* ‖ **2. 3** *βρονταὶ Ἱππάρχῳ P* ‖ **5** *χειμαίνει*] *σημαίνει PL*, *σειμαίνει V* ‖ **7** *ὥρᾳ ιγ̄ P* | ∠″ addidi coll. 1. Epagom. ‖ **10** *ὥρᾳ ιε̄* ∠″ *BLV*, *ὥρᾳ ιε̄ P*, *ὥρᾳ ιγ̄* ∠″ *S* | *τῆς νοτίου χηλῆς*] *quae in extrema austrina Chele duarum B* et sic semper | *νοτίας* libri: correxi secundum Ptolemaei consuetudinem ‖ **10. 11** *κρύπτεται Αἰγυπτίοις P*, qui persaepe perperam interpungit ‖ **11** *ἢ* ante *ὑετὸς* addidi ex *B* (*vel*) | *ὑετὸς* om. *S* ‖ **11. 12** *ἢ βροντή* add. *S* et *B* (*vel tonitrua*) *βροντὴ* add. *LV* ‖ **13** *ἄνεμος* add. *S* et *B* (*ventus*) ‖ **15** *ἀταξία LPV*, *varius aer B*, *ἀναμιξία S*, *ἀμιξία* coni. Boeckh *die vierjährigen Sonnenkreise* p. 244 ‖ **18** *Καίσαρι—παύονται* (19) add. *BS* ‖ **20** *τοῦ ὄρνιθος*] *quae in cauda Oloris seu Avis B*

Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ ἀργεστὴς πνεῖ (= d. 6. m. Septembris).

ῑ. ὥρᾳ ιγ̄ 𐅵″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Φιλίππῳ* δυσαερία, *Δοσιθέῳ* χειμαίνει
5 (= d. 7. m. Septembris).

ια̅. *Αἰγυπτίοις* ἐπισημαίνει (= d. 8. m. Septembris).

ιβ̅. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς κρύπτεται B (= d. 9. m. Septembris).

ιγ̅. *Δοσιθέῳ* ἀκρασία ἀέρων (= d. 10. m. Septembris).

10 ιδ̅. ὥρᾳ ιδ̄ 𐅵″ ὁ καλούμενος κάνωβος ἐπιτέλλει, *Καίσαρι* βορέαι παύονται πνέοντες (= d. 11. m. Septembris).

ιε̅. *Εὐδόξῳ* ἄνεμοι νότιοι (= d. 12. m. Septembris).

ιϛ̅. *Καλλίππῳ* καὶ *Κόνωνι* ἐπισημαίνει (= d.
15 13. m. Septembris).

ιζ̅. ὥρᾳ ιδ̄ 𐅵″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος δύνει, καὶ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς κρύπτεται, καὶ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑῷος δύνει. *Εὐδόξῳ* βορέαι C παύονται· *Μητροδώρῳ* ἐπισημαίνει· *Δημοκρίτῳ*
20 *Ἀβδηρίτῃ* ἐπισημαίνει καὶ χελιδὼν ἀφανίζεται (= d. 14. m. Septembris).

ιη̅. ὥρᾳ ιε̄ 𐅵″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου κρύ-

1 ἐργαστὴς *V* et sic semper | πνεῖ add. *BS* ‖ **3** ὥρᾳ ιγ̄ 𐅵″ *B*, ιγ̄ *S*, ιδ̄ *P*, ιδ̄ 𐅵″ *LV* | τοῦ περσέως] *quae in dextro latere Persei B* ‖ **6** ἐπισημαίνει] χειμάζει *LP* ‖ **10** 𐅵″ post ιδ̄ add. *LV* et H. (cf. I. p. 202 et mus. Rhen. XL p. 64 n. 1) ‖ **13** ἄνεμοι add. *BS* ‖ **14** Κόνωνι] Κάνωβος *P* ‖ **16** ὥρᾳ ιδ̄ *P* | τοῦ ὄρνιθος] *quae in cauda avis B* ‖ **17** καὶ pri.] ὥρᾳ ιδ̄ *B* | καὶ post.] ὥρᾳ ιδ̄ 𐅵″ *B* ‖ **18. 19** Εὐδόξῳ βορέαι παύονται] add. *BS* ‖ **19. 20** Δημοκρίτῳ Ἀβδηρίτῃ] om. *S* ‖ **20** Ἀβδηρίτῃ — ἀφανίζεται] om. *P* | ante χελιδὼν addidi ἐπισημαίνει καὶ ex *B*, qui *significat et* add. ‖ **22** ὥρᾳ ιε̄ *P* | τὸ habent *LV*

πτεται. Αἰγυπτίοις ὑετία, ἐπισημαίνει, φθινοπώρου ἀρχή, χελιδὼν ἀφανίζεται. Δοσιθέῳ νοτία· Εὐκτήμονι μετοπώρου ἀρχή (= d. 15. m. Septembris).

ιθ. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑσπέριος ἀνατέλλει· Ἱππάρχῳ δυσαερία καὶ ὑετία κατὰ 5 *θάλασσαν καὶ φθινοπώρου ἀρχή* (= d. 16. m. Septembris).

$\overline{\kappa}$. Καίσαρι μετοπώρου ἀρχὴ καὶ χελιδὼν ἀφανίζεται. Μητροδώρῳ ὑετία κατὰ θάλασσαν καὶ δυσαερία (= d. 17. m. Septembris).

D *$\overline{\kappa\alpha}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς κρύπτεται·* 10 *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ λίψ, ὀψὲ ἀπηλιώτης, Εὐδόξῳ μετόπωρον ἄρχεται* (= d. 18. m. Septembris).

$\overline{\kappa\beta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ ὁ καλούμενος ἀντάρης κρύπτεται. Αἰ- 15 *γυπτίοις ζέφυρος ἢ ἀργεστὴς καὶ ψακάς· Εὐδόξῳ νοτία* (= d. 19. m. Septembris).

$\overline{\kappa\gamma}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ⟨ς″⟩ ὁ καλούμενος αἲξ ἑσπέριος ἀνατέλλει· ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ ἀρκτοῦρος ἑῷος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις

1 *ὑετία* add. *BS* ‖ 1. 2 *ἐπισημαίνει φθινοπώρου ἀρχήν PL* ‖ 2 *χελιδὼν ἀφανίζεται*] add. *BS* | *νότια* hic *L* et sic semper (plerumque vix diiudicari potest, utrum austrum [*νότια*] an humorem [*νοτία*] significare voluerint) ‖ 2. 3 *Εὐκτήμονι μετοπώρου ἀρχή*] add. *BS* ‖ 4 *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ BLSV*, *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$* vulg. ‖ 5 *δυσαερία καὶ*] add. *BS* ‖ 5. 6 *κατὰ θάλασσαν καὶ φθινοπώρου ἀρχή*] add. *BS* ‖ 7 *Καίσαρι—δυσαερία* (8. 9)] *ὑετία κατὰ θάλασσαν Μητροδώρῳ LPV* ‖ 10 *ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$*] add. *BS* | *τῆς νοτίου χηλῆς*] *piscis austrini B* | *νοτίου LV* hic et semper infra ‖ 11 *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$*] *καὶ LPV* ‖ 12 *ὀψὲ—ἄρχεται* (13) add. *BS* ‖ 15 *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″* scripsi: *ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ BS*, *ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ L*, *ὥρᾳ $\overline{\delta}$ ς″ V*, *ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$* vulg. ‖ 16 *ἢ* om. *B* | *καὶ ψακάς* post *ἀργεστὴς B* add.; ceteri eadem verba post *νοτία* (17) add. | *ψεκᾶς S* ‖ 18 *ὥρᾳ—ἀνατέλλει* om. *BS* | ς″ addidi ‖ 19 ante *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″* additus erat diei numerus $\overline{\kappa\delta}$ per errorem, quo animadverso erasus est, in *V* | *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς′ LV*, *ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ BS*, *ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$* vulgo

ψακὰς καὶ ἄνεμος· ἐπισημαίνει. Καλλίππῳ καὶ Μητροδώρῳ ὑετία (= d. 20. m. Septembris).

κδ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας E ἑῷος δύνει (= d. 21. m. Septembris).

5 κε. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς κρύπτεται. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος, καὶ δι' ἡμέρας ὄμβρος (= d. 22. m. Septembris).

κς. ὥρᾳ ιε ἀρκτοῦρος ἑῷος ἀνατέλλει· Εὐδόξῳ 10 ὑετός. Ἱππάρχῳ ζέφυρος ἢ νότος (= d. 23. m. Septembris).

κζ. ὥρᾳ ιδ ⟨ὁ⟩ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑῷος δύνει· καὶ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑῷος δύνει (= d. 24. m. Septembris).

κη. μετοπωρινὴ ἰσημερία. Αἰγυπτίοις καὶ Εὐ- 73 A 15 δόξῳ ἐπισημαίνει (= d. 25. m. Septembris).

κθ. ὥρᾳ ιδ ὁ καλούμενος ἀντάρης κρύπτεται. ὥρᾳ ιδ ς″ ἀρκτοῦρος ἑῷος ἀνατέλλει. Εὐκτήμονι ἐπισημαίνει, Δημοκρίτῳ ὑετὸς καὶ ἀνέμων ἀταξία (= d. 26. m. Septembris).

20 λ. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑῷος

1 ἄνεμος Καλλίππῳ, *P* | ἄνεμοι *V* | ἐπισημαίνει addidi ex *B* | 3 κε, part. eras., *V* | ὥρᾳ ιδ *P* ‖ 5 κς, part. eras., *V* | ὥρᾳ ιδ *P* | ὥρᾳ ιγ *P* | ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου — ὥρᾳ ιε (6)] om. *BS* ‖ 6 ὥρᾳ ιε ς″ *LV* et H. | τοῦ ὄρνιθος *LV*, τῆς ὄρνιθος cet., *quae in cauda avis B* ‖ 7 δι' ἡμέρας] δ' ἡμέρας *S* et sic saepius, *per quatuor dies iuges B* (i. e. δ' ἡμέρας) ‖ 9 κζ part. eras. *V* | ὥρᾳ ιε ς″ *BLSV* ‖ 11 κη part. eras. *V* | ὁ add. H. ‖ 12 καὶ] *hora 14 B* ‖ 14 μεθοπωρίνη hic *L* et sic semper infra | ἰσημερία Αἰγυπτίοις (sic!) *S*, ἰσημερία καὶ Αἰγυπτίοις *P* ‖ 14. 15 Εὐδόξου *L* ‖ 16 κθ] λ sed eras. in *V* | ὥρᾳ ιδ intolerabile (v. I. p. 208); expectatur ὥρᾳ ιε, id ipsum debuit non ante, sed post alteram observationem poni ‖ 16. 17 ὥρᾳ ιδ ς″ add. *B*, solum ὥρᾳ *L* ‖ 18 καὶ ἀνέμων ἀταξία] add. *SB* (*ac venti inordinati*) ‖ 20 λ] spat. vac. in *V* | ὥρᾳ ιδ ς″] add. *BS*

δύνει· Εὐκτήμονι, Φιλίππῳ καὶ Κόνωνι ἐπισημαίνει (= d. 27. m. Septembris).

B ΦΑΩΦΙ

ᾱ. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος· Ἱππάρχῳ ἐπισημαίνει (= d. 28. m. Septembris). 5

β̄. ὥρᾳ ιε̄ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε̄ S″ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς κρύπτεται. Εὐδόξῳ καὶ Εὐκτήμονι ἐπισημαίνει. Ἱππάρχῳ νότος ἢ ζέφυρος (= d. 29. m. Septembris).

γ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ἀρκτοῦρος ἑῷος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε̄ S″ ὁ 10 λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος δύνει (= d. 30. m. Septembris).

δ̄. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς κρύπτεται. C Αἰγυπτίοις καὶ Καλλίππῳ χειμάζει, δυσαερία· Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ ὑετός (= d. 1. m. Octobris).

ε̄. ὥρᾳ ιε̄ S″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑῷος 15 δύνει· Εὐδόξῳ ὑετός· Εὐκτήμονι χειμαίνει· Μητροδώρῳ ὑετός (= d. 2. m. Octobris).

ϛ̄. ὥρᾳ ιγ̄ S″ ἀρκτοῦρος ἑῷος ἀνατέλλει, καὶ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιδ̄ S″ ὁ λαμ-

1 καὶ om. *L* et H. ‖ 3 Φαωφὶ τουτέστι Ὀκτώβριος ceteri praeter *B*, τουτέστι om. *L* et H. ‖ 4 ᾱ et per hunc mensem et per reliquos usque ad finem omnes dierum numeros omisit rubric. in *V*, ita ut spatium vacuum extet | νότιος H. ‖ 6 ὥρᾳ ιε̄—δύνει (7) om. *LV* | ὁ κοινὸς—ὥρᾳ ιε̄ S″ (7)] om. *P* ‖ 7 τῆς βορείου χηλῆς] *in extrema borea Chele duarum B* et sic semper | βορείου *LV* hic et semper infra; βορείας cet. ‖ 10 ὥρᾳ ιδ̄] sic corr. I. pro ὥρᾳ ιγ̄, om. *LPV*, ὥρᾳ ιγ̄ S″ coni. Bonavent. p. 112 ‖ 12 ὥρᾳ ιε̄] om. *LPV* ‖ 13 Αἰγυπτίοις — Εὐκτήμονι] χειμάζει. Εὐκτήμονι *LPV*, χειμάζει Εὐκτήμονι H. ‖ 13. 14 ante Εὐκτήμονι interpunxit Boeckh et Ad. Schmidt, *gr. Chronol.* p. 480 n. 3 ‖ 14 καὶ om. *V* ‖ 15 ὥρᾳ ιε̄ *P* ‖ 16 Εὐδόξῳ ὑετός] om. *BS* | χειμαίνει] σημαίνει *LPV* ‖ 16. 17 Μητροδώρῳ ὑετός] om. *BS* ‖ 18 ὥρᾳ ιγ̄ *P* | καὶ] ὥρᾳ ιγ̄ S″ *BS* ‖ 19 ποταμοῦ hab. *LV* | ὥρᾳ ιδ̄ S″] καὶ *LPV* | ante ὁ *S* add. καὶ

πρὸς τῆς βορείου χηλῆς κρύπτεται, καὶ ὁ καλούμενος ἀντάρης κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* καὶ *Καίσαρι* χειμών, ὑετός, βρονταί, ἀστραπαί (= d. 3. m. Octobris).

5 $\overline{ζ}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ″ στάχυς ἐπιτέλλει, ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ καλούμενος αἲξ ἑσπέριος ἀνατέλλει, καὶ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς κρύπτεται· *Αἰγυπτίοις* ὑετοί, χειμαίνει· *Εὐδόξῳ* ὑετὸς καὶ ἄνεμος μεταπίπτων· *Δοσιθέῳ* ἐπισημαίνει (= d. 4. m. Octobris). D

10 $\overline{η}$. ⟨ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ″⟩ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑσπέριος ἀνατέλλει καὶ στάχυς ἐπιτέλλει. *Δημοκρίτῳ* χειμάζει· σπόρου ὥρα (= d. 5. m. Octobris).

$\overline{θ}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ″ στάχυς ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* βορ-
15 ρᾶς πνεῖ (= d. 6. m. Octobris).

$\overline{ι}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος ἀνατέλλει. *Ἱππάρχῳ* νότος (= d. 7. m. Octobris).

$\overline{ια}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου κρύπτεται (= d. 8. m. Octobris).

1 καὶ] ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ″ *BS*, om. *P* | καλούμενος add. *S* ‖ 2 ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ″] καὶ *LPV* ‖ 3 καὶ om. *LS* ‖ 4 χειμών—ἀστραπαί] ὄμβρος *LP* ‖ 5 ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ″] om. *LPV* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$—ἀνατέλλει (6)] om. *LPV* ‖ 6. 7 τῆς βορείου χηλῆς] *in corona B* ‖ 7 Αἰγυπτίοις —ἐπισημαίνει (9)] om. *LV* et *P*, sed huic diei adscribunt etiam observationem proximi diei (octavi) his verbis conceptam: ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑσπέριος (ἑσπέρας *V*) ἀνατέλλει· στάχυς ἐπιτέλλει (ἐπιτέλλων *L*, ἐπιτέλλην *V*) κτλ. *P* ‖ 10 ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ″ addidi coll. 7. Phaophi | ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς (*in corona B*) κρύπτεται add. *BS* ‖ 12 καὶ] ὥρᾳ ιδʹ ϛ″ καὶ *S*, *hora 14. 30 B* ‖ 13 σπόρου ὥρα om. *B* ‖ 14 $\overline{θ}$] η *L* | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ″] om. *LPV* ‖ 16 ι] $\overline{θ}$ *L* | ὥρᾳ $\overline{ιε}$] om. *LPV* | βορείου om. *B* ‖ 18 $\overline{ια}$] ι *L* | κατὰ τὸ γόνυ] *in dextro genu B* | τοῦ τοξότου] ἑῷος *LP*

E ιβ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ καλούμενος ἀντάρης κρύπτεται· Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ λίψ (= d. 9. m. Octobris).

ιγ̄. Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει· Ἱππάρχῳ ἀπηλιώτης (= d. 10. m. Octobris).

ιδ̄. Δοσιθέῳ καὶ Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει (= d. 11. m. Octobris). 5

ιε̄. Αἰγυπτίοις ἀργεστής, ὑετός (= d. 12. m. Octobris).

ιϛ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος ἀνατέλλει. Εὐδόξῳ βορέαι ἢ νότοι· Δοσιθέῳ 10 ἄνεμος μεταπίπτων· Καλλίππῳ ἐπισημαίνει· Καίσαρι ἄνεμος ἄτακτος, ὑετός, βρονταί (= d. 13. m. Octobris).

ιζ̄. ὥρᾳ ιγ̄ ϛ″ ὁ καλούμενος ἀντάρης κρύπτεται. Αἰγυπτίοις βορέας καὶ λίψ, Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει (= d. 14. m. Octobris). 15

74 A ιη̄. ὥρᾳ ιγ̄ ϛ″ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος δύνει (= d. 15. m. Octobris).

ιθ̄. Εὐδόξῳ ἀνέμων μετάβασις καὶ βρονταί (= d. 16. m. Octobris).

κ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου 20 ἑσπέριος ἀνατέλλει. Ἱππάρχῳ νότος ἢ βορέας (= d. 17. m. Octobris).

1 ιβ̄] ια̅ *L* | ὥρᾳ ιδ̄ scripsi pro ὥρᾳ ιε̄; om. *LV* ‖ 3 ιγ̄] sic *S*, qui solus verba Εὐδόξῳ—ἀπηλιώτης huic diei adscribit, quae ceteri diei antecedenti adiciunt ‖ 5 ιδ̄—ἐπισημαίνει] add. *BS* ‖ 7 ιε̄—ὑετός] add. *BS* ‖ 9 ιϛ̄—βρονταί (12)] om. *LPV* | βορείου om. *B* ‖ 10 Εὐδόξῳ—βρονταί (12)] om. H. ‖ 13 ὥρᾳ ιγ̄ ϛ″ scripsi (cf. I. p. 208); ὥρᾳ ιε̄ ϛ″ cet., ὥρᾳ ιε̄ *P* | ὁ καλούμενος] add. *S* ‖ 14 βορρᾶς ἢ λὶψ *L* | Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει] add. *BS* ‖ 16 ὥρᾳ ιγ̄ ϛ″] sic *B*, ὥρᾳ ιγ̄ *S*, om. *LPV* | ἑσπέριος] ἑῷος *BS* ‖ 18 Εὐδόξῳ—βρονταί] *LPV* ad diem priorem trahunt | καὶ om. *BS* ‖ 20 ὥρᾳ—βορέας (21)] add. *BS*

κα. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ καλούμενος αἴξ ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 18. m. Octobris).

κβ. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος B ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος· δι' ἡμέρας 5 ὑετός· Δοσιθέῳ ἐπισημαίνει (= d. 19. m. Octobris).

κγ. deest (= d. 20. m. Octobris).

κδ. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ καλούμενος κάνωβος ἑῷος δύνει (= d. 21. m. Octobris).

κε. Αἰγυπτίοις πνεύματα ἄτακτα (= d. 22. m. 10 Octobris).

κς. ὥρᾳ ιδ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος δύνει. Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει· Καίσαρι βορέας πνεῖ (= d. 23. m. Octobris).

κζ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου 15 ἑῷος ἀνατέλλει· ὥρᾳ ιδ ⟨ς″⟩ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου κρύπτεται. Αἰγυπτίοις καὶ Καλλίππῳ ἐπι- C σημαίνει· Εὐκτήμονι καὶ Καλλίππῳ ἀταξία ἀέρος· κατὰ θάλασσαν χειμὼν πολύς (= d. 24. m. Octobris).

κη. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου

1 ὥρᾳ ιγ ς″] om. *LPV* ‖ **1—6** constitui secundum *BS*. ceteri ad diem 21. post ἑσπέριος ἀνατέλλει (1. 2) add. καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος· δι' ἡμέρας ὑετός. Δοσιθέῳ ἐπισημαίνει [i. e. falso iterant ea quae ad diem 22. adscripta sunt]; deinde ad 22. adscribunt ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ καλούμενος αἴξ ἑσπέριος ἀνατέλλει [i. e. iterant quae ad diem 21. adscripta sunt, corrupta horae nota (cf. 23. Thoth, 7. Phaophi)]; denique ad diem 23. adiciunt quae pertinent ad diem 22.; etiam magis haec contracta in *V*, in quo dierum numeri desunt ‖ **3** ὥρᾳ ιδ add. *BS* | βορείου] νοτίου *S* ‖ **4** δι'] δ' *S*, *quattuor B* ‖ **7** ὥρᾳ ιδ *P* ‖ **11** ὥρᾳ ιδ] om. *B* ‖ **12** Καίσαρι — πνεῖ] add. *BS* ‖ **14** ὥρᾳ ιγ *P*, ὥρᾳ ιδ ς' *L*, om. *V* | βορείου] νοτίου *S* ‖ **15** ς″ addidi coll. 11. Phaophi et 5. Athyr ‖ **17** Εὐκτήμονι — πολύς (18)] add. *BS* | ἀταξία scripsi pro ἀμιξία; *varius aer B* ‖ **19** ὥρᾳ — ἀνατέλλει (p. 220, 1)] om. *LPV*

ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Μητροδώρῳ* ἐπισημαίνει. *Εὐκτήμονι* καὶ *Καλλίππῳ* ἀέρος μίξις, καὶ κατὰ θάλασσαν χειμάζει (= d. 25. m. Octobris).

κ̄θ̄. [ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑσπέριος ἀνατέλλει]. *Αἰγυπτίοις* χειμάζει σφόδρα (= d. 26. m. Octobris). 5

λ̄. deest (= d. 27. m. Octobris).

ΑΘΥΡ

D ᾱ. ὥρᾳ ι̅γ̅ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἐπιτέλλει· ⟨ὥρᾳ ι̅δ̅ τὸ αὐτό⟩ (= d. 28. m. Octobris). 10

β̄. ὥρᾳ ι̅δ̅ ς′ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἐπιτέλλει· ὥρᾳ ι̅ε̅ τὸ αὐτό ⟨ὥρᾳ ι̅ε̅ ς″ τὸ αὐτό⟩. *Αἰγυπτίοις* ἐπισημαίνει· *Δοσιθέῳ* χειμάζει· *Δημοκρίτῳ* ψύχη ἢ πάχνη, *Ἱππάρχῳ* νότος πυκνός (= d. 29. m. Octobris). 15

γ̄. ὥρᾳ ι̅γ̅ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἐπιτέλλει, καὶ ὥρᾳ ι̅ε̅ ς′ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ⟨ἑῷος

1 *Μητροδώρῳ — ἀνατέλλει* (5)] om. *BS*, qui eidem diei adscribunt verba *Αἰγυπτίοις χειμάζει σφόδρα* (5) ‖ 2 *ἀμιξία* coni. Boeckh l. s. p. 407 ‖ 4 *κ̄θ̄ L*, *λ̄ P* | *ὥρᾳ — ἀνατέλλει* (5)] seclusi, cum *LP* huc falso adscripserint quae supra (ad diem 28. pertinentia) ab ipsis omissa sunt, praeterea notam ι̅γ̅ ς′ corruperint in ι̅δ̅ ς′ (vide 8. et 20. Phaophi) ‖ 8 *Ἀθύρ*] sic *BV*, *μὴν Νοέμβριος*, *Ἀθὺρ LP*, *Ἀθύρ, Νοέμβριος* H. ‖ 9 *ὥρᾳ ι̅γ̅ P* | *τῆς νοτίου χηλῆς*] *quae in extrema austrina Chele duarum B* et sic semper ‖ 10 *ὥρᾳ ι̅δ̅ τὸ αὐτό* addidi ‖ 11 *ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″ LV* et H., *ὥρᾳ ι̅δ̅* cet. ‖ 12 *ὥρᾳ ι̅ε̅ τὸ αὐτό*] add. *BS* | *ὥρᾳ ι̅ε̅ ς″ τὸ αὐτό* addidi ‖ 13 *ἐπισημαίνει*] *σημαίνει LPV* ‖ 14 *νότος πυκνός*] *νότια LV*, *νοτία P* ‖ 16 *ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″ LPV* | ante *ὁ λαμπρὸς* delevi *ἑῷος* cum *L* (qui constantem Ptolemaei morem servavit ‖ 17 *καὶ — λύρας*] om. *BS* | *ὥρᾳ ι̅ε̅ ς″ LV* et H. recte: cf. 11. et 16. Athyr; *ὥρᾳ ι̅ε̅* ceteri ‖ 17. p. 221, 1 *ἑῷος ἀνατέλλει* post *λύρας* add. I. | *λύρας Εὐκτήμονι. P*

ἀνατέλλει⟩. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ ἄνεμος μέγας πνεῖ (= d. 30. m. Octobris).

δ̄. *ὥρᾳ ιδ̄ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἐπιτέλλει, καὶ ⟨ὥρᾳ ιδ ∠'⟩ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος δύνει. Αἰγυ-* 5 *πτίοις νότος ἢ λίψ. Καλλίππῳ ⟨καὶ⟩ Εὐκτήμονι* E *πνεύματα σφοδρά. Καίσαρι καὶ Μητροδώρῳ ἄνεμοι· χειμάζει* (= d. 31. m. Octobris).

ε̄. *ὥρᾳ ιδ̄ [ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἐπιτέλλει, καὶ] ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου κρύπτεται. Κό-* 10 *νωνι καὶ Εὐδόξῳ ἀκρασία πνευμάτων* (= d. 1. m. Novembris).

ς̄. *Καλλίππῳ ἀκρασία ἀέρων· Καίσαρι καὶ Ἱππάρχῳ νότος ἢ βορρᾶς ψυχρός* (= d. 2. m. Novembris).

ζ̄. *ὥρᾳ ιδ̄ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἑσπέριος ἀνατέλ-* 15 *λει. Αἰγυπτίοις νότος λάβρος μεταξὺ ζεφύρου, Εὐ-* 75 A *δόξῳ βορέας ἢ νότος, Μητροδώρῳ ἀκρασία ἀέρων, Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ καὶ Ἱππάρχῳ ὑετός* (= d. 3. m. Novembris).

η̄. *ὥρᾳ ιγ̄ ∠'' ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἑσπέριος ἀνα-*

1 *καὶ* add. *BS* | *μέγας*] *μέσος P* ‖ 3 *ὥρᾳ ιδ̄*] *ὥρᾳ ιδ ∠'' LV* et H., om. *B* ‖ 4 *καὶ*] *hora 14 B* | *ὥρᾳ ιδ ∠'* addidi: vide 26. Phaophi et 12. Athyr | *ἑσπέριος*] *ἑῷος P* ‖ 5 *καὶ* om. cod. ‖ 6 *καὶ*] *ἢ LP*, om. *V* ‖ 6. 7 *ἄνεμος χειμάζει P* ‖ 8 *ὥρᾳ ιγ̄ ς'' BS* | *ὁ λαμπρὸς — καὶ* (9) delevi, cum haec nota falso ex die antecedente videatur iterata esse (debuit certe *ὥρᾳ ιδ ∠'*, quod tamen cum ordine horarum non congruit) | *βορείου*] *νοτίου S* ‖ 9 *καὶ*] *ὥρᾳ ιδ̄ BS* | *τὸ γόνυ*] *νῶτον S* ‖ 10 *ἀκρασίαι S* ‖ 12 *Καλλίππῳ* add. *BS* | *ἀέρος P* | *Καίσαρι καὶ Ἱππάρχῳ*] add. *BS* ‖ 13 *νότος — ψυχρός*] *βορρᾶς ἢ νότος ψυχρός LPV*, *βορρᾶς ψυχρὸς ἢ νότος* H. ‖ 15 *νότος λάβρος* scripsi; *νότος λαβρὸς V*, *νότος λαῦρος L*, *νότος λαμπρὸς P*; *νότος, ὄμβρος* cet. | *μεταξὺ ζεφύρου*] *Μέτωνι ζέφυρος LPV* ‖ 15. 16 *Εὐδόξῳ βορέας ἢ νότος*] add. *BS* ‖ 16 *Μητροδώρῳ* add. *BS* | *ἀέρος S* ‖ 17 *Εὐκτήμονι — Ἱππάρχῳ*] *καὶ LPV* ‖ 19 — p. 222, 4 diem 8. et 9. om. *V* ‖ 19 *ὥρᾳ ιγ̄ P*

τέλλει. *Καλλίππῳ* ὑετία, *Εὐκτήμονι* ἐπισημαίνει (= d. 4. m. Novembris).

ϑ̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ ϛ″ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* χειμών, ὑετός (= d. 5. m. Novembris).

ι̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ καλούμενος κάνωβος ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* νότος ἢ ζέφυρος. *Δοσιϑέῳ* χειμαίνει (= d. 6. m. Novembris).

ι̅α̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος ἀνατέλλει. B *Μέτωνι* ὑετός, ϑύελλαι· *Ἱππάρχῳ* ἀργεστὴς ψυχρός (= d. 7. m. Novembris).

ι̅β̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος δύνει, καὶ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑῷος δύνει (= d. 8. m. Novembris).

ι̅γ̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* νότος ἢ εὖρος, δι’ ἡμέρας ψακάζει· *Μητροδώρῳ* χειμάζει, ϑύελλα· *Εὐκτήμονι* ὑετοί, χειμάζει (= d. 9. m. Novembris).

ι̅δ̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ϛ′ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑῷος δύνει. *Φιλίππῳ* καὶ *Εὐκτήμονι* χειμών, ϑύελλα· *Ἱππάρχῳ* βορέας ἢ νότος ψυχρὸς καὶ ὑετός (= d. 10. m. Novembris).

1 Εὐκτήμονι add. *BS* ‖ **3** ὥρᾳ ι̅ε̅ *P* ‖ **4** ἑῷος δύνει] ἀνατέλλει *LP* | χειμών add. *BS* ‖ **7** χειμαίνει *L*, χειμάζει *PV*, χειμών *S*, *tempestas B* ‖ **9** ὥρᾳ ι̅ε̅ ϛ″ *L* et H. ‖ **10** ὑετός, ϑύελλαι] *imber cum procella B* | ψυχρός add. *BS* ‖ **12** ὥρᾳ ι̅ε̅ ϛ″ *LV* et H. ‖ **15** ὥρᾳ ι̅γ̅ *P* ‖ **16** δ′ ἡμέρας *S*, *diebus quattuor B* ‖ **17** χειμάζει] χειμὼν *LPV* | ϑύελλαι *LPV* | Εὐκτήμονι — χειμάζει (18)] add. *BS* ‖ **18** χειμάζει] *ac tempestas B* ‖ **19** ὥρᾳ ι̅δ̅ ϛ′ recte *LV* (cf. 12. Athyr et 17. Athyr), ὥρᾳ ι̅α̅ *P*, ὥρᾳ ι̅δ̅ cet., ὥρᾳ ι̅α̅ ϛ″ H. ‖ **20** ἑῷος om. *S* | χειμὼν — ὑετός (21)] ὑετός, χειμάζει *LPV*

$\overline{ιε}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος δύνει, C
καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος δύνει.
ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἑῷος δύνει. Αἰ-
γυπτίοις καὶ Ἱππάρχῳ χειμῶνος ἀρχή. Μητροδώρῳ
5 καὶ Καλλίππῳ καὶ Κόνωνι ἐπισημασία (= d. 11. m.
Novembris).

$\overline{ις}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἑῷος δύνει·
⟨ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ τὸ αὐτό·⟩ ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ς″ τὸ αὐτό· ὥρᾳ $\overline{ιε}$ τὸ
αὐτό. Εὐκτήμονι καὶ Δοσιθέῳ χειμάζει (= d. 12.
10 m. Novembris).

$\overline{ιζ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος
ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγου-
μένου διδύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει. Εὐδόξῳ χειμῶνος
ἀρχὴ καὶ ἐπισημαίνει. Δημοκρίτῳ χειμὼν καὶ κατὰ
15 γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν (= d. 13. m. Novembris). D

$\overline{ιη}$. deest (= d. 14. m. Novembris).

$\overline{ιθ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος ἀνατέλ-

1 ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ς″ *LV* et H., ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ *P*, ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ vulg. | ἑῷος om. *LP* ‖ **3** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ς″] καὶ *LPV* ‖ **4. 5** Μητροδώρῳ καὶ Καλλίππῳ καὶ] add. *BS* ‖ **5** ἐπισημαίνει *LPV* ‖ **7** ὥρᾳ $\overline{ις}$ *P*, ὥρᾳ $\overline{ις}$ ς″ *LV* et H. ‖ 8 ⟨ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ τὸ αὐτό·⟩ addidi | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ς″ τὸ αὐτό] add. *SB* (*hor. 14. 30 idem sideris aspectus*) ‖ **8. 9** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ τὸ αὐτό] addidi ex *B*, qui *hor. 15 idem sideris aspectus* add. ‖ **9** Εὐκτήμονι καὶ Δοσιθέῳ] add. *BS* | post χειμάζει (fort. recte) add. *V* χειμῶνος ἀρχὴ καὶ σημαίνει Εὐδόξῳ, dein spatio vacuo rubricatori relicto (v. supra) sequuntur ea quae ad d. 17. adscripsi ‖ **11** ad hunc diem *LP* praebet χειμῶνος ἀρχὴ καὶ σημαίνει Εὐδόξῳ, nihil aliud | ὥρᾳ — δύνει (12)] add. *BS* ‖ **12** ὥρᾳ — ἀνατέλλει (13)] recte *B* huic diei attribuit (cf. Ideler p. 212) cui nunc accessit *V*, qui tamen diei numerum omnino omisit (more suo); in ceteris (etiam *L*) haec ad diem sequentem referuntur | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ς″] add. *BS* ‖ **13** Εὐδόξῳ — θάλασσαν (15)] *B* huic diei attribuit, ad diem 18. ceteri (etiam *L*) referunt, ad quem *B* nihil exhibet; in *V* res est in dubio ‖ **14** ἐπισημαίνει] *significatio B* ‖ **17** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ *P*

λει. *Αἰγυπτίοις* νότος ἢ εὖρος δι' ἡμέρας. *Καί-σαρι* χειμάζει (= d. 15. m. Novembris).

κ̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ς'' ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑῷος δύνει· ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος δύ-νει· ὥρᾳ ι̅ε̅ ς' ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος 5 ⟨ἑῷος⟩ δύνει· ὥρᾳ ι̅ε̅ ς'' ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει. *Καίσαρι* χειμάζει (= d. 16. m. Novembris).

E κ̅α̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει, καὶ ὁ μέσος τῆς ζώνης αὐτοῦ ἑῷος δύνει. 10 ὥρᾳ ι̅ε̅ ς'' ἀρκτοῦρος ἑσπέριος δύνει. *Αἰγυπτίοις* βο-ρέας δι' ἡμέρας καὶ νυκτός· *Εὐδόξῳ* ὑετός· *Καίσαρι* χειμών (= d. 17. m. Novembris).

κ̅β̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ς'' ὁ ἐν ⟨τῷ⟩ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίω-νος ἑῷος δύνει (= d. 18. m. Novembris). 15

κ̅γ̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ς'' ὁ καλούμενος κάνωβος ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος δύνει, καὶ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος 76 A δύνει. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου δι-δύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Εὐδόξῳ* χειμέριος περί- 20 στασις (= d. 19. m. Novembris).

1 δι' ἡμέρας] addidi ex *SB*, qui sollemni errore δ' ἡμέρας et *diebus quattuor* add. ‖ **3** ὥρᾳ ι̅γ̅ *LP* | ὠρίωνος *V* hic et saepius ‖ **4** ἑῷος om. *S* | ὥρᾳ ι̅δ̅] sic *B*, ὥρᾳ ι̅δ̅ ς'' *S*, καὶ *LPV* ‖ **5** ὥρᾳ ι̅ε̅ ς' — δύνει (6)] om. *BS* | ὥρᾳ ι̅ε̅ ς' scripsi pro καὶ coll. die 21. Athyr ‖ **6** ἑῷος add. I. | ὥρᾳ ι̅ε̅ ς''] καὶ *LPV* ‖ **7** δύνει ἑῷος *LP* ‖ **10** καὶ] *hor. 15 B* ‖ **11** ὥρᾳ — δύνει] om. *LP* ‖ **12** δι'] δ' *S*, *quattuor B* | νυκτός· Εὐδόξῳ] om. *BS* ‖ **12. 13** Καίσαρι χειμών] add. *BS* ‖ **14** ὥρᾳ ι̅δ̅ *PV*, ὥρᾳ ι̅η̅ *L* | τῷ addidi ex *L* ‖ **16** ὥρᾳ ι̅γ̅ ς''] sic corr. I., ὥρᾳ ι̅γ̅ *LPV*, om. *B* ‖ **17** ὥρᾳ ι̅δ̅ add. *BS* | βορείου] νοτίου *S* ‖ **18** καὶ] *hor. 13 B* ‖ **18. 19** ἑῷος δύνει] add. *BS* ‖ **19** ὥρᾳ ι̅ε̅] καὶ *LPV* ‖ **20** ἑσπερίου *P*

κδ. ὥρᾳ ιγ ∟'' ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιδ ∟'' ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε ∟'' κύων ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις χειμέριος περίστασις· Εὐδόξῳ
5 βορέας ψυχρός (= d. 20. m. Novembris).

κε. ὥρᾳ ιγ ∟'' ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει, καὶ ὁ καλούμενος ἀντάρης ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιδ ∟'' ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος δύνει. Εὐκτήμονι καὶ Δοσιθέῳ χειμὼν καὶ ὑετία, Καίσαρι B
10 ἀκρασία ἀέρος (= d. 21. m. Novembris).

κϛ. ὥρᾳ ιγ ∟'' ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει, καὶ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος ἀνατέλλει, καὶ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑῷος
15 δύνει, καὶ ὁ καλούμενος ἀντάρης ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ χειμὼν σφοδρός (= d. 22. m. Novembris).

κζ. ὥρᾳ ιδ ∟'' ὁ καλούμενος ἀντάρης ἐπιτέλλει· ⟨ὥρᾳ ιε⟩ κύων ἑῷος δύνει· ὥρᾳ ιε ∟'' ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος ἀνατέλλει, καὶ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ
20 ὠρίωνος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις καὶ Ἱππάρχῳ

1 ὥρᾳ ιγ *P* | βατραχίῳ] βραχίονι *LPV* ‖ 2 ὥρᾳ ιδ ∟''] add. *BS* ‖ 3 ὥρᾳ ιε ∟''] add. *BS* | κύων *BLV*, Κόνωνι *P*, de *S* tacet Fabricius ‖ 6 ὥρᾳ ιγ ∟''] add. *BS* ‖ 7 καὶ] ὥρᾳ ιγ ∟'' *BS* ‖ 8 ὥρᾳ ιδ ∟''] add. *BS* ‖ 9 καὶ ante Δοσιθέῳ add. *BS* | χειμὼν] χειμαίνει *LPV* | ὑετία] ὑετός *LPV*, *pluvia B* ‖ 9. 10 Καίσαρι ἀκρασία ἀέρος] add. *BS* ‖ 12 ἑσπέριος] ἑῷος *S* | καὶ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ] om. *LPV* | καὶ] ὥρᾳ ιγ ∟'' καὶ *S*, *hor. 13. 30 B* ‖ 14 καὶ ὁ μέσος — δύνει, καὶ (15)] om. *LPV* | καὶ ὁ μέσος] ὥρᾳ ιδ καὶ ὁ μέσος *S*, *hor. 14. media B* ‖ 15 καλούμενος add. *S* ‖ 16 χειμὼν σφοδρός] σημαίνει σφόδρα *LPV* ‖ 17 ὥρᾳ ιδ ∟''] om. *LPV* | καλούμενος add. *S* ‖ 18 ὥρᾳ ιε addidi coll. 24. Athyr et 1. Choiak | ὥρᾳ ιε ∟''] add. *BS* | ante ὁ *S* add. καὶ ‖ 19 καὶ] *hor. 15. 30 B*

C νότος πυκνός· Εὐδόξῳ καὶ Κόνωνι χειμέριος ὁ ἀήρ· Καλλίππῳ ὑετία (= d. 23. m. Novembris).

κη. ὥρᾳ ιδ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου τῶν διδύμων ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει. [ὥρᾳ ιε ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει.] ὥρᾳ ιε ὁ καλούμενος ἀντάρης ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις ψακάζει (= d. 24. m. Novembris). 5

κθ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ καλούμενος ἀντάρης ἐπιτέλλει (= d. 25. m. Novembris). 10

λ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος D ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιδ′ ς″ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 26. m. Novembris). 15

1 καὶ add. *BS* | χειμέριος—ὑετία (2)] χειμάζει *P*, χειμάξει *LV* ‖ **3** ὥρᾳ ιδ coll. 26. et 30. Athyr scripsi pro ὥρᾳ ιδ ς″; om. *LPV* ‖ **4** ὥρᾳ ιδ ς″ *BS*, καὶ cet. ‖ **5. 6** ὥρᾳ ιε ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει] om. *LP* ‖ **5** ὥρᾳ ιε ς″ *V* ‖ **6. 7** ὥρᾳ ιε ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει] om. *BSV* et seclusi; repetita enim haec sunt ex proximo die sed ὥρα corrupta cf. 24. et 26. Athyr ‖ **8** ὥρᾳ ιε] om. *LPV* ‖ **9** ψεκᾶς *S* ‖ **11** ὥρᾳ ιε *LPV* | ἐπιτέλλει] sic *B* (*emergit*), ἀνατέλλει ceteri ‖ **13** ὥρᾳ κγ ς″ *L*, om. *P* ‖ **14** ἑσπέριος — ὠρίωνος (15)] om. *LPV* | ante ὁ add. καὶ *S* | ἑπομένῳ] ἡγουμένῳ H ‖ **15** ὥρᾳ ιδ ς″ scripsi coll. 3. et 5. Choiak; ὥρᾳ ιδ *BLV*, ὥρᾳ ιε ς″ cet. | ante ὁ *PSV* add. καὶ, quod pro ὁ habet *L* ‖ **17** ante ὁ add. *LPS* καὶ

ΧΟΙΑΚ

α̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ϛ″ κύων ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* νότος καὶ ὑετός· *Εὐδόξῳ* ἀκρασία ἀέρων· *Δοσιθέῳ* ἐπισημαί-
5 νει· *Δημοκρίτῳ* ὁ οὐρανὸς ταραχώδης καὶ ἡ θάλασσα ὡς τὰ πολλά (= d. 27. m. Novembris). E

β̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει, καὶ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐπὶ τῆς κε-
10 φαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ι̅δ̅ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος δύνει (= d. 28. m. Novembris).

γ̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος 77 A
15 ἑῷος δύνει· ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 29. m. Novembris).

δ̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ⟨ϛ″⟩ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος ἀνατέλλει· ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει· καὶ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος
20 ἑσπέριος ἀνατέλλει· ⟨ὥρᾳ ι̅ε̅⟩ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις*

1 *Χοιάκ*] sic *B*, *Δεκέβριος Χοιάκ L*, *μὴν Χοιάκ Δεκέμβριος* ceteri, in *V* spatium vacuum: et sic per ceteros anni menses ‖ 2 *ὥρᾳ ι̅δ̅ P* | ἑῷος om. *P* ‖ 3 ἑῷος om. *S*, ἕως *V* ‖ 5 ὁ om. *L* ‖ 7 *ὥρᾳ ι̅γ̅ LPV* ‖ 8 ante καὶ *LPV* add. *ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″* | ante ποταμοῦ add. τοῦ *L* | καὶ — ἀνατέλλει (10)] om. *BS* ‖ 9 ἀνατέλλει ἑσπέριος *L* ‖ 11 *ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″ PS*, *ὥρᾳ ι̅δ̅ ϛ″ V* | ante ὁ *LP* add. καὶ ‖ 12 ϛ″ om. *P* ‖ 14 *ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″* — δύνει (15)] om. *LPV* ‖ 15 *ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου ὤμου τῶν διδύμων ἑῷος δύνει LPV* ‖ 17 *ὥρᾳ ι̅γ̅ LV*, *ὥρᾳ ι̅δ̅* cet. | ϛ″ addidi coll. 26. Athyr *hor. 13 B* ‖ 18 *ὥρᾳ ι̅δ̅* scripsi cum *B* (*hor. 14*), καὶ cet. | ἡγουμένῳ *BS* ‖ 19 καὶ ὁ μέσος — ἀνατέλλει (21)] om. *B* ‖ 20 *ὥρᾳ ι̅ε̅* scripsi pro καὶ coll. 30. Athyr et 7. Choiak

ζέφυρος ἢ νότος, δι' ἡμέρας ὕει. *Κόνωνι* χειμαίνει (= d. 30. m. Novembris).

ε̄. ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ καλούμενος αἲξ ἑῷος δύνει, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἑσπέριος
B ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ̄ κύων ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε̄ ς″ ὁ ἐν 5
τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Καίσαρι* καὶ *Εὐκτήμονι* καὶ *Εὐδόξῳ* καὶ *Καλλίππῳ* χειμών (= d. 1. m. Decembris).

ς̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ ⟨δεξιῷ⟩ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου ἐπιτέλλει, ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ 10
ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Μητροδώρῳ* χειμέριος περίστασις· *Εὐκτήμονι*, *Φιλίππῳ* καὶ *Καλλίππῳ* ἀνέμων ἀταξία (= d. 2. m. Decembris).

ζ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος
C ἑσπέριος ἀνατέλλει. ⟨ὥρᾳ ιδ̄ ς″⟩ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς 15
τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει· καὶ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* ψακάζει· *Καίσαρι* καὶ *Κόνωνι* χειμών (= d. 3. m. Decembris). 20

1 ὕει om. *LPV* ‖ 3 ὥρᾳ ιγ̄ ς″] om. *LPV* | καὶ] *hor. 13. 30 B* ‖ 5 ὥρᾳ ιδ̄] om. *LPV* | ὥρᾳ ιε̄ ς″—ὠρίωνος (6)] ὁ ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ ἡγουμένου διδύμου *L* (qui κύων (5) — ἀνατέλλει (6) iterat) *PV* ‖ 7 καὶ ante Εὐκτήμονι et Καλλίππῳ add. *S* | Εὐδόξῳ καὶ] add. *BS* ‖ 8 χειμαίνει *LV* ‖ 9 ὥρᾳ ιδ̄ coll. 24. Athyr et 13. Choiak scripsi pro ὥρᾳ ιδ̄ ς″; om. *B* | δεξιῷ add. Unger p. 35 | βατρακίῳ *LV* et sic semper ‖ 10 ante ὁ *B* add. *hor. 14. 30* ‖ 11 ἑσπέριος om. *LPV* | χειμέριος corr. Hercher pro χειμερία coll. p. 230, 10; 220, 24 ‖ 12 Φιλίππῳ καὶ] add. *BS* (*S* tamen Φίλωνι καὶ) ‖ 14 ὥρᾳ ιδ̄ scripsi coll. 2. et 12. Choiak pro ὥρᾳ ιδ̄ ς″; om. *B* ‖ 15 ὥρᾳ ιδ̄ ς″ addidi coll. 4. et 9. Choiak ‖ 16 ἡγουμένου *LP* | καὶ] *hor. 14. 30 B* ‖ 17 ἑσπέριος] corr. I. pro ἑῷος, om. *LP* (de *V* dubito) | ὥρᾳ—ἀνατέλλει (18)] om. *LP* | ὥρᾳ ιε̄ om. *V* ‖ 19 ψεκάζει *S*, *lenis imber B* | Καίσαρι

$\overline{η}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S'' ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ψακάζει· Καίσαρι καὶ Εὐκτήμονι καὶ Εὐδόξῳ χειμών (= d. 4. m. 5 Decembris).

$\overline{θ}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ S'' κύων ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ καλούμενος αἲξ ἑῷος δύνει, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει, καὶ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις καὶ 10 Δοσιθέῳ καὶ Δημοκρίτῳ χειμών (= d. 5. m. Decembris). D

$\overline{ι}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος δύνει· ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις λὶψ ἢ νότος· Εὐ-15 δόξῳ καὶ Δοσιθέῳ χειμέριος ἀήρ (= d. 6. m. Decembris).

$\overline{ια}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ S'' ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑσπέριος ἀνατέλλει. <ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S'' ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει.> Ἱπ-20 πάρχῳ βορέας πολύς, Εὐδόξῳ ὑετός (= d. 7. m. Decembris).

$\overline{ιβ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ S'' ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίω- E

καὶ Κόνωνι] καὶ *PV*, om. *L* ‖ p. 228, **19** χειμαίνει *L*, ζειμαίνει *V*, χειμάζει *P* ‖ **1** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ S'' *LPV* ‖ **2** ὥρᾳ—δύνει (3)] om. *LPV* ‖ **3** ἑῷος add. *B* | ψεκάζει *S* et sic semper ‖ **3. 4** Καίσαρι καὶ Εὐκτήμονι καὶ add. *BS* ‖ **4** χειμαίνει *LPV* ‖ **6** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ om. *LPV* ‖ **7** καὶ—ἀνατέλλει (8)] om. *LPV* ‖ **8** καὶ] *hor. 14 B* ‖ **10** χειμών] σημαίνει *LPV* ‖ **12** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ scripsi coll. 2. et 19. Choiak pro ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S''; om. *B* | βορείου] νοτίου *S* (ut videtur) ‖ **13** ὥρᾳ $\overline{ιε}$] sic *B*, ceteri καί, sed *V* om. ‖ **15** καὶ Δοσιθέῳ] add. *BS* ‖ **17** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S'' *LV*, ὥρᾳ $\overline{ιε}$ *P* ‖ **18** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S''—ἀνατέλλει (19) quod propter homoioteleuton facile intercidere potuit addidi cum I. p. 197 ‖ **20** ὑετός] *ingens imber B* ‖ **22** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ *LPV*

νος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Καίσαρι νοτία· Εὐκτήμονι καὶ Εὐδόξῳ καὶ Καλλίππῳ χειμέριος ἀὴρ καὶ ὑετία (= d. 8. m. Decembris).

ιγ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίω- 5 νος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Καίσαρι νοτία· Εὐκτήμονι καὶ Εὐδόξῳ καὶ Καλλίππῳ χειμέριος ἀὴρ καὶ ὑετία (= d. 9. m. Decembris).

ιδ. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ καλούμενος αἴξ ἑῷος δύνει. Μητροδώρῳ καὶ Εὐκτήμονι καὶ Καλλίππῳ χειμέριος 10 περίστασις· Δημοκρίτῳ βρονταί, ἀστραπαί, ὕδωρ, ἄνεμοι (= d. 10. m. Decembris).

ιε. Αἰγυπτίοις ἀργεστὴς ψυχρὸς ἢ νότος καὶ ὄμβρος· Καλλίππῳ νότος καὶ ἐπισημαίνει· Εὐδόξῳ χειμέριος ἀήρ (= d. 11. m. Decembris). 15

78 A ις. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος ἀνατέλλει. ⟨ὥρᾳ ιε⟩ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις χειμάζει (= d. 12. m. Decembris).

ιζ. Ἱππάρχῳ νότος καὶ πολὺς ὄμβρος (= d. 13. m. 20 Decembris).

1 Καίσαρι — ὑετία (2)] add. *BS* ‖ **2** χειμέριος scripsi, χειμῶνος *S*, *hiemalis B* | καὶ ὑετία] *cum imbre B* ‖ **4** ὥρᾳ ιγ ς″— δύνει (5)] om. *BS* | ὥρᾳ ιγ ς″ scripsi coll. 18. et 23. Choiak pro ὥρᾳ ιδ ‖ **5** ὥρᾳ ιε ς″ scripsi coll. 7. et 10. Choiak pro ὥρᾳ ιγ ς″, om. *LPV* | μέσος] μέσος (al. μέγας) *S* ‖ **6** νοτία — Καλλίππῳ (7)] add. *BS* ‖ **7** ὑετός *LPV* ‖ **9** ὥρᾳ ιδ *LPV* ‖ **10** καὶ Εὐκτήμονι καὶ Καλλίππῳ] add. *BS* | χειμέριος] χειμῶνος *S*, *tempestas B* ‖ **11** Κριτοδήμῳ *LV* ‖ **12** ἄνεμος *LPV* ‖ **13** ἐργαστὴς *LPV* ‖ **14** ἐπισημαίνει] *significatio B* | Εὐδόξῳ add. *BS* ‖ **15** χειμέριος] χειμῶνος *S* ‖ **16. 17** ἀνατέλλει] *occidit B* ‖ **17** ante ὁ addidi coll. 12. et 21. Choiak ὥρᾳ ιε, add. *hor. 14. 30 B* ‖ **18** χειμαίνει *LV* ‖ **20** καὶ πολὺς ὄμβρος] πολὺς ἢ βορέας *BS*

$\overline{\iota\eta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* ὑετία μετὰ πνευμάτων, *Εὐδόξῳ* χειμάζει (= d. 14. m. Decembris).

$\overline{\iota\vartheta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ καλούμενος αἲξ ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ∠'' 5 ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος δύνει. *Αἰ*- B *γυπτίοις* βορέας ψυχρὸς ἢ νότος, ὑετία (= d. 15. m. Decembris).

$\overline{\varkappa}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ∠'' προκύων ἑῷος δύνει. *Καίσαρι* χειμάζει (= d. 16. m. Decembris).

10 $\overline{\varkappa\alpha}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ∠'' ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 17. m. Decembris).

$\overline{\varkappa\beta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ προκύων ἑῷος δύνει. *Ἱππάρχῳ* νότος (= d. 18. m. Decembris).

$\overline{\varkappa\gamma}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ∠'' ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου 15 ἑῷος δύνει, καὶ ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ C τοῦ κενταύρου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ⟨∠''⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* καὶ *Εὐδόξῳ* καὶ *Δοσιθέῳ* λὶψ ἢ νότος (= d. 19. m. Decembris).

$\overline{\varkappa\delta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ⟨∠''⟩ προκύων ἑῷος δύνει, καὶ ὁ ἔσχα- 20 τος τοῦ ποταμοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Εὐδόξῳ* χειμερινὸς ἀὴρ (= d. 20. m. Decembris).

$\overline{\varkappa\varepsilon}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ∠'' προκύων ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$

1 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ om. *L* ‖ 3 Εὐδόξῳ add. *BS* | χειμών *LP*, χειμῶν *V* ‖ 4 ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ καλούμενος αἲξ ἑῷος δύνει] om. *BS* | ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ∠'' add. *BS* ‖ 5 βορείου] νοτίου *S* | στεφάνου] *Chele B* ‖ 8 ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ *LPV* ‖ 10 ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ *LPV* ‖ 12 ante νότος *B* add. *flat* ‖ 14 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ *LPV* ‖ 15 καὶ] *hor. 14. 30 B* ‖ 16 ὥρᾳ ιε' ∠'' scripsi coll. 25. et 27. Choiak pro ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ quod soli add. *BS* ‖ 17. 18 καὶ Εὐδόξῳ καὶ] add. *BS* ‖ 19 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ∠'' scripsi coll. cum 22. et 25. Choiak tum 24. Athyr et 6. Choiak pro ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$; om. *B* ‖ 20 Εὐδοξίῳ *LV* ‖ 20. 21 χειμερινὸς ἀήρ] χειμαίνει *LPV* ‖ 22 ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ *LPV* | ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$] καὶ *LPV*, ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ καὶ *S*

προκύων ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* ἐπισημαίνει (= d. 21. m. Decembris).

D κς. χειμερινὴ τροπή. ὥρᾳ ιγ S'' προκύων ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιγ S'' κύων ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε S'' αἲξ ἑῷος δύνει (= d. 22. m. Decembris).

κζ. ὥρᾳ ιγ S'' ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ κρύπτεται. ὥρᾳ ιδ προκύων ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ S'' ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος ἀνατέλλει (= d. 23. m. Decembris).

κη. ὥρᾳ ιε ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε S'' ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* καὶ *Καίσαρι* χειμών· *Ἱππάρχῳ* καὶ *Μέτωνι* ἐπισημαίνει, ὄμβρος (= d. 24. m. Decembris).

κθ. ὥρᾳ ιδ S'' προκύων ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* καὶ *Κόνωνι* καὶ *Μέτωνι* καὶ *Καλλίππῳ* E χειμών. *Καίσαρι* καὶ *Μητροδώρῳ* ἐπισημαίνει· ἀκρασία ⟨ἀέρος⟩ (= d. 25. m. Decembris).

1 ante προκύων vulgo additum ὁ omisi cum *LV* | προκύων] προιστῶν *S* | ὥρᾳ ιε] om. *LP* ‖ 4 continuat hunc diem cum antecedente *V* | χειμερινὴ τροπή] om. *B* | ὥρᾳ ιγ S'' corr. I.; ὥρᾳ ιγ *LPV*, ὥρᾳ ιδ *BS* | ἑῷος δύνει — κύων (5)] om. *B* ‖ 5 ὥρᾳ ιγ S'' scripsi coll. 1. et 6. Tybi pro ὥρᾳ ιδ; sed καὶ hab. *LPV* | ὥρᾳ ιε S''] om. *LPV* ‖ 7 ὥρᾳ ιγ S'' scripsi pro ὥρᾳ ιγ, om. *B* ‖ 8 ὥρᾳ ιδ] om. *LPV* | ὥρᾳ ιδ S'' — ἀνατέλλει (9)] add. *BS* ‖ 11 ὥρᾳ ιε] om. *LPV* | ἑπομένῳ] *dextro B* ‖ 12 ὥρᾳ ιε S''] om. *LPV* | νοτίου] ἡνιόχου *V* ‖ 13 καὶ Καίσαρι] add. *BS* | χειμαίνει *LPV* ‖ 13. 14 Ἱππάρχῳ καὶ] add. *BS* ‖ 14 ἐπισημασία *S* | ὄμβρος add. *P*, ὄμβρον add. *LV* ‖ 16 ὥρᾳ ιδ S''] om. *LPV* ‖ 17 Κόνωνι καὶ] add. *BS* | καὶ Καλλίππῳ — Μητροδώρῳ (18)] add. *BS* ‖ 18 ἐπισημασία *S*, *significationis B* ‖ 19 ἀέρος add. Hercher

λ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος ἀνατέλλει, ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος δύνει. Αἰγυπτίοις λὶψ καὶ ἀκρασία ἀέρος· Εὐδόξῳ καὶ Μητροδώρῳ χειμέριος ἀήρ· Ἱππάρχῳ χειμὼν ἑσπέριος (= d.
5 26. m. Decembris).

TYBI

ᾱ. ὥρᾳ ιδ̄ κύων ἑσπέριος ἀνατέλλει· ⟨ὥρᾳ ιε̄⟩ προκύων ἑσπέριος ἀνατέλλει. Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει· Δημοκρίτῳ μέγας χειμών (= d. 27. m. Decembris).

10 *β̄. ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου* 79 A *διδύμου ἑῷος δύνει. Δοσιθέῳ χειμαίνει* (= d. 28. m. Decembris).

γ̄. ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἐπιτέλλει, ⟨ὥρᾳ ιε̄ ς″⟩ προκύων ἑσπέριος ἀνατέλλει. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ καὶ Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει
15 (= d. 29. m. Decembris).

δ̄. ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος ἀνατέλλει· ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιδ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος

1 ὥρᾳ ιδ̄ om. *L* | ὁ λαμπρὸς — ἀνατέλλει] om. *LPV* ‖ 2 ante ὁ *B* add. *hor. 14* ‖ 3 Εὐδόξῳ — ἑσπέριος (4)] add. *BS* ‖ 4 χειμέριος scripsi, χειμῶνος *S*, *hiemalis B* ‖ 6 μὴν Τυβί, Ἰανουάριος H., μὴν Ἰανουάριος ἢ Τυβί *P*, μὴν Ἰανουάριος Τυβί *L* ‖ 7 κύων ἑσπέριος ἀνατέλλει] om. *B* | ὥρᾳ ιε̄ addidi coll. 27. et 29. Choiak ‖ 8 Εὐδόξῳ — χειμών (9)] Δημοκρίτῳ χειμὼν ἐπισημαίνει *LPV* ‖ 9 μέγας corr. Unger ann. phil. 1890 p. 172 pro μέσος ‖ 10 ὥρᾳ ιγ̄ ς″] om. *LP* ‖ 11 Δοσιθέῳ χειμαίνει] om. *B* ‖ 13 ὥρᾳ ιγ̄ ς″] om. *BP* ‖ 14 ὥρᾳ ιε̄ ς″ addidi coll. 1. Tybi | προκύων — ἀνατέλλει] om. *B* ‖ 14. 15 Εὐκτήμονι καὶ] add. *BS* ‖ 15 Φιλίππῳ *B*, Φίλωνι *S*, Φιλήμονι *LPV* | καὶ Δημοκρίτῳ] add. *BS* ‖ 17 ὥρᾳ ιγ̄ *LPV* ‖ 18 ante ὁ *B* add. *hor. 13. 30*, ceteri om. | ἑπομένου] *praecedentis B* ‖ 19 ὥρᾳ ιδ̄ ς″] om. *LPV*

δύνει. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* χειμάζει κατὰ θάλασσαν· *Εὐκτήμονι* ἐπισημαίνει (= d. 30. m. Decembris).

ε̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ι̅ε̅ ⟨S''⟩ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑῷος δύνει (= d. 31. m. Decembris).

ς̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ S'' ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ι̅δ̅ S'' κύων ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 1. m. Ianuarii).

ζ̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος δύνει. * ἐπισημαίνει ὡς *Δοσιθέῳ* * (= d. 2. m. Ianuarii).

η̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ⟨S''⟩ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἑῷος δύνει· ὥρᾳ ι̅δ̅ S'' ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑῷος δύνει· ὥρᾳ ι̅δ̅ S'' ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* ποικίλη κατάστασις (= d. 3. m. Ianuarii).

θ̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ S'' ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος δύνει· ⟨ὥρᾳ ι̅ε̅ S''⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος δύνει. *Αἰγυπτίοις* ἐπισημαίνει· *Δημοκρίτῳ* νότος ὡς τὰ πολλά (= d. 4. m. Ianuarii).

1 ὥρᾳ ι̅ε̅] om. *LPV* ‖ **3** ἐπιχειμάζει *LPV* ‖ **4** ὥρᾳ ι̅δ̅ S'' *LV* et H. ‖ **5** ὥρᾳ ι̅ε̅ S''— δύνει (6)] om. *P* | ὥρᾳ ι̅ε̅ S'' scripsi coll. 23. et 28. Choiak pro ὥρᾳ ι̅ε̅ ‖ **7** ὥρᾳ ι̅γ̅ S'' corr. I.; ὥρᾳ ι̅γ̅ *PV*, ὥρᾳ ι̅ε̅ S'' *BS*, om. *L* ‖ 8 ὥρᾳ ι̅δ̅ — δύνει (9)] om. *LPV* ‖ **9** ὥρᾳ ι̅δ̅ S''] om. *LPV* | ἀνατέλλει] δύνει *LPV* ‖ **11** ζ̅] η̅ *L* | ὥρᾳ ι̅ε̅ S'' H. ‖ **12** duas lacunas significavi; sed etiam ὡς vix sanum | ἐπισημαίνει ὡς Δοσιθέῳ] *Dositheo significat B* Δοσίθεοι *V* ‖ **13** η̅] ζ̅ *L* | ὥρᾳ — δύνει (14)] om. *P* | S'' addidi coll. 2. et 5. Tybi ‖ **14** ὥρᾳ ι̅δ̅ S''— ὥρᾳ ι̅δ̅ S'' (15)] om. *LPV* ‖ **15** ante ὁ *LPSV* add. καὶ ‖ **17** ποικίλη] πυκνὴ *LP*, πυκνὴ ἡ *V* ‖ **18** θ̅] η̅ *L* | ὥρᾳ ι̅δ̅ *LPV* ‖ **19** ὥρᾳ ι̅ε̅ S'' addidi coll. 4. et 7. Tybi | ὁ λαμπρὸς — δύνει] om. *B* ‖ **20** Δημοκρίτονος ὡς *V*

ῑ. ὥρᾳ ιε̄ κύων ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 5. m. Ianuarii).

ια̅. ὥρᾳ ιε̄ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑῷος δύνει. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ μέσος 5 χειμών (= d. 6. m. Ianuarii).

ιβ̅. ὥρᾳ ιδ̅ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε̄ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἑῷος δύνει. Ἱππάρχῳ ⟨καὶ⟩ Εὐδόξῳ χειμαίνει (= d. 7. m. Ianuarii).

10 ιγ̅. ὥρᾳ ιδ̅ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος κρύπτεται. ὥρᾳ ιε̄ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις νότος ἢ ζέφυρος, χειμαίνει καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Μητροδόρῳ καὶ Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ καὶ Καλλίππῳ νότος (= d. 15 8. m. Ianuarii). D

ιδ̅. ὥρᾳ ιε̄ ⟨ς″⟩ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἑῷος δύνει· ὥρᾳ ιε̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑῷος δύνει, κύων ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις καὶ Εὐδόξῳ νότος σφοδρὸς καὶ ὑετός (= d. 9. m. 20 Ianuarii).

ιε̄. ὥρᾳ ιε̄ **. Αἰγυπτίοις καὶ Καίσαρι νότος

1 ῑ] θ̄ *L* | ὥρᾳ ιε̄] om. *P*, ὥρᾳ ῑ *LV* ‖ 3 ἑπομένου] ἡγουμένου *LP* ‖ 4. 5 Εὐκτήμονι—χειμών add. *BS* | μέσος χειμών *moderata tempestas* hic et in ceteris locis *B* vertit, interdum *mediocris t.* ‖ 6 ιβ̅] ια̅ *L* ‖ 7 ὥρᾳ ιε̄—δύνει (8)] add. *BS* | διδύμου om. *S* ‖ 8 καὶ om. cod. ‖ 10 ιγ̅] ιβ̅ *L* | ὥρᾳ ιδ̅ ς″ *BS* ‖ 11 ἀνατέλλεται *P* ‖ 12 χειμαίνει — θάλασσαν (13)] χειμὼν κατὰ θάλασσαν *BS* ‖ 13 Μητροδώρῳ—νότος] add. *BS* ‖ 16 ιδ̅] ιγ̅ *L* | ὥρᾳ ιε̄ ς″ scripsi coll. 8. et 11. Tybi pro ὥρᾳ ιε̄; om. *B* ‖ 17 ἑῷος om. *LPV* | ὥρᾳ ιε̄ ς″] om. *LPV* | ὕδρου] sic *B*, ὑδροχόου ceteri ‖ 18 ante κύων *B* add. *hor. 15. 30* ‖ 19 καὶ Εὐδόξῳ] add. *BS* | σφόδρα *P*, σφοδρῶς *V* ‖ 21 ιε̄] ιδ̅ *L* | ὥρᾳ—Καίσαρι] om. *LPV* | lacunam indicavi

E πολύς, καὶ ἐπισημαίνει· κατὰ θάλασσαν βροντὴ καὶ ψακάς (= d. 10. m. Ianuarii).

$\overline{\iota\varsigma}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ S″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἑῷος δύνει. Εὐδόξῳ καὶ Δοσιθέῳ νότος, ἐπισημαίνει. Ἱππάρχῳ ἀνέμων ἀκρασία (= d. 11. m. Ianuarii). 5

$\overline{\iota\zeta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ S″ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος κρύπτεται (= d. 12. m. Ianuarii).

80 A $\overline{\iota\eta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος δύνει. 10 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ S″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἐπιτέλλει (= d. 13. m. Ianuarii).

$\overline{\iota\vartheta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ S″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑῷος δύνει. Ἱππάρχῳ νότος ἢ βορέας, χειμάζει (= d. 14. m. Ianuarii). 15

$\overline{\kappa}$. Αἰγυπτίοις χειμέριος ἀήρ (= d. 15. m. Ianuarii).

$\overline{\kappa\alpha}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Ἱππάρχῳ ἀπηλιώτης πνεῖ (= d. 16. m. Ianuarii).

$\overline{\kappa\beta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ S″ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος 20 B ἑσπέριος ἀνατέλλει, καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑσπέριος

1 πολὺς] *multus et validus B* | καὶ om. *L* | βρονταὶ *V* || 3 $\overline{\iota\varsigma}$] $\overline{\iota\varepsilon}$ *L* et sic pergit usque ad $\overline{\lambda}$, pro quo $\overline{\kappa\vartheta}$ habet | ὕδρου *B*, ὑδροχόου ceteri || 4 ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ S″] καὶ *LP* || 5 καὶ Δοσιθέῳ] add. *BS* || 5. 6 ἐπισημαίνει] ἐπὶ χειμῶνι S, *cum tempestate B* || 6 Ἱππάρχῳ add. *B* | ἀταξία *PV* || 8 ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ *LPV* || 10 hunc diem cum antecedente copulat *V* || 11 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ S″] om. *LPV* | ὁ ἐν τῷ γόνατι *LPV* | ἐπιτέλλει] ἑσπέριος δύνει *LPV* || 13 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ S″] om. *LPV* | ὕδρου] sic *B*, ceteri ὑδροχόου; item infra 17. 21 et p. 237, 7. 10. 14. 19 || 17 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ scripsi coll. 19. et 23. Tybi pro ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ S″; om. *LPV* || 20 hunc diem cum antecedente copulat *V* | ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ S″] om. *LPV* || 21 καὶ ὁ — δύνει (p. 237, 4)] om. *LPV*

ἀνατέλλει· ὥρᾳ ιγ S'' ὁ καλούμενος κάνωβος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ S'' ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ βατραχίῳ δεξιῷ τοῦ κενταύρου ἑῷος δύνει· ὥρᾳ ιδ S'' ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Καίσαρι* ἄνεμοι σφοδροί (= d. 17. m. Ianuarii).

κγ. ὥρᾳ ιγ S'' ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑῷος δύνει. *Εὐκτήμονι* καὶ *Φιλίππῳ* χειμών. *Μητροδώρῳ* ἀκαταστασία ἀέρος (= d. 18. m. Ianuarii).

κδ. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* ὕει ἢ πνίγη γίνεται. *Καίσαρι* καὶ *Εὐκτήμονι* χειμών (= d. 19. m. Ianuarii).

κε. ὥρᾳ ιδ S'' ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος δύνει, καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* καὶ *Καλλίππῳ* χειμών, ὑετός. *Ἱππάρχῳ* βορρᾶς πνεῖ. *Εὐκτήμονι* καὶ *Δημοκρίτῳ* ἐφύει (= d. 20. m. Ianuarii).

κς. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Εὐδόξῳ* χειμὼν μέσος (= d. 21. m. Ianuarii).

1 ante ὁ *S* add. καὶ ‖ 3 ante ὁ ἐν *S* add. καὶ ‖ 4 ὥρᾳ — ἀνατέλλει (5)] om. *LV* | ὥρᾳ ιδ S'' scripsi pro ὥρᾳ ιε coll. 21. Tybi ‖ 6 ἄνεμος σφοδρὸς *LV*, ἄνεμος σφόδρα *P* ‖ 7 ὥρᾳ ιγ *LPV* | ἑῷος — χειμών (8)] add. *BS* ‖ 9 ἀκαταστασία ἀέρος] ἀκατάστατος ὄμβρος *LPV* ‖ 11 ὕει — χειμών (12)] ἐπισημαίνει *BS*, σημαίνει *LV* ‖ 12 quo minus post χειμών addas μέσος coll. infra 20 et Lydi cal. 19. Ian. τὸ μεσαίτατον τοῦ χειμῶνος, obstat p. 235, 4; sed videtur aliquid turbatum esse ‖ 13 ὥρᾳ ιδ *LPV* ‖ 14 καὶ — ἐπιτέλλει (15)] om. *LPV* | καὶ] ὥρᾳ ιδ S'' καὶ *S*, *hor. 14. 30 B* | ὥρᾳ ιε scripsi (quod vel ipse ordo notarum flagitat) coll. 12. et 18. Tybi pro ὥρᾳ ιδ ‖ 15 ἐπιτέλλει *B*, om. *S* ‖ 16 καὶ Καλλίππῳ — ἐφύει (17)] ἐπισημαίνει *P*, Καλλίππῳ χειμαίνει *LV* ‖ 19 ὥρᾳ ιε] om. *LPV* ‖ 20 Εὐδόξῳ] Αἰγυπτίοις *LPV* | μέσων *V*

κζ̄. *Αἰγυπτίοις εὖρος ἢ νότος· ἐπισημαίνει* (= d. 22. m. Ianuarii).

C κη̄. *ὥρᾳ ιε̄ ⟨𐅵″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ὑετία· Ἱππάρχῳ ἐπισημασία* (= d. 23. m. Ianuarii). 5

κθ̄. *Καλλίππῳ καὶ Εὐκτήμονι ἐφύει. Δημοκρίτῳ μέγας χειμών* (= d. 24. m. Ianuarii).

λ̄. *Ἱππάρχῳ ἀπηλιώτης πνεῖ* (= d. 25. m. Ianuarii).

ΜΕΧΙΡ

ᾱ. *⟨ὥρᾳ ιε̄ 𐅵″⟩ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ ὑετία. Μητροδώρῳ ὑετία, Δοσιθέῳ χειμαίνει* (= d. 26. m. Ianuarii). 10

β̄. *Αἰγυπτίοις χειμὼν μέγας* (= d. 27. m. Ianuarii).

γ̄. *Αἰγυπτίοις λὶψ ἢ νότος· ἐπισημαίνει* (= d. 28. m. Ianuarii). 15

D δ̄. *ὥρᾳ ιγ̄ 𐅵″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος δύνει. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος δύνει* (= d. 29. m. Ianuarii).

ε̄. *Ἱππάρχῳ νότος ἢ ἀργεστής* (= d. 30. m. Ianuarii).

ϛ̄. *ὥρᾳ ιγ̄ 𐅵″ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑῷος* 20

1 *εὖρος ἢ νότος*] om. *BS* | *σημαίνει LPV* ‖ **3** *ὥρᾳ ιε̄* om. *LPV* | *𐅵″* addidi coll. 25. et 26. Tybi | *ὕδρου*] hic quoque *B*, *ὑδροχόου* ceteri | **4** *Ἱππάρχῳ ἐπισημασία*] add. *BS* ‖ **6** *Καλλίππῳ — ἐφύει*] add. *BS* ‖ **7** *μέγας*] *mediocris B*, *μέσος* (al. *μέγας*) *S*; om. cet.: cf. Boeckh l. s. p. 88 ‖ **8** *πνεῖ* add. *BS* ‖ **9** *μὴν Φεβρουάριος, Μεχίρ LP* ‖ **10** *ὥρᾳ ιε̄ 𐅵″* addidi coll. 18. et 25. Tybi | *ὁ — Εὐδόξῳ ὑετία* (11)] om. *BS* | *ὁ* om. *V* ‖ **11** *Μητροδώρῳ — χειμαίνει* (12)] add. *BS* ‖ **13** *μέγας*] *μέσος BS*, cf. Boeckh l. s. p. 89 ‖ **14** *Αἰγυπτίοις* add. *BS* | *ἐπισημαίνει*] *χειμούμενος P*, *χειμὼν μέγας V* et H. ‖ **17** *ὥρᾳ ιε̄ — δύνει*] solus *B* huic diei tribuit recte (cf. Ideler p. 212); ceteri ad diem sequentem referunt ‖ **19** *Ἱππάρχῳ — ἀργεστής*] diei antecedenti tribuit *B*

δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ καλούμενος κάνωβος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ'' ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει, καὶ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἐπιτέλλει. *Εὐδόξῳ* ὑετός (= d. 31. m. Ianuarii).

5 $\bar{ξ}$. [ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ'' ὁ καλούμενος κάνωβος ἑσπέριος ἀνατέλλει.] ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 1. m. Februarii).

$\bar{η}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ'' ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑσπέ-
10 ριος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* νότος ἢ ζέφυρος μεταξὺ χαλάζης (= d. 2. m. Februarii).

$\bar{ϑ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ'' ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑῷος E δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἐπιτέλλει. *Εὐδόξῳ* εὐδία, ἐνίοτε δὲ καὶ ζέφυρος πνεῖ (= d.
15 3. m. Februarii).

$\bar{ι}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑῷος

1 ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ — ὑετός (4)] om. *LP* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$] ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ'' *V* || **2** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ'' — ἀνατέλλει (3)] om. *B* | ante et post hanc notam in *V* spatium vacuum | ante ὁ ἐπὶ *S* add. καὶ || **3** ante καὶ add. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ'' *V* || **4** Εὐδόξῳ ὑετός (ὑέτια *V*) add. *BSV* || **5** ὥρᾳ — ἀνατέλλει (6)] om. *BSV* et seclusi ut iterata ex die antecedente sed horae nota corrupta (cf. 22. Tybi et 23. Mechir) || **6** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ — δύνει (7)] om. *LP* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ om. *V* || **7** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ — ἀνατέλλει (8)] add. *BS* | $\overline{ιε}$ scripsi pro $\overline{ιγ}$ || **9** ὥρᾳ — ἀνατέλλει (10)] om. *V* | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ'' *LP* | οὐρᾶς] καρδίας *BS* || **10** Αἰγυπτίοις — χαλάζης (11)] add. *BSV* | ζέφυρος ἢ νότος *V* | **10. 11** μεταξὺ χαλάζης] scripsi, *cum imbre B*, μεταξὺ χάλαζα *SV* || **12** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ'' — δύνει (13)] om. *LP* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ'' scripsi pro ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ'' quod habent *BS* || **13** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ — ἐπιτέλλει] om. *BSV* || **14** εὐδία] ὑετία *LP* | ἐνίοτε — πνεῖ] Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος, μεταξὺ χάλαζα *P* (vide diem antecedentem), om. *L* | δὲ et πνεῖ om. *V* || **16** ὥρᾳ — δύνει (240, 1)] om. *V* solus | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ scripsi: ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ' *BS*, ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ *P*; ὥρᾳ $\overline{ιε}$ et ὁ om. *L* || **16 — p. 240, 1** ἑῷος δύνει] ἑσπέριος ἀνατέλλει *BS*

δύνει. [ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει] (= d. 4. m. Februarii).

$\overline{ια}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑσπέριος
81 A ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S'' ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* περίστασις χειμερινὴ ἢ 5 ἔπομβρος καὶ ἀνέμων ἀκρασία. *Δοσιθέῳ* εὐδία, ἐνίοτε καὶ ζέφυρος πνεῖ (= d. 5. m. Februarii).

$\overline{ιβ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ κρύπτεται. ⟨ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S''⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος ἀνατέλλει· ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S'' ὁ 10 λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος δύνει. *Αἰγυπτίοις* ἀνεμώδης κατάστασις. *Καίσαρι* ὑετία. *Δημοκρίτῳ* ζέφυρος ἄρχεται πνεῖν (= d. 6. m. Februarii).

1 ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ — ἀνατέλλει (2)] seclusi ut ex die 11. iterata (ubi vide); *LP* diei antecedenti tribuunt, ubi post ἑῷος δύνει (p. 239, 12. 13) *P* scribit | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ *L*, ὥρᾳ $\overline{ιβ}$ *P* ‖ 2 post ἀνατέλλει *L* add. *Αἰγυπτίοις* ζέφυρος ἢ νότος· μεταξὺ χάλαζα, *P* add. *Εὐδόξῳ* εὐδία (ὑετία H.), ἐνίοτε καὶ ζέφυρος (vide diem antecedentem) ‖ 3 $\overline{ια}$] ῑ *L* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ — ἀνατέλλει (4)] om. *BLV* et *S* (opinor) ‖ 4 ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ *L*, ὥρᾳ $\overline{ιε}$ *PV* ‖ 5 post δύνει add. *L* $\overline{ια}$· ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει ‖ 5. 6 ἢ — ἀκρασία] καὶ ἀνέμων ἀκρασία ἔπομβρος *LPV* ‖ 6 ἐνίοτε add. *BS*, ἢ add. *L* ‖ 7 καὶ om. *BS* | πνεῖ add. *BS* ‖ 8 post δύνει omnia, quae in ceteris libris (de *V* certum iudicium fieri nequit, cum dierum numeri desint et notae diei 6. in tres partes dissectae sint) ad diem 13. referuntur, diei 12. *B* tribuit; contra omnia, quae illi diei 14. adsignant, ipse diei 13. adscribit, quam rationem semper diei antecedenti tribuendo ea quae in ceteris ad diem sequentem pertinent continuat *B* usque ad diem 16., cui nihil adscribit. hanc dispositionem veram esse videris, si Hipparchi fastos contuleris. itaque eius dispositionem restitui supra ‖ 9 ab ὥρᾳ $\overline{ιε}$ novum diem $\overline{ιγ}$ *L* et ceteri inchoant (etiam *V* sine numero) | ὥρᾳ $\overline{ιε}$] ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S'' *BS* | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S'' addidi coll. 3. Phamenoth ‖ 10 ὁ λαμπρὸς — ἀνατέλλει] om. *BS* | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ S''] om. *LPV* | ante ὁ *S* add. καὶ ‖ 12 κατάστασις] στάσις *LPV*

ιγ. ὥρᾳ ιγ ≤″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις καὶ Εὐδόξῳ ἔαρος ἀρχή· B ζέφυρος ἄρχεται πνεῖν καὶ ἐνίοτε χειμών (= d. 7. m. Februarii).

5 ιδ. Αἰγυπτίοις καὶ Εὐδόξῳ ὑετία. Ἱππάρχῳ, Καλλίππῳ, Δημοκρίτῳ ζέφυρος πνεῖ (= d. 8. m. Februarii).

ιε. Καίσαρι καὶ Μητροδώρῳ ἔαρος ἀρχή· ζέφυρος ἄρχεται πνεῖν (= d. 9. m. Februarii).

10 ιϛ. deest (= d. 10. m. Februarii).

ιζ. Αἰγυπτίοις ⟨καὶ⟩ Εὐδόξῳ ζέφυρος πνεῖ. Ἱππάρχῳ ἔαρος ἀρχή. Καλλίππῳ ⟨καὶ⟩ Μητροδώρῳ χειμαίνει (= d. 11. m. Februarii).

ιη. Αἰγυπτίοις ἀπηλιώτης, Ἱππάρχῳ βορέας ἢ 15 ἀπηλιώτης πνεῖ (= d. 12. m. Februarii).

ιθ. ὥρᾳ ιδ ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ C τοῦ κενταύρου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε ≤″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑῷος ἀνατέλλει (= d. 13. m. Februarii).

20 κ. deest (= d. 14. m. Februarii).

κα. ὥρᾳ ιδ ⟨≤″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος δύνει. Αἰγυπτίοις ἄνεμοι μεταπίπτοντες. Ἱππάρχῳ

1 ιγ] ιδ *L* et cet. | ὥρᾳ ιγ *LPV* ‖ **3** ζέφυρος — καὶ] add. *BS* | χειμών] χειμάζει *LPV* ‖ **5** ιδ] ιε *L* et cet. ‖ **6** Δημοκρίτῳ *LPV*, Μητροδώρῳ cet. | πνεῖ *LPV*, ἄρχεται πνεῖν cet.] ‖ **8** ιε] ιϛ *L* et cet. ‖ **11** καὶ om. cod. | πνεῖ — ἀρχή (12)] add. *BS* ‖ **12** καὶ om. cod. ‖ **13** χειμαίνει] *tempestas B* ‖ **14. 15** ἢ ἀπηλιώτης πνεῖ] add. *BS* ‖ **16** ὥρᾳ ιδ ≤″ H., om. *L* ‖ **17** ὥρᾳ ιε — ἀνατέλλει (18)] solus *B* huic diei tribuit, ceteri (etiam *LV*) diei sequenti, cui nihil adscribit *B*; sed recte *B* (cf. Ideler p. 212) | ὥρᾳ ιε ≤″ *LV* et H., ὥρᾳ ιγ ≤″ *BS* ‖ **21** ὥρᾳ ιδ] om. *B* | ≤″ addidi coll. 12. et 29. Mechir ‖ **22** μεταπίπτοντες] *ponunt B*

νότος πνεῖ. Εὐκτήμονι, Φιλίππῳ, Δοσιθέῳ χειμαίνει (= d. 15. m. Februarii).

κβ̄. Αἰγυπτίοις ἀνέμων ἀκαταστασία καὶ ὄμβρος (= d. 16. m. Februarii).

D *κγ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ∠″ ὁ καλούμενος κάνωβος ἑσπέριος ἀνατέλλει* (= d. 17. m. Februarii). 5

κδ̄. Αἰγυπτίοις ἢ ζέφυρος ἢ νότος καὶ χάλαζα, ὑετός (= d. 18. m. Februarii).

κε̄. ὥρᾳ ιδ̄ ∠″ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ κρύπτεται. ὥρᾳ ιε̄ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑῷος ἀνατέλλει. Ἱππάρχῳ βορέας ψυχρὸς πνεῖ (= d. 19. m. Februarii). 10

κϛ̄. Αἰγυπτίοις ἀνεμώδης κατάστασις (= d. 20. m. Februarii).

κζ̄. deest (= d. 21. m. Februarii). 15

E *κη̄. Ἱππάρχῳ* ⟨*καὶ*⟩ *Εὐκτήμονι ὀρνιθίαι ἄρχονται πνεῖν ψυχροί. χελιδόνι ὥρα φαίνεσθαι* (= d. 22. m. Februarii).

κθ̄. ὥρᾳ ιγ̄ ∠″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας κρύπτεται. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος δύνει. Αἰγυπτίοις καὶ Φιλίππῳ καὶ Καλλίππῳ χελιδὼν φαίνεται, καὶ ἀνεμώδης κατάστασις. Κόνωνι βορέαι ἄρχονται πνεῖν ψυχροί. Εὐδόξῳ ὑετὸς ἐπὶ 20

1. 2 *χειμαίνει*] *tempestas B* ‖ **3** *ἀκατάστασις* H. | *καὶ ὄμβροι S, cum largo imbre B* ‖ **5** *ὥρᾳ ιγ̄ ∠″* H. ‖ **7** *καὶ χάλαζα*] *χειμάζει LPV* ‖ **9** *τοῦ* add. solus *L* ‖ **10** *ὥρᾳ ιε̄*] add. *BS* ‖ **13** *ἀκαταστασία LPV* ‖ **15** in *V* hic amplissimum spatium vacuum ‖ **16** *κη̄*] *κζ̄ L* | *καὶ* om. cod. ‖ **17** *χελιδόνι—φαίνεσθαι*] *hirundo advenit B* | *φαίνεται P* ‖ **19** *κθ̄*] *κη̄ L, hor. 13 B* | ante *ἵππου* del. *τοῦ* Hercher ‖ **20** ante *ὥρᾳ ιε̄* add. *καὶ Καλλίππῳ P* ‖ **22** *χελιδόνες φαίνεθαι S, hirundines apparent B* | *Κόνωνι* add. *BS* ‖ **23** *ἐπὶ* om. *LPV*

χελιδόνι, καὶ ἐπὶ λ′ ἡμέρας βορέαι πνέουσιν οἱ κα- 82 A
λούμενοι ὀρνιθίαι (= d. 23. m. Februarii).

$\overline{λ}$. Αἰγυπτίοις ὀρνιθίαι βορέαι μεταξὺ ἀργεστοῦ. Ἱππάρχῳ βορέαι ψυχροί. Μητροδώρῳ χελιδὼν φαί-
5 νεται, ἐπισημαίνει. Δημοκρίτῳ ποικίλαι ἡμέραι αἱ καλούμεναι ἀλκυονίδες (= d. 24. m. Februarii).

ΦΑΜΕΝΩΘ

$\overline{α}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ⟨ἑῷος⟩ ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ⟨ς″⟩ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἀνατέλλει. B
10 Καίσαρι καὶ Δοσιθέῳ χειμών· ἐπισημαίνει (= d. 25. m. Februarii).

$\overline{β}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας κρύπτεται (= d. 26. m. Februarii).

$\overline{γ}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος ἀνατέλλει
15 (= d. 27. m. Februarii).

$\overline{δ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος δύνει (= d. 28. m. Februarii).

$\overline{ε}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἐπιτέλ-

1 χελιδόνιοι coni. Petavius et scripsit H. | ἐπὶ λ′ ἡμέρας add. *BS* | ἐπὶ λ′ corr. Unger (per litteras) coll. Gem. 4. piscium (ubi vide) pro ἐπὶ δ′ | αἱ καλούμεναι *V* | οἱ om. *S* ‖ **3** $\overline{λ}$] $\overline{κθ}$ *L* | ἀργέστης *L*, ἐργαστής *V* ‖ **4** βορέαι ψυχροί] βορέας ψυχρός *LV* et H., *aquilones cum argeste B*, βορέας μεταξὺ ἀργέστου *S* (ut videtur) ‖ **5** καὶ ἐπισημαίνει *LV* | αἱ add. *LV* ‖ **6** ἀλκυόνια *P* ‖ **7** μὴν Μάρτιος, Φαμενὼθ *LP* ‖ **8** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ *PS* | ἑῷος add. I. ‖ **9** ὥρᾳ $\overline{ιε}$—ἀνατέλλει] om. *B* | ς″ addidi coll. 5. Phamenoth ‖ **10** καὶ om. *V* | χειμών· ἐπισημαίνει] sic *S*, ceteri χειμάζει ‖ **12** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ scripsi coll. 29. Mechir et 4. Phamenoth pro ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ς″, om. *LP* ‖ **14** ἑῷος add. *BS* ‖ **16** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ *PV*, om. *L* ‖ **16. 17** ἑσπέριος om. *B* ‖ 18 ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ scripsi coll. 1. et 11. Phamenoth; ὥρᾳ $\overline{ιβ}$ *LPV*, ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ς″ cet.

λει. ὥρᾳ ιε̄ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Ἱππάρχῳ βορέας ἢ νότος ψυχρός (= d. 1. m. Martii).

C ϛ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ κρύπτεται. Αἰγυπτίοις λὶψ ἢ νότος ἢ χάλαζα. Ἱππάρχῳ βορέας ψυχρός (= d. 2. m. Martii). 5

ζ̄. ὥρᾳ ιε̄ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος δύνει. ὥρᾳ ιε̄ ⟨ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος δύνει (= d. 3. m. Martii).

η̄. ὥρᾳ ιδ̄ ς″ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Εὐκτήμονι βορέας ψυχρὸς πνεῖ (= d. 4. m. Martii). 10

θ̄. ὥρᾳ ιε̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου D ἑσπέριος ἀνατέλλει· ὥρᾳ ιε̄ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος δύνει. Αἰγυπτίοις χειμάζει. Καίσαρι χελιδονίαι πνέουσιν ἐπὶ ἡμέρας δέκα (= d. 5. m. Martii). 15

ῑ. [ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος δύνει. Αἰγυπτίοις χειμάζει· Καίσαρι χελιδονίαι] (= d. 6. m. Martii).

ια̅. ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἐπιτέλλει· ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἐπιτέλλει, καὶ ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ταραχώδεις κα- 20

1 ante ὥρᾳ spatium vacuum in *V* | ὥρᾳ ιδ̄ H. | Ἱππάρχῳ add. *BS* ‖ 2 βορέας ψυχρὸς ἢ νότος H. ‖ 3 ὥρᾳ ιδ̄] om. *LPV* ‖ 4 ἢ χάλαζα] *cum grandine B* ‖ 6 ὥρᾳ ιε̄ om. *V* ‖ 7 ὥρᾳ ιε̄ add. *B* | ς″ addidi coll. 21. et 29. Mechir ‖ 9 ὥρᾳ ιδ̄ *LPV* ‖ 11 ὥρᾳ ιε̄ *LPV* ‖ 12 ὥρᾳ ιε̄ ς″] add. *B*, καὶ *V* ‖ 13 χειμαίνει *V* ‖ 14 πνείουσιν *LV* ‖ 16—18 om. *V* recte; omnia enim male ex antec. die iterata sunt (hora corrupta) ‖ 16. 17 ἑσπέριος δύνει] ἐπιτέλλει *P* ‖ 17. 18 Αἰγυπτίοις — χελιδονίαι] add. *BS* | χελιδονίαι scripsi, χελιδονίαν *S*, *chelidonii flatus B* ‖ 19 ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἐπιτέλλει] add. *BS* et *V* qui post haec verba spatium vacuum habet ‖ 20 ὁ λαμπρὸς — ἐπιτέλλει καὶ (21)] om. *B* ‖ 22 — p. 245, 1 ταραχώδης κατάστασις *V*

τασϑάσεις. Δημοκρίτῳ ἄνεμοι ψυχροί· ὀρνιθίαι ἐπὶ ἡμέρας ϑ′ (= d. 7. m. Martii).

ιβ. ὥρᾳ ιδ ὁ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Εὐδόξῳ χειμὼν καὶ ἰκτῖνος φαίνεται καὶ ἐπισημαίνει. E
5 Μητροδώρῳ καὶ Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ βορέας ψυχρὸς πνεῖ. Ἱππάρχῳ ἔαρος ἀρχή (= d. 8. m. Martii).

ιγ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ψακάζει. Μητροδώρῳ ⟨καὶ⟩ Εὐκτήμονι βορέας πνεῖ. Δοσιϑέῳ ἰκτῖνος ἄρχεται
10 φαίνεσϑαι. Ἱππάρχῳ νότος πολύς (= d. 9. m. Martii).

ιδ. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ⟨καὶ⟩ Καλλίππῳ βορέας ψυχρὸς πνεῖ (= d. 10. m. Martii). 83 A

ιε. ὥρᾳ ιγ ς″ ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰ-
15 γυπτίοις ⟨καὶ⟩ Καλλίππῳ βορέας ψυχρὸς πνεῖ (= d. 11. m. Martii).

ις. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ κρύπτεται. Καλλίππῳ βορέας σύμμετρος πνεῖ (= d. 12. m. Martii).

ιζ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ στάχυς ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ
20 ιδ ς″ ὁ στάχυς ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις

2 ϑ′] πέντε *LPV* ‖ 3 ὥρας ιδ ς″ *LV* ‖ 4 χειμὼν corr. Unger (per litteras) pro χελιδὼν coll. Gemin. d. 17. pisc., cum hirundo Eudoxo iam 29. Mechir appareat | ἴκτινος *V* et sic semper infra, ἴκτινος *L* et sic semper infra, ἴκτινοι *S* | φαίνεται *LP*, φαίνονται cet. | ἐπισημαίνει] *pluit B* ‖ 5 καὶ Εὐκτήμονι] add. *BS* ‖ 7 ὥρᾳ ιγ ς″ corr. I. pro ὥρᾳ ιγ, om. *B* ‖ 7. 8 ἑῷος δύνει] om. *LPV* ‖ 8 καὶ om. cod. ‖ 11 ὥρᾳ ιε] sic *B*, ceteri ὥρᾳ ιε ς″ | βορείου] νοτίου *S* ‖ 12 καὶ om. cod. ‖ 13 ψυχρὸς add. *BS* ‖ 14 ὥρᾳ ιγ ς″] om. *PV* | ἑσπέριος] ἑῷος *BS* | ἀνατέλλει] sic *B* (*exoritur*), ἐπιτέλλει ceteri ‖ 14. 15 Αἰγυπτίοις — πνεῖ] om. *BS* ‖ 15 καὶ om. cod. ‖ 17 ante ὁ ἔσχατος *LPV* perperam add. ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἐπιτέλλει, καὶ ‖ 18 σύμμετρος add. *BS* ‖ 19. 20 ὥρᾳ ιδ ς″ — ἀνατέλλει] add. *BL* | ὥρᾳ ιδ ς″] sic (vel ὥρᾳ ιε ς″) I. p. 211 coni. pro *hor. 13. 30* et sic habet *L*

ἀνεμώδης κατάστασις. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ B ὀρνιθίαι ἄρχονται πνεῖν, καὶ ἰκτίνῳ ὥρα φαίνεσθαι (= d. 13. m. Martii).

ιη. ὥρα ιδ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος πνεῖ· Εὐκτήμονι βο- 5 ρέας ψυχρὸς πνεῖ· Δοσιθέῳ ὀρνιθίαι ἄρχονται πνεῖν· Ἱππάρχῳ βορέας ἢ ἀργεστής (= d. 14. m. Martii).

ιθ. Αἰγυπτίοις καὶ Εὐκτήμονι βορέας ψυχρός (= d. 15. m. Martii).

κ. ὥρα ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἐπιτέλλει. 10 ὥρα ιδ S″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 16. m. Martii).

κα. ὥρα ιδ S″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ⟨ἑῷος⟩ ἀνα- C τέλλει. Καλλίππῳ βορέας πνεῖ καὶ ἰκτῖνος φαίνεται (= d. 17. m. Martii). 15

κβ. Αἰγυπτίοις καὶ Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει, ἄνεμος ψυχρός (= d. 18. m. Martii).

κγ. Αἰγυπτίοις πνεῦμα ψυχρὸν ἐπὶ ἡμέρας δέκα. Ἱππάρχῳ βορρᾶς πνεῖ (= d. 19. m. Martii).

κδ. Καίσαρι ἰκτῖνος φαίνεται, βορέας πνεῖ (= d. 20 20. m. Martii).

κε. ὥρα ιδ S″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑῷος

1 ἀνεμώδης κατάστασις] *venti dominantur B* ‖ 2 ἰκτίνῳ] sic vel ἰκτῖνον coni. Boeckh l. s. p. 411 pro ἰκτίνων | ὥρας *L* ‖ 4 ὥρα ιδ] sic *B* H., ceteri ὥρα ιδ S″ ‖ 5 ἢ νότος] om. *BS* ‖ 6 ψυχρὸς om. *BS* | πνεῖ — πνεῖν] add. *BS* ‖ 8 huius diei notam priori adiungit *V* ‖ 10 ὥρα ιδ S″ *LSV* | νοτίου] βορείου *LPV* ‖ 11 ὥρα ιδ S″ — ἀνατέλλει (12)] diei sequenti tribuunt *BS* | ὥρα ιδ S″] om. *B* ‖ 13 ὥρα ιδ *P* | ἑῷος add. I. ‖ 14 Καλλίππῳ] Φιλίππῳ *LPV* ‖ 16 Δημοκλεῖ *S* | ἐπισημαίνει] χειμών *BS* ‖ 18 ἐπὶ ἡμέρας δέκα] *vernum aequinoctium B* ‖ 19 Ἱππάρχῳ βορρᾶς πνεῖ] add. *BS* ‖ 22 ὥρα ιδ *P*

δύνει. Εὐδόξῳ ἰκτῖνος φαίνεται καὶ βορέας πνεῖ (= d. 21. m. Martii).

κ̄ς̄. ἐαρινὴ ἰσημερία. ὥρᾳ ῑδ̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 22. m. Martii). D

5 κ̄ζ̄. Καίσαρι βορέας πνεῖ. Ἱππάρχῳ ὑετία (= d. 23. m. Martii).

κ̄η̄. Αἰγυπτίοις βροντή, ἐπισημασία· Φιλίππῳ καὶ Καλλίππῳ καὶ Εὐκτήμονι ὑετὸς ἢ ψακάς· Ἱππάρχῳ ἐπισημασία (= d. 24. m. Martii).

10 κ̄θ̄. ὥρᾳ ῑε̄ ς″ ὁ καλούμενος αἲξ ἑῷος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις καὶ Κόνωνι καὶ Μέτωνι ἐπισημαίνει. Εὐδόξῳ βορέας (= d. 25. m. Martii).

λ̄. ὥρᾳ ῑγ̄ ς″ στάχυς ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ἀργέστης ἄνεμος πνεῖ. Καλλίππῳ ὑετὸς ἢ νιφετός

15 (= d. 26. m. Martii).

ΦΑΡΜΟΥΘΙ

E

ᾱ. ὥρᾳ ῑδ̄ στάχυς ἑῷος δύνει. Μέτωνι καὶ Καλλίππῳ καὶ Εὐδόξῳ ὑετός. Εὐκτήμονι ⟨καὶ⟩ Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει (= d. 27. m. Martii).

20 β̄. ὥρᾳ ῑγ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ῑδ̄ ς″ στάχυς ἑῷος δύνει,

3 ὥρᾳ ῑδ̄] καὶ *LPV* | βορείου] νοτίου *S* ‖ 7 βρονταὶ *V* | ἐπισημασία — Εὐκτήμονι (8)] ἐπισημαίνει καὶ *LP*, ἐπισημαίνει *V* ‖ 8 ἢ — ἐπισημασία (9)] add. *BS* ‖ 10 ὥρᾳ ῑε̄ ς″] om. *B* ‖ 11 ἐπισημαίνει] ἰσημερία *S*, *aequinoctium B*: cf. Boeckh, *Sonnenkreise* p. 48 ‖ 14 ἀργεστὴς ἄνεμος] νότος *LPV* | Καλλίππῳ] Ἱππάρχῳ H. | ἢ add. *L* | νιφετός] *nimbus B* ‖ 16 μὴν Ἀπρίλιος ἢ Φαρμουθί *P*, μὴν ἀπρίλλιος φαρμουθί *L* ‖ 17 ὥρᾳ ῑδ̄] om. *B* ‖ 17. 18 καὶ Καλλίππῳ καὶ Εὐδόξῳ] add. *BS* ‖ 18 καὶ secundum om. cod. ‖ 18. 19 Δημοκρίτῳ] Διοκλεῖ *S* ‖ 20 ὥρᾳ ῑγ̄ *LPV* ‖ 21 ὥρᾳ ῑδ̄ *LPV* | δύνει ἑῷος *LV*

καὶ ὁ καλούμενος κάνωβος κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ ἐπὶ
84 A τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει. Δοσιθέῳ, Μέτωνι, Καλλίππῳ ὑετία (= d. 28. m. Martii).

$\bar{γ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ∠″ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἐπιτέλλει (= d. 29. m. Martii). 5

$\bar{δ}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ∠″ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις καὶ Κόνωνι ἐπισημαίνει. Εὐδόξῳ ὑετία γίνεται (= d. 30. m. Martii).

$\bar{ε}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ στάχυς ἑῷος δύνει (= d. 31. m. Martii). 10

$\bar{ς}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ∠″ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἑσπέριος ἀνατέλλει. Εὐδόξῳ ὑετός· ἐπισημαίνει (= d. 1. m. Aprilis).

$\bar{ζ}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ∠″ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ⟨∠″⟩ στάχυς ἑῷος δύνει (= d. 15 2. m. Aprilis).

B $\bar{η}$. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος καὶ χάλαζα. Κόνωνι ἐπισημαίνει. Εὐδόξῳ ὑετός (= d. 3. m. Aprilis).

$\bar{θ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ∠″ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑσπέ- 20

1 καὶ] *hor. 14. 30 B* ‖ **2. 3** Μέτωνι om. *LPV* ‖ **3** Καλλίππῳ om. *BS* ‖ **4** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ — ἀνατέλλει] om. *BS* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ scripsi coll. 21. Phaophi et 14. Pharmuthi pro ὥρᾳ ιδ ∠″ ‖ **5** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ∠″ — ἐπιτέλλει] huic diei tribuunt *BLS*, vulg. subsequenti adscrib. ‖ **7** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ∠″ — ὑετία γίνεται (9)] add. *BS* | ad diem 5. adscripta etiam ad diem 4. iterat *L* et haec bis praebet *V* ‖ **8. 9** ἐπισημαίνει] *pluit B* ‖ **9** ὑετία γίνεται] *imbres triduani B* ‖ **10** post ὥρᾳ $\overline{ιε}$ delevi ∠″ coll. 7. Pharmuthi ‖ **11** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ∠″ *LPV*, ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ∠″ cet. ‖ **12** Εὐδόξῳ — ἐπισημαίνει] om. *BS* ‖ **14** ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ∠″ — ἀνατέλλει (15)] om. *B* | τῆς addidi cum *LV* ‖ **15** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ — δύνει] om. *LPV* | ∠″ addidi coll. 5. Pharmuthi ‖ **17** ὥρᾳ $\overline{ιε}$] om. *LPV* | $\overline{ιε}$ scripsi pro $\overline{ιδ}$ ∠″ ‖ **18** ζέφυρος καὶ χάλαζα] add. *S*, *favonius grandinem affert* add. *B* ‖ **18. 19** Κόνωνι — ὑετός] om. *BS* ‖ **20** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ *B*

ριος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* ⟨καὶ⟩ *Κόνωνι* ζέφυρος ἢ νότος καὶ χάλαζα (= d. 4. m. Aprilis).

ῑ. ὥρᾳ ῑδ̄ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ῑε̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέ-
5 ριος ἀνατέλλει. *Ἱππάρχῳ* νότος καὶ ἀνέμων συστροφαί (= d. 5. m. Aprilis).

ῑᾱ. ὥρᾳ ῑγ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑσπέ- C
ριος ἀνατέλλει. *Ἱππάρχῳ* καὶ *Δοσιθέῳ* ἐπισημαίνει (= d. 6. m. Aprilis).

10 ῑβ̄. ὥρᾳ ῑε̄ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἑῷος δύνει (= d. 7. m. Aprilis).

ῑγ̄. ὥρᾳ ῑγ̄ * * *Αἰγυπτίοις* νότος ἢ λίψ. *Εὐδόξῳ* ὑετία (= d. 8. m. Aprilis).

ῑδ̄. ὥρᾳ ῑγ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑῷος ἀνα-
15 τέλλει. *Αἰγυπτίοις* ἀκρασία πνευμάτων. *Ἱππάρχῳ* ὑετία (= d. 9. m. Aprilis).

ῑε̄. *Αἰγυπτίοις* ἀέρος ἀκαταστασία καὶ ὑετός· *Εὐκτήμονι* καὶ *Φιλίππῳ* ἀκρασία πνευμάτων· *Ἱππάρχῳ* ὑετία (= d. 10. m. Aprilis).

20 ῑς̄. *Εὐδόξῳ* ζέφυρος καὶ ἀκρασία ἀέρος, μεταξὺ ψεκάζει (= d. 11. m. Aprilis).

1 καὶ om. cod. | Κόνωνι om. *BS* ‖ **2** ἢ νότος] om. *BS* | χάλαζαι *LV* | post χάλαζα *S* repetit, quae diei sequenti adscribuntur ὥρᾳ ῑε̄ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας — συστροφαί ‖ **3** ὥρᾳ ῑδ̄ ς″ *LP*, ὥρᾳ ῑγ̄ *S* (pro quo ὥρᾳ ῑγ̄ ς″ coni. I.) | βορείου] νοτίου *S* ‖ **4** ante ὥρᾳ ῑε̄ ς″ spatium vacuum in *V* | ὥρᾳ ῑε̄ ς″ cum *LV* et H. scripsi coll. 19. Pharmuthi; ὥρᾳ ῑε̄ ceteri ‖ **7** ὥρᾳ ῑδ̄ *LP* ‖ **10** ὥρᾳ ῑγ̄ ς″ *LP* ‖ **12** ὥρᾳ ῑγ̄] add. *BS* | lacunam indicavi ‖ **15. 16** Ἱππάρχῳ ὑετία] om. *BS* ‖ **17** ἀέρος om. *V* | ὑέτια *V* | ὑετός· — Ἱππάρχῳ (19)] om. *BS* ‖ **19** ὑέτιαι *L* ‖ **20** ζέφυρος καὶ] add. *BS* | ἀέρος om. *BS* ‖ **20. 21** μεταξὺ ψεκάζει] καὶ ὑέτια *LPV*, *cum leni imbre B*

D ιζ̄. ὥρᾳ ιε̄ ς″ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος κρύπτεται (= d. 12. m. Aprilis).

ιη̄. ὥρᾳ ιε̄ ὁ καλούμενος αἲξ ἑῷος ἀνατέλλει, καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἐπιτέλλει. Δοσιθέῳ ⟨καὶ⟩ Καίσαρι ὑετία (= d. 13. m. Aprilis). 5

ιθ̄. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις λευκόνοτος, βρονταί, ψακάς (= d. 14. m. Aprilis).

κ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ καλούμενος κάνωβος κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ἀνέμων ἀκρασία. Εὐδόξῳ καὶ Εὐκτή- 10
E μονι ὑετία, χάλαζα (= d. 15. m. Aprilis).

κᾱ. ὥρᾳ ιε̄ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος κρύπτεται. ὥρᾳ ιε̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων κρύπτεται. Μητροδώρῳ καὶ Καλλίππῳ χάλαζα. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ ζέφυρος (= d. 16. m. Aprilis). 15

κβ̄. ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος δύνει. Αἰγυπτίοις ⟨καὶ⟩ Κόνωνι χάλαζα καὶ ζέφυρος. Καίσαρι ⟨καὶ⟩ Εὐδόξῳ ὑετία (= d. 17. m. Aprilis).

κγ̄. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων κρύπτεται. Αἰ- 20
γυπτίοις ἀνεμώδης ψακάς (= d. 18. m. Aprilis).

85A κδ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων κρύπτεται,

1 ὥρᾳ ιε̄ ς″ scripsi coll. 21. et 24. Pharmuthi; ὥρᾳ ιδ̄ ς″ vulg.; ὥρᾳ ιδ̄ *P*; ὥρᾳ ιγ̄ ς″ H. ‖ **3** καὶ] *hor. 15 B* ‖ **5** καὶ om. cod. ‖ **6** ὥρᾳ ιε̄] sic *B*, ceteri ὥρᾳ ιε̄ ς″ ‖ **7** βρονταί add. *LV* | ψακάς] ψεκᾶς *S*, *molliter pluit B* ‖ **9** ὥρᾳ ιδ̄] sic *B*, ceteri ὥρᾳ ιδ̄ ς″ ‖ **10. 11** καὶ Εὐκτήμονι] add. *BS* ‖ **11** ὑετία, χάλαζα scripsi pro ὑετίαι (ὑέτια *V*), χάλαζαι; *cum grandine imbres B* ‖ **12** ὥρᾳ ιε̄] sic *B*, ceteri ὥρᾳ ιε̄ ς″ ‖ **13** ὥρᾳ ιε̄ ς″] sic *B*, ceteri καὶ ‖ **14** καὶ Καλλίππῳ add. *BS* ‖ **16** ὥρᾳ ιγ̄ ς″] add. *BS* ‖ **17** καὶ ante Κόνωνι om. libri | χάλαζα scripsi pro χάλαζαι, *grando B* | καὶ] *vel B* ‖ **17. 18** ζέφυροι *L* ‖ **18** καὶ om. cod. ‖ **22—p. 251, 1** ὁ λαμπρὸς — κρύπτεται, καὶ] om. *B*

καὶ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος κρύπτεται. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται (= d. 19. m. Aprilis).

κε. Αἰγυπτίοις λὶψ ἢ νότος καὶ ἀργεστής, ἀκρα-
5 *σία ἀέρος* (= d. 20. m. Aprilis).

κς. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος δύνει· ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων κρύπτεται. ὥρᾳ ιε ⟨ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος ἀνατέλλει· ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται.
10 *Ἱππάρχῳ νότος ἢ ἀπαρκτίας ψυχρός* (= d. 21. m. Aprilis).

κζ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων κρύπτεται· B *ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται.*
15 *Αἰγυπτίοις καὶ Καίσαρι χειμαίνει. Εὐδόξῳ ὑετός* (= d. 22. m. Aprilis).

κη. ὥρᾳ ιδ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος κρύπτεται. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις λὶψ ἢ νότος, ὑετία (= d.
20 23. m. Aprilis).

κθ. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος

2 *μέσος*] *μετὰ* *P* ‖ 4 *καὶ ἀργεστής*] add. *BS* ‖ 6 *ὥρᾳ ιδ*] sic *B*, ceteri *ὥρᾳ ιδ ς″* ‖ 7 *ὥρᾳ ιδ* *B*, *ὥρᾳ ιδ ς″* ceteri | *ὥρᾳ ιε ς″* scripsi collatis ceteris ortus vespertini huius stellae notationibus: *ὥρᾳ ιε* vulg., *καὶ* *LPV* ‖ 8 *ὥρᾳ ιε ς″*] *καὶ* *LPV* ‖ 9 *κρύπτεται* om. *L* ‖ 10 *Ἱππάρχῳ* add. *BS* | *ἢ*] *et* *B* ‖ 12 *κρύπτεται*] *ἑῷος δύνει* *P*, *ἑῷος κρύπτεται* *LV* ‖ 13 *ὥρᾳ ιγ ς″—δύνει*] om. *P* | *ὥρᾳ ιγ ς″*] *καὶ* *LV* | ante *ὁ* add. *καὶ* *S* | *ἑῷος* om. *V* ‖ 14 *μέσος*] *μετὰ* *P* ‖ 15 *καὶ* om. *LV* | *χειμαίνει*] *tempestas* *B* | *Εὐδόξῳ ὑετός*] add. *BS* ‖ 17 *ὥρᾳ ιδ*] *ὥρᾳ ιγ ς″* *LPV* ‖ 18 *ὥρᾳ ιδ ς″*] om. *LPV* ‖ 19 ante *ὑετία* *B* add. *seu* ‖ 21 *ὥρᾳ ιδ*] sic *B*, ceteri *ὥρᾳ ιδ ς″*

C κρύπτεται. Αἰγυπτίοις λὶψ ἢ νότος, ὑετία· Μητροδώρῳ καὶ Καλλίππῳ ἐνίοτε χάλαζα· Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει (= d. 24. m. Aprilis).

λ̄. Αἰγυπτίοις καὶ Εὐδόξῳ ψακάς, ὑετός (= d. 25. m. Aprilis). 5

ΠΑΧΩΝ

ᾱ. ὥρᾳ ιδ̄ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος δύνει· ὥρᾳ ιδ̄ ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται· καὶ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἑῷος δύνει· Αἰγυπτίοις ἀργεστὴς ἢ ζέφυρος, ἐπισημαίνει· 10 Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ ὑετία ἢ χάλαζα (= d. 26. m. Aprilis).

D β̄. ὥρᾳ ιδ̄ ς″ ὁ καλούμενος αἲξ ἑῷος ἀνατέλλει, καὶ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ἀνεμώδης κατάστασις. Μητροδώρῳ καὶ 15 Καλλίππῳ νοτία (= d. 27. m. Aprilis).

γ̄. ὥρᾳ ιγ̄ ς″ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος κρύπτεται, ὁ καλούμενος ἀντάρης ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε̄ <ς″> κύων κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ἄνεμος, Εὐδόξῳ ὑετός (= d. 28. m. Aprilis). 20

δ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος,

2 καὶ Καλλίππῳ ἐνίοτε] add. *BS* ‖ 2. 3 Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει] add. *BS* ‖ 3 ἐπισημαίνει] *pluit B* ‖ 4 καὶ add. *BS* | *rorat, mox pluit B* | ὑετός] om. *LP* ‖ 6 μὴν Μάιος, Παχών *LP* ‖ 8 δύνει] corr. I. pro ἀνατέλλει | ante ὥρᾳ ιδ̄ ς″ spat. vac. in *V* | μέσος] μετὰ *P* | 9 καὶ] ὥρᾳ ιδ̄ ς″ *BS* | ὁ λαμπρὸς — ἑῷος] *media cinguli Orionis B* ‖ 10 ἐπισημαίνει] ὑέτια *LPV*, *pluit B* ‖ 11 καὶ Φιλίππῳ — ἢ] add. *BS* ‖ 14 καὶ] *hor. 14. 30 B* | ἡγουμένῳ] ἑπομένῳ *LP* ‖ 15 Μητροδώρῳ καὶ] add. *BS* ‖ 16 νότιαι *LPV* ‖ 17 ὥρᾳ ιγ̄ *LPV* ‖ 18 ante ὁ *B* add. *hor. 13. 30* | post ἀνατέλλει spat. vac. in *V* ‖ 19 ς″ add. I. p. 198, recte: cf. Wislicenus, Tafeln z. Bestimm. d. tägl. Auf- u. Unterganges der Gestirne p. 27 ‖ 21 ὥρᾳ ιδ̄ ς″ *LV* | post ὠρίωνος *B* add. *occultatur*

καὶ ὁ μέσος τῆς ζώνης κρύπτεται, καὶ ὁ ἀντάρης ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ'' ⟨τὸ αὐτὸ⟩. Αἰγυπτίοις νηνεμία ἢ νότος· Καίσαρι χειμών (= d. 29. m. E Aprilis).

5 $\overline{ε}$. *ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ'' ὁ καλούμενος κάνωβος κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ἐπισημαίνει. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ νηνεμία ἢ νότος, ψακάζει* (= d. 30. m. Aprilis).

$\overline{ϛ}$. *ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ'' ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ* 10 *τοῦ κενταύρου ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ'' ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑῷος ἀνατέλλει, καὶ ὁ ἐν τῷ* 86 A *ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ψακάς* (= d. 1. m. Maii).

15 $\overline{ζ}$. *ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ'' ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται, καὶ ὁ μέσος τῆς ζώνης κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ κύων κρύπτεται* (= d. 2. m. Maii).

$\overline{η}$. *ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑσπέριος ἀνατέλλει.*

1 καὶ ὁ μέσος—ἀντάρης] *hor. 14. media cinguli Orionis et Antares B* | καὶ ante ὁ ἀντάρης add. *L* et *B* ‖ **1. 2** ἑσπέρας *V* ‖ **2** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ'' *BS*, ὥρᾳ $\overline{ιε}$ *LPV* | τὸ αὐτό supplevi cum I. p. 208, qui praeterea supplet ὥρᾳ $\overline{ιε}$ τὸ αὐτό ‖ **3** νηνεμία ἢ corr. Unger pro νηνεμίαι | νότος *LV*, ἢ ὑετία *BS*, ἢ νοτία vulg. | χειμαίνει *LP* ‖ **6** ὥρᾳ $\overline{ιε}$] sic *B*, ceteri ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ'' ‖ **7** σημαίνει *LPV*, *pluit B* | Εὐκτήμονι καὶ] add. *BS* ‖ **8** ἢ νότος] om. *BS* | ψακάζει] ψεκάς *S*, *cum leni imbre B* ‖ **11** ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ϛ''] add. *BS* ‖ **12** τοῦ ἡνιόχου—ὤμῳ (13)] om. *B* ‖ **15** *B* huic diei adscribit: *hor. 14 fulgida Lyrae vespere oritur. hor. 15 quae in sequenti humero Orionis occultatur*, quas apparitiones ceteri diei sequenti tribuunt, *B* ibi omittit. sed in *S* rem similiter sese habere docent verba Fabricii p. 444: „ceterum diei huius rationes cum superiore vel in ms. vel in Petav. hoc loco sunt confusae.“ | ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ϛ'' corr. I. pro ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ | ἡγουμένῳ] corr. I. pro ἑπομένῳ ‖ **16** μέσος] μετὰ *P* | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ scripsi coll. 3. et 12. Pachon pro καὶ ‖ **18** ὥρᾳ $\overline{ιδ}$—κρύπτεται (p. 254, 2)] om. *B* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ϛ'' *LV* et H. | ἑσπέρας *LV*

ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος ἀνατέλλει· ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται. ὥρᾳ ι̅ε̅ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* ἀργεστὴς καὶ ψακὰς ἢ νότος καὶ βροντή (= d. 3. m. Maii). 5

B ϑ̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ αἲξ ἑῷος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ι̅ε̅ ⟨ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* ψακάς. *Εὐδόξῳ* ὑετός (= d. 4. m. Maii).

ι̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ς″ ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑῷος δύνει. *Δοσιθέῳ* ὑετία (= d. 5. m. Maii). 10

ι̅α̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* ἀνεμώδης κατάστασις (= d. 6. m. Maii).

ι̅β̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ς″ αἲξ ἑῷος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″ κύων κρύπτεται. ὥρᾳ ι̅ε̅ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως 15 C ἑσπέριος δύνει. *Αἰγυπτίοις* ἀνεμώδης κατάστασις (= d. 7. m. Maii).

ι̅γ̅. *Αἰγυπτίοις* ζέφυρος ἢ ἀργεστής, ὑετία. *Εὐδόξῳ* καὶ *Δοσιθέῳ* ὑετία (= d. 8. m. Maii).

ι̅δ̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος 20

1 ὥρᾳ ι̅ε̅ scripsi coll. 18. Pachon pro καὶ ‖ **2** ὥρᾳ ι̅ε̅] καὶ *LPV* | ante ὁ *S* add. καὶ ‖ **3** ὥρᾳ ι̅ε̅ ς″] om. *LPV* ‖ **4** ἢ — βροντή] add. *BS* | καὶ om. *S* ‖ **6** ὥρᾳ ι̅δ̅] ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″ *BS* | ὥρᾳ ι̅ε̅ om. *LPV* | ς″ addidi coll. 18. Pharmuthi ‖ **8** *Εὐδόξῳ* ὑετός] add. *BS* ‖ **9** βορείου scripsi: βορείας vulg.; νοτίου *LP* ‖ **11** ὥρᾳ ι̅γ̅ *PV*, ὥρᾳ ι̅γ̅ ς″ *L* ‖ **14** ὥρᾳ ι̅γ̅ ς″ corr. I. pro ὥρᾳ ι̅γ̅ | ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″] om. *LPV* ‖ **15** ὥρᾳ ι̅ε̅ ς″] add. *BS* ‖ **16** ἑσπέριος] om. *LPV* | ἀνέμων ἀκαταστασία *LV* ‖ **18** ἢ om. *B* | *Εὐδόξῳ* — ὑετία (19)] add. *BS* ‖ **20** ὥρᾳ ι̅δ̅ scripsi coll. cum 11. et 16. Pachon, tum ceteris de βορείου χηλῆς occasu matutino notis pro ὥρᾳ ι̅δ̅ ς″; om. *B*

κρύπτεται, ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* ὄμβρος (= d. 9. m. Maii).

$\overline{ιε}$. [ὥρα $\overline{ιγ}$ ς″ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει.] *Αἰγυπτίοις* ὑετός· θέρους ἀρχή. *Εὐκτήμονι* καὶ *Φιλίππῳ* ἐπι-
5 σημαίνει (= d. 10. m. Maii).

$\overline{ις}$. ὥρα $\overline{ιγ}$ ς″ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει, καὶ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος κρύπτεται. *Δοσιθέῳ* ἐπι- D σημαίνει (= d. 11. m. Maii).

$\overline{ιζ}$. ὥρα $\overline{ιγ}$ ς″ αἲξ ἑσπέριος δύνει, καὶ ὁ λαμπρὸς
10 τῆς λύρας ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρα $\overline{ιδ}$ κύων κρύπτεται· ὥρα $\overline{ιδ}$ ὁ ἐν τῷ δεξιῷ ἐμπροσθίῳ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου ἑσπέριος ἀνατέλλει. *Αἰγυπτίοις* ζέφυρος ἢ ἀργεστής· *Καίσαρι* ὑετία. *Μητροδώρῳ*, *Ἱππάρχῳ*, *Εὐδόξῳ* ἐπισημαίνει· θέρους ἀρχή (= d.
15 12. m. Maii).

$\overline{ιη}$. ὥρα $\overline{ιγ}$ ς″ ἀντάρης ἑῷος δύνει. ὥρα $\overline{ιδ}$ ς″ ὁ

1 ante ὁ λαμπρὸς *B* add. *hor. 14. 30* ‖ **2** ὄμβρος] *imbres copiosi cadunt B* ‖ **3** ὥρα $\overline{ιγ}$ ς″—δύνει] seclusi ut male (cf. Ideler p. 212) iteratum e die proximo et om. *B* ‖ **4. 5** καὶ Φιλίππῳ ἐπισημαίνει] ἄνεμος *LPV* ‖ **6** ὥρα $\overline{ιγ}$ ς″] sic *B*, ὥρα $\overline{ιγ}$ ceteri | καὶ] *hor. 13. 30 B* ‖ **7** ὤμῳ τοῦ] spat. vac. in *V* ‖ **7. 8** ἐπισημαίνει] sic scripsi pro σημαίνει et habent *LV*, *pluviae B* ‖ **9** ς″ om. *V* | ἑσπέρας *V* | καὶ ὁ λαμπρὸς — κρύπτεται (11)] om. *B*, qui perperam repetit ex die antecedenti: *hor. 13. 30 quae in sequenti humero Orionis occultatur.* ‖ **10** ἑσπέρας *V* | ὥρα $\overline{ιδ}$ scripsi coll. 12. Pachon pro $\overline{ιδ}$ ς″ (ut vel ordo notarum flagitat) ‖ **11** ὥρα $\overline{ιδ}$ *B*, καὶ ceteri | προσθ *V* | βατραχίῳ] ποδὶ *LP*, om. *V* ‖ **14** Εὐδόξῳ ante Ἱππάρχῳ transponit *B* | θέρους ἀρχή] add. *BS*: cf. tamen p. 256, 17 ibique adn. ‖ **16** ὥρα $\overline{ιδ}$ ς″— ὑετία (p. 256, 4)] *BS* hic om., sed tribuunt diei 19. et 20., diei 19. apparationem primam, cetera diei 20. quae confusio ita continuatur, ut in *BS* diei 21. tribuantur ea, quae apud Petavium sunt diei 19., et diei 22. quae diei 20., et diei 23. quae diei 21., denique diei 24. quae diei 22. sunt, quae autem apud Petavium diei 23. et 24. sunt ea omnino omittantur ‖ **16** ὥρα $\overline{ιδ}$ ς″] ὥρα $\overline{ιδ}$ *LPV*

λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑῷος ἀνατέλλει. E *Αἰγυπτίοις* ζέφυρος ἢ λίψ· ἐπισημαίνει. *Εὐδόξῳ* καὶ *Κόνωνι* ὑετία (= d. 13. m. Maii).

$\overline{\iota\vartheta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ ἀντάρης ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* 5 καὶ *Εὐδόξῳ* καὶ *Καλλίππῳ* ἐπισημαίνει (= d. 14. m. Maii).

$\overline{\kappa}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ αἴξ ἑσπέριος δύνει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ καλούμενος ἀντάρης ἑῷος δύνει. *Καίσαρι* ἐπισημαίνει, ὑετία (= d. 15. m. Maii). 10

$\overline{\kappa\alpha}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ ἀντάρης ἑῷος δύνει. *Καίσαρι* ἐπισημαίνει (= d. 16. m. Maii).

87A $\overline{\kappa\beta}$. *Αἰγυπτίοις* ἀπηλιώτης ἢ νότος· *Εὐδόξῳ* ὑετία· *Ἱππάρχῳ* νότος ἢ ἀπαρκτίας (= d. 17. m. Maii).

$\overline{\kappa\gamma}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ⟨ς″⟩ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου 15 κρύπτεται, κύων κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* ὄμβρος καὶ βροντή. *Εὐδόξῳ* θέρους ἀρχή· ὑετία (= d. 18. m. Maii).

$\overline{\kappa\delta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ αἴξ ἑσπέριος δύνει, καὶ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ⟨ἑῷος⟩ ἀνατέλλει. ⟨ὥρᾳ 20 $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ⟨ἑσπέριος ἀνατέλλει⟩.

1 ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$] om. *LPV* ‖ **3** *significatio B* ‖ **3. 4** Εὐδόξῳ καὶ] add. *BS* ‖ **5** ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″] om. *B* ‖ **6** καὶ Εὐδόξῳ καὶ Καλλίππῳ] add. *BS* | ἐπισημαίνει] ἐπισημασία *S* ‖ **8** ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$] om. *LPV* | ante αἴξ add. ὁ καλούμενος *S* | δύνει] ἀνατέλλει *LPV* | ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$] καὶ *LPV* | ὁ καλούμενος] add. *S* ‖ **9** ἐπισημαίνει] *significatio B* ‖ **10** ὑετία om. *B* ‖ **11** ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ *LPV* ‖ **12** ἐπισημαίνει] σημαίνει *LV*, *significatio B* ‖ **13** Εὐδόξῳ add. *BS* ‖ **14** Ἱππάρχῳ — ἀπαρκτίας] add. *BS* ‖ **15** ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ scripsi: ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ vulg., ὥρᾳ *V*, om. *L*; haec hora flagitatur addita caniculae nota (cf. 17. et 12. Pachon) ‖ **16** κύων κρύπτεται add. *LV*, addi iussit iam I. p. 198 | ante Αἰγυπτίοις add. καὶ *P* ‖ **17** aliquid turbatum: cf. p. 255,14 ‖ **19** ἑσπέρας *V* ‖ **20** ἑῷος add. I. ‖ **20. 21** ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ addidi coll. 27. Pachon ‖ **21** ἑσπέριος ἀνατέλλει] add. Fabricius p. 444

Αἰγυπτίοις καὶ Ἱππάρχῳ ψακάζει· ἐπισημαίνει (= d. 19. m. Maii).

κε. ὥρᾳ ιδ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου κρύπτεται. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑῷος B
5 δύνει (= d. 20. m. Maii).

κς. ὥρᾳ ιδ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ἀργεστὴς ἢ ζέφυρος. Εὐδόξῳ νότος, Καίσαρι χειμάζει (= d. 21. m. Maii).

κζ. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος ἀνα-
10 τέλλει. ὥρᾳ ιε ς″ προκύων κρύπτεται (= d. 22. m. Maii).

κη. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑσπέριος δύνει. ὥρᾳ ιε αἲξ ἑσπέριος δύνει (= d. 23. m. Maii).

κθ. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑῷος C
15 δύνει. Αἰγυπτίοις ἀνεμώδης κατάστασις. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ ἐπισημασία (= d. 24. m. Maii).

λ. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ καὶ Ἱππάρχῳ ἐπισημαίνει (= d. 25. m. Maii).

20 ## ΠΑΥΝΙ

α. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου

1 ante ἐπισημαίνει add. καὶ *LV* ‖ 3 ὥρᾳ ιδ scripsi; ὥρᾳ ιγ *BS*, ὥρᾳ ιδ ς″ vulg. ‖ 4 ὥρᾳ ιε add. *S*, *hor. 13.* add. *B* ‖ 6 ὥρᾳ ιγ *LPV* ‖ 7 Εὐδόξῳ] Δοσιθέῳ *BS* | Καίσαρι χειμάζει add. *BS* ‖ 10 ὥρᾳ — κρύπτεται om. *L* | ὥρᾳ ιε ς″ om. *PV* ‖ 11 ὥρᾳ ιδ ς″ scripsi coll. v. 3 et 22; ὥρᾳ ιγ ς″ *LPV*, ὥρᾳ ιδ cet. | ὁ add. *V* ‖ 12 ἑσπέρας *V* bis | ὥρᾳ ιε — δύνει] om. *B* ‖ 14 ὥρᾳ ιε ς″ *B*, ὥρᾳ ιε *LPV*, ὥρᾳ ιγ ς″ *S* ‖ 15 Εὐκτήμονι — ἐπισημασία (16)] add. *BS* ‖ 17 ὥρᾳ ιδ *B*, ὥρᾳ ιδ ς″ ceteri ‖ 18 καὶ Φιλίππῳ καὶ] add. *BS* ‖ 19 *significatio B* ‖ 20 μὴν Ἰούνιος, Παυνί *LP* ‖ 21 ὥρᾳ ιγ ς″ om. *LPV* | ὁ ἐν τῷ — ὥρᾳ ιε (22)] om. *L* | ἑπομένῳ]

ἑσπέριος δύνει. ὥρᾳ ιε προκύων κρύπτεται. ὥρᾳ ιε ς″
D ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις
βορέας σφοδρός. Καλλίππῳ καὶ Εὐκτήμονι ἐπι-
σημαίνει (= d. 26. m. Maii).

β. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος ἀνα- 5
τέλλει. Αἰγυπτίοις ἐπισημαίνει. Μητροδώρῳ καὶ
Καλλίππῳ νοτία (= d. 27. m. Maii).

γ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἐπιτέλλει.
ὥρᾳ ιδ ς″ προκύων κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ⟨καὶ⟩
Δημοκρίτῳ ὑετία (= d. 28. m. Maii). 10

δ. Ἱππάρχῳ νότος ἢ ζέφυρος (= d. 29. m. Maii).

ε. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ
E τοῦ κενταύρου ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ κα-
λούμενος αἴξ ἑσπέριος δύνει· ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐν τῷ
ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑσπέριος δύνει. Καίσαρι 15
νότος πνεῖ (= d. 30. m. Maii).

ϛ. ὥρᾳ ιδ προκύων κρύπτεται, ⟨καὶ⟩ ὁ λαμπρὸς
τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε ὁ κατὰ τὸ γόνυ
τοῦ τοξότου ἑῷος δύνει (= d. 31. m. Maii).

dextro B ‖ **p. 257, 22** ἑπομένῳ] *dextro B* | ὤμῳ om. *LP* | ἡνιόχου om. *LP* et *V* in quo spat. vac. ‖ **p. 258, 1** ἑσπέρας *V* | ὥρᾳ ιε] add. *B* | ὥρᾳ ιε ς″] om. *LPV* ‖ **3** σφοδρός] ψυχρός *LPV* | Καλλίππῳ—ἐπισημαίνει] add. *BS* ‖ **5** ἑσπέρας *V* ‖ **6** Μητροδώρῳ καὶ] add. *BS* ‖ **7** νότος *LPV* ‖ **8** ἐπιτέλλει] sic *B* (*emergit*), ceteri ἑσπέριος (ἑσπέρας *V*) ἀνατέλλει, I. coni. ἑῷος ἀνατέλλει ‖ **9** ὥρᾳ ιδ *LPV* | καὶ om. cod. ‖ **10** Δημοκρίτῳ] Μητροδώρῳ *LPV* ‖ **11** huius diei notam priori adnectit *V* ‖ **12** ἐμπροσθίῳ δεξιῷ] sic corr. I. cui adsentitur *B* (*dextro*), ceteri ἑπομένῳ, sed *V* ἑπομένῳ δεξιῷ ‖ **13** ὥρᾳ ιε ς″—πνεῖ (16)] *BS* hic omittunt, sed tribuunt diei sequenti. ei quae apud Petavium adscribuntur, omnino in *BS* desunt | ἑσπέρας *V* et saepius infra | ὥρᾳ ιε ς″] ὥρᾳ ιε *LPV*, ὥρᾳ ιγ H. ‖ **14** ἑσπέρας in ras. *V* | ὥρᾳ ιε ς″] add. *B* | ὁ add. *LV* ‖ **15** Καίσαρι—πνεῖ (16)] add. *BS* ‖ **17** καὶ addidi ‖ **18** ὥρᾳ ιε scripsi coll. 29. Pachon et 9. Payni pro καὶ

$\overline{\zeta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἐπιτέλλει. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος· Εὐδόξῳ καὶ Δοσιθέῳ νοτία (= d. 1. m. Iunii).

$\overline{\eta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota}$ * Αἰγυπτίοις ζέφυρος πνεῖ ἢ ἀργεστής 88 A
5 (= d. 2. m. Iunii).

$\overline{\vartheta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ἀργεστὴς καὶ ψακάς. Δημοκρίτῳ ὕδωρ ἐπιγίνεται (= d. 3. m. Iunii).

10 $\overline{\iota}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑσπέριος ἀνατέλλει. [ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου κρύπτεται.] ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου κρύπτεται. Καίσαρι βρονταὶ καὶ ὑετός (= d. 4. m. Iunii).

15 $\overline{\iota\alpha}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑσπέριος ἀνατέλλει· ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ B ἑπομένου διδύμου κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ψακάζει. Καίσαρι βροντή, ὑετός (= d. 5. m. Iunii).

20 $\overline{\iota\beta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ

1 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ *B*, ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ ceteri ‖ **1. 2** ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″ add. *B* ‖ **3** καὶ Δοσιθέῳ om. *LPV* | νότιαι *LPV* ‖ **4** ὥρᾳ $\overline{\iota}$] om. *BSV* | lacunam indicavi | ἐργάτης ἢ ζέφυρος πνεῖ *V* ‖ **7** ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ *LPV* | ὕδρου *B*, ὑδροχόου ceteri ‖ **8** καὶ] *vel* *B* ‖ **8. 9** ὕδωρ ἐπιγίνεται scripsi, ὕδωρ γίνεται *S*, ὕδωρ ἐπὶ γῆν *LP*, *pluvia* *B* ‖ **10** ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ — ἀνατέλλει (11) om. *LPV* ‖ **11** ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ — κρύπτεται (13)] priorem apparitionem om. *BS*, posteriorem om. *LPV*, utramque om. H.; ego priorem cum *BS* seclusi ut iteratam e proximo die ‖ **12** ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″ scripsi pro ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ (cf. I. p. 206) ‖ **13. 14** βρονταὶ καὶ ὑετός] ὑετία *BS* ‖ **15** ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ὁ λαμπρὸς — ἀνατέλλει (16)] add. *BS* ‖ **16** ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ὁ ἐπὶ — κρύπτεται (17)] om. *BS* ‖ **17** ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ — ὑετός (19)] add. *BS* ‖ **20** ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ — κρύπτεται (p. 260, 1)] om. *LPV* | ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″ ferri nequit, sed non sufficit

ἡγουμένου διδύμου κρύπτεται· ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑῷος δύνει (= d. 6. m. Iunii).

$\overline{ιγ}$. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ 𐅵″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου κρύπτεται, καὶ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἐπιτέλλει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου κρύπτεται (= d. 7. m. Iunii). 5

$\overline{ιδ}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου κρύπτεται. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ 𐅵″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου κρύπτεται (= d. 8. m. Iunii). 10

$\overline{ιε}$. ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑσπέριος ἀνατέλλει· ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου κρύπτεται.

in ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ mutare (v. diem proximum); expectatur vero ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ 𐅵″, quod tamen post cetera huius diei ponendum fuit: summae hic sunt turbae ‖ 1 ὥρᾳ $\overline{ιδ}$] ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ καὶ *S*, ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ 𐅵″ *LPV* ‖ 2 post δύνει *LPV* add. καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (3) — κρύπτεται (4); *LP* etiam καὶ ὁ λαμπρὸς (5) — ἐπιτέλλει (6) quae in *BS* recte diei sequenti adscribuntur ‖ 3 ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ scripsi pro ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ 𐅵″ | ἑπομένου scripsi pro ἡγουμένου ‖ 4 ante κρύπτεται add. ἑῷος *LP* | ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ 𐅵″ scripsi cum *B* (*hor. 14. 30*); καὶ cet. ‖ 4. 5 ἡγουμένου scripsi pro ἑπομένου ‖ 5 καὶ] *hor. 14. 30 B* ‖ 6 ἀνατέλλει *P* | ὥρᾳ $\overline{ιε}$ — κρύπτεται (7)] hic add. *B*, in initio diei sequentis *S*, om. *LPV* ‖ 8 quae huic diei adscripta sunt om. *V*; in Laurentiano et apud Petavium ea quam modo tetigi perturbatio ita propagata est per totum mensem, ut semper diei priori tribuantur ea quae diei sequenti tribui debuerint, i. e. diei 13. quae diei 14., diei 14. quae diei 15. etc. (vide tamen infra). Halma Petavii (Parisinique qui e Laurentiano fluxit) perturbatione et Ideleri dispositione ex arbitrio astronomi paululum liberius instituta rursus inter se permistis deplorabilem calendarii speciem proposuit | ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″ — κρύπτεται (9)] add. *BS* | ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″ scripsi cum *B* (*hor. 13. 30*), ὥρᾳ $\overline{ιε}$ 𐅵″ *S* ‖ 9 ὥρᾳ $\overline{ιε}$ 𐅵″ — ἡγουμένου διδύμου κρύπτεται (10)] om. *BS* ‖ 11 ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″ — ἀνατέλλει (12)] om. *BS* ‖ 12 ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″ — ὥρᾳ $\overline{ιε}$ (13)] add. *BS* | ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ 𐅵″] solus *B* add. ‖ 13 ὕδρου *BV*, ὑδροχόου ceteri

Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ ἀργεστής, βροντή (= d. 9. m. C Iunii).

ιϛ. ὥρᾳ ιγ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος δύνει (= d. 10. m. Iunii).

5 ιζ. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* δι' ἡμέρας ψακάζει (= d. 11. m. Iunii).

ιη. ὥρᾳ ιδ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει (= d. 12. m. Iunii).

10 ιθ. *Αἰγυπτίοις* ζέφυρος ἢ ἀργεστής, ψακάζει (= d. 13. m. Iunii).

κ. ὥρᾳ ιδ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου κρύπτεται, D καὶ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 14. m. Iunii).

15 κα. ὥρᾳ ιγ ϛ″ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει, καὶ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* ψακάς (= d. 15. m. Iunii).

1 *Αἰγυπτίοις — βροντή*] add. *BS* ‖ **3** *ὥρᾳ ιγ ϛ″*] om. *BS* ‖ **4** *ἑῷος* add. *BS* ‖ **5** *ὥρᾳ ιε — ἐπιτέλλει*] in fine diei antecedentis ponunt *BS* | *ὥρᾳ ιε* om. *LPV* | *ἐπιτέλλει*] *ἑῷος ἀνατέλλει LP*, *ἀνατέλλει V* ‖ **8** *ὥρᾳ ιε*] add. solus *B* ‖ **10** *Αἰγυπτίοις — ψακάζει*] om. *LPV*. inde altera iam orta est perturbatio (quae tamen in *V*, qui dierum numeros om., non apparet); namque ad diem 18. referuntur quae diei 20. sunt in *BS*, ad diem 19. quae diei 21., ad diem 20. quae diei 22., ad diem 21. quae diei 23. etc. Sed apud *P* dies 22. omnino deest; et sic in eam quam supra explicavi rationem revertitur dispositio apud *P*, in *L* autem perturbatio usque ad 30. diem continuata est. itaque in *L* dies 29. et 30. prorsus desunt, apud *P* 30. ‖ **12** *ὥρᾳ ιδ P* | *ὕδρου BLV*, *διδύμου P*, *ὑδροχόου S* ‖ **13** *καὶ*] *hor. 14. 30 B*, om. *LV* | *τοῦ τοξότου* om. *LPV* ‖ **15** *ὥρᾳ ιδ ϛ″ L* | post *ὥρᾳ ιγ ϛ″ B* male ex die sequenti repetit *fulgens hyadum emergit* | post *ὁ S* perperam add. *λαμπρὸς ὁ* ‖ **16** *ἐπιτέλλει* prius] *ἑσπέριος* (*ἑσπέρας V*) *ἀνατέλλει LPV* | *καὶ ὁ ἔσχατος — ἐπιτέλλει*] om. *BS* ‖ **17** *ψεκάζει S*, *rorat B*

κβ. *ὥρα ιε S″ ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων ἐπιτέλλει* (= d. 16. m. Iunii).

κγ. * *αἲξ ἑῷος ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις καῦμα· Δοσιθέῳ ἐπισημασία* (= d. 17. m. Iunii).

κδ. *ὥρᾳ ιε ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος καὶ καῦμα* (= d. 18. m. Iunii).

E *κε*. *ὥρᾳ ιδ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει, καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ὑετός* (= d. 19. m. Iunii).

κς. *Αἰγυπτίοις ζέφυρος, βροχή, βροντή* (= d. 20. m. Iunii).

κζ. [*ὥρᾳ ιγ S″ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει.*] *ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιδ S″ ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου κρύπτεται* (= d. 21. m. Iunii).

κη. *ὥρᾳ ιγ S″ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἐπιτέλλει. Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει* (= d. 22. m. Iunii).

3 *αἲξ — ἐπιτέλλει* (quod in *ἀνατέλλει* corr. I.) hic quid sibi velint, plane ignoro | *Αἰγυπτίοις — ἐπισημασία* (4)] add. *BS* ‖ 6 *καὶ καῦμα*] add. *BS* ‖ 8 *ὥρᾳ ιδ B*, *ὥρᾳ ιδ S″* ceteri ‖ 9 *καὶ*] *ὥρᾳ ιδ S″ B*, falso cf. 20. et 30. Payni | *ὕδρου LV*, *hyadum B*, *ὑδροχόου PS* ‖ 11 *Αἰγυπτίοις — βροντή*] add. *B S* ‖ 13 *ὥρᾳ ιγ S″ — ἐπιτέλλει*] hic habent *BS*; cet. ponunt initio diei antecedentis; ex astronomica ratione ad *τὸν ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος* referenda sunt (cf. I. p. 199). quod si feceris, 1. Epiphi eiusdem observationis horam debebis in *ιδ* mutare; id ipsum tamen pugnat contra certum enumerationis ordinem. neque 10. Epiphi hora congruit cum astronomia. itaque cum apparere videatur sic nimis multa corrigenda esse, quamvis dubitanter malui haec secludere ut e 25. Payni neglegenter iterata ‖ 15 *ὥρᾳ ιδ S″*] om. *LPV* | 15. 16 *ἐμπροσθίῳ δεξιῷ*] *ἑπομένῳ LPV* ‖ 16 *κρύπτεται* om. *LPV*

$\overline{\varkappa\vartheta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ″ ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου ἑσπέ- 89 A
ριος ἀνατέλλει. Ἱππάρχῳ ζέφυρος ἢ νότος πνεῖ (= d. 23. m. Iunii).

$\overline{\lambda}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου κρύπτεται.
5 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ϛ″ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ″ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει (= d. 24. m. Iunii).

ΕΠΙΦΙ

$\overline{\alpha}$. θερινὴ τροπή. ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ϛ″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ
10 ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει· ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ϛ″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος καὶ καῦμα (= d. 25. m. Iunii).

$\overline{\beta}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος B
ἀνατέλλει (= d. 26. m. Iunii).

15 $\overline{\gamma}$. Αἰγυπτίοις καὶ Δημοκρίτῳ ζέφυρος πνεῖ (= d. 27. m. Iunii).

$\overline{\delta}$. Καλλίππῳ καὶ Δοσιθέῳ ἐπισημαίνει. Δημοκρίτῳ ζέφυρος καὶ ὕδωρ ἑῷον, εἶτα βορέαι πρόδρομοι ἐπὶ ἡμέρας ζʹ (= d. 28. m. Iunii).

20 $\overline{\varepsilon}$. ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος

1 τὸ add. *L* ‖ 4 $\overline{\lambda}$] $\overline{\varkappa\delta}$ *L*, qui ex suo ordine $\overline{\varkappa\eta}$ scribere debuit | ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ϛ″] ὥρᾳ ῑ *L*, om. *PV* | ὕδρου *BLV*, ὑδροχόου ceteri ‖ 5 ὥρα $\overline{\iota\delta}$ ϛ″ *B*, καὶ ceteri ‖ 6 ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ″ om. *LPV* ‖ 8 μὴν Ἰούλιος, Ἐπιφί *LP* ‖ 9 θερινὴ τροπή] om. *LPV* | ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ϛ″ — ἐπιτέλλει (10)] om. *LPV* ‖ 10 ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ϛ″ — ἐπιτέλλει (11)] om. *BS* | ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ϛ″ scripsi pro ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ coll. 6. et 11. Epiphi ‖ 15 ante Αἰγυπτίοις *BS* ex die priore male repetunt ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος ἀνατέλλει et *V* huic diei adscripta cum priore copulat | καὶ Δημοκρίτῳ] add. *BS* ‖ 17 Καλλίππῳ καὶ] add. *BS* in *V* ras., in qua fuit Καλλίππῳ ζέφυρος πνεῖ | ἐπισημασία *BS* ‖ 18 ὕδωρ ἑῷον] *pluviae B* | βόρειαι *LV* | πρόδρομοι om. *PV* ‖ 19 ἡμερῶν *S* | ζʹ] *novem B*, ἑπτὰ *L* ‖ 20 ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ *B*, ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ϛ″ ceteri

ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίω- C *νος ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει* (= d. 29. m. Iunii).

ϛ̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ S″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει· ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἔσχατος ποταμοῦ ἐπιτέλλει· ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις ἀνεμώδης <*κατάστασις*> *καὶ ἀέρος ἀκρασία* (= d. 30. m. Iunii).

ζ̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ S″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος δύνει (= d. 1. m. Iulii).

η̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ι̅ε̅ S″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος ἀνατέλλει (= d. 2. m. Iulii).

ϑ̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ S″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου D *διδύμου ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις* <*καὶ*> *Καίσαρι νότος καὶ καῦμα* (= d. 3. m. Iulii).

ι̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ S″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος

1 *ὥρᾳ ι̅ε̅*] *καὶ LPV* | *ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ* scripsi pro *ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου ὤμου* ‖ **2** *ἐπισημαίνει*] *pluit B* ‖ **4** *ἐπιτέλλει* add. *B* | *ὥρᾳ ι̅δ̅ B*, *καὶ* ceteri ‖ **5** *ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἔσχατος ποταμοῦ ἐπιτέλλει*] om. *BL* (qui addit *εὐδόξου ἐπισημαίνει* [cf. v. 2]) | *ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ*] *καὶ P*, *καὶ ὁ V* ‖ **6** *ὥρᾳ ι̅δ̅ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς — ἐπιτέλλει* (7)] solus *B* add. ‖ **7** *ἀνεμώδης κατάστασις*] sic scripsi, *ventus B*, *ἀνεμώδης* ceteri ‖ 8 *ἀκρασίαι L* ‖ **9** *ὥρᾳ ι̅δ̅ LPV* ‖ **10** post *δύνει PLV* add. *καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς* cetera quae in *BS* diei sequenti (8.) tribuuntur; contra *P* diem 8. cum die 9. complectitur *η̅. ϑ̅.* scribens et huic pari ea adsignat, quae in *BS* diei 9. sunt. *L* vero ea soli diei 8. adsignat quae in ceteris sunt diei 9.; ea quae diei 10., potius diei 9. et sic pergit usque ad diem 12. (ubi vide); in *V* post *ἀνατέλλει* (13) unius versus spatium vacuum ‖ **11** *ὥρᾳ ι̅ε̅ S″*] sic *B*, *ὥρᾳ ι̅γ̅ S″ S*, *καὶ LPV* | ante *ἵππου* del. *τοῦ* Hercher cf. p. 267, 14; 269, 4; 270, 9 ‖ **14** *ὥρᾳ ι̅ε̅ S″* scripsi: *ὥρᾳ ι̅δ̅ PV*, *ὥρᾳ ι̅γ̅ S″* ceteri; *ὥρᾳ ι̅δ̅ S″ L* et H. ‖ **15** *καὶ* ante *Καίσαρι* om. cod. ‖ **17** *ὥρᾳ ι̅δ̅ S″*] om. *B*

ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* ἀργεστὴς καὶ ὑετία (= d. 4. m. Iulii).

ια. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος
5 ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* ζέφυρος ἢ ἀργεστὴς καὶ βρονταί, *Μητροδώρῳ* ἀργεστής, *Καλλίππῳ* νό- E τος, *Ἱππάρχῳ* νότος ἢ ζέφυρος (= d. 5. m. Iulii).

ιβ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου
10 διδύμου ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἐπιτέλλει. * ζέφυρος, ἀργεστὴς καὶ καῦμα (= d. 6. m. Iulii).

ιγ. ὥρᾳ ιε ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* ἐπισημαίνει. *Ἱππάρχῳ* πρόδρο-
15 μοι κυνός (= d. 7. m. Iulii).

ιδ. ὥρᾳ ιδ ⟨ς″⟩ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἐπιτέλλει. *Μέτωνι* νοτία (= d. 8. m. Iulii).

1 ὥρᾳ ιε ς″] καὶ *LPV* ‖ **2** *Αἰγυπτίοις* om. *B* ‖ **4** ὥρᾳ ιδ ς″] om. H. ‖ **5** ὥρᾳ ιε ς″] ὥρᾳ ιε *LPV* ‖ **6** ἢ solus *B* add. (*vel*) ‖ **7** ἀργέστης addunt soli *BS* ‖ **8** *Ἱππάρχῳ* — ζέφυρος] add. *BS* ‖ **9** quae diei 11. tribuuntur in *BS*, omittuntur apud Petavium, itaque ibi ad diem 11. referuntur ea quae sunt diei 12. in *BS*, ad diem 12. quae sunt diei 13. etc. usque ad finem mensis, ubi diei 29. tribuuntur quae sunt diei 30., dies 30. omnino decst. in *L* desunt quae diei 12. tribuuntur in ceteris, itaque continuato eo quem supra commemoravi errore ad diem 11. adscribit quae sunt diei 13., item diei 12. quae sunt diei 14. etc. usque ad finem mensis, ubi diei 28. tribuuntur quae sunt diei 30., dies 29. et 30. prorsus desunt (vide tamen ad diem 24. adnotata). etiam *V* om. diei 12. adscripta | ὥρᾳ ιγ ς″ scripsi pro ὥρᾳ ιε ς″ coll. 14. et 17. Epiphi (cf. I. p. 206) ‖ **10** ὥρᾳ ιδ ς″ *BL*, ὥρᾳ ιδ *S* ‖ **11** lacunam indicavi ‖ **13** ὥρᾳ ις *LP* ‖ **14** *Ἱππάρχῳ* — κυνός (15)] om. *BS* | πρόδρομοι scripsi pro πρόδρομος et sic habent *LV* qui etiam κύνες scribunt ‖ **16** ὥρᾳ ιδ ς″ scripsi (cf. I. p. 206) pro ὥρᾳ ιε; om. *B* ‖ **17** νοτία scripsi pro νοτίαι, et νότια

ιε. ὥρᾳ ιε ⟨ς″⟩ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* ἀργεστὴς καὶ ζέφυρος. *Εὐκτήμονι* καὶ *Φιλίππῳ* νοτία καὶ προδρόμων ἀρχή (= d. 9. m. Iulii).

90 A ις. ὥρᾳ ιδ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος κρύπτεται. *Αἰγυπτίοις* ἐπισημαίνει· δυσαερία (= d. 10. m. Iulii). 5

ιζ. ὥρᾳ ιε ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος ἀνατέλλει, καὶ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου ἐπιτέλλει (= d. 11. m. Iulii). 10

ιη. ὥρᾳ ιδ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος κρύπτεται. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος δύνει, καὶ ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἐπιτέλλει. *Αἰγυπτίοις* πρόδρομοι. *Μητροδώρῳ* ζέφυρος ἢ ἀργεστής (= d. 12. m. Iulii). 15

B ιθ. ὥρᾳ ιγ ς″ προκύων ἐπιτέλλει. *Ἱππάρχῳ* ἀνέμων ἀκρασία (= d. 13. m. Iulii).

κ. *Αἰγυπτίοις* καῦμα. *Καίσαρι* ἄνεμος πολὺς πνεῖ. *Ἱππάρχῳ* βορέαι ἄρχονται (= d. 14. m. Iulii). 20

κα. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος κρύπτεται (= d. 15. m. Iulii).

habet *V* ‖ 1 ὥρᾳ ιδ *P*, ὥρᾳ ιγ *L* et H., ὥρᾳ *V* | ς″ addidi | ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ὤμου libri ‖ 2 καὶ ζέφυρος] add. *BS* ‖ 3 καὶ προδρόμων ἀρχή] add. *BS* ‖ 5 ὥρᾳ ιε *LP* ‖ 6 ἐπισημαίνει] add. *BS* | δυσαερία] δυσκρασία *P* ‖ 8 ὥρᾳ ιδ *LP* | ante ἵππου delet τοῦ Hercher cf. adn. ad p. 264, 11 ‖ 9 καὶ] *hor. 15 B* ‖ 10 ὥρᾳ ιε ς″ — ἐπιτέλλει (11)] add. *BS* ‖ 12 ὥρᾳ ιε *P* ‖ 13 ὥρᾳ ιε] om. *LPV* ‖ 14 καὶ] *hor. 15 B* ‖ 15 πρόδρομοι] ὥρ. α′ πνεῖ *S*, *prodromi flant B*, προδρόμους *LV*, πρόδρομος κυνός H. ‖ 16 ἢ ἀργεστής] add. *BS* ‖ 17 ὥρᾳ ιδ *LPV* ‖ 19 diei 20. adscripta cum antec. die copulat *V* ‖ 20 βορέαι ἄρχονται] *aquilo flare incipit B* ‖ 22 κρύπτεται] ἐπιτέλλει H.

κβ. ὥρᾳ ιγ 𐅵″ κύων ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιδ προκύων ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιδ 𐅵″ ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις ἄνεμος πολὺς καὶ ὑετία ἐνίοτε. Δημοκρίτῳ ὕδωρ, καταιγίδες (= d. 16. m. Iulii).

5 κγ. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε 𐅵″ ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις καὶ Δοσιθέῳ νότος καὶ καῦμα (= d. 17. m. Iulii). C

κδ. ὥρᾳ ιδ 𐅵″ προκύων ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε 𐅵″ ὁ
10 κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος ἐπιτέλλει. Ἱππάρχῳ ἐτησίαι ἄρχονται πνεῖν (= d. 18. m. Iulii).

κε. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ ἀργεστὴς καὶ καῦμα (= d. 19. m. Iulii).

κϛ. ὥρᾳ ιδ 𐅵″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέ-
15 ριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιε προκύων ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις ἀργεστὴς ἢ ζέφυρος (= d. 20. m. Iulii). D

κζ. ὥρᾳ ιγ 𐅵″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε 𐅵″ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑῷος δύνει.

1 ὥρᾳ ιγ 𐅵″] *hor. 15. 30 B* (errato typographico cf. praefat. totius anemologiae fol. 25) | post κύων add. *LV* καὶ προκύων, sed *L* ea quae sequuntur ὥρᾳ ιδ προκύων ἐπιτέλλει om. | ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιδ] καὶ *P* ‖ 2 ὥρᾳ ιδ 𐅵″] καὶ *LPV* | τοῦ om. *LPV* ‖ 3 πολὺς add. *BSV* | ἐνίοτε—καταιγίδες (4)] add. *BS* ‖ 4 Δημοκρίτῳ] *Metrodoro B* (errato typographico, cum in codice Δημοκρίτῳ legatur cf. Bonav. l. s. et p. 115) | καταιγίδες] sic exemplum Graecum *B* (cf. Bonav. p. 115), κατ' αἰγίδος *S* ‖ 5 ὥρᾳ ιε — ἀνατέλλει] om. *BS* ‖ 6 ὥρᾳ ιε 𐅵″] add. *BS*, καὶ *LV* ‖ 7 νότος] *humidus dies* (i. e. νοτία) *B* | καῦμα] *aestus ingens B* ‖ 9 κδ] sic etiam *L*, qui ex ordine suo κβ scribere debuit | ὥρᾳ ιδ 𐅵″] ὥρᾳ ιδ *PV* | ὥρᾳ ιε 𐅵″ om. *LPV* ‖ 10 ποταμοῦ] ἵππου *LPV* ‖ 12 huic diei adscripta priori adnectit *V* | ἢ et καὶ om. *B* ‖ 14 ὥρᾳ ιδ 𐅵″] ὥρᾳ ιδ *LPV* ‖ 17 ὥρᾳ ιγ 𐅵″] ὥρᾳ ιε 𐅵″ *S* ‖ 18 ὥρᾳ ιε 𐅵″ — δύνει] om. *P* | ὥρᾳ ιε 𐅵″] καὶ *LV* et H.

Μητροδώρῳ ⟨καὶ⟩ Εὐκτήμονι καὶ Φιλίππῳ ἐτησίαι πνέουσι, καὶ ὀπώρας ἀρχή. Καίσαρι πρόδρομοι πνέουσιν (= d. 21. m. Iulii).

κη̄. ὥρᾳ ιδ̄ κύων ἐπιτέλλει. ὥρᾳ ιε̄ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου ἑῷος δύνει, καὶ προκύων ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις δι' ἡμέρας ζέφυρος καὶ καῦμα. Εὐκτήμονι ⟨καὶ⟩ Φιλίππῳ δυσαερία, πρόδρομοι πνέουσιν (= d. 22. m. Iulii). 5

κθ̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ E *τοῦ κενταύρου κρύπτεται. Αἰγυπτίοις ἐτησίαι ἄρχονται. Μητροδώρῳ καὶ Καλλίππῳ ἀνεμώδης κατάστασις. Εὐκτήμονι χειμὼν κατὰ θάλασσαν* (= d. 23. m. Iulii). 10

λ̄. Εὐδόξῳ ἐτησίαι πνέουσιν. Μητροδώρῳ καὶ Καλλίππῳ ἀνεμώδης κατάστασις (= d. 24. m. Iulii). 15

ΜΕΣΟΡΙ

ᾱ. Αἰγυπτίοις ζέφυρος ἢ νότος. Εὐδόξῳ ⟨καὶ⟩ Καίσαρι νότος (= d. 25. m. Iulii).

β̄. ὥρᾳ ιδ̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει. ὥρᾳ ιε̄ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑῷος δύνει. Μητροδώρῳ, Κόνωνι, Δημοκρίτῳ, Ἱππάρχῳ νότος καὶ καῦμα (= d. 26. m. Iulii). 20

1 *καὶ* prius om. libri | *Εὐκτήμονι*] om. *S* | *καὶ Φιλίππῳ* add. *BS* ‖ 2 *πνέουσι*] *πνεῖ LV* et H. | *καὶ ὀπώρας — πνέουσιν* (3) add. *BS* ‖ 4 *ὥρᾳ ιε̄ ϛ″*] *καὶ LPV* ‖ 5 *ἑῷος δύνει* om. *LPV* | *καὶ*] *ὥρα ιε̄ ϛ″ καὶ S, hor. 15. 30 B* ‖ 6 *καὶ καῦμα* om. *BS* ‖ 7 *Εὐκτήμονι* om. *BS* | *καὶ* addidi | *Φιλίππῳ* add. *BS* | *πρόδρομοι πνέουσιν*] add. *BS* ‖ 11 *Μητροδώρῳ—κατάστασις*] add. *BS* ‖ 14 *λ̄*] *κη̄ L* | *Μητροδώρῳ—κατάστασις* (15) add. *BS* ‖ 16 *μὴν Αὔγουστος, Μεσορί LP* ‖ 17 *Εὐδόξῳ — νότος* (18)] add. *BS* | *καὶ* om. cod. ‖ 19 *ὥρᾳ ιδ̄*] add. *B* | post *δύνει BS* add. *Μητροδώρῳ καὶ Καλλίππῳ* ‖ 20 *Μητροδώρῳ*] om. *B* ‖ 21 ante *Δημοκρίτῳ* add. *καὶ S* | *Δημοκρίτῳ*] add. *BS* ‖ 22 *καὶ καῦμα*] add. *BS*

$\overline{\gamma}$. *Εὐκτήμονι καὶ Δοσιθέῳ νοτία καὶ πνίγη* 91A (= d. 27. m. Iulii).

$\overline{\delta}$. *ὥρᾳ* $\overline{\iota\gamma}$ ϛ'' *ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος δύνει. ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ *ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος ἀνα-*
5 *τέλλει.* ⟨*ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ ϛ''⟩ *κύων ἐπιτέλλει* (= d. 28. m. Iulii).

$\overline{\varepsilon}$. *Αἰγυπτίοις καῦμα. Εὐδόξῳ νοτία καὶ ὀπώρας ἀρχή. Δοσιθέῳ ἐτησίαι ἄρχονται* (= d. 29. m. Iulii).

$\overline{ϛ}$. *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ ϛ'' *ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει, καὶ*
10 *ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις ἀργεστὴς ἢ ζέφυρος καὶ καῦμα. Εὐδόξῳ ἐτησίαι πνέουσιν* (= d. 30. m. Iulii).

$\overline{\zeta}$. *Καίσαρι νότος πνεῖ* (= d. 31. m. Iulii).

$\overline{\eta}$. *Ἱππάρχῳ καῦμα* (= d. 1. m. Augusti).

15 $\overline{\vartheta}$. *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ *ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑῷος δύνει.* B ⟨*ὥρᾳ* $\overline{\iota\varepsilon}$⟩ *κύων ἐπιτέλλει* (= d. 2. m. Augusti).

$\overline{\iota}$. *ὥρᾳ* $\overline{\iota\varepsilon}$ *ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει. ὥρᾳ*

1 huic diei adscripta priori adnectit *V* | *καὶ Δοσιθέῳ*] *Εὐδόξῳ LPV* | *νοτία καὶ πνίγη*] *νότος πνεῖ LPV* ‖ **3** *ὥρᾳ* $\overline{\iota\gamma}$ ϛ'' scripsi: *ὥρᾳ* $\overline{\iota\gamma}$ *LV* et H., *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ *P*, *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ ϛ'' cet. ‖ **4** *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$—*ἐπιτέλλει* (5)] *BS* hic omittunt, sed idem initio diei sequentis ponunt | *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ add. *B* ‖ **5** *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ ϛ'' addidi | *κύων ἐπιτέλλει*] om. *B* ‖ **6** *νοτία καὶ*] add. *BS* ‖ **7** *Δοσιθέῳ — ἄρχονται*] add. *BS* | *ἐτησίαι ἄρχονται*] sic scripsi, *ἔρχονται S*, *etesiae incipiunt B* ‖ **9** *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ *LPV* | *καὶ ὁ λαμπρὸς—δύνει* (10)] om. *B* ‖ **11** *Εὐδόξῳ—πνέουσιν* (12)] add. *BS* ‖ **15** post *ὥρᾳ* $\overline{\iota\delta}$ delevi ϛ'' | *νοτίου ἰχθύος*] *aquilae B* | *ἑῷος δύνει*] om. *LPV* ‖ **16** *ὥρᾳ* $\overline{\iota\varepsilon}$ addidi ‖ **17** haec disposui ut leguntur in *LPV* (recte enim praecedit aquilae observatio quae est prioris horae), *ὥρᾳ* $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ' *αἲξ ἑσπέριος ἀνατέλλει καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ ἑῷος δύνει* ceteri, sed *S καὶ ὁ λαμπρὸς—δύνει* post *νοτία* (270, 2), ut videtur, transponit | *ὥρᾳ* $\overline{\iota\varepsilon}$ scripsi (*ὥρᾳ* $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ'' *LPV*, *καὶ* cet.), ad horam enim $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ'' demum 12. Mesori pertinet (cf. I. p. 203) | *ἑῷος* om. *P* ‖ **17—p. 270, 1** *ὥρᾳ* $\overline{\iota\varepsilon}$ ϛ'' om. *LPV*

ιε ς″ αἲξ ἑσπέριος ἀνατέλλει. Καίσαρι ἐπισημαίνει. Εὐδόξῳ καὶ Δοσιθέῳ νότος (= d. 3. m. Augusti).

ια. ὥρᾳ ιδ ⟨ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος ἀνατέλλει. ⟨ὥρᾳ ιε⟩ ὁ ἔσχατος ⟨τοῦ⟩ ποταμοῦ ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ καῦμα μέγα (= d. 4. m. Augusti).

ιβ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑῷος δύνει. Αἰγυπτίοις καῦμα. Δοσιθέῳ πνίγη καὶ μετὰ ταῦτα ἐτησίαι (= d. 5. m. Augusti).

ιγ. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας ἑσπέριος ἀνατέλλει. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος δύνει (= d. 6. m. Augusti).

ιδ. ⟨ὥρᾳ ιε ς″⟩ κύων ἐπιτέλλει (= d. 7. m. Augusti).

ιε. Αἰγυπτίοις ἀργεστής, καῦμα μέγα καὶ πνιγετός (= d. 8. m. Augusti).

ις. Αἰγυπτίοις ἀργεστὴς ἢ νότος, ἀὴρ ὁμιχλώδης (= d. 9. m. Augusti).

ιζ. Αἰγυπτίοις καῦμα μέγα καὶ πνιγετός (= d. 10. m. Augusti).

ιη. ὥρᾳ ιγ ς″ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. ⟨ὥρᾳ ιδ τὸ αὐτό.⟩ Αἰγυπτίοις βρονταί. Εὐδόξῳ ἄνεμος μέγιστος. Ἱππάρχῳ ἀνέμων ταραχή (= d. 11. m. Augusti).

1 *ἐπισημαίνει*] *significatio B* ‖ **2** *καὶ Δοσιθέῳ*] add. *BS* | *νότος*] *νοτία BS* ‖ **3** *ς″* addidi coll. 2. et 23. Epiphi ‖ **4** *ὥρᾳ ιε* addidi coll. 22. Epiphi | *τοῦ* addidi ‖ **6** *ὥρᾳ ιγ ς″* corr. I. pro *ὥρᾳ ιγ* ‖ **10** *ὥρᾳ ιδ — δύνει* (11)] ad diem sequentem referunt *BS* | *ὥρᾳ ιδ* corr. H. pro *ὥρᾳ ιδ ς″* ‖ **12** *ὥρᾳ ιε ς″* addidi coll. 9. Mesori | *κύων ἐπιτέλλει*] initio diei sequentis ponunt *BS* | *ἐπιτέλλει* corr. I. pro *ἀνάτέλλει* ‖ **15** totum versum om. *V* | *ἀερομιχλώδης P* ‖ **17** totum versum om. *V* ‖ **19** *ὥρᾳ ιγ ς″* corr. I. pro *ὥρᾳ ιγ* ‖ **20** *ὥρᾳ ιδ τὸ αὐτό* addidi ‖ **21** post *ταραχή* coll. Plin. XVIII 271 add. U. p. 26 adn. 2 *Καίσαρι φθινοπώρου ἀρχή* (*φθ. ἀ.* ex p. 271, 1 huc transp.); nunc iam dubitat

ιθ. *φθινοπώρου ἀρχή· ὥρᾳ ιγ S″ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑσπέριος ἀνατέλλει· ὥρᾳ ιδ S″ ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις καῦμα* (= d. 12. m. Augusti).

5 κ. *ὥρᾳ ιε ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. Καίσαρι ἐπισημαίνει* (= d. 13. m. Augusti).

κα. *Καίσαρι ἐπισημαίνει, πνιγετός* (= d. 14. m. Augusti). E

κβ. *ὥρᾳ ιγ S″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος κρύ-*
10 *πτεται, καὶ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἐπιτέλλει* (= d. 15. m. Augusti).

κγ. *ὥρᾳ ιγ S″ ὁ ἐπὶ τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου κρύπτεται. ὥρᾳ ιδ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος κρύπτεται. Καίσαρι περίστασις*
15 (= d. 16. m. Augusti).

κδ. *ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ ἐπισημαίνει* (= d. 17. m. Augusti).

κε. *ὥρᾳ ιε S″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος κρύ-* 92 A
πτεται (= d. 18. m. Augusti).

20 κϛ. *ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις νότος ἢ ζέφυρος. Δημοκρίτῳ ἐπισημαίνει ὕδασι καὶ ἀνέμοις* (= d. 19. m. Augusti).

1 *ὥρᾳ ιγ S″* scripsi pro *καὶ* ‖ 2 *ὥρᾳ ιδ S″* scripsi pro *καὶ* ‖ 3 *ἐπιτέλλει* add. *B* ‖ 5 *ὥρᾳ ιε*] om. *P* | *ἐπιτέλλει*] *ἀνατέλλει P* ‖ 6 *ἐπισημαίνει*] *pluit B* ‖ 7 *Καίσαρι — πνιγετός*] *Caesari calor cum imbre suffocans B* ‖ 9 *ὥρᾳ ιγ* H. ‖ 10 *καὶ* add. *B* | *ὕδρου*] *ὑδροχόου P* ‖ 12 *ὥρᾳ ιγ S″*] *ὥρᾳ ιϛ S* | *ἐμπροσθίῳ* post *δεξιῷ* ponunt libri ‖ 13 *κρύπτεται* om. H. | *ὥρᾳ ιδ* scripsi pro *καὶ* ‖ 16 post *ὥρᾳ ιδ* delevi *S″* | *ὑδροχόου P* ‖ 17 *ἐπισημαίνει*] *pluit B* ‖ 18 an *ὥρᾳ ιδ S″*? cf. I. p. 197 ff. ‖ 20 *ὥρᾳ ιδ* scripsi pro *ιγ S″*

κζ. ὥρᾳ ιδ ⟨ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις καῦμα καὶ ὁμίχλη (= d. 20. m. Augusti).

B *κη. ὥρᾳ ιδ ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως ἑσπέριος ἀνατέλλει* (= d. 21. m. Augusti).

κθ. ⟨ὥρᾳ ιε⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἐπιτέλλει. Αἰγυπτίοις ⟨καὶ⟩ Καίσαρι ἐπισημαίνει, δυσαερία. Εὐδόξῳ βροντᾶν εἴωθεν (= d. 22. m. Augusti).

λ. ὥρᾳ ιε ς″ ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις ζέφυρος, ἀργεστής (= d. 23. m. Augusti).

ΕΠΑΓΟΜΕΝΩΝ

C *α. ὥρᾳ ιε ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας ἑῷος δύνει. ⟨ὥρᾳ ιε ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου ἐπιτέλλει. Εὐδόξῳ καὶ Μητροδώρῳ ἐπισημαίνει* (= d. 24. m. Augusti).

β. ὥρᾳ ιδ ὁ καλούμενος κάνωβος ἐπιτέλλει. ⟨ὥρᾳ ιδ ς″⟩ ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος ἑσπέριος ἀνατέλλει. Αἰγυπτίοις καῦμα. Εὐδόξῳ ⟨καὶ⟩ Καίσαρι ἐπισημαίνει. Ἱππάρχῳ νότος καὶ ἐτησίαι παύονται (= d. 25. m. Augusti).

1 *ὥρᾳ ιδ ς″* scripsi pro *ὥρᾳ ιδ* | *ὑδροχόου P* ‖ **2** post hunc diem in *V* spatium vacuum 2 versuum ‖ **3** *ὥρᾳ ιδ — ἀνατέλλει*] diei 28. tribuunt *BLS*, diei 29. *P*, qui diei 28. nihil adsignat | post *ὥρᾳ ιδ* delevi *ς″* coll. 11. Mesori | *ἀνατέλλει*] *ἐπιτέλλει LS* ‖ **5** quae huic diei adscripta sunt, continuantur in *L* et *V* cum antecedentibus ad diem 28. adscriptis, ita ut dies 29. plane *ἀσύμβολος* in *L* evadat | *ὥρᾳ ιε* addidi | *ὑδροχόου P* | *ἐπιτέλλει*] *ἀνατέλλει P* ‖ **6** *καὶ* om. cod. ‖ **7** *βροντᾶν* corr. Fabricius p. 448, *βροντῶν S*, *βρονταὶ LP*, *tonitrua esse B* | *εἴωθεν*] *ἕωθεν* coni. Petav. ‖ **12** *ὥρᾳ ιε* scripsi pro *ὥρᾳ ιε ς″* coll. 1. Thoth, cf. I. p. 194 | *λαμπρὸς B* (*fulgida*), *ἐπὶ* ceteri ‖ **12. 13** *ὥρᾳ ιε ς″* addidi ‖ **15** *ὥρᾳ ιδ* corr. I. p. 202 et Nissen mus. Rhen. XL p. 64 adn. 1 pro *ὥρᾳ ιδ ς′* ‖ **15. 16** *ὥρᾳ ιδ ς″* addidi coll. 26. et 19. Mesori ‖ **17** *καὶ* om. libri

γ̅. ὥρᾳ ι̅δ̅ ϛ″ στάχυς κρύπτεται. ὥρᾳ ι̅ε̅ ϛ″ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. Ἱππάρχῳ ἀνέ- D μων συστροφή (= d. 26. m. Augusti).

δ̅. ὥρᾳ ι̅ε̅ ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει.
5 *Καλλίππῳ* ἐπισημαίνει (= d. 27. m. Augusti).

ε̅. ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″ ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος ἑῷος δύνει. *Αἰγυπτίοις* ζέφυρος, ἀργεστής (= d. 28. m. Augusti).

Ἡ μὲν οὖν ἀναγραφὴ τοῦ προχείρου χάριν τοιαύτης ἔτυχε τῆς κατὰ τὴν ἔκθεσιν τάξεως. οὐκ ἄτο-
10 πον δὲ ἴσως καὶ συγκεφαλαιώσασθαι <τὸν> τῶν κατατεταγμένων ἀπλανῶν ἀστέρων <ἀριθμόν>, μετὰ τοῦ τῶν συνηγμένων φάσεων πρὸς ἔλεγχον τῶν ἐν ταῖς γραφικαῖς ἁμαρτίαις παραλειφθησομένων, καὶ ἔτι τῶν τὰς περιστάσεις ἐπισημαινομένων ἀνδρῶν, ἐν αἷς τε
15 χώραις ἕκαστοι τυγχάνουσι τετηρηκότες, ἵνα ταῖς περὶ τὸν αὐτὸν παράλληλον τὰς ὁμοίας τῶν ἀφωρισμένων οἰκειότερόν πως ἐφαρμόζωμεν.

Εἰσὶ δὲ τῶν ἀστέρων *πρώτου* μεγέθους *δέκα* 93 A *πέντε*· ὁ καλούμενος αἴξ, ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας, ἀρ-
20 κτοῦρος, <ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος,> ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος, ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων, προκύων,

1 ὥρᾳ ι̅δ̅ ϛ″ scripsi pro ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″ coll. 2. et 5. Thoth cum I. p. 197 ‖ **2** οὐρᾶς] sic *B*, κεφαλῆς ceteri ‖ **4** ὥρᾳ ι̅ε̅ scripsi coll. 3. Epagom. et 1. Thoth pro ὥρᾳ ι̅δ̅, quod add. *B*; cet. om.; *LV* habent solum ὥρᾳ ‖ **6** ὥρᾳ ι̅γ̅ ϛ″ scripsi coll. 9. Thoth pro ὥρᾳ ι̅ε̅ ϛ″ ‖ **8** ante ἡ μὲν οὖν κτλ. *BS* add. τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου | ἀναστροφὴ *LP* ‖ **10** καὶ om. *L* | τὸν add. Hercher ‖ **11** ἀριθμὸν coniectura add. Petav. ‖ **11. 12** τοῦ τῶν corr. U. p. 34 pro τούτων ‖ **12** τὸν *V* | ἐν ταῖς] εἴ τινες coni. U. p. 35 ‖ **13** παραληφθησομένων *L*, παραληφθεισομένων *V* | ἔτι corr. Petav., et probat *B* (*etiam*), ἔστι *LPV*, εἰσι *S* ‖ **15** ἕκαστα *P* ‖ **16** ἀφορισμῶν *LPV* ‖ **18** εἰσὶ δὲ — πέντε· ὁ (19) om. pro rubric. in *V* ‖ **20** ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος] addidi

ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος, στάχυς, ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος, κύων, ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος, ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ, ὁ καλούμενος κάνωβος, ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ ⟨δεξιῷ⟩ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου. 5

B Δευτέρου μεγέθους ἄλλοι $\overline{\iota\varepsilon}$· ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως, ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου, ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος, ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου, ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου, ⟨ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου,⟩ ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέ- 10 δας, ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ, ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος, ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου, ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς, ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος, ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς, ἀντάρης, ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου.

C Τούτων δὲ ἑκάστου καθ' ἕνα τῶν παραλλήλων, 15 ἐν οἷς ἀνατέλλουσι καὶ δύνουσι, τέσσαρας φάσεις τοῦ ἔτους ποιουμένου, τὸν μὲν καλούμενον κάνωβον καὶ τὸν ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ ⟨δεξιῷ⟩ βατραχίῳ τοῦ κενταύρου συμβέβηκεν ἐν μόνοις τρισὶ τοῖς πρώτοις ἀπὸ μεσημβρίας τῶν ἐκκειμένων ε' παραλλήλων ἑκάτερον 20 ποιεῖσθαι δύσεις τε καὶ ἀνατολάς, τὸν δὲ ἔσχατον τοῦ ποταμοῦ λαμπρὸν ἐν τέτρασι μόνοις τοῖς πρώτοις, τοὺς δὲ λοιποὺς $\overline{\kappa\zeta}$ τὰς ἐν τοῖς ε' παραλλήλοις,

1 ante στάχυς del. ὁ Hercher | 3 τοῦ addidi cum *L* ‖ 4 δεξιῷ add. U. p. 35 | βατρακίῳ *V* ‖ 6 δευτέρου—$\overline{\iota\varepsilon}$· ὁ] in *V* om. pro rubr. ‖ 7 ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος] add. *BLSV* ‖ 8 ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου] addidi ‖ 15 ἕκαστος *LPV* ‖ 17 ποιουμένους *LV* ‖ 17. 18 καὶ τῶν ἐν τῷ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ *L* ‖ 18 δεξιῷ add. U. p. 35 ‖ 19. 20 ἀπὸ μεσημβρίας scripsi suadente U. p. 36 coll. p. 200, 8: ἀπὸ μὲν *SV*, ἀπὸ $\overset{\Delta}{M}$ *P*, ἀπὸ $\widetilde{\Delta}'$ *L*, ex *B*; ἀπ' ἰσημ. H. ‖ 20 ἑκάτερον ex *LV* addidi ‖ 23 τοὺς δὲ λοιποὺς] om. *P*, τὰς δὲ φάσεις *R*

ὡς συνάγεσθαι πλῆθος φάσεων $\overline{\varphi\pi}$. καὶ τούτων ἀνέ- D
γραψα τὰς ἐπισημασίας καὶ κατέταξα κατά τε Αἰ-
γυπτίους καὶ Δοσίθεον, Φίλιππον, Κάλλιππον,
Μέτωνα, Εὐκτήμονα, Κόνωνα, Μητρόδωρον,
5 Εὔδοξον, Καίσαρα, Ἵππαρχον, Δημόκριτον.
τούτων δὲ Αἰγύπτιοι ἐτήρησαν παρ' ἡμῖν, Δοσί-
θεος δὲ ἐν Κῷ, Φίλιππος ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Λοκρίδι
καὶ Φωκίδι, Κάλλιππος ἐν Ἑλλησπόντῳ, Μέτων καὶ
Εὐκτήμων Ἀθήνησι κἀν ταῖς Κυκλάσι καὶ Μακε- E
10 δονίᾳ καὶ Θρᾴκῃ, Κόνων δὲ καὶ Μητρόδωρος ἐν
Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ, Εὔδοξος ἐν Ἀσίᾳ καὶ Σικελίᾳ
καὶ Ἰταλίᾳ, Καῖσαρ ἐν Ἰταλίᾳ, Ἵππαρχος ἐν Βι-
θυνίᾳ, Δημόκριτος ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θρᾴκῃ. διὸ δὴ
μάλιστα ἄν τις ἐφαρμόζοι τὰς μὲν τῶν Αἰγυπτίων
15 ἐπισημασίας ταῖς περὶ τοῦτον τὸν παράλληλον χώραις,
τουτέστι καθ' ὃν ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὡρῶν ἐστιν
$\overline{\iota\delta}$ ἰσημερίνων· τὰς δὲ Δοσιθέου καὶ Φιλίππου,
καθ' ὅν ἐστιν ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὡρῶν $\overline{\iota\delta}$ S''·
τὰς δὲ Δημοκρίτου καὶ Καίσαρος καὶ Ἱππάρχου, 94 A
20 καθ' ὃν ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν ὡρῶν ἐστιν ἰσημερί-

1 ἀνέγραψε *PV* ‖ **2** καὶ ante κατέταξα om. *L* | κατέταξα] sic etiam *R*, κατέταξε *P* ‖ **4** Μέτωνα, Εὐκτήμονα scripsi coll. infra v. 8. 9 et p. 276, 1. 2 pro Εὐκτήμονα, Μέτωνα ‖ **5** Ἵππαρχον, Δημόκριτον scripsi coll. infra v. 12. 13 pro Δημόκριτον, Ἵππαρχον ‖ **6** Κῷ] scripsi ex *B*, qui *Co* vertit (fort. Κῷ νήσῳ), ceteri Κολωνείᾳ: cf. Boeckh l. s. p. 34 ‖ **8** καὶ Φωκίδι] om. *P* | post Ἑλλησπόντῳ add. καὶ Ἀθήνησι U. p. 37 | καὶ Εὐκτήμων] om. *P* ‖ **9** κἀν ταῖς corr. U. p. 37 pro καὶ ταῖς (καὶ τὰς *L*); καὶ ἐν ταῖς voluit Boeckh opusc. III p. 433 ‖ **11** καὶ Σικελίᾳ om. *LP* ‖ **12** Καῖσαρ ἐν Ἰταλίᾳ add. *LV* recte (cf. Boeckh l. s.); sed perperam ante Καῖσαρ iterant Μητρόδωρος ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θρᾴκῃ (v. p. 260, 1) ‖ **13** Δημόκριτος] Μητρόδωρος *LP*, sed *V* hic hab. Δημόκριτος | δεῖ μάλιστα ἐφαρμόζειν coni. Petav. ‖ **14** ἄν τις add. *V* | ἐφαρμόζοι *LV*, ἐφαρμόζειν cet., *aliquis aptare poterit B* ‖ **19** καὶ ante Καίσαρος om. *L* ‖ **20** post ὃν del. καὶ Hercher

νων $\overline{ιε}$· τὰς δὲ Καλλίππου καὶ Εὐδόξου καὶ Μέτωνος καὶ Εὐκτήμονος καὶ Μητροδώρου καὶ Κόνωνος κοινῶς, καθ' οὓς ἀπὸ $\overline{ιδ}$ ς″ ὡρῶν ἰσημερίνων ἕως $\overline{ιε}$ διατείνει τὸ μέγεθος τῶν μεγίστων ἡμερῶν.

3 *καθ' οὓς*] *καθὼς LV* ‖ 4 post *ἡμερῶν S* add. quae non huius loci sunt: *εἰσὶ δὲ μέγιστοι κύκλοι ζ'· ἰσημερινός, ζωδιακός, ὁ διὰ μέσου τῶν ζωδίων, ὁ διὰ τῶν πόλων, ὁ καθ' ἑκάστην οἴκησιν, ὁ μησημβρινός, ὁ τοῦ γάλακτος.*

TABVLA

APPARITIONVM A PTOLEMAEO

ENOTATARVM

I. STELLAE PRIMI ORDINIS

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρα $\overline{\iota\gamma}$ ς″	ὥρα $\overline{\iota\delta}$	ὥρα $\overline{\iota\delta}$ ς″	ὥρα $\overline{\iota\varepsilon}$	ὥρα $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″
1	ὁ καλούμενος αἴξ (= capella)	Ortus	ἑῷος*)	12. Pachon	9. Pachon	2. Pachon	18. Pharmuthi	29. Phamen.
			ἑσπέριος	21. Phaophi	7. Phaophi	23. Thoth	3. Thoth	10. Mesori
		Occasus	ἑῷος	5. Choiak	9. Choiak	14. Choiak	19. Choiak	26. Choiak
			ἑσπέριος	17. Pachon	20. Pachon	24. Pachon	28. Pachon	5. Payni
2	ὁ λαμπρὸς τῆς λύρας (= α lyrae)	Ortus	ἑῷος	4. Choiak	26. Athyr	19. Athyr	11. Athyr	3. Athyr
			ἑσπέριος	17. Pachon	8. Pachon	28. Pharmuthi	19. Pharmuthi	10. Pharmuthi
		Occasus	ἑῷος	4. Mesori	13. Mesori	—	1. Epagom.	5. Thoth
			ἑσπέριος	9. Tybi	18. Tybi	25. Tybi	4. Mechir	12. Mechir
3	ἀρκτοῦρος (= arcturus)	Ortus	ἑῷος	6. Phaophi	3. Phaophi	29. Thoth	26. Thoth	23. Thoth
			ἑσπέριος	15. Phamen.	12. Phamen.	8. Phamen.	5. Phamen.	1. Phamen.
		Occasus	ἑῷος	15. Pachon	26. Pachon	7. Payni	18. Payni	30. Payni
			ἑσπέριος	18. Phaophi	26. Phaophi	4. Athyr	12. Athyr	21. Athyr

*) Praeterea αἴξ ἑῷος ἐπιτέλλει sine hora adscriptum est 23. Payni (p. 262, 3).

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρα ιγ ς''	ὥρα ιδ	ὥρα ιδ ς''	ὥρα ιε	ὥρα ιε ς''
4	ὁ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λέοντος (= α leonis)	Ortus	ἐπιτέλλει	18. Mesori	[18. Mesori]	19. Mesori	20. Mesori	—
			ἑσπέριος	22. Tybi	22. Tybi	22. Tybi	21. Tybi	—
		Occasus	ἑῷος	6. Mechir	7. Mechir	9. Mechir	10. Mechir	11. Mechir
			κρύπτεται	21. Epiphi	18. Epiphi	16. Epiphi	13. Epiphi	10. Epiphi
5	ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ λέοντος (= β leonis)	Ortus	ἐπιτέλλει	3. Thoth	2. Thoth	1. Thoth	4. Epagom.	3. Epagom.
			ἑσπέριος	13. Mechir	11. Mechir	8. Mechir	7. Mechir	6. Mechir
		Occasus	ἑῷος	13. Phamen.	18. Phamen.	25. Phamen.	2. Pharmuthi	12. Pharmuthi
			κρύπτεται	22. Mesori	23. Mesori	—	—	25. Mesori (?)
6	ὁ λαμπρὸς τῶν ὑάδων (= α tauri)	Ortus	ἐπιτέλλει	3. Payni	7. Payni	13. Payni	17. Payni	22. Payni
			ἑσπέριος	8. Athyr	7. Athyr	—	—	—
		Occasus	ἑῷος	16. Athyr	[16. Athyr]	16. Athyr	16. Athyr	15. Athyr
			κρύπτεται	27. Pharmuthi	26. Pharmuthi	24. Pharmuthi	23. Pharmuthi	21. Pharmuthi
7	προκύων (= procyon)	Ortus	ἐπιτέλλει	19. Epiphi	22. Epiphi	24. Epiphi	26. Epiphi	28. Epiphi
			ἑσπέριος	25. Choiak	27. Choiak	29. Choiak	1. Tybi	3. Tybi
		Occasus	ἑῷος	26. Choiak	25. Choiak	24. Choiak	22. Choiak	20. Choiak
			κρύπτεται	—	5. Payni	3. Payni	1. Payni	27. Pachon
8	ὁ ἐν τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος (= α Orionis)	Ortus	ἐπιτέλλει	1. Epiphi (?)	—	10. Epiphi	—	15. Epiphi
			ἑσπέριος	2. Choiak	4. Choiak	6. Choiak	8. Choiak	[11. Choiak]
		Occasus	ἑῷος	3. Choiak	2. Choiak	30. Athyr	28. Athyr	27. Athyr
			κρύπτεται	16. Pachon	14. Pachon	11. Pachon	8. Pachon	6. Pachon

I. STELLAE PRIMI ORDINIS

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρᾳ $\overline{ιγ}$ ς″	ὥρᾳ $\overline{ιδ}$	ὥρᾳ $\overline{ιδ}$ ς″	ὥρᾳ $\overline{ιε}$	ὥρᾳ $\overline{ιε}$ ς″
9	στάχυς (= spica)	Ortus	ἐπιτέλλει	7. Phaophi	—	8. Phaophi	—	9. Phaophi
			ἑσπέριος	17. Phamen.	—	17. Phamen.	—	—
		Occasus	ἑῷος	30. Phamen.	1. Pharmuthi	2. Pharmuthi	5. Pharmuthi	7. Pharmuthi
			κρύπτεται	5. Thoth	2. Thoth	3. Epagomen.	—	—
10	ὁ κοινὸς ποταμοῦ καὶ ποδὸς ὠρίωνος (= β Orionis)	Ortus	ἐπιτέλλει	28. Payni	5. Epiphi	12. Epiphi	18. Epiphi	24. Epiphi
			ἑσπέριος	2. Choiak	7. Choiak	12. Choiak	16. Choiak	21. Choiak
		Occasus	ἑῷος	20. Athyr	17. Athyr	14. Athyr	12. Athyr	9. Athyr
			κρύπτεται	3. Pachon	28. Pharmuthi	24. Pharmuthi	21. Pharmuthi	17. Pharmuthi
11	κύων (= Sirius)	Ortus	ἐπιτέλλει	22. Epiphi	28. Epiphi	4. Mesori	9. Mesori	14. Mesori
			ἑσπέριος	26. Choiak	1. Tybi	6. Tybi	10. Tybi	14. Tybi
		Occasus	ἑῷος	9. Choiak	5. Choiak	1. Choiak	27. Athyr	24. Athyr
			κρύπτεται	23. Pachon	17. Pachon	12. Pachon	7. Pachon	3. Pachon
12	ὁ λαμπρὸς τοῦ νοτίου ἰχθύος (= α piscis australis)	Ortus	ἐπιτέλλει	11. Phamen.	20. Phamen.	3. Pharmuthi	18. Pharmuthi	9. Pachon
			ἑσπέριος	19. Mesori	26. Mesori	2. Epagomen.	—	19. Thoth
		Occasus	ἑῷος	12. Mesori	9. Mesori	6. Mesori	2. Mesori	27. Epiphi
			κρύπτεται	17. Tybi	13. Tybi	8. Tybi	4. Tybi	28. Choiak

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρᾳ ιγ̄ s″	ὥρᾳ ιδ̄	ὥρᾳ ιδ̄ s″	ὥρᾳ ιε̄	ὥρᾳ ιε̄ s″
13	ὁ ἔσχατος τοῦ ποταμοῦ (vide Wislicenus 'Publ. d. astron. Ges.' XX p. 24)	Ortus	ἐπιτέλλει	21. Payni	6. Epiphi	22. Epiphi	11. Mesori	in hac regione non apparet: vide Ptolem. in fine cal. p. 274, 21
			ἑσπέριος	26. Athyr	9. Choiak	24. Choiak	13. Tybi	
		Occasus	ἑῷος	6. Phaophi	27. Thoth	17. Thoth	4. Thoth	
			κρύπτεται	16. Phamen.	6. Phamen.	25. Mechir	12. Mechir	
14	ὁ καλούμενος κάνωβος (= Canopus)	Ortus	ἐπιτέλλει	—	2. Epagomen.	14. Thoth	in his duabus regionibus non apparet: vide Ptolem. in fine calend. p. 274, 17	
			ἑσπέριος	22. Tybi	6. Mechir	23. Mechir		
		Occasus	ἑῷος	23. Athyr	10. Athyr	24. Phaophi		
			κρύπτεται	5. Pachon	20. Pharmuthi	2. Pharmuthi		
15	ὁ ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ δεξιῷ βραχίῳ τοῦ κενταύρου (= α centauri)	Ortus	ἐπιτέλλει	24. Athyr	6. Choiak	23. Choiak	in his duabus regionibus non apparet: vide Ptolem. in fine calend. p. 274, 18	
			ἑσπέριος	6. Pachon	17. Pachon	5. Payni		
		Occasus	ἑῷος	11. Phamen.	19. Mechir	22. Tybi		
			κρύπτεται	23. Mesori	29. Epiphi	27. Payni		

II. STELLAE SECVNDI ORDINIS

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρᾳ ιγ̅ ϛ″	ὥρᾳ ιδ̅	ὥρᾳ ιδ̅ ϛ″	ὥρᾳ ιε̅	ὥρᾳ ιε̅ ϛ″
1	ὁ λαμπρὸς τοῦ περσέως (= α Persei)	Ortus	ἑῷος	14. Pharmuthi	3. Pharmuthi	21. Phamen.	3. Phamen.	12. Mechir
			ἑσπέριος	10. Thoth	28. Mesori	11. Mesori	23. Epiphi	2. Epiphi
		Occasus	ἑῷος	15. Athyr	20. Athyr	24. Athyr	1. Choiak	8. Choiak
			ἑσπέριος	22. Pharmuthi	26. Pharmuthi	1. Pachon	6. Pachon	12. Pachon
2	ὁ ἐπὶ τῷ ἑπομένῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου (= β aurigae)	Ortus	ἑῷος	1. Payni [ἐπιτέλλει]	—	24. Pachon	18. Pachon	6. Pachon
			ἑσπέριος	28. (29.?) Phao.	20. Phaophi	8. Phaophi	21. Thoth	30. Mesori
		Occasus	ἑῷος	13. Choiak	18. Choiak	23. Choiak	28. Choiak	5. Tybi
			ἑσπέριος	23. Pachon [κρύπτεται]	25. Pachon [κρύπτεται]	28. Pachon	1. Payni	5. Payni
3	ὁ λαμπρὸς τοῦ ὄρνιθος (= α cygni)	Ortus	ἑῷος	4. Tybi	—	16. Choiak	7. Choiak	27. Athyr
			ἑσπέριος	10. Payni	30. Pachon	18. Pachon	8. Pachon	26. Pharmuthi
		Occasus	ἑῷος	5. Epagomen.	9. Thoth	17. Thoth	25. Thoth	3. Phaophi
			ἑσπέριος	4. Mechir	12. Mechir	21. Mechir	29. Mechir	7. Phamen.

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρᾳ ιγ̅ ς″	ὥρᾳ ιδ̅	ὥρᾳ ιδ̅ ς″	ὥρᾳ ιε̅	ὥρᾳ ιε̅ ς″
4	ὁ λαμπρὸς τοῦ βορείου στεφάνου (= α coronae borealis)	Ortus	ἑῷος	27. Phaophi	22. Phaophi	16. Phaophi	10. Phaophi	6. Phaophi
			ἑσπέριος	2. Pharmuthi	26. Phamen.	20. Phamen.	14. Phamen.	9. Phamen.
		Occasus	ἑῷος	16. Payni	27. Payni	7. Epiphi	18. Epiphi	28. Epiphi
			ἑσπέριος	15. Athyr	23. Athyr	2. Choiak	10. Choiak	19. Choiak
5	ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἡγουμένου διδύμου (= α geminorum)	Ortus	ἐπιτέλλει	6. Epiphi	6. Epiphi	—	8. Epiphi	9. Epiphi
			ἑσπέριος	5. Choiak	2. Choiak	28. Athyr	23. Athyr	17. Athyr
		Occasus	ἑῷος	2. Tybi	5. Tybi	8. Tybi	12. Tybi	16. Tybi
			κρύπτεται	11. (10.?) Payni	12. Payni	13. Payni	13. Payni	14. Payni
6	ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἑπομένου διδύμου (= β geminorum)	Ortus	ἐπιτέλλει	12. Epiphi	—	14. Epiphi (?)	—	17. Epiphi
			ἑσπέριος	11. Choiak	9. Choiak	7. Choiak	4. Choiak	30. Athyr
		Occasus	ἑῷος	4. Tybi	6. Tybi	8. Tybi	11. Tybi	14. Tybi
			κρύπτεται	14. Payni	13. Payni	12. Payni (?)	11. Payni	10. Payni
7	ὁ κοινὸς ἵππου καὶ ἀνδρομέδας (= α Andromedae)	Ortus	ἑῷος	11. Phamen. [ἐπιτέλλει]	5. Phamen.	1. Phamen.	25. Mechir	19. Mechir
			ἑσπέριος	13. Mesori	4. Mesori	26. Epiphi	17. Epiphi	8. Epiphi
		Occasus	ἑῷος	24. Thoth	27. Thoth	30. Thoth	2. Phaophi	5. Phaophi
			ἑσπέριος	29. Mechir [κρύπτεται]	2. Phamen. [κρύπτεται]	4. Phamen.	7. Phamen.	9. Phamen.

II. STELLAE SECVNDI ORDINIS

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρα ιγ̅ ς″	ὥρα ιδ̅	ὥρα ιδ̅ ς″	ὥρα ιε̅	ὥρα ιε̅ ς″
8	ὁ λαμπρὸς τοῦ ἀετοῦ (= α aquilae)	Ortus	ἑῷος	3. Tybi	30. Choiak	27. Choiak	25. Choiak	23. Choiak
			ἑσπέριος	11. Payni	6. Payni	2. Payni	27. Pachon	24. Pachon
		Occasus	ἑῷος	27. Epiphi	2. Mesori	6. Mesori	10. Mesori	—
			ἑσπέριος	27. Choiak [κρύπτεται]	30. Choiak	4. Tybi	7. Tybi	9. Tybi
9	ὁ ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὤμῳ τοῦ ὠρίωνος (= γ Orionis)	Ortus	ἐπιτέλλει	21. Payni	25. Payni	30. Payni	5. Epiphi	11. Epiphi
			ἑσπέριος	26. Athyr	28. Athyr	30. Athyr	3. Choiak	5. Choiak
		Occasus	ἑῷος	25. Athyr	23. Athyr	22. Athyr	21. Athyr	20. Athyr
			κρύπτεται	7. Pachon	4. Pachon	2. Pachon	29. Pharmuthi	26. Pharmuthi
10	ὁ λαμπρὸς τοῦ ὕδρου (= α hydrae)	Ortus	ἐπιτέλλει	22. Mesori	24. Mesori	27. Mesori	29. Mesori	1. Epagomen.
			ἑσπέριος	22. Tybi	24. Tybi	25. Tybi	26. Tybi	28. Tybi
		Occasus	ἑῷος	23. Tybi	21. Tybi	19. Tybi	16. Tybi	14. Tybi
			κρύπτεται	30. Payni	25. Payni	20. Payni	15. Payni	9. Payni
11	ὁ λαμπρὸς τῆς βορείου χηλῆς (= β librae)	Ortus	ἐπιτέλλει	3. Athyr	4.(5.??) Athyr	—	—	—
			ἑσπέριος	11. Pharmuthi	10. Pharmuthi	9. Pharmuthi	8. Pharm. (?)	4. Pharmuthi
		Occasus	ἑῷος	10. Pachon	14. Pachon	—	25. Pachon	1. Payni
			κρύπτεται	8. Phaophi	7. Phaophi	6. Phaophi	4. Phaophi	2. Phaophi

№	Stellae nomen	Phasis		ὥρᾳ $\overline{\iota\gamma}$ ς″	ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$	ὥρᾳ $\overline{\iota\delta}$ ς″	ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$	ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς″
12	ὁ μέσος τῆς ζώνης τοῦ ὠρίωνος (= ε Orionis)	Ortus	ἐπιτέλλει	1. Epiphi	6. Epiphi	11. Epiphi	17. Epiphi	23. Epiphi
			ἑσπέριος	30. Athyr	4. Choiak	7. Choiak	10. Choiak	13. Choiak
		Occasus	ἑῷος	29. Athyr	26. Athyr	24. Athyr	21. Athyr	20. Athyr
			κρύπτεται	7. Pachon	4. Pachon	1. Pachon	27. Pharmuthi	24. Pharmuthi
13	ὁ λαμπρὸς τῆς νοτίου χηλῆς (= α librae)	Ortus	ἐπιτέλλει	1. Athyr	[1. Athyr]	2. Athyr	2. Athyr	[2. Athyr]
			ἑσπέριος	6. Pharmuthi	7. Pharmuthi	8. Pharm. (?)	8. Pharmuthi	—
		Occasus	ἑῷος	27. Pharmuthi	29. Pharmuthi	1. Pachon	5. Pachon	8. Pachon
			κρύπτεται	25. Thoth	21. Thoth	17. Thoth	12. Thoth	6. Thoth
14	ὁ καλούμενος ἀντάρης (= antares)	Ortus	ἐπιτέλλει	25. Athyr	26. Athyr	27. Athyr	28. Athyr	29. Athyr
			ἑσπέριος	3. Pachon	4. Pachon	4. Pachon	—	—
		Occasus	ἑῷος	18. Pachon	—	19. Pachon	20. Pachon	21. Pachon
			κρύπτεται	17. Phaophi	12. Phaophi	6. Phaophi	29. Thoth (?)	22. Thoth
15	ὁ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ τοξότου (= α sagittarii)	Ortus	ἐπιτέλλει*)	6. Tybi	12. Tybi	18. Tybi	25. Tybi	1. Mechir
			ἑσπέριος	15. Payni	18. Payni	20. Payni	24. Payni	29. Payni
		Occasus	ἑῷος	15. Payni	12. Payni	9. Payni	6. Payni	29. Pachon
			κρύπτεται	18. Thoth	11. Phaophi	27. Phaophi	5. Athyr	13. Athyr

*) Praeterea ἐπιτέλλει ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ ς′ die 6. Mechir et ὥρᾳ $\overline{\iota\varepsilon}$ die 9. Mechir.

CETERA HEMEROLOGICA GRAECA

I AETII AMIDENI
CALENDARIVM MEDICVM

II QVINTILIORVM
CALENDARIVM ASTRONOMICVM

III NOTATIONES QVAEDAM EXCERPTAE
EX LYDIANO LIBRO DE MENSIBVS

IIII NOTATIONES QVAEDAM EXCERPTAE
EX EVDOXI PAPYRO PARISINO

V EXCERPTA EX VARRONIS
RERVM RVSTICARVM LIBRO PRIMO

VI EXCERPTA EX COLVMELLAE
REI RVSTICAE LIBRIS

VII EXCERPTA EX POLEMII
SILVII FASTIS

VIII FLORENTINI DISSERTATIO
DE ANNO EIVSQVE PARTIBVS

VIIII EXCERPTA EX PLINII
NATVRALIS HISTORIAE LIBRO DVODEVICESIMO
ACCEDVNT PLINII ADNOTATA DE VENTIS

I

ΑΕΤΙΟΥ ΑΜΙΔΗΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΗΜΑΣΙΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(TETRABIBL. III c. 164)

Ἐπειδὴ καὶ οἱ κατ' οὐρανὸν ἀστέρες ἀνατέλλοντες κατὰ τοὺς τεταγμένους αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ θεοῦ καιροὺς καὶ δύνοντες ὁμοίως τὸν ἀέρα ἀλλοιοῦσιν, ὡς συμβαίνειν ἐκ τούτου καὶ ἀνέμους ἄλλοτε ἄλλως πνεῖν·
5 ἀναγκαῖον ἐνόμισα ἐνταῦθα δηλῶσαι καιρούς, ἐν οἷς αὐτῶν σαφῶς ἀλλοιούντων τὸν ἀέρα ἀνατολαὶ καὶ δύσεις γίνονται. καὶ γὰρ τῶν ὑγιαινόντων τὰ σώματα καὶ πολλῷ μᾶλλον τῶν νοσούντων ἀλλοιοῦται πρὸς τὴν τοῦ ἀέρος κατάστασιν.

10 Μηνὶ Δύστρῳ, ὅ ἐστι Μαρτίῳ, $\overline{ιθ}$ ὁ λεγόμενος ἵππος ἀνατέλλει.[1])

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{κγ}$ ἰσημερία ἐαρινή·[2]) καί ἐστι μεγίστη ταραχὴ τοῦ ἀέρος.

μηνὶ Ξανθικῷ, τουτέστιν Ἀπριλίῳ, $\overline{α}$ πλειάδες
15 ἀκρόνυχοι φαίνονται.[3])

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{ιθ}$ πλειάδες ἑσπέριοι κρύπτονται.

1) = 21. Mart. Lyd. Colum. Plin. || 2) = eod. Callippo et Euctemoni (Gemin. 1. ariet.) || 3) κρύπτονται coni. Pontedera p. 183, sed cf. Petav. auctar. p. 268; = eod. Lyd. Callipp. (Gemin. 10. ariet.) Quintil.

μηνὶ τῷ αὐτῷ κα πληιάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ ἐπιτέλλουσι·[1]) *καί ἐστι μεγίστη ἡ περὶ τὸν ἀέρα ταραχή.*

μηνὶ τῷ αὐτῷ κζ Ὠρίων ἑσπέριος κρύπτεται.[2])

μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, ὅ ἐστι Μαίῳ, α ὑάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ ἐπιτέλλουσι.[3])

μηνὶ τῷ αὐτῷ δ λύρα ἑσπέριος ἐπιτέλλει, καὶ ἀλλοιοῦται ἀὴρ ἱκανῶς.

μηνὶ τῷ αὐτῷ ϛ αἲξ ἑῴα ἐπιτέλλει καὶ σφόδρα ἀλλοιοῦται ὁ ἀὴρ πρὸ μιᾶς ἢ δύο.

μηνὶ Μαίῳ ζ πληιάδες ἑῷαι φαίνονται, καὶ ἄρχεται ὁ ἀὴρ καθίστασθαι.[4])

μηνὶ Μαίῳ ιθ ὑάδες ἑῷαι φαίνονται καὶ ἀλλοιοῦται πάνυ ὁ ἀὴρ πρὸ μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν.[5])

μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ αἲξ ἑσπέριος κρύπτεται καὶ κινεῖται ὁ ἀὴρ πρὸ δύο ἡμερῶν.

μηνὶ Ἰουνίῳ β ἀετὸς ἑσπέριος ἐπιτέλλει.[6])

μηνὶ τῷ αὐτῷ ϛ ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει.[7])

μηνὶ τῷ αὐτῷ θ δελφὶς ἑσπέριος ἐπιτέλλει.[8])

μηνὶ τῷ αὐτῷ κε Ὠρίων ἑῷος ἄρχεται ἐπιτέλλειν·[9]) *εἰσὶ δὲ τροπαὶ θεριναί·*[10]) *καὶ ἀλλοιοῦται σφόδρα ὁ ἀὴρ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.*

μηνὶ Ἰουλίῳ γ Ὠρίων ὅλος ἐπιτέλλει.[11])

μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ προκύων ἑῷος ἐπιτέλλει.

μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ κύων ἑῷος ἐπιτέλλει[12]) *καὶ γίνε-*

1) = postrid. Lyd. ‖ 2) = eod. Assyriae ap. Plin. XVIII 248 ‖ 3) = postrid. Lyd. Colum. Plin. ‖ 4) = eod. Lyd. Colum. Quintil. ‖ 5) = postrid. Lyd. Colum. ‖ 6) = eod. Lyd. Colum. Plin. ‖ 7) = eod. Eudox. (Gemin. 7. gemin.); postrid. Colum. ‖ 8) = eod. Lyd.; postrid. Colum. Plin. ‖ 9) = postrid. Caesar. (Plin.) ‖ 10 = eod. Lyd. Colum. ‖ 11) = postrid. Lyd. Plin. ‖ 12) = anteced. d. Lyd. Dosith. (Gemin. 23. capric.)

ται μεγίστη τοῦ ἀέρος ταραχή, ἐνίοτε καὶ πρὸ δύο ἡμερῶν.

μηνὶ τῷ αὐτῷ κε ἀετὸς ἑῷος δύνει·[1]) κινεῖται δὲ ὁ ἀὴρ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

5 μηνὶ Αὐγούστῳ ιε λύρα ἑῷος δύνει.

μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ δελφὶς ἑῷος δύνει·[2]) καί ἐστι τροπὴ τοῦ θέρους ἐπὶ τὸ ψυχρόν.[3])

μηνὶ τῷ αὐτῷ κη προτρυγητὴρ ἑῷος ἐπιτέλλει[4]) καὶ ὀιστὸς[5]) δύνει. ἔστι τότε τέλος <τῶν>[6]) μετὰ τὴν 10 ἐπιτολὴν τοῦ κυνὸς ἡμερῶν μ΄.[7])

μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ζ αἲξ ἑσπέριος ἐπιτέλλει.[8])

μηνὶ τῷ αὐτῷ ιδ[9]) ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει[10]) καὶ ἀλλοιοῖ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ <τὸν ἀέρα>.[11])

μηνὶ τῷ αὐτῷ ιθ στάχυς ἑῷος ἐπιτέλλει·[12]) ἀλλοι-15 οῦται δὲ ὁ ἀὴρ πρὸ δύο ἡμερῶν.

μηνὶ τῷ αὐτῷ κε ἰσημερία φθινοπωρινή·[13]) καὶ γίνεται μεγίστη ταραχὴ τοῦ ἀέρος πρὸ τριῶν ἡμερῶν· διὸ παραφυλάττεσθαι χρὴ μηδὲ φλεβοτομεῖν μηδὲ καθαίρειν μηδ᾽ ἄλλως τὸ σῶμα κινεῖν σφοδρᾷ κινήσει 20 ἀπὸ ιε τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι κδ.

μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ϛ στέφανος ἑῷος ἐπιτέλλει[14]) καί ἐστι σφοδρὰ μεταβολὴ τοῦ ἀέρος.

μηνὶ τῷ αὐτῷ ζ ἔριφοι ἑσπέριοι ἐπιτέλλουσι.[15])

1) = postrid. Lyd. ‖ 2) = eod. Lyd. ‖ 3) *ψύχειν* al. cod. ‖ 4) = antec. d. Lyd. Colum. ‖ 5) sic corr. hic et infra pro ὁ *ἰστὸς* Pontedera p. 186 ‖ 6) *τῶν* dubitanter addidi ‖ 7) = eod. Assyriae (Plin. XVIII 309 ‘et sagitta occidit et etesiae desinunt’) ‖ 8) = eod. Lyd. Colum. ‖ 9) *ιζ* al. cod. ‖ 10) = eod. Eudox. (Gemin. 19. virg.) et Dosith. (Lyd. mens.) ‖ 11) *τὸν ἀέρα* addidi ‖ 12) = eod. Callipp. (Gemin. 24. virg.); antec. d. Colum. ‖ 13) = eod. Colum. ‖ 14) = antec. d. Lyd. Colum. Caesar. (Plin. XVIII 312) ‖ 15) = antec. d. Colum. Caesar. (Plin. l. s.); postrid. Lyd.

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{ιζ}$ ὑάδες ἑσπέριοι ἐπιτέλλουσι[1]) καὶ ἱκανὴ ταραχὴ τοῦ ἀέρος γίνεται.

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{κγ}$ ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ πλειάδες δύνουσι·[2]) καί ἐστι μεγίστη ταραχὴ τοῦ ἀέρος πρὸ μιᾶς ἡμέρας. 5

μηνὶ Νοεμβρίῳ $\overline{ϛ}$ πλειάδες ἑῷαι δύνουσι[3]) καὶ ἄρχεται καθίστασθαι ὁ ἀήρ.

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{ιγ}$[4]) λύρα ἑῷος ἐπιτέλλει.

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{κα}$ ὑάδες ἑῷαι δύνουσι[5]) καὶ ταραχὴ περὶ τὸν ἀέρα γίνεται τῇ ἑξῆς. 10

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{κζ}$ Ὠρίων ἐπιτέλλει καὶ στέφανος δύνει.

μηνὶ Δεκεμβρίῳ $\overline{α}$ κύων ἑῷος δύνει.[6]) τετήρηται δὲ τοῖς πολλοῖς, ὡς εἴγε χειμάσει ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἐπιμένει ὡς ἐπίπαν ἡ ταραχὴ τοῦ ἀέρος μέχρι 15 ἡμερῶν $\overline{λζ}$, εἰ δὲ εὐδιάσει, τὸ αὐτὸ σημαίνει.[7])

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{ι}$ ἔριφοι ἑῷοι δύνουσι.

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{ια}$[8]) αἲξ ἑῴα δύνει· ταραχὴ δὲ γίνεται μετὰ μίαν ἡμέραν.

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{κγ}$[9]) τροπαὶ χειμεριναί. 20

μηνὶ Ἰανουαρίῳ $\overline{δ}$ δελφὶς ἐπιτέλλει.[10])

μηνὶ τῷ αὐτῷ $\overline{ε}$[11]) ὁ ἀετὸς ἑσπέριος δύνει·[12]) ταραχὴ δὲ σφοδρὰ γίνεται μετὰ δύο ἡμέρας.

1) = eod. Eudox. (Gemin. 22. libr.) ‖ 2) = postrid. Lyd. Quintil. ‖ 3) = postrid. Lyd. ‖ 4) $\overline{ια}$ al. cod.; fort. ιϛ′, quo die idem apud Colum. et Lyd. ‖ 5) = eod. Lyd. Colum. Euctem. (Gemin. 27. scorp.) ‖ 6) = eod. Euctem. (Gemin. 7. sagitt.) ‖ 7) *συμβαίνει* al. cod. ‖ 8) $\overline{κα}$ al. cod.; fort. recte, nam 23. Dec. Lydo et Columellae Capra occidit mane ‖ 9) $\overline{κδ}$ al. cod. et eod. Colum. Euctem. et Callipp. (Gemin. 1. capric.), bruma; sed 23. Lyd. ‖ 10) = eod. Lyd. Caes. (Plin.), Eudox. (Gemin. 12. capric.) ‖ 11) $\overline{ιε}$ al. cod. ‖ 12) = eod. Lyd.

μηνὶ τῷ αὐτῷ κε ὁ λαμπρὸς ἀστὴρ ἐν τῷ λέοντι δύνει[1]), κινεῖ τε πρὸ τριῶν ἡμερῶν τὸν ἀέρα.
μηνὶ τῷ αὐτῷ κη δελφὶς ἑσπέριος δύνει.[2])
μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ λύρα ἑσπέριος δύνει.[3])
5 μηνὶ Φεβρουαρίῳ ϛ[4]) ζέφυρος πνεῖ.[5])
μηνὶ τῷ αὐτῷ κβ οἰστὸς[6]) δύνει ἑσπέριος[7]) καί ἐστι ταραχὴ τοῦ ἀέρος.
μηνὶ τῷ αὐτῷ κε ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει.[8])
μηνὶ τῷ αὐτῷ κϛ χελιδόνες πέτονται καὶ φαί-
10 νονται.[9])

II

ΕΠΙΤΟΛΗ ΚΑΙ ΔΥΣΙΣ ΦΑΝΕΡΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

ΤΩΝ ΚΥΝΤΙΛΙΩΝ

(GEOPON. GRAEC. I c. 9)

1. Ἐπειδὴ ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰδέναι τοὺς γεωργοὺς φανερῶν ἀστέρων τὰς ἐπιτολὰς καὶ τὰς δύσεις, οὕτω τὰ περὶ τούτων συνέγραψα, ὥστε καὶ τοὺς παντελῶς ἀγραμμάτους ἀκούοντας ῥαδίως νοεῖν τοὺς καιροὺς
15 τῆς τούτων ἐπιτολῆς τε καὶ δύσεως.

2. τῇ νουμηνίᾳ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς δελφὶς ἐπιτέλλει.

3. τῇ κϛ τοῦ Φεβρουαρίου ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἐπιτέλλει.

1) = eod. Plin.; 2 dieb. post Colum. Lyd. ‖ 2) = postrid. Lyd.; 2 dieb. post Colum. ‖ 3) = postrid. Lyd. ‖ 4) ιζ al. cod. ‖ 5) = eod. Lyd., Democrit. (Gem. 16. aqu.); postrid. Colum. Euct. Callipp. (Gemin. 17. aqu.) ‖ 6) v. supra 28. Aug. ‖ 7) = eod. Colum. ‖ 8) = eod. Lyd.; postrid. Quintil. ‖ 9) 2 dieb. ante Eudox. (Gemin. 4. pisc.)

4. τῇ νουμηνίᾳ τοῦ Ἀπριλίου πλειάδες ἀκρόνυχοι κρύπτονται. τῇ $\overline{\iota\varsigma}$ Ἀπριλίου πλειάδες ἑσπέριοι κρύπτονται. τῇ $\overline{\kappa\gamma}$ τοῦ Ἀπριλίου πλειάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ ἐπιτέλλουσι. τῇ $\overline{\kappa\vartheta}$ τοῦ Ἀπριλίου ὠρίων ἑσπέριος κρύπτεται. τῇ $\overline{\lambda}$ τοῦ Ἀπριλίου ὑάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ ἀνατέλλουσι. 5

5. τῇ $\overline{\zeta}$ τοῦ Μαίου πλειάδες ἑωθιναὶ φαίνονται.

6. τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Ἰουνίου ἀρκτοῦρος ἑῷος δύνει.[1]) τῇ $\overline{\kappa\gamma}$ τοῦ Ἰουνίου ὠρίων ἄρχεται ἐπιτέλλειν.

7. τῇ δεκάτῃ τοῦ Ἰουλίου ὠρίων ὅλος[2]) ἐπιτέλλει. τῇ $\overline{\iota\gamma}$ τοῦ Ἰουλίου προκύων ἑῷος ἐπιτέλλει. τῇ $\overline{\kappa\delta}$ κύων ἑῷος ἐπιτέλλει. τῇ $\overline{\kappa\varsigma}$ τοῦ Ἰουλίου ἐτησίαι ἄρχονται πνέειν. τῇ $\overline{\lambda}$ τοῦ Ἰουλίου ὁ λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐν τῷ στήθει τοῦ λέοντος ἐπιτέλλει. 10

8. τῇ $\overline{\kappa\varepsilon}$ τοῦ Αὐγούστου ὀιστὸς δύνει. 15

9. τῇ $\overline{\iota\varepsilon}$ τοῦ Σεπτεμβρίου ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει.

10. τῇ τετάρτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου στέφανος ἑῷος ἐπιτέλλει. τῇ $\overline{\kappa\delta}$ τοῦ Ὀκτωβρίου πλειάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ δύνουσι.

11. τῇ $\overline{\iota\alpha}$[3]) τοῦ Νοεμβρίου πλειάδες ἑῷοι δύνουσι, καὶ ὠρίων ἄρχεται δύνειν. τῇ $\overline{\kappa\beta}$ τοῦ Νοεμβρίου κύων ἑῷος δύνει. 20

1) ἐπιτέλλει cod. Guelferbytan. ‖ 2) ὅλος corr. Pontedera p. 251 pro ἑῷος ‖ 3) $\overline{\iota\alpha}$ cod. Marc. 524; Harl. 5604; πρώτῃ Laurentianus LIX 32

III

EXCERPTA EX LYDIANO LIBRO DE MENSIBVS

IANVARIVS

1. Lyd. de mensib. IIII c. 8 p. 62 ed. Schow. *ἰστέον δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Καλενδῶν* (*Ἰανουαρίων*) *τὸν ἥλιον ἐφ' ὕψους γίνεσθαι, τὸν δὲ στέφανον δύεσθαι ὄρθρου* (= d. 1. m. Ian.).

5 2. id. c. 13 p. 64. *τῇ πρὸ δέκα ὀκτὼ Καλενδῶν Φεβρουαρίων ἀνεμομαχίαν ὁ Βάρρων λέγει γίνεσθαι, Δημόκριτος δὲ τὸν λίβα μετὰ ὄμβρου φησὶ γίνεσθαι* (= d. 15. m. Ian.).

3. id. c. 13 p. 65. *ἰστέον δὲ κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν* (a. d. XVIII cal. Febr.) *τοὺς ἐρίφους δύεσθαι καὶ* 10 *τροπὴν γίνεσθαι κατὰ Φίλιππον* (= d. 15. m. Ian.).

4. id. c. 14 p. 65. *πρὸ δεκαπέντε Καλενδῶν Φεβρουαρίων ὁ Δημόκριτος λέγει δύεσθαι τὸν δελφῖνα καὶ τροπὴν ὡς ἐπὶ πολὺ γίνεσθαι* (= d. 18. m. Ian.).

5. id. l. s. *πρὸ δεκατριῶν Καλενδῶν Φεβρουαρίων* 15 *ὁ μὲν Εὐκτήμων τὸν καρκίνον δύεσθαι, ὁ δὲ Κάλλιππος τὸν ὑδροχόον ἀνίσχειν λέγει* (*ὃν Δευκαλίωνα Ἵππαρχος καλεῖ*) *βήσσαις καὶ χαράδραις τῶν ὀρῶν* (= d. 20. m. Ian.).

6. id. l. s. *πρὸ δεκαδύο Καλενδῶν Φεβρουαρίων* 20 *Εὔδοξος τὸν ὑδροχόον ἀνίσχειν λέγει* (= d. 21. m. Ian.).

7. id. l. s. *πρὸ δεκαμιᾶς Καλενδῶν Φεβρουαρίων τὸν ἥλιον ἐν ὑδροχόῳ γενέσθαι ὁ Καῖσαρ λέγει, ὁ*

δὲ Εὔδοξος ἀνίσχειν αὐτὸν καὶ βροχὰς σημαίνειν (= d. 22. m. Ian.).

8. id. l. s. *τῇ πρὸ δέκα Καλενδῶν Φεβρουαρίων ὁ Δημόκριτος ἄνεμον λίβα πνεῦσαι λέγει* (= d. 23. m. Ian.). 5

MARTIVS

9. id. c. 31 p. 77. *τῇ πρὸ τεσσάρων Νωνῶν Μαρτίων ἄνεμον βιαιότερον ὡς ἐπίπαν πνεῖν προλέγει ὁ Εὔδοξος* (= d. 4. m. Mart.).

10. id. c. 35 p. 79. *Νώναις Μαρτίαις ὁ Βάρρων* 10 *ὄρθρου τὸν στέφανον δύεσθαι λέγει καὶ πνεῖν τὸν βορρᾶν* (= d. 7. m. Mart.).

11. id. c. 36 p. 80. *ταύτην τὴν ἡμέραν* (id. Mart.) *ὁ Μητρόδωρος κακὴν παραδίδωσιν* (= d. 15. m. Mart.).

12. id. c. 37 p. 80. *ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ* (a. d. XVII 15 cal. April.) *Εὔδοξος τοὺς ἰχθύας ἀνίσχειν καὶ βορρᾶν πνεῖν παραδίδωσιν* (= d. 16. m. Mart.).

13. id. c. 38 p. 83. *ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Βακχαναλίων* (a. d. XVI cal. April.) *Δημόκριτος δύεσθαι τοὺς ἰχθύας λέγει, ὁ δὲ Βάρρων ἀνεμομαχίαν ἔσεσθαι πα-* 20 *ραδίδωσιν* (= d. 17. m. Mart.).

14. id. c. 39 p. 84. *πρὸ δεκαπέντε Καλενδῶν Ἀπριλίων ὁ Εὐκτήμων ποικίλους ἀνέμους πνέειν λέγει* (= d. 18. m. Mart.).

15. id. c. 43 p. 86. *ὁ Φίλιππος δύεσθαι τῇ πρὸ* 2 *ἐννέα Καλενδῶν Ἀπριλίων τὰς ὑάδας μετὰ νότου, ἀνίσχειν λέγει ὁ Μητρόδωρος* (= d. 22. m. Mart.).

16. id. l. s. *τῇ πρὸ ὀκτὼ Καλενδῶν ἰσημερία ἐαρινή* (= d. 23. m. Mart.).

SEPTEMBER

17. id. c. 79 p. 122. *τῇ νεομηνίᾳ ὁ Μητρόδωρος λέγει τὴν ἀνδρομέδαν ἀνίσχειν, τῶν τε*[1]) *ἄλλων πανομένων ἀνέμων τὸν εὖρον ἐπικρατεῖν* (= d. 1. m. Sept.).

5 18. id. c. 80 p. 122. *ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ* (a. d. IIII non. Septem.) *ὁ Δημόκριτος λέγει ἐναλλαγὴν ἀνέμων συμβαίνειν καὶ βροχῆς ἐπικράτειαν* (= d. 2. m. Sept.).

19. id. c. 82 p. 122. *τῇ πρὸ ὀκτὼ Εἰδῶν Σεπτεμ-* 10 *βρίων Εὔδοξος τὸν ἵππον δύεσθαι καὶ ζέφυρον ἢ ἀργεστὴν πνεῖν σημειοῦται* (= d. 6. m. Sept.).

20. id. c. 83 p. 123. *πρὸ δέκα ὀκτὼ Καλενδῶν Ὀκτωβρίων Δοσίθεος*[2]) *τὸν ἀρκτοῦρον ἀνίσχειν σημειοῦται* (= d. 14. m. Sept.).

15 21. id. l. s. *τῇ πρὸ δεκαδύο Καλενδῶν Ὀκτωβρίων Καῖσαρ τὰς χελιδόνας ἐκδημεῖν λέγει* (= d. 20. m. Sept.).

OCTOBER

22. id. c. 84 p. 123. *Καλένδαις Ὀκτωβρίαις φησὶν ὁ Βάρρων τὰς πλειάδας ἀπὸ ἀνατολῶν ἀνίσχειν* (= d. 20 1. m. Oct.).

23. id. c. 85 p. 123. *τῇ πρὸ ἓξ Νωνῶν Ὀκτωβρίων Εὔδοξος περὶ τὴν ἑσπέραν βροχὴν ἔσεσθαι ὑπολαμβάνει* (= d. 2. m. Oct.).

24. id. c. 87 p. 124. *τῇ πρὸ μιᾶς Νωνῶν Ὀκτωβρίων* 25 *ὁ Δημόκριτος τοὺς*[3]) *ἐρίφους ἀνίσχειν καὶ βορρᾶν πνεῖν διισχυρίζεται· ὁ δὲ Εὔδοξος δύεσθαι τὸ μέσον τοῦ κριοῦ λέγει* (= d. 6. m. Oct.).

1) *τε* addidit Hase ‖ 2) *Δυσίθεος* codex ‖ 3) *τοὺς* corr. Roether pro *τὰς*

25. id. l. s. *Νώναις Ὀκτωβρίαις ὁ Βάρρων ἐν ἑσπέρᾳ τὰς πλειάδας ἀνίσχειν καὶ ζέφυρον πνεῖν, εἶτα καὶ λίβα προλέγει* (= d. 7. m. Oct.).

26. id. c. 89 p. 124. *τῇ πρὸ μιᾶς Εἰδῶν Ὀκτωβρίων ὁ Εὐκτήμων τὸ μεσαίτατον τοῦ φθινοπώρου εἶναι* 5 *νομίζει* (= d. 14. m. Oct.).

27. id. l. s. *τῇ πρὸ δεκαπέντε Καλενδῶν Νοεμβρίων ὁ Μητρόδωρος τὰς ὑάδας ἐν ἑσπέρᾳ ἀνίσχειν λέγει καὶ ἄνεμον βίαιον* (= d. 18. m. Oct.).

28. id. c. 91 p. 125. *τῇ πρὸ μιᾶς Καλενδῶν Νοεμ-* 10 *βρίων ὁ Βάρρων τὴν λύραν ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχειν λέγει* (= d. 31. m. Oct.).

NOVEMBER

29. Lyd. de mens. fragm. Caseolin. p. 113 ed. Bekker. *[κα]θ' ἣν ἑορτὴν* (nomen festi intercidit, a. d. IIII vel 15 III non. Novem.) *ὁ Μητρόδωρος νό[τον] φυσῆσαι λέγει* (= d. 2. vel 3. m. Nov.).

30. Lyd. l. s. p. 115 ed. Bekker. *ἐκ ταύτης τῆς ἡμέρας* (a. d. VII Id. Novem.) *Εὔδοξος χειμῶνα λέγει* (= d. 7. m. Nov.). 20

31. Lyd. de mens. IIII c. 93 p. 125 Schow. *τῇ πρὸ ἑπτὰ Καλενδῶν Δεκεμβρίων ὁ Δημόκριτος λέγει τὸν ἥλιον* ⟨*ἐν*[1]⟩ *τοξότῃ γίνεσθαι* (= d. 25. m. Nov.).

DECEMBER

32. Lyd. de mens. fragm. Caseolin. p. 117 Bekker. 25 *κα[τὰ] ταύτην τὴν ἡμέραν* (calend. Dec.) *δύεσθαι τὰς ὑάδας καὶ τὸ λοιπὸν χ[ειμῶ]να ὁ Βάρρων λέγει* (= d. 1. m. Dec.).

1) *ἐν* add. Boeckh *Ueber die vierjährigen Sonnenkreise* etc. p. 197

33. id. l. s. p. 118 Bekker. *κατὰ δὲ τὴν ἑξῆς* (a. d. IIII non. Decemb.) *Εὔδοξος τὸν τοξότη[ν ἀνί]σχειν καὶ χειμῶνα προλέγει* (= d. 2. m. Dec.).

5 34. id. l. s. p. 118 Bekker. *τῇ πρὸ τριῶν Νωνῶν . . ., καθ' ἣν ὁ Εὐκ[τή]μων τὸν κύνα δύεσθαι καὶ [τὸν χειμῶ]να ἐνάρ[χεσθαι] λ[έγε]ι.*[1]) (= d. 3. m. Dec.).

IIII

EXCERPTA EX PAPYRO EVDOXI

(*notices et extraits des manuscrits de la biblioth. impér.* etc. tom. XVIII part. 2 [Paris. 1865] pag. 27 sequ.; Eudoxi ars astronom. denuo ed. a Fr. Blass [Kil. 1887] p. 24 sequ.)

COLVMNA XXI

Ἀνατολ[αὶ τοῦ] ἡλίου τροπικαὶ
τρεῖς [καὶ δ]ύσεις τρε[ῖς], θερι-
νή, ἰσ[ημερι]νή, χειμε[ρ]ινή. ἀ-
480 *νατέλ[λει] δὲ ὁ ἥλιος τὸ μὲν*
θέρος ἐ[κ τοῦ ἑ]λλησποντίου, δύ-
νει δὲ [ἐν τ]ῷ ἀργεστῇ· τὴν
δὲ ἰσημερίαν ἐκ τοῦ ἀπηλι-
ώτου, δύ[νει] δὲ ἐκ τῶν ἐν
485 *τῷ ζ[εφύ]ρῳ· τὸν χειμῶ-*
να ἐκ τῶν εὔ[ρ]ου, δύνει δὲ ἐν
τῷ λι[βί.]
Πορεῖαι [δὲ τοῦ] ἡλίου δύο· μία μὲν

1) cf. Boeckh l. s. p. 105

Omnia supplementa scito Letronni esse, nisi expressis verbis alii adsignantur || 478 *θερινή* corr. Blass pro *ἐαρινή* || 481 *θέρος* corr. Blass pro *ἔαρ*

ἡ διορί[ζουσα] τὸ θέρος καὶ
490 τὸν χει[μῶνα], μία δὲ ἡ νύκτα
καὶ ἡ[μέρ]αν. Ἄστρων δι-
αστήμ[ατα.] ἀπὸ ὠρίωνος εἰς
κύνα ἡ[μέραι] . . . ἀπὸ κυνὸς
εἰς ἀρ[κτούρο]υ ἐπιτολὴν
495 ἡμέ[ραι . . .]

COLVMNA XXII

ἀπὸ τρ[οπῶν θερινῶ]ν (εἰς) ἰσημε-
ρίαν [μεθοπωρινὴν] ἡμέραι *.
ἀπ[ὸ . . . . εἰς ἀρ]κτούρου
ἐπι[τολὴν ἡμέραι] $\overline{\text{ΜΓ}}$.
500 ἀπὸ πλ[ειάδων εἰς ὠ]ρίωνος δύσιν
ἡμέραι $\overline{\text{ΚΒ}}$.
ἀπὸ ὠρίωνος εἰς κυνὸς δόσιν
ἡμέραι δύο.
ἀπὸ κυνὸς ἐφ' ἡλίου τροπὰς
505 ἡμέραι $\overline{\text{ΚΔ}}$.
ἀπὸ τροπῶν χειμερινῶν εἰς
ζέφυρον ἡμέραι $\overline{\text{ΜΕ}}$.
ἀπὸ ζεφύρου (εἰς) ἰσημερίαν
ἡμέραι $\overline{\text{ΜΔ}}$.
510 ἀπὸ ἰσημερίας ἐαρινῆς εἰς
πλειάδα ἡμέραι $\overline{\text{Ν}}$.
ἀπὸ πλειάδος ἐπιτολῆς εἰς τρο-

493 ἡμέραι legit Brunet de Presle ‖ 495 ἡμέραι supplet Brunet ‖ 496 θερινῶν supplet Blass | εἰς in cod. intercidit ante ἰσημερίαν ‖ 497 μεθοπωρινὴν supplet Blass ‖ 498 ἀπ[ὸ λέοντος coni. Letronne, ἀπ[ὸ κυνὸς dubitanter Boeckh *die vierjährigen Sonnenkreise* p. 221 ‖ 507 ζεφυραν cod. ‖ 508 εἰς om. cod. ‖ 511 πληαδα cod. ‖ 512 πληαδος cod.

πὰς θερινὰς ἡμέραι $\overline{\text{ΜΕ}}$.
ἀπὸ τροπῶν θερινῶν [εἰς ἰση]-
515 μερίαν μεθοπωρινὴν ἡμέραι $\overline{\text{ϤΑ}}$.
Εὐδόξῳ, Δημοκρίτῳ χειμε-
ριναὶ τροπαὶ ἀθὺρ ὁτὲ μὲν $\overline{\text{Κ}}$
ὁτὲ δὲ $\overline{\text{ΙΘ}}$.
Εὐδόξῳ, Δημοκρίτῳ ἀπὸ τ[ρο]-
520 πῶν θερινῶν εἰς ἰσημ[ερί]αν [με-]
θοπωρινὴν ἡ[μέρα]ι $\overline{\text{ϤΑ}}$,

COLVMNA XXIII

Εὐκτήμονι $\overline{\text{Ϥ}}$,
Καλλίππῳ $\overline{\text{ϤΒ}}$.
ἀπὸ ἰσημερίας μεθοπωρινῆς
525 ἐπὶ χειμερινὰς τροπὰς Εὐ-
δόξῳ ἡμέραι $\overline{\text{ϤΒ}}$,
Δημοκρίτῳ ἡμέραι $\overline{\text{ϤΑ}}$,
Εὐκτήμονι $\overline{\text{Ϥ}}$,
Καλλίππῳ $\overline{\text{ΠΘ}}$.
530 ἀπὸ τροπῶν χειμερινῶν
εἰς ἰσημερίαν ἐαρινὴν
Εὐδόξῳ καὶ Δη[μ]οκρίτῳ
ἡμέραι $\overline{\text{ϤΑ}}$,
Εὐκτήμονι $\overline{\text{ϤΒ}}$,
535 Καλλίππῳ $\overline{\text{Ϥ}}$.

516 ευτοξωι cod. ‖ δημοτριτωι cod. ‖ 519 ευτοξωι cod. ‖ 521 $\overline{\text{ϤΑ}}$ Brunet et Blass iam non legerunt ‖ 525 et 532 ευτοξωι cod. ‖ 533 $\overline{\text{ϤΑ}}$] in imagine ιϑ apparet

V

EXCERPTA EX VARRONIS
RERVM RVSTICARVM LIBRO PRIMO

c. 28. Dies primus est veris in aquario, aestatis in tauro, autumni in leone, hiemis in scorpione. cum 5 uniuscuiusque horum IIII signorum dies tertius et vicesimus IIII temporum sit primus et efficiat, ut ver dies habeat XCI, aestas XCIV, autumnus XCI, hiems XXCIX, quae redacta ad dies civiles nostros, qui nunc sunt, primi verni temporis ex a. d. VII id. 10 Febr. [= *7. Febr.*], aestivi ex a. d. VII id. Mai. [= *9. Mai.*], autumnalis ex a. d. III id. Sextil. [= *11. Aug.*], hiberni ex a. d. IV id. Nov. [= *10. Nov.*], subtilius discretis temporibus observanda quaedam sunt eaque in partes octo: primum a favonio ad aequinoctium 15 vernum dies XL[1]), hinc ad vergiliarum exortum dies XLVI[2]), ab hoc ad solstitium dies XLIIX, inde ad caniculae signum dies XXVII, dein ad aequinoctium autumnale dies LXVII, exin ad vergiliarum occasum dies XXXII, ab hoc ad brumam dies LVII[3]), inde ad 20 favonium dies XLV.

1) XLV *coni. Schneider pro* XL || 2) XLVI *corr. Hartmann, 'röm. Kal.' p. 164 pro* XLIV || 3) *sed differt Varronis ipsius computatio I 34,1* 'sexto intervallo ab aequinoctio autumnali incipere scribunt. oportere serere usque ad diem nonagesimum unum; post brumam . . non serere': *vide Keil comment. in Varr. l. s. p. 80*

VI.

EXCERPTA EX COLVMELLAE
REI RVSTICAE LIBRIS

A. EXCERPTA E LIBRI NONI CAPITE QVARTO DECIMO

5 § 1. Illa totius anni (apium) cura, ut idem Hyginus (de apibus) commodissime prodidit. Ab aequinoctio primo quod mense Martio circa VIII Kalendas Aprilis [= *25. Mart.*] in octava parte Arietis conficitur, ad exortum Vergiliarum dies verni temporis habentur
10 duodequinquaginta.

§ 4. Vnde quinquagesimo[1]) die ab aequinoctio verno, cum fit Vergiliarum exortus circa V Id. Maias [= *11. Mai.*]..

§ 5. Ab exortu Vergiliarum ad solstitium quod fit ultimo mense Iunio circa octavam partem Cancri . . .

15 § 10. A Canicula fere post diem quinquagesimum Arcturus oritur . . . auctumni aequinoctio quod est ante Kal. Octobres, cum octavam partem Librae sol attigit.

§ 11. Ab aequinoctio deinde quod conficitur circa VIII Kal. Octobres [= *24. Sept.*] ad Vergiliarum occa-
20 sum diebus XL[2]) . . .

§ 12. Ab occasu Vergiliarum ad brumam quae fere conficitur[3]) circa VIII[4]) Kal. Ianuarias [= *25. Dec.*] in octava parte Capricorni . . . Nec me fallit Hipparchi ratio qua docet solstitia et aequinoctia non octavis sed
25 primis partibus signorum confici. Verum in hac ruris disciplina sequor nunc Eudoxi et Metonis antiquorumque fastus[5]) astrologorum, qui sunt aptati publicis

1) sic (codex Sangermanensis =) S, *duodequinquagesimo* vulgo ‖ 2) *XLIIII* coni. Pontedera ‖ 3) *confingitur* S ‖ 4) *VIIII* coni. Pontedera ‖ 5) *fatus* S

sacrificiis; quia notior est ista vetus agricolis concepta opinio, nec tamen Hipparchi subtilitas pinguioribus ut aiunt rusticorum libris necessaria est.

§ 17. Post confectam brumam . . . in ortum Arcturi qui est ab Idibus Februariis [= *13. Febr.*] . . . 5

§ 18. Haec observanda per anni tempora diligentissime Hyginus praecipit.

B. EXCERPTA E LIBRI VNDECIMI CAPITE ALTERO

§ 4. Idibus Ianuariis [= *13. Ian.*] ventosa tempestas et incertus status. XVIII Kal. Februarias 10 [= *15. Ian.*] tempestas incerta. XVII Kal. s. s.[1]) [= *16. Ian.*] sol in Aquarium transit; Leo mane incipit occidere; Africus, interdum Auster cum pluvia. XII[2]) Kal. s. s. [= *21. Ian.*] Aquarius incipit oriri; ventus Africus tempestatem significat. XI Kal. s. s. 15 [= *22. Ian.*] Fidicula vesperi occidit; dies pluvius.

§ 5. VIII[3]) Kal. s. s. [= *25. Ian.*] ex occasu pristini sideris (*i. e. Fidiculae*) significat tempestatem; interdum etiam tempestas. VI Kal. s. s. [= *27. Ian.*] Leonis quae est in pectore clara stella occidit, nonnumquam 20 significat; hiemps bipertitur.[4]) V Kal. s. s. [= *28. Ian.*] Auster aut Africus, hiemat, pluvius dies. III Kal. s. s. [= *30. Ian.*] Delphinus incipit occidere. item Fidicula occidit; significat[5]). Prid. Kal. s. s. [= *31. Ian.*] eorum, quae[6]) supra[7]), siderum occasus tempestatem 25 facit, interdum tantummodo significat.

1) sic fere semper S (in quo interdum corruptum in *sept.*, *septemb.* sim.) = *supra scriptas* || 2) sic S, *XV* vulgo || 3) sic S, *IX* vulgo || 4) sic S, *significatur hiems bipartita* vulgo || 5) *occidere significat* S; *occidit* vulgo | 6) *qui* S || 7) post *supra* add. *sunt* vulg.

§ 14. Kal. Februariis [= *1. Febr.*] Fidis incipit occidere; ventus Eurinus, interdum Auster cum grandine est. III Non. s. s. [= *3. Febr.*] Fidis tota et Leo medius occidit; Corus aut Septemtrio; nonnumquam 5 Favonius. Nonis s. s. [= *5. Febr.*] mediae partes Aquarii oriuntur, ventosa tempestas.

§ 15. VII Id. s. s. [= *7. Febr.*] Kallisto sidus occidit; Favonii spirare incipiunt. VI Id. s. s. [= *8. Febr.*] ventosa tempestas. III Id. s. s. [= *11. Febr.*] Eurus.

10 § 20. Idibus Februariis [= *13. Febr.*] Sagittarius vesperi occidit; vehementer hiemat. XVI Kal. Martias [= *14. Febr.*] vesperi Crater oritur; venti mutatio. XV Kal. s. s. [= *15. Febr.*] sol in Pisces transitum facit; nonnumquam ventosa tempestas.

15 § 21. XIII et XII Kal. s. s. [= *17. 18. Febr.*] Favonius vel Auster cum grandine et nimbis. X Kal. s. s. [= *20. Febr.*] Leo desinit occidere; venti septemtrionales qui vocantur ὀρνιθίαι per dies triginta esse solent, tum et hirundo advenit. IX Kal. s. s. [= *21. Febr.*] 20 Arcturus prima nocte oritur; frigidus dies Aquilone vel Coro, interdum pluvia. VIII Kal. s. s. [= *22. Febr.*] Sagitta crepusculo incipit oriri[1]); variae tempestates; Alcyonei dies vocantur; in Atlantico quidem mari summa tranquillitas nota[2]) est.

25 § 22. VII Kal. s. s. [= *23. Febr.*] ventosa tempestas; hirundo conspicitur.

§ 23. Kal. Martiis [= *1. Mart.*] Africus, interdum Auster cum grandine.

§ 24. VI Non. s. s. [= *2. Mart.*] Vindemi-

1) debuit *occidere* ‖ 2) sic S, *notata* vulg.

tor[1]) apparet, quem Graeci τρυγητῆρα dicunt; septemtrionales venti. IV Non. s. s. [= *4. Mart.*] Favonius, interdum Auster; hiemat. Nonis s. s. [= *7. Mart.*] Equus mane oritur; flatus Aquilonis. III Id. s. s. [= *13. Mart.*] Piscis aquilonius desinit oriri; septemtrionales venti. Prid. Id. s. s. [= *14. Mart.*] Argo navis exoritur; Favonius aut Auster, interdum Aquilo.

§ 30. Idibus Martiis [= *15. Mart.*] Nepa incipit occidere, significat tempestatem. XVII Kal. Apriles [= *16. Mart.*] Nepa occidit; hiemat. XVI Kal. s. s. [= *17. Mart.*] sol in Arietem transitum facit; Favonius vel Corus. XII Kal. s. s. [= *21. Mart.*] Equus occidit mane; septemtrionales venti. X Kal. s. s. [= *23. Mart.*] Aries incipit exoriri; pluvius dies; interdum ningit. IX et VIII[2]) Kal. s. s. [= *24. et 25. Mart.*] aequinoctium vernum; tempestatem significat.

§ 34. Kal. Aprilibus [= *1. Apr.*] Nepa occidit mane; tempestatem significat. Nonis s. s. [= *5. Apr.*] Favonius aut Auster cum grandine, nonnumquam hoc idem pridie. VIII Id. s. s. [= *6. Apr.*] Vergiliae vesperi celantur, interdum hiemat. VII Id. s. s. et VI et V [= *7. 8. 9. Apr.*] Austri et[3]) Africi; tempestatem significat.[4]) IV Id. s. s. [= *10. Apr.*] sole oriente Libra occidere incipit, interdum tempestatem significat.

§ 35. Prid. Id. s. s. [= *12. Apr.*] Suculae celantur, hiemat.

§ 36. Idibus Aprilibus [= *13. Apr.*], ut supra, Libra occidit, hiemat. XVIII Kal. Maias [= *14. Apr.*]

1) sic semper S, non *Vindemiator* ‖ 2) *IX et* om. S ‖ 3) *et* om. S ‖ 4) sic S, *significant* vulgo

ventosa tempestas et imbres nec hoc constanter. XV Kal. s. s. [= *17. Apr.*] sol in Taurum transitum facit; pluviam significat. XIV Kal. s. s. [= *18. Apr.*] Suculae se[1]) vesperi celant; pluviam significat. XI Kal. s. s. 5 [= *21. Apr.*] ver bipertitur; pluvia et nonnumquam grando. X Kal. s. s. [= *22. Apr.*] Vergiliae cum sole oriuntur; Africus vel Auster, dies umidus. IX Kal. s. s. [= *23. Apr.*] prima nocte Fidicula apparet; tempestatem significat. IV Kal. s. s. [= *28. Apr.*] Auster 10 fere cum pluvia.

§ 37. III Kal. s. s. [= *29. Apr.*] mane Capra exoritur; Austrinus dies, interdum pluvia. Prid. Kal. s. s. [= *30. Apr.*] Canis se vesperi celat; tempestatem significat.

15 §. 39. Kal. Maiis. hoc biduo [= *1. 2. Mai.*] sol unam dicitur tenere particulam. VI Non. s. s. [= *2. Mai.*] Sucula cum sole exoritur; septemtrionales venti. V Non. s. s. [= *3. Mai.*] Centaurus totus apparet; tempestatem significat. III Non. s. s. [= *5. Mai.*] idem sidus plu- 20 viam significat. Prid. Non. s. s. [= *6. Mai.*] Nepa medius occidit; tempestatem significat. Nonis s. s. [= *7. Mai.*] Vergiliae exoriuntur mane; Favonius. VII Id. s. s. [= *9. Mai.*] aestatis initium; Favonius aut Corus, interdum et pluvia.

25 § 40. VI Id. s. s. [= *10. Mai.*] Vergiliae totae apparent; Favonius aut Corus, interdum et pluviae. III Id. s. s. [= *13. Mai.*] Fidis mane oritur; significat tempestatem.

§ 43. Idibus Maiis [= *15. Mai.*] Fidis mane ex- 30 oritur; Auster aut Euronotus[2]), interdum dies umidus.

1) om. S ‖ 2) Eurinus S

XVII Kal. Iunias [= *16. Mai.*] idem quod supra. XVI et XV Kal. s. s. [= *17. 18. Mai.*] Euronotus[1]) vel Auster cum pluvia. XIV Kal. s. s. [= *19. Mai.*] sol in Geminos introitum facit. XIII[2]) Kal. s. s. [= *20. Mai.*] Suculae exoriuntur; septemtrionales venti, nonnumquam Auster cum pluvia. XI et X Kal. s. s. [= *22. 23. Mai.*] Arcturus mane occidit; tempestatem significat. VIII et VII et VI Kal. s. s. [= *25. 26. 27. Mai.*] Capra mane exoritur; septemtrionales venti.

§ 45. Kal. Iuniis et IV Non. s. s. [= *1. 2. Iun.*] Aquila exoritur; tempestas ventosa et interdum pluvia. VII Id. s. s. [= *7. Iun.*] Arcturus occidit; Favonius aut Corus. IV Id. s. s. [= *10. Iun.*] Delphinus vesperi exoritur; Favonius, interdum rorat.

§ 49. Idibus Iuniis [= *13. Iun.*] calor incipit. XIII Kal. Iulias [= *19. Iun.*] sol introitum in Cancro facit; tempestatem significat. XI Kal. s. s. [= *21. Iun.*] Anguifer, qui Graece[3]) dicitur ὀφιοῦχος, mane occidit; tempestatem significat. VIII et VII et VI Kal. s. s. [= *24. 25. 26. Iun.*] solstitium[4]); Favonius et calor. III. Kal. s. s. [= *29. Iun.*] ventosa tempestas.

§ 51. Kal. Iuliis [= *1. Iul.*] Favonius vel Auster et calor. IV Non. s. s. [= *4. Iul.*] Corona occidit mane. Prid. Non. s. s. [= *6. Iul.*] Cancer medius exoritur[5]); calor. VIII Id. s. s. [= *8. Iul.*] Capricornus medius occidit. VII Id. s. s. [= *9. Iul.*] Cepheus vesperi exoritur; tempestatem significat. VI Id. s. s. [= *10. Iul.*] Prodromi flare incipiunt.

1) Eurinus S ‖ 2) sic corr. Pontedera pro *XII* ‖ 3) sic S; *a Graecis* vulg. ‖ 4) differt II 4, 4 *solstitium quod est IX vel VIII Kal. Iul.* ‖ 5) *exoritur* corr. Unger pro *occidit*

§ 52. Idibus Iuliis [= *15. Iul.*] Procyon exoritur mane[1]; tempestatem significat. XIII Kal. Augustas [= *20. Iul.*] sol in Leonem transitum facit; Favonius.[2]) VIII Kal. s. s. [= *25. Iul.*] Aquarius incipit occidere 5 clare[3]); Favonius vel Auster.

§ 53. VII Kal. s. s. [= *26. Iul.*] Canicula apparet; caligo aestuosa. VI Kal. s. s. [= *27. Iul.*] Aquila exoritur. IV Kal. s. s.[4]) [= *29. Iul.*] Leonis in pectore clara stella exoritur[5]), interdum tempestatem significat. 10 III Kal. s. s. [= *30. Iul.*] Aquila occidit; significat tempestatem.

§ 56. Kal. Augustis [= *1. Aug.*] Etesiae. Prid. Non. s. s. [= *4. Aug.*] Leo medius exoritur; tempestatem significat.

15 § 57. VII Id. s. s. [= *7. Aug.*] Aquarius occidit medius; nebulosus aestus. Prid. Id. s. s. [= *12. Aug.*] Fidis occidit mane; auctumnus incipit.

§ 57. Idibus Augustis [= *13. Aug.*] Delphini occasus tempestatem significat. XIX Kal. Septembres 20 [= *14. Aug.*] eiusdem sideris matutinus occasus tempestatem significat.

§ 58. XIII Kal. s. s. [= *20. Aug.*] sol in Virginem transitum facit. hoc et sequente die [= *20. 21. Aug.*] tempestatem significat, interdum et tonat; et hoc eodem 25 die [= *20. Aug.*] Fidis occidit. X Kal. s. s. [= *23. Aug.*] ex eodem sidere tempestas plerumque oritur et pluvia.

1) *mane* om. S ‖ 2) *IX Kal. s. s. Leonis in pectore clara stella exoritur; interdum tempestatem significat* add. (i. e. repetit notam ad IV Kal. adscriptam) vulg. ‖ 3) *clare* om. S ‖ 4) *canicula — IV Kal. s. s.* om. S ‖ 5) sic S, *clarae stellae exoriuntur* vulgo

VI[1]) Kal. s. s. [= *27. Aug.*] Vindemitor exoritur mane et Arcturus incipit occidere; interdum pluvia. III Kal. s. s. [= *30. Aug.*] umeri Virginis exoriuntur; Etesiae desinunt flare et interdum hiemat.

§ 59. Prid. Kal. s. s. [= *31. Aug.*] Andromeda vesperi exoritur; interdum hiemat.

§ 63. Kalendis Septembribus [= *1. Sept.*] calor. IV Non. s. s. [= *2. Sept.*] Piscis austrinus desinit occidere; calor. Nonis s. s. [= *5. Sept.*] Arcturus exoritur; Favonius vel Corus. VII[2]) Id. s. s. [= *7. Sept.*] Piscis aquilonius desinit occidere et Capra exoritur; tempestatem significat. III Id. s. s. [= *11. Sept.*] Favonius aut Africus, Virgo media exoritur.

§ 64. Idibus Septembribus [= *13. Sept.*] ex pristino sidere (i. e. Virgine) nonnumquam tempestatem significat.

§ 65. XV Kal. Octobres [= *17. Sept.*] Arcturus exoritur; Favonius aut Africus, interdum Eurus, quem quidam Vulturnum appellant. XIV Kal. s. s. [= *18. Sept.*] spica Virginis exoritur; Favonius aut Corus. XIII Kal. s. s. [= *19. Sept.*] sol in Libram transitum facit; Crater matutino tempore apparet. XI Kal. s. s. [= *21. Sept.*] Pisces occidunt mane, item Aries occidere incipit; Favonius aut Corus, interdum Auster cum imbribus.

§ 66. X Kal. s. s. [= *22. Sept.*] Argo navis occidit; tempestatem significat, interdum et pluviam. IX Kal. s. s. [= *23. Sept.*] Centaurus incipit mane oriri; tempestatem significat.[3]) VIII Kal. s. s. et VII et VI

1) sic S (et idem coni. Pontedera); *VII* vulgo ‖ 2) *VI* coni. Pontedera ‖ 3) post *significat* add. vulg. *interdum et pluviam*

[= *24. 25. 26. Sept.*] aequinoctium auctumnale[1]); plerumque[2]) significat. V Kal. s. s. [= *27. Sept.*] Haedi exoriuntur; Favonius, nonnumquam Auster cum pluvia. VI Kal. s. s. [= *28. Sept.*] Virgo desinit oriri; tem-
5 pestatem significat.

§ 72. Kal. Octobribus et VI Non. [= *1. 2. Oct.*] interdum tempestatem significat.

§ 73. IV Non. s. s. [= *4. Oct.*] Auriga occidit mane, Virgo desinit occidere, significat nonnum-
10 quam tempestatem. III Non. s. s. [= *5. Oct.*] Corona incipit exoriri; significat tempestatem. Prid. Non. [= *6. Oct.*] Haedi oriuntur vesperi; Aries medius occidit; Aquilo. VIII Id. s. s. [= *8. Oct.*] Coronae clara stella exoritur. VI Id. s. s. [= *10. Oct.*] Vergiliae
15 exoriuntur vesperi; Favonius et interdum Africus cum pluvia. III et prid. Id. s. s. [= *13. 14. Oct.*] Corona tota mane exoritur; Auster hibernus et nonnumquam pluvia.

§ 76. Idibus Octobribus et sequenti [= *15. 16. Oct.*]
20 biduo interdum tempestas; nonnumquam rorat tantummodo; Iugulae exoriuntur vesperi.[3]) XIV Kal. Novembres [= *19. Oct.*] sol in Scorpionem transitum facit.

§ 77. XIII et XII Kal. s. s. [= *20. 21. Oct.*] solis exortu Vergiliae incipiunt occidere; tempestatem signi-
25 ficat. XI Kal. s. s. [= *22. Oct.*] Tauri cauda occidit; Auster, interdum pluvia. VIII Kal. s. s. [= *25. Oct.*] Centaurus exoriri mane desinit; tempestatem significat.

§ 78. VII Kal. s. s. [= *26. Oct.*] Nepae frons exoritur; tempestatem significat. V Kal. s. s. [= *28. Oct.*]

1) *auctumnale* om. S ‖ 2) sic S, *pluviam* vulg. ‖ 3) *tantummodo—vesperi* habet S, om. vulg.

Vergiliae occidunt; hiemat cum frigore et gelicidiis. IV Kal. s. s. [= *29. Oct.*] Arcturus vesperi occidit; ventosus dies. III Kal. et prid. s. s. [= *30. 31. Oct.*] Cassiopa incipit occidere; tempestatem significat.

§ 84. Kal. Novembribus et postridie [= *1. 2. Nov.*] caput Tauri occidit; pluviam significat. III Non. s. s. [= *3. Nov.*] Fidicula mane exoritur; hiemat et pluit. VIII Id. s. s. [= *6. Nov.*] idem sidus totum exoritur; Auster vel Favonius; hiemat. VII Id. s. s. [= *7. Nov.*] significat tempestatem et hiemat.[1] VI Id. s. s. [= *8. Nov.*] Vergiliae mane occidunt; significat tempestatem; hiemat. V Id. s. s. [= *9. Nov.*] stella clara Scorpionis exoritur; tempestatem significat, vel Vulturnus, interdum rorat.[2] IV Id. s. s.[3] [= *10. Nov.*] hiemis initium; Auster aut Eurus; interdum rorat.

§ 88. Idibus Novembribus [= *13. Nov.*] dies incertus, saepius tamen placidus.[4] XVI Kal. Decembres [= *16. Nov.*] Fidis exoritur mane; Auster, interdum Aquilo magnus. XV Kal. s. s. [= *17. Nov.*] Aquilo, interdum Auster cum pluvia. XIV Kal. s. s. [= *18. Nov.*] sol in Sagittarium transitum facit; Suculae mane oriuntur; tempestatem significat. XII Kal. s. s. [= *20. Nov.*] Tauri cornua vesperi occidunt; Aquilo frigidus et pluvia.

§ 89. XI Kal. s. s. [= *21. Nov.*] Sucula mane occidit; hiemat. X Kal. s. s. [= *22. Nov.*] Lepus

1) sic S, vulg. ante *significat stella clara Scorpionis exoritur* et post *hiemat* add. *vel Vulturnus, interdum rorat* (i. e. add. quae habet S infra ad V Id.) || 2) *stella clara — rorat* hic habet S, vulg. om. || 3) *IV Id. s. s.* habet S, vulg. om. || 4) *XVII Kal. Dec. Aquilo, interdum Auster cum pluvia* habet hic solus Lips. (i. e. iterat quod infra ad XV Kal. pertinet)

occidit mane; tempestatem significat. VII Kal. s. s. [= *25. Nov.*] Canicula occidit solis ortu; hiemat. Prid. Kal. s. s. [= *30. Nov.*] totae Suculae occidunt; Favonius aut Auster, interdum pluvia.

5 § 93. Kal. Decembribus [= *1. Dec.*] dies incertus, saepius tamen placidus. VIII Id. s. s. [= *6. Dec.*] Sagittarius medius occidit; tempestatem significat. VII Id. s. s. [= *7. Dec.*] Aquila mane oritur; Africus, interdum Auster et rorat.[1]) III Id. 10 s. s. [= *11. Dec.*] Corus vel Septemtrio; interdum Auster cum pluvia.

§ 93. Idibus Decembribus [= *13. Dec.*] Scorpio totus mane exoritur; hiemat.

§ 94. XVI Kal. Ianuarias [= *17. Dec.*] sol in 15 Capricornum transitum facit; brumale solstitium, ut Hipparcho placet; itaque tempestatem saepe significat. XV Kal. s. s. [= *18. Dec.*] ventorum commutationem significat. X Kal. s. s. [= *23. Dec.*] Capra occidit mane; tempestatem significat. IX Kal. s. s. 20 (= *24. Dec.*] brumale solstitium (sic[2]) Chaldaei observant); significat. VI Kal. s. s. [= *27. Dec.*] Delphinus incipit oriri mane; tempestatem significat. IV Kal. s. s. [= *29. Dec.*] Aquila vesperi occidit; hiemat. III Kal. s. s. [= *30. Dec.*] Canicula occidit vesperi; tempestatem 25 significat. Prid. Kal. s. s. [= *31. Dec.*] tempestas ventosa.

§ 97. Kal. Ianuariis [= *1. Ian.*] dies incertus. III Non. s. s. [= *3. Ian.*] Cancer occidit; tempestas varia. Prid. Non. s. s. [= *4. Ian.*] media hiemps;

1) sic S, *et* om. et *irrorat* vulg. ‖ 2) *sic* S, *sicut* vulgo

Auster multus, interdum pluvia. Non. s. s. [= *5. Ian.*] Fidis exoritur mane; tempestas varia. VI Id. s. s. [= *8. Ian.*] Auster, interdum Favonius. V Id. s. s. [= *9. Ian.*] Auster, interdum imber. Prid. Id. s. s. [= *12. Ian.*] incertus status caeli. 5

VII

EXCERPTA

EX POLEMII SILVII FASTIS

Ianuarius

2. IIII Nonas	. . auster, interdum cum pluvia[1])
5. Nonae	. . tempestatem significat
6. VIII Idus	. . auster interdum, vel favonius[2])
7. VII	. . auster, interdum et imber[3])
13. Idus	. . interdum ventus aut tempestas
15. XVIII Kal. Febr.	. . interdum auster et pluvia[4])
21. XII	. . ventus africus. tempestatem significat
22. XI	. . dies pluvius
25. VIII	. . interdum tempestas
28. V	. . auster aut africus. interdum dies humidus
30. III	. . tempestatem significat
31. II	. . interdum tempestas

1) diei 4. (non 2.) adsignat Col. ‖ 2) diei 8. (non 6.) adsignat Col. ‖ 3) diei 9. (non 7.) adsignat Col. ‖ 4) diei 16. (non 15.) adsignat Col.

Februarius

1.	Kalendae	. . interdum auster cum grandine
3.	III Nonas	. . corus aut africus
5.	Nonas	. . ventus aut tempestas[1])
7.	VII Idus	. . favonius
8.	VI	. . ventus aut tempestas[1])
10.	IV	. . eurus[2])
14.	XVI Kal. Mart.	. . venti mutatio
17.	XIII	. . favonius aut auster cum grandine
20.	X	. . venti septentrionales
21.	IX	. . frigidus dies de aquilone vel pluvia[3])
22.	VIII	. . ventus aut tempestas[4])

Martius

1.	Kalendae	. . interdum grando
2.	VI Nonas	. . septentrionales venti
4.	IIII	. . interdum hiemat
6.	II	. . aquilo[5])
12.	IIII Idus	. . septentrionales venti[6])
14.	II	. . flatus aquilonis
16.	XVII Kal. April.	. . hiemat
17.	XVI	. . favonius aut corus
21.	XII	. . septentrionales venti
22.	XI	. . dies pluvius, interdum ningit[7])
26.	VII	. . interdum tempestas[8])

1) *ventosa tempestas* Col. ‖ 2) ad 11. Febr. (non ad 10.) adn. Col. ‖ 3) *frigidus dies aquilone vel coro; interdum pluvia* Col. ‖ 4) ad 23. Febr. (non ad 22.) *ventosa tempestas* adn. Col. ‖ 5) diei 7. (non 6.) ads. Col. ‖ 6) diei 13. (non 12.) ads. Col. ‖ 7) diei 23. ads. Col. ‖ 8) diei 25. ads. Col.

Aprilis

2. IIII Nonas	. . tempestatem significat[1])
5. Nonae	. . favonius aut auster, interdum cum grandine
6. VIII Idus	. . interdum hiemat
7. VII	. . tempus[2]) significat
8. VI	. . avium alcyonum[3]) dicitur
10. IIII	. . interdum tempestatem significat
12. II	. . hiemat
14. XVIII Kal. Maias	. . ventus ac tempestas[4])
17. XV	. . pluviam significat
22. X	. . interdum pluvia et grando[5])
23 IX	. . africus aut auster. dies humidus[6])
24. X	. . tempestatem significat[7])
28. IIII	. . auster fere[8]) cum pluvia
29. III	. . interdum dies humidus
30. II	. . tempestatem significat

Maius

2. VI Nonas	. . septentrionales venti
3. V	. . tempus significat
5. III	. . pluvia
6. II	. . significat[9])
7. Nonae	. . favonius
8. VIII Idus	. . interdum pluvia

1) diei 1. (non 2.) adsign. Col. ‖ 2) *tempestatem* coni. Mommsen (hic et infra saepius) ‖ 3) *alcanum* cod.: corr. Mommsen ‖ 4) *ventosa tempestas* Col. ‖ 5) diei 21. (non 22.) adsign. Col. ‖ 6) diei 22. (non 23.) adsign. Col. ‖ 7) diei 23. (non 24.) adsign. Col. ‖ 8) *fore* cod.: corr. Mommsen ex Col. ‖ 9) ante *significat* add. *tempestatem* ex Col. Mommsen

Maius

10. VI Idus	. . tempus interdum
13. III	. . tempus significat
15. Idus	. . dies humidus
16. XVII Kal. Iunii	. . dies ut supra
17. XVI	. . pluvia
21. XII	. . interdum pluvia [1])
22. XI	. . tempus significat
23. X	. . ut supra
25. VIII	. . venti
29. IV	. . interdum pluvia [2])

Iunius

7. VII Idus	. . favonius aut corus
10. IIII	. . interdum rorat
15. XVII Kal. Iulii	. . tempus significat
[17. XV	. . ventus aut tempestas [3])]
[18. XIV	. . interdum rorat [4])]
25. VII	. . solstitium. favonius
27. V	. . initium aestatis
28. IV	. . dies ventosus [5])

Iulius

3. V Nonas	. . favonius [6])
9. VII Idus	. . tempus significat
11. V	. . etesiae venti flare incipiunt [7])
24. VIIII Kal. Aug.	. . favonius vel auster [8]); tempus significat

1) *nonnumquam Auster cum pluvia* diei 20. (non 21.) ads. Col. ‖ 2) diei 1. Iunii ads. Col. ‖ 3) et 4) in margine recentis apographi leguntur neque congruunt cum Col. ‖ 5) diei 29. (non 28.) *ventosa tempestas* ads. Col. ‖ 6) diei 1. ads. Col. ‖ 7) *prodromi flare incipiunt* diei 10. (non 11.) ads. Col. ‖ 8) diei 25. (non 24.) ads. Col. (sed *temp. sign.* om.)

Iulius

27. VI Kal. Aug.	. . dies canicularis[1])
29. IIII	. . interdum tempestas

Augustus

4. II Nonas	. . tempus
6. VIII Idus	. . nebulosus aestus[2])
12. II	. . tempus significat[3])
21. XII Kal. Sept.	. . tempestas

September

2. IIII Nonas	. . favonius aut corus[4])
7. VII Idus	. . tempestas
11. III	. . favonius vel africus
12. II	. . interdum tempestas[5])
15. XVII Kal. Oct.	. . favonius interdum sive vulturnus[6])
18. XIIII	. . favonius vel corus
21. XI	. . favonius vel corus cum pluvia
22. X	. . tempestatem significat
24. VIII	. . aequinoctium
27. V	. . favonius interdum
28. IIII	. . tempus significat

October

1. Kalendae	. . tempestatem
4. IV Nonas	. . tempestatem
5. III	. . ut supra
6. II	. . aquilo
10. VI Idus	. . interdum pluvia[7])

1) diei 26. ads. Col.; sed in adn. cr. haec diei 28. ads. Mommsen ‖ 2) *nebuliosastus* cod.: corr. Mommsen ex Col., qui tamen diei 7. ads. ‖ 3) diei 13. ads. Col. ‖ 4) diei 4. ads. Col. ‖ 5) diei 13. ads. Col. ‖ 6) diei 17. (non 15.) ads. Col. ‖ 7) diei 8. ads. Col.

October
13. III Idus . . auster et pluvia
19. XIIII Kal. Nov. . . tempestatem significat[1])
26. VII . . tempestatem significat[2])
28. V . . interdum frigus
29. IV . . ventosus dies
30. III . . tempestas
31. II . . ut supra
November
2. IV Nonas . . hiemat ut supra[3])
7. VII Idus . . hiemat[4])
8. VI . . tempus[5])
9. V . . ut supra
10. IV . . interdum rorat
16. XVI Kal. Dec. . . aquilo
17. XV . . aquilo cum pluvia
18. XIV . . tempus
19. XIII . . aquilo frigidus[6])
21. XI . . hiemat
22. X . . tempus
24. VIII . . bruma[7])
30. II . . auster cum pluvia
December
6. VIII Idus . . tempus
7. VII . . interdum auster et rorat
11. III . . interdum pluvia
13. Idus . . hiemat

1) diei 20. ads. Col. ‖ 2) *tempestatem* in *tempus* mutat et *significat* del. cod. ‖ 3) diei 3. ads. Col. ‖ 4) et 5) diei 6. et 7. ads. Col. ‖ 6) diei 20. ads. Col. ‖ 7) eidem diei brumam adsignat Florentinus in Geopon. Gr. I 1, 9

December

15.	XVIII Kal. Ian.	. . tempestas[1])
23.	X	. . tempus
25.	VIII	. . solstitium et initium hiberni[2])
28.	V	. . tempus[3])

VIII

FLORENTINI DISSERTATIO DE ANNO EIVSQVE PARTIBVS

(GEOPONIC. GRAEC. I CAP. I)

2. *Οἱ πλεῖστοι καὶ πρό γε πάντων Βάρων ὁ Ῥωμαϊκὸς* (de re rust. I 28) *ἀρχὴν ἔαρος εἶπεν, ὅταν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ὁ ζέφυρος ἄρχηται πνεῖν, ὅπερ ἐστὶ τῇ πρὸ ἑπτὰ εἰδῶν Φεβρουαρίων* [= *7. Febr.*] *ἡλίου ἐν ὑδροχόῳ ὄντος καὶ τριῶν ἢ πέντε μοιρῶν γενομένου, τουτέστι τρεῖς ἢ πέντε ἡμέρας ἐν τῷ ζῳδίῳ ἔχοντος· συμπληροῦσθαι δὲ τὸ ἔαρ εἰς νώνας Μαΐας* [= *7. Mai.*]. 3. *θέρος δὲ ἄρχεσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ ὀκτὼ εἰδῶν Μαΐων* [= *8. Mai.*] *τοῦ ἡλίου ἐν ταύρῳ ὄντος· πληροῦσθαι δὲ εἰς τὴν πρὸ ἑπτὰ εἰδῶν Αὐγούστων* [= *7. Aug.*]. 4. *ἔτι δὲ μετόπωρον ἄρχεσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ ἓξ εἰδῶν Αὐγούστων* [= *8. Aug.*], *ἡλίου ὄντος ἐν λέοντι· πληροῦσθαι δὲ εἰς τὴν πρὸ πέντε εἰδῶν Νοεμβρίων* [= *9. Nov.*] 5. *χειμῶνα δὲ ἄρχεσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ τεσσάρων εἰδῶν Νοεμβρίων* [= *10. Nov.*], *ἡλίου ὄντος ἐν σκορπίῳ· πληροῦσθαι δὲ εἰς τὴν πρὸ ὀκτὼ εἰδῶν*

1) *tempestatem* cod.; *tempestatem significat* Col., sed 17. diei ads. ‖ 2) *brumale solstitium* Col., sed diei 24. ads. ‖ 3) diei 27. Col. ads.

Φεβρουαρίων [= *6. Febr.*]. 6. *τῶν δὲ τροπῶν ἡ μὲν χειμερινή ἐστι τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Ἰανουαρίων* [= *25 Dec.*]· *ἡ δὲ θερινή ἐστι τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Ἰουλίων* [= *24. Iun.*], *κἄν τινες αὐτὴν πρὸ ἓξ νω-*
5 *νῶν* [= *2. Iul.*] *εἶναι βούλωνται.* 7. *καὶ τῶν ἰσημεριῶν* (*ἰσημερινῶν* libri) *ἡ μὲν ἐαρινή ἐστι τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Ἀπριλίων* [= *25. Mart.*]· *τινὲς δὲ τῇ πρὸ ἐννέα* [= *24. Mart.*]. *ἡ δὲ μετοπωρινὴ τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Ὀκτωβρίων* [= *24. Sept.*], *ἤτοι πρὸ*
10 *ἓξ* [= *26. Sept.*]. 8. *Πλειάδων δὲ ἐπιτολὴ τότε ἄρχεται γίγνεσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ τεσσάρων εἰδῶν Ἰουνίων* [= *10. Iun.*], *δύσις δὲ ἀπὸ τῆς πρὸ τεσσάρων νωνῶν Νοεμβρίων* [= *2. Nov.*]. 9. *ἡ δὲ τῶν βρουμων ἑορτή*[1]) *ἐστι πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Δεκεμβρίων*
15 [= *24. Nov.*].

VIIII

EXCERPTA
E PLINII NATVRALIS HISTORIAE
LIBRO DVODEVICESIMO

20 § 212. Et Sosigenes ipse trinis[2]) commentationibus . . . . . ⟨et⟩[3]) auctores ⟨Graeci⟩[4]) prodidere ea quos praetexuimus volumini huic[5]), raro ullius sen-

1) cf. Polem. Silv. d. 24. Nov. ‖ 2) *tribus* coni. Mayhoff ‖ 3) *et* add. Mayhoff (qui add.: an *et alii*?) ‖ 4) *Graeci* addidi dubitanter ‖ 5) sunt vero hi in auctorum laterculo enarrati: 'Thalete, Eudoxo, Philippo, Callippo, Dositheo, Parmenisco, Metone, Critone, Oenopide, Conone, Euctemone, Harpalo, Hecataeo, Anaximandro, Sosigene, Hipparcho, Arato.'

tentia cum alio congruente. minus hoc in reliquis mirum, quos diversi excusaverint tractus.

§ 213. Eorum qui in eadem regione dissedere unam discordiam ponemus exempli gratia: occasum matutinum Vergiliarum Hesiodus — nam huius quoque nomine extat astrologia — tradidit fieri, cum aequinoctium autumni conficeretur, Thales XXV die ab aequinoctio, Anaximander XXXI [1]), Euctemon ⟨XLIIII, Eudoxus⟩ [2]) XLVIII.

§ 214. Nos sequimur observationem Caesaris maxime: haec erit Italiae ratio. dicemus autem et aliorum placita, quoniam non unius terrae sed totius naturae interpretes sumus, non auctoribus positis — id enim verbosum est — sed regionibus. [3]) legentes tantum meminerint brevitatis gratia, cum Attica nominata fuerit, simul intellegere Cycladas insulas, cum Macedonia, Magnesiam, Threciam, cum Aegyptus, Phoenicen, Cyprum, Ciliciam, cum Boeotia, Locridem, Phocidem, et finitimos semper tractus, cum Hellespontus, Chersonesum et continentia usque Atho montem, cum Ionia, Asiam et insulas Asiae, cum Peloponnesus, Achaiam et ad vesperem iacentis terras; Chaldaei Assyriam et Babyloniam demonstrabunt.

§ 221. Omnes eae [4]) differentiae (vernum et auctumnale aequinoctium, bruma, solstitium) fiunt in octavis partibus signorum, bruma capricorni a. d. VIII Kal.

1) sic schol. German. Arat. ed. Breysig., *XXX* cod. Vatic. et Leid. Lipsii alt. m., *XXIX* cod. Paris. 6797, *XI. XX* cod. Leid. m. pr. et Paris. 6795 || 2) *XXXXIIII, Eudoxus* add. Boeckh '4jähr. Sonnenkr.' p. 86 || 3) sic cod. Toletanus, *legionibus* ceteri || 4) *ea* libri praeter excerpta astron. saec. VIII ed. Rück. (1888).

Ian. [= *25. Dec.*] fere, aequinoctium vernum arietis, solstitium cancri alterumque aequinoctium librae: qui et ipsi dies raro non aliquos tempestatum significatus habent.

§ 222. Rursus hi cardines singulis etiamnum arti-
5 culis temporum dividuntur per media omnes dierum spatia, quoniam inter solstitium [= *24. Iun.*: cf. § 256] et aequinoctium autumni [= *24. Sept.*: *cf. § 311*] Fidiculae occasus autumnum inchoat die XLVI [= *11. Aug.*: *cf. § 270*], ab[1]) aequinoctio eo ad brumam [= *25. Dec.*:
10 *cf.* § *221*] Vergiliarum matutinus occasus [= *11. Nov.*: *cf. § 313. II 125*] hiemem die XLIIII[2]), inter brumam et aequinoctium [= *25. Mart.*: *cf. § 246*] die[3]) XLV flatus Favonii vernum tempus [= *8. Febr.*: cf. II 122; XV 13], ab aequinoctio verno initium aestatis die
15 XLVII[4]) Vergiliarum exortus matutinus [= *10. Mai.*: *cf. § 248; II 123*].

§ 223. Nos incipiemus a sementibus frumenti, hoc est Vergiliarum occasu matutino [= *11. Nov.*]. Nec deinde parvorum siderum mentione concidenda[5]) ratio
20 est et difficultas rerum augenda, cum sidus vehemens Orionis isdem diebus longo decidat spatio.

§ 231. Democritus talem futuram hiemem arbitratur, qualis fuerit brumae dies et circa eum terni, item solstitio aestatem.[6]) Circa brumam [= *25. Dec.*:
25 *cf. § 221*] plerisque bis septeni[7]) alcyonum[8]) feturae[9])

1) sic excerpta astr., *octaba* vel *octava* libri; *at ab* vulg. || 2) sic corr. coll. II 125 Pintian. pro XLIII || 3) *die* exc. astr. et cod. Paris. 6797; *dies* ceteri || 4) sic corr. Detlefsen pro XLVIII coll. § 220. 222 || 5) sic Paris. 6797; *concidendi* ceteri || 6) post *aestatem* add. Mayhoff *intellegi* coll. Urlichs vind. Plin. II p. 365 || 7) sic corr. pro *septem* Mayhoff (cf. quae exposuit p. 495) || 8) sic cod. Paris. 6797, *alcionum* cod. Vatic., *altiorum* ceteri || 9) sic corr. pro *fetura* Mayhoff

ventorum quiete[1]) molliunt[2]) caelum. Sed et in his et in aliis omnibus ex eventu significationum intellegi sidera debebunt, non ad dies utique praefinitos expectari tempestatum vadimonia.

§ 234. A bruma [= *25. Dec.: cf. § 221*] in Favonium [= *8. Febr.: cf. § 222*] Caesari nobilia sidera significant, III Kal. Ian. [= *30. Dec*]. matutino Canis occidens, quo die Atticae et finitimis regionibus Aquila vesperi occidere traditur. Prid. Non. Ian. [= *4. Ian.*] Caesari Delphinus matutino exoritur et postero die [= *5. Ian.*] Fidicula, quo Aegypto Sagitta vesperi occidit.

§ 235. Item ad VI Idus Ian. [= *8. Ian.*] eiusdem Delphini vespertino occasu continui dies hiemant Italiae, et cum sol in Aquarium sentiatur transire, quod fere XVI Kal. Febr. [= *17. Ian.*] evenit. VIII Kal. [= *25. Ian.*] stella Regia[3]) appellata Tuberoni in pectore Leonis occidit matutino, et pridie Nonas Febr. [= *4. Febr.*] Fidicula vespera occidit.

§ 237. A Favonio [= *8. Febr.*] in aequinoctium vernum Caesari significat, XIIII Kal. Mart. [=*16. Febr.*] triduum[4]) varie et VIII Kal. [= *22. Febr.*] hirundinis visu et postero die [= *23. Febr.*] Arcturi exortu vespertino, item II Non. Mart. [= *6. Mart.*] — Caesar Cancri exortu id fieri observavit, maior pars auctorum Vindemitoris[5]) emersu — VIII Idus [= *8. Mart.*] Aquilonii[6]) Piscis exortu et postero die [= *9. Mart.*] Orionis. In Attica milvum apparere servatur. Caesar

1) *quietam* libri: corr. Gelenius ‖ 2) sic cod. Vatic. alt. m., *mollium* ceteri ‖ 3) sic schol. Germ., *regia evenit* libri ‖ 4) *quatriduum* schol. Germ. ‖ 5) *vindex mitoris* libri ‖ 6) sic schol. Germ., *aquilonis* libri

et Idus Mart. [= *15. Mart.*] ferales sibi notavit Scorpionis occasu, XV Kal. vero Apriles [= *18. Mart.*] Italiae milvum ostendi, XII [= *21. Mart.*] Kal. Equum occidere matutino.

5 § 246. Aequinoctium vernum a. d. VIII Kal. Apriles [= *25. Mart.*] peragi videtur. Ab eo ad Vergiliarum exortum matutinum Caesari significant Kal. April. [= *1. April.*]. III Non. April. [= *3. April.*] in Attica Vergiliae vesperi occultantur, eaedem postridie [= *4. Apr.*] 10 in Boeotia, Caesari autem et Chaldaeis Nonis [= *5. Apr.*] Aegypto Orion et gladius eius incipiunt abscondi. Caesari VI Idus [= *8. Apr.*] significatur[1]) imber Librae occasu.

§ 247. XIIII Kal. Maias [= *18. Apr.*] Aegypto 15 Suculae occidunt vesperi, sidus vehemens et terra marique turbidum. XVI [= *16. Apr.*] Atticae, XV [= *17. Apr.*] Caesari continuo quatriduo[2]) significat, Assyriae autem XII Kal. [= *20. Apr.*]. . . .

§ 248. Caesari et VIII Kal. [= *24. Apr.*] nota- 20 tur dies. VII Kal. [= *25. Apr.*] Aegypto Haedi exoriuntur. VI [= *26. Apr.*] Boeotiae et Atticae Canis vesperi occultatur, Fidicula mane[3]) oritur. V Kal. [= *27. Apr.*] Assyriae Orion totus absconditur, IIII [= *28. Apr.*] autem Canis (*cf. XVIII 285* 'post dies 25 undeviginti ab aequinoctio verno per id quatriduum varia gentium observatione in IIII Kal. Maias Canis occidit, sidus et per se vehemens et cui praeoccidere Caniculam necesse sit.'). VI Nonas Maias [= *2. Mai.*]

1) sic cod. Vatic., *significat* ceteri ‖ 2) *quatriduo* corr. Pontedera pro *que triduo* (*quatriduum* schol. Germ., qui om. *continuo*) ‖ 3) immo *vesperi*: cf. Gemin. die 4. piscium

Caesari Suculae matutino exoriuntur et VIII Idus [= *8. Mai.*] Capella pluvialis, Aegypto autem eodem die Canis vesperi occultatur. Sic fere in VI Id. Mai. [= *10. Mai.*], qui est Vergiliarum exortus, decurrunt sidera (*cf. II 123, v. infra*). 5

§ 255. A Vergiliarum exortu significant Caesari postridie [= *11. Mai.*] Arcturi occasus matutinus (*sed VIII 187* 'ab Arcturi occasu, id est a. d. III Idus Maias' [= *13. Mai.*]), III Id. Mai. [= *13. Mai.*] Fidiculae exortus, XII Kal. Iunias [= *21. Mai.*] Capella 10 vesperi occidens et in Attica Canis. XI Kal. [= *22. Mai.*] Caesari Orionis gladius occidere incipit, IIII[1]) Non. Iun. [= *2. Iun.*] Caesari et Assyriae Aquila vesperi oritur (*cf. XVIII 288* 'IIII Non. Iun. iterum Aquila exoritur vesperi'), VII Id. [= *7. Iun.*] Arcturus ma- 15 tutino occidit Italiae, VI [= *8. Iun.*] et[2]) IIII [= *10. Iun.*] Delphinus vesperi exoritur.

§ 256. XVII Kal. Iulias[3]) [= *15. Iun.*] gladius Orionis exoritur, quod in Aegypto post[4]) quatriduum [= *19. Iun.*]. XI Kal. [= *21. Iun.*] eiusdem Orionis 20 gladius Caesari occidere incipit. VIII Kal. vero Iul. [= *24. Iun.*] longissimus dies totius anni et nox brevissima solstitium conficiunt.

§ 268. Ab solstitio ad Fidiculae occasum VI Kal. Iul. [= *26. Iun.*] Caesari Orion exoritur, zona autem 25 eius IIII Non. [= *4. Iul.*] Assyriae, Aegypto vero Procyon matutino aestuosus, quod sidus apud Romanos non habet nomen, nisi Caniculam hunc volumus in-

1) *IIII* corr. Pontedera coll. § 288 pro *III* ‖ 2) *VI et* add. cod. Vatic. Paris. 6795 et 6797, Leid. Lipsii; schol. Germ. om. ‖ 3) *Iulias* schol. Germ., om. libri ‖ 4) 'immo *ante*' Unger

tellegi (*cf. XVIII 288* 'a. d. IIII Non. Iul. cum Aegypto Canicula exoritur').

§ 269. IIII Non. [= *4. Iul.*] Chaldaeis Corona occidit matutino, Atticae Orion totus eo die exoritur. 5 Prid. Id. Iul. [= *14. Iul.*] Aegyptiis[1]) Orion desinit exoriri, XVI Kal. Augustas [= *17. Iul.*] ⟨Italiae, XV Aug. [= *18. Iul.*]⟩[2]) Assyriae Procyon exoritur (*cf. XVIII 288* 'XVI Kal. Aug., cum Italiae Canicula exoritur'), dein postridie[3]) [= *19. Iul.*] fere ubique 10 confessum inter omnes sidus ingens[4]) quod Canis ortum vocamus, sole partem primam Leonis ingresso.

§ 270. Hoc fit post solstitium XXIII die[5]) ..... magnam aestus obtinet causam. XIII[6]) Kal. [= *20. Iul.*] Aegypto Aquila occidit matutino (*cf. XVIII 288* 15 'XIII Kal. Aug., cum Aquila occidit'; *sed VIII 184* 'ad aquilae occasum X Kal. Aug.') etesiarumque prodromi flatus incipiunt, quod Caesar X Kal. [= *23. Iul.*] sentire Italiam existimavit. Aquila Atticae matutino occidit, III Kal. [= *30. Iul.*] regia in pectore Leonis 20 stella matutino Caesari emergit.[7]) VIII Id. Aug. [= *6. Aug.*] Arcturus medius occidit, III Id. [= *11. Aug.*] Fidicula occasu suo autumnum indicat[8]), ut is adnotavit. sed[9]) vera ratio id fieri invenit VI Id. easdem [= *8. Aug.*] (*cf. XVIII 289* 'nunc Fidiculam occidere 25 a. d. VI Id. Aug. servatur').

1) sic cod. Vatic. alt. m., *ex aegyptis* ceteri, *aegypto* schol. Germ. || 2) *Italiae, XV Aug.* add. Unger 'Abh. Bayr. Ak.' 1890 p. 45 || 3) *post triduum* schol. Germanici; sed cf. II 123 || 4) sic Vatic. alt. m., *indicans* ceteri, schol. Germ. || 5) *dies* libri || 6) sic Vatic. alt. m., XVIII cod. Paris. 6795, XVII ceteri || 7) sic Vatic. alt. m., *immergit* ceteri || 8) sic cod. Paris. 6795 et schol. Germ. (cf. § 222; XVI 93; II 125); *indicat* cod. Vatic. et Leid. || 9) sic Vatic. alt. m., *adnotat ut sed* vel *adnotat sed* ceteri

§ 309. Sequitur ex divisione temporum autumnus a Fidiculae occasu ad aequinoctium ac deinde Vergiliarum occasum initiumque hiemis. In his intervallis significant prid. Id. Aug. [= *12. Aug.*] Atticae Equus oriens vesperi, Aegypto et Caesari Delphinus occidens. XI Kal. Septembr. [= *22. Aug.*] Caesari et Assyriae stella quae Vindemitor[1]) appellatur, exoriri mane incipit. . . . . . Assyriae V Kal. [= *28. Aug.*] et Sagitta occidit et[2]) etesiae desinunt.

§ 310. Vindemitor Aegypto Nonis [= *5. Sept.*] exoritur, Atticae Arcturus matutino, et Sagitta occidit mane. V Id. Sept. [= *9. Sept.*] Caesari Capella oritur vesperi, Arcturus vero medius[3]) prid. Id. [= *12. Sept.*] vehementissimo significatu terra marique per dies quinque.

§ 311. . . signum orientis eius sideris servatur hirundinum abitus. . . . XVI Kal. Oct. [= *16. Sept.*] Aegypto Spica, quam tenet Virgo, exoritur matutino etesiaeque desinunt. Hoc idem Caesari XIIII Kal. [= *18. Sept.*] XIII Kal. [= *19. Sept.*] Assyriae significant et XI Kal. [= *21. Sept.*] Caesari commissura Piscium occidens ipsumque aequinoctii sidus VIII Kal. Oct. [= *24. Sept.*].

§ 312. Dein consentiunt, quod est rarum, Philippus, Callippus, Dositheus, Parmeniscus, Conon, Criton, Democritus, Eudoxus IIII[4]) Kal. Oct. [= *28. Sept.*] Capellam matutino exoriri et III Kal. [= *29. Sept.*] Haedos. VI Non. Oct. [= *2. Oct.*] Atticae Corona exoritur mane, Asiae et Caesari V[5])

1) *anteuindemiator* schol. German. p. 207 || 2) *et* cod. praeter Lucensem om., sed *etesiaeque* schol. German. || 3) *medius* cod. Paris. 6795, *modius* Luc., *modios* ceteri || 4) *IV* cod. Paris. 6797, Tolet.; *iuñ.* Vatic. 3861, Leid.; *iunt* Luc.; *ion* Paris. 6795 || 5) *V* corr. Detlefsen pro *V. K.* vel *V. Kal.*

[= *3. Oct.*] Heniochus occidit matutino. III[1]) [= *5. Oct.*] Caesari Corona exoriri incipit et postridie[2]) [= *6. Oct.*] occidunt Haedi vesperi.

§ 313. VIII Id. Oct. [= *8. Oct.*] Caesari fulgens
5 in Corona stella exoritur et VI[3]) Id. [= *10. Oct.*] Vergiliae vesperi, Idibus [= *15. Oct.*] Corona tota. XVII[4]) Kal. Novembr. [= *16. Oct.*] Suculae vesperi exoriuntur. Prid. Kal. [= *31. Oct.*] Caesari Arcturus occidit et Suculae exoriuntur cum sole. IIII Non. [= *2. Nov.*]
10 Arcturus occidit vesperi.[5]) V Id. Nov. [= *9. Nov.*] Gladius Orionis occidere incipit. Dein III Id. [= *11. Nov.*] Vergiliae occidunt (*cf. II 125*: *v. infra*).

§ 283. Aquilam diximus [??] in Italia exoriri a. d. XIII Kal. Ian. [= *20. Dec.*].

15
ACCEDVNT
PLINII ADNOTATA DE VENTIS

(NAT. HIST. LIB. II)

§ 122. Ver aperit navigantibus maria, cuius in principio Favonii hibernum molliunt caelum sole Aquarii XXV
20 obtinente partem. Is dies sextus Februarias ante Idus [= *8. Febr.*] (*cf. XV 13* 'Favonii afflatum nigrescen-

1) *III* scripsi coll. Lyd. Colum.; *III k.* cod. Paris. 9378; *III kl.* cod. Vatic. 3861; *III cal.* cet.; *IV k.* cod. Lucensis || 2) *post pridie* cod. Paris. 6795; *pridie non.* schol. German. p. 209 || 3) *VI* corr. Pontedera pro *III*, quod etiam schol. German. l. l. habent || 4) *XVII* corr. Pontedera, *XVI* cod. Vatic. 3861, Leid., Luc., Tolet., schol. Germ. cod. Strozz., *VI* cet. || 5) hic add. schol. German. l. l. *VII id. Novembres vergiliae occasu suo hiemem incohant*

tis, hoc est a. d. VI Id. Febr.'). . . . . . Favonium quidam a. d. VIII Kal. Martii [= *22. Febr.*] Chelidonian vocant . . ., nonnulli vero Ornithian, uno et LXX die post brumam [= *25. Mart.; cf. XVIII 246*] flantem per dies novem. 5

§ 123. Dat aestatem exortus Vergiliarum in totidem partibus Tauri sex diebus ante Maias Idus [= *10. Mai.; cf. XVIII 248*], quod tempus Austrinum est. . . . Ardentissimo autem aestatis tempore exoritur Caniculae sidus sole primam partem Leonis ingrediente, 10 qui dies XV ante Augustas Kal. [= *18. Iul.*] est. Huius exortum diebus octo ferme Aquilones[1]) antecedunt, quos Prodromos appellant.

§ 124. Post biduum autem exortus iidem Aquilones constantius perflant diebus triginta[2]) quos Etesias 15 appellant. . . . Post eos rursus Austri frequentes usque ad sidus Arcturi quod exoritur undecim diebus ante aequinoctium autumni [= *24. Sept.: cf. § 311; itaque arcturi exortus 13. Sept. (= 12. in § 310); sed cf. XV 9* 'ad Arcturi exortum in a. d. XVI Kal. Oct.' 20 (= *16. Sept.*)]. Cum hoc Corus incipit. Corus autumnat. . .

§ 125. Post id aequinoctium [= *24. Sept.: cf. XVIII 311*] diebus fere quattuor et quadraginta Vergiliarum occasus hiemem inchoat, quod tempus in III Id. Novembres [= *11. Nov.: cf. XVIII 313*] incidere 25 consuevit, hoc est Aquilonis hiberni. . . Et ante brumam [= *24. Dec.: cf. XVIII 221*] autem[3]) septem diebus totidemque post eam sternitur mare alcyonum

1) sic cod. Riccard., *aquilonem* Paris. 4860, *aquilonibus* ceteri || 2) sic cod. Riccard. alt. m., *XL* cod. Paris. 4860 et 6797, om. ceteri || 3) num *item*?

feturae, unde nomen hi[1]) dies traxere. Reliquum tempus hiemat.

§ 130. Omnium quidem . . redire easdem vices quadriennio exacto Eudoxus putat, non ventorum 5 modo sed et reliquarum tempestatum magna ex parte.

1) sic cod. Paris. 6795; om. ceteri

INDICES

IN

LYDI LIBRVM DE OSTENTIS

ET

EPIMETRA DVO

[AD SIGNIFICANDA EPIMETRA NVMERIS PAGINARVM LITTERA E PRAEPONITVR]

I

INDEX ASTRONOMICVS
ET METEOROLOGICVS*)

*) Clodii ephemeridem satius duxi inter cetera calendaria graeca referre, in hoc vero indice praetermittere.

II

INDEX GEOGRAPHICVS

III

SCRIPTORES

[omissi sunt parapegmatum auctores, quos vide infra in altero calendariorum indice]

IV

ALIA QVAEDAM MEMORABILIA

INDICES

IN

CALENDARIA GRAECA

Vsus sum his notis:

A	=	Aetius
C	=	Clodius Tuscus
Co	=	Columella
E	=	Ps.-Eudoxi papyrus
F	=	Florentinus
G	=	Ps.-Geminus
L	=	Lydus de mensibus
P	=	Ptolemaeus
Pl	=	Plinius
Q	=	Quintilii

I

STELLARVM APPARITIONES

[Ptolemaei memoriam vide supra p. 278 sqq. in tabulis discriptam]

ἀετός: *δύεται* *C* 117, 10; 118, 9 (1. et 5. Ian.); *δύεται ἐν ἑσπέρᾳ* *C* 118, 11 (6. Ian.); *ἀνίσχει* *C* 134, 17 (23. Mai.); 135, 5 (27. Mai.); 135, 16 (2. Iun.); 136, 3 (5. Iun.); *δύεται* *C* 140, 15 (23. Iul.); *ἀνίσχει* *C* 141, 5 (26. Iul.); *ἕωθεν δύεται* *C* 141, 14 (30. Iul.); *δύεται ὄρθρου* *C* 142, 2 (1. Aug.); *ἔτι δύεται* *C* 142, 4. 6 (2. et 3. Aug.); *ἐν ἑσπέρᾳ ἀνίσχει* *C* 151, 14 (31. Oct.); *ἀνίσχει* *C* 155, 13 (7. Dec.); 156, 16 (20. Dec.); *ἐν ἑσπέρᾳ ἀνίσχει* *C* 156, 20 (22. Dec.); *δύεται* *C* 157, 11 (29. Dec.). — *ἑσπέριος ἐπιτέλλει* *A* 290, 17 (2. Iun.); *ἑῷος δύνει* *A* 291, 3 (25. Iul.); *ἑσπέριος δύνει* *A* 292, 22 (5. Ian.). — *ἑῷος δύνει* Euctem. ap. *G* 182, 6 (23. Iul.), Eudoxo ap. *G* 182, 17 (31. Iul.); *ἐπιτέλλει* Euctem. ap. *G* 188, 10 (9. Dec.); *ἐπιτέλλει ἅμα ἡλίῳ* Democr. ap. *G* 188, 12 (10. Dec.); *ἑῷος ἐπιτέλλει* Eudoxo ap. *G* 188, 23 (20. Dec.); *ἑσπέριος δύεται* Euctem. ap. *G* 189, 11 (30. Dec.); *ἑσπέριος δύνει* (?) eidem ap. *G* 194, 21 (17. Mai.); *ἑσπέριος ἐπιτέλλει* eid. ap. *G* 195, 3 (23. Mai.); *ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει* Eudoxo ap. *G* 195, 15 (31. Mai.).

αἰγόκερως: *ἄρχεται ἀνατέλλειν* *C* 119, 2 (8. Ian.); *ἀνίσχει* *C* 156, 16 (20. Dec.). — *ἄρχεται ἀνατέλλειν* Callippo ap. *G* 189, 21 (7. Ian.).

αἴξ: *ἀνίσχει* *C* 145, 17 (7. Sept.); 146, 13 (15. Sept.); 148, 8 (30. Sept.); *δύεται* *C* 156, 7 (14. Dec.); *ἀνίσχει* *C* 156, 15 (19. Dec.); *ὄρθρου δύεται* *C* 157, 1 (23. Dec.); *δύεται* *C* 157, 4 (25. Dec.); *δύεται ἐν ἑσπέρᾳ* *C* 157, 5 (26. Dec.). — *ἑῴα ἐπιτέλλει* *A* 290, 9 (6. Mai.); *ἑσπέριος κρύπτεται* *A* 290, 15 (24. Mai.); *ἑσπέριος ἐπιτέλλει* *A* 291, 11 (7. Sept.); *ἑῴα δύνει* *A* 292, 18 (11. Dec.). — ⟨*ἑσπέριος*⟩ *ἐπιτέλλει* Euctem. ap. *G* 184, 5 (15. Sept.); *ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει* Eudoxo ap. *G* 184, 17 (29. Sept.); *ἑῴα δύνει* eid. ap. *G* 188, 21 (17. Dec.); *ἑῴα ἐπιτέλλει* Euctem. ap. *G* 194, 8 (30. Apr.); item Eudoxo ap. *G* 194, 10 (1. Mai.).

(23. Mai.). — μετίασι (?) δυόμενοι Callipp. ap. *G* 188, 15 (10. Dec.); ἄρχονται ἐπιτέλλειν eidem ap. *G* 195, 11 (26. Mai.).

ἔριφοι: ἀνίσχουσι *C* 132, 8 (29. Apr.); 147, 17 (26. Sept.); 149, 1. 8 (4. et 8. Oct.). — ἑσπέριοι ἐπιτέλλουσι *A* 291, 23 (7. Oct.); ἑῷοι δύνουσι *A* 292, 17 (10. Dec.). — ἐπιτέλλουσιν ἑσπέριοι Euctem. ap. *G* 184, 15 (28. Sept.). — δύονται Philipp. ap. *L* 295, 9 (15. Ian.); ἀνίσχουσι Democr. ap. *L* 297, 25 (6. Oct.).
ἔριφος: ἀνίσχει ἕωθεν *C* 135, 1 (25. Mai.).

ζυγός: ὄρθρου ἄρχεται δύεσθαι *C* 130, 4 (8. Apr.); ἄρχεται ἀνίσχειν *C* 149, 11 (10. Oct.). — vide χηλαί.

ἡνίοχος: δύεται *C* 148, 15 (3. Oct.).

ἵππος: δύεται ἀπὸ πρωί *C* 126, 16 (7. Mart.); δύεται *C* 127, 3 (15. Mart.); ἕωθεν δύεται *C* 128, 1. 9 (21. et 26. Mart.); ἀνίσχει *C* 145, 14 (6. Sept.); 146, 12 (14. Sept.). — ἀνατέλλει *A* 289, 10 (19. Mart.). — ἑσπέριος ἐπιτέλλει Euctem. ap. *G* 183, 2 (12. Aug.); ἑῷος δύνει eidem ap. *G* 192, 2 (6. Mart.); δύεται Eudox. ap. *L* 297, 10 (6. Sept.).
ἰχθύες: ἀνίσχουσι *C* 128, 10 (26. Mart.); δύονται *C* 147, 10 (23. Sept.). — ἀνίσχουσι Eudox. ap. *L* 296, 11 (16. Mart.); δύονται Democr. ap. *L* 296, 18 (17. Mart.). — τῶν ἰ. ὁ νότιος ἐπιτέλλων λήγει Callip. ap. *G* 192, 15 (22. Mart.); ὁ βόρειος ἐπιτέλλων λήγει eid. ap. *G* 192, 15 (22. Mart.); σύνδεσμος τῶν ἰ. ἀνατέλλει eid. ap. *G* 192, 20 (23. Mart.).
ἰχθύς, ὁ ἀπὸ τοῦ νότου: ἄρχεται κρύπτεσθαι *C* 126, 6 (9. Mart.); παύεται ἀνίσχειν *C* 126, 14 (12. Mart.); παύεται δύεσθαι *C* 145, 7 (2. Sept.).

καρκίνος: τὸ μέσον δύεται *C* 118, 1 (2. Ian.); τὸ λοιπὸν δύεται *C* 118, 4 (3. Ian.); τὸ μέσον δύεται *C* 120, 11 (20. Ian.); δύεται *C* 120, 15 (22. Ian.); ἀνίσχει *C* 134, 3 (15. Mai.); τὸ μέσον ἀνίσχει *C* 139, 1 (5. Iul.); ὅλος ἀνίσχει *C* 140, 14 (23. Iul.); λήγει *C* 140, 17 (24. Iul.). — ἄρχεται ἀνατέλλειν Callipp. ap. *G* 181, 8 (26. Iun.); λήγει ἀνατέλλων eidem ap. *G* 182, 4 (22. Iul.); λήγει δύνων eidem ap. *G* 190, 4 (19. Ian.). — δύεται Euctem. ap. *L* 295, 15 (20. Ian.).
Κασσιόπεια: ἄρχεται δύεσθαι *C* 151, 11 (30. Oct.).
κένταυρος: ὅλος φαίνεται *C* 133, 1 (3. Mai.); ἐπιτολὴ τοῦ κ. *C* 147, 14 (24. Sept.); ὄρθρου δύεται *C* 151, 2 (25. Oct.).
Κηφεύς: ἀνίσχει *C* 139, 7 (8. Iul.).
κρατήρ: ἀνίσχει ἐν ἑσπέρᾳ *C* 123, 10 (14. Febr.).
κριός: εἰς πλάτος ἀνίσχει *C* 128, 3 et 5 (22. et 23. Mart.); ἕωθεν ἀνίσχει *C* 128, 11 (26. Mart.); τὸ μέσον τοῦ κ. δύεται *C* 149, 4. 6 (6. et 7. Oct.). — ἄρχεται δύνειν Callipp. ap. *G* 184, 13 (26. Sept.); ἄρχεται ἐπι-

δύεσθαι ἐκ μέρους C 121, 13 (30. Ian.); *ἄρχεται δύεσθαι* C 122, 3 (1. Febr.); *δύεται* C 122,7 (3. Febr.); *δύεται* C 122, 12 (6. Febr.); *τῇ πρώτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς φαίνεται* C 131, 13 (23. Apr.); *φαίνεται* C 131, 15 (24. Apr.); *ἕωθεν ἀνίσχει* C 133, 5 (5. Mai.); *ἀνίσχει* C 133, 13 (10. Mai.); *ὄρθρου ἀνίσχει* C 135, 2 (14. Mai.); *ἕωθεν ἀνίσχει* C 135, 6 (28. Mai.); *συστέλλεται* C 142, 14 (6. Aug.); *δύεται ὄρθρου* C 143, 6. 8 (11. et 12. Aug.); *δύεται* C 143, 18 (18. Aug.); *δύεται ὄρθρου* C 144, 1 (20. Aug.); *ἀνίσχει ὄρθρου* (?) C 151, 14 (31. Oct.); 152, 3 (3. Nov.); *φαίνεται ἀνίσχοντος ἡλίου* C 152, 6 (5. Nov.); *ἀνίσχει ἕωθεν* C 153, 7. 8 (15. et 16. Nov.); *ἀνίσχει* C 153, 12 (18. Nov.). — *ἑσπέριος ἐπιτέλλει* A 290, 7 (4. Mai.); *ἑῷος δύνει* A 291, 15 (15. Aug.); *ἑῷος ἐπιτέλλει* A 292, 8 (13. Nov.); *ἑσπέριος δύνει* A 292, 4 (29. Ian.). — *δύεται* Euctem. ap. G 183, 1 (12. Aug.); *ἑῷος δύνει* Eudox. ap. G 183, 7 (17. Aug.); *ἑῷος ἐπιτέλλει* Euctem. ap. G 186, 16 (4. Nov.); *ἐπιτέλλει ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχοντι* Democr. ap. G 186, 20 (7. Nov.); *ἑῷος ἐπιτέλλει* Eudox. ap. G 187, 16 (15. Nov.); *ἑσπέριος δύνει* Euctem. ap. G 190, 10 (24. Ian.); *ἀκρόνυχος δύνει* Eudox. ap. G 190, 15 (1. Febr.); *ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει* eid. ap. G 193, 18 (18. Apr.); ⟨*ἑσπέριος*⟩ *ἐπιτέλλει* Euctem. ap. G 194, 2 (26. Apr.). — *ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχει* Varr. ap. L 298, 10 (31. Oct.).

οἰστός: C 119, 10; 124, 4; *ὁ λεγόμενος* C 123, 19; 145, 11 (?); *ὁ παρ' Ἕλλησι λεγόμενος* C 125, 1; *δύεται* C 119, 10 (13. Ian.); 124, 4 (19. Febr.); *δύεται* C 123, 19 (18. Febr.); *ἀποκρύπτεται* C 145, 11 (4. Sept.); *δύεται ἐν ἑσπέρᾳ* C 125, 1 (27. Febr.). — *δύνει* A 291, 8 (28. Aug.); *δύνει ἑσπέριος* A 293, 6 (22. Febr.). — *δύνει* Q 294, 15 (25. Aug.). — *δύεται ὄρθρου* Euctem. ap. G 183, 18 (5. Sept.); *ἑσπέριος δύνει* eidem ap. G 191, 4 (15. Febr.).

ὀφιοῦχος: *ὄρθρου δύεται* C 137, 15 (21. Ian.).

παρθένος: *δύεται* C 123, 17 (17. Febr.); *ἄρχεται δύεσθαι* C 124, 1 (18. Febr.); *ἀνίσχει* C 144, 6 (22. Aug.); *ὅλη ἀνίσχει* C 144, 8. 9 (23. et 24. Aug.); *ἄρχεται φαίνεσθαι* C 144, 17 (28. Aug.); *οἱ ὦμοι τ. π. ἀνίσχουσι* C 144, 20 (30. Aug.); *τὸ μέσον τ. π. ἀνίσχει* C 146, 3. 5. 6 (9.—11. Sept.); *παύεται ἀνίσχειν* C 148, 1 (27. Sept.). — *ἐπιτέλλει*⟨*ν ἄρχεται*⟩ Callippo ap. G 183, 9 (24. Aug.); *οἱ ὦμοι τῆς π. ἐπιτέλλουσι* eid. ap. G 183, 14 (31. Aug.); *μέση ἐπιτέλλουσα* eid. ap. G 183, 21 (12. Sept.); *στάχυς τ. π. ἐπιτέλλει* eid. ap. G 184, 8 (16. Sept.); *π. λήγει ἀνατέλλουσα* eidem ap. G 184, 20 (30. Sept.).

παχνήτης (?): *μικροῦ π. ἀνατολή* C 130, 12 (13. Apr.);

(14. Mai.); *δύεται* *C* 149, 5. 6 (6. et 7. Oct.); 150, 15 (23. Oct.); *τὸ μέτωπον τοῦ σκ. δύεται* *C* 151, 3 (26. Oct.); *λαμπρὸν ἄστρον τοῦ σκ.* *C* 152, 13 (9. Nov.); *τοῦ σκ. τὸ μέσον ἄστρον ἀνίσχει* *C* 153, 2 (12. Nov.); *ὄρθρου δύεται* *C* 153, 5 (14. Nov.); *ὅλος ἀνίσχει* *C* 155, 15 (8. Dec.); 156, 5 (13. Dec.). — *ἀκρόνυχος ἄρχεται δύνειν* Eudox. ap. *G* 185, 5 (7. Oct.); *ὅλος ἀκρόνυχος δύνει* eid. ap. *G* 185, 8 (12. Oct.); *τοῦ σκ. τὸ μέτωπον ἐπιτέλλει* Callipp. ap. *G* 186, 8 (29. Oct.); *ὁ ἐν τῷ σκ. λαμπρὸς ἀστὴρ ἀνατέλλει* eid. ap. *G* 187, 8 (10. Nov.); *ἄρχεται ἐπιτέλλειν ἑῷος* Eudox. ap. *G* 187, 11 (12. Nov.); *τοῦ σκ. τὸ κέντρον ἐπιτέλλει* Euct. ap. *G* 188, 5 (4. Dec.); *σκ. ἑῷος ⟨ὅλος⟩ ἐπιτέλλει* Eudox. ap. *G* 188, 19 (15. Dec.); *τοῦ σκ. οἱ πρῶτοι ἀστέρες δύνουσιν* Euct. ap. *G* 192, 12 (21. Mart.); *ἑῷος δύνειν ἄρχεται* Eudox. ap. *G* 194, 12 (3. Mai.); *ἑῷος ὅλος δύνει* eid. ap. *G* 194, 17 (13. Mai.).

στάχυς: *ἀνίσχει* *C* 146, 19 (18. Sept.). — *ἑῷος ἐπιτέλλει* *A* 291, 14 (19. Sept.). — vide *παρθένος*.

στέφανος: *δύεται* *C* 117, 19 (1. Ian.); *δύεται ὄρθρου* *C* 125, 17 (7. Mart.); *δύεται* *C* 138, 19 (4. Iul.); *δύεται ὄρθρου* *C* 139, 5 (7. Iul.); *δύεται* *C* 142, 11 (5. Aug.); *ἀνίσχει* *C* 149, 2. 8 (5. et 8. Oct.); *ὄρθρου ἀνίσχει* *C* 149, 13 (11. Oct.); *ἀνίσχει* *C* 149, 17 (13. Oct.). — *ἑῷος ἐπιτέλλει* *A* 291, 21 (6. Oct.); *δύνει* *A* 292, 11 (27. Nov.). — *ἑῷος ἐπιτέλλει* *Q* 294, 17 (4. Oct.). — *δύεται* *L* 295, 3 (1. Ian.). — *ἑῷος ἄρχεται δύνειν* Dosith. ap. *G* 181, 17 (11. Iul.); *δύνει* Eudox. ap. *G* 182, 19 (5. Aug.); *ἀνατέλλει* Euct. ap. *G* 184, 22 (2. Oct.); *ἀκρόνυχος δύνει* Eudox. ap. *G* 189, 13 (1. Ian.); *ἀκρόνυχος ἐπιτέλλει* Eudox. ap. *G* 192, 8 (13. Mart.). — *δύεται ὄρθρου* Varr. ap. *L* 296, 10 (7. Mart.).

ταῦρος: *ἡ κεφαλὴ τοῦ τ. δύεται* *C* 131, 9 (21. Apr.); *ἡ κεφαλὴ τοῦ τ. ἀναφαίνεται* *C* 133, 14 (10. Mai.); *ἡ οὐρὰ τοῦ τ. δύεται* *C* 150, 13 (22. Oct.); *τὸ κέρας τοῦ τ. σὺν τῷ ἡλίῳ δύεται* *C* 153, 13 (19. Nov.); *τὰ κέρατα τοῦ τ. δύονται* *C* 154, 2 (23. Nov.). — *τοῦ τ. ἡ κέρκος δύνει* Callipp. ap. *G* 185, 15 (23. Oct.); *τοῦ τ. ἡ κεφαλὴ δύνει* eid. ap. *G* 186, 14 (3. Nov.); *τοῦ τ. τὰ κέρατα δύεται* eid. ap. *G* 187, 20 (22. Nov.); *τοῦ τ. ἡ κέρκος ἐπιτέλλει* eid. ap. *G* 194, 4 (26. Apr.); *ἡ τοῦ τ. κεφαλὴ ἐπιτέλλει* eid. ap. *G* 194, 15 (5. Mai.); *λήγει ἀνατέλλων* eid. ap. *G* 195, 6 (24. Mai.).

τοξότης: *ἐν ἑσπέρᾳ δύεται* *C* 123, 8 (13. Febr.); *δύεται* *C* 134, 14 (22. Mai.); *δύεται* *C* 155, 7 (4. Dec.); *τὸ μέσον τοῦ τ. ἀνίσχει* *C* 155, 11 (6. Dec.). — *ἄρχεται ἀνατέλλειν* Callipp. ap. *G* 187, 27 (1. Dec.); *λήγει ἀνατέλλων* eid. ap. *G* 189, 4 (24. Dec.). —

II

AVCTORES

[in latinum indicem cur geographica a Plinio exhibita nomina recepta sint, neminem fugit]

III

NOTABILIORA QVAEDAM

IN PTOLEMAEI PROOEMIO ET EPILOGO

IV

NOTABILIORA QVAEDAM

QVAE AD CALENDARIA SPECTANT

cipit Varr. 302, 13 et 320, 22 (10. Nov.). — hiemps media *Co* 313, 28 (4. Ian.).

solstitium (aestivum) *Co* 308, 19 (24.—26. Iun.); *Pl* 326, 21 (24. Iun.).
solstitium brumale Hipparcho ap. *Co* 313, 15 (17. Dec.); Chaldaeis ap. *Co* 313, 19 (24. Dec.); Polemio Silvio 319, 21 (25. Dec.).

vernum tempus incipit Varr. 302, 10 et 320, 13 (17. Febr.).
ver bipertitur *Co* 307, 5 (21. Apr.).

ἀλκυόνεια Clodio 124, 12 (22. Febr.); *ἀλκυονίδες* Democrito ap. *P* 293, 5 et ap. *G* 191, 12 (24. Febr.); alcyonei dies *Co* 305, 23 (22. Febr.).

ἐτησίαι ἄρχονται πνεῖν Hipparcho ap. *P* 267, 10 (18. Iul.); *ἐπιτείνουσι* Clodio 140, 4 (eod.); *πνέουσι* Metrodoro, Euctemoni, Philippo ap. *P* 268, 1 (21. Iul.); *πνέουσιν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας* Clodio 140, 10 (eod.); *πνέουσιν ἡμέρας νε̄* Eudoxo ap. *G* 182, 2 (22. Iul.); *ἄρχονται* Aegyptiis ap. *P* 268, 10 (23. Iul.); *πνέουσι* Eudoxo ap. *P* 268, 14 (24. Iul.); *ἄρχονται πνέειν* *Q* 294, 12 (26. Iul.); *σφοδρότεροι* Clodio 241, 8 (28. Iul.); *ἄρχονται* Democrito ap. *P* 269, 7 (29. Iul.); *παύονται* Euctemoni ap. *G* 183, 2 (12. Aug.); *παύονται* Hipparcho ap. *P* 272, 18 (25. Aug.); *παύονται* Clodio 144, 11 (25. Aug.); *παύονται* Eudoxo ap. *P* 211, 9 (29. Aug.); *παύονται* Aegyptiis ap. *P* 212, 1 (31. Aug.); *λήγουσι* Callippo ap. *G* 183, 15 (31. Aug.); *παύονται* Callippo ap. *P* 212, 5 (1. Sept.); *λήγουσι* Cononi ap. *P* 212, 9 (3. Sept.). — etesiae flant per 30 dies *Pl* 330, 14 (20. Iul.); etes. *Co* 309, 12 (1. Aug.); desinunt Assyriae ap. *Pl* 328, 8 (28. Aug.); desinunt flare *Co* 310, 3 (30. Aug.); desinunt Aegypto ap. *Pl* 328, 17 (16. Sept.).

ὀπώρας ἀρχή Metrodoro Euctemoni, Philippo ap. *P* 268, 2 (21. Iul.).
ὀρνιθίαι per dies triginta esse solent *Co* 305, 17 (20. Febr.); *πνέουσι* Metoni (?) ap. *G* 191, 9 (22. Febr.); *ἄρχονται πνεῖν* Hipparcho et Euctemoni ap. *P* 242, 16 (22. Febr.); *πνέουσιν ἐπὶ λ̄ ἡμέρας* Eudoxo ap. *P* 243, 1 (23. Febr.); *ἐπὶ ἡμέρας ϑ̄* Democrito ap. *G* 192, 1 (6. Mart.) et ap. *P* 245, 1 (7. Mart.); *ἄρχονται πνέοντες* Eudoxo ap. *G* 192, 9 (13. Mart.); *ἄρχονται πνεῖν* Euctemoni et Philippo ap. *P* 246, 1 (13. Mart.); *πνέουσι μέχρις ἰσημερίας* Euctemoni ap. *G* 192, 10 (14. Mart.); cf. *Pl* 330, 3 (flantem per dies novem).

πρόδρομοι (*τῶν ἐτησίων*): *ἐπὶ ἡμέρας ζ′* Democrito ap. *P* 263, 17 (28. Iun.); *πρ. κυνός*

TABVLA ARGVMENTI